ISSN 2229-547X VIDEHA

विदेह ३७३ म अंक ०१ जुलाई २०२३ (वर्ष १६ मास १८७ अंक ३७३)

[विदेह (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) www.videha.co.in]

विदेह मैथिली साहित्य आन्दोलन: मानुषीमिह संस्कृताम्

विदेह- प्रथम मैथिली पाक्षिक ई-पत्रिका

सम्पादक: गजेन्द्र ठाकुर

(c) २०००-·२०२३.·विदेह: ·प्रथम·मैथिली·पाक्षिक·ई-पत्रिका·(since·2000) ·ISSN·2229-547X·VIDEHA·(since·2004) . ·सम्पादक: ·गजेन्द्र·ठाकुर·Editor: ·Gajendra·Thakur. ·In·respect·of·materials·e-published·in·Videha, ·the·Editor, ·Videha·holds·the·right·to·create·the·web·archives/ ·theme-based·web·archives, ·right·to·translate/ ·transliterate·those·archives·and·create·translated/ ·transliterated·web-archives; ·and·the·right·to·e-publish/ ·print-publish·all·these·archives. ··रचनाकार/ ·संग्रहकर्त्ता·अपन·मौलिक· ·अप्रकाशित·रचना/ ·संग्रह·(संपूर्ण·उत्तरदायित्व·रचनाकार/ ·संग्रहकर्त्ता·मध्य) ·editorial.staff.videha@gmail.com·कँ·मेल·अटैचमेण्टक·रूपमँ·पठा·सकैत·छथि, ·संगमे·ओ·अपन·संक्षिप्त·परिचय·आ·अपन·स्कैन·कएल·गेल·फ़ोटो·सेहो·पठाबथि।·एतऽ·प्रकाशित·रचना/ ·संग्रह·सभक·कापीराइट·रचनाकार/ ·संग्रहकर्त्ताक·लगमे·छन्हि·आ·जतऽ·रच ाकार/ ·संग्रहकर्त्ताक·नाम·नै·अछि·ततऽ·ई·संपादकाधीन·अछि।·सम्पादक: ·विदेह·ई-प्रकाशित·रचनाक·वेब-आर्काइव/ ·थीम-आधा ित·वेब-आर्काइवक·निर्माणक·अधिकार, ·ऐ·सभ·आर्काइवक·अनुवाद·आ·ल प्यंतरण·आ·तकरो·वेब-आर्काइवक·निर्माणक·अधिकार; ·आ·ऐ·सभ·आर्काइवक·ई-प्रकाशन/ ·प्रिंट-प्रकाशनक·अधिकार·रखैत·छथि।·ऐ·सभ·लेल·कोनो·रायल्टी/ ·पारिश्रमिकक·प्रावधान·नै·छै, ·से·राय ल टी/ ·पारिश्रमिकक·इच्छुक·रचनाकार/ ·संग्रहकर्त्ता·विदेहसँ·नै·जुड़थु।·विदेह· ·पत्रिकाक·मासमे·दू·टा·अंक·निकलैत·अछि·जे·मासक·०१·आ·१५·तिथिकँ··पर·ई·प्रकाशित·कएल·जाइत·अछि।·

Videha·eJournal·(link·www.videha.co.in) ·is·a·multidisciplinary·online·journal·dedicated·to·the·promotion·and·preservation·of·the·Maithili·language, ·literature·and·culture. ·It·is·a·platform·for·scholars, ·researchers, ·writers·and·poets·to·publish·their·works·and·share·their·knowledge·about·Maithili·language, ·literature, ·and·culture. ·The·journal·is·published·online·to·promote·and·preserve·Maithili·language·and·culture. ·The·journal·publishes·articles, ·research·papers, ·book·reviews, ·and·poetry·in·Maithili·and·English·languages. ·It·also·features·translations·of·literary·works·from·other·languages·into·Maithili. ·It·is·a·peer-reviewed·journal, ·which·means·that·articles·and·papers·are·reviewed·by·experts·in·the·field·before·they·are·accepted·for·publication.

Font/·Keyboard·Source: ·https://fonts.google.com/·, ·https://github.com/virtualvinodh/aksharamukha-fonts·, ·https://keyman.com/·
These·are·print-on-demand·books, ·send·your·queries·to·editorial.staff.videha@gmail.com ·The·eBooks·of·some·of·these·are·available·for·sale·on·Google·Play·[(c)·Preeti·Thakur, ·sales.videha@gmail.com], ·send·your·queries·to·sales.videha@gmail.com ·The·contents·and·documents·e-published·by·Videha·(since·2000)·ISSN·2229-547X·VIDEHA·(since·2004)·are·periodically·being·checked·for·accessibility·issues. ·People·with·disabilities·should·not·have·difficulty·accessing·these·contents/·documents.

Videha·e-Journal: ·Issue·No.·373·at·www.videha.co.in··

સમાનાન્તર·પરમ્પરાક·વિદ્યાપતિ-·*ચિત્ર·વિદેહ·સમ્માનસँ·સમ્માનિત·શ્રી·પનકલાલ·મણ્ડલ·દ્વારા*

મૈથિલી·ભાષા·જગજ્જનની·સીતાયાઃ·ભાષા·આસીત્·હનુમન્તઃ·उક्तવાન-·માનુષીમિહ·સંસ્કૃતામ્

<u>અવહટ્ટ·પદ્મા·(આહટ્ટ·પાઠ)</u>

તિહુઅન·ખેત્તહિ·કાञ्चि·તસુ·કિત્તિવલ્લિ·પસરે ।·અક્ખર·ખમ્ભારમ્भ·જઉ·મઞ્ચો·વન ધિ·ન·દેઇ॥·*(કીર્તિલતા·પ્રથમઃ·પલ્લવઃ·પહિલ·દોહા)*

માને·આખર·રૂપી·ખાम્હ·નિર્માણ·કઽ·ઓઇપર·(*ગદ્ય-પદ્ય·રૂપી*) ·મંચ·જँ·નૈ·બાન્હલ·જાય·તँ·એ·ત્રિભુવન રૂપી·ક્ષેત્રમે·ઓકર·કીર્તિરૂપી·લત્તી·કેના·પસરત।

શુક્લ·યજુર્વેદ·(२६.२)-
યથેમાં·વાચં·કલ્યાણીમાવદાનિ·જનેભ્યઃ।·બ્ર ्મરાજન્યાભ્યાં·શૂદ્રાય·ચાર્યા ·ચ·સ્વાય·ચારણાય·ચાહમ·સભ·ગોટેકેં·ઈ·પવિત્ર·વાણી·(વેદવાણી)·સુનાવી।·બ્રાહ્મણકેં, ·ક્ષત્રિયકેં, ·શૂદ્રક ं·આ·આર્યકેં; ·અપન·લોકકેં·આ·અપરિચિતકેં·સેહો·(માને·સભકેં)।·જુદા·એ·વેદવાક્યક·વિપરીત·મનુસ્મ્રિતિ·વેદવાણીક·અધ્યયન/·શ્રવણકેં·સમાજક·કિછુ·ગોટે·લેલ·નિષેધ·કરઽ·ચાહલક, ·જુદા·સ્મ્રિતિ·સેહો·વેદવાક્યકેં· ्રમાણ·માનૈત·અછિ·(શબ્દ·પ્રમાણ)·તેં·તકર·વિરુદ્ધ·દેલ·ઓકર·નિર્દેશ·સ વયં·અમાન્ય·ભઽ·જાઇત·અછિ।

Do not judge each day by the harvest you reap but by the seeds that you plant. --Robert Louis Stevenson

----

Videha: Maithili Literature Movement

𑓇 𑒠𑓂𑒨𑒾𑓁 𑒬𑒰𑒢𑓂𑒞𑒱𑒩𑒢𑓂𑒞𑒩𑒱𑒏𑓂𑒭𑒿 𑒬𑒰𑒢𑓂𑒞𑒱𑓁

·: ···:

𑒁𑒢𑒳𑒏𑓂𑒩𑒧

𑒌 𑒁𑓀𑒏𑒧𑒹 𑒁𑒕𑒱𑓁 -

२.३.श्रायार्य़·1ाभानन्द·भाऊ8-श्रादि ु1ुष·श्रा·वि1ोय/·वियव़ा·के·पिय़ा1

२.४.डा·कैठाश·कुभा1·भिश्1-·सभीक् ा-·डेहा·प1क·भौठाए8·गाछ

२.५.डा·किशन·का1ीग1-भोळकाळी·भनेळ1·(हास्य़·कटाक्ष)

२.६.ठा8देव़·काभत-भैथिठ·भैय़ा·क1ू·व़िया1-
·पोथी·सभीक्षा/·भैट्रिक·श्चाइ8·(8घुकथा)/·8घुकथा-
·भा1दुभसुभा1ी' क·श्रर्थ·ळानि·गे8ौं!/·श्रार्ट·पुुरस्का1·श्रा· ु1ेन्द्1/·भूठश्र
ति·पिछड़ाक·श्रा1क्षण·हड़प8·गे8!

२.७.निर्भठा·कर्ण-·श्रग्नि·शिख्पा·(ग्पेप-२२)

२.८.नन्द·व़िठास·1ाय़-भंत्रीळी·स ·पै1वी

२.९.ळगदीश·प्रसाद·भाऊ8-·सुयिता·(या1ाव़ाहिक·उपन्य़ास)

२.१०.ळगदीश·प्रसाद·भाऊ8-सेहन्ता·सेहन्ते·1हि·गे8·(8 ुकथा)

२.११.1वीन्द्1·ना1ाय़ण·भिश्1-
वदठि·1ह8·श्रछि·सभकिछु·(उपन्य़ास)-·या1ाव़ाहिक

૩.પદ્ય·ખણ્ડ

૩.૧.ળગદીશ·ચન્દ્ર·ઠાકુર·' અનિલ' --ફળોત

૩.૨.વાવા·વૈદ્યનાથ-·ગળગ

૩.૨.૧ાળ·કિશોર·મિશ્ર-ળનમૌટી·નેના

4. Dr. ·Deepesh·Kumar·Thakur-
·Understanding·Convergence: ·Comprehending
·Medical ·Humanities·as·a·Literary·Genre

૫. ·અનુઠગનક·

૧.વિદેહ·ઈ-
પત્રિકાક·સમટા·પુરાન·અંક·Videha·e·journal's·all·old·issues·

૨.મૈથિલી·પોથી·ડાઉનલોડ·Maithili·Books·Download·

૩.·મૈથિલી·આડિયો-વીડિયોક·સંકલન·Maithili·Audios-Videos·

૪.મૈથિઠી·શિશુ, ·વાઠ·શ્રા·કિશોર·સાહિત્ય·Maithili·Children·Literature·

૫.વ઼િદેહ·સ્ત્રી·કોના··

૬. ·વ઼િદેહ·ઈ-ઠર્નિ઼ઙ્ગ·

૭.વ઼િદેહ·સૂયના·સંપર્ક·શ્રન્વ઼ેષણ·

8. Parallel·Literature·in·Maithili·and·Videha·Maithili·Literature·Movement·

૯.વ઼િદેહ·મિથિઠાક·ષ્પોળ·

૧૦.વ઼િદેહ·મિથિઠા·૧ત્વા·

ॐ द्यौ: शान्तिरन्तरिक्ष ग्वंग शान्तिः पृथ्वी शान्तिराप: शान्तिरोषधय: शान्ति वनस्पतय: शान्तिर्विश्वे देवा: शान्तिर्ब्रह्म

ওঁ দ্যৌ: শান্তিৰন্তৰিক্ষ Ẇ শান্তিঃ পৃথ্বী শান্তিৰাপ: শান্তিৰোষধয: শান্তি রনস্পতয: শান্তির্বিশ্বে দেরা: শান্তির্ৰ্ব্রহ্ম

ब्रह्मणसँ प्रार्थना जे द्युलोकमे, अंतरिक्षमे, पृथ्वीपर, जलमे, औषधमे, वनस्पतिमे, विश्वमे, सभ देवतागणमे आ ब्रह्ममे शांति हुअय।

ॐ-ब्रह्मण, द्यौ-सूर्य-तरेगण, अंतरिक्ष- पृथ्वी आ द्यूलोकक बीच, आप:-जल, विश्वेदेवा- सभ देवता, ब्रह्म- सर्जक।

ব্ৰ্হ্মণসঁ প্রার্থনা জে দ্যুনোকমে, অংতৰিক্ষমে, পৃথ্বীপৰ, জনমে, ঔষধমে, রনস্পতিমে, রিশ্বমে, সভ দেরতাগণমে আ ব্ৰ্হ্মমে শাংতি হুঅয।

ওঁ-ব্ৰ্হ্মণ, দ্যৌ-সূর্য-তৰেগণ, অংতৰিক্ষ- পৃথ্বী আ দ্যুনোকক বীচ, আপ:-জন, রিশ্বেদেরা- সভ দেরতা, ব্ৰ্হ্ম- সর্জক।

ƒ

ॐ, स॒हस्र॑शीर्षा॒ पुरु॑षः। स॒ह॒स्रा॒क्षः स॒हस्र॑पात्।

ওঁ, স↓ হস্রা↑ শীর্ষা↓ পুরু↑ ষঃ। স↓ হ↓ স্রা↓ ক্ষঃ
স↓ হস্রা↑ পাৎ।

स भूमिं ग्वंग वि॒श्वतों वृ॒त्वा। अत्यंतिष्ठद् दशाङ्गु॒लम्॥

স ভূমিং↑ Ẇ রি↓ শ্বতো↑ বৃ↓ ত্বা। অত্য↑ তিষ্ঠদ্ দশাঙ্গু↓ লম্॥

हजार माथ, हजार आँखि, हजार पएर संग विश्वकेँ आच्छादित केने अछि, दस आंगुरक गनतीक वशमे नै अछि ओ।

ॐ स॒हस्र॑शीर्षा॒ पुरु॑षः स॒हस्रा॒क्षः
स॒हस्र॑पात् ॥ स भूमि॑ꣳ स॒र्व्वत॑स्पृ॒त्वा
त्त्यतिष्ठद्दशाङ्गु॒लम् ॥

प॒द्भ्यागँ्॒ शू॒द्रो अंजायत॥

প↓ ড্যাগ্ঁ↑ শূ↓ দ্রো অ↑ জায়ত॥

पएरसँ शूद्रक उत्पत्ति भेल॥

प॒द्भ्यां भूमि॒र्दिश॒ः श्रोत्राँत्।

প↓ ড্যাং ভূমি↓ র্দিশঃ↓ শ্রোত্রা↑ ↑ ৎ।

मुदा पएरेसँ भूमियोक उत्पत्ति।

❀ (White Florette- innocence and purity)

☸ (Wheel of Dharma)

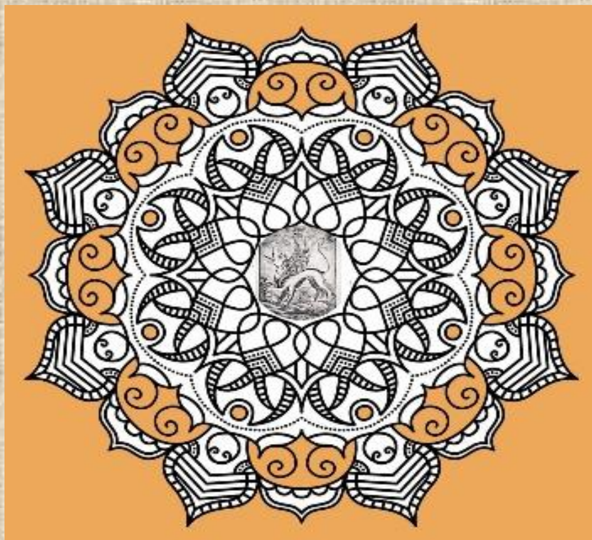
卐 (Swastik)

꣼ (सिद्धिरस्तु, सिद्धम 𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡𑒱𑒩𑒮𑓂𑒞𑒳, 𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡𑒧 Devanagari Anji)

Ẇ (Gwang ग्वंग- two small circles connected by u and a dot placed over it, used in reference of Vedic texts)

𑓆 (Tirhuta Anji, Ankush of Ganeshji, placed at the beginning of something)

𑓆

𑓑.𑓑.𑒥𑒰𑒪𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒙𑒰𑒏𑒳𑒩- 𑒢𑒴𑒞𑒢 𑒁𑓀𑒏 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏𑒲𑒨

𑓑.𑓒𑒁𑓀𑒏 𑓓𑓗𑓒 𑒣𑒩 𑒙𑒱𑒣𑓂𑒣𑒝𑒲

𑓑.𑓑.𑒥𑒰𑒪𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒙𑒰𑒏𑒳𑒩- 𑒢𑒴𑒞𑒢 𑒁𑓀𑒏 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏𑒲𑒨

ગૂગલ વાન્ડ(મૈથિલિ) ગૂગલ ટ્રાન્સલેટ્

હાતપસ:વાનદ઼ગોગલ઼ેયોમ્ (ગૂગલ વાન્ડ(
ગૂગલ ટ્રાન્સલેટક લિંક
હાતપસ:તરાનસલાતે઼ગોગલ઼ેયોમ્?સલ=ન&તલ=માઇ&પ=તરાનસલાતે
ગૂગલ ટ્રાન્સલેટકેં શ્રાર પુષ્ટ કરવાક પ્રયાસ છૈ તઁ હેલ શ્રગાલિ કાળ શ્રઢ઼ા
રહલ છી:
હાતપસ:તરાનસલાતે઼ગોગલ઼ેયોમાવોતયોનતરિબુતે
ઇરોીદસુરયે માતિહલિ ઇોમમુનતિય઼
શ્રુલાસે ડલિલ તહે ડોરમ
મ્ફેશન ષતેપ
યોીનલાદ તહે ઇરોીદસુરયે ।પપ ડરોમ ।નદરોદિ પલાય઼ સતોરે ।નદ સતારત
યોનતરિબુતિનિગ
ોર ગો તોીવ ।ન તહે ડોલલોનિગ લનિક ડોર યોનતરિબુતિનિગ:
હાતપસ:યરોીદસુરયે઼ગોગલ઼ેયોમાવોત
ઇરોીદસુરયે વય઼ ઘોગલ સિ । ગામિડિદિ પલાતડોરમ તહાતે મપોીરસુ સેરસ તો
દરિયતલય઼ તરાનિ ઘોગલ' સ ।રતડિયિલિ નિતેલલિગેનયે સય઼સતેમસ ।નદ
માકે ઘોગલ પરોદુયતસ ોીરકે ટુલલય઼ ોલલ ડોરે વ઼ેરયોને, `વ઼ેરયોીહેરે઼

યેટ લી(મૈથિલિ) ટ્રાન્સલેટ વગિ માઇક્રોસ ૉફ્ટ્ ૪-ટ઼ીપ઼ીળી -ટ઼ીપ઼ી

હાતપસ:પેના઼યિોમ્

હાતપસ:પેના઼યિોમ્ગાપત-૪

હાતપસ:પેના઼યિોમ્યહાતગાપત

હાતપસ:ીવનિગ઼યોમ્તરાનસલાતોર
હાતપસ:તરાનસલાતોરમયિરોસોડત઼યોમ્

છઞોπમથઢ઼રજાઉથએ વ઼ઞોરછએ છઙ઼રસ્રુષ થઞો મરછઢ઼ઞોષઞોઢથ થઢ઼ઞામમષઙ઼ઞથઞોઢ઼

ઘઞો થઞો <u>હ્તતપસ્:ત઼ાનસિતોમયિત઼ાસોઙત઼યોમ્</u>

યૌનઉોદ મયિતાસોઙત થાનસઉતોા ઞસ્રુસ્રુ- (ઞનદોદ્ િરઞોષ)

છઉયિક તહ્ને હોાઙિોનતાઉ ઉનિસ નિ તહે ઉઙત તોપ યોનો઼

છઉયિક "ોન" તો છોનતાવ઼ુિત વોયિ છઉપિસ તો યોનતાવ઼ુિત યઉપિસ તો તોયહ મયિતાસોઙત' સ સપેયહ તેયહનોઉગાય઼ મોને ાવ઼ુત માતિહઉિ઼

ૈુાયોનતાવ઼ુિતોિન સતાાત યોનઙતિમાતોિન દાત્ તમિ ાપપોાસ, ૈહયિહ યુઉદ વે સેનત તો યુોને માઉિ તો઼

<u>*દ઼πઉ*</u>

<u>*મૈથઉિ*</u>

<u>*મૈથઉિ ઉકસકિન*</u>

મથિઉાક્ષા ઉઉ સ્રુ◌ૉπ્ટ (તમિ્હુતા) <u>ઞાવ઼ેદન ૩૦ સતિમ્વા ર૦૦૮</u> ઞા સ્રુ્ા <u>સંશોયતિ ઞાવ઼ેદન ૫ મઈ ર૦૧૧</u> કેં શ્ની ઞંસુમન પાπ્ઙેય઼ દ્વ઼ાના દેઉ ગેઉ ઞા દુનૂ વો ઐમે વ઼દિહક સહયોગાક વ઼્ાπન જેઉ। ૧૧ જૂનકેં શ્ની ઞંસુમન પાπ્ઙેય઼ ઐકા સ્વ઼ીક઼ૃતકિ સૂયના વ઼દિહક સ્રુસ્વુક ગ્ુપપા દેઉનિ। ઞાવ ૬ સ્રુ◌ૉπ્ટ વનિ કઽ તૈય઼ાા ઞછિ ઞા નીયાઁક ઉકિપા ઙાઉનઉોઙ ઉઉ ઉપઉવ્ય ઞછિ।

<u>તમિ્હુતા, ોવ઼ાઙિ ઞા કૈથી સ્રુ◌ૉπ્ટ ઙાઉનઉોઙ ઘૌગઉે' સ πોતો ઢોનતસ પાોળેયત્ ઘતિ્હુવ</u>

<u>તમિ્હુતા નોટો સ્રુ◌ૉπ્ટ</u>	<u>કૈથી ઞોટોએસ્રુ</u>	<u>કૈથી ટોટોએસ્રુ</u>	<u>ોવ઼ાઙિ ઞોટોએસ્રુ</u>	<u>ોવ઼ાઙિ ટોટોએસ્રુ</u>

<u>હ્તતપસ્:ઙોનતસ઼ગૌગઉેયોમ્</u> (ઘૌગઉે ઞોપેન ઢોનતસ દૌનઉોદ)

થમિહુના શ્રોઙઙલિ ખ્પેપ઼વોાન્દ દૌનલોાદ

ખ્પેપ઼માન થમિહુના વ઼ેદયિ યેવ઼ાનાગાન ખ્પેપ઼વોાન્દસ યૌનલોાદ

હાનપસ્:માલાનપનોળેયન઼ગાનિલાવ઼ાનિમિહુના (થમિહુના ખ્પેપ઼વોાન્દ શ્રોનલિ)

હાનપસ્:ક્રેપ઼માણૌવયોમ્?_ગા=૨૭૧૫૫૮૮૦૧૮૧૮૮૨૦૨૦૮઼૧૬૭૫૭૪૮૪૨૬-૨૦૪૨૦૧૩૫૭૪઼૧૬૭૫૭૪૮૪૨૬૦_માનિમિહ, ખ્પેપ઼વોાન્દ_નમિહુના

હાનપસ્:ક્રેપ઼માણૌવયોમ્?_ગા=૨૨૪૧૬૩૫૫૮૬઼૧૮૧૮૮૨૦૨૦૮઼૧૬૭૫૭૪૮૪૨૬-૨૦૪૨૦૧૩૫૭૪઼૧૬૭૫૭૪૮૪૨૬૦_મા-નમિહ, ખ્પેપ઼વોાન્દ_માલાન_નમિહુના

હાનપસ્:ાક્સહાનામુક્હ઼ાપપસપોન઼યોમ્યોનવ઼ેનાતેન (ષયનાપિન઼ શ્રૌવસાનિ છોનવ઼ેનાનોન)

હાનપસ્:ાક્સહાનામુક્હ઼ાપપસપોન઼યોમ્ક્રેપ઼વોાન્દસ [સ્નપુન (સ્મણ]

હાનપસ્:ગાનિહુવ઼યોમ્વ઼મિનુાલવ઼ાનોદહ્ાક્સહાનામુક્હ઼- ઙોનાનસ (ઙોનાનસ-ોપેનસુોનયે)

હાનપસ઼ૌાયદાયનિ (થમિહુના ૩નયિોદે થયપ઼નિગા થોલ)

નમિહુનાપસ્ળી શ્રાવાનનિ સ્નાહિસ મૈથલિ વ્નાહ્માક્ કૈથી શ઼ૉામ્ટ -

હાનપસ્:દેપવ઼લુલવ઼િમયિહ્દુવ઼ાનિસનોામ્હાનદલે૨૦૨૭઼૪૨૧૧૦૩૪૧પાનદેપ઼_૧૫૬ઙ?સેટ્નયે=૧ (૩ન઼ાન(વહિાનક મૈથલિ વ્નાહ્મામે ળાનિ-

हttपसःनियिदोनगड्२ड्२००९०९३२९- मारिहिलिपिडड (यूनीकोड तिरहुता स्क्रिप्ट एप्लीकेशन ३० सितम्बर २००९(विदेहक सहयोग -

हttपसःनियिदोनगड्२ड्१११७५२०११- तिरहुतापडड (यूनीकोड तिरहुता स्क्रिप्ट एप्लीकेशन ५ मई २०११(विदेहक सहयोग -

"विकीपीडियामे मैथिली"

हttपःननमाइसविकिपेडियाऑर्गनविकिनविकिपीडियाःथमाइसविकिपीडियन

हttपःमेटाविकिमिडियाऑर्गनविकिटिटुलस_ऑफ_थे_लैंग्वेजेस्शविकिपीडिया_मैथि
लि

हttपःननमाइसविकिपेडियाऑर्गनविकिपीडियाःथमाइसविकिपीडिये?ताइटल=ननमाइसविकिपीडियेड
&आउटपुट=यामे- मोसडुसेड&लिमिट=२०००&लैंग्वेज=माइ

हttपःनियूजमेडिकिमिडियाऑर्गनविकिश्रीपमाइ

हttपःननमाइसविकिपेडियाऑर्गनविकिमिडियाश्रीविकिःमैनिपाजेमाइ

आउ, पाँच साल विकी मैथिली प्रोजेक्टक अछि एहि विकि सभ पर जा कय प्रोजेक्टकेँ आगाँ बढ़ाउ।

विकिपीडिया आ आन स्क्रिप्ट (तिरहुता) मिथिलाक्षर गूगल ट्रान्सलेट :क्रीवान्ड प्रोजेक्ट प्रारम्भ

વ઼કિીપીડયિ઼ા ૦૧ શ્ન૧વની ૨૦૦૮ ઊક઼િ
હ઼ાπપસ઼઼:વીોકસ઼ગોગઊ઼યોનિ઼વીોકસ?દિ=વ઼છ-
મ઼યપશ્નદદ઼ડ૪છ&ઊપગ=શ્નશ્ન૧&પગ=શ્નશ્ન૧_વ઼=ોનેપાગો&ટ&ડ=ડાઊસે **(મૈથિ ઊ઼ી દેવ઼નાગની(**
હ઼ાπપસ઼઼:વીોકસ઼ગોગઊ઼યોનિ઼વીોકસ?દિ=યથેડછ૩પર્દવહ્રૌછ&ઊપગ=શ્નશ્ન૧&પ ગ=શ્નશ્ન૧_વ઼=ોનેપાગો&ટ&ડ=ડાઊસે **(મૈથિઊ઼ી πમિ઼િહુના(**
હ઼ાπપસ઼઼:વીોકસ઼ગોગઊ઼યોનિ઼વીોકસ?દિ=૩ડપ્પુદડદૌશ્નશ્નોτછ&ઊપગ=શ્નશ્ન૧&પ ગ=શ્નશ્ન૧_વ઼=ોનેપાગો&ટ&ડ=ડાઊસે **(મૈથિઊ઼ી વ્નેઊ(**

કછિુ મૈથિઊ઼ી વ઼કિપિડિયિ઼ા પેળક ઊક઼િ:

વ઼દિ઼હ (પπ્નકિા) હ઼ાπપસ઼઼:માૌકિપિદ઼ીાનગ઼સ્કગાવ઼
ઙ્નટનેટક સંસાનમે મૈથિઊ઼ી ભાષા હ઼ાπપસ઼઼:માૌકિપિદ઼ીાનગ઼સ્સદહ

ભાઊસનકિ ગાછ હ઼ાπપસ઼઼:માૌકિપિદ઼ીાનગ઼સ્પિમ

વ઼દિ઼હ હ઼ાπપસ઼઼:માૌકિપિદ઼ીાનગ઼સ્ફિ

વ઼દિ઼હક શ્નેસવુક ભનસન હ઼ાπપસ઼઼:માૌકિપિદ઼ીાનગ઼સ્ુફિ

વ઼દિ઼હ સમ્માન હ઼ાπપસ઼઼:માૌકિપિદ઼ીાનગ઼સ્ળયર

વ઼દિ઼હ શ્નાનકારભા હ઼ાπપસ઼઼:માૌકિપિદ઼ીાનગ઼સ્ળય૦

વ઼દિ઼હ મથિઊ઼િ ન્πન હ઼ાπપસ઼઼:માૌકિપિદ઼ીાનગ઼સ્ળય૩

વ઼દિ઼હ મથિઊ઼િક પ્પોળ હ઼ાπપસ઼઼:માૌકિપિદ઼ીાનગ઼સ્ળય૪

વ઼દિ઼હ સૂચના સંપનક શ્નન્વ઼ેષામ હ઼ાπપસ઼઼:માૌકિપિદ઼ીાનગ઼સ્ળયપ

શ્નુπ પ્નકાશન હ઼ાπપસ઼઼:માૌકિપિદ઼ીાનગ઼સ્ુઞ

શ્નયનિ્હા૧ શ્રાપ્પ૧ <u>હાનપસ્ઃમાૌૌકિપિદાૌ૧ગ્સોિ</u>

મૈથિલિ ગાળ૭ <u>હાનપસ્ઃમાૌૌકિપિદાૌ૧ગ્સ્દિ૭</u>

મૈથિલિ વા૭ ગાળ૭ <u>હાનપસ્ઃમાૌૌકિપિદાૌ૧ગ્સ્શિ</u>

મૈથિલિ ગક્ના ગાળ૭ <u>હાનપસ્ઃમાૌૌકિપિદાૌ૧ગ્સ્ડિ૧</u>

- ઘાળેનદ૧ા થહાકુ૧, ેદનિ૧, વ઼દિહા (વે પા૧ન ો૭ વ઼દિહા <u>ાૌવ઼દિહ઼ાયોિ</u> - સેનદ ચુ઼૧ શ્રોહાનસશ્રપપ નો નો +૮૧૯૫૬૦૮૬૦૭૨૧ સો નહાન નિ યાન વે ાદેદ નો નહે વ઼દિહા શ્રોહાનસશ્રપપ ગનોાદયાસન ઙ઼સિન઼)

શ્રપન મંનવ઼યે દનિ૧ાઊિસનાડડ઼વ઼દિહા઼ગમાઊિયોમ પ૧ પડાઉા

઼૧઼૨શ્રંક ૩૭૨ પ૧ ટપિ્પામી

શ્રાશીષ શ્નયનિ્હા૧
મથિલિાક્ષ૧મે પ૧માનન્દ ૭ા૭ કન્ાા ળીક ગીના માહાન્મ્ય નીક ળકાઁ શ્રાગાઁ વઢ઼ ૧હ૭ શ્રછા શ્રાસા શ્રછ ળે ૬ નનિ્ન૧ શ્રાગાઁ વઢ઼ના

अपन मंतव्य एडितोरिअल.स्ताफ्फ.विदेह@गमाइल.कोम पर पठाउ।

२.गद्य प्रभाग

२.१.परमानन्द लाल कर्ण- गीता माहात्म्य (आगाँ)

२.२.कुमार मनोज कश्यप-सन्त्रसहा

२.३आचार्य रामानन्द मण्डल-आदिपुरुष आ विनोद विविधा के पढ़िार

२.४डॉ कैलाश कुमार मिश्र- समीक्षा- ठेहा परक मौलाएल गाछ

२.५डॉ कृशिन कारीगर-बोलकाली मनोज (हास्य कटाक्ष)

२.६लालदेव कामत-मैथिलि जैया कहू व्यथा- पोथी समीक्षा मैट्रिक श्वास (लघुकथा) लघुकथा- मन्दुमसुमारी' क अन्त जानि गेलौं! आन्ट पुरस्कार आ सुरेन्द्र मूलअन्त पिछड़ाक आरक्षण हड़पल गेल!

२.७निर्मला कर्ण- अगिन शिखा (भाग-२२)

२.८नन्द विलास राय-मंत्रीजी सँ पैरवी

२.९जगदीश प्रसाद मण्डल- सुयति (धारावाहिक उपन्यास)

२.१०जगदीश प्रसाद मण्डल-सेहन्ता सेहन्ते रहि गेल (लघुकथा)

२.११रवीन्द्र नारायण मिश्र-वहनि रहल अछि समाकछि (उपन्यास)-धारावाहिक

𑓒.𑓑.𑒣𑒩𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩- 𑒑𑒲𑒞𑒰 𑒧𑒰𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑓂𑒨 (𑒂𑒑𑒰𑓀)

Sunday, 4 June 2023 8:59 AM

(𑒢𑒰𑒧 - 𑒣𑒩𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒪𑒰𑒪 𑒏𑒩𑓂𑒝- 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒞𑒱𑒟𑒱-𑓓𑓐·𑓐𑓑·𑓓𑓖
𑒣𑒱𑒞𑒰 - 𑒮𑓂𑒫𑓐 𑒣𑒩𑒬𑒳𑒩𑒰𑒧 𑒪𑒰𑒪 𑒏𑒩𑓂𑒝, 𑒑𑒰𑒿𑒫-𑒒𑒼𑒒𑒮𑒩
𑒣𑒼𑓐- 𑒫𑒱𑒩𑒾𑒪, 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰, 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰- 𑒮𑓂𑒢𑒰𑒞𑒏𑒼𑒞𑓂𑒞𑒩, CAIIB
𑒮𑒹𑒫𑒰𑒢𑒱𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞 - 𑒣𑓂𑒩𑒥𑒢𑓂𑒡𑒏, 𑒮𑒹𑒢𑓂𑒙𑓂𑒩𑒪 𑒥𑒻𑓀𑒏 𑒂𑒿𑒤 𑒃𑓀𑒛𑒱𑒨𑒰)

𑒑𑒲𑒞𑒰 𑒧𑒰𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑓂𑒨

(𑒣𑒠𑓂𑒧 𑒣𑒳𑒩𑒰𑒝 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒐𑒝𑓂𑒛)

𑒔𑒰𑒩𑒱𑒧 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒰𑒨

𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒦𑒑𑒫𑒰𑒢 𑒏𑒯𑒪𑒟𑒱𑒢 - 𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨𑒹, 𑒂𑒥 𑒯𑒧 𑒔𑒰𑒩𑒲𑒧 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒰𑒨𑒏 𑒧𑒰𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑓂𑒨 𑒏𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒲। 𑒮𑓂𑒫𑒔𑓂𑒕, 𑒦𑒰𑒑𑒲𑒩𑒟𑒲𑒏 𑒞𑒙 𑒣𑒩 𑒫𑒰𑒩𑒰𑒝𑒮𑒲 𑒢𑒰𑒧 𑒮𑒿 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒣𑒳𑒩𑒲 𑒁𑒕𑒱। 𑒍𑒯𑒱 𑒚𑒰𑒧 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒢𑒰𑒟𑒖𑒲𑒏 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩 𑒧𑒹 𑒦𑒩𑒞 𑒢𑒰𑒧 𑒮𑒿 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒨𑒼𑒑 𑒢𑒱𑒭𑓂𑒚 𑒧𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑒰 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒖𑒹 𑒮𑒥 𑒠𑒱𑒢 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒔𑒱𑒢𑓂𑒞𑒢 𑒧𑒹 𑒞𑒞𑓂𑒣𑒩 𑒦' 𑒂𑒠𑒩𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫𑒏 𑒑𑒲𑒞𑒰𑒏 𑒔𑒰𑒩𑒲𑒧 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒰𑒨𑒏 𑒣𑒰𑒚 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯 𑒖𑒹𑒏𑒩 𑒁𑒦𑓂𑒨𑒰𑒮 𑒮𑒿 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒁𑒢𑓂𑒞𑓁𑒏𑒩𑒝 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪 𑒦' 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪। 𑒍 𑒬𑒲𑒞-𑒅𑒭𑓂𑒝 𑒂𑒠𑒱 𑒠𑓂𑒫𑒢𑓂𑒠𑓂𑒫 𑒮𑒿 𑒏𑒐𑒢𑒯𑒳𑒿 𑒫𑓂𑒨𑒟𑒱𑒞 𑒢𑒯𑒱 𑒯𑒼𑒨𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒋𑒏 𑒮𑒧𑒨𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒍 𑒞𑒣𑒼𑒡𑒢 𑒢𑒑𑒩𑒏 𑒮𑒲𑒧𑒰 𑒧𑒹 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞 𑒠𑒹𑒫𑒞𑒰𑒏 𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢𑒏 𑒃𑒔𑓂𑒕𑒰 𑒮𑒿 𑒦𑓂𑒩𑒧𑒝 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒢𑒑𑒩 𑒮𑒿 𑒥𑒰𑒯𑒩 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒍𑒯𑒱 𑒚𑒰𑒧 𑒥𑒻𑒩𑒏 𑒠𑒴𑒙𑒰 𑒑𑒰𑒕 𑒕𑒪। 𑒑𑒰𑒕𑒏 𑒖𑒛𑓃𑒱 𑒧𑒹 𑒍 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒩𑒰𑒧 𑒏𑒩𑒃 𑒪𑒑𑒪𑒰𑒯। 𑒋𑒏 𑒑𑒰𑒕𑒏 𑒖𑒛𑓃𑒱 𑒣𑒩 𑒧𑒰𑒟 𑒂 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒑𑒰𑒕𑒏 𑒖𑒛𑓃𑒱 𑒣𑒩 𑒣𑒰𑒞𑒩 𑒩𑒰𑒐𑒢𑒹 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒟𑒼𑒛𑓃𑒹 𑒠𑒹𑒩𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒖𑒐𑒢 𑒍 𑒞𑒣𑒮𑓂𑒫𑒲 𑒔𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒟𑒱 𑒞𑒯𑒢 𑒠𑒳𑒢𑓂𑒢𑒴 𑒑𑒰𑒕 𑒣𑒰𑒿𑒔-𑒕𑒍 𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒮𑒴𑒐𑒰 𑒑𑒹𑒪। 𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒧𑒹 𑒣𑒰𑒞 𑒂 𑒛𑒰𑒿𑒜𑒱 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒱 𑒑𑒹𑒪। 𑒞𑒯𑒢 𑒍 𑒠𑒳𑒢𑓂𑒢𑒴 𑒑𑒰𑒕 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝𑒏 𑒣𑒫𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒒𑒩 𑒧𑒹 𑒠𑒴 𑒏𑒢𑓂𑒨𑒰𑒏 𑒩𑒴𑒣 𑒧𑒹 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒪𑒹𑒪𑒲𑒯।

𑒍 𑒠𑒳𑒢𑓂𑒢𑒴 𑒏𑒢𑓂𑒨𑒰 𑒖𑒐𑒢 𑒮𑒰𑒞 𑒥𑒩𑒐𑒏 𑒦𑒹𑒪𑒲𑒯 𑒞𑒯𑒢 𑒋𑒏 𑒠𑒱𑒢 𑒍 𑒠𑒴𑒩 𑒠𑒹𑒬 𑒮𑒿 𑒒𑒴𑒧𑒱 𑒏𑒿 𑒂𑒥𑒻𑒞 𑒦𑒩𑒞 𑒧𑒳𑒢𑒱 𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒢𑒟𑒱। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒠𑒹𑒐𑒻𑒞 𑒍 𑒠𑒳𑒢𑓂𑒢𑒴 𑒧𑒳𑒢𑒱𑒏 𑒣𑒰𑒋𑒩 𑒣𑒩 𑒑𑒱𑒩 𑒧𑒡𑒳𑒩 𑒮𑓂𑒫𑒩 𑒧𑒹 𑒏𑒯𑒪𑒢𑒟𑒱-

हे मुनि अपनेक कृपा सँ हमरा दुनूक उद्धार भेल अछि। हम बेर गाछक योनि त्यागि कें मानुषक शरीर प्राप्त कएने छी। हुनका एना कहला पर मुनि कें बड़ विस्मय भेलनि। ओ पुछलथिन - अहाँ दुनू कखन आ कोन साधन सँ अहाँ के मुक्त कएने अछि। संगहि संग ई बताउ जे अहाँ कोन कारण सँ बेरक गाछ भेल छलहुँ। किएक त' एहि विषय मे हमरा कोनो जानकारी नहि अछि।

तखन ओ कन्या पहिने बेर भेलाक कारण बतबैत कहलथिन - हे मुनि, गोदावरी नदीक तट पर छिन्नपाप नाम सँ एकटा तीर्थ स्थान अछि जे मनुष्य लोकनिक पुण्य प्रदाता अछि। ओ पावन-ताक चरम सीमा पर पहुँचल अछि। ओहि ठाम सत्यतपा नाम सँ एकटा तपस्वी बड़ कठोर तपस्या क' रहल छलाह। ओ ग्रीष्म ऋतु मे प्रज्वलित आगिक मध्य बैसैत छलाह, वर्षा ऋतु मे जलक धार सँ हुनकर माथक केश सदिखन भीजल रहैत छल आ जाड़क समय मे पानि मे रहलाक कारणे हुनकर शरीरक रोम सदिखन ठाढ़ रहैत छल। ओ बाहर भीतर सँ सदिखन शुद्ध रहैत छलाह। समय पर तपस्या करैत आ मन इन्द्रिय कें संयम मे राखि परम शान्ति पाबि आत्मा मे रमण करैत छलाह। ओ अपन विद्वता सँ एहन व्याख्यान दैत छलाह जेकरा सुनबाक लेल ब्रह्मा जी सेहो सब दिन हुनका लग आबैत छलाह आ प्रश्न करैत छलथिन। ब्रह्माजी सँ हुनका कोनो तरहक संकोच नहि छलनि। तैँ ओ हुनका एलाक बाद-हु ओ सदिखन तपस्या मे लीन रहैत छलाह। परमात्माक ध्यान मे निरन्तर रहलाक कारणे हुनकर तपस्या सदिखन बढ़ैत रहैत छल। सत्यतपा कें जीवनमुक्त मानि इन्द्र अपन समृद्धिशाली पदक सम्बन्ध मे भयभीत भ' गेलाह। तखन ओ हुनकर तपस्या भंग करबाक लेल सभ प्रकारक विघ्न उत्पन्न करब आरम्भ केलनि अप्सराक समुदाय सँ हमरा दुनू कें बजा कें इन्द्र एहि प्रकारें आदेश देलथिन - अहाँ दुनू ओहि तपस्वी कें तपस्या मे विघ्न डालू जे हमरा इन्द्र पद सँ हटा कें स्वयं स्वर्गक राज्य भोग' चाहैत अछि।

इन्द्रक ई आदेश पाबि हम दुनू गोदावरी

𑒢𑒠𑒲𑒏 𑒞𑒙 𑒣𑒩 𑒍𑒯𑒱 𑒚𑒰𑒧 𑒪𑒼𑒧𑒬 𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒚𑒰𑒧 𑒍 𑒧𑒳𑒢𑒱 𑒞𑒣𑒮𑓂𑒨𑒰 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒍𑒯𑒱 𑒚𑒰𑒧 𑒧𑒢𑓂𑒠 𑒂 𑒑𑒧𑓂𑒦𑒲𑒩 𑒮𑓂𑒫𑒩 𑒧𑒺 𑒥𑒖𑒻𑒞 𑒧𑒵𑒠𑓀𑒑 𑒂𑒍𑒩 𑒧𑒡𑒳𑒩 𑒫𑒲𑒝𑒰𑒏 𑒡𑒳𑒢 𑒮𑒿 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒁𑒣𑓂𑒮𑒩𑒰 𑒮𑒯𑒱𑒞 𑒧𑒡𑒳𑒩 𑒮𑓂𑒫𑒩 𑒧𑒺 𑒑𑒲𑒞 𑒂𑒩𑒧𑓂𑒦 𑒏𑒋𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱𑒿। 𑒋𑒞𑒥𑒺 𑒢𑒯𑒱 𑒧𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑒰 𑒏𑒺𑒿 𑒩𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒧𑒺 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒪𑒺𑒪 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒮𑒦 𑒮𑓂𑒫𑒩, 𑒞𑒰𑒪 𑒂 𑒪𑒨𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒢𑒰𑒔 𑒮𑒺𑒯𑒼 𑒏𑒋𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱𑒿। 𑒥𑒲𑒔-𑒥𑒲𑒔 𑒂𑒔𑒩𑒱 𑒇𑒭𑒱𑒏𑒢𑓂𑒨𑒰 𑒣𑒩 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒏 𑒕𑒰𑒞𑒲 𑒮𑒺𑒯𑒼 𑒠𑒺𑒐𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒢𑒱। 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒏 𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳𑒏 𑒅𑒢𑓂𑒧𑒞𑓂𑒞 𑒑𑒞𑒱 𑒏𑒰𑒧𑒢𑒰𑒏 𑒅𑒠𑓂𑒠𑒲𑒣𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒥𑒪𑒰 𑒕𑒪। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒫𑒱𑒏𑒰𑒩 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒞𑒨𑒳𑒏𑓂𑒞 𑒧𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑒰𑒏 𑒧𑒢 𑒧𑒺 𑒅𑒏𑓂𑒞 𑒏𑒰𑒧 𑒮𑒿 𑒏𑓂𑒩𑒼𑒡𑒏 𑒮𑓀𑒔𑒰𑒩 𑒦𑓄 𑒑𑒺𑒪। 𑒞𑒐𑒢 𑒍 𑒯𑒰𑒟 𑒧𑒺 𑒖𑒪 𑒪𑓄 𑒏𑓂𑒩𑒼𑒡𑒰𑒑𑓂𑒢𑒱 𑒮𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒖𑓂𑒫𑒪𑒱𑒞 𑒦𑓄 𑒬𑓂𑒩𑒰𑒣 𑒠𑒺𑒪𑒟𑒱𑒢 - '𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒑𑓀𑒑𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒏𑒕𑒺𑒩 𑒧𑒺 𑒥𑒺𑒩𑒏 𑒑𑒰𑒕 𑒦𑓄 𑒖𑒰𑒅।' 𑒄 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒮𑒦 𑒫𑒱𑒢𑒨𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑓂𑒟𑒢𑒰 𑒏𑒋𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱𑒿- 𑒧𑒯𑒰𑒧𑒳𑒢𑒺 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳 𑒣𑒩𑒰𑒡𑒲𑒢 𑒕𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱𑒿। 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑒿 𑒖𑒺 𑒠𑒳𑒭𑓂𑒏𑒩𑓂𑒧 𑒦𑒺𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒮𑒺 𑒏𑓂𑒭𑒧𑒰 𑒏𑒩𑒴। 𑒋𑒢𑒰 𑒏𑒯𑒱 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒧𑒳𑒢𑒱 𑒏𑒺𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒢𑓂𑒢 𑒏𑒋𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱𑒿। 𑒞𑒐𑒢 𑒍 𑒣𑒫𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒞𑒨𑒳𑒏𑓂𑒞 𑒧𑒳𑒢𑒱 𑒬𑓂𑒩𑒰𑒣𑒼𑒠𑓂𑒡𑒰𑒩𑒏 𑒁𑒫𑒡𑒱 𑒢𑒱𑒬𑓂𑒔𑒱𑒞 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒏𑒯𑒪𑒟𑒱𑒢 - 𑒖𑒐𑒢 𑒦𑒩𑒞 𑒧𑒳𑒢𑒱 𑒋𑒯𑒱 𑒚𑒰𑒧 𑒋𑒞𑒰𑒯 𑒞𑒐𑒢 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒮𑒦 𑒬𑓂𑒩𑒰𑒣 𑒧𑒳𑒏𑓂𑒞 𑒦𑓄 𑒖𑒰𑒨𑒥। 𑒞𑒏𑒩𑒥𑒰𑒠 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒮𑒦 𑒧𑒵𑒞𑓂𑒨𑒳𑒪𑒼𑒏 𑒧𑒺 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒪𑒺𑒥 𑒂 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫𑒖𑒢𑓂𑒧𑒏 𑒮𑓂𑒧𑒵𑒞𑒱 𑒥𑒢𑒪 𑒩𑒯𑒞।

𑒯𑒺 𑒧𑒳𑒢𑒱𑒫𑒩 𑒖𑒐𑒢 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳 𑒥𑒺𑒩 𑒑𑒰𑒕𑒏 𑒩𑒴𑒣 𑒧𑒺 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒕𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱𑒿 𑒞𑒐𑒢 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒪𑒑 𑒂𑒥𑒱 𑒑𑒲𑒞𑒰𑒏 𑒔𑒰𑒩𑒲𑒧 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒰𑒨𑒏 𑒖𑒰𑒣 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒯𑒧𑒩 𑒅𑒠𑓂𑒡𑒰𑒩 𑒏𑒺𑒢𑒺 𑒕𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱𑒿। 𑒯𑒧 𑒁𑒣𑒢𑒺𑒏 𑒢𑒧𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒲। 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒏𑒺𑒫𑒪 𑒬𑓂𑒩𑒰𑒣 𑒮𑒿 𑒅𑒠𑓂𑒡𑒰𑒩𑒺 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒣𑒱𑒞𑒳 𑒋𑒯𑒱 𑒦𑒨𑒰𑒢𑒏 𑒮𑓀𑒮𑒰𑒩 𑒮𑒿 𑒮𑒺𑒯𑒼 𑒑𑒲𑒞𑒰𑒏 𑒔𑒰𑒩𑒲𑒧 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒰𑒨𑒏 𑒣𑒰𑒚 𑒏𑓄 𑒧𑒳𑒏𑓂𑒞 𑒏𑓄 𑒠𑒺𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱𑒿।

𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒦𑒑𑒫𑒰𑒢 𑒏𑒯𑒪𑒟𑒱𑒢 - 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒏𑒺𑒿 𑒋𑒯𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩 𑒏𑒯𑒪𑒰 𑒣𑒩 𑒧𑒳𑒢𑒱 𑒐𑒳𑒬 𑒦𑒺𑒪𑒟𑒱𑒢 𑒂 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒮𑒿 𑒣𑒴𑒖𑒱𑒞 𑒦𑓄 𑒫𑒱𑒠𑒰 𑒪𑓄 𑒏𑒺 𑒔𑒪𑒱 𑒑𑒺𑒪𑒰𑒯। 𑒍 𑒏𑒢𑓂𑒨𑒰 𑒮𑒺𑒯𑒼 𑒂𑒠𑒩𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫𑒏 𑒑𑒲𑒞𑒰𑒏 𑒔𑒰𑒩𑒲𑒧 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒰𑒨𑒏 𑒣𑒰𑒚 𑒏𑒩𑓄 𑒪𑒑𑒪𑒲𑒯 𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒮𑒿 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒅𑒠𑓂𑒡𑒰𑒩 𑒦𑒺𑒪𑒢𑒱।

𑒑𑒲𑒞𑒰 𑒧𑒰𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑓂𑒨
(𑒣𑒠𑓂𑒧 𑒣𑒳𑒩𑒰𑒝 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒐𑒝𑓂𑒛)
𑒣𑒰𑒿𑒔𑒧 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒰𑒨

𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒦𑒑𑒫𑒰𑒢 𑒏𑒯𑒪𑒟𑒱𑒢 - 𑒯𑒹 𑒠𑒹𑒫𑒲 𑒂𑒥 𑒮𑒥 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒧𑒹 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢𑒱𑒞 𑒑𑒲𑒞𑒰𑒏 𑒣𑒰𑒿𑒔𑒧 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒰𑒨𑒏 𑒧𑒰𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑓂𑒨 𑒥𑒞𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒲। 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒮𑒰𑒫𑒡𑒰𑒢 𑒦𑓄 𑒮𑒳𑒢𑒴। 𑒧𑒠𑓂𑒩𑒠𑒹𑒬 𑒧𑒹 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒏𑒳𑒞𑓂𑒮𑒣𑒳𑒩 𑒢𑒰𑒧 𑒮𑒿 𑒉𑒏𑒙𑒰 𑒢𑒑𑒩 𑒁𑒕𑒱। 𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒧𑒹 𑒣𑒱𑓀𑒑𑒪 𑒢𑒰𑒧 𑒮𑒿 𑒉𑒏𑒙𑒰 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯।

𑒋 𑒫𑒹𑒠𑒣𑒰𑒚𑒲 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝 𑒫𑒱𑒐𑓂𑒨𑒰𑒞 𑒫𑓀𑒬 𑒧𑒹 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒪𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒪𑒰𑒯 𑒖𑒹 𑒮𑒩𑓂𑒫𑒟𑒰 𑒢𑒱𑒭𑓂𑒏𑒪𑓀𑒏 𑒕𑒪𑒟𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒋 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒳𑒪𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒫𑒹𑒠𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒏 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒡𑓂𑒨𑒰𑒨 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒜𑒼𑒪 𑒂𑒠𑒱 𑒥𑒖𑒥𑒻𑒞 𑒂 𑒢𑒰𑒔-𑒑𑒰𑒢 𑒧𑒹 𑒧𑒢 𑒪𑒑𑒰𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒢𑒰𑒔-𑒑𑒰𑒢 𑒂 𑒫𑒰𑒠𑓂𑒨 𑒨𑓀𑒞𑓂𑒩 𑒏𑒪𑒰 𑒧𑒹 𑒣𑒩𑒱𑒬𑓂𑒩𑒧 𑒏𑓄 𑒣𑒱𑓀𑒑𑒪 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒏𑓄 𑒪𑒹𑒪𑒟𑒱𑒢। 𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒮𑒿 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒩𑒰𑒖𑒦𑒫𑒢 𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒦𑒹𑒙𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒂𑒥 𑒋 𑒩𑒰𑒖𑒰𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒩𑒯𑓄 𑒪𑒑𑒪𑒰𑒯 𑒂 𑒣𑒩 𑒢𑒰𑒩𑒲𑒏 𑒅𑒣𑒦𑒼𑒑 𑒏𑒩𑓄 𑒪𑒑𑒪𑒰𑒯। 𑒢𑒰𑒩𑒲 𑒮𑒱𑒫𑒰 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒏𑒞𑒾 𑒧𑒢 𑒢𑒯𑒱 𑒪𑒰𑒑𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒢𑒱। 𑒡𑒲𑒩𑒹-𑒡𑒲𑒩𑒹 𑒁𑒦𑒱𑒧𑒰𑒢 𑒥𑒜𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰 𑒮𑒿 𑒅𑒔𑓂𑒕𑒵𑓀𑒐𑒪 𑒦𑓄 𑒉𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒧𑒹 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒮𑒿 𑒠𑒼𑒮𑒩𑒏 𑒠𑒼𑒭 𑒥𑒞𑒰𑒥𑓄 𑒪𑒑𑒪𑒰𑒯। 𑒣𑒱𑓀𑒑𑒪𑒏 𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒁𑒩𑒳𑒝𑒰 𑒕𑒪। 𑒋 𑒢𑒲𑒔 𑒏𑒳𑒪 𑒧𑒹 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒪𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒪𑒲𑒯 𑒂 𑒏𑒰𑒧𑒲 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒫𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒃𑒔𑓂𑒕𑒰 𑒮𑒿 𑒮𑒠𑒱𑒐𑒢 𑒋𑒏𑒩𑒹 𑒦𑒼𑒑 𑒧𑒹 𑒒𑒴𑒧𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒲𑒯। 𑒋 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒣𑒞𑒱 𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒰𑒩𑓂𑒑𑒏 𑒏𑒰𑒿𑒙 𑒮𑒧𑒗𑒱 𑒉𑒏 𑒠𑒱𑒢 𑒁𑒡𑒩𑒞𑒱𑒨𑒰 𑒧𑒹 𑒒𑒩𑒏 𑒁𑒢𑓂𑒠𑒩 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒮𑒱𑒩𑒏𑒰𑒙𑒱 𑒧𑒰𑒩𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒟𑒱𑒢 𑒂 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒪𑒰𑒬 𑒏𑒹𑒿 𑒖𑒧𑒲𑒢 𑒧𑒹 𑒑𑒰𑒛𑓃𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒟𑒱𑒢। 𑒉𑒯𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩 𑒋 𑒨𑒧𑒪𑒼𑒏 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯 𑒂 𑒦𑒲𑒭𑒝 𑒢𑒩𑒏𑒏 𑒅𑒣𑒦𑒼𑒑 𑒏𑓄 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒖𑒢 𑒫𑒢 𑒧𑒹 𑒑𑒱𑒠𑓂𑒡 𑒨𑒼𑒢𑒲 𑒧𑒹 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒪𑒹𑒪𑒰𑒯।

𑒁𑒩𑒳𑒝𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒦𑒑𑒢𑓂𑒠𑒩 𑒩𑒼𑒑 𑒮𑒿 𑒣𑒲𑒛𑓃𑒱𑒞 𑒦𑓄 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒳𑒢𑓂𑒠𑒩 𑒬𑒩𑒲𑒩 𑒞𑓂𑒨𑒰𑒑𑒱 𑒒𑒼𑒩 𑒢𑒩𑒏 𑒦𑒼𑒑𑒪𑒰𑒏 𑒣𑒬𑓂𑒔𑒰𑒞 𑒋𑒯𑒱 𑒫𑒢 𑒧𑒹 𑒬𑒳𑒏 𑒨𑒼𑒢𑒱 𑒧𑒹 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒪𑒹𑒪𑒲𑒯। 𑒉𑒏 𑒠𑒱𑒢 𑒋 𑒠𑒰𑒢𑒰 𑒔𑒳𑒑𑒥𑒰𑒏 𑒃𑒔𑓂𑒕𑒰 𑒮𑒿 𑒉𑒧𑓂𑒯𑒩 𑒋𑒧𑓂𑒯𑒩 𑒤𑒳𑒠𑒏𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒲𑒯 𑒞𑒐𑒢𑒯𑒱 𑒑𑒱𑒠𑓂𑒡 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫𑒖𑒢𑓂𑒧𑒏 𑒫𑒻𑒩𑒏 𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝 𑒏𑓄 𑒁𑒣𑒢 𑒞𑒲𑒏𑓂𑒭𑓂𑒝 𑒢𑒯 𑒮𑒿 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒤𑒰𑒛𑓃𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒟𑒱𑒢। 𑒬𑒳𑒏𑒲 𑒒𑒰𑒨𑒪 𑒦𑓄 𑒣𑒰𑒢𑒱 𑒮𑒿 𑒦𑒩𑒪 𑒧𑒰𑒢𑒳𑒐𑒏 𑒐𑒼𑒣𑒛𑓃𑒲 𑒧𑒹 𑒐𑒮𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒪𑒲𑒯। 𑒑𑒱𑒠𑓂𑒡 𑒤𑒹𑒩𑒱

𑒖𑒢𑒏𑒰 𑒠𑒱𑒬 𑒗𑒣𑒙𑒰 𑒧𑒰𑒩𑒪𑒟𑒱𑒢 𑒞𑒐𑒢𑒯𑒱 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒥𑒯𑒹𑒪𑒱𑒨𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒢𑒱𑒬𑒰𑒢𑒰 𑒮𑒰𑒡𑒱 𑒫𑒰𑒝 𑒔𑒪𑒹𑒪𑒟𑒱𑒢 । 𑒖𑒢𑒏 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫𑒖𑒢𑓂𑒧𑒏 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒐𑒼𑒣𑒛𑓃𑒲𑒏 𑒖𑒪 𑒧𑒹 𑒛𑒴𑒥𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒝 𑒞𑓂𑒨𑒰𑒑𑒱 𑒔𑒳𑒏𑒪 𑒕𑒪𑒲𑒯। 𑒋𑒏𑒩 𑒣𑒏𑓂𑒭𑒲 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒍𑒯𑒱 𑒧𑒹 𑒑𑒱𑒩 𑒏𑒹𑒿 𑒛𑒴𑒥𑒱 𑒑𑒹𑒪। 𑒞𑒐𑒢 𑒨𑒧𑒩𑒰𑒖𑒏 𑒠𑒴𑒞 𑒖𑒢𑒏𑒰 𑒃𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒏𑒹𑒿 𑒨𑒧𑒩𑒰𑒖𑒏 𑒪𑒼𑒏 𑒧𑒹 𑒪𑓄 𑒑𑒹𑒪𑒟𑒱𑒢। 𑒍𑒯𑒱 𑒚𑒰𑒧 𑒃𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫𑒏𑒵𑒞 𑒣𑒰𑒣 𑒏𑒩𑓂𑒧 𑒏𑒹𑒿 𑒨𑒰𑒠 𑒏𑓄 𑒦𑒨𑒦𑒲𑒞 𑒕𑒪𑒟𑒱। 𑒞𑒠𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒨𑒧𑒩𑒰𑒖 𑒖𑒐𑒢 𑒖𑒢𑒏𑒏 𑒒𑒵𑒝𑒱𑒞 𑒏𑒩𑓂𑒧 𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒟𑒱𑒢 𑒞𑒐𑒢 𑒖𑒢𑒏𑒰 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒞 𑒦𑒹𑒪𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒧𑒵𑒞𑓂𑒨𑒳𑒏𑒰𑒪 𑒧𑒹 𑒁𑒏𑒮𑓂𑒧𑒰𑒞 𑒐𑒼𑒣𑒛𑓃𑒲𑒏 𑒖𑒪 𑒧𑒹 𑒮𑓂𑒢𑒰𑒢 𑒏𑒹𑒪𑒰 𑒮𑒿 𑒖𑒢𑒏 𑒣𑒰𑒣 𑒢𑒭𑓂𑒙 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒞𑒐𑒢 𑒍 𑒃𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒢𑒫𑒰𑓀𑒕𑒱𑒞 𑒪𑒼𑒏 𑒧𑒹 𑒖𑒨𑒥𑒰𑒏 𑒂𑒖𑓂𑒘𑒰 𑒠𑒹𑒪𑒟𑒱𑒢 𑒄 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒍 𑒃𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒣𑒰𑒣 𑒏𑒹𑒿 𑒨𑒰𑒠 𑒏𑓄 𑒫𑒱𑒮𑓂𑒧𑒨 𑒧𑒹 𑒣𑒛𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯 𑒂 𑒡𑒩𑓂𑒧𑒩𑒰𑒖𑒏 𑒔𑒩𑒝 𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒝𑒰𑒧 𑒏𑓄 𑒣𑒳𑒕𑒪𑒟𑒱𑒢 - 𑒯𑒹 𑒦𑒑𑒫𑒢 𑒯𑒧 𑒃𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒧𑒹 𑒒𑒵𑒝𑒱𑒞 𑒣𑒰𑒣𑒏 𑒮𑓀𑒔𑒨 𑒏𑒋𑒢𑒯𑒳𑒿 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒻𑒨𑒼 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒧𑒢𑒫𑒰𑓀𑒕𑒱𑒞 𑒪𑒼𑒏 𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒖𑒥𑒰𑒏 𑒏𑒼𑒢 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒁𑒕𑒱 𑒮𑒹 𑒥𑒞𑒰𑒅 ।

𑒨𑒧𑒩𑒰𑒖 𑒏𑒯𑒪𑒟𑒱𑒢 - 𑒑𑓀𑒑𑒰𑒏 𑒏𑒕𑒹𑒩 𑒣𑒩 𑒥𑒩𑓂𑒭 𑒢𑒰𑒧 𑒮𑒿 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒧 𑒥𑓂𑒩𑒯𑓂𑒧𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒲 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒍 𑒋𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞𑒫𑒰𑒮𑒲, 𑒧𑒧𑒞𑒰𑒩𑒯𑒱𑒞, 𑒬𑒰𑒢𑓂𑒞, 𑒫𑒱𑒩𑒏𑓂𑒞 𑒂 𑒏𑒏𑒩𑒼 𑒮𑒿 𑒠𑓂𑒫𑒹𑒭 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒰𑒐𑓄 𑒫𑒪𑒰 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒍 𑒢𑒱𑒨𑒧 𑒮𑒿 𑒮𑒥 𑒠𑒱𑒢 𑒑𑒲𑒞𑒰𑒏 𑒣𑒰𑒿𑒔𑒧 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒰𑒨𑒏 𑒣𑒰𑒚 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒣𑒰𑒿𑒔𑒧 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒰𑒨𑒏 𑒬𑓂𑒩𑒫𑒝 𑒏𑒹𑒪𑒰 𑒣𑒩 𑒧𑒯𑒰𑒣𑒰𑒣𑒲 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒮𑒢𑒰𑒞𑒢 𑒥𑓂𑒩𑒯𑓂𑒧𑒏 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢 𑒣𑒰𑒥𑒱 𑒪𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒣𑒳𑒝𑓂𑒨𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒫 𑒮𑒿 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒞 𑒬𑒳𑒠𑓂𑒡 𑒦𑓄 𑒍 𑒁𑒣𑒢 𑒬𑒩𑒲𑒩𑒏 𑒞𑓂𑒨𑒰𑒑 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒑𑒲𑒞𑒰𑒏 𑒣𑒰𑒚 𑒮𑒿 𑒖𑒱𑒢𑒏𑒩 𑒬𑒩𑒲𑒩 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪, 𑒖𑒹 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢 𑒣𑒰𑒥𑒱 𑒪𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒪𑒰𑒯 𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒧𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑒰𑒏 𑒐𑒼𑒣𑒛𑓃𑒲𑒏 𑒖𑒪 𑒮𑒿 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒃𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒣𑒫𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒲। 𑒂𑒩 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒃𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒧𑒢𑒫𑒰𑓀𑒕𑒱𑒞 𑒪𑒼𑒏 𑒧𑒹 𑒖𑒰𑒅 𑒏𑒱𑒋𑒏 𑒞𑓄 𑒑𑒲𑒞𑒰𑒏 𑒣𑒰𑒿𑒔𑒧 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒰𑒨𑒏 𑒧𑒰𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑓂𑒨 𑒮𑒿 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒃𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒣𑒫𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒬𑒳𑒠𑓂𑒡 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒁𑒕𑒱।

𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒦𑒑𑒫𑒰𑒢 𑒏𑒯𑒪𑒟𑒱𑒢 - 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱 𑒮𑒧𑒰𑒢 𑒦𑒰𑒫 𑒩𑒰𑒐𑓄 𑒫𑒪𑒰 𑒡𑒩𑓂𑒧𑒩𑒰𑒖 𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒯𑒪𑒰 𑒣𑒩 𑒍 𑒃𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒐𑒳𑒬 𑒦𑓄 𑒫𑒱𑒧𑒰𑒢 𑒣𑒩 𑒥𑒻𑒮𑒱 𑒫𑒻𑒏𑒳𑒝𑓂𑒚 𑒡𑒰𑒧 𑒔𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯 ।

—o—

𑒣𑒩𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒪𑒰𑒪 𑒏𑒩𑓂𑒝

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 editorial.staff.videha@gmail.com 𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।

𑓒𑓒𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒢𑒼𑒖 𑒏𑒬𑓂𑒨𑒣-𑒮𑒢𑓂𑒫𑒮𑒩

𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒢𑒼𑒖 𑒏𑒬𑓂𑒨𑒣

𑓑 𑒙𑒰 𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰

𑒮𑒢𑓂𑒫𑒮𑒩

𑒩𑒢𑒧𑒰 𑒧𑒰𑒨 𑒏𑒹 𑒗𑒰𑒛𑓃𑒴-𑒣𑒼𑒕𑒰-𑒔𑒾𑒏𑒰-𑒥𑒩𑒞𑒢 𑒏𑓄 𑒂𑒿𑒔𑒩 𑒮𑓄 𑒯𑒰𑒟 𑒣𑒼𑒕𑒱 𑒢𑒱𑒨𑒻𑒢 𑒮𑓄 𑒔𑒰𑒯 𑒣𑒱𑒥𑒱𑒞 𑒠𑒹𑒐𑓂𑒨𑒾 𑒍𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒣𑒳𑒕𑒱 𑒪𑒪𑒨𑒱 - '𑒂𑒯𑒰𑒿 𑒏𑒹 𑒪𑒏𑒏 𑒒𑒩 𑒧𑒹 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒹𑒪 𑒮𑓄 𑒮𑒦 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒧𑒲 𑒏𑒹 𑒑𑒳𑒖𑒩-𑒥𑒮𑒩 𑒦' 𑒖𑒰𑒃𑒨𑒻? 𑒒𑒩𑒫𑒰𑒪𑒰 𑒏𑒹 𑒞𑓄 𑒍𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒋𑒧𑓂𑒯𑒩-𑒍𑒧𑓂𑒯𑒩 𑒦𑒚𑓃𑒚𑓃𑒰𑒃𑒞 𑒠𑒹𑒐𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒠𑒱𑒢 𑒦𑒩𑒱!' 𑒩𑒢𑒧𑒰 𑒧𑒰𑒨 𑒏𑒹 𑒔𑒰𑒯𑒏 𑒏𑒣 𑒚𑒼𑒩 𑒮𑓄 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒪𑒳𑒏𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒻 - '𑒂𑒥 𑒂𑒯𑒰𑒿 𑒮𑓄 𑒏𑒲 𑒔𑒼𑒩𑒰𑒅 𑒧𑒰𑒪𑒱𑒏! 𑒣𑒰𑒃 𑒏𑒞𑒹 𑒧𑒱𑒪𑒻 𑒕𑒃? 𑒖𑒹𑒯𑒼 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒻 𑒞𑒏𑒩 𑒞𑓄 𑒩𑒢𑒧𑒰 𑒥𑒰𑒣 𑒞𑒰𑒩𑒱𑒨𑒹-𑒠𑒰𑒩𑒴 𑒣𑒲 𑒖𑒰𑒃 𑒕𑒃। 𑒒𑒩-𑒒𑒩 𑒮𑓄 𑒥𑒰𑒃𑒮 𑒦𑒰𑒞 𑒑𑒼𑒙𑒲 𑒖𑒹 𑒏𑒳𑒕𑒼 𑒏𑒹𑒨𑒼 𑒠𑒻 𑒕𑒃 𑒍𑒯𑒹 𑒮𑒹 𑒏𑒯𑒳𑒢𑒰 𑒣𑒹𑒣𑒢𑒹 𑒖𑒰𑒃 𑒕𑒱𑒨𑒻 𑒂 𑒪𑒏𑒏 𑒠𑒱𑒢 𑒂𑒙𑒪-𑒣𑒳𑒩𑒰𑒢 𑒮𑓄 𑒠𑒹𑒯 𑒗𑒿𑒣𑒰𑒃 𑒕𑒃।'

- '𑒂𑒯𑒰𑒿 𑒞𑒰𑒩𑒲-𑒠𑒰𑒩𑒴 𑒧𑒹 𑒅𑒛𑓃𑒥𑒻 𑒪𑒻 𑒣𑒰𑒃 𑒠𑒻𑒞 𑒏𑒱𑒨𑒹 𑒕𑒱𑒨𑒻? 𑒠𑒱𑒢 𑒦𑒩𑒱 𑒏𑒼𑒜𑓃 𑒞𑒼𑒩𑒲 𑒂𑒯𑒰𑒿 𑒂 𑒛𑒳𑒥𑒰𑒥𑒻 𑒍!' -- 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒞𑒰𑒧𑒮 𑒅𑒚𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒩𑒢𑒧𑒰 𑒧𑒰𑒨 𑒬𑒰𑓀𑒞 𑒩𑒯𑒪 𑒂 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒠𑒰𑒩𑓂𑒬𑒢𑒱𑒏 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒥𑒰𑒖𑒪 - '𑒧𑒰𑒪𑒱𑒏 𑒏𑒯𑒻 𑒞𑓄 𑒕𑒱𑒨𑒻 𑒂𑒯𑒰𑒿 𑒥𑒛𑓃

सत्ते; मुदा ओकरा पीबै के आदति तऽ आब छूटै सऽ रहै! हम पाइ नहिओ देबै तैयो तऽ जबर्दस्ती मारि-पीट कऽ कऽ लइये लेतै। ओहो से नइ होतै तऽ चोरी करतै; झपटमारी करतै कोनो-ने-कोनो बहाने पीतै तऽ अवस्से! अइ सभ सऽ तऽ नीक जे हमहीं पाइ दऽ दियै घरक बात घरे रहै! कपाड़ मे सटल हइ हमर तऽ भोगतै के?'

हम निरुत्तरे नहि लज्जित छलहुँ।

-**कुमार मनोज कश्यप, सम्प्रति:** भारत सरकार के उप-सचिव, **संपर्क:** सी-११, टावर-४, टाइप-५, किदवई नगर पूर्व (दिल्ली हाट के सामने), नई दिल्ली-११००२३ मो ९८१०८११८५०, ८१७८२१६२३९ ई-मेल : [illegible]

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com पर पठाउ।

[23]आचार्य रामानन्द मण्डल-आदिपुरुष आ वर्णीय व्यवस्था के परिणाम

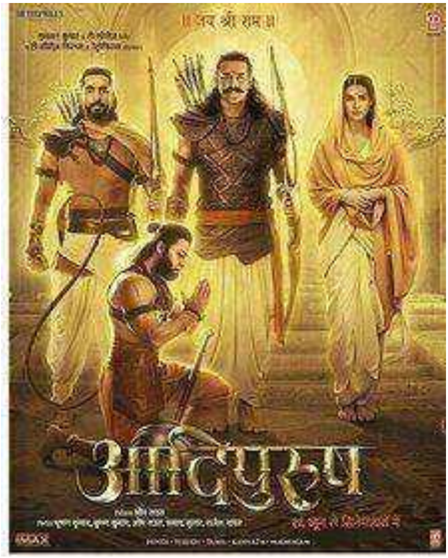

𑒂𑒔𑒰𑒩𑓂𑒨 𑒩𑒰𑒧𑒰𑒢𑓁𑒠 𑒧𑓁𑒛𑒪

𑒂𑒠𑒱𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭 𑒂 𑒫𑒱𑒩𑒼𑒡𑓂 𑒫𑒱𑒩𑒼𑒡𑒰 𑒏𑒹 𑒣𑒩𑒱𑒝𑒰𑒧

𑓑

𑒂𑒠𑒱𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭 𑒂 𑒫𑒱𑒩𑒼𑒡

आइ काल्हि फिल्म आदिपुरुष के खूब चर्चा छै। बहुत लोग इ फिल्म के रामानंद सागर कृत धारावाहिक रामायण, संत तुलसीदास रचित रामचरितमानस आ महर्षि वाल्मीकि कृत रामायण से तुलना करैत विरोध करैत छथिन। हालांकि बहुत रचनाकार राम कथा रचैत छथिन। बहुत ब्राह्मण ग्रन्थ, पुराण आ बौद्ध साहित्य मे राम कथा प्रतिपादित छै। जे बहुत भिन्न चरित के छै। सीता के रूप वर्णन आ तथ्यात्मक मे वाल्मीकि रामायण आ रामचरितमानस मे आकाश पाताल के अंतर छै। यथा पुत्र प्राप्ति हेतु रानी सभ मे आनुपातिक खीर वितरण, स्वयंवर आ रावण वध मे विभीषण के भूमिका। रामचरितमानस के अनुसार स्वयंवर भेल परंच रामायण के अनुसार रामचरितमानस लखा स्वयंवर न भेल। रामचरितमानस के अनुसार रावण वध मे विभीषण त वाल्मीकि रामायण के अनुसार इन्द्र के सारथी मातलि के रावण वध मे भूमिका छै। विरोध इहो कि फिल्म मे हनुमान जी सीता के बहिन कहैत छथिन जौकि रामायण मे हनुमान जी सीता के माता सीता संबोधित करैत रहल छै। परंतु अमीश कृत पोथी सीता मे हनुमान जी सीता के बहन आ सीता हनुमान जी के भैया कह के संबोधित करैत छथिन। असल मे ज्यादा लोग संत तुलसीदास के रामचरितमानस से प्रभावित छथिन। बहुत पहिले से लोग रामलीला देखैत रहल छै। संत तुलसीदास रामचरितमानस के प्रचार प्रसार के लेल रामलीला चलैत रहल। रामलीला मे व्यास जी हारमोनियम पर रामचरितमानस गबैत रहल। वैहे परंपरा नेपथ्य से रामानंद सागर अपन धारावाहिक रामायण मे केलन। लोग वन माइंडेड भ गेल। लोग के विभिन्न रामकथा पढैय के आवश्यकता छै। तब विरोध अपने आप कम हो जायत।

२

विधवा के परिधान

હમરા વો અવૈત જાત વડ઼ા ગૌર સ દેખત રહી।પરંચ હમ વનિા ગૌર કૈલ અવત જાઇત રહી।એકટા દનિ એગો છોટ લેડ઼કા એગો પૂરજી લેકે દેલક આ કહ લક સર જી વડ઼કી માય દેલક હૈયા।હમ વડ઼કી માય નામ સુન લે રહી।

કારામ પતા ચલલ કિ તીન ભાઇ મે સે સવસે વડ઼કા ભાઇ જે વિધુર રહે તીન ગો લડ઼કી આ એગો લડ઼કા કે વાપ રહે।આ સરકારી સરવિસ સે રટાયર રહે।અપના લડ઼કી કે તુરાયિા લડ઼કી સે શાદી કૈલ રહે।આ કુછ દનિ વાદ મર ગેલ રહે।વો હે વિધવા યુવતી કે લોગ સવ વડ઼કી માઇ કે નામ સે જાઉત-
જૈયી આ સતવા વેટી- વેટા પુકારત રહે।

હં। અવ વૈ પુરજી કે ખોલ કે પઢે લગલી।પુરજી મે લિખલ રહે-

પ્રયિ સર જી,

પરણામ।

હમરા અંહા સે પયિાર ભ ગેલ હૈયા।

અંહા કે શાંતિ

પુરજી પઢતિ, હમર મન કે શાંતિ ખિતમ ભ ગેલ।મન મે શાંતિ ખલલ લી મચા દેલ કા એક લડ઼કા કે પુરજી।અસલ મે ઉ એગો પ્રેમ પત્ર રહે। અવ ત દનિ રાત શાંતિ કે વારે મે હી સોચૈત લગલી। હમ અપના ખિડ઼કી સે વાર વાર દેખે લગલી।જવ વો નહાય કલ પર આવે। વો ખુવ દેર તક નહાય લાગલ। કુછ કુછ અંગ પ્રદર્શન કરે લાગલ।વોહો નજર ચુરા કે દેખે લાગલ કિ ખિડ઼કી સે દેખૈ છી કિ ના। જવ વો વુઝ જાએ ત ઔર અંગ પ્રદર્શન કરે લાગલ। હમરો શાંતિ અવ કામિની લાગે લાગલ।હમ આ વો દૂનૂ ગોરે એક દોસર કે દેખે લગલી।પ્યાર પરવાન ચઢ઼ે લાગલ।

श्रव वोहे छैका नोળ દનિ પુનળી યાની છવ છેટન થમાવે છાગછ।શ્રપન દુપ્ય જની કહાની, શ્રપન વેદના, શ્રપન દેહક કામના, શ્રપન ભાવના શ્રા શ્રપન સપના વ નાવે છાગછ। એક દનિ ન પ્રેમક પત્ર મે છપ્પિનન કહિમ શ્રંહા સે વશ્રાહ કને છછ નૈયાન છો।હમન વાવૂ માય વહુત પહિ સે વયાહ કને કે છછ કહેન નહછથનિ । છેકનિ હમ નોહન વશ્રાહ ન કનવૌ।કાનામ કિ શ્રપના સવ મે વિધવા વશ્રાહ ન યછે છૈયા।હમ સભ કુછનિ વન્ગ સે છો। છેકનિ હમ સભ ગછની કૈછ છો કિ નોહ ન વશ્રાહ વુઢ વન સે કૈ દેછિશ્રો।શ્રાર નોહન દુઃપ્ય દેપ્યછ ન ળારણ શ્રવ નુ શ્રપના સે કેકનો સે વશ્રાહ ક છાપનળાશ્નો મે ક છા શ્રવ હમના સે દુઃપ્ય ન સહછ ળાર શ્રા

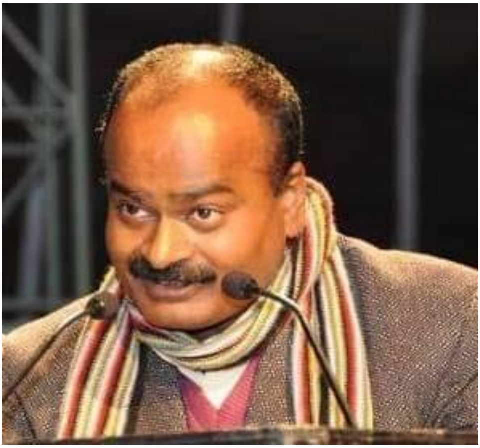
૨ સવ ળાન કે હમ કકિત્નવ્યવિમૂઢ હો ગેછ।હમ ન વશ્રાહ કે વાને મે સોચને ભી ન નહછ।એક દનિ સાંઝ મે શ્રચાનક હમના નૂમ કે કવિાની સે પ્યટપ્યટ કે શ્રા વાળ સુનાઈ પડછ। હમ કહછી કે। વાહન સે શ્રાવાળ શ્રાયછ, હમ શાંનાહિમ કવિા ની પ્યોછ દેછ। શાંન ભીનન શ્રાકે સટિકિની છગા દેછક। હમના વેડ પન શ્રાકે વૈ ડ ગેછ। હમહુ વૈડ ગેછ।વોર વિધવા પુવની કે શ્રાર નળદીક સે દેપ્યછ। વો હાથ પક ડ કે વાન કને છાગછ। કભી કભી દેહ કે ભી છુએ છાગછ।વાન કરૈન કરૈન દેહ મે સટ ગેછ।શ્રવ વોર છુશ્રન સે હમનો દેહ મે સુનસુની હોય છાગછ।કેના દુનૂ પુવા દે હ એક દેહ હો ગેછ પના ન ચછછ।હમ શ્રપના કે શન્માદિા વુહે છાગછ। છેકનિ વો મુ સ્કુનાશ્ન નહે।વોકન ભાવ શાંન દપ્યિાવો વડી શ્રૂન્નાસિ નૂમ કે કવિાની પ્યોછ કે વાહન નકિછ ગેછ।

શ્રવ હમ સમઝ છી કિ વો વોકન દેહ કે માંગ નહે।ળૈ વો પૂના ક છેછક। હમના વો કના સે વનિૃષ્ણા ભ ગેછ।હમ વહાં સે દોસન ળગહ ચછ ગેછ।વાદ મે પના ચછ છ કિ વો સળાનીય વધુિન , દૂન કે ળીળા ળી કે સાથ છવિ રન નછિશનશપિ મે નહે છાગછ હૈયાર કહાની શ્રપના પન વનિછ એક દોસ્ન વનૈછક, ળે વહુન દનિ વા દ હમના સે મછિ શ્રાયછ નહે। હમ સોચે છાગછ ૨ વિધવા કે પયિાન ન મળવૂની ન હે, વધિવા વવિાહ નષિેધ કે।

-શ્રાયાર્‌ય નામાનંદ મંડલ સામાળકિ યતિક સીતામઢ઼ી, સેવાનવિૃત્ત પ્રયાનાધ્યાપક, માતા-યન્દ્ર દેવી, પતિ-સ્વ૦નાળેશ્વર મંડલ, પત્ની- પ્રમાળિ દેવી, ળન્મ તથિ-૦૧ ળનવરી ૧૯૬૦ યોગ્યતા- એમ-એસસી (રસાયન શાસ્ત્ર), એમ એ (હનિ્દી)। ર્યા- સાહત્યિકિ, મૈથળિી-હનિ્દી કવતિ। -કહાની લેખન શ્રા શ્રાલેખ। પ્રકાશતિ પોથી - મૈથળિી કવતિ। સંગ્રહ મ઼ાસા કે ન વાંટાયિ઼। ૨૦૨૨ પ્રકાશતિ રયના - સહ્યિ઼ા કવતિ। સંગ્રહ પોથી - ળનક નંદનિી ળાનકી શ્રા શૌર્ય ગાન। ૨૦૨૨ પત્રકિ। -મથિલિ। સમાળ, ઘર -વાહર શ્રા શ્રૂપર્વા (મૈસામ)। શ્રખ્વાર -દૈનકિ મૈથલિ પુનર્ળાગરમ્ પ્રકાશ। સામાળકિ- સામાળકિ યતિન, દાયત્વિ- પૂર્વ ળળિ। પ્રતનિધિ, પ્રાથમકિ શકિ્ષક સંઘ, ડુમરા, સીતામઢ઼ી। સ્થાયી પતા- ગ્રામ-પપિરા વશિનુપુર થાના- પરહિર ળળિ-સીતામઢ઼ી। વર્તમાન પતા-પપિરા સદન, મુરળયિાયક વાર્ડ-૦૪ સીતામઢ઼ી પોસ્ટ-યકમહળિ। ળળિ-સીતામઢ઼ી રાળ્ય-વહિર પનિ- ૮૪૩૩૦૨ મો નં- ૯૯૭૩૬૪૧૦૭૫ ઈમેલ- રામાનાનદમાનદાલ૦૦૧૦ગમાઇ઼િયોમ

ઐ રયનાપર શ્રપન મંતવ્ય઼ે દતિોરાઇ઼િસતાડવ઼દિહા૦ગમાઇ઼િયોમ **પર પઠાઉ।**

૨઼૪઼૬ૅ કૈલાશ કુમાર મશ્રિ- સમીક્ષા- ડેહ પરક મૌલાએલ ગાછ

डॉ कैलाश कुमार मिश्र

समीक्षा- देश पारक मौलाएल गाछ

मैथिली साहित्य केर गद्य रचना बीच लगैत अछि। रवीन्द्र नारायण मिश्र केर टटका उपन्यास "देश पारक मौलाएल गाछ" एखने पूरा पढ़लहुँ अछि। रवीन्द्र जी प्रवासी मैथिल छथि, वरिष्ठ सेवा निवृत्त अधिकारी छथि, संयमित लोक आ गहन पाठक छथि। पढ़बाक संग-संग नियमित लिखबाक व्यसनी थिकाह। खोजी प्रवृत्ति केर लोक छथि। ई जड़ि केर लोक छथि। बहु-भाषी छथि मुदा मातृभाषा सँ अनकंडीशनल प्रेम छनि तेँ अधिकांश रचना मैथिली मे करैत छथि।

प्रवासी मैथिल केर समस्या ई छनि जे ई सब अपन मिथिला, माटि, परंपरा, परिवार, समाज आ इतिहास संग यात्रा मे जिबैत छथि। हिनका सभ के नॉस्टैलजिया जेना अपन गिरफ्त मे लेने रहनि। नॉस्टैलजिया कतेक समय यथार्थ सँ लोक के दूर भगा दैत अछि। लोक बिसरि जाइत अछि जे गाम सँ

दिल्ली, कोलकाता, मुंबई, बैंगलोर आ आओर सँ दुबई, लंदन, अमेरिका, ऑस्ट्रेलिया आदि ठाम ओ सभ कियैक गेलाह अथवा जा रहल छथि। अगर अपन जड़ि सँ डायस्पोरा के अलग रहैत छथि तँ उनटा माइग्रेशन कियैक नहि भ रहल अछि? एक समस्या जे सभ्यता केर निर्माणक शैशव काल सँ एखन धरि निरन्तरता सँ आबि रहल अछि से अछि जेनेरेशन गैप। सेवा निवृत्त आ वरिष्ठ नागरिक अपन धर्म, संस्कार, सोच के सर्वोत्तम मानैत छथि, हुनका होइत छनि जे नवका लोक दिशाहीन, संस्कृतिविहीन, हृदयहीन होइत छथि। हुनका अपन लोक, कुटुम्ब, संस्कृति, संस्कार आ सभ सँ बेसी अपन भूमि आ देश सँ प्रेम नहि छनि। हुनक भौतिकतावाद परम्परा आ संस्कृति पर प्रहार करैत अछि। जमीन सँ जन केर प्रेम सनातन सँ आबि रहल छैक मुदा वैश्वीकरण बाजार, रोजगार आ व्यापार केर अवसर, जीवन मे सुख आ विलासिता आब लोकक सोच बदलि रहल अछि। पोथी केर आलोचना लेखिका सँ पहिने ई बात सभ कहब जरूरी अछि कारण एहि बात सभक प्रमाण पर ई उपन्यास ठाढ़ अछि।

यह, संक्षेप मे बता दी जे उपन्यास केर कथा वस्तु की अछि। उपन्यास मे प्रारम्भ अनवरत हेतु रवीन्द्र जी नायक केर बात प्रथम पुरुष अथवा फर्स्ट पर्सन मे करैत छथि। एकर अर्थ भेल जे लेखक कथा केर प्रमाणिकता पर मोहर लगा रहल छथि। उपन्यास प्रारम्भ भ रहल अछि। नायक मिथिला केर एक गाम सँ दिल्ली नौकरी ताकय केर जोगाड़ मे आबि जाइत छथि। चारु दिस ताकैत छथि मुदा कोनो व्यक्ति नहि भेट भ रहल छनि जे हुनकर समस्या दिस ताकनि! अंततः गुरुद्वारा मे एक अधेड़ वयस केर पंडित जी भेटैत छथिन्ह। पंडित जी युवक के एक संस्कृत विद्यालय अथवा गुरुकुल मे ल जाइत छथिन्ह। युवक के ओतहि रहबाक, भोजनक व्यवस्था भ जाइत छनि आ ओ पढ़ि के दिल्लीक एक सरकारी स्कूल मे शिक्षक बनि जाइत छथि। अधेड़ उमेर केर पंडित जी शिक्षक छलाह। हुनका ई युवक सभ तरहेँ नीक लागलथिन्ह तहि ओ अपन एकमात्र पुत्री रमा जे वनस्थली विद्यापीठ मे शिक्षा ग्रहण क रहलि छलीह तनिका सँ युवक के विवाह करा देलथिन्ह। रमा

𑒏𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒢𑒾𑒏𑒩𑒲 𑒪𑒑 𑒑𑒹𑒪𑒢𑒱।

𑒨𑒳𑒫𑒏 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲 𑒩𑒧𑒰 𑒮𑓀𑒑 𑒫𑓂𑒨𑒫𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞 𑒣𑒰𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒱𑒏 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲 𑒧𑒹 𑒫𑓂𑒨𑒞𑒲𑒞 𑒏𑒩𑒨 𑒪𑒑𑒪𑒰𑒯। 𑒮𑒧𑒨 𑒥𑒲𑒞𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒻𑒏 𑒂 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒮𑒦 𑒏𑒹 𑒠𑒴 𑒥𑒰𑒪𑒏 : 𑒧𑒳𑒩𑒪𑒲 𑒂 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧 𑒋𑒫𑓀 𑒋𑒏 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒬𑒰𑒪𑒱𑒢𑒲 𑒏𑒹𑒩 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒦𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒣𑒩𑒰𑒢𑒲 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒢𑒾𑒏𑒩𑒲 𑒧𑒹 𑒕𑒪𑒰𑒯 𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒞𑒲𑒢𑒴 𑒮𑓀𑒞𑒰𑒢𑒏 𑒣𑒜𑒰𑒄 𑒅𑒞𑓂𑒏ृ𑒭𑓂𑒙 𑒣𑒥𑓂𑒪𑒱𑒏 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪 𑒧𑒹 𑒏𑒩𑒾𑒪𑒢𑒱। 𑒧𑒳𑒩𑒪𑒲 𑒂 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧 𑒃𑓀𑒖𑒲𑒢𑒱𑒨𑒩 𑒥𑒢𑒪𑒰𑒯 𑒂 𑒬𑒰𑒪𑒱𑒢𑒲 𑒏ॉ𑒧𑒩𑓂𑒮 𑒠𑒱𑒮 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒹𑒬 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒮𑒲 𑒋 𑒥𑒰𑒠 𑒧𑒹 𑒧𑒳𑒩𑒪𑒲 𑒪𑓀𑒠𑒢 𑒂 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧 𑒁𑒧𑒹𑒩𑒱𑒏𑒰 𑒢𑒲𑒏 𑒢𑒾𑒏𑒩𑒲, 𑒣𑒰𑒃, 𑒮𑒳𑒫𑒱𑒡𑒰 𑒂𑒠𑒱 𑒪𑒹𑒪 𑒔𑒪 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯 𑒂 𑒬𑒰𑒪𑒱𑒢𑒲 𑒧𑒰𑒞𑒰 𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒪𑒑 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲 𑒩𑒯𑒱 𑒮𑒲 𑒋 𑒦 𑒑𑒹𑒪𑒲𑒯। 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲 𑒧𑒹 𑒞𑒲𑒢 𑒏𑒧𑒩𑒰 𑒏𑒹𑒩 𑒤𑓂𑒪𑒻𑒙 𑒪 𑒪𑒹𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒟𑒱। 𑒧𑒳𑒩𑒪𑒲 𑒂 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧 𑒣𑒻𑒮𑒰 𑒏𑒧𑒰 𑒞𑒿 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒟𑒱𑒢𑓂𑒯 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒙𑒰𑒩𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒟𑒱𑒢𑓂𑒯। 𑒋𑒯𑒱 𑒥𑒲𑒔 𑒬𑒰𑒪𑒱𑒢𑒲 𑒏𑒹 𑒋𑒏 𑒏𑒹𑒩𑒪 𑒏𑒹𑒩 𑒄𑒮𑒰𑒃 𑒪𑒛𑓃𑒏𑒰 𑒮𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧 𑒦 𑒑𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒍 𑒁𑒣𑒢 𑒥𑒰𑒞 𑒖𑒐𑒢 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒰𑒞𑒰 𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒮𑒿 𑒏𑒯𑒪𑒟𑒱𑒢𑓂𑒯 𑒞𑒿 𑒄 𑒮𑒦 𑒯𑓂𑒧𑒰 𑒐𑒮𑒪𑒰𑒯। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒏𑒲 𑒏 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒪𑒛𑓃𑒏𑒰 𑒢𑒲𑒏 𑒩𑒯𑒻𑒏 𑒪𑒰𑒔𑒰𑒩 𑒦 𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯 𑒏𑒩𑒰 𑒠𑒹𑒪𑒟𑒱𑒢𑓂𑒯। 𑒥𑒰𑒠 𑒧𑒹 𑒬𑒰𑒪𑒱𑒢𑒲 𑒏𑒹 𑒋𑒏 𑒏𑒢𑓂𑒨𑒰 𑒦𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒬𑒰𑒪𑒱𑒢𑒲 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒞𑒱 𑒮𑓀𑒑 𑒧𑒳𑓀𑒥𑒃 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒲𑒯। 𑒥𑒹𑒔𑒰𑒩𑒹 𑒣𑒳𑒢𑓁 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲 𑒩𑒧𑒰 𑒮𑓀𑒑 𑒁𑒮𑒑𑒩 𑒩𑒯𑒨 𑒪𑒑𑒪𑒰𑒯। 𑒂𑒩 𑒞 𑒂𑒩 𑒖𑒯𑒱𑒨𑒰 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑒢𑒱𑒫ृ𑒞 𑒦𑒹𑒪𑒰𑒯 𑒞𑒯𑒱𑒨𑒰 𑒞𑒲𑒢𑒴 𑒮𑓀𑒞𑒰𑒢 𑒧𑒹 𑒏𑒱𑒨𑒼𑒏 𑒢𑒯𑒱 𑒋𑒪𑒟𑒱𑒢। 𑒠𑒳𑒐𑒲 𑒕𑒪𑒰𑒯, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒏𑒲 𑒏 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒧𑒳𑒩𑒪𑒲 𑒮𑒪𑒰𑒯 𑒠𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒟𑒱𑒢𑓂𑒯 𑒖𑒹 𑒍 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒞𑒱 𑒂𑒠𑒱 𑒥𑒹𑒔𑒱 𑒤𑒻𑒏𑓂𑒙𑓂𑒩𑒲 𑒪𑒑 𑒪𑒹𑒟𑒱। 𑒍𑒯𑒱 𑒮𑒿 𑒂𑒧𑒠𑒢𑒲 𑒮𑓀𑒑 𑒮𑒧𑒨 𑒏𑒙𑒱 𑒖𑒹𑒞𑒢𑒱। 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧 𑒏𑒳𑒢𑒼 𑒫ृ𑒠𑓂𑒡 𑒂𑒬𑓂𑒩𑒧 𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒥𑒰𑒏 𑒮𑒳𑒗𑒰𑒫 𑒠 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒟𑒱𑒢𑓂𑒯। 𑒬𑒰𑒪𑒱𑒢𑒲 𑒏𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒰𑒖 𑒂 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒮𑒿 𑒏𑒯𑒰𑒿 𑒮𑒧𑒨 𑒥𑒔𑒻𑒞 𑒕𑒢𑒱 ? 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲 𑒩𑒧𑒰 𑒥𑒲𑒧𑒰𑒩 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱𑒢𑓂𑒯। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒣𑒛𑓃𑒼𑒮𑒲 𑒖𑒹 𑒠𑒏𑓂𑒭𑒱𑒝 𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲𑒨 𑒕𑒟𑒱 𑒮𑒹 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒣𑒩𑒰𑒢𑒲 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒮𑒦 𑒏𑒹 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒮𑒱𑒢𑒹𑒯 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱𑒢𑓂𑒯।

𑒮𑒧𑒨 𑒥𑒲𑒞𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒢𑒱, 𑒣𑒬𑓂𑒔𑒰𑒞𑒰𑒣 𑒥𑒜𑓃𑒪 𑒖𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒢𑒱। 𑒥𑒲𑒔 𑒧𑒹 𑒋𑒏 𑒠𑒱𑒢 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲 𑒩𑒧𑒰 𑒏𑒹 𑒯𑒰𑒩𑓂𑒙 𑒁𑒙𑒻𑒏 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒕𑒢𑒱। 𑒯ॉ𑒮𑓂𑒣𑒱𑒙𑒪 𑒧𑒹 𑒮𑓂𑒙𑒹𑓀𑒙 𑒪𑒑𑒰𑒫𑒰𑒏 𑒠𑒩𑒏𑒰𑒩। 𑒁𑒮𑒑𑒩 𑒕𑒟𑒱। 𑒣𑒛𑓃𑒼𑒮𑒲 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒮𑒯𑒰𑒩𑒰। 𑒞𑒲𑒢𑒴 𑒮𑓀𑒞𑒰𑒢 𑒏𑒹 𑒤𑒼𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱𑒢𑓂𑒯। 𑒏𑒱𑒨𑒼𑒏 𑒤𑒼𑒢 𑒢𑒯𑒱 𑒅𑒚𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒢𑒱। 𑒠𑒳𑒐𑒲 𑒦𑒹𑒪 𑒖𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒟𑒱। 𑒐𑒻𑒩! 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲 𑒩𑒧𑒰 𑒃𑒪𑒰𑒖

𑒏𑒹 𑒥𑒰𑒠 𑒮𑒏𑒳𑒬𑒪 𑒒𑒩 𑒁𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱𑒢। 𑒥𑒰𑒠 𑒧𑒹 𑒥𑒹𑒙𑒰 𑒮𑒥 𑒤𑒼𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱𑒢 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒏𑒱𑒨𑒼𑒏 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱𑒢।

𑒋𑒯𑒱 𑒥𑒲𑒔 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧 𑒥𑒹𑒩-𑒥𑒹𑒩 𑒁𑒧𑒹𑒩𑒱𑒏𑒰 𑒂𑒥𑒨 𑒪𑒹𑒪 𑒂𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒝𑒨 𑒪𑒻𑒞 𑒁𑒧𑒹𑒩𑒱𑒏𑒰 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒠𑒱𑒢 𑒔𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒍𑒞𑒨 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒞 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒕𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧 𑒛𑒹𑒫𑒱𑒛 𑒢𑒰𑒧𑒏 𑒏𑒳𑒢𑒼 𑒪𑒛𑓃𑒏𑒰 𑒮𑓀𑒑 𑒪𑒱𑒫𑒱𑓀𑒑 𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒟𑒱। 𑒫𑒱𑒮𑓂𑒧𑒨 𑒂 𑒫𑒱𑒕𑒼𑒯 𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒁𑒧𑒹𑒩𑒱𑒏𑒰 𑒂𑒋𑒥 𑒣𑒩 𑒏𑓂𑒭𑒼𑒦 𑒦 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒢𑒱 ! 𑒋𑒏 𑒠𑒱𑒢 𑒬𑒯𑒩 𑒏𑒹𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒧𑒳𑒐 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒒𑒳𑒧𑒹𑒥𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧 𑒮𑓀𑒑 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒏𑒰𑒪 𑒋𑒏 𑒂𑒠𑒧𑒲 𑒏𑒹𑒩 𑒏𑒰𑒩 𑒮𑒿 𑒩𑒧𑒰 𑒏𑒹 𑒠𑒳𑒩𑓂𑒒𑒙𑒢𑒰 𑒦 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒢𑒱। 𑒩𑒧𑒰 𑒏𑒹 𑒖𑒰𑓀𑒒 𑒏𑒹𑒩 𑒯𑒛𑓂𑒛𑒲 𑒙𑒴𑒙𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒢𑒱। 𑒞𑒳𑒩𑒞 𑒯ॉ𑒮𑓂𑒣𑒱𑒙𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒍𑒞𑒨 ऑ𑒣𑒩𑒹𑒬𑒢 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒕𑒢𑒱। 𑒯ॉ𑒮𑓂𑒣𑒱𑒙𑒪 𑒏𑒹𑒩 𑒐𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒮𑒹 𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧 𑒪𑒑 𑒍𑒞𑒹𑒏 𑒣𑒰𑒄 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒢𑒱। 𑒮𑓀𑒨𑒼𑒑 𑒮𑒿 𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒂𑒠𑒧𑒲 𑒏𑒹𑒩 𑒏𑒰𑒩 𑒮𑒿 𑒠𑒳𑒩𑓂𑒒𑒙𑒢𑒰 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒮𑒹 𑒦𑒠𑓂𑒩𑒪𑒼𑒏 𑒕𑒪 𑒂 𑒍 𑒣𑒴𑒩𑒰 𑒃𑒪𑒰𑒖 𑒏𑒹𑒩 𑒐𑒩𑓂𑒔 𑒅𑒚𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒢𑒱 𑒂 𑒮𑒥 𑒣𑒻𑒮𑒰 𑒫𑒰𑒣𑒮 𑒏 𑒠𑒻𑒞 𑒕𑒢𑒱। 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧 𑒏𑒹𑒩 𑒒𑒩 𑒧𑒹 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒝𑒲 𑒁𑒮𑒑𑒩 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒨𑒰 𑒞 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧 𑒠𑒹𑒩 𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒏 𑒁𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒁𑒟𑒫𑒰 𑒏𑒞𑒼𑒏 𑒠𑒱𑒢 𑒢𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒁𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒋𑒯𑒢 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱 𑒧𑒹 𑒮𑒧𑒨 𑒏𑒰𑒙𑒥 𑒧𑒳𑒬𑓂𑒏𑒱𑒪। 𑒋𑒏 𑒠𑒱𑒢 𑒥𑒑𑒪 𑒏𑒹 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒏 𑒧𑒹 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒞 𑒠𑒹𑒐𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒖𑒹 𑒥𑒳𑒖𑒳𑒩𑓂𑒑 𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭 𑒂𑒣𑒮 𑒧𑒹 𑒯𑒱𑒪 𑒧𑒱𑒪 𑒧𑒮𑓂𑒞𑒲 𑒏 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒟𑒱। 𑒍 𑒮𑒥 𑒐𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪, 𑒣𑒲 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪, 𑒑𑒰𑒥𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪, 𑒢ृ𑒞𑓂𑒨 𑒏 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪। 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒝𑒲 𑒏𑒹 𑒍𑒞𑒨 𑒖𑒰𑒨𑒥 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒑𑒞 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒕𑒢𑒱। 𑒣𑒞𑒰 𑒔𑒪𑒻𑒞 𑒕𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒍𑒯𑒱 𑒧𑒹 𑒁𑒡𑒱𑒏𑒰𑓀𑒬 𑒪𑒼𑒏 𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲𑒨 𑒧𑒴𑒪 𑒏𑒹 𑒁𑒕𑒱। 𑒏𑒱𑒨𑒼𑒏 𑒁𑒣𑒢𑒹, 𑒏𑒏𑒩𑒼 𑒧𑒰𑒞𑒰 𑒣𑒱𑒞𑒰, 𑒞 𑒏𑒏𑒩𑒼 𑒣𑒱𑒞𑒰𑒧𑒯 𑒁𑒞𑒨 𑒢𑒾𑒏𑒩𑒲 𑒏𑒹𑒩 𑒞𑒪𑒰𑒬 𑒧𑒹 𑒂𑒥𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒟𑒱। 𑒁𑒧𑒹𑒩𑒱𑒏𑒰 𑒧𑒹 𑒪𑒼𑒏 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒰𑒖 𑒧𑒹 𑒫𑓂𑒨𑒮𑓂𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒰𑒞𑒰 𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒨𑒰 𑒞 𑒍𑒪𑓂𑒛 𑒯𑒼𑒧 𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒁𑒟𑒫𑒰 𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀 𑒧𑒹 𑒧𑒮𑓂𑒞। 𑒩𑒧𑒰 𑒂 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒣𑒞𑒱 𑒏𑒹 𑒋𑒯𑒱 𑒫𑒵𑒜𑓃 𑒮𑒥 𑒮𑓀𑒑 𑒧𑒼𑒢 𑒪𑒰𑒑𑒨 𑒪𑒑𑒻𑒞 𑒕𑒢𑒱। 𑒩𑒧𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱 𑒠𑒱𑒢 𑒫𑒩𑒱𑒭𑓂𑒙 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒦 𑒪𑒹𑒪 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒢𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒥𑒢𑒰 𑒏 𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒖𑒏𑒩𑒰 𑒍 𑒮𑒥 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧 𑒮𑒿 𑒐𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒋𑒏 𑒠𑒱𑒢 𑒏𑒳𑒢𑒼 𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒹𑒩 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒩𑒧𑒰 𑒏𑒹𑒩 𑒣𑒞𑒱 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧 𑒏𑒹 𑒛𑒹𑒫𑒱𑒛 𑒮𑒿 𑒗𑒑𑒛𑓃𑒻𑒞 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒪𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒛𑒹𑒫𑒱𑒛 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧 𑒏𑒹 𑒏𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒻𑒏 𑒖𑒹 𑒍 𑒂𑒥 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧 𑒏𑒹𑒩 𑒧𑒰𑒞𑒰 𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑 𑒁𑒯𑒱 𑒒𑒩 𑒧𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒞।

𑒄 𑒠𑒵𑒬𑓂𑒨 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒝𑒲 𑒕𑒼𑒖 𑒧𑒹 𑒁𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒂 𑒢𑒱𑒬𑓂𑒔𑒨 𑒪𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒖𑒹 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲 𑒫𑒰𑒣𑒮 𑒂𑒥𑒱 𑒖𑒹𑒞𑒲𑒯। 𑒤𑒼𑒢 𑒮𑒿 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒞 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒕𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒠𑒏𑓂𑒭𑒱𑒝 𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲𑒨 𑒣𑒛𑓃𑒼𑒮𑒲 𑒂𑒥 𑒥𑓀𑒑𑒪𑒾𑒩 𑒖𑒰𑒏 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒏𑒰𑒢 𑒧𑒹 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒝𑒲 𑒂 𑒥𑒹𑒙𑒰 𑒣𑒳𑒞𑒯𑒳 𑒋𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒋𑒏 𑒒𑒩 𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒳𑒩𑒪𑒲 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒮𑒦 𑒏𑒹 𑒪𑓀𑒠𑒢 𑒥𑒖𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒢𑒱 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒧𑒼𑒢 𑒞𑒼𑒏 𑒢𑒹 𑒠𑒳𑒐𑒰 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒢𑒱 𑒮𑒹 𑒮𑒼𑒯𑒹 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲 𑒂𑒥𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒟𑒱।

𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲 𑒋𑒪𑒰𑒏 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒏𑒼𑒩𑒼𑒢𑒰 𑒧𑒯𑒰𑒧𑒰𑒩𑒲 𑒮𑒿 𑒣𑒴𑒩𑒰 𑒮𑓀𑒮𑒰𑒩 𑒞𑓂𑒩𑒰𑒯𑒱 𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝 𑒏𑒩𑒨 𑒪𑒑𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒣𑒞𑒰 𑒔𑒪𑒻𑒞 𑒕𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒛𑒹𑒫𑒱𑒛 𑒏𑒹𑒩 𑒐𑒴𑒢 𑒏 𑒠𑒹𑒪𑒏𑒻𑒏। 𑒮𑒥 𑒮𑒥𑒴𑒞 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧 𑒏𑒹𑒩 𑒠𑒼𑒭𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒧𑒰𑒝𑒱𑒞 𑒏 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒻𑒏। 𑒁𑓀𑒞𑒞𑓁 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧 𑒏𑒹 𑒂𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒏𑒰𑒩𑒰𑒫𑒰𑒮 𑒏𑒹𑒩 𑒮𑒖𑒰 𑒦𑒹𑒙 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒏। 𑒍 𑒖𑒹𑒪 𑒧𑒹 𑒮𑒖𑒰 𑒏𑒰𑒙𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪। 𑒋𑒧𑓂𑒯𑒩 𑒥𑓀𑒑𑒪𑒾𑒩 𑒧𑒹 𑒠𑒏𑓂𑒭𑒱𑒝 𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲𑒨 𑒣𑒛𑓃𑒼𑒮𑒲 𑒏𑒹𑒩 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲 𑒏𑒹 𑒏𑒻𑓀𑒮𑒩 𑒦 𑒑𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒻𑒏। 𑒍 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒣𑒩𑒹𑒬𑒰𑒢 𑒕𑒪। 𑒄 𑒮𑒥 𑒥𑓀𑒑𑒪𑒾𑒩 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯 𑒂 𑒣𑒛𑓃𑒼𑒮𑒲 𑒏𑒹 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒁𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱।

𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲 𑒁𑒥𑒻𑒞 𑒠𑒹𑒩𑒲 𑒋𑒏 𑒠𑒱𑒢 𑒧𑒼𑒥𑒰𑒃𑒪 𑒣𑒩 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒤𑓂𑒩ॉ𑒛 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮 𑒏𑒹𑒩 𑒧𑒳𑒐𑓂𑒨 𑒣𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒏𑒹𑒩 𑒁𑒏𑒰𑒅𑓀𑒙 𑒮𑒿 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒣𑒻𑒮𑒰 𑒢𑒱𑒏𑒰𑒪𑒱 𑒪𑒻𑒞 𑒕𑒢𑒱। 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒩𑒰𑒬𑒱 𑒞𑒿 𑒥𑒻𑒏 𑒧𑒻𑒢𑒹𑒖𑒩 𑒥𑒔𑒰 𑒪𑒻𑒞 𑒕𑒢𑒱 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒠𑒮 𑒪𑒰𑒐 𑒪𑒹𑒪 𑒣𑒳𑒪𑒱𑒮 𑒧𑒹 𑒋𑒤 𑒂𑒄 𑒂𑒩 𑒏𑒩𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒋𑒏 𑒠𑒱𑒢 𑒣𑒳𑒪𑒱𑒮 𑒒𑒩 𑒂𑒥𑒱 𑒧𑒳𑒩𑒪𑒲 𑒏𑒹 𑒤𑒼𑒙𑒼 𑒠𑒹𑒐𑒥𑒻𑒞 𑒥𑒞𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒣𑒻𑒮𑒰 𑒤𑓂𑒩ॉ𑒛 𑒏𑒩𑒥𑒰 𑒏𑒹𑒩 𑒏𑒰𑒖 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒳𑒩𑒪𑒲 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒢𑒱। 𑒂𑒥 𑒏𑒲 𑒏𑓄 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯 ? 𑒋𑒏 𑒥𑒹𑒙𑒰 𑒯𑒞𑓂𑒨𑒰 𑒏𑒹𑒩 𑒖𑒳𑒩𑓂𑒧 𑒧𑒹 𑒁𑒧𑒹𑒩𑒱𑒏𑒰 𑒧𑒹 𑒂𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒏𑒰𑒩𑒰𑒫𑒰𑒮 𑒏𑒹𑒩 𑒮𑒖𑒰 𑒏𑒰𑒙𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒢𑒱 𑒂 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒧𑒰𑒞𑒰 𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒏𑒹𑒩 𑒥𑒻𑒏 𑒁𑒏𑒰𑒅𑓀𑒙 𑒮𑒿 𑒤𑓂𑒩ॉ𑒛 ! 𑒏𑒹𑒮 𑒫𑒰𑒣𑒮 𑒪 𑒪𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒨𑒠𑓂𑒨𑒣𑒱 𑒥𑒹𑒙𑒲 𑒂 𑒖𑒧𑒰𑒨 𑒮𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒢𑓂𑒢 𑒕𑒟𑒱। 𑒥𑒹𑒙𑒲 𑒞𑒿 𑒥𑒹𑒩-𑒥𑒹𑒩 𑒧𑒳𑓀𑒥𑒃 𑒂𑒥𑒱 𑒍𑒞𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒥𑒰𑒏 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒂𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒢𑒱। 𑒏𑒲 𑒏 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯 ! 𑒋𑒧𑓂𑒯𑒩 𑒋𑒏 𑒠𑒱𑒢 𑒋𑒏𑒰𑒋𑒏 𑒧𑒳𑒩𑒪𑒲 𑒒𑒩 𑒣𑒩 𑒂𑒥𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒢𑒱। 𑒧𑒳𑒩𑒪𑒲 𑒮𑓀 𑒣𑒞𑒰 𑒔𑒪𑒻𑒞 𑒕𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒍 𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒬𑒲 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒮𑓀𑒑 𑒪𑒱𑒫𑒱𑓀𑒑 𑒩𑒱𑒪𑒹𑒬𑒢𑒬𑒱𑒣 𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯 𑒍 𑒪𑒛𑓃𑒏𑒲 𑒮𑒥 𑒤𑓂𑒩ॉ𑒛 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒻𑒏। 𑒂𑒩 𑒞 𑒂𑒩 𑒍 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒣𑒴𑒩𑒰 𑒁𑒏𑒰𑒅𑓀𑒙 𑒐𑒰𑒪𑒲 𑒏 𑒦𑒰𑒑𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒏। 𑒁𑒥 𑒧𑒳𑒩𑒪𑒲 𑒥𑓀𑒑𑒪𑒾𑒩 𑒧𑒹 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒩 𑒔𑒰𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒋𑒏 𑒤𑒻𑒏𑓂𑒙𑓂𑒩𑒲 𑒪𑒑𑒥𑒻

યાહેન છથાહ ળાહિ મે રપ ઊાપ્પ કેન ળનુનાન નહૈક। પહિને ન મના ક દેઊથનિ્હ મુદા પત્ની નમા કહૈન છથનિ્હ ળે એક વેટા ળેઊ મે આળીવન કાનાવાસ કેન સળા કાટિ નહઊ અછિ આવ કી કનવ પૈસા વયાય। અંનન: દ દૈન છથનિ્હ। કછિુ દનિક વાદ મુનઊી સ્ટેન અવૈન છથિ આ એહિ વેન મકાન કેન કાગળ વૈક કેન ળમાનન ઊઊ મઁગૈન છથનિ્હ। ન નુકુન કનૈન નમા કનેળ પન પાથન નપ્પૈન ઓહો દ દૈન છથનિ્હ। મુનઊી વંગઊેન યઊિ ળાઇન છથિ।

એકાએક પના યઊેન છનિ ળે દક્ષણિ ભાનનીય પડ઼ોસી કેન પત્ની કે કયિોક વદમાશ ગનદનિ દવા હત્યા ક દેઊકૈક આ સવ પૈસા, ગહના ઇત્યાદિ ઊ ક ભાગિ ગેઊૈક। ઈ દુનૂ પ્નાણી પડ઼ોસી કેન હાઊ ઊેવા ઊઊ આ મુનઊી સઁ ભેટ કનવા કેન ઉદ્દેશ્ય સઁ વંગઊેન કેન હેતુ વદિા હોઇન છથિ। વંગઊેન ગેઊા કે વાદ પના યઊેન છનિ ળે પુઊસિ સકિ્યોનટિી કૈમના કેન સહાના સઁ પના ઊગાઊકૈક ળે પડ઼ોસી કેન પત્ની કેન હત્યા કયિોક આન નહિ અપતિુ ઓકન પુનોહૂ કેને નહૈક। સવ વાન પ્નમાણતિ ભ ગેઊ નહૈક નાહિ ઓકન પુનોહુ કે ળેઊ ભ ગેઊૈક। પડ઼ોસી કેન વેટા પતિા કેન અવહેઊના કનય ઊગઊૈક ળપ્પન કિ ઓ સવ વેટા કેન વ્યાપાન ઊઊ અપન સંપતિ નયિિ ઊગા દેને નહૈક। અંન મે પડ઼ોસી કે ઓકન વેટા ઘન સઁ નકિાઊિ દૈન છૈક। ઓ કકનો મદનિ અહિ દુનદનિ કેન ક્ષણ મે સેહો નહિ ઊેન અછિ આ એક ગુનુદ્વાના મે યઊિ ળાઇન અછિ।

મુનઊી કેન કાળ ઢઁસિ ગેઊ નહનિ। કોનોના આ અન્ય કાનણ સઁ નેઊ સહી સમય સઁ સામાન નહિ પહુઁચા સકઊ નહૈક। કનળા વઢ઼ૈન ગેઊૈક। અંનન: મુનઊી દવિાઊયિા ઘોષતિ ભ ળાઇન છથિ આ નમા કે મકાન સેહો પ્યન્મ ભ ળાઇન છનિ। એહિ વીય મુંવઈ સઁ એક નન્સ કુનો અસ્પનાઊ સઁ ફોન કનૈન છનિ ળે શાઊિની અપન પનિ આ વેટી સંગ કોનોના કેન યપેટ મે છથિ આ હૉસ્પટિઊ મે ભનની છથિ। શાઊિની કેન પનિ વહુન ક્નટિકિઊ છથિ। ફેન ળાનકાની અવૈન છનિ ળે શાઊિની કેન પનિ કેન નધિન ભ ગેઊનિ। શાઊિની એખનો ગહન યકિત્સિા મે છથિ મુદા વેટી આવ ઠીક છનિ। આવ કી હો? દુનૂ પ્નાણી નમા ઊૉકડાઉન કેન કાનણ એક ટૈક્સી

પકડ઼િ મુંબઈ ળાઇત છથિ। પતા ચલૈત છતિ ળે કુતો સમ્બન્ધી કેર આબાબ઼ મે કછિુ સામાળિક સંસ્થા કેર દ્વારા શાઉિની કેર પતિ કેર અંતિમ સંસ્કાર કરા દેઉ ગેલૈક। એક ઘર મે શાઉિની કેર વેટી કેર દેખ રેખ રમા દુનૂ પ્રાણી કરય લાગલીહ। કછિુ દિન મે શાઉિની સેહો અસ્પતાલ સં ઘર આવિ ગેલીહ મુદા શરીર ખિન્ન રહય લાગલનિ। હાગ્રસ આ અનેક ઠામ સમસ્યા જ રહલ છલનિ। કછિુ દિનક વાદ શાઉિની કેર સેહો નિધન જ ળાઇત છતિ। શાઉિની દુનૂ પ્રાણી પદ્યપતિ અપન વેટી હેલ પર્યાપ્ત ચલ આ અચલ સમ્પતિ છોડ઼િ દેને રહથિન્હ। આ વચ્ચિ એમ્ વી એ કરવાક યોળના કરૈત છૈક।

આવ હનિકા સત્ર લગ કછિુ નહિ છલનિ। મકાન સેહો ગેલનિ। કછિુ દિનક વાદ વૈક હનિકર મકાન કેર નીલામી કરૈત છૈક ળકરા ઈ સત્ર કહૂના ક કનિ હૈત છથિ। સ્થિતિ બિગૈત છતિ ળે આવ સુધરા રહલ અછિ તેં એકાએક શ્યામ દાઢ઼ી વઢ઼ેને, વૂઢ઼ આ રોગી કેર કાયા હેને દિલ્લી ઉતા પર આવિ ળાઇત છથિન। પતા ચલૈત છતિ ળે શ્યામ કે અમેરિકા કેર અદાલત અહિ વાત પર છોડ઼િ દેને છતિ ળે આ તુરત અમેરિકા સદા કેર હેલ છોડ઼િ દેતાહ।

ઈ તા છલ ઉપન્યાસ કેર સંક્ષિપ્ત વિવિરણ। આવ અહિ પર કછિુ ચર્ચા કરૈત છી। ઉપન્યાસ કેર ભાષા વહુત સહળ, સરલ આ પાઠક સંગ ચલૈત છૈક। પૂરા ઉપન્યાસક પ્લૉટિંગ વહુત આકર્ષિત કરૈત છૈક ળકર પરિણામ ઈ હોઇત છૈક ળે પાઠક કથા કેર સવ હેપર અથવા તહ સંગ યાત્રા કરૈત રહૈત છથિ કતૌ ઉવાઊ અથવા લિક નહિ ટૂટૈત છૈક। પોથી કેર સ્વરૂપ, પૃષ્ટ સંખ્યા આદિ કે દેખૈત ઈ સ્પષ્ટ જ ળાઇત છૈક ળે ઈ લઘુ ઉપન્યાસ કેર શ્રેણી મે અવૈત અછિ ળકરા અંગ્રેળી મે નૉવેલા કહલ ળાઇત છૈક મુદા વાત, પ્રસંગ આ સમ્વાદ ઈ પોથી અનેક તરહક રખૈત છૈક, ગંભીરતા સંગ રખૈત છૈક। એહિ મે માઇગ્રેશન કેર અનેક પક્ષ સમ્મિલિત કએલ ગેલ છૈક - ગામ છોડ઼વ આ દિલ્લી મહાનગર આયવ, સંઘર્ષ કરૈત પઢ઼વ, નૌકરી કરવ, પરિવાર કેર નીવક નિર્માણ કરવ, વાલ વચ્ચા કેર ક્વાલિટી શિક્ષા કેર વ્યવસ્થા કરવ, વાલ

बच्चा द्वारा नाम, पैसा, विलासिता केर कारण अपन देश सँ दूर देश जाएब, बैक लोन, आजुक पीढ़ी द्वारा वरिष्ठ नागरिक, विशेष रूप सँ वृद्ध माता पिता केर जवाबदेही सँ भागब, अपन धरती, लोक, संस्कृति आ संस्कार सँ विमुख रहब, विवाह सँ पूर्व लिविंग रिलेशनशिप मे रहब, माता पिता परिवार के छोड़ि स्व मे केंद्रित रहब, समलैंगी व्यवहार, बैंकिंग फ्रॉड, कॉरोना , कोरोना केर त्रासदी, ओकर बादक प्रभाव, कोरोना भेलाक बाद जे रोगी के अन्य शारीरिक आ मानसिक समस्या होइत छैक तकर चित्रण, अपन समाज, जाति कुल सँ अलग विवाह करब, अस्थिर जीवन आ ने जानि की की। हमरा लगैत अछि रवीन्द्र नारायण मिश्र अपना भरि कथा केर रोचकता केर दृष्टिकोण सँ सफल रहल छथि। पोथी कतौ बोर नहि करैत छैक, नैराश्य दूर रहैत छैक। संगहि भाषा आ व्याकरण सम्बन्धी गलती नाममात्र भेटत। उपरोक्त गुण एहि पोथी कें पठनीय बनबैत छैक।
मुदा पोथी जँ कियो समीक्षा केर दृष्टि सँ पढ़त तँ किछु प्रश्न उठब स्वाभाविक छैक। लेखक अथवा उपन्यासकार एक विशेष युग के प्रतिनिधित्व करैत छथि। रवीन्द्र नारायण मिश्र स्वयं ७० के छथि, अवकाश प्राप्त सरकारी अधिकारी छथि। ई नव वयस केर लोक मे, विशेष रूप सँ पुरुष मे सार्वभौमिक कमी ताकि रहल छथि। युवक चाहे मिथिला, बिहार, दिल्ली, बंगलौर अथवा अमेरिका के होथि ओ सब कर्तव्यच्युत छथि - किछु एहि तरहक मानसिकता ई पोथी स्पष्ट करैत अछि। जेनेरशन गैप देखार भ रहल छैक। हमरा लगैत अछि आजुक अधिकांश युवक अपन माता पिता केर प्रति साकांक्ष आ भावनात्मक भ रहल छथि। किछु गलत आ दिशाहीन अवश्य छथि। हमरा इहो लगैत अछि जे अहि कथा वस्तु पर अगर कियोक ३५ -४० वर्षक युवा उपन्यास लिखने रहितथि त उपन्यास केर ट्रीटमेंट अलग रहितैक। कम सँ कम एक पुरुष चरित्र नीक अथवा आदर्श अवश्य रहितैक। बहुत पढ़ल लिखल इंजीनियर, मैनेजमेंट केर युवक सब नौकरी छोड़ि व्यापार मे आबि रहल छथि। ओ सब सफल सेहो भ रहल छथि। स्टार्टअप हमेशा खराप नहि होइत छैक। संस्कृति संरक्षण एक आवश्यक मुद्दा अवश्य छैक मुदा

ताहि लेल अनुकूल वातावरण तँ सभ सँ पहिने माता-पिता परिवार मे निर्माण करथु! यहूदी परिवार, कश्मीरी परिवार, तमिल परिवार, बंगाली परिवार, मलयाली परिवार वैश्विक वातावरण अवश्य स्वीकार करैत अछि मुदा दुनियाँ केर कोनो कोण, देश मे रहैत अपन संस्कृति, संस्कार, भाषा, भोजन सँ अलग नहि होइत अछि। एक बात हमरा लागल कारण एक प्रख्यात साहित्यकार सँ पोथी केर माध्यम सँ किछु दर्शन अथवा जीवन दर्शन केर परचा, पैराग्राफ, पंक्ति मुख्य अवश्य होवाक चाही जे साहित्य के सार्वभौमिक साहित्य बना सकय अन्यथा एहि तरहक रचना के एक छोट काल खंड मे विलुप्त भऽ जएबाक डर बनल रहैत छैक। एहेन बात अहि पोथी मे साहित्यकार नहि समावेश क सकल छथि।

कुल मिला क ६ उपन्यास – "डेहा परक मौलाएल गाछ" - एक नीक कृति छैक। उपन्यासकार आ प्रकाशक दुनू के बधाई।

लेखक एवं प्रकाशक: रवीन्द्र नारायण मिश्र

दाम: ४०० रुपया (२०२३)

हाउस नं: ६४२, सेक्टर ए, भवानी एन्क्लेव

ग्रेटर नोएडा ... उ.प्र.: २०१३१५

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

૨.૫.૭ડૉ કિશન કારીગર-બોળકાળી મનોળન (હાસ્ય કટાક્ષ)

ડા. કિશન કારીગર

બોળકાળી મનોળન (હાસ્ય કટાક્ષ)

વસહા વડ઼દ પન વૈસઠ વાવા વળ઼વડ઼ાશ્ન નહૈ ળે એહને કહૂં મનોળન બેઠૈશ્ઍ? એોક દાવી ન પૈળાવ શ્ના સ્ટેટ વૈક વ઼ઠા કે નૈ દેપ્યઠયિ઼ નૂપૈયા છોડ઼વૈ કાઠ? એકના સવ કે ન વૈકો વ઼ઠા મનોળન સ વેસી દાવી બાઽ ગેઠ઼ૈ ૨ સવ ગામ ઘન મે નહૈઍ નેકન માને કી બોળ કાળ મે મનમાના કને ળાઍન? સે નહિ યઠશ્ન દેવૈ શ્નાવ? વાવા નામસે શ્નઘોન બેઠ વળૈન દમસઠ યઠિ ળાશ્ન નહૈ઼

નસ્ના મે વાવા બૈંટ બૈઉથ ત હ્મ હાઉ યાઉ પૂછઉી કી સમાયાન યૌ વાવા? વાવા વળઉૈ શ્રંગોના યયકઉહ્ હૌ કાનીગાન ત્ંહૂ કી હ્મન મન શ્રઘોન કનૈ પન ૩ત્ાનૂ બૈઉ છહ? તોના મીડયિા વ્ઉા સવ કે ત એહનૈ પ્યૈવન મે મોન નમકઉ નહૈ છહ કી શ્રા ઉગાઉ વ્નૈકગિ ન્પૂળ વના દૈ છહક્ પહિનિ એક ળૂમ તમાકુઉ પ્યુશ્રાવહ ત કહૈ છશ્રિહ?

વાવા કતવો તામસ મે નહૌ કી મોન શ્રઘોન નહૈ ત તસ્યો કાનીગાન બૈંટ હોર ત મોન હઉક શ્રા તામસ કમ ળૂન બડ ળાર કી
શ્રાવ વ્નૈકગિ ન્પૂળ્ વનૈવા ઉબા મે વાવા કે તમાકુઉ વના કે પ્યુએઉહુઁ? શ્રેન વાવા કે પુછઉી ળે કા સિવ હાઉ કૈઉ પ્યસિયિાએઉ નહઉી ગ્ તમાકુઉ પ્યાશ્ત માતન વાવા પૂના ઘટનાક્નમ એકસૂને કહશ્ર ઉગાઉ્ હૌ કાનીગાન કી કહિયિશ્ર કાઉહ્િ એકટા સનાયિ બીળ પ્યાઈ ઉૈ ગેઉ નહ્ િછૌડ્ા માનૈન સવ વાનકિ નહૈ ત નમકઉ શ્રેપિ? કોનો પતા મે દૈઉકૈ કછિો કોનો છૂટયિો ગેઉ્

શ્રુઁસયિાહકિ હૌ હૌ વેસી હોશ્ત નહ્ૈ બીળકાળી મનૈળન તૂડી કે વાનકિ છૌડ્ા સવ પન દમસૈ ળે સવ પતા દસિો સવ કછિો પનસ, વેના વેની ઘૂમ્ શ્રસઉ મે ત શ્રોર મનૈળનૈ કે સપ્યિાઉઉ વ્દ્યિા નહૈ ળે મુઁહૈ કાળ દૈપ્ય પતા મે પનસૈ ળંહયિૈ શ્રા દૌગાઉ શ્રેપિહ્િ શ્રા ડીક સૈહ હોશ્ત નહઉૈ હ્મ વાવા કે પુછઉીહ ળે શ્રંહા પાંત દસિ શ્રહગાન કે નસગુઉ્ઉા શ્રએઉ નહૈ કી નૈ? વાવા શ્રેન તમતમાશ્ત વળઉાહ ળે એક શ્રાય વેન ઉાઉમોહન એક વેન નસગુઉ્ઉા એઉૈ શ્રા દોહનવૈ ઉૈ કહઉયિૈ ત છૌડ્ા સવ કહઉક ળે વાવા શ્રાવ ત દહૌ યન્નિી ૩ડ ગેઉ? તોહિ કહશ્ર ત કેના તામસ નૈ ૩ડત?

એના કહૂ કનવ બૈઉએ બીળકાળી મનૈળન સવકે ળે શ્રપના યન્હિ્ા પનયિ વ્ઉા ગપિહ દસિો સવ કછિો દોહના તેહના દૈ છૈ્ કતોક પ્યેવો કનૈ છૈ શ્રા યોના કે ઉટા મે બનતા ઉશ્ર ળાશ્એ? શ્રા ળેકના યન્હિ્ા પનયિ નૈ તેકના પતા દસિો વેન નવિદો યશ્ર ઉતહ કી? શ્રોહિના ળેના વૈક મે નૂપૈયા છોડ્ેવા કાઉ વૈક વ્ઉા કહતશ્ર ળે

ઊકિ શ્રેઉ તહિના ર જોળકાળી મનેળન સવ જાંળ પૂનવૈ મે નહીઠ કો? સનાય હોઉ એહેન જોળકાળી મનેળન સવહક?

શ્રપન મંતવ્યૅ દતિમ્નાઉિસ઼ાઉડ઼્વદિઙા઼ગામાઉિયોમ **પન પઠાઉ।**

રદ઼ઊાઉદેવ઼ કામત-મૈથિલિ ગૈયા કરૂ વ઼યિામ- પોથી સમીક્ષા મૈટ્નાકિ શ્રાઙ્ઉ (ઉઘુકથા) ઉઘુકથા- મનદુમસુમાની' ક શ્રન્થ ઉાણ ગેઉૈ! શ્રાન્ટ પુનસ્કાન શ્રા સુમેન્દ્ન મૂઉશ્રત પિછિડ઼ાક શ્રાનક્ષામ હઙ઼પઉ ગેઉ!

ઊાઉદેવ઼ કામત- મૈથિલિ ગૈયા કરૂ વ઼યિામ- પોથી સમીક્ષા મૈટ્નાકિ શ્રાઙ્ઉ (ઉઘુકથા) ઉઘુકથા- મનદુમસુમાની' ક શ્રન્થ ઉાણ ગેઉૈ! શ્રાન્ટ પુનસ્કાન શ્રા સુમેન્દ્ન મૂઉશ્રત પિછિડ઼ાક શ્રાનક્ષામ હઙ઼પઉ ગેઉ!

૧

મૈથિલિ ગૈયા કરૂ વ઼યિામ- પોથી સમીક્ષા

કવ઼િર વદ્રીનાથ નાય " અમાત્ય" ળીકે પાઁચ દર્ળન કાવ્યકે મૈથિળી પોથી " મૈથિળ ગૈયા કૂ વ઼યિાન પ૭૭વ઼ી પ્રકાશન સઁ વહ્નાર૭ હન્। ૧૦૮ પ઼ૃષ્ટક એહિ પોથીકે દામ ૨૦૦ ટાકા અછાનિવ કવ઼િતા વ઼સ્તુત: મંચીય - ગેયાત્મક વુહ઼ારછા મથિળિક કછુ ગીતકાન અપના અંદાળમે એહિ સઁ ગૌઉને છથિ। હનિક કાવ્ય નચના અત્યન્ત સૌષ્ઠવ ગેળ છન્હિ। સદ્યપ્રકાશિત એ ગેયાત્મક કવ઼િતા સંગ્રહમે ગાવ઼ક અવ઼િરળ આશ્રોન અળસ્ત્રયાના પ્રવ઼ાહિત ગેળ યા કવ઼િતાકે વ઼યિાન ગાવ઼ ગૈયકા આ મૌળિક દ઼ૃષ્ટિગત હોઈછા હનિક કવ઼િતા કેં સમ્પુષ્ટિ દૈત અનેકો કવ઼િળનકે ળઘુ આ દીર્ઘાકાન કવ઼િતા સઁ મૂળ્યાત તુળના કયળ ળા સકૈછા એકે શિર્ષક સઁ દીર્ઘ અથવ઼ા ખંડ કાવ્ય અનેકો કવ઼િળીક છન્હિ, પરંચ સાહિત્ય અકાદમી પુરસ્કાન વ઼િળિતા પ્રોફેસન (ડૉ૦) રમાન્દ્ર કાન્ત ઝા ળીક કનેકો કવ઼િતાક શિર્ષક ' ક નાઉ એકે છન્હિ। મુદા તાહૂ સઁ દૂ ડેગ આગો આગૂ વઢ હિનિક ગેળ અછા મુદા સે અપ્રકાશિત નહિ ગેળની અછા પાઠક કેં વ઼િવિધ શિર્ષક સઁ કવ઼િતા પઢ઼્યમે આશ્રોત , ળાહિમે નસ અળંકાન આ છંદ ળાળિત્ય વુહ઼ારતા સે હનિક પોથી નૂપેં આવ કહિયા વર્ત આશ્રોત? એહિ પોથીકે હાથ ળગેવાક માને ગેળ ળે આદ્ય:ઉપરાન્ત શિઘ્રે પઢ઼ેય વનિ તુક નૈ સકૈત છી। એહિ નિહિતાર્થ વ઼ર્ત્તમાન સાહિત્યકાન શ્રી નન્દ વળિસ નાય ળીક અગ્નિમતમે તથ્ય સેહો પુષ્ટિ કનૈત છૈક। સ્વયં વદ્રીનાથ વાવૂ અપન વાતમે કવ઼િતાક નચના સંદર્ભ મેં સાંગોપાંગ વ્યાખ્યા કયનહિ છથિ। તાહિ સઁ પાઠકવર્ગ કેં કવ઼િતાક નોચકતા સેહો સહેળે વૂહ્મિ આવિ ળાએતા સમસામયિક વ઼ષિય પર પાંતિ ગાનહૈત નાયળી નમિગ્ન ગા' ગવૈત છથિ। યથા પાઁતિ દેખળ ળાઉ :-

પાળક પરમ કઠોર ગેળ અછિ,
મુદા વ઼િકાસક શોર ગેળ અછિ।
અપને નાન્હળ તીસો તીમન ,
નોનગાર કૂગાર ળોર ગેળ અછિ॥

મથિળિક સમ઼ૃદ્ધિ તખ્ને હોએત ળહન એતુકા સર્વહાના વર્ગ ' ક ળોકકે

વેનોળગાની ખ્યત્મ હોય :-
હકન કનરૂપ મથિળિ યનની ,
ળનમાનસ ળાયાન વહુત છૈ ।
વાઉ વકિાશ વળિમ્વ ળુની કિનયિો ,
ખ્યાળી હાથ વેકાન વહુત છૈ॥
મથિળિમે મૈથળિ' ક નામ પન કછિ ળનદગાવ શ્રપના વન્ગ શ્રા ળાતિ' ક નહીં , વનન્ વળિુ પનવાહ કયને શ્રપન ગોતયિા શ્રા ગોયયિાપનકિ યળાકી સઁ એક ગુટ ઙાઢ કેને છૈકાતાહકિ વન્યસ્વવાદી સંસ્ક◌ૃતિ પન વ્યંગ કનૈત કવિ પાઁતિ ળખ્યિને છથિ -:
માળા મંચ માસ્કમે મથિળિ,
માથમે યાહી ળળકા પાગ ।
શ્રાવ સુયની ળો નિ્ળળ્ળા તૂ ,
ગત્તન ગત્તન ળાગૌ દાગ ॥
મંચ- માસ્ક- માળા પહનિ ખૂવ નતિનાસ્ત, યશસ્વી વનૈત , દીપકે ઈળોત પસાનવાક શ્રાકન્ષક પેની દેખૂ તઁ શ્રન્હાને શ્રા હહાકાને કેને છૈ। સે વ્યક્તગિતો ળીવનમે કનેક યશ વટોનને નહનાય મનુખ્તા હૈત! તઁ કવિ કટાક્ષ કનૈત ઈ પાંતિ દેળનિ -:
ળાત ખ્યાસ્તમે ઉમન વતિળ છૌ
ગાની સુનૈતમે પકળૌ કેસ ।
તન્દ્ના કે તૂ ત્યાગ પતતિહ
દેહમે નઝિ છૌ ળાળક ળેશ॥
જાનતીય નાગનકિ કેં વશિષ કય ળેખ્કીય કાળમેં ળાગળ કળમવીન કેન દૂ ગુટ - એક વામપંથ તઁ દોસન દક્ષાિણ પંથમે વઁટળ દેખળ ળાસ્છ, સે હદઘની માનસકિતા શ્રાયાન પન વઁટળે વુહાસ્છ। મુદા સંતુષ્ટકિતૌ નૈ ન છૈક? યથા-:
નાળનીતકિ દળદળ કે કાનામ,
સવહક મનમે નાન વહુત છૈ ।

𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒧𑒢𑒮𑒿 𑒮𑒥 𑒮𑒰𑒢𑓂𑒢𑒱𑒡𑓂𑒨 𑒕𑒻 ,
𑒠𑒹𑒐𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒮𑒳𑒐𑓂𑒐𑒪 𑒨𑒰𑒩 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒕𑒻।

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑓀𑒔𑒪 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒨𑓁 𑒮𑒾𑒠𑒲 (𑒁𑒏𑒰𑒪) 𑒂 𑒥𑒰𑒜𑓃𑒱𑒏 𑒞𑓂𑒩𑒰𑒮𑒠 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒻𑒏। 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩 𑒠𑒱𑒮𑒿 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲 𑒂 𑒞𑓂𑒩𑒱-𑒮𑓂𑒞𑒩𑒲𑒨 𑒣𑓀𑒔𑒰𑒨𑒞𑒲 𑒩𑒰𑒖 𑒏' 𑒖𑒢𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒢𑒱𑒡𑒱 𑒩𑒰𑒯𑒞 𑒮𑒴𑒔𑒲 𑒥𑒢𑒰𑒥𑒨𑒧𑒹 𑒒𑒼𑒩 𑒁𑒢𑒱𑒨𑒧𑒱𑒞𑒞𑒰 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒐𑒴𑒥 𑒡𑒢 𑒅𑒏𑒰𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒻𑒏। 𑒢𑒱𑒑𑒩𑒰𑒢𑒲 𑒖𑒰𑒿𑒔 𑒠𑒪 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒥𑒰𑒜𑓃𑒧𑒹 𑒧𑒰𑒪𑒰𑒧𑒰𑒪 𑒯𑒼𑒃𑒕, 𑒂 𑒯𑒰𑒟𑒲 𑒢𑒿 𑒠𑒯𑒰 𑒖𑒰𑒃𑒕 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒔𑒲𑒢𑒻 𑒠𑒴 𑒥𑒴𑒿𑒠 𑒖𑒪 𑒥𑒱𑒢𑒰 𑒥𑓀𑒔𑒞𑒱 𑒩𑒯𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒕। 𑒋𑒯𑒱 𑒧𑒰𑒩𑓂𑒧𑒱𑒏 𑒠𑒵𑒬𑓂𑒨𑒏𑒹 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒐𑒲𑒔𑒻𑒞 𑒏𑒫𑒱 𑒮𑒱𑒧𑒰𑒢𑒞𑒰𑒏 𑒪𑒪 𑒥𑒹𑒏𑒪 𑒠𑒹𑒐𑒰𑒃𑒕। 𑒨𑒟𑒰-:

𑒔𑒰𑒮 𑒥𑒰𑒮 𑒮𑓀𑒮𑒰𑒡𑒢 𑒩𑒯𑒱𑒞𑒯𑒳𑒿
𑒮𑒥 𑒏𑒢𑒯𑒰𑒣𑒩 𑒖𑒰𑒩 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒕𑒻।
𑒣𑒲𑒣𑒛𑓃 𑒣𑒰𑒐𑒩𑒱 𑒏𑒹 𑒧𑒼𑒖𑒩 𑒞𑒩𑒮𑒿
𑒕𑒰𑒿𑒥𑒯𑒱𑒢𑒙𑒰 𑒞𑒰𑒩 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒕𑒻 ।।
𑒕𑒻 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒥𑒱𑒭𑒧𑒞𑒰
𑒦𑓂𑒩𑒭𑓂𑒙𑒰𑒔𑒰𑒩 𑒥𑒱𑒏𑒰𑒩 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒕𑒻 ।
𑒏𑒕𑒳𑒋 𑒏𑒹 𑒔𑒳𑒢𑒩𑒲 𑒧𑒪𑒧𑒪 𑒕𑒻
𑒥𑒰𑒿𑒏𑒲 𑒪𑒼𑒏 𑒅𑒒𑒰𑒩 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒕𑒻 ।।

𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒅𑒣𑒨𑒼𑒑𑒱𑒞𑒰 𑒧𑒰𑒠 𑒏𑒫𑒱𑒖𑒲 𑒒𑒼𑒭𑒝𑒰 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒨𑒟𑒹𑒭𑓂𑒙 𑒣𑒜𑒪-𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒂 𑒁𑒐𑒮𑒩 𑒥𑒢𑒪 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒹𑒙𑒰 𑒖𑒹 𑒬𑒯𑒩 𑒢𑒑𑒩𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒱 𑒣𑒻𑒒𑒾𑒞 𑒯𑒰𑒛𑓃𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒮𑒹 𑒂𑒥 𑒑𑒰𑒧 𑒒𑒩𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒮𑒢 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒖𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒢𑒯𑒱𑒿 𑒕𑒟𑒱। 𑒍 𑒂𑒥 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏𑒱 𑒡𑒱𑒨𑒰𑒣𑒳𑒞𑒰 𑒮𑒿 𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲𑒨𑒹 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲𑒧𑒹 𑒫𑒰𑒩𑓂𑒞𑒰𑒪𑒰𑒣 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒏𑒻𑒿 𑒬𑓂𑒩𑒹𑒭𑓂𑒛 𑒥𑒳𑒗𑒻𑒕 𑒂 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑓀𑒔 𑒣𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒪𑒪 𑒬𑒼𑒩 𑒏𑒩𑒥𑒻𑒞 𑒩𑓀𑒑𑒪 𑒢𑒜𑓃𑒱𑒨𑒰 𑒥𑒢𑒪 𑒠𑒹𑒐𑒰𑒃𑒕, 𑒮𑒹 𑒋 𑒣𑒰𑓀𑒞𑒧𑒱 𑒮𑓂𑒣𑒭𑓂𑒙 𑒪𑒐𑒻𑒞 𑒨 -:

𑒧𑒰𑒿 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒏𑒯𑒪𑒢𑒱 -
𑒖𑒹 𑒣𑒳𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒣𑒜𑒪 - 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒞𑒩𑒮𑒿,
𑒐𑒴𑒥𑒹 𑒍 𑒠𑒹𑒪𑒢𑒱 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢।
𑒣𑒴𑒞 𑒯𑒧𑒩 𑒖𑒹 𑒣𑒜𑒪 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒕𑒟𑒱,

माँ नैय बूढ़बनर , बुढ़बनी आन।।
मैथिलि साहित्य आन्दोलन मेँ हिनक योगदान लए हम अजगुत छी। हिनक पोथी ' प्राक्कथन ' मेँ शंभूनाथ मिश्र लिखैत छथि-मैथिलि जगतमे एक सँ बढ़िक एक साहित्यकार भेलाह, जे मैथिलि साहित्यक विकास लए अपन लेखनी केँ गति दैत रहलाह। एहि क्रममे श्री वद्रीनाथ राय "अमात्य" उदेमान नक्षत्र रूपमे सोझा अयलाह अछि। हिनक कविता बराबर फेसबुक पर अबैत रहल अछि। हिनक रचनामे मुख्य रूप सँ मिथिलाक समस्या उजागर होइत रहल। कतेको काव्य हिनक व्यंग्यात्मक होइ छन्हि, जे पाठक केँ कविता दिशि सहजे आकृष्ट करैत अछि। प्रस्तुत पोथी " टटका गेयात्मक कविता " मेँ देशक आ नगर विकास क' कथा-कविता माद्दे श्री रायजी कहैत छथि-:
हेरा - थेथर , आंकड़- पाथर ,
भ्रष्ट शिरोमणि मुखिया भेल ।
सुगरक थुरके पूजा होइए ,
कुक्कड़क मुँह गमकौआ तेल।।
वर्तमान पंचायती राज व्यवस्था' क जे परिदृश्य बनल जा रहल अछि, ताहि ई कविता रोचक ओ सटीक बुझाइछ।
एकटा कवितामे कविजीक कहब छन्हि, जहन हमसब मिथिलावासी छी, तहन जाति- पाति, धर्म सम्प्रदाय की? सब एके जाति - एके धर्म आ एके सम्प्रदायक छी; सब मैथिल छी। यथा, पाँति द्रष्टव्य -:
हम जातिकेँ छोड़ि देने छी ,
अहूँ जातिकेँ छोड़ू भाय।
आउ एके पाँतिमे बैसी,
भुखल छी? तँ खाउ मिठाय ।।
कविवर रायजी आत्मकथा नामक कविता माद्दे अपन जीवनक व्यथा कथा रखलनि अछि, जाहिमे कैयाक अभावे सोचल लक्ष नहिँ भ' पबैत छैक! यथा-

શ્રર્થક હીન મનોરથ સવટા,
છથ સપના સપને નહિ ગેલ।
દેખ્વ કહિયા દિન સુદિન હ્મ,
દગ્ધ હૃદય ળરતિ નહિ ગેલ॥
શ્રછિ દ્વેષ દંભ સઁ દુષિત સમાળ,
ઉપહાસે માત્ર કરઈ૯।
મન મારિ શ્રપમાન સહૈ છી,
હ્ર - હ્ર નોર વહાય॥

પ્રસ્તુત મૈથિલી સાહિત્ય પોથી ' ટટકા ગેયાત્મક કવિતા ' સંગ્રહ' ક સવ કાવ્ય વેશ ઉપરા- ઉપરી શ્રછિ શ્રાશા શ્રછિ પાઠકકેં યહટગર લગતન્હિ। એહિ પોથીકે પછિલ કમર પર કવિ ળીક છવિકિ સંગ પરિચય દેલ ગેલ છૈક। સંગહિ વરેણ્ય સાહિત્યકાર ગળેન્દ્ર ઠાકુર ળીક મંતવ્ય સેહો પાઠકકે નળૈર પડૈત। હાલહિ ર૦ર૩ ળૂનમે ૬ પોથી સગર રાતિ દીપ ળરય કથા સંગોષ્ઠી મે લોકાર્પણ ભેલ શ્રછિ।

२

મૈટ્રિક શ્રારલ (લઘુકથા)

હમરા ગામક પ્રવેશિકા ઉત્પ્રેષિત વહુતો છાત્રક પરીક્ષા રળિલ્ટ વહિર વોર્ડ સઁ નિકલલ રહય। દૂ ગોટ વદ્યાર્થી પ્રથમશ્રેણી , તનિટા સેકેણ્ડ શ્રા એકટા થર્ડ ડિવીળન સઁ પાસ ભેલ છલ। દૂટા મૈટ્રિક શ્રારલ ભ' ગેલૈક। ળાહિમે સઁ એક હૈડેન કુમાર શ્રપના વાવાકે સમક્ષ હમરા કહલક હમ તઁ ૧૨૪ શ્રંક વરિ શ્રાનિ લેને રહી। પરીક્ષા દૈ સઁ પહિલે નેતાળી વાવાકે કહિયે - રનિાલ્ડ ડાઉટપેન કનિ દિયે, સે નહિયે ને કનિ દેલક। શ્રોહિ લોડ સઁ ખૂવ શ્રક્ષર વરૈ છૈક। પરીક્ષામે નીક લખ્યાવટ પર પ્રશન્ન ભ' શ્રઁખ્ખિ મુનિકે સર નમ્વર દૈત

છથિ ઓના હમર કાઁપી ગેલ - ગેલ અક્ષર લિખલ સઁ વઢ઼ નમિન દેખાઈ છલૈ। જૌ હમ નનિાઉડ કલમ સઁ લિખિતથિ ત઼ આના - તનિકા સુલેખ અક્ષર વનૈત। આજે છાત્ર જેકાઁ ખુશીમે હમહૂં મધુર વાંટક લેલ આૈનાયિાન મેં નહિ , પરંચ જે ને કારણ હમર વાવા! જૌ કદાચિત નનિાઉડ પેન નહૈત ત઼ હમરો સવસઁ નીક લક્ષ્યાંક ભેટૈત। ઈ સુનિ પૌત્ર ઉપર આઁખિ ગુડ઼ૈત વાવા કેં નહલ નૈ ગેલૈક, વજલાહ - તખન અપને સઁ પાઈ નહૈત કયિાક ને નનિાઉડ પેન દુકાન સઁ આનિ લેલા પઢુઆ જે નહત સે દોસરો કોનૂ કમ્પનીક કલમ સઁ કાપીમે પ્રશ્નોત્તર લિખિત આ મૈટ્રિક અનુત્તીર્ણ નહિ હોયત! હૈઉન કહિતિ નહલ નનિાઉડ પેન કિનિ દૈતહ, ત઼ અવશ્યે મૈટ્રિક એ વેર પાસ કરતૌં।

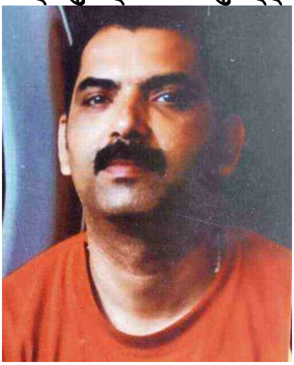
૩

લઘુકથા- મરદુમસુમારી' ક અર્થ જાનિ ગેલૌ !

એક ગોટે નો દેવૂ સઁ છેટગામ ભેને યૌ દેવૂ મેં સુમાર ભેલાહ। આઓર અપના ગામક વૂઢ઼ૂગાક વીચ હૌ દેવૂ જી સમ્વોધન સુનિ પ્રશ્નયિતિ નહથિ હમરા હરલ ને ગુરલ એકટા સવાલક જિજ્ઞાસા હુનકા સઁ કયલ। અપનેક ગામક નાંઉ નાજસ્વ ગામસ્તર કેર નૈ ભ' કેં એક વસાહટ રૂપેં ટોલ કયિાક કહાઓલ ગેલ? ઓ કહલનિ વ્રિટિશિ જમાના સઁ પહિલે સઁ રૂઢ઼િયાહિ' ક આવાદી નામનગર સઁ વેશી નહૈક। કોશી - વલાન વાઢ઼કિ કારણેં કિછિ લોક અન્યત્ર કુટુમ્વ લગ આ નેપાલ સેહો જા વસલ। તેયો એ ગામમે એક સાંહ્ક ભોજમે ૧૨ મોન ચાઉર સીદહ લૌંછ સે મરદુમસુમારી હોરાકાલ ઈ જનૌ નાહૃટિ ટોલ નહલ હૌક।

૪

આર્ટ પુરસ્કાર આ સુરેન્દ્ર

પ્રાચીન ભારતીય ચિત્રકલા' ક વિશ્વમે ખૂબ નામ છૈક; જાહિમે અજંતા, એલોરા - કોણાર્ક આ મિથિલા પેંટિંગ (મધુબની ચિત્રકારી) કેં ગનલ જાઇછ। પછિલા દૂ દશક કેર કાલખંડમે ૨૫ સઁ અધિક સમૂહ પ્રદર્શની લગા ચુકલ જાહિમે ભારતકે નામ રૌશન કેનિહાર સુરેન્દ્ર કુમાર। હુનક ચિત્ર લંદન(બ્રિટેન), યૂનાન(ગ્રીસ), સ્વીટજરલૈંડ, ફ્રાંસ આદિ દેશમે સમકાલીન ચિત્રકલાક પ્રતિનિધિત્વ કરૈત અપનો ટાકામે વિકાયલ છન્હિ। એહિ પ્રકાર રાષ્ટ્રીય ખ્યાતિ વિસ્તાર પાવિ અન્તરરાષ્ટ્રીય સ્તર પર ખ્યાતિ સ્થાપિત કય ચુકલાહ હન્। દરભંગા કામેશ્વર સહિ સંસ્કૃત વિશ્વવિદ્યાલય મેં ફાઇન આર્ટ કેર સંકાય ધરા છૈક। દરભંગા પ્રમણ્ડલક એક ગામ સઁ એકે દિયાદી પરિવારમે દૂ ગોટ વ્યક્તિ કેર સમ્માનક ચર્ચા સર્વત્ર હોઇછ। અપને સભકે બતાબી મિથિલાંચલક પ્રસિદ્ધ ગામ હટની જે મધુબની જિલાક કોસી ક્ષેત્ર ઘોઘરડીહા પ્રખંડ અંતર્ગત છૈક। એહિ ગામમે નિર્વિચિત સામાજિક સંસ્થા " મિથિલાંચલ કોસી વિકાસ સમિતિ દિશિ સઁ મૈથિલી ભાષા સમૃદ્ધિ લેલ એક ' કોસી સંદેશ ' નામક ત્રૈમાસિક સાહિત્યિક પત્રિકા વિગત દસ સાલ સઁ બહરા રહલૈક અછિ। એહિ ગતિવિધિમે જુટલ અવૈતનિક કાર્યકર્તા લોકનિ સમય - સમય પર વિશિષ્ટ વ્યક્તિત્વક સંદર્ભમે જનતા સેહો આલેખ સાક્ષાત્કાર માધ્યમ સઁ પાઠક કેં દેબાક શ્રૃંખલા હાલમે ચલૌલનિ અછિ। ડાક્ટર રુદ્ર

कारण छल क' आ गीतक छन्द छल जीक विषयमे विशेषांक देखि प्रसन्नताक कड़ी मे आगामी अंक अजीत कुमार आजाद केर पोथी लोकार्पण मादे निकलबाक योजना सूचनाक तौरपर लोक अलेखक सँ जानलक छल। साहित्य अकादमी दिल्ली सँ हुनक कविता संग्रह ' पेन ड्राइवमे पृथ्वी ' मैथिली कविता पोथीके एक लाख टाकाक पुरस्कार भेटल अछि। ई पुरस्कार वर्ष २००४ मे मात्र ५० हजार टाकाक भेटैत रहैक। ओहि साल अजीत आजादक स्वनामे जातीय सुरेन्द्र कुमार मिश्र कैं पुरस्कार भारत सरकार के ५० हजार टाका हुनका देलति कएल पर ' नेशनल अवार्ड ' भेट चुकल रहनि। मिथिला ' क लोक जनय कतेक कोनो क्षेत्रमे छथि, विशेषताक अनुभव पावि सरकारी नीति पुरस्कार रूपे अवश्ये पावि जाइ छथि। ई अत्यन्त हर्षक विषय थीक। जे कवि विद्वता - दक्षता आ कार्यकुशलताक आधार पर मिथिला सँ बाहर अपन गुणक डंका बजाकय गाम घरक लोकमे गौरवान्वित करैत प्रेरणा जगा रहल अछि।

गौआबाध्यर पंचायत' क हटनी निवासी कवि- लेखक शंभूनाथ मिश्र जीके ज्येष्ठपुत्र रूपमे जनम दि० २६-८- १९७३ कैं सुरेन्द्र कुमार मिश्रके भेलन, से सरल व्यक्तित्वक मृदुभाषी युवक छथि। सम्प्रति गोहमी दिल्ली मे रहैत अपन स्टूडियो ; विजुअल आर्टके सफल संचालन मे जुटल छथि। हिनका नीक परिवेशमे शिक्षा - दीक्षा आ रहन - सहन सँ व्यक्तिगत जीवनमे उत्कृष्टता आयल कोनो कल महाविद्यालय विशिष्टता प्राप्त करय ल चारिटा भाग बना गेल छइ -: (१) कच्ची द्वारा चित्रकारिता, (२) मूर्तिकला विभिन्न पदार्थ सँ, (३) प्रिमिंट मेकिंग तकनीकी द्वारा आ (४) डिजाइन मेकिंग। ई चारीम त पूर्णतः व्यापारिक कला थीक।आ शेष तीनू कलात्मक कला छी। श्री सुरेन्द्र कुमार मिश्र जनय जामिया मिलिया इस्लामिया विश्वविद्यालय नव दिल्ली सँ स्नातक तथा, ओतय महाराजा सयाजीराव विश्व विद्यालय बरौदा सँ प्रिमिंट मेकिंग मे स्नातकोत्तर छथि। ई किछु दिन भारतक महाविद्यालय मे पढ़ेलाक बाद पेटिंगके कैरियर रूपमे

सिगापुर चलि गेलाह। ई वर्षक यात्रामे ओतय केर महाविद्यालय मे पढ़ौलनि। ओहि सँ ई मलेशिया, फिलिपिंस आ इंडोनेशियाक यात्रा कयलनि। तकरबाद स्वदेश लौट गेलाह। सुरेन्द्र विद्यार्थी जीवन सँ चित्र कलाक अतिमेधावी कलाकार रहलाह अछि। इएह कारण अछि जे देशक सबसँ प्रतिष्ठित कला संस्थान - सांस्कृतिक मंत्रालय भारत सरकारक अधीन देबय जाए बाला ' नेशनल एकेडमी अवार्ड, जे २००४ ई० मे ४६म् नेशनल अवार्ड ई प्राप्त कर चुकल छथि। एहि अतिरिक्त दर्जनो पुरस्कार एवं प्रशंसा पत्र ई प्राप्त कयने छथि। जाहिमे किछु प्रमुख ए तरहें अछि -: गौलीश्नी आर्ट्स द्वारा जेडीवीसी प्रशंसा पत्र, गांधी शांति समिति नव दिल्ली द्वारा स्वतंत्रताक पचासम वर्षगांठ स्वर्ण जयंती समारोह २०१५ केर एस आई एफ ए एस नृत्यगीत समारोह पर तथा २०१८ मे स्टेट यूनिवर्सिटी ऑफ परफार्मिग एण्ड विजुअल आर्ट रोहतक (हरियाणा) द्वारा प्रशंसा पत्र सम्मानित अछि। सन् १९६० सँ १९७० ई० धरिक चित्रकारिता कें आधुनिक कहल जाइछ। तकर बादक अवधि समकालीन चित्रकलाक दौड़ कहल जाइत या। ए तरहें २००२ ई० केर चित्रकारिताक डिग्री प्राप्त केलाबाद सँ विशेष रुपें कर्मशील छथि, समकालीन चित्रकार सुरेन्द्र। एहि संदर्भमे अर्धनारीश्वर जी गतवर्ष कोशी संदेश मे हुनक साक्षात्कार छविक संग छापने रहथि, धरि मिथिलाक पाठक वर्गके हिनका विषयमे अधिक आरो जानवाक उत्कण्ठा जगौत रहनि। युवावर्ग आई अभियन्त्रण, चिकित्सा आदि क्षेत्रमे अपन रुचि दिखावैछ से एहू क्षेत्रमे जीविका लेल संभावना तलाशी सकैत अछि।

५

मूलअति पिछड़ाक आरक्षण हड़पल गेल!

बिहार राज्यमे आरक्षणक विरोधी के? आओर कर्पूरीजीक देल आरक्षण

𑒁𑒡𑒱𑒏𑒰𑒩 𑒏𑒹𑒿 𑒂𑒃 ३२ 𑒮𑒰𑒪 𑒮𑒿 𑒏𑒹 𑒮𑒥 𑒯𑒟𑒱𑒨𑒰 - 𑒚𑒹𑒪𑒰𑒏𑒹 𑒩𑒰𑒐𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒏 ? 𑒄 𑒠𑒴𑒢𑒴 𑒑𑒣𑓂𑒣 𑒏𑒹𑒩 𑒁𑒢𑒳𑒞𑓂𑒞𑒩𑒱𑒞 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢 𑒁𑒞𑓂𑒨𑒢𑓂𑒞 𑒣𑒱𑒕𑒛𑓃𑒪 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒣𑒜𑓃𑒪 - 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒪𑒑 𑒧𑒳𑒿𑒯 𑒠𑒳𑒮𑒱 𑒩𑒯𑒪𑒻𑒏 𑒯𑒢। 𑒂𑒃 𑒫𑒱𑒑𑒞 ४३ 𑒫𑒩𑓂𑒭 𑒮𑒿 𑒏𑒰𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒮, 𑒩𑒰𑒖𑒠 𑒂 𑒖𑒠𑒨𑒴 𑒥𑒹𑒩𑒰𑒥𑒹𑒩𑒲 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒔𑒪𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒻𑒏। 𑒏𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒲𑒨 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩 𑒣𑒱𑒕𑒛𑓃𑒰 𑒞𑒥𑒏𑒰𑒏𑒹 𑒋𑒏 𑒮𑒴𑒔𑒲 - 𑒍𑒥𑒲𑒮𑒲 𑒢𑒰𑒧 𑒮𑒿 𑒏𑒰𑒨𑒧 𑒩𑒐𑒢𑒹 𑒁𑒕𑒱। 𑒂 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒧𑒹𑒿 𑒨𑒠𑒰-𑒏𑒠𑒰 𑒦𑒰𑒖𑒣𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒪𑒱𑒞 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒮𑓀𑒑 𑒣𑒳𑒩𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒍𑒞𑒨 𑒢𑒾𑒏𑒩𑒲𑒏 𑒂𑒩𑒏𑓂𑒭𑒝 𑒮𑒲𑒙 २७% 𑒧𑓀𑒛𑒪 𑒏𑒧𑒲𑒬𑒢 𑒏𑒹𑒩 𑒮𑒱𑒤𑒰𑒩𑒱𑒬 𑒣𑒩 𑒦𑒴𑒞𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 𑒣𑓂𑒩𑒡𑒰𑒢𑒧𑓀𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒫𑒲𑒣𑒲 𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒖𑒲 𑒪𑒰𑒑𑒴 𑒏𑒨𑒢𑒹 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒞𑒰𑒯𑒴 𑒚𑒰𑒧𑒏 𑒮𑒲𑒙𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒦𑒰𑒖𑒢 𑒯𑒼𑒋𑒥 𑒣𑒩𑒧 𑒂𑒫𑒬𑓂𑒨𑒏 𑒕𑒻𑒏। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑓀𑒮𑒠 𑒮𑒠𑒮𑓂𑒨 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒂𑒫𑒰𑒖 𑒢𑒯𑒱𑒿 𑒅𑒚𑒰𑒋, 𑒁𑒣𑒢-𑒁𑒣𑒢 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱𑒏 𑒠𑒪𑒣𑒰𑒩𑓂𑒙𑒲 𑒪𑒹 𑒯𑒾𑒅 𑒯𑒳𑒮𑒲𑒪𑒧𑒹 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒠𑒹𑒐𑒰𑒃𑒕। 𑒣𑒩𑓀𑒔 𑒫𑒼𑒙𑒏 𑒮𑒧𑒨 𑒐𑒴𑒥 𑒠𑒱𑒫𑒰𑒮𑓂𑒫𑒣𑓂𑒢 𑒠𑒹𑒐𑒰𑒥𑒻𑒕। 𑒯𑒧 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩𑒏 𑒠𑒬𑒰 𑒣𑒩 𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒩𑒨 𑒔𑒰𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒁𑒕𑒱।

𑒮𑒢𑓂 १९४७ 𑒧𑒹𑒿 𑒦𑒰𑒩𑒞 𑒠𑒹𑒬 𑒮𑓂𑒫𑒞𑓀𑒞𑓂𑒩 𑒦𑒹𑒪𑒰𑒮𑒢𑓂𑒞𑒰 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑓀𑒫𑒱𑒡𑒰𑒢 १९५० 𑒧𑒹𑒿 𑒪𑒰𑒑𑒴 𑒏𑒨𑒪। 𑒂 𑒪𑒼𑒏 𑒏𑒪𑓂𑒨𑒰𑒝𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒢𑒲𑒞𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒮𑓀𑒑𑒯𑒱 𑒮𑓀𑒫𑒱𑒡𑒰𑒢' 𑒏 𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩𑒲𑒨 𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒨 𑒕𑒪 𑒮𑒧𑒰𑒢𑒞𑒰 𑒂𑒢𑒲। 𑒮𑒹 𑒂𑒃𑒡𑒩𑒱 𑒏𑓂𑒩𑒧𑒱𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒹𑒿 𑒏𑒰𑒖𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒔 𑒦𑒻𑒨𑒼 𑒩𑒯𑒪𑒻𑒏 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒪𑒼𑒏𑒞𑒰𑓀𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏 𑒫𑓂𑒨𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒧𑒹𑒿 𑒮𑒰𑒧𑒰𑒖𑒱𑒏 𑒢𑓂𑒨𑒰𑒨 𑒏𑒹𑒩 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩 𑒁𑒢𑓂𑒨𑒰𑒨 𑒧𑒔𑒹𑒥𑒰𑒧𑒹 𑒣𑒰𑒕𑒳 𑒢𑒯𑒱𑒿 𑒩𑒯𑒪𑒲𑒯। 𑒖𑒢𑒞𑒰 𑒏𑒲 𑒏𑒩𑒞𑒲𑒯! 𑒯𑒩 ५ 𑒫𑒩𑓂𑒭𑒣𑒩 𑒢𑒰𑒑𑒩𑒱𑒏𑒞𑒰 𑒏𑒹 𑒢𑒰𑒞𑒹 𑒧𑒞𑒠𑒰𑒢 𑒏𑒩𑒞। 𑒧𑒞𑒠𑒰𑒞𑒰 𑒖𑒰𑒑𑒩𑒴𑒏𑒞𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒮𑒧𑒨 - 𑒮𑒧𑒨 𑒣𑒩 𑒮𑓂𑒫𑒻𑒔𑓂𑒕𑒱𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢 𑒂 𑒦𑒼𑒪𑒢𑓂𑒙𑒩𑒲 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒮𑒥 𑒮𑒖𑒑𑒞𑒰 𑒠𑒹𑒐𑒰𑒥𑒻𑒕। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒫𑒰𑒮𑓂𑒞𑒫𑒱𑒏 𑒑𑒕𑒪 𑒯𑒏 𑒔𑒳𑒢𑒰𑒫𑒲 𑒒𑒼𑒭𑒝𑒰𑒣𑒞𑓂𑒩 𑒖𑒰𑒩𑒲 𑒏𑒨𑒪𑒰𑒏 𑒣𑒕𑒰𑒞𑒱 𑒢𑒹𑒞𑒰 𑒥𑒱𑒮𑒩𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒕। 𑒨𑒯 𑒋𑒏 𑒫𑒱𑒛𑒧𑓂𑒥𑒢𑒰 𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒬 𑒂 𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨𑒏 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒫𑒰𑒔𑒢 𑒥𑒰𑒠 𑒂𑒧 𑒖𑒢𑒞𑒰 𑒯𑒐𑒻𑒞 - 𑒦𑒼𑒑𑒻𑒞 𑒨𑒰 𑒮𑒥𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒳𑒗𑒪 𑒁𑒕𑒱 १९६७ 𑒏' 𑒮𑒼𑒮𑒪𑒱𑒮𑓂𑒙 𑒂𑒢𑓂𑒠𑒼𑒪𑒢 𑒂 १९७४ 𑒏𑒹𑒩 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝 𑒏𑓂𑒩𑒰𑒢𑓂𑒞𑒱 𑒂𑓀𑒠𑒼𑒪𑒢' 𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒼𑒑 𑒮𑒿 𑒣𑒱𑒕𑒛𑓃𑒪 𑒖𑒰𑒞𑒱𑒧𑒹 𑒮𑒰𑒧𑒰𑒖𑒱𑒏 𑒥𑒠𑒪𑒰𑒅 𑒂 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱𑒏 𑒫𑒱𑒪𑒰𑒮𑒏 𑒬𑒐 𑒪𑒹𑒪𑒏। 𑒌 𑒞𑒩𑒯𑒏 𑒮𑒖𑒑𑒞𑒰 𑒮𑒿 𑒫𑒱𑒡𑒰𑒢𑒮𑒦𑒰 𑒂 𑒪𑒼𑒏𑒮𑒦𑒰𑒧𑒹 𑒥𑒻𑒏𑒫𑒰𑒩𑓂𑒛 𑒏𑓂𑒪𑒰𑒮𑒏𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒢𑒱𑒡𑒱𑒞𑓂𑒫 𑒥𑒜𑓃𑒪𑒻𑒏, 𑒣𑒩𑒿𑒔 𑒁𑒞𑓂𑒨𑒢𑓂𑒞 𑒣𑒱𑒕𑒛𑓃𑒪 𑒖𑒰𑒞𑒱𑒧𑒹 𑒮𑓀𑒐𑓂𑒨𑒰 𑒁𑒢𑒳𑒣𑒰𑒞𑒹 𑒪𑒰𑒦 𑒢𑒯𑒱𑒿 𑒦𑒹𑒙𑒪𑒻𑒏। 𑒞𑒏𑒩 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒩𑒯𑒻𑒏 𑒖𑒹 𑒁𑒞𑓂𑒨𑒢𑓂𑒞 𑒣𑒱𑒕𑒛𑓃𑒪 𑒫𑒩𑓂𑒑𑒧𑒹 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒮𑒧𑒩𑒮𑒞𑒰 , 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒂

𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱𑒏 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰𑒏 𑒮𑒩𑓂𑒫𑒟𑒰 𑒁𑒦𑒰𑒫। 𑒡𑒢𑓂𑒨𑒫𑒰𑒠 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒮𑓀𑒫𑒱𑒡𑒰𑒢 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒰𑒞𑒰 𑒥𑒰𑒥𑒰 𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥 𑒛ॉ 𑒦𑒲𑒧𑒩𑒰𑒫 𑒁𑓀𑒥𑒹𑒛𑒏𑒩 𑒖𑒲𑒏𑒹𑒿 , 𑒖𑒹 𑒏𑒧𑒖𑒼𑒩 𑒫𑒩𑓂𑒑𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱 𑒮𑓀𑒫𑒹𑒠𑒢𑒬𑒲𑒪 𑒩𑒯𑒟𑒱; 𑒞𑒹𑒿 𑒮𑓀𑒫𑒱𑒡𑒰𑒢 𑒧𑒹𑒿 𑒅𑒔𑒱𑒞 𑒅𑒣𑒥𑓀𑒡 𑒏𑒨𑒪𑒢𑒱।

(𑒏) १९५१ 𑒧𑒹 𑒞𑒰𑒞𑓂𑒏𑒰𑒪𑒲𑒢 𑒧𑒳𑒐𑓂𑒨𑒧𑓀𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒬𑓂𑒩𑒲𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝 𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒁𑒞𑓂𑒨𑒢𑓂𑒞 𑒣𑒕𑒱𑒩𑒪 𑒖𑒰𑒞𑒱 (𑒋𑒢𑒹𑒏𑓂𑒮𑒩-१) 𑒂 𑒣𑒕𑒱𑒛𑓃𑒰 𑒖𑒰𑒞𑒱 (𑒋𑒢𑒹𑒏𑓂𑒮𑒩-२) 𑒏𑒹𑒩 𑒮𑒴𑒔𑒲 𑒞𑒻𑒨𑒰𑒩 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒏, 𑒖𑒰𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒁𑒢𑒴𑒮𑒴𑒔𑒱-१ 𑒧𑒹𑒿 ७९ 𑒖𑒰𑒞𑒱 𑒋𑒫𑓀 𑒁𑒢𑒳𑒮𑒴𑒔𑒱-२ 𑒧𑒹𑒿 ३० 𑒖𑒰𑒞𑒱 𑒕𑒻𑒏।

(𑒐) १९६६ 𑒧𑒹𑒿 𑒏𑒹𑒫𑒲 𑒮𑒯𑒰𑒨 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒥𑓂𑒩𑒹𑒢 𑒛𑓂𑒩𑒹𑒢 𑒪𑒱𑒮𑓂𑒙 𑒏𑒹𑒿 𑒋𑒏𑒧𑒹 𑒖𑒩𑒧𑒯𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒏' 𑒠𑒹𑒪 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒏, 𑒞𑒻𑒨𑒼 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒨𑒴𑒢𑒱𑒫𑒩𑓂𑒮𑒱𑒙𑒲𑒧𑒹 𑒋𑒢𑒹𑒏𑓂𑒮𑒩-१ 𑒪𑒹𑒪 १०% 𑒂𑒩𑒏𑓂𑒭𑒝 𑒏𑒰𑒨𑒧 𑒩𑒯𑒪𑒻𑒏।

(𑒑) १९६९ 𑒧𑒹𑒿 𑒖𑒢𑒢𑒰𑒨𑒏 𑒏𑒩𑓂𑒣𑒴𑒩𑒲 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒣𑒕𑒳𑒂𑒨𑒪 𑒖𑒰𑒞𑒱𑒏 𑒮𑒰𑒧𑒰𑒖𑒱𑒏 𑒂 𑒬𑒻𑒏𑓂𑒭𑒝𑒱𑒏 𑒮𑓂𑒞𑒩𑒏 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒨𑒢 𑒪𑒹𑒪 𑒧𑒳𑓀𑒑𑒹𑒩𑒲𑒪𑒰𑒪 𑒏𑒧𑒲𑒬𑒢 𑒑𑒚𑒢 𑒂 𑒍𑒯𑒱𑒏 𑒁𑒢𑒳𑒬𑓀𑒮𑒰 𑒏𑒹𑒩 𑒂𑒡𑒰𑒩 𑒣𑒩 𑒣𑒕𑒱𑒛𑓃𑒰 -𑒁𑒞𑒱𑒣𑒱𑒕𑒱𑒩𑒰 𑒣𑒵𑒟𑒏 𑒏𑒨𑒪 𑒑𑒹𑒪।

(𑒒) 𑒖𑒢𑒞𑒰 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒙𑒲 १९७७ 𑒧𑒹𑒿 𑒧𑒳𑒐𑓂𑒨𑒧𑓀𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒏𑒩𑓂𑒣𑒴𑒩𑒲 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒢𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒍 १९ 𑒢𑒫𑒧𑓂𑒥𑒩 १९७८ 𑒏𑒹𑒿 𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩𑒏𑒹 𑒢𑒾𑒏𑒛𑓃𑒲𑒧𑒹 𑒁𑒞𑒱 𑒣𑒱𑒕𑒱𑒛𑓃𑒰 -𑒣𑒕𑒱𑒛𑓃𑒰 𑒫𑒩𑓂𑒑𑒏𑒹𑒿 २०% 𑒂𑒩𑒏𑓂𑒭𑒝𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒫𑒡𑒰𑒢 𑒏𑒨𑒪𑒢𑒱। 𑒋 𑒞𑒩𑒯𑒹𑒿 𑒣𑒕𑒱𑒛𑓃𑒰 ८% 𑒂 𑒁𑒡𑒱𑒏 𑒣𑒕𑒱𑒛𑓃𑒰 १२% 𑒧𑒹𑒿 𑒥𑒿𑒙𑒪। 𑒂𑒩𑓂𑒟𑒱𑒏 𑒩𑒴𑒣 𑒮𑒿 𑒣𑒕𑒱𑒩𑒪 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒪𑒹𑒪 ३% 𑒂 𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲𑒑𑒝 𑒏𑒹𑒿 ३%𑒂𑒩𑒏𑓂𑒭𑒝 𑒠𑒹𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒨।𑒍𑒯𑒱 𑒮𑒧𑒨 𑒁𑒞𑒱𑒣𑒱𑒕𑒱𑒛𑓃𑒰 𑒧𑒹𑒿 ९४𑒂 𑒣𑒕𑒱𑒛𑓃𑒰 𑒫𑒩𑓂𑒑 𑒧𑒹𑒿 ३४ 𑒙𑒰 𑒖𑒰𑒞𑒱 𑒮𑒳𑒔𑒱𑒥𑒠𑓂𑒡 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒻𑒏। 𑒋𑒯𑒢 𑒮𑒧𑒞𑒰𑒧𑒴𑒪𑒏 𑒮𑒴𑒔𑒲 𑒣𑒩 𑒂𑒿𑒐𑒱 𑒑𑒛𑓃𑒹𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒪𑒼𑒏𑒧𑒹 𑒞𑒹𑒞𑒩 𑒯𑒪𑒔𑒪 𑒥𑒢𑒪 𑒩𑒯𑒪।

(𑒒) 𑒋𑒯𑒱 𑒮𑒳𑒔𑒱𑒧𑒹 १९८०-१९८९९० (𑒏𑒰𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒮 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩) 𑒧𑒹𑒿 𑒋𑒏 𑒧𑒖𑒑𑒴𑒞 𑒖𑒰𑒞𑒱𑒏 𑒋𑒢०-२ 𑒮𑒿 𑒋𑒢०-१ 𑒧𑒹𑒿 𑒂𑒢𑒱 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒏𑒳𑒔𑒰𑒪 𑒥𑒢𑒹𑒪𑒏। 𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒥𑒰𑒠 𑒣𑒩 𑒔𑒻𑒞 १९९०-२००४ 𑒡𑒩𑒱 𑒪𑒰𑒪𑒴-𑒩𑒰𑒥𑒛𑓃𑒲 𑒖𑒲𑒏 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩 𑒧𑒹𑒿 २४ 𑒖𑒰𑒞𑒱 𑒂 २००५ 𑒮𑒿 𑒁𑒠𑓂𑒨𑒞𑒢 𑒢𑒲𑒞𑒲𑒬 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩 २० 𑒖𑒰𑒞𑒱 𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒞𑒱𑒣𑒱𑒕𑒱𑒛𑓃𑒰 𑒧𑒹𑒿 𑒖𑒼𑒛𑓃𑒪 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒏। 𑒋𑒯𑒱 𑒣𑒻𑒒 𑒏𑒣𑒻𑒞 𑒮𑒴𑒔𑒱𑒧𑒹 𑒮𑓀𑒦𑓂𑒩𑒰𑓀𑒞 𑒫 𑒮𑒧𑒵𑒠𑓂𑒡 𑒖𑒰𑒞𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒱𑒪𑒱𑒞𑓂𑒞 𑒏𑒹𑒪𑒰 𑒮𑒿 𑒧𑒴𑒪 𑒁𑒞𑒱 𑒣𑒕𑒱𑒛𑓃𑒰 𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒜𑓃 𑒢𑒼𑒏𑒮𑒰𑒢 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒰𑒋𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒥𑒲𑒣𑒲𑒋𑒮𑒮𑒲 𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 २०१९ ६० 𑒧𑒹𑒿

६० सँ ६२ म् प्रतियोगिता आयोजित भेलासन्ता १२८ आरक्षित सीट पर नौका अतिपिछड़ा ८८ पद पाबि मूल अति पिछड़ा वर्गक सीटमे सन्हि देलक । ६३म् परीक्षामे सेहो ८१ सीटमे ५८गोट सीट लेलक। पंचायत राज चुनाव २०१७-२०२२ मेँ प्रखंड प्रमुख ७८आरक्षीत सीटमे ४७ पर उम्मीदवार कारित भेलैक। एहि तरहेँ मूल अतिपिछड़ा मेँ उदासीन रहब आ हाशिया पर आबि गेनाइ एक सोचल समझल षड्यंत्र मानल जायत। तहिना विज्ञापन सं० १२०१८ केर अन्तर्गत बिहार विधानसभा, सचिवालय सहायक, पुस्तकालय सहायक, अनुवादक (हिन्दीअंग्रेजी) शोध संदर्भ सहायक , विधि विभाग' क कनीय विद्युत अभियंता (इम्प्लायमेंट नं० ६/२०१८) , सहायक विद्युत अभियंता आ बिहार पुलिस अवर सेवा आयोगमे दरोगा बहालीके परीक्षा परिणाम मेँ सेहो अति पिछड़ीवर्गक स्थान नगण्य ज' गेलैक। बीपीएससी केर आयोजित सहायक अभियन्त्रण सेवा (यांत्रिक अभियन्ता) केर परिणाम २० जुन २०२० कैँ प्रकाशित भेल रहय, ताहिमे सेहो मूल अति पिछड़ा वर्ग क' स्थान नगण्य छैक। वर्तमान परिस्थितिमे अत्यन्त पिछड़ल जाति मेँ सम्मलित हिंदूमुसलमान समुदाय केर जनसंख्या कुल बिहारक जनसंख्याक' लगभग ४२% सँ बेसयि आंकल जाइ छै। मुदा एहिकि आरक्षण सरकारी नौकरीमे मात्र १८% छैक। जखन वर्तमानमे आरक्षण कोटा एहि तरहेँ अछि -:

अत्यन्त पिछड़ी जाति १८% , पिछड़ी जाति १२% , अनूसूचित जाति १६% , अनुसूचित जनजाति १% , विकलाँग-महिला- स्वतंत्रता सेनानी ३% आ समान्य कैँ ५०% लाभ हासिल भेट रहलर्न अछि।आरक्षण मौलिक अधिकार नहीँ थीक मुदा भारत सरकार मेँ सेहो आर्थिक दृष्टि सँ पछुआयल स्वर्ण कैँ १०% आरक्षण भेट रहल छैक।

अपन मंतव्य editorial@videha.com **पर पठाउ।**

ऱ७ऩनि्मण कन्था- श्रग्नि शिष्पा (प्पेप-२२)

𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪𑒰 𑒏𑒩𑓂𑒝 (𑓑𑓙𑓖𑓐-), 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰 - 𑒋𑒧𑓂 𑒋, 𑒢𑒻𑒯𑒩 - 𑒡𑒩𑒰𑒖𑒣𑒳𑒩, 𑒠𑒩𑒦𑒓𑓂𑒑𑒰, 𑒮𑒰𑒮𑒳𑒩 - 𑒑𑒼𑒜𑓃𑒱𑒨𑒰𑒩𑒲 (𑒥𑒪𑒯𑒰), 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒧𑒰𑒢 𑒢𑒱𑒫𑒰𑒮 - 𑒩𑒰𑒿𑒔𑒲, 𑒗𑒰𑒩𑒐𑒝𑓂𑒛, 𑒗𑒰𑒩𑒐𑓀𑒛 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒋𑒫𑓀 𑒥𑒰𑒪 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮 𑒮𑒰𑒧𑒰𑒖𑒱𑒏 𑒮𑒳𑒩𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒫𑒱𑒦𑒰𑒑 𑒧𑒹 𑒥𑒰𑒪 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮 𑒣𑒩𑒱𑒨𑒼𑒖𑒢𑒰 𑒣𑒠𑒰𑒡𑒱𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒣𑒠 𑒮𑒿 𑒮𑒹𑒫𑒰𑒢𑒱𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒅𑒣𑒩𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒮𑓂𑒫𑒞𑓀𑒞𑓂𑒩 𑒪𑒹𑒐𑒢। 𑒧𑒴𑒪 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲- 𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒑𑒲𑒨 𑒖𑒱𑒞𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒏𑒩𑓂𑒝, 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪𑒰 𑒏𑒩𑓂𑒝

𑒁𑒑𑓂𑒢𑒱𑒬𑒱𑒐𑒰 (𑒦𑒰𑒑- 𑓒𑓒)

𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 𑒏𑒟𑒰𑓁

𑒅𑒩𑓂𑒫𑒬𑒲 𑒏𑒹 𑒃𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒣𑒰𑒿𑒔 𑒮𑒰𑒪 𑒞𑒏 𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒑 𑒮𑒮 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒫𑒰𑒮𑒱𑒞 𑒏𑒩𑒨 𑒏𑒹 𑒠𑒝𑓂𑒛 𑒦𑒹𑒙𑒪 𑒕𑒢𑒱, 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒣𑒳𑒩𑒴𑒩𑒫𑒰 𑒮𑒮 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧 𑒏𑒩𑒨 𑒏𑒹 𑒁𑒣𑒩𑒰𑒡 𑒏𑒹 𑒪𑒹𑒪।𑒂 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒪𑒹𑒐𑒰 𑒏𑒹 𑒅𑒩𑓂𑒫𑒬𑒲𑒏 𑒮𑓀𑒠𑒹𑒬 𑒏𑒹 𑒜𑒼𑒫𑒨 𑒏𑒹 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒋𑒏 𑒧𑒯𑒲𑒢𑒰 𑒞𑒏 𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒑-𑒮𑒳𑒩𑒦𑒰 𑒮𑒮 𑒫𑓀𑒔𑒱𑒞 𑒩𑒯𑒫𑒰𑒏 𑒠𑒝𑓂𑒛 𑒦𑒹𑒙𑒪 𑒕𑒢𑒱।𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒅𑒩𑓂𑒫𑒬𑒲 𑒏𑒹 𑒂𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒣𑒩 𑒂 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒏𑒯𑒪 𑒣𑒩 𑒖𑒹 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒪𑒹𑒐𑒰 𑒕𑒟𑒱 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒠𑒼𑒭, 𑒍𑒏𑒩 𑒠𑒝𑓂𑒛 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒃𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒅𑒩𑓂𑒫𑒬𑒲 𑒏𑒹 𑒠𑒹𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒻𑒏।𑒂 𑒍 𑒮𑒖𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒣𑒰𑒿𑒔 𑒮𑒰𑒪 𑒏𑒹 𑒁𑒕𑒱।

શ્રાવ શ્રાગૂ:

ઉ્વ્રશીક હ્ૃદય મે શ્રત્યંત ɑામસ ભ્રલ છલૈક।સ્વર્ગ સઁસ ɑષ્કાસɑક પૈઘ દ્યાડ હુɑક્ર માથ પ્ર કલંક વɑિ ગેલ છલૈક। શ્રાર યર્ા હુɑકા સ્વર્ગ મે સમ્માɑ સઁસ દેખલ જારત છલૈક।શ્રાવ લીક હુɑકા પ્ર શ્રંગુર ઉઠાશ્રોત, ઈ સવ કોɑા સહતી શ્રો।ત્રાસીક ભર્ા મેં ઈ વાત શ્રુત-સૂત્ર કે માધ્યમ સસ પસરલ।સ્વર્ગ કે સવ પ્રાણી કે પહિɑ સસ એહિ વાત કે જાɑકારી શ્રાવ ɑ ભ્રસ ગેલ શ્રછ।શ્રાવ ઈ વાત ત્રાસીક મેં સેહો પસરલ।

સંભ્રવ્ત: ઈ ભ્રરતમુɑિ કે શ્રાપ કે પરિણામ ભ્રસ સકૈત શ્રછ, હુɑક્ર કથɑ ઠૂઠ ɑૈ ભ્રસ સકૈત શ્રછ। હુɑક્ર શ્રાપ કે શ્રવ્રધિ હમરા કોɑો ɑે કોɑો રૂપ મેં ભોગહિ કે છલૈકી ઈન્દ્ર દ્વારા દેલ ગેલ ઈ દ્યાડ હુɑકે દેલ શ્રાપ કે માત્ર વઢ્ઢા શ્રછ? ઈન્દ્રક દ્યાડ સેહો શ્રાપ કાલ સ્વર્ગ સઁસ વાહર વɑિવાસ કે સંકેત દસ રહલ શ્રછ। વ્રધિ કે રચલ ɑિયમ કઠોક ɑિયમિત શ્રછ।

તાહિ લેલ હમરા વ્રશિષ વ્યથિત હોયવાક શ્રાવશ્યકતા ɑહિ।વ્રશિષ્ટ લોક મે લોક હમર સ્વર્ગ સઁસ ɑષ્કાસɑ કેઁ ભ્રરતમુɑિકેર શ્રભિશાપક પ્રભાવ્ર વુઝતાહ। રહલ વાત ભૂલોક કેર તસ કી હમરા શ્રોતય કલંકિત માɑલ જાયત? હઁ ભ્રસ સકૈત શ્રછ!મુદા ભૂલોક મે હમ શ્રપɑ કલંક ધુકા સકૈત છી, જઁ હમ રાજા પુરૂરવા લગ યલિ જાયવારાજા હમરા વચɑ દેɑે છથિ જે શ્રો હમર પ્રેમ સ્વીકાર કરવાક પ્રતીક્ષા કરતાહ। હઁ સૈહ ઠીક રહત! હમ્ હમ શ્રોતય જા સકૈત છી।તસ હમ માત્ર શ્રોતહિ કયિક ɑહિ જાયવ! હમ કતહુ શ્રાɑ ઠામ જાસ દ્યાડ ભોગિ કયિક શ્રપયશ કે ભાગીદાર વɑવ!હમ રાજા પુરૂરવાક સંગ વૈવ્રાહિક જીવ્રɑક શ્રાɑંદ લેવ, શ્રા તખɑ હમરા રાજા પુરૂરવાક પ્રેયસી પત્ɑી કે રૂપ મે ભૂલોકક ઈતિહાસ મે સેહો પ્રસિદ્ધિ ભેટત। ભૂલોક ɑવ્રાસી તક તસ હમર શ્રાપ કે કથા સંભ્રવ્રત કહિયો ɑહિ પહુઁચિ પાયત।ધીરે-ધીરે સ્વર્ગ મે સવ કયિો ઈ વાત વસિર જાયત।એતય લગભગ સવ કેઁ સદખિɑ કોɑો ɑે કોɑો દ્યાડ ભેટિતે રહૈત છૈક।હઁ, ઈ કિછુ ɑવ વાત ɑહિ ભેલ શ્રછ!

શ્રરે! ઈ દ્યાડ શ્રા ભ્રરત મુɑિ કે શ્રભિશાપ તસ હમરા લેલ વ્રરદાɑ જકાઁ સાવિત

भऽ रहल अछि। हम राजा पुरुरवा सँ अगाध प्रेम करैत छी। हुनकर प्रेम के उन्माद मे डूबि अशक्त व्याकुल भऽ रहल छी। कथिक नहि एहि विरहक पीड़ा कें छोड़ि दाम्पत्य सुखक भोग करू।
उर्वशीक हृदय एहि कल्पना सँ रोमांचित भऽ गेल छल।
हमर प्रियतम!हम अहाँ लग आबि रहल छी! आब अहाँ कें हमर विरह मे जरय नहि पड़त!
मुदा!मुदा, ई अवधि बहुत कम अछि!हमरा पुरुरवा के छोड़ि पाँच साल बाद स्वर्ग आपस आबय पड़त!ई तऽ आओर दुःखद अछि।पुरुरवा के हृदय मे मिलन के आस जगा पुनः दुःखी कऽ हुनक परित्याग करय पड़त। तखन हमरा आर कलंक लागत। एकर किछु मार्ग हमरा निकालऽ परत। हँ! हम राजा पुरुरवा के गृह जायब! हमर प्रियतम के निकट !ओ अवश्य हमर प्रतीक्षा मे होयताह। हमर स्वर्ग वापसी के बाद भूलोक वासी आ स्वयं राजा पुरुरवा हमरा पर दोषारोपण नहि करथि, संगहि राजा के बेसी विरह के कष्ट नै उठाबय के होनि, तहि लेल हम वैवाहिक जीवन शुरू करयऽ पहिने दूटा शर्त के पालन करबा हेतु राजा के वचनबद्ध करब।ओ नश्वर प्राणी छथि!ओ देर सबेर ओहि शर्त के अवश्य तोड़ि देताह! आ तखन हमरा हुनका छोड़बाक अवसर भेटि जायेत।एहन स्थिति मे भूलोक मे सेहो हमरा कलंक नहि लागत, जे उर्वशी अपन असहाय संतान आ बुढ़ापा मे अपन पति कें छोड़ि देलनि! भूलोक वासी एहि बात के अवश्य मानत - उर्वशी अप्सरा छलीह। हुनका प्राप्त करबा हेतु जे शर्त राखल गेल छल, पूरा नहि भेल। राजा द्वारा शर्त भंग कएल गेल छल! तखन उर्वशी की करतथि! ई काज हम करब। हम स्वर्ग के नियम सँ बन्हायल छी। ओकर विरुद्ध हम कोनो काज नहि कऽ सकैत छी। विवाह सँ पहिनहि हमर शर्त राखब पुरुरवाक संग छल होयत। मुदा ई छल आवश्यक अछि। प्रेम मे प्रियतम के प्राप्ति एवं युद्ध मे विजय प्राप्ति हेतु कोनो युक्ति कैनाई छल अथवा अपराध नहि होयत अछि।
एहि मे राजाक लेल सेहो भलाई अछि।ओहो हमर विरह मे व्यथित हेताह। हमर

𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒦𑒹𑒪𑒰 𑒮𑒿𑒮 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒯𑒳 𑒠𑒩𑓂𑒠 𑒧𑒹𑒙𑒰𑒨𑒞। 𑒏𑒧 𑒮𑒿 𑒏𑒧 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒫𑒩𑓂𑒭 𑒡𑒩𑒱, 𑒯𑒧 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒮𑒿𑒮 𑒦𑒹𑓀𑒙 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒃 𑒮𑒧𑒨 𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒑 𑒪𑒹𑒪 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒣𑒰𑒿𑒔 𑒫𑒩𑓂𑒭𑒏𑒂𑒫𑒬𑓂𑒨 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑓂𑒩𑒰 𑒣𑒵𑒟𑓂𑒫𑒲 𑒏𑒹 𑒪𑒹𑒪 𑒞𑒮 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒏𑒰𑒪 𑒦𑒮 𑒖𑒰𑒋𑒞। 𑒯𑒧 𑒥𑒱𑒮𑒻𑒞 𑒏𑒱𑒋𑒏 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒯𑒧𑒩 𑒬𑓂𑒩𑒰𑒣 𑒁𑒫𑒡𑒱 𑒏𑒹 𑒮𑓀𑒑 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒪𑒹𑒐𑒰 𑒏𑒹 𑒠𑒹𑒪 𑒬𑓂𑒩𑒰𑒣 𑒏𑒹 𑒁𑒫𑒡𑒱 𑒤𑒳𑒛𑓃𑒞 𑒞𑒐𑒢 𑒂𑒩 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒦𑒮 𑒖𑒰𑒋𑒞। 𑒯𑒿𑒮 𑒍 𑒯𑒧𑒩 𑒣𑒰𑒝𑒱 𑒑𑓂𑒩𑒯𑒝 𑒏𑒩𑒥𑒰 𑒮𑒿𑒮 𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒧𑒳𑒠𑒱𑒞 𑒯𑒼𑒯!𑒯𑒧𑒯𑒴𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒨𑒱𑒞𑒧 𑒮𑓀𑒑 𑒑𑒵𑒯𑒮𑓂𑒟 𑒡𑒩𑓂𑒧 𑒑𑓂𑒩𑒯𑒝 𑒏𑒹𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒁𑒣𑒢 𑒯𑒵𑒠𑒨 𑒏𑒻𑒿 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒏𑒳𑒪𑒞𑒰 𑒬𑒰𑓀𑒞 𑒏𑒮 𑒮𑒏𑒥।𑒯𑒧𑒩 𑒄 𑒥𑒱𑒩𑒯-𑒥𑒱𑒠𑒑𑓂𑒡 𑒯𑒵𑒠𑒨 𑒖𑒹 𑒯𑒧𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒨𑒱𑒞𑒧𑒏 𑒥𑒱𑒩𑒯 𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒳𑒡𑒱-𑒥𑒳𑒡𑒱 𑒯𑒹𑒩𑒰𑒋𑒪𑒁𑒕𑒱, 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞𑒱 𑒏𑒹𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒬𑒲𑒞𑒪 𑒦𑒮 𑒖𑒰𑒨𑒞।

𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒄𑒯𑒼 𑒢𑒯𑒱 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒞 𑒦𑒮 𑒮𑒏𑒪𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒛𑒹𑒑 𑒍𑒩 𑒏𑒐𑒢 𑒅𑒚𑒱 𑒑𑒹𑒪, 𑒂 𑒍 𑒦𑒴𑒪𑒼𑒏 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒥𑒠𑒱। 𑒦' 𑒑𑒹𑒪𑒟𑒱।

𑒋𑒐𑒢 𑒅𑒩𑓂𑒫𑒬𑒲 𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒑𑒏 𑒮𑒲𑒧𑒰 𑒣𑒩 𑒕𑒪𑒲𑒯 𑒏𑒠𑒱𑒐𑒪𑒟𑒱 𑒖𑒹 𑒩𑒧𑓂𑒦𑒰 𑒂 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒪𑒹𑒐𑒰 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒮𑒼𑒯𑒰𑒿 𑒠𑒹𑒥𑒰𑒪 𑒥𑒢𑒱 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒕𑒟𑒱, 𑒅𑒩𑓂𑒫𑒬𑒲𑒏 𑒛𑒹𑒑 𑒩𑒳𑒏𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒢𑒱।

"𑒏𑒲 𑒥𑒰𑒞 𑒕𑒻 𑒮𑒐𑒲 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱, 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒯𑒧𑒩 𑒥𑒰𑒙 𑒏𑒱𑒋𑒏 𑒩𑒼𑒏𑒢𑒹 𑒕𑒲"?

𑒅𑒩𑓂𑒫𑒬𑒲𑒏 𑒚𑒼𑒩 𑒡𑒲𑒩𑒹-𑒡𑒲𑒩𑒹 𑒏𑒰𑒿𑒣𑒱 𑒅𑒚𑒪।

"𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑒦 𑒏𑒻𑒿 𑒥𑒳𑒗𑒪 𑒕𑒪, 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒂𑒃 𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑒦 𑒮𑒿 𑒁𑒪𑒑 𑒦𑒮 𑒖𑒰𑒨𑒥, 𑒁𑒣𑒢 𑒠𑒝𑓂𑒛 𑒏𑒹𑒩 𑒦𑒼𑒑 𑒏𑒩𑒥𑒰 𑒪𑒹𑒪। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒏𑒲 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒖𑒹𑒥𑒰 𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒱 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑒦 𑒮𑒿 𑒦𑒹𑓀𑒙 𑒏𑒩𑒥 𑒖𑒩𑒴𑒩𑒲 𑒢𑒯𑒱 𑒥𑒳𑒗𑒪𑒯𑒳𑒿? 𑒮𑒐𑒲!𑒏𑒲 𑒯𑒧 𑒮𑒦 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒮𑒿𑒮 𑒋𑒏𑒠𑒧 𑒬𑒩𑒰𑒏 𑒦𑒮 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒲"? 𑒩𑒧𑓂𑒦𑒰 𑒋𑒫𑓀 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒪𑒹𑒐𑒰 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒅𑒩𑓂𑒫𑒬𑒲 𑒏𑒹 𑒅𑒣𑒩𑒰𑒑 𑒠𑒻𑒞 𑒏𑒯𑒪𑒟𑒱।

𑒅𑒩𑓂𑒫𑒬𑒲 - "𑒢𑒯𑒱, 𑒋𑒯𑒢 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒥𑒰𑒞 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒪! 𑒯𑒧 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒮𑒥 𑒮𑒿 𑒦𑒹𑓀𑒙 𑒏𑒩𑒨 𑒔𑒰𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒯𑒳𑒿, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒠𑒝𑓂𑒛 𑒦𑒹𑒙𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒯𑒧𑒩 𑒧𑒼𑒢 𑒪𑒰𑒖 𑒂 𑒠𑒳𑓁𑒐 𑒮𑒿𑒮 𑒫𑓂𑒨𑒟𑒱𑒞 𑒦𑒮 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪। 𑒯𑒧 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒮𑒰𑒧𑒢𑒰 𑒏𑒼𑒢𑒰 𑒏𑒮 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒯𑒳𑒿! 𑒄 𑒮𑒼𑒔𑒱 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑒰𑒯𑒮 𑒢𑒯𑒱 𑒦𑒹𑒪। 𑒯𑒧 𑒁𑒣𑒩𑒰𑒡 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒪𑒯𑒳𑒿, 𑒁𑒣𑒩𑒰𑒡𑒲 𑒏𑒹 𑒠𑒝𑓂𑒛 𑒦𑒹𑒙𑒥𑒰𑒏 𑒔𑒰𑒯𑒱"।

𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒪𑒹𑒐𑒰 - "𑒢𑒯𑒱, 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒁𑒣𑒩𑒰𑒡 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒲! 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒫𑒻𑒯 𑒦𑒑𑒫𑒰𑒢𑓂

દ્વારા વનાઓલ ગેલ અછિ જે હમર અહાઁ એવં અન્ય સવ સ‍ૃષ્ટિ કે રચના કએને છથિ। કી અહાં કેં મહામાન્ય જગન્મુનિ કેર અભિશાપ મોન નહિ પડ઼ૈત અછિ? અહાઁ વસિની ગેલહુઁ હુનક અભિશાપ? દેવેન્દ્રક દેલ દણ્ડ ઓહિ અભિશાપક પરિણામ થિક। ઓહિ અભિશાપ કેર પ્રભાવ મે દેવેન્દ્ર અહાં કે દણ્ડ દેને છથિ। એકરા વિધિ કે વિધાન વુઝુ। અહાઁ ઓહિ અભિશાપ આ ઓહિ અભિશાપ કેર પ્રભાવ મે છી। ઈ અવસર અછિ જે ભાગ્ય કે દ્વારા દેલ ગેલ અછિ સખી!અહાઁ અપન પ્રયિતમ કે પાસ જાઉ!ઈ અવધિ સ્વર્ગ કે લલ વહુત છોટ અછિ, મુદા ધરતી કે લલ છોટ નૈ!જાઉ સખી! સંગતિ મેં ખુશ રહૂ અપન પ્રયિતમ કે!હમ અહાઁ કે સુખદ પારિવારિક જીવન કે કામના કરૈત છી।અપન પ્રયિતમ સ ભેંટ કરુ અપન જીવન કે સુખદ વનાઉ!

ઉર્વશી ભીજલ મુસ્કાન દૈત વજલીહ - "સખી!હમ સહમત છી જે ઈ અવધિ ધરતી લલ ઊંચા હોયત, મુદા એતેક દિન નહિ હોયત જે હમ વિરહ કે પીડ઼ા સહન કરુ સકવ! જખન એહિ ભેંટ કે વાદ વિરહ હોયત, મોન મેં ઓહિ સ્થિતિ કે કલ્પના કરુ હમ કાઁપિ જાઇત છી"લ

રમ્ભા - "અહાઁ વસિની રહલ છી મિત્ર!અહાં કેં સ્વર્ગ સઁ નિષ્કાસન ભેટલ ગેલ અછિ, મુદા તાહિ સંગ ઈ નહિ કહલ ગેલ જે નિષ્કાસન અવધિક વાદ આપસ આવય પડ઼ત। અહાઁ નહિયો આવિ સકૈ છી! તેં એખન વાપસ નહિ આઊ। અપન પ્રયિતમ કે સંગ સુખી જીવન જીવૂ"!

ઉર્વશી - "સખી!અહાં હમરા સઁ વેસી દેવેન્દ્ર કેં ચિન્હૈત છી!અહાઁ કેં બૂઝલ અછિ જે દેવેન્દ્ર ઈ હોવય દેતાહ ?"

ઉર્વશીક એહિ પ્રશ્ન પર દુનૂ સખી ચુપ ભસ ગેલીહ।ઉર્વશી માત્ર કિછુએ ક્ષણક વાદ પુનઃવજલીહ - "હઁ સખી! હમહૂઁ નિશ્ચય કએને છી! હમ પ‍ૃથ્વીલોક મે રહવ!આ એહિ અવસર કેં પ્રયિ-મિલન કે રૂપ મે ઉપયોગ કરવ। વિદાઈ દિય સખી!આહાઁ દુનૂ ગોટે વિદા કરૂ !આ હમરા સભક જીવન લલ, અપન આશીર્વાદ આ શુભકામના સેહો દિય઼સ"।

तुनू मित्र मणिकिय बजलीह - "अहाँक जीवन सुखीएवं समृद्ध होय, अहाँक प्रेम करब पर्यंत तक एकटा मिसाल बनय।
तुनू मित्रक आँखि मे नोर झिलमिलाइत छल, मुदा तुनूक ठोर पर मुस्कान छल, एहि नोर मिश्रित मुस्कान संग तुनू गोटे उर्वशी कें विदाइ देलथि।

क्रमशः

अपन मंतव्य editorial.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

२.८.नन्द विलास राय-मंत्रीजी सँ पैरवी

𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒫𑒱𑒪𑒰𑒮 𑒩𑒰𑒨

𑒧𑓀𑒞𑓂𑒩𑒲𑒖𑒲 𑒮𑒿 𑒣𑒻𑒩𑒫𑒲

𑒫𑒱𑒢𑒼𑒠𑒖𑒲 𑒣𑒻𑒒 𑒚𑒲𑒏𑒹𑒠𑒰𑒩 𑒕𑒻𑒟। 𑒏𑒋𑒏 𑒫𑒱𑒦𑒰𑒑𑒧𑒹 𑒍 𑒚𑒲𑒏𑒹𑒠𑒰𑒩𑒲𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒢𑒱𑒥𑒢𑓂𑒡𑒢 𑒏𑒩𑒾𑒢𑒹 𑒕𑒻𑒟। 𑒏𑒩𑒼𑒛𑓃𑒲𑒧𑒹 𑒅𑒢𑒏𑒩 𑒚𑒲𑒏𑒹𑒠𑒰𑒩𑒲𑒏 𑒏𑒰𑒖 𑒔𑒪𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒻 𑒕𑒻𑒢। 𑒔𑒰𑒯𑒹 𑒮𑒱𑓀𑒔𑒰𑒃 𑒫𑒱𑒦𑒰𑒑 𑒯𑒼 𑒫𑒰 𑒦𑒫𑒢 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒰𑒝 𑒫𑒱𑒦𑒰𑒑, 𑒫𑒰 𑒣𑒳𑒪-𑒮𑒛𑓃𑒏 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒰𑒝 𑒫𑒱𑒦𑒰𑒑 𑒮𑒑𑒞𑒻𑒩 𑒅𑒢𑒏𑒩 𑒏𑒰𑒖 𑒔𑒪𑒱𑒞𑒹 𑒩𑒯𑒻 𑒕𑒻𑒢। 𑒠𑒮𑒙𑒰 𑒯𑒰𑒃𑒫𑒰 𑒑𑒰𑒛𑓃𑒲, 𑒣𑒰𑒿𑒔𑒙𑒰 𑒖𑒹𑒮𑒲𑒥𑒲, 𑒠𑒮𑒙𑒰 𑒙𑓂𑒩𑒻𑒏𑓂𑒙𑒩, 𑒣𑒰𑒿𑒔𑒙𑒰 𑒙𑒲𑒣𑒩, 𑒣𑒰𑒿𑒔𑒙𑒰 𑒧𑒱𑒏𑓂𑒔𑒩 𑒧𑒬𑒲𑒢 𑒂𑒩 𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒞𑒩𑒯𑒏 𑒧𑒬𑒲𑒢𑒮𑒦 𑒩𑒐𑒢𑒹 𑒕𑒻𑒟।

𑓒𑓑 𑒁𑒑𑒮𑓂𑒞𑒏 𑒠𑒱𑒢 𑒫𑒱𑒢𑒼𑒠𑒖𑒲 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒙𑒹𑒝𑓂𑒛𑒩𑒏 𑒏𑒰𑒖𑒮𑒿 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒑𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒻𑒟। 𑒦𑒫𑒢 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒰𑒝 𑒫𑒱𑒦𑒰𑒑𑒧𑒹 𑒙𑒹𑒝𑓂𑒛𑒩 𑒦𑒩𑒱 𑒏𑓄 𑒖𑒐𑒢 𑒥𑒰𑒯𑒩 𑒮𑒛𑓃𑒏𑒣𑒩 𑒋𑒪𑒰 𑒏𑒱 𑒅𑒢𑒏𑒩 𑒧𑒼𑒥𑒰𑒃𑒪𑒏 𑒒𑒢𑓂𑒙𑒲 𑒥𑒖𑒪𑒻𑒢। 𑒖𑒹𑒥𑒲𑒮𑒿 𑒖𑒐𑒢 𑒧𑒼𑒥𑒰𑒃𑒪 𑒢𑒱𑒏𑒰𑒪𑒱 𑒢𑒧𑓂𑒥𑒩 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒻𑒢 𑒞𑒿 𑒅𑒢𑒏 𑒧𑒻𑒢𑒹𑒖𑒩 𑒁𑒖𑒨𑒖𑒲𑒏 𑒢𑒧𑓂𑒥𑒩 𑒩𑒯𑒻𑒢। 𑒫𑒱𑒢𑒼𑒠𑒖𑒲 𑒤𑒼𑒢 𑒩𑒱𑒮𑒱𑒦 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒥𑒖𑒪𑒰-

“𑒯𑒿 𑒁𑒖𑒨𑒖𑒲, 𑒏𑒲 𑒥𑒰𑒞? “

𑒍𑒧𑓂𑒯𑒩𑒮𑒿 𑒂𑒫𑒰𑒖 𑒂𑒋𑒪-

“𑒮𑒩, 𑒩𑒰𑒧𑒣𑒳𑒩 𑒟𑒰𑒢𑒰𑒏 𑒥𑒛𑓃𑒰𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒣𑒰𑒿𑒔𑒙𑒰 𑒯𑒰𑒃𑒫𑒰 𑒂 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒖𑒹𑒮𑒲𑒥𑒲 𑒖𑒥𑓂𑒞 𑒏𑓄 𑒟𑒰𑒢𑒰𑒣𑒩 𑒪𑓄 𑒑𑒹𑒪𑒰 𑒯𑒹𑒢। 𑒯𑒧 𑒥𑒛𑓃𑒰𑒥𑒰𑒥𑒴𑒮𑒿 𑒦𑒹𑒿𑒙 𑒏𑒹𑒪𑒱𑒌𑒢 𑒞𑒿 𑒍 𑒏𑒯𑒪𑒰 𑒖𑒹 𑒚𑒲𑒏𑒹𑒠𑒰𑒩 𑒏𑒼 𑒥𑒳𑒪𑒰𑒍।“

𑒞𑒻𑒣𑒩 𑒫𑒱𑒢𑒼𑒠𑒖𑒲 𑒥𑒖𑒪𑒰-

“𑒚𑒲𑒏 𑒕𑒻। 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒯𑒧 𑒣𑒙𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒕𑒲। 𑒩𑒰𑒞𑒱𑒏 𑒑𑒰𑒧 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒥 𑒂 𑒦𑒼𑒩𑒹 𑒂𑒚 𑒥𑒖𑒹 𑒡𑒩𑒱 𑒩𑒰𑒧𑒣𑒳𑒩 𑒟𑒰𑒢𑒰𑒣𑒩 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒥। 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒂𑒚 𑒥𑒖𑒹 𑒦𑒼𑒩𑒧𑒹 𑒩𑒰𑒧𑒣𑒳𑒩 𑒟𑒰𑒢𑒰𑒏 𑒁𑒑𑒪-𑒥𑒑𑒪𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒥। 𑒯𑒧 𑒤𑒼𑒢 𑒏𑒩𑒱 𑒏𑓄 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒖𑒰 𑒪𑒹𑒥।“

𑒄 𑒏𑒯𑒱 𑒫𑒱𑒢𑒲𑒞𑒖𑒲 𑒤𑒼𑒢 𑒏𑒰𑒙𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒐𑒱𑒢।

𑒋𑒑𑒪𑒰 𑒠𑒱𑒢 𑒫𑒱𑒢𑒲𑒞𑒖𑒲 𑒂𑒚 𑒥𑒰𑒖𑒱𑒏𑓄 𑒣𑒰𑒿𑒔𑒹 𑒧𑒱𑒢𑒙𑒣𑒩 𑒩𑒰𑒧𑒣𑒳𑒩 𑒟𑒰𑒢𑒰𑒏 𑒑𑒹𑒙𑒣𑒩 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔 𑒑𑒹𑒪𑒰। 𑒁𑒖𑒨𑒖𑒲 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒔𑒰𑒯𑒏 𑒠𑒼𑒏𑒰𑒢𑒣𑒩 𑒥𑒻𑒮𑒪 𑒩𑒯𑒻𑒟। 𑒖𑒐𑒢𑒹 𑒫𑒱𑒢𑒲𑒞𑒖𑒲𑒏 𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩𑒣𑒱𑒍 𑒑𑒰𑒛𑓃𑒲 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒐𑒱𑒢 𑒂 𑒔𑒰𑒯𑒏 𑒠𑒼𑒏𑒰𑒢𑒣𑒩𑒮𑒿 𑒅𑒚𑒱 𑒫𑒱𑒢𑒲𑒞𑒖𑒲𑒏 𑒑𑒰𑒛𑓃𑒲 𑒪𑒑 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪𑒰। 𑒫𑒱𑒢𑒲𑒞𑒖𑒲 𑒁𑒖𑒨𑒖𑒲 𑒏𑒹𑒿 𑒮𑓀𑒑 𑒏𑓄 𑒟𑒰𑒢𑒰𑒣𑒩 𑒑𑒹𑒪𑒰। 𑒥𑒛𑓃𑒰 𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒟𑒰𑒢𑒰𑒣𑒩 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒻𑒟। 𑒍 𑒛𑒹𑒩𑒰𑒣𑒩 𑒩𑒯𑒻𑒟। 𑒫𑒱𑒢𑒲𑒞𑒖𑒲 𑒁𑒖𑒨𑒖𑒲 𑒮𑒿 𑒣𑒳𑒕𑒪𑒐𑒱𑒢-

“𑒥𑒛𑓃𑒰𑒥𑒰𑒥𑒴𑒏 𑒛𑒹𑒩𑒰 𑒏𑒹𑒞𑒋 𑒕𑒻 𑒮𑒹 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒳𑒗𑒪 𑒁𑒕𑒱? “

𑒁𑒖𑒨𑒖𑒲 𑒏𑒯𑒪𑒏𑒻𑒢-

“𑒖𑒲 𑒥𑒳𑒗𑒪 𑒁𑒕𑒱।“

𑒞𑒹𑒣𑒩 𑒫𑒱𑒢𑒲𑒞𑒖𑒲 𑒥𑒖𑒪𑒰-

“𑒏𑒹𑒞𑒹𑒏 𑒠𑒴𑒩 𑒕𑒻। 𑒖𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒠𑒴𑒩 𑒯𑒋𑒞 𑒞𑒿 𑒑𑒰𑒛𑓃𑒲 𑒪𑓄 𑒪𑒹𑒥 𑒂 𑒖𑒿 𑒪𑒑𑒲𑒔𑒹 𑒯𑒋𑒞 𑒞𑒐𑒢 𑒣𑒋𑒩𑒹 𑒙𑒯𑒪𑒻𑒞 𑒔𑒪𑒥।“

𑒁𑒖𑒨𑒖𑒲 𑒏𑒯𑒪𑒏𑒻𑒢-

“𑒢𑒯𑒱 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒠𑒴𑒩 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒻। 𑒪𑒑𑒦𑒑 𑒁𑒠𑒯𑒰 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒯𑒋𑒞।“

𑒫𑒱𑒢𑒲𑒞𑒖𑒲 𑒥𑒖𑒪𑒰-

“𑒞𑒐𑒢 𑒙𑒯𑒪𑒻𑒞𑒹 𑒔𑒪𑒴।“

𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒑𑒼𑒩𑒹 𑒥𑒛𑓃𑒰𑒥𑒰𑒥𑒴𑒏 𑒛𑒹𑒩𑒰𑒣𑒩 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪𑒰। 𑒥𑒛𑓃𑒰𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒠𑒰𑒜𑓃𑒲 𑒥𑒢𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒰। 𑒁𑒖𑒨𑒖𑒲 𑒑𑒹𑒙𑒣𑒩 𑒮𑒿 𑒏𑒯𑒪𑒐𑒱𑒢-

“𑒣𑓂𑒩𑒝𑒰𑒧 𑒮𑒩। 𑒚𑒲𑒏𑒹𑒠𑒰𑒩 𑒮𑒰𑒯𑒻𑒥 𑒋𑒪𑒰 𑒯𑒹𑒢।“

𑒞𑒹𑒣𑒩 𑒥𑒛𑓃𑒰𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒏𑒯𑒪𑒐𑒱𑒢-

“𑒂𑒃𑒨𑒹 𑒦𑒲𑒞𑒩 𑒂 𑒖𑒰𑒃𑒨𑒹। 𑒁𑒔𑓂𑒕𑒰 𑒏𑒱𑒨𑒹 𑒛𑒹𑒩𑒹𑒣𑒩 𑒂 𑒑𑒨𑒹।“

𑒫𑒱𑒢𑒲𑒞𑒖𑒲 𑒂 𑒁𑒖𑒨𑒖𑒲 𑒦𑒲𑒞𑒩 𑒑𑒹𑒪𑒰। 𑒫𑒱𑒢𑒲𑒞𑒖𑒲 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒯𑒰𑒟 𑒖𑒼𑒛𑓃𑒻𑒞 𑒥𑒖𑒪𑒰-

“𑒢𑒧𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒮𑒩। 𑒁𑒣𑒢𑒹𑒏 𑒂𑒠𑒹𑒬𑒏 𑒧𑒼𑒞𑒰𑒥𑒱𑒏 𑒯𑒧 𑒯𑒰𑒖𑒱𑒩 𑒕𑒲। 𑒏𑒲 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑒏𑒋𑒪

ળાએ“

વડ઼ાવાવૂ વગ઼ઉમે નાપ્પઉ કુન્સી દસિ રૂશાના કઐત વળઉ-

“વૈઠિયિ઼।“

દુનૂ ગોંપે યાની વ઼િનીતળી શ્રા શ્રળયળી વૈસ ગેઉ।

વ઼િનીતળી વડ઼ાવાવૂક દૂટા છોટ-છોટ વચ્ચાકેં દેખ્પિ કઽ શ્રળયળીસઁ કહઉપ્પિ-

“ળા છુચ્છે હાથે શ્રાવિ ગેઉૌ। એના કનૂ શ્રહઁ વાળાનસઁ એક કઉિ નસળાની મઠિર શ્રા એક કઉિ સેવ કીનને શ્રાઉ। ઢૌશ્રા શ્રછિ કિનિ।“

શ્રળયળી પ્પડ઼ા હોશ્ત વળઉ-

“ળી ઢૌશ્રા શ્રછિ।“

ઈ કહિ શ્રળયળી વાળાન દસિ વ઼દિા જાઽ ગેઉ।

તૈવીચ વડ઼ાવાવૂ વળઉ-

“શ્રચ્છા કયિ઼ મુંશી કો હટા દિયિ઼।“

તૈપન વ઼િનીતળી વળઉ-

“શ્રચ્છા, શ્રાવ કહઉ ળાએ સન। હમના કી શ્રાદેશ છૈ।“

વડ઼ાવાવૂ વળઉ-

“દેખ્પિયિ઼ મામઉ ગમ્ભીન હૈ। વનિા પનમિટ કા શ્રાપ નદી સે વાઉ પ્પનન કન નહે થે। સનકાન કા શપ્પ્ત શ્રાદેશ હૈ ળો કોઈ ભી વેકતી વનિા પનમિટ કા કસિી સનકાની ળમીન મેં પ્પનન કન કામ કને ઉનકા ગાડ઼ી ળવ્ત કન તુનન્ત પ્નાથમિકી દન્ળ કિયા ળાએ।“

વ઼િનીતળી પ્પુશામદ કઐત વળઉ-

“હમ કોનો શ્રહઁસઁ વાહન છી સન। હમના કી કનએ પડ઼ૌ સે શ્રાદેશ કએઉ ળાએ શ્રા હમના ગાડ઼ી સળાકેં છોડ઼િ દેઉ ળાએ।“

દુનૂ ગોટામે યાની વડ઼ાવાવૂ શ્રા વ઼િનીતળી મે ઉન-દેનક ગપ હોમએ ઉગઉ। વડ઼ાવાવૂ પાઁચ ઉપ્પ ટકા મંગઉપ્પિ। વ઼િનીતળી વડ઼ ગડ઼િગડ઼િઉ। શ્રન્તમે વડ઼ાવાવૂ કહઉકૈન- “તીન ઉપ્પ સે કમ મેં કામ નહીં ચઉગા। ઊપન તક પહુઁચાના પડ઼તા હૈ।“

વ઼િનોદળી કહ્ઉકૈન-

"સર, હમરા દૂ દિનક સમય દેઉ ળાઉ।"

તેપર વડ઼ાવાવૂ વળઉ-

"વિના પ્રાથમિકી કા થાનાપર ગાડ઼ી રખના ગૈર કાનૂની હૈ। મૈં એક દિન કા સમય દે રહા હૂઁ। કઉ સુવહ શાડ વળે શાકર મામઉ રફા-દફા કરા ઊળિયે। વરના શાપ ળાનિયેગા શૌર શાપકા કામ ળાનેગા।"

તાવેતમે શળય મિઠાર શા શઉ ઉડ કડ પહુઁચ ગેઉ। મિઠાર શા શઉ વડ઼ાવાવૂક સામને ટેવુઉપર રખૈત વ઼િનોદળી વળઉ-

"ઠીક છૈ સર, શાદેશ દેઉ ળાઉ। કાઉહિ પુનઃ દર્શન કરવા।"

ઈ કહિ શિળયળી શા વ઼િનોદળી વડ઼ાવાવૂક ઉરાસઁ વાહર શાવિ ગેઉ।

ળખન દુનૂ ગોટા વડ઼ાવાવૂક ઉરાસઁ નિકૈઉ કડ સડ઼કપર એઉ તઁ શળયળી પુછઉકૈન-

"જેઉ વાત સર? "

વ઼િનોદળી કહ્ઉખિન-

"હઁ વાત તઁ જેઉ, વડ઼ પાર મંગૈએ વડ઼ાવાવૂ।"

શળયળી પુછઉકૈન-

"કેતેક પાર મંગૈ છૈથ? "

વ઼િનોદળી કહ્ઉખિન- "પૂરા-પૂરી તીન ઉખ।"

શળયળી વળઉ- "ઠીકે વડ઼ પાર મંગૈ છૈથ।"

વ઼િનોદળી ગાડ઼ી ઉડ ગામ દિસિ વ઼િદા જેઉ શો સોચએ ઉગઉ, વડ઼ાવાવૂ તઁ વડ઼ પાર મંગઉ હેન। કી કરી। એકાએક હિનકા મોન પડ઼ઉન હમરે મામાક દોસ્તક વેટા તઁ ગ્ૃહ મંત્રી છથિન। દુનૂ ગોટા યાની વ઼િનોદળીક મામા શા ગ્ૃહમંત્રીળીક ઘર એક્કે ગામ ળગતપુરમે। વ઼િનોદળી સોચૈથ કિએ ને ગ્ૃહમંત્રી સઁ પૈરવી ઉગૌઉ ળાએ। ળઁ ગ્ૃહમંત્રીળીક પૈરવી જડ ળાએ તઁ તીન ઉખક કાળ એકો ઉખ ટકામે જડ સકૈએ।

શો ગાડ઼ી ઉડ સીધા મામા ગામ ળગતપુર પહુઁચઉ। મમિયૌત ભાયકેઁ સભ ગપ્પ

કહલકૈન। સંયોગ મંત્નીજી ગામે આએલ નહથિન। મમયોૈત જાય નાળીવ઼ળી કહલપ્પિ-

“યહ સંયોગ ઠીક અછિ મંત્નીજી ગામેમે છૈથ।“

દુનૂ ગોટા મંત્નીજીક ઘનપન પહુઁચલ। ઓઽકામ વેસ ભીડ઼ છેલઽ મુદા નાળીવ઼ળીકેઁ મંત્નીજી સઁ ભેઁટ કનૈમે દિક્કત નહિ ભેલઽ નાળીવ઼ળી આ વ઼િનીતજી દુનૂ ગોટા મંત્નીકેઁ સભ વાત કહલકૈન। મંત્નીજી પી.એ. સાહેવકેઁ વજા કઽ પુછલપ્પિ-

“નામપુન કોન જિલામે પડ઼ૈ છૈ? “

પી.એ. સાહેવ કહલકૈન-

“ભીમપુન જિલામે।“

તૈપન મંત્નીજી પી.એ. સાહેવકેઁ કહલપ્પિ-

“ઠીક છૈ વ઼િનીતજીક કાજ નોટ કઽ લિયૌ। નાતિમે હમના ભીમપુન જિલાક એસ.પી.સઁ વાત કનાએવ।“

પી.એ. સાહેવ કહલકૈન-

“ઠીક છૈ સન।“

મંત્નીજી, વ઼િનીતજી આ નાળીવ઼ળી સઁ કહલપ્પિ-

“કામ ભઽ જૈત। હમ નાતિમે ભીમપુનક પુલિસ અધીક્ષકકેઁ કહિ દેવૈન। અહાઁ કાલ્હિ સિવેને એસ.પી.સઁ ભેઁટ કઽ લેવ। કાજ ભઽ જાએત।“

પી.એ. વ઼નૂમજી નાળીવ઼ળી આ વ઼િનીતજી કેઁ લઽ કઽ વાહન એલ। પી.એ. વ઼નૂમજી નાળીવ઼ળી સઁ કહલપ્પિ-

“કી કહવ અપ્પન તક વોહૈનો નહિ ભેલ હેન। હ્ઞન વ઼િનીતજીકેઁ કહલકૈન- અય્છા અહાઁ વોહૈન કનૂ આ કાજ નોટ કનાઉ।

વ઼િનીતજી એકટા દૂ હજાનક નોટ પી.એ. વ઼નૂમજી કેઁ દેલકૈન।

તૈપન વ઼નૂમજી વજલ- કમસઁ કમ પાઁચ સાએ એક ટકા આન દિયૌ। શુન્ના ઠીક નહિ હોઽ છૈ।

વ઼િનીત જી પાઁચ સાએક એકટા નોટ આ એકટા પાઁચક સિક્કા આનો વ઼નૂમજી કેઁ દેલકૈન। વ઼નૂમજી વ઼િનીતજી સઁ પુછલકૈન- નામપુને થાનાક ને મામલ છી।

𑒫𑒱𑒢𑒲𑒞𑒖𑒲 𑒥𑒰𑒖𑒪𑒰- 𑒖𑒲 𑒣𑒲𑒋 𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥।

𑒫𑒵𑒠𑓂𑒡𑒖𑒲 𑒂𑒑𑒰𑒿 𑒣𑒳𑒕𑒪𑒟𑒱𑒢- 𑒑𑒰𑒛𑓃𑒲𑒋 𑒮𑒦 𑒢𑒻 𑒖𑒥𑓂𑒞 𑒏𑒩𑒻 𑒁𑒕𑒱, 𑒥𑒩𑒯 𑒑𑒰𑒛𑓃𑒲 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒻𑒥𑒰𑒏 𑒁𑒕𑒱।

𑒫𑒱𑒢𑒲𑒞 𑒖𑒲 𑒏𑒯𑒪𑒏𑒻𑒢- 𑒖𑒲 𑒑𑒰𑒛𑓃𑒲𑒋 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒥𑒰𑒏 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒣𑒻𑒩𑒫𑒲 𑒏𑒩𑒻𑒥𑒰𑒏 𑒁𑒕𑒱।

𑒞𑒻𑒣𑒩 𑒫𑒵𑒠𑓂𑒡𑒖𑒲 𑒏𑒯𑒪𑒏𑒻𑒢- 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒢𑒱𑒬𑓂𑒔𑒱𑒢𑓂𑒞 𑒦𑓄 𑒏𑓄 𑒖𑒰𑒅। 𑒩𑒰𑒞𑒱𑒧𑒹 𑒯𑒧 𑒧𑓀𑒞𑓂𑒩𑒲𑒖𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒦𑒲𑒧𑒣𑒳𑒩𑒏 𑒋𑒮𑒣𑒲𑒮𑒿 𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒩𑒰 𑒠𑒹𑒥𑒻𑒢। 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏 𑒣𑒻𑒩𑒫𑒲 𑒦𑓄 𑒖𑒰𑒋𑒞। 𑒏𑒰𑒪𑓂𑒯𑒱 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒦𑒲𑒧𑒣𑒳𑒩𑒏 𑒋𑒮𑒣𑒲𑒮𑒿 𑒦𑒹𑒙𑒱 𑒪𑒹𑒥। 𑒏𑒰𑒖 𑒦𑓄 𑒖𑒰𑒋𑒞।

𑒫𑒱𑒢𑒲𑒞𑒖𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒢 𑒦𑒩𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒮𑒼𑒗𑒰𑒧𑒹 𑒧𑓀𑒞𑓂𑒩𑒲𑒖𑒲 𑒮𑒿 𑒋𑒮𑒣𑒲 𑒦𑒲𑒧𑒣𑒳𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒤𑒼𑒢 𑒏𑒩𑒰𑒥𑒲 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒦𑒹𑒪। 𑒍 𑒁𑒣𑒢 𑒬𑓀𑒏𑒰 𑒩𑒰𑒖𑒲𑒫𑒖𑒲 𑒪𑒑 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞 𑒏𑒹𑒪𑒟𑒱𑒢 𑒖𑒹 𑒣𑒻𑒩𑒫𑒲 𑒯𑒋𑒞 𑒏𑒱 𑒢𑒯𑒱।

𑒩𑒰𑒖𑒲𑒫𑒖𑒲 𑒏𑒯𑒪𑒏𑒻𑒢- 𑒖𑒐𑒢 𑒫𑒵𑒠𑓂𑒡𑒖𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒔𑓂𑒔𑒲𑒮 𑒮𑒰𑒋 𑒙𑒏𑒰 𑒠𑓄 𑒠𑒹𑒪𑒱𑒌𑒢 𑒞𑒐𑒢 𑒫𑒵𑒠𑓂𑒡𑒖𑒲 𑒧𑓀𑒞𑓂𑒩𑒲𑒖𑒲 𑒮𑒿 𑒋𑒮𑒣𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥𑒏𑒹𑒿 𑒤𑒼𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒟𑒱𑒢। 𑒍𑒢𑒰, 𑒦𑒼𑒩𑒧𑒹 𑒯𑒧 𑒫𑒵𑒠𑓂𑒡𑒖𑒲𑒮𑒿 𑒦𑒹𑒿𑒙 𑒏𑓄 𑒪𑒹𑒥𑒻𑒢। 𑒢𑒯𑒱 𑒞𑒿 𑒋𑒢𑒰 𑒏𑒩𑒴 𑒫𑒵𑒠𑓂𑒡𑒖𑒲𑒏 𑒤𑒼𑒢 𑒢𑒧𑓂𑒥𑒩 𑒪𑓄 𑒪𑒱𑒁, 𑒦𑒼𑒩𑒧𑒹 𑒤𑒼𑒢 𑒏𑓄 𑒫𑒵𑒠𑓂𑒡𑒖𑒲 𑒮𑒿 𑒣𑒳𑒕𑒱 𑒪𑒹𑒥𑒻𑒢।

𑒞𑒻𑒣𑒩 𑒫𑒱𑒢𑒲𑒞𑒖𑒲 𑒏𑒯𑒪𑒟𑒱𑒢- 𑒮𑒋𑒯 𑒚𑒲𑒏 𑒯𑒋𑒞।

𑒩𑒰𑒖𑒲𑒫𑒖𑒲 𑒖𑒹𑒥𑒲𑒮𑒿 𑒧𑒼𑒥𑒰𑒃𑒪 𑒢𑒱𑒏𑒰𑒪𑒱 𑒧𑒼𑒥𑒰𑒃𑒪𑒧𑒹 𑒫𑒵𑒠𑓂𑒡𑒖𑒲𑒏 𑒢𑒧𑓂𑒥𑒩 𑒠𑒹𑒐𑒻𑒞 𑒥𑒰𑒖𑒪𑒰- 𑒪𑒱𑒐𑒴 𑒫𑒵𑒠𑓂𑒡𑒖𑒲 𑒧𑒼𑒥𑒰𑒃𑒪 𑒢𑒧𑓂𑒥𑒩।

𑒫𑒱𑒢𑒲𑒞𑒖𑒲 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒧𑒼𑒥𑒰𑒃𑒪𑒧𑒹 𑒣𑒲𑒋 𑒫𑒵𑒠𑓂𑒡𑒖𑒲𑒏 𑒧𑒼𑒥𑒰𑒃𑒪 𑒢𑒧𑓂𑒥𑒩 𑒮𑒹𑒦 𑒏𑓄 𑒪𑒹𑒪𑒟𑒱𑒢।

𑒋𑒑𑒪𑒰 𑒠𑒱𑒢 𑒫𑒱𑒢𑒲𑒞𑒖𑒲 𑒫𑒵𑒠𑓂𑒡𑒖𑒲 𑒏𑒹𑒿 𑒤𑒼𑒢 𑒪𑒑𑒾𑒪𑒟𑒱𑒢 𑒖𑒐𑒢 𑒍𑒧𑓂𑒯𑒩𑒮𑒿 𑒯𑒹𑒪𑒼𑒏 𑒂𑒫𑒰𑒖 𑒂𑒋𑒪 𑒞𑒿 𑒫𑒱𑒢𑒲𑒞𑒖𑒲 𑒥𑒰𑒖𑒪𑒰- 𑒯𑒹𑒪𑒼 𑒣𑒲𑒋𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥, 𑒢𑒧𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩, 𑒯𑒧 𑒫𑒱𑒢𑒲𑒞 𑒥𑒖𑒻 𑒕𑒲।

𑒞𑒻𑒣𑒩 𑒍𑒧𑓂𑒯𑒩𑒮𑒿 𑒂𑒫𑒰𑒖 𑒂𑒋𑒪- 𑒢𑒧𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒫𑒱𑒢𑒲𑒞𑒖𑒲। 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏 𑒏𑒰𑒖 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪। 𑒧𑓀𑒞𑓂𑒩𑒲𑒖𑒲 𑒦𑒲𑒧𑒣𑒳𑒩𑒏 𑒋𑒮𑒣𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒯𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒏𑒻𑒢। 𑒏𑒰𑒖 𑒦𑓄 𑒖𑒰𑒋𑒞। 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒋𑒮𑒣𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥𑒮𑒿 𑒦𑒹𑒿𑒙 𑒏𑓄 𑒪𑒹𑒥𑒻𑒢।

𑒫𑒱𑒢𑒲𑒞𑒖𑒲 𑒦𑒲𑒧𑒣𑒳𑒩 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔 𑒏𑓄 𑒋𑒮𑒣𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥𑒏𑒹𑒿 𑒦𑒹𑒿𑒙 𑒏𑒹𑒪𑒟𑒱𑒢।

𑒋𑒮𑒣𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥 𑒣𑒳𑒕𑒪𑒏𑒻𑒢- 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒹 𑒏𑓂𑒨𑒰 𑒏𑒰𑒧 𑒯𑒻?

વ઼િનોદ ળી કહલકૈન- સન નાદમિ મંત્નીળી શ્ઠોન કેને છલા।

દૈપન એસ઼પી઼સાહૈવ વળલા- શ્રચ્છા। શ્રચ્છા। શ્રાપ હી વ઼િનોદ ઠેકેદાન હૈ। ગ઼ૃહમંત્ની ળી કા શ્ઠોન શ્રાયા થા। શ્રાપ નામપુન થાના કે થાના શ્રધ્યક્ષ સે મિલ લીળિયિ। હમ થાના શ્રધ્યક્ષ કો કહ દયિ હૈ। શ્રાપકા કામ હો ળાએગા।

વ઼િનોદ ળી ળખન નામપુન થાનાક વડ઼ાવાવૂસઁ ભેંટ કેલખનિ દઁ વડ઼ાવાવૂ કહલકૈન- એસ઼પી સાહૈવ શ્રાપકે વાને મેં કહે હૈ। શાયદ ગ઼ૃહ મંત્નીળી એસ઼પી સાહૈવ કો શ્ઠોન કયિ થે। ળાઇયે પાઁચ લાખ નૂપયે કા પ્નવન્ધ કન કલ વાનહ વળે દનિ દક શ્રાઇયે। દેન કનને પન મુઝે પ્નાથમિકી દન્ળ કનના પડ઼ેગા। પ્નાથમિકી દન્ળ હો ગયા દો મુશ્કલિ મેં પડ઼ ળાઇયેગા। થાના શ્રધ્યક્ષક વાદ સુનિ વ઼િનોદ ળી શ્રવાક ભઽ ગેલા। વ઼િનોદ ળીકેં શ્રવાક દેખિ વડ઼ાવાવૂ વળલા- પહિલે ળો દીન લાખ નૂપયા માંગે થે ઉસમેં થાનાક હિસ્સા શ્રૌન એસ઼પી સાહૈવ, ડી઼શ્રાઈ઼ળી સાહૈવ કા હિસ્સા થા। શ્રવ વાદ મંત્નીળી દક પહુઁચ ચુકા હૈ દો ઉસકો ભી હિસ્સા ચાહિએ ના।

વ઼િનોદળી સોચએ લાગલા- કોન દુન્મદિયા ચઢ઼લ ળે ગ઼ૃહમંત્ની સઁ પૈનવી કનેલૌ। ઐસઁ નીક દઁ વડ઼ાવાવૂકેં દીન લાખ ટકા દઽ કાળ કનાએ લઇતૌ।

શ્રપન મંદવ્યે દિનોનાિલસદાઽડ઼વ઼િદેહા઼ગામાિલ઼યોમ **પન પઠાઉ।**

𑓒.𑓖.𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪- 𑒮𑒳𑒨𑒞𑒱 (𑒡𑒰𑒩𑒰𑒫𑒰𑒯𑒱𑒏 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪

𑒮𑒳𑒨𑒞𑒱 (𑒡𑒰𑒩𑒰𑒫𑒰𑒯𑒱𑒏 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

'સુચિતા' ધારાવાહિક રૂપેં છપબ પ્રારમ્ભ ભેલ 'મિથિલા દર્શન' મે, જે પહિને પ્રિંટમે છપબ બન્દ ભેલ આ માત્ર પીડીએફ મે ઈ-પ્રકાશિત હુઅય લાગલ આ સેહો બન્દ ભઽ ગેલ આ તેં 'સુચિતા' ક સેહો છપબ ઈ-પ્રકાશિત હએબ બન્દ ભઽ ગેલ અહી આલોકમે ઈ ઉપન્યાસ ધારાવાહિક રૂપેં ઈ-પ્રકાશિત કએલ જા રહલ અછિ- સમ્પાદક

પાઁચમ પડ઼ાવ

છઅ માસ વીત ગેલ। જહિના ઘોડ઼ો ઘોડ઼વાર એક રફ્તાર ચલિ દમ મારએ ચાહૈએ તહિના રાધારમણ દમ મારિ શાન્ત ભેલ કિ મોન પડ઼લૈન અપન પરિવાર આ પરિવારક સમ્વન્ધ। જે પતિ કમાઇક આશા તોડ઼િ લેલૈન, હુનકા મનમે કી છૈન્! પરિવારક વીચ રહૈત પહુઁચતે રાધારમણક મન છુબ્ધ હુઅ લાગલૈન। કેના પરિવાર વીચ સમ્વન્ધ વનત? જખન મનમે એહેન વિચાર ગડ઼ા ગેલ અછિ જે જઇ દેશક લોક અપનો ભીખ માંગિ જીવન-વસર કરૈએ, ઓકરા-જોકરા કોનો કાજ નઇ છૈ, તેકરા અતિરિક્ત જે કાજો કરૈવલા અછિ ઓકરા જઁ છોટ-છીન કાજ છઇહો તઁ વારહ માસમે દૂ માસ ચારિ માસ ભેટૈ છઇ। તૈસંગ સજાસઁ વિરાટ રૂપમે ઓ અછિ જેકરા કાજક અનુકૂલ મજૂરી નહિ ભેટૈ છૈ। મુદા પરિવાર તઁ ઓહિના સવહક અછિ જેના પરિવાર હોઇ છૈ, માને માતા-પિતા, પત્ની, વાલ-વચ્ચા! તૈઠામ હમરા સન-સન વેતનવલા કેતે લોક છૈથ। એતે વેતનક પછાતિયો જઁ વેઇમાની રસ્તાસઁ પાઇયે વનાએવ તખન ઇમાન કહિયા વનાએવ આ ચરમ કેતએ વઁચાએવ? અપન જે પહિલ વેતન ભેટલ, તેહી દિન જોડ઼િ લેલૌં જે કેતે પાઇ કોન કાજમે ખર્ચ કરવ અછિ। જીવનકેં ગતિશીલ રખૈલ ગતિશીલતાક રસ્તા ચડ઼એ પડ઼ૈ છૈ, જઁ સે નહિ ચડ઼વ તઁ સમય પાછૂ છોડ઼િ દેત। તઇ હિસાવસઁ પિતાજીકેં દૂ હજાર રૂપૈઆ મહિના દિઅ લગલૈન। તીન માસ તક તઁ કોનો સુનિ-ગુનિ નહિ સુનલૌં। અપનો મનમે વિસ્વાસ જગિ ગેલ જે પિતાજી એ વાતકેં વુઝિ માનિ લેલૈન જે આઇ રાધારમણ કમાએવ શુરૂ કેલક અછિ, આઇસઁ પૂર્વ તક તઁ ઓકરાદેહો દૂ હજાર મહિના ખરચે હોઇ છલ, સે જખન પૂર્તિ કરૈત પરિવાર ચલવૈત આવિ

𑒩𑒯𑒪𑒾 𑒁𑒕𑒱, 𑒞𑒃𑒧𑒹 𑒠𑒼𑒥𑒩 𑒦𑒹𑒪 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒠𑒴 𑒯𑒖𑒰𑒩 𑒐𑒩𑓂𑒔𑒏 𑒧𑒳𑒿𑒯 𑒥𑒢𑓂𑒢 𑒦𑒹𑒪 𑒂 𑒠𑒴 𑒯𑒖𑒰𑒩 𑒆𑒣𑒩𑒮𑒿 𑒦𑒹𑒙𑒪, 𑒞𑒐𑒢 𑒖𑒹 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒖𑒃 𑒑𑒞𑒱𑒨𑒹 𑒔𑒪𑒻𑒞 𑒏𑒋 𑒢𑒹 𑒯𑒼𑒅, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒔𑒰𑒩𑒱 𑒯𑒖𑒰𑒩 𑒞𑒿 𑒪𑒰𑒦𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒦𑒹𑒥𑒹 𑒏𑒋𑒪 𑒏𑒢𑒱। 𑒞𑒻𑒛𑒰𑒧 𑒔𑒰𑒩𑒱𑒧 𑒧𑒰𑒮𑒧𑒹 𑒖𑒐𑒢 𑒣𑒱𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒏 𑒧𑒰𑒡𑓂𑒨𑒧𑒮𑒿 𑒖𑒫𑒰𑒥 𑒠𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 “𑒞𑒼𑒩𑒰 𑒮𑒢 𑒥𑒹𑒙𑒰𑒮𑒿 𑒂𑒬𑒰 𑒞𑒼𑒛𑓃𑒪𑒾। 𑒖𑒃 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒏𑒯𑒳𑒢𑒰-𑒏𑒯𑒳𑒢𑒰 𑒣𑒰𑒿𑒔 𑒯𑒖𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒆𑒣𑒩 𑒔𑒰𑒯-𑒣𑒰𑒢𑒏 𑒐𑒩𑓂𑒔 𑒁𑒕𑒱, 𑒞𑒻𑒛𑒰𑒧 𑒞𑒿 𑒥𑒹𑒙𑒰 𑒔𑒰𑒯𑒼-𑒣𑒰𑒢𑒏 𑒐𑒩𑓂𑒔 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒢𑒯𑒱 𑒖𑒳𑒧𑒰 𑒮𑒏𑒻𑒋, 𑒞𑒐𑒢 𑒁𑒢𑒹𑒩𑒹 𑒍𑒏𑒩 𑒏𑒧𑒰𑒃 𑒕𑒳𑒥𑒹 𑒏𑒋 𑒏𑒩𑒥।“

𑒣𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒣𑒜𑓃𑒪 𑒣𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒼𑒢 𑒣𑒛𑓃𑒱𑒞𑒹 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒳𑒏𑒾𑒩 𑒪𑒰𑒑𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒖𑒐𑒢 𑒣𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒥𑒹𑒙𑒰 𑒂 𑒥𑒹𑒙𑒰𑒏 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒠𑒹𑒐-𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒮𑒏𑒞। 𑒞𑒐𑒢 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒮𑒧𑓂𑒫𑒢𑓂𑒨 𑒮𑒴𑒞𑓂𑒩 𑒏𑒹𑒯𑒹𑒢 𑒩𑒯𑒞। 𑒣𑒱𑒞𑒰-𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒖𑒹 𑒫𑒱𑒏𑒵𑒞𑒞𑒰 𑒣𑒢𑒻𑒣 𑒔𑒳𑒏𑒪 𑒕𑒪 𑒞𑒃𑒮𑒿 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒁𑒣𑒢 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲𑒧𑒹 𑒧𑒼𑒛𑓃 𑒂𑒢𑒋 𑒔𑒰𑒯𑒪𑒻𑒢 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒣𑒲𑒛𑒣𑒩 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒧𑒰𑒃𑒏 𑒣𑒞𑓂𑒩 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏𑒹𑒿 𑒦𑒹𑒙𑒪𑒻𑒢 𑒞𑒿 𑒧𑒼𑒛𑓃𑒧𑒹 𑒖𑒼𑒛𑓃 𑒠𑒻𑒞 𑒁𑒣𑒢 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒥𑒜𑓃𑒾𑒪𑒻𑒢। 𑒧𑒰𑒃𑒏 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒧𑒹 𑒮𑓂𑒣𑒭𑓂𑒙 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒋𑒏 𑒠𑒱𑒢 𑒦𑒱𑒢𑒮𑒩𑒴 𑒣𑒯𑒩𑒏𑒹𑒿, 𑒏𑒩𑒲𑒥 𑒂𑒚 𑒥𑒖𑒹 𑒞𑒲𑒢𑒴 𑒥𑒰𑒣𑒴𑒞 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒫𑒱𑒪𑒰𑒮𑒼𑒠𑒹𑒫 𑒮𑒳𑒐𑒠𑒹𑒫𑒼 𑒂 𑒫𑒰𑒧𑒠𑒹𑒫𑒼, 𑒫𑒱𑒪𑒰𑒮𑒠𑒹𑒫𑒏𑒹𑒿 𑒞𑒲𑒢 𑒥𑒹𑒙𑒰, 𑒖𑒹𑒚 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝, 𑒧𑒰𑒗𑒱𑒪 𑒮𑒳𑒐𑒠𑒹𑒫 𑒂 𑒕𑒼𑒙 𑒫𑒰𑒧𑒠𑒹𑒫। 𑒞𑒲𑒢𑒴 𑒥𑒰𑒣𑒴𑒞 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒫𑒱𑒪𑒰𑒮𑒼𑒠𑒹𑒫, 𑒮𑒳𑒐𑒠𑒹𑒫𑒼 𑒂 𑒫𑒰𑒧𑒠𑒹𑒫𑒼 𑒦𑒲𑒢𑒮𑒳𑒩𑒏𑒰 𑒁𑒯𑒰𑒩 𑒔𑒛𑓃𑒱 𑒔𑒳𑒏𑒪 𑒕𑒪। 𑒔𑒾𑒏-𑒔𑒾𑒩𑒰𑒯𑒰𑒣𑒩 𑒮𑒿 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒥𑒹𑒙𑒼 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒮𑒳𑒐𑒠𑒹𑒫𑒼 𑒂 𑒫𑒰𑒧𑒠𑒹𑒫𑒼 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔 𑒔𑒳𑒏𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒞𑒲𑒢𑒴 𑒥𑒰𑒣𑒴𑒞𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒏𑒔𑒯𑒩𑒲 𑒪𑒑𑒪। 𑒠𑒩𑒥𑒰𑒩𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢 𑒕𑒪 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏 𑒠𑒴 𑒯𑒖𑒰𑒩 𑒩𑒴𑒣𑒻𑒂 𑒧𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒣𑒚𑒰𑒋𑒥।

𑒦𑒰𑒋 𑒮𑒢 𑒧𑒳𑒖𑒩𑒱𑒧 𑒦𑒰𑒋𑒏𑒹𑒿 𑒦𑒹𑒙𑒪। 𑒖𑒻𑒛𑒰𑒧 𑒔𑒔𑒱𑒨𑒼-𑒣𑒳𑒞𑒰 𑒥𑒖𑒻𑒋 𑒖𑒹 𑒩𑒰𑒯𑒩𑒱𑒏𑒱 𑒠𑒰𑒪𑒱 𑒂 𑒠𑒱𑒨𑒰𑒠, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒦𑒰𑒋 𑒖𑒹𑒞𑓂𑒞𑒹 𑒑𑒪𑒻𑒋 𑒞𑒹𑒞𑓂𑒞𑒹 𑒮𑒳𑒂𑒠𑒱𑒭𑓂𑒙 𑒥𑒢𑒻𑒋। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒁𑒮𑒪 𑒢𑓂𑒨𑒰𑒨𑒰𑒡𑒲𑒬 𑒞𑒿 𑒣𑒱𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒦𑒹𑒪। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒹 𑒧𑒳𑒿𑒯𑒧𑒹 𑒢𑒹 𑒖𑒨-𑒣𑒩𑒰𑒖𑒨 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒂 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒍𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒯𑒙𑒪 𑒕𑒪 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒣𑒵𑒟𑓂𑒫𑒲𑒏 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒡𑓂𑒩𑒳𑒫 𑒁𑒕𑒱। 𑒋𑒏 𑒠𑒱𑒮 𑒦𑒼𑒪𑒰𑒥𑒰𑒥𑒰 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒦𑒰𑒿𑒑-𑒑𑒰𑒿𑒖𑒰 𑒣𑒲𑒥 𑒮𑒖𑒰 𑒧𑒮𑓂𑒞 𑒞𑒿 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒠𑒱𑒮 𑒔𑒰𑒝𑓂𑒛𑒲 𑒖𑒏𑒰𑒿

ઉહઉહારનો છેઉાए-હે યૌકપન યાઉ યિઉનહિન વ઼ામદેવ નહવે કનણ ત઼ૂમે છોટ વેટા નહને વાપક કની વેસી દુઉાૂ સેહો છેઉાए-હે વુહૃઉ શ્રછ ળે નાળ-દનવાનમે એકટા વૂડ઼િનાળ સેહો સ્થાયી સદસ્ય દનવાનક હોસ્તે શ્રાવ નહઉ શ્રછ વ઼ામદેવ વાળઉ- "શ્રહાઁકેઁ નાયાનમામ ભૈયા કો વુહૃઉૈન? હમ સબ નર ળનૈ છી ળે શ્રોહન-શ્રોહન કુનસીપન ઉકકેઁ વૈસતે સૌનક વૂન ળકાઁ ઉછમી હૃહનए ઉગૌણ"
વ઼ામદેવક મુઁહક વાત કો વુહૃઉૈન શ્રાક શ્રપન મનક ઘાવક ળઉૈન ળગઉૈન સે તઁ વ઼િઉસદેવ઼ ળનતા મુદા વેટાક પ્નસ્તાવકેઁ વ઼િઉસદેવ઼ સોઉહોશ્રના વ઼િયાન કનૈઉ સ્વ઼ીકાન ઉૈઉૈન વેસી વહસા-વહસી નહિઁ ભેઉૈન કિએ તઁ તીનૂ વાપૂતક યાના એક્કે દિશામે પ્નવ઼ાહિત હોસ્ત નહૈન વ઼િઉસદેવ઼ શ્રપન નિ઼્મય કનૈત વળઉ-
"ળર વેટાપન શ્રાશા છઉ ળે કમા કऽ ઘનકેઁ યમકૌત તેકના વુતે ળપ્પન યાહો-પાનક પ્ન્ય નહિ પુનૌઉ હएત, તપ્પન શ્રોકનાસઁ કેતે શ્રાશા વ઼ામદેવ઼ શ્રપ્પને યટિ઼ઠી તૈયાન કનહ ળે શ્રહાઁ શ્રપન કમાર શ્રપને નાપ્પૂ શ્રહાઁક કમાયક શ્રાશા હમ નર કનૈ છી"
મારક પત્ન મોન પડ઼િત નાયાનમામકેઁ વ઼િયાનમે છુવ્યહોનતા ળગઉૈન યટિ઼ઠીક ઉપસંહાન, મારક દેઉ નાયાનમામકેઁ મોન પડ઼ઉૈન ઉપ્પિઉ છઉ-
"વૌશ્રા નાયા, ળપ્પન શ્રનાય તપ્પન ને નાયા કિયો કેકનો ભનોસે ળન્મ નર નેને શ્રછ, ળહિના સવહક દુનિયાઁ છી તહિના તોનો દુનિયાઁ છશ્રિ, તઁए શ્રપન દુનિયાઁકેઁ શ્રપના નળનયિ દેખૈત યઉહ"
મારક વ઼િયાનકેઁ શ્રસીનવ઼ાદ વુહિ નાયાનમામ શ્રપન પનપ્પઉ ગામ દિસ વ઼િયાન વઢ઼ૌઉૈન સીતાનાથસઁ મોવારઉપન સમ્પન્ક કનૈત વળઉ-
"વૌશ્રા સીતાનાથ?"
સીતાનાથ વાળઉ-
"હઁ, ભૈયા!"
નાયાનમામ-
"દુનૂ સંગી સંગ ભૈયાની નીકે છહ કનિ?"

𑒮𑒲𑒞𑒰𑒢𑒰𑒟-
"𑒯𑒿, 𑒦𑒻𑒨𑒰। 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒠𑒮𑒱𑒏?"

'𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒠𑒮𑒱𑒏' 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒩𑒰𑒨𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒑𑒳𑒧𑓂𑒧 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪𑒰। 𑒑𑒳𑒧𑓂𑒧 𑒯𑒼𑒃𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒞𑒲𑒢𑒴 𑒑𑒼𑒩𑒹𑒏 𑒥𑒲𑒔, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒁𑒣𑒢, 𑒮𑒲𑒞𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒂 𑒑𑒲𑒞𑒰𑒢𑒰𑒟𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒖𑒹 𑒮𑒧𑓂𑒥𑒢𑓂𑒡 𑒁𑒕𑒱 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒖𑒃 𑒏𑒰𑒖𑒹, 𑒞𑒹𑒞𑒥𑒹𑒙𑒰 𑒢𑒹 𑒞𑒲𑒢𑒴𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿 𑒁𑒕𑒱। 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒖𑒫𑒰𑒥𑒠𑒹𑒯 𑒁𑒤𑒮𑒩 𑒕𑒲, 𑒍 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿 𑒁𑒪𑒑 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒞𑒲𑒢𑒴𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒖𑒹 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿 𑒥𑒢𑒥𑒋 𑒔𑒰𑒯𑒻 𑒕𑒲 𑒞𑒻𑒚𑒰𑒧 𑒮𑒲𑒞𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒰𑒖𑒏 𑒮𑒧𑒰𑒔𑒰𑒩 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒯𑒱, 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢 𑒅𑒢𑓂𑒙𑒰 𑒏𑓄 𑒏𑒋 𑒣𑒳𑒕𑒪𑒏। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒪𑒑𑒪𑒹 𑒩𑒰𑒨𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏 𑒧𑒢 𑒧𑒰𑒢𑒱 𑒪𑒹𑒪𑒏𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒮𑒲𑒞𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒁𑒐𑒢 𑒥𑒰𑒪-𑒥𑒲𑒔 𑒁𑒕𑒱, 𑒞𑒿𑒋 𑒋𑒢𑒰 𑒥𑒰𑒖𑒪। 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒮𑒳𑒔𑒰𑒩𑒱 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒖𑒑𑒯𑒣𑒩 𑒂𑒢𑒲। 𑒮𑒋𑒯 𑒮𑒼𑒔𑒱 𑒩𑒰𑒨𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒥𑒰𑒖𑒪-
"𑒥𑒾𑒂, 𑒂𑒃 𑒕𑒁 𑒧𑒰𑒮 𑒥𑒲𑒞 𑒔𑒳𑒏𑒪 𑒁𑒕𑒱, 𑒁𑒣𑒢𑒼 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒑𑒰𑒛𑓃𑒲 𑒍𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒔𑒪𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒮𑒫𑒰𑒩 𑒦𑒹𑒪 𑒮𑒫𑒰𑒩𑒲𑒑𑒰𑒛𑓃𑒲 𑒔𑒪𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒋। 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒰𑒖𑒏 𑒏𑒲 𑒩𑒤𑓂𑒞𑒰𑒩 𑒕𑒯?"
'𑒏𑒰𑒖𑒏 𑒩𑒤𑓂𑒞𑒰𑒩' 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒮𑒲𑒞𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒥𑒰𑒖𑒪-
"𑒦𑒰𑒨 𑒮𑒰𑒯𑒻𑒥, 𑒑𑒲𑒞𑒼𑒢𑒰𑒟 𑒂𑒥𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒑𑒼𑒩𑒹 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒱𑒪𑒱𑒞 𑒩𑒴𑒣𑒹𑒿 𑒏𑒯𑒥।"
𑒮𑒧𑓂𑒧𑒱𑒪𑒱𑒞 𑒩𑒴𑒣 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒩𑒰𑒨𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒬𑒰𑒢𑓂𑒞𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒰𑒫 𑒦𑒹𑒙𑒪𑒻𑒢। 𑒬𑒰𑒢𑓂𑒞𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒰𑒫 𑒄 𑒦𑒹𑒪 𑒖𑒹 𑒖𑒐𑒢𑒹 𑒠𑒴 𑒧𑒳𑒿𑒯𑒏 𑒥𑒰𑒞 (𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩) 𑒋𑒏𑒩𑓀𑒑 𑒯𑒋𑒞 𑒞𑒐𑒢𑒹 𑒍𑒃𑒧𑒹 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒮𑓀𑒔𑒰𑒩 𑒬𑒳𑒩𑒴 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒻। 𑒬𑒰𑒢𑓂𑒞𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒰𑒫 𑒦𑒹𑒙𑒱𑒞𑒹 𑒩𑒰𑒨𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒋𑒑𑒪𑒰 𑒮𑒲𑒧𑒰 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒡𑒰𑒩𑒝𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒔 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒥𑒰𑒖𑒪-
"𑒥𑒾𑒂, 𑒮𑒰𑒪 𑒦𑒩𑒱𑒏 𑒮𑒧𑒨 𑒥𑒢𑒪 𑒕𑒪, 𑒖𑒹 𑒋𑒑𑒪𑒰 𑒮𑒰𑒪 𑒍𑒯𑒳𑒏𑒹 𑒠𑒱𑒢 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒧𑒰𑒢𑒹 '𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒃𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮' 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒮𑒧𑒰𑒩𑒼𑒯𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫𑒏 𑒯𑒰𑒟𑒧𑒹 𑒠𑒹𑒥𑒻𑒢। 𑒮𑒧𑒰𑒩𑒼𑒯 𑒌 𑒠𑒳𑒂𑒩𑒹 𑒖𑒹 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒪𑒱𑒐𑒻𑒧𑒹 𑒖𑒹-𑒖𑒹 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑒰 𑒂𑒋𑒪 𑒍𑒯𑒼 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏𑒹𑒿 𑒖𑒢𑒰 𑒠𑒹𑒥 𑒁𑒕𑒱 𑒏𑒢𑒱। 𑒮𑒹 𑒖𑒿 𑒖𑒢𑒰 𑒠𑒹𑒥𑒻𑒢 𑒞𑒐𑒢 𑒋𑒑𑒪𑒰 𑒣𑒲𑒜𑓃𑒲𑒏 𑒖𑒹 𑒏𑒞𑓂𑒞𑒰-𑒔𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒯𑒹𑒞𑒰 𑒍 𑒞𑒿 𑒍𑒞𑒹 𑒣𑒩𑒱𑒔𑒱𑒞 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒞𑒰 𑒏𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒁𑒧𑒳𑒏 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒩𑒻𑒧𑒹 𑒏𑒲 𑒮𑒦 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑒰 𑒁𑒥𑒻𑒋। 𑒣𑒳𑒩𑒲𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒂𑒩𑒼 𑒦𑒹𑒪 𑒖𑒹 𑒣𑒞𑒱𑒪𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒖𑒹 𑒠𑒴 𑒯𑒖𑒰𑒩 𑒩𑒳𑒣𑒻𑒂 𑒧𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒠𑒩 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢,

𑒍𑒯𑒼 𑒮𑒦 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒞𑒿𑒋 𑒔𑒰𑒯𑒻 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒍𑒩 𑒣𑒰𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒏𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒪𑒑𑒰 𑒠𑒹𑒪। 𑒞𑒿𑒋 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒕𑒣𑒫𑒻𑒏 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑒰𑒏 𑒮𑒧𑒰𑒡𑒰𑒢 𑒥𑒳𑒗𑒴।"

𑒩𑒰𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠𑒏 𑒫𑒔𑒢 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒑𑒲𑒞𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒥𑒖𑒪𑒰- "𑒖𑒰𑒨 𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥, 𑒁𑒣𑒢 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒏𑒰𑒖 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒿𑒋 𑒢𑒨𑒱𑒢 𑒢𑒃 𑒕𑒲, 𑒩𑒰𑒞𑒱𑒧𑒹 𑒢𑒨𑒱𑒢𑒮𑒿 𑒞𑒲𑒢𑒴 𑒦𑒰𑒿𑒃 𑒑𑒣-𑒮𑒣𑓂𑒣 𑒏𑒩𑒥। 𑒍𑒢𑒰, 𑒏𑒰𑒖 𑒣𑓂𑒩𑒑𑒞𑒱𑒏 𑒣𑒟𑒣𑒩 𑒁𑒕𑒱 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒞𑒻𑒨𑒼 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒥𑒰𑒞𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒋𑒯𑒹𑒢 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹𑒏𑒩𑒰 𑒥𑒰𑒞𑒲𑒏𑒼𑒮𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒻𑒏 𑒁𑒕𑒱। 𑒁𑒣𑒢 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒏𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒧𑒢 𑒪𑒑𑒾𑒪 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱।"

𑒩𑒰𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒏𑒹𑒞𑒹𑒏𑒰𑒪𑒧𑒹 𑒮𑒦 𑒦𑓄 𑒖𑒹𑒞𑒯?"

𑒑𑒲𑒞𑒰𑒢𑒰𑒟-

"𑒖𑒰𑒨 𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥, 𑒍𑒢𑒰 𑒕𑒲 𑒮𑒦𑒱𑒨𑒹 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒖𑒃 𑒏𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒫𑓂𑒨𑒮𑓂𑒞 𑒕𑒲 𑒞𑒹𑒏𑒩 𑒂𑒨𑒳 𑒮𑒧𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒯𑒼𑒃𑒣𑒩 𑒁𑒕𑒱। 𑒞𑒿𑒋 𑒍𑒏𑒩𑒰𑒮𑒿 𑒢𑒱𑒣𑒙𑒱 𑒮𑒦 𑒠𑒹𑒐𑒲 𑒖𑒑𑒩𑒲 𑒁𑒕𑒱।"

𑒑𑒲𑒞𑒰𑒢𑒰𑒟𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒩𑒰𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒐𑒳𑒬𑒲 𑒮𑓀𑒔𑒩𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒐𑒳𑒬𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒮𑓀𑒔𑒩𑒱𑒞 𑒯𑒼𑒃𑒞𑒹 𑒫𑒔𑒢𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒣𑒏𑓂𑒫𑒞𑒰𑒏 𑒠𑒱𑒬𑒰-𑒥𑒼𑒡 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒪𑒻𑒢। 𑒩𑒰𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒥𑒾𑒂 𑒑𑒲𑒞𑒰, 𑒞𑒼𑒩𑒹 𑒮𑒧𑒻𑒨𑒹 𑒮𑒧𑒨 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒖𑒃 𑒏𑒰𑒖𑒹 𑒑𑒣-𑒮𑒣𑓂𑒣 𑒏𑒩𑒥, 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒏𑒧𑒞𑒩 (𑒩𑒰𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠) 𑒢𑒯𑒱 𑒥𑒳𑒗𑒪 𑒖𑒰𑒋।"

𑒑𑒲𑒞𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒋𑒏 𑒒𑒝𑓂𑒙𑒰𑒏 𑒮𑒧𑒨 𑒠𑒱𑒁। 𑒋𑒏 𑒒𑒝𑓂𑒙𑒰𑒏 𑒣𑒕𑒰𑒞𑒱𑒏 𑒮𑒧𑒨 𑒦𑒹𑒪।"

𑒩𑒰𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒥𑒛𑓃𑒥𑒜𑓃𑒱𑒨𑒰𑒿। 𑒥𑒾𑒂 𑒮𑒲𑒞𑒰, 𑒞𑒼𑒯𑒩 𑒏𑒲 𑒯𑒰𑒪 𑒕𑒯?"

𑒮𑒲𑒞𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒖𑒰𑒨 𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥, 𑒖𑒐𑒢 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒑𑒼𑒩𑒹 𑒖𑒼𑒛𑓃𑒰 𑒥𑒢𑒱 𑒖𑒰𑒋𑒥 𑒞𑒿 𑒋𑒏𑒣𑒪𑒱𑒨𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒹 𑒣𑒳𑒕𑒞? 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒑𑒼𑒩𑒹𑒏 𑒫𑒔𑒢 𑒯𑒧𑒩𑒼 𑒧𑒰𑒢𑓂𑒨 𑒁𑒕𑒱।"

𑒥𑒲𑒔𑒏 𑒒𑒝𑓂𑒙𑒰 𑒖𑒰𑒢𑒏𑒱 𑒮𑒧𑒨 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒮𑒲𑒞𑒰𑒢𑒰𑒟𑒏𑒹𑒿 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒩𑒰𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒰𑒖𑒏 𑒅𑒠𑓂𑒠𑒹𑒬𑓂𑒨 𑒏𑒩𑓂𑒧𑒬𑒲𑒪𑒞𑒰𑒏 𑒮𑒲𑒧𑒰𑒣𑒩 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒏𑓄 𑒧𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒟𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒻𑒢। 𑒧𑒢𑒹 𑒢𑒹 𑒮𑒖𑒰 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒕𑒲। 𑒔𑒰𑒯𑒹 𑒩𑒰𑒧𑒰 𑒥𑒢𑒰𑒥𑒋 𑒏𑒱 𑒖𑒹𑒭𑓂𑒚𑒰𑒢𑒲। 𑒮𑒲𑒞𑒰𑒢𑒰𑒟𑒏 𑒫𑒔𑒢𑒧𑒹 𑒢𑒫 𑒖𑒼𑒛𑓃

𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒖𑒼𑒛𑓃𑒰 𑒑𑒹𑒪। 𑒍 𑒖𑒼𑒛𑓃𑒰𑒋𑒪 𑒄 𑒖𑒹 𑒖𑒐𑒢𑒹 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒃𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮 𑒐𑒼𑒖𑒱 𑒢𑒱𑒏𑒰𑒪𑒥 𑒞𑒐𑒢𑒹 𑒢𑒹 𑒌𑒑𑒪𑒰 𑒣𑒲𑒜𑓃𑒲 𑒐𑒼𑒖𑒲 𑒧𑒰𑒢𑒱 𑒌𑒑𑒪𑒰 𑒐𑒼𑒖𑒲 𑒍𑒯𑒼 𑒯𑒋𑒞। 𑒃𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮𑒏 𑒣𑒢𑓂𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒪𑒏𑒲𑒩 𑒐𑒲𑒔𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒞𑒿 𑒯𑒧𑒯𑒲𑓀 𑒮𑒦 𑒢𑒹 𑒦𑒹𑒪𑒾। 𑒞𑒯𑒴𑒧𑒹 𑒞𑒲𑒢 𑒠𑒱𑒬𑒰𑒏 𑒞𑒲𑒢𑒴 𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒐𑒼𑒖𑒲 𑒕𑒲। 𑒞𑒿𑒋, 𑒁𑒣𑒢-𑒁𑒣𑒢 𑒠𑒱𑒬𑒰𑒏 𑒩𑒹𑒧𑒢𑓂𑒞 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒌𑒑𑒪𑒰 𑒫𑒰𑒯𑒢 𑒞𑒿 𑒦𑒹𑒥𑒹 𑒏𑒹𑒪𑒾 𑒏𑒯𑒱।

𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒮𑒲𑒞𑒰𑒢𑒰𑒟𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒐𑒳𑒬𑒲 𑒣𑒢𑒻𑒣 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒐𑒳𑒬𑒲 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒞𑒿 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒦𑒨𑓀𑒏𑒩 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒪𑒻𑒢 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒏𑓂𑒩𑒧𑒧𑒹 𑒆𑒪𑒼𑒮𑒿 𑒯𑒪𑒳𑒏 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒪𑒻𑒢। 𑒞𑒿𑒋 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒐𑒳𑒬𑒲 𑒠𑒱𑒢𑒼-𑒠𑒱𑒢 𑒥𑒜𑓃𑒞𑒱 𑒖𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒑𑒲𑒞𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒏𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒩𑒧𑒪, 𑒩𑒰𑒧 𑒫𑒢𑒧𑒹 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒫𑒨𑒻𑒛𑓃 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒰 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒮𑒲𑒞𑒼𑒢𑒰𑒟 𑒂 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝𑒼 𑒩𑒰𑒧-𑒩𑒧𑒻𑒨𑒰 𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝-𑒏𑒢𑓂𑒯𑒻𑒨𑒰𑒏 𑒢𑒰𑒔 𑒢𑒔𑒨𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪।

𑒒𑒝𑓂𑒙𑒰 𑒦𑒩𑒱 𑒏𑒱𑒢𑒰 𑒥𑒲𑒞 𑒑𑒹𑒪, 𑒮𑒹 𑒞𑒲𑒢𑒴𑒧𑒹 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒢𑒹 𑒥𑒳𑒗𑒪𑒻𑒢। 𑒑𑒲𑒞𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒥𑒰𑒖𑒪-

"𑒦𑒰𑒨 𑒮𑒰𑒯𑒻𑒥, 𑒏𑒰𑒖𑒏 𑒞𑒹𑒯𑒹𑒢 𑒥𑒿𑒙𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒦𑒹𑒪 𑒖𑒹 𑒖𑒰𑒿𑒞𑒏 𑒞𑒩𑒧𑒹 𑒞𑒹𑒢𑒰 𑒠𑒥𑒰 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒰𑒥𑒳𑒞𑒹 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒪 𑒯𑒋𑒞 𑒏𑒱 𑒢𑒯𑒱।"

𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒧𑒢𑒹-𑒧𑒢 𑒥𑒳𑒗𑒻 𑒕𑒪𑒰 𑒖𑒹 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒋𑒯𑒹𑒢 𑒪𑒲𑒪𑒰 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒧𑒯𑒰𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒯𑒰𑒢-𑒯𑒲𑒢 𑒥𑒢𑒰, 𑒯𑒲𑒢-𑒯𑒰𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒯𑒰𑒢 𑒥𑒢𑒰 𑒁𑒖𑒑𑒩 𑒮𑒰𑒿𑒣 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒑𑒹𑒩𑒳𑒪𑒲 𑒧𑒰𑒩𑒱 𑒥𑒻𑒮𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒪𑒑𑒧𑒹 𑒌 𑒠𑒳𑒂𑒩𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒖𑒹 𑒂𑒿𑒐𑒱𑒨𑒹𑒮𑒿 𑒮𑒳𑒩𑒻𑒏 𑒪𑒻𑒞। 𑒋𑒏𑒰𑒋𑒏 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏 𑒧𑒢 𑒍𑒃 𑒮𑒲𑒧𑒰𑒣𑒩 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒖𑒢𑒱𑒏𑒰 𑒢𑒖𑒻𑒩𑒧𑒹 𑒩𑒐𑒱 𑒃𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮 𑒑𑒜𑓃𑒋 𑒔𑒰𑒯𑒻 𑒕𑒲 𑒞𑒢𑒱𑒏𑒰𑒮𑒿 𑒕𑒁 𑒧𑒰𑒮 𑒕𑒱𑒣𑒰 𑒏𑓄 𑒩𑒐𑒪𑒾। 𑒖𑒹 𑒅𑒔𑒱𑒞𑒼 𑒕𑒪, 𑒏𑒯𑒱 𑒞𑒿 𑒏𑒩𑒞𑒼 𑒍𑒯𑒢𑒹 𑒕𑒪𑒰 𑒖𑒹 𑒁𑒢𑒳𑒦𑒫𑒯𑒲𑒢 𑒕𑒪𑒰, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒕𑒥𑒹 𑒧𑒰𑒮𑒏 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒏 𑒧𑒢 𑒏𑒰𑒖𑒏 𑒥𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒠 𑒑𑒜𑓃𑒻𑒏 𑒬𑒱𑒭𑓂𑒨 𑒥𑒢𑒰 𑒪𑒹𑒪𑒏। 𑒞𑒿𑒋 𑒢𑒲𑒏 𑒯𑒋𑒞 𑒖𑒹 𑒂𑒃 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒄𑒯𑒼 𑒥𑒰𑒞𑒏 𑒐𑒳𑒪𑒰𑒮𑒰 𑒏𑓄 𑒠𑒱𑒌𑒢 𑒖𑒹 𑒯𑒧 𑒞𑒲𑒢𑒴 𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒃𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮𑒏 𑒍𑒞𑒥𑒹 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒰𑒨𑒏𑒹𑒿 𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒪𑒹𑒪𑒾 𑒯𑒹𑒢 𑒖𑒹𑒞𑒹 𑒮𑒰𑒪 𑒦𑒩𑒱𑒧𑒹 𑒏𑒋𑒪 𑒖𑒰 𑒮𑒏𑒻𑒋। 𑒕𑒁 𑒧𑒰𑒮 𑒥𑒲𑒞 𑒑𑒹𑒪 𑒂 𑒕𑒁 𑒧𑒰𑒮 𑒥𑒰𑒿𑒏𑒲 𑒁𑒕𑒱, 𑒞𑒿𑒋 𑒮𑒦 𑒂𑒧𑓀𑒞𑓂𑒩𑒱𑒞 𑒕𑒲, 𑒢𑒫 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒰𑒨𑒼 𑒖𑒼𑒛𑓃𑒻𑒪 𑒂 𑒖𑒹 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒰𑒨 𑒕𑒳𑒙𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒹𑒏𑒩𑒼 𑒂𑒑𑒴𑒏 𑒐𑒼𑒖 𑒏𑒩𑒻𑒞।

𑒑𑒲𑒞𑒰𑒢𑒰𑒟𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒔𑒾𑒁𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿 𑒯𑒿𑒮𑒲 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒂𑒏𑒱 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒏 𑒔𑒰𑒢𑒏 𑒧𑒳𑒮𑓂𑒏𑒲 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒥𑒯𑒱𑒮𑒻𑒞 𑒥𑒰𑒖𑒪-

"𑒥𑒾𑒂 𑒑𑒲𑒞𑒰, 𑒞𑒴𑒿 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒢𑒰𑒧𑒏 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒥𑒳𑒗𑒻 𑒕𑒯𑒏। 𑒑𑒲𑒞𑒰 𑒦𑒹𑒪 𑒧𑒯𑒰𑒦𑒰𑒩𑒞𑒏 𑒍𑒯𑒢 𑒁𑓀𑒬 𑒖𑒹 𑒑𑒲𑒞 𑒑𑒥𑒻𑒞 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒯𑒰𑒢 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒥𑒢𑒰 𑒠𑒃𑒋।"

𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒑𑒲𑒞𑒰𑒢𑒰𑒟𑒏 𑒧𑒢 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒑𑒲𑒞𑒰𑒏 𑒏𑒩𑓂𑒧𑒏 𑒧𑒩𑓂𑒧 𑒥𑒳𑒗𑒋 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒋𑒏𑒰𑒋𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒥𑒱𑒖𑒪𑒼𑒏𑒰 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒔𑒧𑒏𑒪। 𑒔𑒧𑒏𑒪 𑒄 𑒖𑒹 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒮𑒢 𑒥𑒹𑒏𑒞𑒲𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒁𑒕𑒱। 𑒗𑒰𑒿𑒙-𑒥𑒩𑓂𑒐𑒼𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒟𑒼𑒛𑓃𑒹 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒂𑒧𑒏 𑒑𑒰𑒕𑒣𑒩 𑒧𑒯𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒤𑒛𑓃𑒞 𑒂 𑒧𑒯𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒪𑒞𑓂𑒞𑒲𑒧𑒹 𑒂𑒧 𑒤𑒛𑓃𑒞। 𑒂𑒧 𑒞𑒿 𑒁𑒧𑒵𑒞 𑒤𑒪 𑒕𑒲, 𑒍 𑒂𑒧𑒹𑒏 𑒑𑒰𑒕𑒧𑒹 𑒤𑒛𑓃𑒱 𑒮𑒏𑒻𑒋। 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒑𑒲𑒞𑒰𑒢𑒰𑒟𑒏 𑒧𑒢 𑒞𑒹𑒞𑒹𑒏 𑒅𑒠𑓂𑒫𑒱𑒑𑓂𑒢 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒖𑒹 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒪 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒂𑒏𑒱 𑒥𑒱𑒢𑒳 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒪 𑒧𑒳𑒯𑒮𑒿 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒪-

"𑒖𑒰𑒨 𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥, 𑒍𑒢𑒰 𑒞𑒿 𑒏𑒰𑒪𑓂𑒯𑒱 𑒡𑒩𑒱 𑒨𑒋𑒯 𑒥𑒳𑒗𑒻 𑒕𑒹𑒪𑒾 𑒖𑒹 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐 𑒮𑒰𑒧𑒰𑒖𑒱𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒝𑒲 𑒕𑒲, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒂𑒃"

𑒮𑒦 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒧𑒙𑒻𑒞 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒥𑒰𑒖𑒪-

"𑒥𑒾𑒂, 𑒨𑒖𑓂𑒘 𑒯𑒳𑒁 𑒏𑒱 𑒏𑒵𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒮𑒹 𑒣𑒻𑒒 𑒯𑒳𑒁 𑒏𑒱 𑒕𑒼𑒙, 𑒖𑒿 𑒍𑒏𑒩 𑒏𑓂𑒩𑒧𑒥𑒠𑓂𑒡, 𑒮𑒱𑒪𑒮𑒱𑒪𑒹𑒫𑒰𑒩 𑒜𑓀𑒑𑒮𑒿 𑒏𑒩𑒪 𑒖𑒰𑒋 𑒞𑒿 𑒖𑒩𑒴𑒩 𑒍 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒢𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒢𑒲𑒏 𑒤𑒪 𑒠𑒃𑒞𑒼 𑒁𑒕𑒱। 𑒞𑒿𑒋 𑒢𑒲𑒏 𑒯𑒋𑒞 𑒖𑒹 𑒖𑒃 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒁𑓀𑒑 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒮𑒦 𑒕𑒲, 𑒍𑒃 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒖𑒑𑒥𑒻𑒞 𑒏𑒯𑒱 𑒠𑒱𑒨𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒯𑒧 𑒞𑒲𑒢 𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒌 𑒏𑒰𑒖𑒹 (𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒃𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮) 𑒁𑒣𑒢 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒂𑒑𑒴 𑒛𑒹𑒑 𑒩𑒐𑒪𑒾 𑒯𑒹𑒢, 𑒖𑒹𑒏𑒩𑒰 𑒂𑒃 𑒕𑒥𑒧 𑒧𑒰𑒮 𑒥𑒲𑒞 𑒑𑒹𑒪, 𑒕𑒁 𑒧𑒰𑒮𑒏 𑒣𑒕𑒰𑒞𑒱 𑒄 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒯𑒰𑒟𑒧𑒹 𑒂𑒥𑒱 𑒖𑒰𑒋𑒞, 𑒞𑒿𑒋 𑒥𑒲𑒔𑒏 𑒖𑒹 𑒮𑒧𑒨 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒹𑒏𑒩𑒰 𑒮𑒦 𑒧𑒱𑒪𑒱 𑒏𑒋 𑒢𑒹 𑒅𑒣𑒨𑒼𑒑 𑒏𑒩𑒲। 𑒍𑒢𑒰, 𑒏𑒰𑒖 𑒂𑓀𑒬𑒱𑒏 𑒥𑒳𑒗𑒪 𑒖𑒰𑒋, 𑒏𑒱𑒋 𑒞𑒿 𑒃𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮 𑒍𑒯𑒢 𑒫𑒱𑒭𑒨 𑒕𑒲, 𑒖𑒹 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒁𑒣𑒢-𑒁𑒣𑒢 𑒃𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮 𑒁𑒕𑒱𑒋। 𑒞𑒻𑒚𑒰𑒧 𑒞𑒿 𑒑𑒰𑒧 𑒑𑒰𑒧𑒹 𑒕𑒲, 𑒑𑒰𑒧𑒰 𑒮𑒢 𑒣𑒜𑓃𑒪𑒧𑒰𑒢𑒼 𑒁𑒕𑒱𑒋। 𑒖𑒹𑒏𑒩 𑒩𑓀𑒑-𑒩𑓀𑒑𑒏 𑒣𑒜𑓃𑒪 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒁𑒕𑒱𑒋। 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒢𑒹 𑒢𑒙-𑒥𑒼𑒪𑓂𑒙𑒥𑒪𑒰 𑒣𑒻𑒔 𑒥𑒳𑒗𑒻 𑒕𑒱𑒋 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒣𑒜𑓃𑒪𑒧𑒰𑒢𑒲 𑒏𑒹𑒢𑒯𑒱𑒢𑒼 𑒮𑒯𑒋 𑒥𑒳𑒗𑒻 𑒕𑒻𑒟? 𑒍 𑒯𑒰𑒩-𑒖𑒲𑒞𑒏 𑒣𑒜𑓃𑒪 𑒏𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒕𑒻𑒟 𑒂 𑒍𑒯𑒢𑒹 𑒣𑒜𑓃𑒪 𑒥𑒢𑒰 𑒣𑒜𑓃𑒪𑒧𑒰𑒢𑒱𑒨𑒼𑒿 𑒏𑒩𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒻𑒟।"

𑒮𑒧𑒞𑒪 𑒧𑒻𑒠𑒰𑒢𑒧𑒹 𑒒𑒼𑒛𑓃𑒰 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒥𑒹𑒮𑒧𑓂𑒯𑒰𑒩 𑒠𑒾𑒛𑓃𑒋 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒑𑒲𑒞𑒼𑒢𑒰𑒟 𑒂 𑒮𑒲𑒞𑒼𑒢𑒰𑒟𑒏𑒹𑒿 𑒦𑒹𑒪। 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢 𑒩𑒴𑒣𑒲 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒢𑒧𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒱𑒪𑒱𑒞 𑒮𑓂𑒫𑒩𑒹 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒥𑒰𑒖𑒪-

"बाउ साहेब, अपने त मने-मन मनक कल्पनाकेँ सपना बना देखि लेने हएब, तँए ओ पहिने कने कहि दिअ।"

ओना, दुनू गोटेक विचार सुनि बाबामामाक मन मानि गेलैन जे विचारणीय प्रश्न त अछिए। मुदा ओकर अप्पन बुद्धिक अनुसारे की अछि पछातियो बुढ़ल जा सकैए। जप्पन घर बन्हैबे बड़ि। लेल छी आ आर अड़कीक टाट बन्हैक अछि, तप्पन औहुका काजक ने पहिने मन बनाएब आकि मानीथम क बैसैन नापवा विचारकेँ नसतापर अनैत बाबामामा बाजल-

"बौआ, तोहर विचार मानि लेल, मुदा अप्पन ओ महत्वपूर्ण नहितो आंशिक महत्वक अछि, तँए पछाति ले राखह। अप्पन पहिने समाजकेँ अपन काजक जानकारी द दहुन। समाजक काज छी, तँए समाजमे सभ मुँह उठबैथ। सभ चाहैए जे गाम-समाजक लेक चिन्हैथ, मुदा चिन्हो-पहचिन्ह कनिको एक्के रंगक अछि। ओको अपन ओकबदियाक परिचय समाजकेँ देनहि रहैए। मुदा बहादुरी त ऐ बातमे अछिए जे ओकरा सभ जनितो ओकारत नहैए।"

सीतानाथ बाजल-

"बाउ सहेब, जनिगीक नक्शा-खतियानक चर्च छोड़ू। अप्पन की करबाक अछि तेकर विचार करू।"

अनुकूल आभास देखि बाबामामा अपनाकेँ अनुकूल बनबैत बाजल-

"बौआ, अप्पन तीनिये गोरे ने विचारो केलौं आ कहियो काजो केलौं हेता। मुदा छी त समाजक काज, तँए समाजोकेँ कहि ने जानीदार बनौल जाए।"

जोर दैत गीतानाथ बाजल-

"बसियति बनौल जाए। हुनकर खगता माने समाजक शाहिस उप्पनमे समाजोक खगता अछिए।"

गीतानाथक विचारकेँ बाबामामा गम्भीरतासँ लेलैन। गम्भीर होइत बाजल-

"बौआ गीता, हुनकर खगता शाहिस उप्पनमे अछि, एतबे नहि बुद्धक चाही। बड़ह शाहिस पुरुष छैथ जे शाहिसक सरोजकक संग स॰जनहार सेहो

છથિ।"

રાધારમણ આ ગીતાનાથક બીચ હોઇત ગપ-સપ્પકેઁ સીતાનાથ દુનૂ કાન ઉઠા-ઉઠા સુનબો કરએ આ નજૈરકેઁ કખનો રાધારમણપર તઁ કખનો ગીતાનાથક નજૈરિયોપર દોડ઼બૈત રહએ। મુદા મુઁહ અવાક રહૈ। ગીતાનાથ બાજલ-

"રાય સાહેબ, સૃજન સંગ સૃજનહારક બીચ જે સટાન અછિ તેકરા કની ફરિછા દીતિ।"

ગીતાનાથક જિજ્ઞાસા સુનિ રાધારમણક જિજ્ઞાસા સેહો બઢ઼લૈન। બઢ઼ૈક કારણ રહૈન જે જખને લોકમે બુદ્ધિક આ કર્મક જિજ્ઞાસા જાગૈए તખને ને સમાજમે જાગરણ અબૈए। મુદા ઈ તઁ જનિતો રાતિક છી, તેકરા કેના એક્કે દિનમે સમેટલ જેબ। મુસ્કાન દૈત રાધારમણ બાજલ-

"બૌઆ ગીતા, સભસઁ પહિને અપન વ્યક્તિગત જીવન આ અપન દાયિત્વકેઁ બુઝક ચાહી। વ્યક્તિગત જીવનક દૂ માને અછિ, પહિલ પારિવારિક દોસર અપન જીવનકેઁ આગૂક જીવનમે સંચરિત કરબ, જઇ બનૈલ નબે પ્રતિશત માને પનરહઅના અપન સમય કયિો અપનામે સમર્પિત કરિ ને કરૈથ, મુદા માત્ર દસ પ્રતિશત માને એકઅના જઁ સમાજ લ સેહો સમર્પિત કરૈથ તઁ વ્યક્તિગત જીવન સેહો સામાજિક જીવનમે સંચરિત હોઇતે અછિ, વએહ ભેલ અપન દાયિત્વ।"

એના, રાધારમણક બયાન જહિના સીતાનાથ તહિના ગીતાનાથ નીક જકાઁ નહિ બુઝિ પેલક। જઇસઁ મન અકછાએ લાગલ। મુદા કોનો કાજક વિષય પર ગપ-સપ્પ કરૈલ સભ બૈસલ છલ, તઁએ કાજકેઁ આગુઅબૈત સીતાનાથ બાજલ-

"રાય સાહેબ, ને અહાઁ કેતૌ પડ઼ાએલ જાઇ છી આ ને હમહીં સભ કેતૌ પડ઼ાએલ જાઇ છી। તઁએ અપ્પન આગૂ-પાછૂક ગપ-સપ્પકેઁ છોડ઼િ અખુનકા જે કાજ અછિ તૈપર બયાન કરૂ।"

અપન સીમાપર સીતાનાથકેઁ ઠાઢ઼ હોઇત દેખિ રાધારમણ ટીકા-ટિપ્પણી છોડ઼િ બાજલ- "તીનૂ ગોટેક જે જિમ્માક કાજ અછિ, માને આંશિક ઇતિહાસક રચના,

𑒞𑒿𑒋 𑒁𑒣𑒢 𑒖𑒹 𑒥𑒰𑒞 𑒣𑒳𑒕𑒥𑒾 𑒮𑒹 𑒮𑒳𑒢𑒰 𑒠𑓄 𑒕𑒲।"

𑒥𑒱𑒔𑓂𑒔𑒹𑒧𑒹 𑒧𑒰𑒨𑒰𑒩𑒰𑒧𑒧𑒰𑒧𑒏𑒹𑒿 𑒙𑒼𑒏𑒻𑒞 𑒮𑒲𑒞𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒥𑒰𑒖𑒪-

"𑒖𑒰𑒨 𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥, 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒩𑒯𑒱𑒮 𑒞𑒏𑒻𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒢𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒼 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒞𑓂𑒞𑒱 (𑒂𑒩𑓂𑒟𑒱𑒏) 𑒩𑒯𑒱𑒮𑒏 𑒐𑒼𑒖 𑒏𑒩𑒻𑒏 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒮𑒲𑒞𑒰𑒢𑒰𑒟𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒂𑒋𑒪-𑒑𑒹𑒪 𑒣𑒰𑒯𑒳𑒢-𑒣𑒩𑒏𑒮𑒿 𑒪𑓄 𑒏𑓄 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒞𑒏𑒏 𑒖𑒹𑒞𑒹 𑒪𑒼𑒏 𑒕𑒻𑒟 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒼 𑒏𑒩𑒢𑒲-𑒡𑒩𑒢𑒲 𑒞𑒏𑒻𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒞𑒿 𑒁𑒕𑒱𑒋। 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒳𑒢𑒹𑒥𑒻𑒞 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒢𑒹 𑒕𑒁 𑒧𑒰𑒮𑒏 𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒯𑒧𑒯𑒴𑒿 𑒮𑒦 𑒮𑒳𑒢𑒹𑒥𑒻𑒞 𑒞𑒿𑒋 𑒬𑒽𑒩𑓂𑒙-𑒏𑒙𑒧𑒹 𑒮𑒧𑒨𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒻𑒞 𑒥𑒖𑒱𑒨𑒾।"

𑒮𑒲𑒞𑒰𑒢𑒰𑒟𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒧𑒰𑒨𑒰𑒩𑒰𑒧𑒧𑒰𑒧𑒏𑒹𑒿 𑒢𑒲𑒏 𑒪𑒑𑒪𑒻𑒢। 𑒢𑒲𑒏𑒼 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒢𑒹 𑒪𑒑𑒱𑒞𑒻𑒢। 𑒖𑒐𑒢𑒹 𑒪𑒼𑒏 𑒋𑒏-𑒠𑒼𑒮𑒩𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒹𑒙𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒥𑒖𑒋 𑒪𑒑𑒻𑒋 𑒞𑒐𑒢𑒹 𑒢𑒹 𑒍𑒏𑒩 𑒯𑒵𑒠𑒨𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒠𑒯𑒪𑒋 𑒪𑒑𑒻 𑒕𑒃। 𑒧𑒰𑒨𑒰𑒩𑒰𑒧𑒧𑒰𑒧𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒕𑒁 𑒧𑒰𑒮𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒖𑒹𑒞𑒹 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒿𑒋 𑒢𑒰𑒧-𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒪𑒱𑒐𑒱𑒞𑒱 𑒬𑒹𑒭 𑒁𑒕𑒱। 𑒞𑒿𑒋 𑒖𑒹𑒞𑒹 𑒞𑒰𑒏𑒱 𑒮𑒏𑒥𑒾 𑒞𑒹𑒞𑒹𑒧𑒹 𑒖𑒹 𑒦𑒹𑒙𑒪 𑒮𑒹 𑒮𑒳𑒢𑒰 𑒠𑓄 𑒕𑒲। 𑒂𑒑𑒴 𑒖𑒿 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒢𑒫𑒼 𑒏𑒰𑒑𑒖𑒰𑒞 𑒦𑒹𑒙𑒞 𑒞𑒿 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒌𑒑𑒪𑒰 𑒣𑒢𑓂𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒖𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒠𑒹𑒥𑒃।"

𑒧𑒰𑒨𑒰𑒩𑒰𑒧𑒧𑒰𑒧𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒮𑒲𑒞𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒢𑒲𑒏 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒢𑒯𑒱 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒣𑒹𑒪𑒏𑒰। 𑒥𑒰𑒖𑒪-

"𑒮𑒹 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒯𑒋𑒞 𑒖𑒰𑒨 𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥?"

𑒧𑒰𑒨𑒰𑒩𑒰𑒧𑒧𑒰𑒧 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒥𑒾𑒂, 𑒩𑒯𑒱𑒮𑒼𑒏 𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒱𑒮 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒮𑒰𑒮𑒳𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒰𑒮𑒳 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒂 𑒮𑒮𑒳𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒮𑒳𑒩 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒩𑒯𑒱𑒮𑒼𑒏 𑒩𑒯𑒱𑒮 𑒁𑒕𑒱 𑒏𑒱𑒢𑒹? 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒞𑒿𑒋 𑒋𑒞𑒹𑒏 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒞𑒿 𑒁𑒕𑒱𑒋 𑒖𑒹 𑒮𑒰𑒮𑒳𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒰𑒮𑒳 𑒂 𑒮𑒮𑒳𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒮𑒳𑒩 𑒦𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒱𑒮 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒮𑒰𑒮𑒳 𑒂𑒏𑒱 𑒮𑒮𑒳𑒩 𑒥𑒢𑒥 𑒦𑒫𑒱𑒮𑒱𑒏 𑒣𑒹𑒙𑒧𑒹 𑒁𑒕𑒱।"

𑒧𑒰𑒨𑒰𑒩𑒰𑒧𑒧𑒰𑒧𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒮𑒲𑒞𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒂𑒨𑒰𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒥𑒳𑒗𑒪𑒏 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒼𑒪𑒯𑒼𑒂𑒢𑒰 𑒢𑒃 𑒥𑒳𑒗𑒢𑒹 𑒧𑒢 𑒏𑒩𑒲-𑒏𑒩𑒲 𑒯𑒳𑒯𑒳𑒂𑒃𑒞𑒹 𑒩𑒯𑒪𑒻। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒧𑒳𑒐𑓂𑒨 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒞𑒩 𑒣𑒛𑓃𑒻𑒞 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒁𑒣𑒢 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒢𑒹-𑒧𑒢 𑒞𑒩 𑒏𑒹𑒪𑒏 𑒂 𑒥𑒰𑒖𑒪-

"જૂઇ-ચૂક ઉની-દેનીમે ળે છુટ-છાટ હએત ઓ પછાતિ મુઁહ-માગિની કઽ ઉવા અપ્પન ળે આવશ્યક કહવ અછિ ઓ સભકેઁ કહિ દિયૌન। કિએ તઁ ળનિગીક કોનો ઠેકાન અછિ, ળપ્પન ળનિગપિક ઠેકાન નહિ અછિ તિપ્પન ળનિગીક ઊઊક કોન ઠેકાન। મુદા ળીવનો તઁ ળીવન છી ઓહિ વેઠેકાન ળીવનમે ને અપનો ઠેકનગાન ળીવન કેતૌ-ને-કેતૌ ઘોસયિા કઽ નપ્પનહિ અછિ।"

ગીતાનાથક વચિાન સુનિ નાયાનમામક મન વહિુરિસ ઉઠઉૈન, વળઊ-

"વૌઆ, તીનટા સૂત્ન ગામક ભેટઊ અછિ। તરમે દૂટા સનકાનક પ્પળાનાસઁ ભેટઊ અછિ ઓ એકટા ળનસ્નુતિસઁ માને ળનમાનસસઁ। પહિલે સનકાની સૂત્ન સુના દર છથિ પછાતિ ળનસ્નુતિ સુનેવહ।"

ઓના, સીતાનાથ કહિુ વાળિ તઁ નહિ નહઊ છઊ મુદા ગાઁળા-ભાઁગ (માને ચીઊમ) પીનહિાન ળહિા દમ માનિ મુઁહક નશિાઁએઊ ચુઆઁકેઁ મને-મન ઘોટએ ઊઁાએ તહિા વચિાનકેઁ ઘોટિ નહઊ છઊ। તૈવીચ ગીતાનાથ વાળઊ-

"ભાય સાહેવ, શુભ-કાળમે વઊિમ્મ ભેને અસુભ હોરક સમ્ભાવના વનએ ઊઁાએ તઁએ આવ?"

નાયાનમામ વળઊ-

"વૌઆ, અપન ગામક ળન્મ આઠમી શતાવ્દીમે દૂ ગોનેકેઁ ગામમે વસઊાસઁ ભેઊ।"

આળુક પનિવેશકેઁ દેપ્પૈત સીતાનાથ વાળઊ-

"દુનૂ એક્કે ળાતિકિ છઊ?"

નાયાનમામ-

"નહિ ઓર સમય દુનૂક વીચ ળાતિ ભેદ નહિ છેઉૈન। અપન ળીવૈ-ળોકન ઉપાય કનવ આ ચાનક પાનિ પીવ, ચએહ દુનૂક ળીવન છેઉૈન। ઓના, ઓર સમય અપન ગામ ગામક શ્નેણીમે નહિ છઊ, કિએ તઁ ળૈઠામ પચીસ ઘનસઁ વેસી છઊ ઓકન ગણિતી ગામમે હોઇત નહર। તરમે તીન-તીન સાએ પનિવાનક ગામ સેહો છઊ।"

અચમ્ભિત હોઇત ગીતાનાથ વાળઊ- "આ દોસન?"

નાયાનમામ વળઊ-

"𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒁𑒕𑒱 𑒮𑒩𑓂𑒫𑒹𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒖𑒹 𑓑𑓘𑓙𑓐 𑒃𑒮𑓂𑒫𑒲𑒮𑒿 𑒪𑓄 𑒏𑓄 𑓑𑓙𑓐𑓒 𑒃𑒮𑓂𑒫𑒲𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒪। 𑒞𑒃𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒑𑒰𑒧 𑒥𑒢𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒂 𑒢𑒏𑓂𑒬𑒰 𑒐𑒞𑒱𑒨𑒰𑒢 𑒞𑒻𑒨𑒰𑒩 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪।"

𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝𑒏 𑒫𑒨𑒰𑒢𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒰𑒯𑒧𑒹 𑒑𑒲𑒞𑒰𑒢𑒰𑒟𑒏𑒹𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒰𑒯𑒱𑒞 𑒯𑒼𑒃𑒞𑒼 𑒧𑒳𑒿𑒯 𑒤𑒳𑒙𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒪-

"𑒫𑒰𑒯।"

𑒫𑒨𑒰𑒢𑒏 𑒦𑒰𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒧 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒖𑒢𑒬𑓂𑒩𑒳𑒞 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒩𑒰𑒮 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒿𑒋 𑒐𑒹𑒮𑒰𑒩𑒲𑒏 𑒐𑒹𑒞𑒧𑒹 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒏𑒙𑒰-𑒧𑒮𑒱𑒨𑒰 𑒅𑒖𑒰𑒛𑓃𑒥 𑒮𑒳𑒞𑒣𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒕𑒱। 𑒞𑒿𑒋 𑒋𑒏𑒩𑒰 𑒢𑒨𑒱𑒢𑒮𑒿 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒠𑒱𑒢 𑒏𑒯𑒥𑒯। 𑒍𑒢𑒰, 𑒪𑒱𑒐𑒱𑒏𑓄 𑒞𑒻𑒨𑒰𑒩 𑒏𑓄 𑒢𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒲 𑒞𑒿𑒋 𑒣𑒜𑓃𑒻𑒏 𑒧𑒢 𑒯𑒳𑒁 𑒞𑒿 𑒪𑒱𑒯𑒯।"

𑒮𑒲𑒞𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒥𑒰𑒖𑒪-

"𑒦𑒰𑒨 𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥, 𑒯𑒪𑒳𑒏 𑒮𑒫𑒰𑒩 𑒒𑒼𑒛𑓃𑒰 𑒍𑒠 𑒧𑒰𑒩𑒻𑒋। 𑒋𑒞𑒹 𑒠𑒱𑒢 𑒢𑒃 𑒥𑒳𑒗𑒻 𑒕𑒹𑒪𑒱𑒋 𑒞𑒿𑒋 𑒑𑒰𑒧 𑒯𑒪𑒳𑒏 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒻 𑒕𑒪, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒪𑒼𑒏𑒏 𑒫𑒵𑒞𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒖𑒐𑒢 𑒐𑒼𑒖𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒾 𑒂 𑒂𑒋𑒪-𑒑𑒹𑒪𑒏𑒹𑒿 𑒞𑒏𑒻 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒥𑒜𑓃𑒪𑒾 𑒏𑒱 𑒚𑒏-𑒚𑒏 𑒑𑒼𑒣𑒰𑒪 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪𑒾।"

𑒮𑒲𑒞𑒰𑒢𑒰𑒟𑒏 𑒧𑒳𑒯𑒮𑒿 '𑒚𑒏-𑒚𑒏 𑒑𑒼𑒣𑒰𑒪' 𑒐𑒮𑒱𑒞 𑒑𑒲𑒞𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒥𑒰𑒖𑒪-

"𑒦𑒰𑒨, 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒻𑒞𑒱𑒏 𑒐𑒹𑒪 𑒞𑒿 𑒂𑒩𑒼 𑒧𑒯𑒰𑒦𑒰𑒩𑒞𑒼 𑒢𑒩𑒏𑒮𑒿 𑒥𑒠𑒞𑒩 𑒁𑒕𑒱।"

𑒩𑒰𑒡𑒰𑒩𑒧𑒝 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒰। 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒩𑒯𑒯!"

(𑒖𑒰𑒩𑒲---)

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 𑒋𑒛𑒱𑒞𑒼𑒩𑒱𑒨𑒪𑒮𑓂𑒞𑒰𑒤𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒰𑒑𑒧𑒰𑒪𑒏𑒼𑒧 **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।**

२१.जगदीश प्रसाद मण्डल-सेहन्ता सेहन्ते रहि गेल (लघुकथा)

<u>जगदीश प्रसाद मण्डल</u>

सेहन्ता सेहन्ते रहि गेल

जेठ मासक दसहरा माने दसमी तिथिक शुक्र दिनक भिनसुरुका समय। चाहक प्रतीक्षामे निच्चेन बाबा दलानक ओसारक चौकीपर बैसल आँगनमुहेँ देखि रहल छला। औहुका काजक बोझ माथकेँ दबने छेलैन। अप्पन गाछी-कलमक ताक-हेरक संग आरु समाजक उत्सव सेहो छीहे, तँए ओहूमे भाग लेबक अछि। भाग लेबक अछि-क माने जिज्ञासा रहित नहि बुझब, अपनो जिज्ञासा छैन्हे जे समाजक बीच जे कोनो उत्सव अछि ओ सभक उत्सव छीहे, तँए अपनो उत्सव भेबे केलैन। ओना, निच्चेन बाबाक मनमे दोसरो विचार जगा चुकल छेलैन ओ छेलैन जे किछु बरखसँ, परिवारमे बहुत बदलाव आएल अछि, लोको सभ केतेँ आएल आ केतेँ गेलो कएल तँए आजुक जे दृश्य अछि तेकरा ढंगसँ देखब अछि।

ब्रह्मस्थान कहियौ कि डिहवारक स्थान आकि गाम-देवताक स्थान, जेकरे

आर एक घोड़ा चढ़ौत। अपनो आ कहियो बरख पूर्वो तक पारिवारिक कुमार बच्चा, माने बिनु बिआहल बच्चा अपन मामक संग जाइ छल आ गाम-देवताक स्थानमे घोड़ा चढ़ेबो करै छल आ चढ़ेबतो अछि। चढ़ेलामे मामकहि घोड़ाकें साजि माए फूल-पानक संग ब्रह्मस्थान जाइ छैथ आ बच्चा हाथकें बेरा-बेरी सजा कहियो दर छथिन आ बच्चा ऐगला वाहन बनि अपन घोड़ाकें पैछला घोड़ाक आगूमे साजबै छैथ। ऐठाम एकटा बात आरो अछि, ओ अछि एक्के स्थानक तीन नामा ब्रह्मस्थान, डिहवार स्थान आ गाम-देवताक स्थान। मुदा अपन से नहि, अपन बस एतबे जे घरसँ घोड़ा साजि कैना ब्रह्मस्थान पहुँच रहल अछि, बस एतबे जिज्ञासा निमित्त बाबाक मनमे छैन। ईहो नइ मनमे छैन जे जैठाम मामक माथपर साजल घोड़ा कुमार बच्चाक हाथे चढ़ैए तैठाम परदेशी युवक-जहान आ गामक नवयुवकक सेहो संख्या बढ़ि गेल अछि तैसंग घोड़ाक (चढ़ौआ घोड़ाक) सवारी सेहो बढ़ैल रहल अछि। गामेया साइकिल तँ कम्मो-सम्म मुदा मोटर साइकिल आ इंजनवला चरिचकिया गाड़ीक संख्या बढ़िये गेल अछि। जइपर साजि कुम्हारक बनौल मामकहि घोड़ा ब्रह्मस्थान पहुँच रहल अछि। से अपपन आँखिये निमित्त बाबाकें देखैक छैन। मुदा चाह पीने बिना दरबज्जापर सँ उठबोकें नीक नइ बुझि रहला अछि। तहूमे जीवन जरा पत्नीक बुझल ब्रृतता छैन्हे, तेकरो छोड़ब उचित नहि बुझि रहला अछि।

पत्नीक ब्रृततहि माने एतबे अछि जे सुलछनी दादी, जनिकर उमेर साठि बरखसँ ऊपर जाऽ गेल छैन, बेटी जखन चेष्टगर भेलैन तखन जनसाधरक आचा कालक जार सुमहा देलखिन आ जखन पुतोहु एलैन तखन सोलहोअना जनसाधरक जार बेटी-पुतोहुकें सुमहा देलैन, मुदा पतिव्रता कहियो आकि पत्नी धर्म, ऐठाम पतिव्रताक माने जनसयिक व्रत बुझू, से अपनो सुलछनी दादी अपने हाथे निमाहै छैथ। ओ व्रत छी जे पतिकें जनिसुरुका पहिल चाह कहियो आकि दिनक पहिल बेरक चाह अपनेसँ बनाकऽ परिआएब। कोनो सान्त्वनाकि स्थल हुअ आकि बेकतीगत जीवन, जीवनक पहिल कदमक महत्व अछि।

મને-મન નિ્મિ૭ વાવા અપ્પન ગામક ચૌવટ્ટીકેં ડકિયિ઼ા મન અસથપિ કેહેન। સમાળ દસિસઁ સસૈન નિ્મિ૭ વાવાક મન અપ્પન ળીવ઼ન દસિ એહેન। અવરિ ળહિના પેપમે યાન સ્ટુટૈએ નહિના નિ્મિ૭ વાવાક મનક વ઼ચિયાન સ્ટુટહેન। વ઼ચિયાન સ્ટુટિ યાનક ૭ાવ઼ા ળહિના પ્યાપૈડ઼સઁ યનયના કુદૈએ નહિના નિ્મિ૭ વાવાક મુહસઁ નકિ૭હેન-

"સહિન્રા-સહિન્રે નહિ ગેલ઼!"

ઓના, અસગપેમે વૈસ૭ નિ્મિ૭ વાવક મુહસઁ નકિ૭હેન મુદા ગૈવીય સુ૭છમી દાદી યાહ નેને ૭ાગમે પહુઁચ ગેલ, નઁએ ઓહો સુનહેન। સુનિ સુ૭છમી દાદીક મનમે મેહેન ળે મs સકૈએ હમના દેપ્યકિs પરિ વાળ૭ હોયા, નપ્પન ળઁ દોહનાકs નઇ પુછએન સેહો કેહેન હએન, મુદા મનમે ઈહો હોનિ ળે ળાવે મુઁહક આહાન મુઁહમે નઇ ૭ાના નાવે કછિુ પુછવ આકિ કહવ ઉચિત નઇ હએન। કપિ નઁ અપને કાનક સુન૭ આ મનક પઢ઼૭ એકટા કથા હુનકા મનમે નચહેન। પુગ-પુગાક પુગાકન્નાક પ્પે૭ ચ૭વો કએ૭ અછિ આ ચ૭િ નઁ આવયિ઼ નહ૭ અછિ। કથા અછિ, એકટા ગામકેં ચૌવગ૭ીક પાઁચ કોસક ગામક ૭ીક કહએ ૭ાગ૭ ળે મોપ-મોપ ળે ઓઇ ગામક નાઓ ૭ન ઓકના મપ દિનિ અન્નક મોગ નઇ હેનઇ। કપિ કહએ ૭ાગૈ સે અપ્પન નહિ, અપ્પન વસ એનવે ળે યાનૂકાનક ૭ીક કહિ આવિ નહ૭ અછિ આ કહવો કે૭ક। ગામમે એકટા વૈ઼ળ્ઞાનકિ મે૭ા હુનકો કાનમે એહેન પ્પશ્ન દે૭ ગેહેન। પ્પશ્ન એ૭ા પછાઇન વૈ઼ળ્ઞાનકિળી પહિ૭ દૃષ્ટિસિઁ ળપ્પન નળવીળ કેહેન નઁ હુનકા સો૭હ્નની નપ્પન અનસોહાઁન વુઝિ પડ઼હેન। મુદા ળપ્પન સમાળક વ઼ચિયાનક પપમ્પના દસિ નળવીળ કેહેન આ પપમ્પના નોકૈક શક્તિ અપનામે અઁટકાપહેન નપ્પન વુઝિ પડ઼હેન ળે ળેનવો માન-સમ્માન પેલૌ અછિ સેહો ચ૭િ ળાએન! અસમંળસમે પડ઼૭ વૈ઼ળ્ઞાનકિળી ળી-ળાઁનિ કહિયૌ આકિ ળી-નોડ઼િ, વળ૭ા-

"એહેન વ઼ચિયાન સો૭્હેઅના સત્ય઼ અછિ।"

વળૈક ક્પમમે વૈ઼ળ્ઞાનકિળી વાળિ ગેલ, આવ ઓકના પ્પયો઼ગશા૭ામે પ્પયો઼ગ કપિ કિs નિ્ણ્ય઼ કએ૭ ળાએન। ગામક ળેને ગાછી-ક૭મ અછિ નિઝમે સળાસઁ વેસી

𑒏𑒼𑒢 𑒑𑒰𑒕𑒣𑒩 𑒔𑒜𑓃𑒱 𑒩𑒯𑒻𑒋। 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒏𑒱𑒮𑓂𑒧𑒏 𑒑𑒰𑒕 𑒑𑒰𑒧-𑒒𑒩𑒧𑒹 𑒁𑒐𑒢𑒼 𑒍𑒯𑒋𑒢 𑒁𑒕𑒱𑒋 𑒖𑒻𑒣𑒩 𑒔𑒜𑓃𑒱 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒥𑒃𑒮𑒻𑒋। 𑒍𑒯𑒱 𑒑𑒰𑒕𑒏 𑒢𑒱𑒔𑒳𑒏𑓂𑒞𑒰 𑒖𑒻𑒪। 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒢𑒹 𑒬𑒴𑒮𑒱 𑒯𑒋𑒞 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒁𑒢𑒑𑒾𑒂𑒿𑒏 𑒮𑒧𑒩𑓂𑒟𑒢 𑒦𑒼𑒙𑒢𑒹 𑒞𑒿 𑒬𑒳𑒮𑒱𑒨𑒼 𑒮𑒞𑓂𑒨 𑒯𑒹𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒻𑒋। 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒢𑒫𑒨𑒳𑒫𑒏 𑒔𑒴𑒛𑓃𑒰-𑒠𑒯𑒲-𑒔𑒱𑒢𑓂𑒢𑒲-𑒏𑒹𑒩𑒰 𑒃𑒞𑓂𑒨𑒰𑒠𑒱 𑒍𑒯𑒋𑒢 𑒦𑒼𑒖𑒢𑒏 𑒍𑒩𑒱𑒨𑒰𑒢 𑒏𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹𑒯𑒹𑒢 𑒁𑒢𑒑𑒾𑒂𑒿 𑒁𑒞𑒱𑒟𑒱-𑒁𑒦𑓂𑒨𑒰𑒑𑒞𑒏𑒹𑒿 𑒦𑒼𑒖𑒢 𑒏𑒩𑒾𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒋।

𑒞𑒹𑒮𑒩 𑒠𑒱𑒢 𑒦𑒢𑒹 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒁𑒢𑒑𑒾𑒂𑒿 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒑𑒰𑒧𑒮𑒿 𑒂𑒢 𑒑𑒰𑒧 𑒖𑒰𑒃 𑒕𑒪। 𑒥𑒲𑒔𑒏 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒼𑒑𑒬𑒰𑒪𑒰 𑒥𑒢𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒢𑒫𑒨𑒳𑒫𑒏 𑒮𑒦 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒣𑒏𑒻𑒛𑓃 𑒑𑒰𑒕𑒏 𑒢𑒱𑒔𑒱𑒨𑒰𑒿 𑒚𑒰𑒿𑒅 𑒏𑓄 𑒢𑒰𑒩𑒏 𑒥𑒲𑒛𑓃𑒲𑒣𑒩 𑒥𑒻𑒮𑒰 𑒦𑒼𑒖𑒢𑒏 𑒮𑒦 𑒫𑒱𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮 𑒣𑒩𑒮𑒪𑒻𑒢। 𑒦𑒼𑒖𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒢 𑒨𑒳𑒫𑒏 𑒮𑒦 𑒏𑒯𑒪𑒏𑒻𑒢- "𑒦𑒼𑒖𑒢𑒏 𑒮𑒥 𑒫𑒱𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮 𑒂𑒑𑒴𑒧𑒹 𑒁𑒕𑒱, 𑒂𑒥 𑒍𑒃 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒪𑒃𑒧𑒹 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒖𑒃 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒪𑒹𑒪𑒰𑒮𑒿 𑒁𑒢𑓂𑒢𑒏 𑒦𑒼𑒑 𑒢𑒃 𑒯𑒼𑒃𑒋, 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒯𑒩𑓂𑒖 𑒢𑒃 𑒢𑒹?"

𑒁𑒢𑒑𑒾𑒂𑒿 𑒥𑒰𑒖𑒪-

"𑒖𑒰𑒥𑒹 𑒧𑒳𑒿𑒯𑒧𑒹 𑒁𑒢𑓂𑒢 𑒢𑒃 𑒪𑒹𑒥 𑒞𑒰𑒥𑒹 𑒞𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒢𑒃 𑒪𑒹𑒥। 𑒞𑒐𑒢𑒼 𑒞𑒏 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒂𑒬𑒰 𑒢𑒯𑒱।"

𑒨𑒳𑒫𑒏 𑒮𑒦 𑒥𑒪𑒖𑒼𑒩𑒲 𑒑𑒙𑓂𑒙𑒰 𑒣𑒏𑒻𑒛𑓃 𑒏𑒯𑒪𑒏𑒻𑒢-

"𑒂𑒥 𑒥𑒰𑒖𑒴।"

𑒖𑒐𑒢𑒹 𑒁𑒢𑒑𑒾𑒂𑒿 𑒁𑒦𑓂𑒨𑒰𑒑𑒞 𑒍𑒃 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒪𑒃 𑒑𑒹𑒪, 𑒖𑒃 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒪𑒹𑒪𑒰𑒮𑒿 𑒁𑒢𑓂𑒢𑒏 𑒦𑒼𑒑 𑒢𑒃 𑒯𑒼𑒃𑒋 𑒏𑒱 𑒞𑒐𑒢𑒹 𑒑𑒰𑒕𑒏 𑒆𑒣𑒩𑒮𑒿 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒏𑒾𑒂 𑒔𑒙 𑒏𑓄 𑒠𑒹𑒪𑒏। 𑒔𑒙 𑒏𑒩𑒱𑒞𑒹 𑒁𑒢𑒑𑒾𑒂𑒿 𑒁𑒦𑓂𑒨𑒰𑒑𑒞 𑒥𑒰𑒖𑒪-

"𑒠𑒹𑒐𑒪𑒯𑒱! 𑒂𑒥 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒮𑒦 𑒦𑒩𑒱 𑒠𑒱𑒢 𑒦𑒴𑒐𑒪 𑒩𑒰𑒐𑒥 𑒏𑒢𑒱।"

𑒔𑒰𑒩𑒱-𑒣𑒰𑒿𑒔 𑒒𑒼𑒙 𑒔𑒰𑒯 𑒖𑒐𑒢 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪 𑒥𑒰𑒥𑒰 𑒣𑒲𑒪𑒻𑒢 𑒞𑒐𑒢 𑒮𑒳𑒪𑒕𑒧𑒲 𑒠𑒰𑒠𑒲 𑒥𑒰𑒖𑒪𑒲-

"𑒏𑒲 𑒥𑒰𑒖𑒪𑒯𑒱 𑒖𑒹 𑒮𑒯𑒱𑒢𑓂𑒞𑒰 𑒮𑒯𑒱𑒢𑓂𑒞𑒹 𑒩𑒯𑒱 𑒑𑒹𑒪?"

𑒔𑒰𑒯 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒩𑓀𑒑 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪 𑒥𑒰𑒥𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒹𑒙𑒮𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒥𑒋 𑒪𑒰𑒑𑒻𑒢 𑒖𑒃𑒮𑒿 𑒧𑒢 𑒬𑒳𑒯𑒩𑒰𑒧 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒦𑒃𑒨𑒹 𑒑𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒻𑒢। 𑒢𑒱𑒭𑓂𑒏𑒣𑒙 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒥𑒰𑒖𑒪-

"𑒮𑒯𑒱𑒢𑓂𑒞𑒰𑒮𑒿 𑒩𑒼𑒣𑒪 𑒠𑒴𑒙𑒰 𑒂𑒧𑒏 𑒑𑒰𑒕 𑒁𑒕𑒱। 𑒦𑒩𑒰𑒮𑒱𑒏 𑒁𑒯𑒴𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒼𑒢𑒹 𑒯𑒋𑒞 𑒖𑒹 𑒕𑒚𑒧 𑒮𑒰𑒪 𑒣𑒴𑒮𑒰𑒏 𑒏𑒱𑒮𑒰𑒢 𑒧𑒹𑒪𑒰𑒮𑒿 𑒁𑒢𑒪𑒾𑓀।"

𑒋𑒏 𑒞𑒿 𑒍𑒯𑒳𑒢𑒰 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲𑒧𑒹 𑒋𑒯𑒹𑒢 𑒁𑒦𑓂𑒨𑒰𑒮 𑒥𑒢𑒱𑒨𑒹𑒿 𑒖𑒰𑒃𑒋 𑒖𑒹 𑒥𑒱𑒢𑒳 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒢𑒾 𑒯𑒿-𑒧𑒹-𑒯𑒿 𑒧𑒱𑒪𑒰 𑒠𑒻𑒞 𑒕𑒻𑒟, 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒮𑒳𑒪𑒕𑒧𑒲 𑒠𑒰𑒠𑒲 𑒯𑒴𑒿𑒯𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒦𑒩𑒻𑒞 𑒥𑒖𑒪𑒲-

"𑒯𑒿 𑒮𑒹 𑒞𑒿 𑒁𑒢𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒲।"

𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒒𑒙𑒢𑒰𑒏 𑒋𑒏𑓂𑒏𑒼 𑒁𑓀𑒬 𑒦𑒹𑒙𑒢𑒹 𑒪𑒼𑒏 𑒏𑒰𑒪𑓂𑒣𑒢𑒱𑒏 𑒒𑒙𑒢𑒰 𑒑𑒜𑓃𑒱𑒨𑒹 𑒪𑒃𑒋, 𑒞𑒯𑒴𑒧𑒹 𑒖𑒻𑒚𑒰𑒧 𑒮𑒢𑒹𑒮 𑒩𑒯𑒞 𑒞𑒻𑒚𑒰𑒧 𑒞𑒿 𑒂𑒩𑒼 𑒧𑒖𑒑𑒴𑒞𑒲𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒑𑒜𑓃𑒪 𑒖𑒰𑒋𑒞। 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪 𑒥𑒰𑒥𑒰 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒍𑒯𑒱𑒚𑒰𑒧 𑒮𑒿 𑒢𑒹 𑒠𑒴𑒙𑒰 𑒂𑒧𑒏 𑒑𑒰𑒕 𑒁𑒢𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒲 𑒂 𑒏𑒯𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒲 𑒖𑒹 𑒮𑒰𑒪 𑒦𑒩𑒱𑒏 𑒣𑒕𑒰𑒃𑒞 𑒖𑒐𑒢 𑒑𑒰𑒕 𑒤𑒛𑓃𑒋 𑒪𑒑𑒞 𑒞𑒐𑒢 𑒥𑒰𑒩𑒯𑒼 𑒧𑒰𑒮 𑒂𑒧𑒼 𑒂 𑒂𑒧𑒏 𑒔𑒙𑒢𑒲 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒐𑒰𑒃𑒞 𑒩𑒯𑒥।"

𑒂𑒧𑒏 𑒁𑒿𑒔𑒰𑒩𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒔 𑒌 𑒠𑒳𑒂𑒩𑒹 𑒢𑒃 𑒏𑒹𑒪𑒾 𑒖𑒹 𑒥𑒲𑒮-𑒥𑒲𑒮 𑒥𑒩𑓂𑒐𑒏 𑒂𑒧𑒏 𑒁𑒿𑒔𑒰𑒩 𑒨𑒼𑒑𑒢𑒲 𑒠𑒰𑒠𑒲-𑒏𑒰𑒏𑒲 𑒮𑒦 𑒒𑒩𑒧𑒹 𑒩𑒐𑒢𑒾 𑒩𑒯𑒻 𑒕𑒻𑒟 𑒂 𑒮𑒰𑒪-𑒮𑒰𑒪 𑒥𑒢𑒻𑒥𑒞𑒼 𑒕𑒟𑒱। 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒿𑒔𑒰𑒩 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒒𑒲𑒥𑒼𑒏 𑒁𑒕𑒱, 𑒔𑒰𑒪𑒲𑒮-𑒣𑒔𑒰𑒮 𑒥𑒩𑓂𑒐𑒏 𑒣𑒳𑒩𑒰𑒢 𑒒𑒲 𑒦𑒹𑒙𑒞𑒱 𑒁𑒕𑒱। 𑒐𑒰𑒋𑒩 𑒮𑒹 𑒁𑒐𑒢 𑒢𑒯𑒱। 𑒮𑒳𑒪𑒕𑒧𑒲 𑒠𑒰𑒠𑒲 𑒥𑒖𑒪𑒲-

"𑒯𑒿, 𑒞𑒹𑒏𑒩 𑒏𑒲?"

𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪 𑒥𑒰𑒥𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒩𑒥𑒰-𑒣𑒾𑒞𑒳𑒏𑒲 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒠𑒧 𑒒𑒴𑒙𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒻𑒢। 𑒠𑒧 𑒄 𑒒𑒴𑒙𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒯𑒰𑒩𑒪 𑒠𑒰𑒅 𑒥𑒰𑒖𑒲 𑒏𑒱 𑒢𑒃 𑒥𑒰𑒖𑒲। 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪 𑒥𑒰𑒥𑒰 𑒍𑒯𑒢 𑒁𑒐𑒛𑓃𑒰𑒯𑒰 𑒣𑒩𑒏 𑒣𑒯𑒪𑒫𑒰𑒢 𑒕𑒻𑒟 𑒢𑒯𑒱 𑒖𑒹 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒣𑒾𑒞𑒰 𑒖𑒹 𑒢𑒲𑒏𑒼 𑒁𑒡𑒪𑒰 𑒯𑒼𑒃𑒋 𑒂 𑒁𑒡𑒪𑒼 𑒢𑒲𑒏 𑒯𑒼𑒃𑒋। 𑒄 𑒞𑒿 𑒧𑒢𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒾 𑒏𑒱 𑒬𑒥𑓂𑒠𑒏 𑒐𑒹𑒪 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒾, 𑒮𑒹 𑒕𑒲। 𑒮𑒦 𑒖𑒢𑒻𑒞 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒞𑒱𑒪𑒏𑒼𑒩 𑒂 𑒏𑒳𑒩𑒪𑒲 𑒋𑒏𑓂𑒏𑒹 𑒫𑓀𑒬𑒏 𑒪𑒞𑓂𑒞𑒲𑒢𑒳𑒧𑒰 𑒑𑒰𑒕 𑒕𑒲। 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒞𑒱𑒪𑒏𑒼𑒩𑒏 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒏𑒳𑒩𑒪𑒲𑒏 𑒪𑒞𑓂𑒞𑒲𑒏 𑒖𑒛𑓃𑒱 𑒅𑒖𑓂𑒖𑒩 𑒯𑒼𑒃𑒋 𑒂 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒪𑒞𑓂𑒞𑒲𑒏 𑒥𑒜𑓃𑒫𑒰𑒩𑒱𑒨𑒼 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒏 𑒋𑒏𑓂𑒏𑒹 𑒩𑓀𑒑 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒣𑒞𑓂𑒞𑒰𑒏 𑒩𑓀𑒑-𑒩𑒴𑒣, 𑒂𑒏𑒰𑒩-𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩 𑒋𑒏𑒩𑓀𑒑 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒤𑒴𑒪-𑒤𑒛𑓃𑒏 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒋𑒏𑒙𑒰𑒏 𑒣𑒰𑒞 𑒐𑒰𑒋𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒋 𑒂 𑒠𑒼𑒮𑒩𑒰𑒏 𑒤𑒛𑓃। 𑒏𑒯𑒥 𑒖𑒹 𑒋𑒢𑒰 𑒏𑒱𑒋 𑒁𑒕𑒱, 𑒮𑒹 𑒞𑒿 𑒍𑒃 𑒪𑒞𑓂𑒞𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒳𑒕𑒱𑒨𑒾 𑒖𑒹 𑒞𑒼𑒯𑒩 𑒤𑒛𑓃 𑒧𑒲𑒚 𑒂 𑒣𑒰𑒞 𑒞𑒲𑒞 𑒏𑒱𑒋 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒯 𑒂 𑒠𑒼𑒮𑒩𑒰𑒏 𑒣𑒰𑒞𑒹 𑒏𑒱𑒋 𑒧𑒲𑒚 𑒯𑒼𑒃𑒋 𑒂 𑒤𑒛𑓃 𑒞𑒲𑒞।

𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪 𑒥𑒰𑒥𑒰𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒖𑒹 𑒯𑒰𑒩𑒪 𑒮𑒢 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒻𑒢 𑒞𑒹𑒏𑒩𑒰 𑒏𑒰𑒖𑒏 𑒛𑒼𑒩𑒰𑒮𑒿 𑒥𑒰𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒖𑒛𑓃𑒱𑒨𑒹𑒮𑒿 𑒏𑒯𑒱 𑒠𑒃 𑒕𑒲, 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒞𑒏 𑒮𑒦 𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒯𑒥𑒼 𑒢𑒹 𑒏𑒹𑒪𑒾 𑒂 𑒖𑒹 𑒏𑒯𑒪𑒾 𑒮𑒹 𑒧𑒢𑒼 𑒯𑒋𑒞 𑒏𑒱 𑒢𑒯𑒱।"

𑒦𑒰𑒨, 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒮𑒳𑒢𑒻𑒪 𑒣𑒞𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒂 𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒮𑒳𑒢𑒻𑒪 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲𑒏𑒹𑒿, 𑒮𑒦𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒖𑒱𑒖𑓂𑒘𑒰𑒮𑒰 𑒯𑒼𑒃𑒞𑒼 𑒕𑒻𑒢 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒮𑒳𑒪𑒕𑒧𑒲 𑒠𑒰𑒠𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒥𑒖𑒪𑒲-

"𑒏𑒢𑒲 𑒮𑒹𑒩𑒱𑒨𑒰𑒏𑓄 𑒥𑒰𑒖𑒥, 𑒄 𑒢𑒯𑒱 𑒖𑒹 𑒢𑒣𑓂𑒣-𑒬𑒣𑓂𑒣 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒐𑓂𑒨𑒰𑒢 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒋 𑒆𑒣𑒩𑒹-𑒗𑒰𑒣𑒛𑓃 𑒥𑒰𑒖𑒲, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒬𑒣𑓂𑒣𑒱-𑒢𑒣𑓂𑒣𑒏 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒐𑓂𑒨𑒰𑒢 𑒏𑒋 𑒣𑒕𑒰𑒞𑒱 𑒣𑒳𑒃𑒕 𑒠𑒲 𑒖𑒹 𑒢𑒲𑒏 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒥𑒳𑒗𑒪𑒾 𑒏𑒱 𑒢𑒯𑒱?"

𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪 𑒥𑒰𑒥𑒰𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒣𑒰𑒟𑒩𑒏 𑒁𑒧𑒵𑒞 𑒩𑒮 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒬𑒱𑒪𑒰𑒖𑒲𑒞 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒮𑒳𑒁𑒠𑒑𑒩 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒦𑒹𑒿𑒙 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒬𑒱𑒪𑒰𑒖𑒲𑒞𑒏 𑒩𑒮 𑒖𑒹 𑒣𑒰𑒢𑒱𑒨𑒹𑒿 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒿 𑒏𑒲 𑒍 𑒧𑒏𑓂𑒐𑒢𑒏 𑒤𑒙𑒾𑒢-𑒣𑒰𑒢𑒱 𑒟𑒼𑒛𑓃𑒹 𑒯𑒋𑒞। 𑒯𑒱𑒨 𑒐𑒼𑒪𑒱 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪 𑒥𑒰𑒥𑒰 𑒥𑒖𑒪𑒰- "𑒞𑒲𑒢 𑒞𑒩𑒯𑒏 𑒥𑒻𑒮𑒰𑒩 𑒣𑒴𑒮𑒰𑒏 𑒏𑒱𑒮𑒰𑒢 𑒧𑒹𑒪𑒰𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪, 𑒋𑒏𑒙𑒰𑒧𑒹 𑒁𑒢𑓂𑒢𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒔 𑒔𑒪𑒪, 𑒠𑒼𑒮𑒩𑒧𑒹 𑒞𑒲𑒧𑒢-𑒞𑒩𑒏𑒰𑒩𑒲𑒏 𑒂 𑒞𑒹𑒮𑒩𑒧𑒹 𑒤𑒪-𑒤𑒪𑒯𑒩𑒲𑒏। 𑒁𑒯𑒴𑒿 𑒖𑒢𑒱𑒞𑒹 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒤𑒪-𑒤𑒪𑒯𑒩𑒲𑒮𑒿 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭 𑒮𑒱𑒢𑒹𑒯 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒍𑒃𑒮𑒿 𑒏𑒧 𑒮𑒱𑒢𑒹𑒯 𑒞𑒲𑒧𑒢-𑒞𑒩𑒏𑒰𑒩𑒲𑒮𑒿 𑒂 𑒞𑒯𑒴𑒮𑒿 𑒏𑒧 𑒁𑒢𑓂𑒢-𑒣𑒰𑒢𑒱𑒮𑒿 𑒁𑒕𑒱।"

𑒮𑒳𑒪𑒕𑒧𑒲 𑒠𑒰𑒠𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪 𑒥𑒰𑒥𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒮𑒳𑒢𑒻𑒧𑒹 𑒢𑒲𑒏 𑒪𑒑𑒪𑒻𑒢। 𑒢𑒲𑒏 𑒏𑒱𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒻𑒢 𑒮𑒹 𑒞𑒿 𑒍 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒥𑒳𑒗𑒞𑒲 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒞𑒹𑒮𑒩 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒂𑒢 𑒞𑒿 𑒨𑒋𑒯 𑒢𑒹 𑒥𑒳𑒗𑒞 𑒖𑒹 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒧𑒹 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒮𑒳𑒪𑒕𑒧𑒲 𑒠𑒰𑒠𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒤𑒪-𑒤𑒪𑒯𑒩𑒲 𑒫𑒰 𑒞𑒲𑒧𑒢𑒹-𑒞𑒩𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒫𑒰 𑒁𑒢𑓂𑒢𑒹-𑒣𑒰𑒢𑒱𑒏 𑒠𑒳𑒐 𑒢𑒃 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒻𑒢, 𑒞𑒿𑒋 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒧𑒢 𑒮𑒠𑒱𑒏𑒰𑒪 𑒁𑒩𑒥𑒰 𑒔𑒰𑒅𑒩𑒏 𑒥𑒮𑒱𑒨𑒰 𑒦𑒰𑒞 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒤𑒩𑒯𑒩 𑒩𑒯𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒻𑒢, 𑒮𑒳𑒪𑒕𑒧𑒲 𑒠𑒰𑒠𑒲 𑒥𑒯𑒱𑒿𑒮𑒻𑒞 𑒥𑒖𑒪𑒲-

"𑒁𑒯𑒲 𑒣𑒹𑒥 𑒢𑒹 𑒮𑒥 𑒏𑒱𑒕𑒳𑒮𑒿 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒢𑓂𑒢 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒁𑒕𑒱।"

𑒋𑒏 𑒞𑒿 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒔𑒼𑒙 𑒐𑒰𑒋𑒪 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪 𑒥𑒰𑒥𑒰𑒏 𑒧𑒢 𑒩𑒯𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒻𑒢, 𑒞𑒿𑒋 𑒯𑒼𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒖𑒼𑒩-𑒖𑒼𑒩𑒮𑒿 𑒥𑒰𑒖𑒲 𑒖𑒹 𑒮𑒣𑒢𑒰 𑒮𑒣𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒱 𑒑𑒹𑒪, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒩𑒯𑒻𑒟 𑒞𑒿 𑒠𑒳𑒃𑒨𑒹 𑒑𑒼𑒩𑒹। 𑒠𑒴 𑒑𑒼𑒩𑒹𑒧𑒹 𑒪𑒼𑒏 𑒏𑒢𑒤𑒳𑒮𑒏𑒱𑒨𑒼𑒮𑒿 𑒏𑒰𑒖 𑒔𑒪𑒰 𑒪𑒃𑒋, 𑒞𑒻𑒚𑒰𑒧 𑒖𑒼𑒩𑒮𑒿 𑒥𑒖𑒻𑒏 𑒏𑒼𑒢 𑒐𑒑𑒞𑒰

અછિ કમો-ળોનસઁ ઊક સત્ય વાત વળૈઇ આ સોહ્ા-સોહ્ી ળોનોસઁ વળતિ અછિ ળહિના કઊપનાકેઁ થુથુનો નમગાન હોઇઽ આ નાઊન સેહો નમગામે હોઇઽ તહિના સપનાક સેહો દુનૂ નમગાન-ચૌડ઼ાન હોઇને અછિ નિનિમઊ વાવા વળઊ-

"અહાઁ ઇતવેમે પનવિ઼ાનકેઁ સમ્પન્ન વુહે છી। ળેના અપને સુનઊ તઁ સુનકિઽ પાઁચ સાઇ નૂપૈઆમે દૂટા વનહ્મસયિા આમક ગાછ કીનકિઽ આનિ નોપકિઽ સેવ઼ા કેઊ આ આરૂ ળેઙક દસનાહ્ા છી, ળઁ ઇકોટા આમ પાઁચ વન્પક વીય મોગા મેઊ નહૈત તઁ સંતોષ હોઇતા આ સમ્પન્નતા તઁ પનવિ઼ાનમે નહિયેઁ આઇઊ।"

ઓના વળૈક ક્નમમે નિનિમઊ વાવા વાળિ ગેઊ મુદા પછાઇત અપને મોન પડ઼ઊન ળે મૂગોઊક દ્ૃષ્ટિસઁ પેતીક કાળ ઙાનવ ઉચિત છઊ, મુદા સે નહિ મેઊ આવ તઁ ય઼ઇહ ને ઉચિત ળે આળુક મૌગોઊકિ પનવિ઼શકેઁ દેખૈત ક્નયિાશીઊ હોઇ આના, ળીવઙાન ઊક પાથનોપન દુર્ગા ળનમૈવત છૈથ આ મવ઼ષ્યિમે સેહો ળનમેવે કનતા।

સંપ઼ોગા વનઊ, તહીકાઊમે નાસ્તા યેને અપને હ્ંદ્ાનપુન ળાઇત નહી કિ નિનિમઊ વાવા દેખઊના દેખિત દનવળ્ળેપન સઁ શોન પાડ઼ૈત વળઊ-

"નમાકાન્ત, કની સુનિ ઊઇહ તપન ળઇહ્હા"

ઓના, નહી અપને અગુતાઇમે મુદા નિનિમઊ વાવાકેઁ સમ દનિસઁ શ્નેષ્ઠ વુહૈત આવિ નહઊ છઇન તઁઇ ઙાઢ-ઙાઢ઼ સુનૈક વ઼યિાન મનમે નોપિ ઊગામે પહુઁચતે વળઊ-

"કી કહૈ છી વાવા?"

ળેના પાશાપન માને ળીવ઼નક પાશાપન નિનિમઊ વાવા હાનિ નહઊ છઊા તહિના મન તીતાઇઊ છેઊના મુદા મનમે ઇતે તઁ છૈન્હે ળે કેકના ઊગા કેહેન શવ્દ કેહેન માવ઼મે વાળી। વળઊ-

"નમાકાન્ત, મનવ કી ળીવ તેકન કોનો ઠેકાન નહિ અછિ, અપ્પન ળીવ઼નક ઘટઊ ઘટના ઇકટા અછિ સે પહિને સુનિ ઊઇહ, પછાઇત આગૂ વઢ઼િહ।"

નિનિમઊ વાવાક વ઼યિાન સુનિ અપનો મનમે નવ઼ ળળિ઼ાસા ળાગઊ ળે ળીવ઼ન કેકનો કહિ ને હોઇ મુદા ળીવ઼ન તઁ ળીવ઼ન છી। તૂમે મનુક્પક ળીવ઼નક ઘટના

छी, कहियो ने कहियो भगता हेबे करत। बजलौं-

"बाबा, बेसी आहे-माहेमे नइ कहियौ, कनी अगुताएल छी। मुदा अगुताइमे एहनो बियाह नइ छोड़ि देबै जइसँ बियाहे बताह, बताह माने अधबुढ़, जऽ जाए।"

अप्पन मनक सभ बात बजैक जगह पेब निश्चिन्त बाबा बजला-

"नमाकान्त, तोरासँ पहिलेहोमे पत्नीकेँ किछु बात कहि देने छलिऐन, मुदा ओ पारिवारिक भेल जड़ियेसँ कहि दइ छथि।"

कोनो घटना वा कालकेँ जड़िसँ छीप बना सुनकिऽ गुनबे ने बुझकि (भ्रामक) गुनब भेल मने-मन मनकेँ बुझैक बोन्ह जकाँ साश्य करैत बजलौं-

"कहियौ?"

निश्चिन्त बाबा बजला-

"तोहूँ देखै छह नमाकान्त जे अनका जकाँ मनमे अप्पनो माने सात बन्धक उमेर बितल पछातियो, मनमे नइ आएल अछि जे आब जे कोनो सुख-सुखहीक गाछ रोपब, तँ अपनो भोग हएत कि नहि, तँए रोपबे ने करबा शुरूहेसँ सभ दिन मनमे एहेन बातमा बनल अछि जे सभ दिन किछु-ने-किछु नव लगाबी। तँए पाँच बरख पूर्ब जखन सुख-सुखही भोजनक गाम बुझलौं तखन डकिधरिक किसान मेलामे पूसा पहुँचलौं।"

ओना, पूसाक किसान मेलामे जाग लेबाक इच्छा अपनो मनमे कते दिनसँ अछि मुदा कुसंयोग एहेन होइत रहल जे अखन तक नहियेँ जा भेल अछि। बजलौं-

"मेलामे की सभ देखलिऐ, बाबा?"

निश्चिन्त बाबा निष्कपट भावमे बजला-

"देखै-सुनैक की कोनो ठेकान रहल, बहुत लोको देखलिऐ आ खेती-बारीक बहुत गाछ-बिरीछ, बीआ-बाइल सेहो देखलिऐ मुदा से सभ कहीले। अपने दूटा बरहमसिया आमक गाछ कीनलौं। मन सपनाएल छल जे बारहो मास जखन आम सन सुख भेटत तखन जीवनमे भगता की रहि जाएत।"

आगूक बात बुझल नहि भ' सकने ने से तँ छल नहि, तँए बजलौं-

"अहाँ तँ बाबा कमाल क' देलिऐ तेहेन ठकिया क' गोटी चाललौं जे एक्के गोटीमे पान जड़ लाएल।"

अपना जनैत नीक बात बाजल छेलौं मुदा निर्मल बाबाकेँ नीक नइ लगलैन। बजला-

"की गोटी चालल, सभ पानिमे चलि गेल।"

बजलौं-

"से केना बाबा?"

निर्मल बाबा बजला-

"तोहूँ बजा जाइक पहचानीमे छह आ अपनो बेटामे संकोच होइए, एते बुझह जे आइ जेठक दसमी छी, ओना भीक बरसाइतो दिनसँ आम पाकब शुरू भेलैहेँ, मुदा अपना पाँच बरख पूर्वक सहिन्ता अपनो सहिन्ते बनल नहि गेल अछि।"

बजा गेल-

"से केना बाबा?"

निर्मल बाबा बजला-

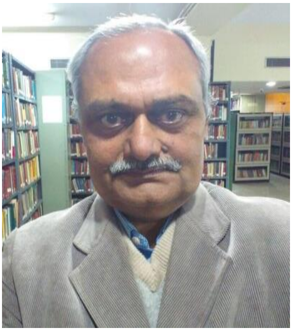
"नचिनमे दोसर दिन जाड़सँ छीप चला सिबटा सुना देलहा।"

अकचकाइत निर्मल बाबाकेँ देखि बजलौं-

"अपन जाइ छी बाबा, मुदा सुनब बाँकी रहल।"

अपन मंतव्य editorial@videha.co.in **पर पठाउ।**

२.१.१.रवीन्द्र नारायण मिश्र- नदी नहि अछि समकछि (उपन्यास)-धारावाहिक

𑒩𑒫𑒲𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩

𑒥𑒠𑒪𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒮𑒧𑒰𑒖 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)- 𑒡𑒰𑒩𑒰𑒫𑒰𑒯𑒱𑒏

𑒦𑒰𑒑 𑓖-𑓑𑓐

𑒥𑒠𑒪𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒮𑒧𑒰𑒖

𑓖

"𑒃𑒢𑒏𑒱𑒪𑒰𑒥! 𑒖𑒱𑒢𑓂𑒠𑒰𑒥𑒰𑒠 !!𑒠𑒹𑒫𑒢 𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒖𑒱𑒢𑓂𑒠𑒰𑒥𑒰𑒠! 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒖𑒨!"
𑒋𑒯𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒢𑒰𑒩𑒰 𑒮𑒾𑓀𑒮𑒹 𑒃𑒪𑒰𑒏𑒰𑒧𑒹 𑒪𑒰𑒑𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪। 𑒔𑒰𑒩𑒴𑒏𑒰𑒞 𑒫𑒱𑒖𑒨𑒼𑒪𑓂𑒪𑒰𑒮 𑒣𑒮𑒩𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪। 𑒤𑒳𑒖𑒪 𑒖𑒲𑒣𑒣𑒩 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲, 𑒁𑒥𑒲𑒩𑒮𑒿 𑒣𑒼𑒞𑒪 𑒥𑒲𑒔𑒧𑒹 𑒂 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒏𑒰𑒞-𑒏𑒰𑒞 𑒏𑒻𑒏𑒙𑒰 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢𑒱𑒞 𑒪𑒼𑒏𑒮𑒦 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒏𑒩 𑒖𑒼𑒛𑓃𑒢𑒹 , 𑒧𑒳𑒮𑓂𑒏𑒲 𑒠𑒻𑒞 𑒮𑒦𑒏 𑒁𑒦𑒱𑒫𑒰𑒠𑒢 𑒮𑓂𑒫𑒲𑒏𑒰𑒩 𑒏𑒋 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒤𑒳𑒖𑒪 𑒖𑒲𑒣 𑒧𑓀𑒠-𑒧𑓀𑒠 𑒑𑒞𑒱𑒮𑒿 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒜𑓃𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪। 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒣𑒰𑒕𑒴-𑒣𑒰𑒕𑒴 𑒮𑒾𑓀𑒮𑒹 𑒙𑒼𑒪𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒮𑒦 𑒏𑒩𑒧𑒰𑒢 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒕𑒪। 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒏𑒰𑒤𑒱𑒪𑒰 𑒋𑒏 𑒙𑒼𑒪𑒮𑒿 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒙𑒼𑒪 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒥𑒜𑓃𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪। 𑒪𑒼𑒏𑒮𑒦 𑒍𑒯𑒱 𑒏𑒰𑒤𑒱𑒪𑒰𑒮𑒿 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪। 𑒋𑒯𑒱 𑒞𑒩𑒯𑒹𑒿 𑒋𑒏𑒙𑓂𑒚𑒰 𑒦𑒹𑒪 𑒪𑒼𑒏𑒮𑒦 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪𑒏 𑒧𑒻𑒠𑒰𑒢𑒧𑒹 𑒖𑒰 𑒏𑒋 𑒖𑒧𑒰 𑒦𑒹𑒪। 𑒍𑒞𑒋 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒫𑒱𑒬𑒰𑒪 𑒧𑓀𑒔 𑒥𑒢𑒪 𑒕𑒪। 𑒍𑒏𑒩 𑒥𑒲𑒔𑒧𑒹 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒖𑒰 𑒏𑒋 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒦𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒏𑒰𑒞 𑒮𑒧𑒩𑓂𑒟𑒏𑒮𑒦 𑒫𑒱𑒖𑒨𑒲 𑒧𑒳𑒠𑓂𑒩𑒰𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒧𑒰𑒢

છલાહ । મંચક સામનેમે વિશાલ માનવ સમુદ્ર ઉપસ્થિત છલ । સભક મોનમે ઉત્સુકતા, સભક મોનમે ઇનામ લેબાક જિજ્ઞાસા। કહલ ગેલ રહૈક જે આઇ નેતાજી મંચપરસઁ પથિઆક-પથિઆ દામી ચીજ-વસ્તુસભ બઁટતાહ । અપન સમર્થકસભક પ્રતિ કૃતજ્ઞતા વ્યક્ત કરબાક હેતુ હુનકા દ્વારા કએલ જા રહલ એહિ તરહક ઈ અજગુત પ્રયોગ છલ। અન્યથા, પહિને તઁ ચુનાઓ જીતલાક બાદ ઓ કતએ નપત્તા ભએ જાથિ તકર કોનો ઠેકાન નહિ।

ગામ-ગામ નેતાજીક વિજય રથ ઘુમાઓલ ગેલ । સ્કૂલક મૈદાનમે આયોજન ભેલ । રાતિમે રહલા ભરિ લોકક સભાના ભોજ ભેલ । સભ આનંદમે છલ । ચુનાઓસઁ પહિને ભેલ દુર્ઘટનાક બાત તઁ છોડૂ, ઓહિસઁ પહિલુકા નેતાજીક સભ ગલતી જેના જનતા જનાર્દન બિસરિ ગેલથિ। બિસરબો કોના નહિ કરતથિ। એક સપ્તાહસઁ દિન-રાતિ મંગનીક જલખૈ, ચાહ, ભોજન આ સાઁઝક ભરપોખ દારૂક ઓરિઆન કએલ ગેલ છલ। તરહ-તરહક નાચ-ગાન સેહો ભેલ। કહક માને જે કી-કી ને ભેલ । એતેકોપર જઁ લોક ભોટ નહિ દૈત તખન તઁ કૃતઘ્નતે ને હોઇતૈક। સે લોકસભ અપન લાજ રખલક, નેતાજીક માન રખલક। સભ કિછુ ઓહિના ભેલ જેના નેતાજી ચાહલથિ।

ચુનાઓ સંપન્ન ભેલ । નેતાજીક દલ-સમગ્ર વિકાસ દલ (એસવીડી) પૂર્ણ બહુમતસઁ સરકાર બનાબએ જા રહલ છલ । ટેલીવીજનસઁ ઈ સમાચાર બારંબાર પ્રસારિત ભએ રહલ છલ। હમ સ્વયં સમાચાર દેખિ નહિ સકૈત છલહુઁ। જહલમે હમરા કોઠરીક સામને તૈનાત પુલિસ સભટા સમાચાર હમરા દૈત રહત છલ। નેતાજી સ્વયં અપાર બહુમતસઁ ઓ સીટ જીતિ ચુકલ રહથિ। જનતંત્ર જીતિ રહલ છલ। જનક્રાન્તિ દલ(જેકેડી)હારિ ગેલ છલ। વાહ રે જનતા! વાહ રે નેતા! ચુનાઓક બાદક ઉડ઼ાર તઁ શક્તિપુરમમે હેવાક છલૈક। તાહિમે તઁ નેતાજી માહિર છલાહે। ઓ શક્તિપુરમ પહુઁચલાહ। દૂ દિનક બાદ રવિદિન સાઁઝમે શપથગ્રહણ સમારોહ છૈક। સે બાત હુનકર જનતવમે અએલનિ। જતેક મુઁહ તતેક તરહક બાત। કે-કે સલાહકાર બનત? જે કેઓ બનએ નહિ બનએ મુદા નેતાજીક નામ તઁ પક્કા છલનહિ। સે તઁ હુનકા ચુનાઓસઁ પહિને આલાકમાન કહિ દેને રહનિ। બસ

𑒠𑒮𑒙𑒰 𑒖𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒢𑒱𑒡𑒱 𑒔𑒰𑒯𑒲 𑒖𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒣𑒰𑒕𑒴-𑒣𑒰𑒕𑒴 𑒔𑒪𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒋।

"𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒯𑒧 𑒞𑒿 𑒂𑒥 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒫𑒩𑒱𑒭𑓂𑒚 𑒕𑒲। 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒞𑒿 𑒂𑒥 𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨𑒣𑓂𑒩𑒧𑒳𑒐 𑒥𑒢𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒔𑒰𑒯𑒲 ।"

"𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒁𑒪𑒰𑒏𑒧𑒰𑒢 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒥𑒴𑒗𑒋 𑒞𑒐𑒢 𑒢𑒹 । 𑒍𑒞𑒯𑒳 𑒞𑒿 𑒞𑒩𑒯-𑒞𑒩𑒯𑒏 𑒒𑒢𑒔𑒏𑓂𑒏𑒩 𑒕𑒻𑒏। 𑒮𑒳𑒢𑒻𑒞 𑒕𑒲 𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨𑒣𑓂𑒩𑒧𑒳𑒐𑒏 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒋𑒏𑒠𑒧 𑒢𑒫 𑒖𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒢𑒱𑒡𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒢𑒰𑒧 𑒂𑒑𑒴 𑒔𑒪𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒻𑒏। 𑒮𑒪𑒰𑒯𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒢𑒫𑒏𑒹𑒮𑒦𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒕𑒻𑒏।"

"𑒮𑒹 𑒏𑒟𑒱𑒏?"

"𑒣𑒳𑒩𑒢𑒰 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒮𑒦 𑒧𑒩𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒏𑒲?"

𑒋𑒯𑒱 𑒥𑒹𑒩 𑒖𑒐𑒢𑒮𑒿 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒣𑒳𑒩𑒧 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪𑒰𑒯, 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒥𑒰𑒧𑒰 𑒂𑒿𑒐𑒱 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒖𑒼𑒩𑒮𑒿 𑒤𑒩𑒏𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒢𑒱। 𑒪𑒰𑒐 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒂𑒿𑒐𑒱𑒏 𑒤𑒩𑒏𑒥 𑒏𑒧𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒦𑒋 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒢𑒱। 𑒥𑒹𑒩-𑒥𑒹𑒩 𑒯𑒢𑒳𑒧𑒰𑒢𑒖𑒲𑒏 𑒡𑓂𑒨𑒰𑒢 𑒏𑒋 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒟𑒱। 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒣𑒳𑒩𑒧 𑒙𑒲𑒮𑒢 𑒪𑒑 𑒯𑒢𑒳𑒧𑒰𑒢 𑒧𑓀𑒠𑒱𑒩 𑒪𑒑𑒮𑒿 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒩𑒯𑒟𑒱 𑒞𑒐𑒢𑒯𑒱 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒖𑒼𑒩𑒮𑒿 𑒥𑒰𑒧𑒰 𑒂𑒿𑒐𑒱 𑒤𑒛𑓃𑒏𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒢𑒱। 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒖𑒼𑒩𑒮𑒿 𑒯𑒢𑒳𑒧𑒰𑒢 𑒔𑒰𑒪𑒲𑒮𑒰 𑒣𑒜𑓃𑒋 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒩𑒯𑒟𑒱। 𑒏𑒰𑒩 𑒩𑒼𑒏𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒐𑒱𑒢। 𑒦𑒹𑒪𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒯𑒢𑒳𑒧𑒰𑒢𑒖𑒲𑒏 𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢 𑒏𑒹𑒢𑒯𑒱 𑒔𑒪𑒲। 𑒞𑒿 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒁𑒮𑒑𑒳𑒢 𑒦𑒹𑒪 𑒯𑒼𑒋𑒞, 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒯𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒯𑒼𑒋𑒞 𑒞𑒿 𑒍 𑒩𑒼𑒏𑒱 𑒪𑒹𑒞𑒰𑒯। 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒏𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒅𑒞𑒩𑒪𑒰𑒯। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒮𑓀𑒑𑒹-𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒁𑓀𑒑𑒩𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒔𑒪𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪 । 𑒋𑒏 𑒮𑒼𑒛𑓃𑒯𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠𑒏 𑒛𑒱𑒥𑓂𑒥𑒰 𑒏𑒲𑒢𑒱 𑒪𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒁𑓀𑒑𑒩𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒧𑒱𑒚𑒰𑒃𑒏 𑒛𑒱𑒥𑓂𑒥𑒰 𑒪𑒹𑒪𑒏 । 𑒂𑒑𑒴-𑒂𑒑𑒴 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒂 𑒣𑒰𑒕𑒴-𑒣𑒰𑒕𑒴 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒁𑓀𑒑𑒩𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠𑒏 𑒛𑒱𑒥𑓂𑒥𑒰𑒮𑒦 𑒪𑒹𑒢𑒹 𑒔𑒪𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪 । 𑒞𑒰𑒫𑒞𑒹𑒧𑒹 𑒣𑒰𑒿𑒞𑒱𑒧𑒹 𑒂𑒑𑒴 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒧𑒼𑒕𑒌𑒪 𑒥𑒛𑓃𑒲 𑒖𑒼𑒩𑒮𑒿 𑒕𑒱𑒏𑒪𑒏। 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒞𑒿 𑒯𑒼𑒮 𑒅𑒛𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒧𑓀𑒠𑒱𑒩𑒼𑒧𑒹 𑒥𑒛𑓂𑒛 𑒯𑒰𑒪 𑒦𑒋 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢𑒏 𑒣𑒰𑒿𑒞𑒱 𑒢𑒱𑒧𑒑𑒩 𑒕𑒪 । 𑒍𑒯𑒱𑒚𑒰𑒧 𑒢𑒱𑒨𑒧𑒮𑒿 𑒏𑒰𑒖 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒕𑒻𑒏 𑒮𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒥𑒴𑒗𑒪 𑒩𑒯𑒢𑒱। 𑒞𑒟𑒰𑒣𑒱, 𑒍 𑒣𑒰𑒿𑒞𑒱𑒧𑒹 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒟𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒞𑒞𑒹𑒏 𑒪𑒼𑒏 𑒣𑒰𑒿𑒞𑒱𑒧𑒹 𑒂𑒑𑒴 𑒕𑒪 𑒖𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒢𑓀𑒥𑒩 𑒂𑒥𑒋𑒧𑒹 𑒠𑒴𑒣𑒯𑒩 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪 । 𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢 𑒏𑒹𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒍𑒯𑒱𑒚𑒰𑒧 𑒅𑒣𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞 𑒪𑒼𑒏𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒯𑒰𑒟𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒠𑒹𑒪𑒟𑒱। 𑒞𑒏𑒩𑒥𑒰𑒠𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒛𑒹𑒩𑒰 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪𑒰𑒯 । 𑒮𑒼𑒔𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒟𑒱 𑒖𑒹 𑒯𑒢𑒳𑒧𑒰𑒢𑒖𑒲 𑒮𑒦𑒙𑒰 𑒮𑒧𑓂𑒯𑒰𑒩𑒱 𑒪𑒹𑒟𑒱𑒢। 𑒮𑒹 𑒞𑒿 𑒚𑒲𑒏𑒹 । 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒰𑒿𑒗 𑒯𑒼𑒃𑒞-𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒧𑒲𑒛𑒱𑒨𑒰𑒧𑒹 𑒮𑒪𑒰𑒯𑒏𑒰𑒩𑒮𑒦𑒏 𑒖𑒹 𑒮𑒴𑒔𑒲 𑒥𑒯𑒩𑒰𑒋𑒪 𑒞𑒰𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒢𑒰𑒧 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒪𑒢𑒱। 𑒋𑒏𑒕𑒰𑒯𑒰

नवतुरिआसभकेँ सलाहकार बनाओल जेबाक समाचार आबि रहल छल। सलाहकारक सूचीमे सँ पुरना नेताजीसभ गुप्त छल। कतहु ककरो चर्चो नहि छल। से देखितहि नेताजी घरेमे बेहोस भए गेलाह।

७

ओमहर हम जहलमे पड़ल छलहुँ। मासक चक लागि गेल। हमर की गलती छल जे जहलमे बंद कए देल गेलहुँ? से किछु बूझा नहि रहल छल। नेताजी आ हुनकर सहयोगी केओ हमर हाल-चाल नहि लेलाह। सभ अपन काजमे व्यस्त छलाह। पहिने चुनाओ आ आब सलाहकार बनबाक प्रयास। हमरा जहलमे केओ-केओ गाहे-बगाहे किछु-किछु समाचार दैत रहैत छल। मुदा ओहिमे कतेक की सत्य छल, की झूठ छल से के बुझबैत? मास दिन जहलमे रहैत-रहैत बहुत किछु सोचबाक मौका भेटल। नेताजीक प्रति मोनमे आक्रोश तँ छलहे। ने हम हुनकर आगू-पाछू करितहुँ ने हमर ई हाल होइत।
असलमे हमरा सुनएसँ समाजक हेतु किछु करबाक अभिलाषा मोनमे छल। तँ जखन पहिल बेर हमर काॅलेजमे नेताजीक भाषण भेल रहए तँ हम बहुत प्रभावित भेल रही। भेल जे ई व्यक्ति कतेक महान छथि। दिन-राति देसक बारेमे सोचैत छथि। हम अपन कैकटा संगीसभक संगे हुनकर आगू-पाछू करए लगलहुँ। जखन कखनहु ओ लग-पासमे बैसार करैथि तखन हमसभ ओतए पहुँचि जाइतहुँ। क्रमशः हम हुनकर लगीच अबैत गेलहुँ।
पता नहि कोन-कोन बातामे हमरापर केस कएल गेल छल। जमानतक कैकटा प्रयास असफल होइत गेल। गाम-पर हमर माए-बाबू बेकल रहथि। दिन-राति

𑒏𑒔𑒯𑒩𑒲 𑒠𑒼𑒛𑓃𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒰𑒯। 𑒏𑒼𑒢𑒰-𑒏𑒼𑒢𑒰 𑒙𑒰𑒏𑒰𑒏 𑒖𑒼𑒑𑒰𑒩 𑒏𑒋 𑒍𑒏𑒲𑒪𑒏 𑒤𑒲𑒮 𑒠𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒰𑒯। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒏𑒰𑒖𑒑𑒩 𑒢𑒯𑒱 𑒦𑒹𑒪। 𑒮𑒳𑒢𑒥𑒰𑒧𑒹 𑒂𑒋𑒪 𑒖𑒹 𑒋𑒏𑒠𑒱𑒢 𑒥𑒰𑒥𑒴𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒥𑒠𑒧𑒰𑒮𑒮𑒦 𑒩𑒮𑓂𑒞𑒰𑒧𑒹 𑒡𑒧𑒏𑒰 𑒠𑒹𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒢𑒱।

"𑒐𑒥𑒩𑒠𑒰𑒩! 𑒖𑒰𑒥𑒹 𑒔𑒳𑒢𑒰𑒍 𑒕𑒻𑒏 𑒞𑒰𑒥𑒹 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒅𑒚𑒰-𑒣𑒳𑒙𑒏 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒩𑒴। 𑒔𑒳𑒣𑒔𑒰𑒣 𑒩𑒯𑒴। 𑒖𑒿 𑒥𑒰𑒞 𑒥𑒜𑓃𑒪 𑒞𑒐𑒢 𑒖𑒹 𑒯𑒼𑒋𑒞 𑒮𑒹 𑒮𑒼𑒔𑒢𑒯𑒳 𑒢𑒯𑒱 𑒯𑒼𑒋𑒥।"

𑒯𑒧𑒩 𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒍𑒏𑒩 𑒥𑒰𑒠 𑒮𑒩𑒱𑒣𑒯𑒳𑒿 𑒛𑒩𑒰 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒟𑒱। 𑒏𑒔𑒯𑒩𑒲 𑒑𑒹𑒢𑒰𑒃 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒠𑒹𑒪 𑒕𑒟𑒱। 𑒍𑒯𑒱 𑒥𑒠𑒧𑒰𑒮𑒮𑒦𑒏 𑒮𑓀𑒠𑒹𑒬𑒧𑒹 𑒠𑒧 𑒕𑒻𑒏। 𑒍 𑒮𑒦 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒑𑒳𑓀𑒛𑒰 𑒠𑒪𑒏 𑒪𑒼𑒏 𑒕𑒪। 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑒢-𑒮𑒢 𑒏𑒞𑒹𑒏𑒼 𑒪𑒼𑒏 𑒋𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒖𑒯𑒰𑒿-𑒞𑒯𑒰𑒿 𑒔𑒳𑒣𑓂𑒣 𑒏𑒩𑒰 𑒠𑒹𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒋। 𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒮𑒰𑒤 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱𑒞𑓂𑒫𑒏 𑒋𑒯𑒱 𑒣𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒖𑒰𑒢𑒏𑒰𑒩 𑒢𑒯𑒱 𑒦𑒋 𑒣𑒥𑒱𑒞𑒯𑒳𑒿 𑒖𑒿 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒃 𑒮𑒦 𑒢𑒯𑒱 𑒒𑒙𑒪 𑒩𑒯𑒻𑒞। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒂𑒥 𑒏𑒲 𑒏𑒋𑒪 𑒖𑒰𑒋? 𑒋𑒏𑒩 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒖𑒥𑒰𑒥 𑒢𑒯𑒱 𑒮𑒳𑒗𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒪। 𑒯𑒧 𑒖𑒯𑒪𑒧𑒹 𑒥𑓀𑒠 𑒦𑒹𑒪-𑒦𑒹𑒪 𑒮𑒼𑒔𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒩𑒰𑒞𑒱-𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒦𑒩𑒱 𑒏𑒩𑒼𑒙 𑒥𑒠𑒪𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒋𑒏 𑒧𑒼𑒢 𑒯𑒼𑒁𑒋 𑒖𑒹 𑒖𑒯𑒪𑒮𑒿 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒥𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒋𑒯𑒱𑒮𑒦𑒮𑒿 𑒯𑒙𑒱 𑒖𑒰𑒋𑒥, 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮𑒮𑒿 𑒢𑒾𑒏𑒩𑒲 𑒞𑒰𑒏𑒱 𑒪𑒹𑒥 𑒂 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒣𑒰𑒪𑒢-𑒣𑒼𑒭𑒝 𑒏𑒩𑒥। 𑒔𑒻𑒢𑒮𑒿 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲 𑒥𑒱𑒞𑒰𑒋𑒥। 𑒂𑒥 𑒋𑒯𑒱 𑒗𑓀𑒗𑒙𑒮𑒦𑒧𑒹 𑒏𑒯𑒱𑒍 𑒢𑒯𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒥। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒏𑒐𑒢𑒯𑒳𑒿 𑒯𑒼𑒁𑒋 𑒖𑒹 𑒋𑒞𑒹𑒏 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒩𑓂𑒟𑒲 𑒯𑒼𑒋𑒥 𑒅𑒔𑒱𑒞 𑒢𑒯𑒱 𑒯𑒼𑒋𑒞। 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒮𑒢-𑒮𑒢 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒠𑒳𑒬𑓂𑒧𑒢𑒏 𑒮𑒯𑒲 𑒃𑒪𑒰𑒖 𑒞𑒿 𑒞𑒐𑒢𑒯𑒱 𑒮𑓀𑒦𑒫 𑒯𑒼𑒋𑒞 𑒖𑒐𑒢 𑒍𑒏𑒩 𑒮𑒞𑓂𑒨𑒞𑒰 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒮𑒰𑒧𑒢𑒹 𑒁𑒥𑒻𑒏। 𑒞𑒞𑒥𑒹 𑒢𑒯𑒱, 𑒍𑒏𑒩 𑒮𑒯𑒲 𑒫𑒱𑒏𑒪𑓂𑒣 𑒯𑒼𑒃𑒏। 𑒢𑒯𑒱 𑒞𑒿 𑒍𑒏𑒩 𑒫𑒩𑓂𑒔𑒮𑓂𑒫 𑒥𑒢𑒪 𑒩𑒯𑒞 𑒂 𑒢𑒲𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒮𑒦 𑒖𑒰𑒢 𑒥𑒿𑒔𑒋𑒥𑒰𑒧𑒹 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒩𑒯𑒞। 𑒋𑒏𑒠𑒱𑒢 𑒦𑒼𑒩𑒹 𑒖𑒪𑒐𑒻 𑒏𑒹𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒯𑒧 𑒖𑒯𑒪𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒼𑒚𑒩𑒲𑒧𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒣𑒜𑓃𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒲 𑒏𑒲 𑒖𑒹𑒪𑒩 𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒥𑒖𑒍𑒪𑒏। 𑒯𑒧 𑒣𑒳𑒪𑒱𑒮𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒹-𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒻𑒞 𑒕𑒲। 𑒍𑒞𑒋 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒖𑒹𑒪𑒩 𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒢𑓂𑒢 𑒦𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒠𑒱𑒮 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒏𑒰𑒑𑒖 𑒥𑒜𑓃𑒥𑒻𑒞 𑒏𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱-

"𑒁𑓀𑒏𑒳𑒩𑒖𑒲! 𑒁𑒣𑒢𑒹𑒏 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒢𑒲𑒏 𑒮𑒧𑒰𑒔𑒰𑒩 𑒂𑒋𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒖𑒧𑒰𑒢𑒞 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒩𑒴𑒩𑒲 𑒐𑒰𑒢𑒰𑒣𑒳𑒩𑒲𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒂𑒃𑒋 𑒖𑒯𑒪𑒮𑒿 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒠𑒹𑒪 𑒖𑒰𑒋𑒞।"

𑒯𑒧 𑒃 𑒮𑒧𑒰𑒔𑒰𑒩 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒐𑒳𑒮 𑒩𑒯𑒲। 𑒯𑒼𑒁𑒋 𑒖𑒹 𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒖𑒪𑓂𑒠𑒲 𑒒𑒩 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒥। 𑒧𑒰𑒋-

વાવૂસઁ ભેંટ કરવ। અપન ઘરમે નયિનસઁ હુનકા લકનિસઁ ગપ્પ-સપ્પ કરવ। હમ જેલર વાવૂક કોઠરીમે વૈસલ-વૈસલ કાગજસભપર દસ્તખત કએ દેલિઐક। થોડ઼વે કાલક વાદ હમરા જહલસઁ છોડ઼િ દેવાક ફરમાન વહાલ ભએ ગેલ। હમ જહલસઁ વાહર અએલહુઁ। જહલક ગેટપર હમરા પિતાજી ભોરેસઁ વિના કિછુ ખૈને-પીને ઠાઢ઼ છલાહ। હમરા દેખિતહુ ઓ ઠેહ પારિ કએ કાનए લગૈત છથિ। હમરો નહિ રહલ જાઇત અછિ। આઁખિસઁ નોર વહए લગૈત અછિ। હમ હુનકા પ્રણામ કરૈત છી। દુનૂગોટે વડ઼ીકાલ ધરિ એક-દોસરકેઁ દેખૈત રહિ જાઇત છી। ફેર હમહિ ઓહિ મૌનકેઁ તોડ઼ૈત છી-

"હમસભ ચલી। ગામપર માએ વાટ તકૈત હેતી।"

"ઠીકે કહલહ। ઓ તઁ રાતિ ભરિ જાગલ છથિ। તોહર અએવાક સમાચાર સુનિતહિ તરહ-તરહક ઓરિઆઓનમે લાગિ ગેલ છથિ। વૌઆકેઁ કદીમાક તરકારી વહુત નીક લગૈત છનિ। ભોરે ચૂરા-દહીક સંગે વહુત પસિન્ન છનિ। હલુઆ વનેવાક હેતુ કિછુ સુજી લેને આએવ। એતવે ગપ્પ-સપ્પ રાતિ ભરિ કરૈત રહલીહ। ભોરુકવામે નિન્ન લાગલનિ તખનહુ રહહસભ વડ઼વડ઼ાઇત સુનલિઅનિ। આખિ માએ છથિન।"

દુનૂગોટે રિક્સાપર વૈસિ જાઇત છી। હમરાસભકેઁ લેને રિક્સા આગૂ વઢ઼િ જાઇત અછિ। હમસભ ગામ પહુઁચૈત છી। અપન ઘર દેખિ વઢ઼ૈત જે આનંદ હોઇત છલ તકર વર્ણન કરવ મોસકિલ અછિ। હોઅએ જે રસ્તા એતેક પૈઘ કએલ છૈક। આઓર છોટ કએ નહિ ભએ રહલ છૈક। એક મોન હોઅએ જે દૌડ઼િ આ ઘર પહુઁચિ માએક પૈરપર ખસિ પડ઼ી। મુદા વાવૂ જે સંગે રહથિ। હુનકે ગતિસિં ચલિ સકૈત છલહુઁ। ખૈર! થોડ઼ે કાલક વાદ હમસભ અપન ઘર પહુઁચિ ગેલહુઁ। ગામમે હમરા દેખિતહુ માએક હાલ વેહાલ છલ। ઓ હમરા ભરિ પાઁજ પકડ઼િ લેલક। જોર-જોરસઁ કાનए લાગલિ। કતવો વુઝેવાક પ્રયાસ કરિઐક ઓ સુનવે નહિ કરએ। ખાલી એતવે વજલિએ-

"આવ કતહુ ને જેવૈ રે વાવૂ! આવ કતહુ નહિ।"

𑒏𑒕𑒳 𑒥𑒳𑒗𑒹𑒥𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒩𑒋 𑒖𑒹 𑒂𑒐𑒱𑒩 𑒍 𑒏𑒲 𑒏𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱? 𑒣𑒩𑒹𑒮𑒰𑒢𑒲𑒧𑒹 𑒞' 𑒮𑒧𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒕𑒪। 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒖𑒯𑒪 𑒔𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒒𑒩𑒧𑒹 𑒏𑒹𑒍 𑒋𑒏𑓂𑒏𑒼 𑒩𑒰𑒞𑒱𑒨𑒼𑒮𑒿 𑒢𑒯𑒱 𑒮𑒴𑒞𑒱 𑒮𑒏𑒪। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒂𑒥 𑒞' 𑒯𑒧 𑒂𑒥𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒋𑒞𑒹𑒏 𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒏𑒟𑒲𑒏?
𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒖𑒹𑒢𑒰 -𑒞𑒹𑒢𑒰 𑒧𑒰𑒋𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒧𑒗𑒾𑒪𑒟𑒱। 𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒒𑒩 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒧𑒰𑒋 𑒦𑒼𑒩𑒹𑒮𑒿 𑒦𑒼𑒖𑒢𑒏 𑒫𑓂𑒨𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰𑒧𑒹 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒕𑒪। 𑒯𑒧 𑒖𑒪𑓂𑒠𑒲𑒮𑒿 𑒮𑓂𑒢𑒰𑒢-𑒡𑓂𑒨𑒰𑒢 𑒏𑒹𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒦𑒢𑒮𑒰 𑒒𑒩𑒧𑒹 𑒧𑒰𑒋 𑒪𑒑 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒧𑒰𑒋 𑒯𑒧𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒏𑒋 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒲𑒯। 𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒍𑒞𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒟𑒱। 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒯𑒧 𑒥𑒰𑒥𑒴𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒹-𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒦𑒼𑒖𑒢 𑒏𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒧𑒰𑒋𑒏 𑒯𑒰𑒟𑒏 𑒥𑒢𑒰𑒍𑒪 𑒦𑒼𑒖𑒢, 𑒋𑒞𑒹𑒏 𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒐𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒪𑒑𑒻𑒞 𑒕𑒪 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒮𑒠𑓂𑒨𑓁 𑒃𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒪𑒼𑒏𑒧𑒹 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒲। 𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒐𑒰𑒃𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒯𑒳𑒿, 𑒧𑒰𑒋 𑒣𑒩𑒮𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪। 𑒏𑒞𑒥𑒼 𑒧𑒢𑒰 𑒏𑒩𑒻𑒞, 𑒧𑒰𑒋 𑒧𑒰𑒢𑒥𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒩𑒋।
" 𑒂𑒥 𑒏𑒢𑒲𑒏𑒼 𑒖𑒑𑒯 𑒢𑒯𑒱 𑒥𑒰𑒿𑒔𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒂𑒥 𑒁𑒣𑒢 𑒩𑒯𑒋 𑒠𑒱𑒅। 𑒤𑒹𑒩 𑒥𑒰𑒠𑒧𑒹 𑒐𑒰𑒋𑒥 ।"
𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒋𑒯𑒱 𑒥𑒰𑒞𑒏 𑒮𑒧𑒩𑓂𑒟𑒢 𑒏𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒦𑒼𑒖𑒢 𑒏𑒋 𑒥𑒯𑒩𑒱𑒂 𑒏𑒼𑒙𑒩𑒲𑒧𑒹 𑒔𑒾𑒏𑒲𑒣𑒩 𑒥𑒻𑒮 𑒑𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒧𑒰𑒋 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒍𑒞𑒯𑒱 𑒂𑒥𑒱 𑒑𑒹𑒪। 𑒞𑒰𑒫𑒞𑒹𑒧𑒹 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒖𑒲𑒣 𑒂𑒥𑒱 𑒏𑒋 𑒯𑒧𑒩 𑒠𑒩𑒥𑒰𑒖𑒰𑒣𑒩 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱।

८

𑒖𑒲𑒣𑒮𑒿 𑒔𑒰𑒩𑒱𑒙𑒰 𑒧𑒳𑒮𑓂𑒙𑓀𑒛 𑒅𑒞𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒮𑒼𑒗𑒹 𑒯𑒧𑒩 𑒠𑒩𑒥𑒰𑒖𑒰𑒣𑒩 𑒂𑒥𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒖𑒲𑒣𑒏 𑒁𑒥𑒰𑒖 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒏𑒋 𑒥𑒰𑒯𑒩 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒲 𑒂 𑒧𑒳𑒮𑓂𑒙𑓀𑒛𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒍𑒮𑒰𑒩𑒰𑒣𑒩 𑒥𑒻𑒮𑒪 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒔𑒏𑒱𑒞 𑒕𑒲, 𑒛𑒹𑒩𑒰𑒋𑒪 𑒕𑒲। 𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒏𑒕𑒳 𑒥𑒖𑒱𑒞𑒯𑒳𑒿 𑒞𑒰𑒯𑒱𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒯𑒱 𑒍𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒮𑒿 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒧𑒳𑒮𑓂𑒙𑓀𑒛 𑒥𑒖𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱-
"𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒯𑒧𑒩𑒰𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒚𑒍𑒪𑒰𑒯 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒯𑒪𑒏 𑒥𑒰𑒞𑒧𑒹 𑒏𑒞𑒯𑒳 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒕𑒻𑒏। 𑒏𑒏𑒩𑒼 𑒏𑒕𑒳 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒯𑒥𑒰𑒏 𑒕𑒻𑒏। 𑒖𑒿 𑒮𑒹 𑒮𑒦 𑒏𑒩𑒥𑒯 𑒞' 𑒤𑒹𑒩 𑒞𑒴𑒿 𑒖𑒰𑒢𑒯।"
𑒋𑒞𑒥𑒰 𑒥𑒰𑒖𑒱 𑒍 𑒮𑒦 𑒍𑒮𑒰𑒩𑒰𑒣𑒩𑒮𑒿 𑒅𑒞𑒩𑒱 𑒑𑒹𑒪। 𑒠𑒹𑒐𑒱𑒞𑒹-𑒠𑒹𑒐𑒱𑒞𑒹 𑒖𑒲𑒣𑒧𑒹 𑒮𑒥𑒰𑒩

𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪। 𑒖𑒲𑒣 𑒞𑒹𑒖𑒲𑒮𑒿 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒜𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒪। 𑒯𑒧 𑒂 𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒥𑒳𑒗𑒱𑒋 𑒢𑒯𑒱 𑒮𑒏𑒪𑒱𑒌𑒏 𑒖𑒹 𑒦𑒋 𑒏𑒲 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒻𑒏? 𑒆𑒣𑒩𑒮𑒿 𑒧𑒳𑒮𑓂𑒙𑓀𑒛𑒮𑒦𑒏 𑒥𑒑𑒋-𑒥𑒰𑒢𑒱 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒧𑒰𑒟𑒰 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒹𑒢𑒰𑒃 𑒥𑓀𑒠 𑒏𑒋 𑒠𑒹𑒪𑒏। 𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒍𑒏𑒩𑒮𑒦𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒳𑒢𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒖𑒥𑒰𑒥 𑒢𑒯𑒱 𑒠𑒋 𑒮𑒏𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒞𑒿 𑒥𑒯𑒳𑒞𑒹 𑒛𑒩𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒟𑒱। 𑒍𑒯𑒱 𑒮𑒧𑒨𑒧𑒹 𑒧𑒰𑒋 𑒦𑒢𑒮𑒰 𑒒𑒩𑒮𑒿 𑒥𑒰𑒯𑒩 𑒂𑒋𑒪𑒱। 𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒋𑒢𑒰 𑒑𑒳𑒧𑓂𑒧 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒕𑒱𑒑𑒳𑒢𑓂𑒞𑒰𑒧𑒹 𑒣𑒛𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒱।

"𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒲 𑒕𑒻𑒏? 𑒞𑒴𑒿 𑒮𑒦 𑒋𑒢𑒰 𑒣𑒩𑒹𑒮𑒰𑒢 𑒏𑒱𑒋𑒏 𑒕𑒯? "

𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒏𑒲 𑒥𑒖𑒱𑒞𑒟𑒱? 𑒯𑒼𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒖𑒿 𑒮𑒯𑒲-𑒮𑒯𑒲 𑒏𑒯𑒱 𑒠𑒹𑒥𑒻𑒏 𑒞𑒿 𑒏𑒯𑒲 𑒒𑒥𑒛𑓃𑒰 𑒢𑒹 𑒖𑒰𑒟𑒱। 𑒋𑒞𑒹𑒏 𑒧𑒼𑒮𑒏𑒱𑒪𑒱𑒮𑒿 𑒯𑒧 𑒖𑒯𑒪𑒮𑒿 𑒕𑒳𑒙𑒱 𑒏𑒋 𑒂𑒋𑒪 𑒕𑒲। 𑒞𑒹𑒿 𑒍𑒋𑒯 𑒠𑒵𑒭𑓂𑒙𑒱𑒮𑒦 𑒮𑒰𑒧𑒢𑒹𑒧𑒹 𑒠𑒹𑒐𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒢𑒱।

"𑒃 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒢𑒲𑒏 𑒪𑒼𑒏 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱।"

"𑒔𑒳𑒣𑓂𑒣 𑒩𑒯𑒴। 𑒏𑒹𑒍 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒪𑒑 𑒔𑒳𑒑𑒪𑒲 𑒏𑒋 𑒠𑒹𑒞 𑒞𑒿 𑒖𑒰𑒢 𑒥𑒿𑒔𑒹𑒢𑒰𑒃 𑒧𑒼𑒮𑒏𑒱𑒪 𑒦𑒋 𑒖𑒰𑒋𑒞।"

"𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒋𑒢𑒰 𑒛𑒩𑒰𑒋𑒪 𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒠𑒱𑒢 𑒩𑒯𑒱 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒲? 𑒃𑒯𑒼 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒟𑒱𑒏?"

"𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒑𑒰𑒧 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒠𑒲। 𑒏𑒞𑒯𑒳 𑒥𑒰𑒯𑒩𑒹 𑒩𑒯𑒲। 𑒏𑒧 𑒮𑒿 𑒏𑒧 𑒖𑒰𑒢 𑒞𑒿 𑒥𑒰𑒿𑒔𑒞। 𑒬𑒰𑓀𑒞𑒱𑒮𑒿 𑒖𑒲𑒥 𑒞𑒿।"

𑒃 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒠𑒹𑒯𑒧𑒹 𑒂𑒑𑒱 𑒡𑒳𑒏𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒏। 𑒯𑒧 𑒔𑒱𑒔𑒱𑒂 𑒅𑒚𑒻𑒞 𑒕𑒲-

"𑒏𑒹𑒍 𑒏𑒞𑒯𑒳 𑒢𑒯𑒱 𑒖𑒰𑒋𑒞। 𑒯𑒧 𑒁𑒐𑒢 𑒧𑒩𑒱 𑒢𑒯𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒁𑒕𑒱। 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒦𑒰𑒑𑓂𑒨 𑒐𑒩𑒰𑒥 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒻𑒏।"

"𑒦𑒰𑒑𑓂𑒨 𑒞𑒿 𑒯𑒧𑒩𑒰𑒮𑒦𑒏 𑒐𑒩𑒰𑒥 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱।"-𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒥𑒖𑒪𑒰𑒯।

𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒧𑒼𑒮𑒏𑒱𑒪𑒱𑒮𑒿 𑒋𑒏𑒧𑒰𑒮𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒖𑒯𑒪𑒮𑒿 𑒕𑒳𑒙𑒱 𑒏𑒋 𑒯𑒧 𑒁𑒣𑒢 𑒒𑒩 𑒫𑒰𑒣𑒮 𑒂𑒋𑒪 𑒩𑒯𑒲। 𑒣𑒞𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒋𑒯𑒱 𑒥𑒹𑒩 𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮 𑒏𑒹𑒪𑒟𑒱। 𑒏𑒏𑒩𑒰-𑒏𑒏𑒩𑒰 𑒢𑒹 𑒐𑒳𑒮𑒰𑒧𑒠 𑒏𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒏𑒹𑒢𑒰-𑒢𑒹-𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒙𑒰𑒏𑒰𑒏 𑒖𑒼𑒑𑒰𑒩 𑒏𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒅𑒞𑓂𑒮𑒳𑒏𑒞𑒰𑒮𑒿 𑒧𑒰𑒋 𑒯𑒧𑒩 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒑𑒞 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒪𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒃 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒢𑓂𑒢𑒞𑒰 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒏𑒰𑒪 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒱 𑒮𑒏𑒪। 𑒖𑒲𑒣𑒮𑒿 𑒂𑒋𑒪 𑒍𑒯𑒱 𑒧𑒳𑒮𑓂𑒙𑓀𑒛 𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒏𑒋 𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒫𑒱𑒭𑒰𑒠𑒑𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒧𑒰𑒋 𑒂 𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒞𑒿 𑒛𑒩𑒹 𑒥𑒾𑒏 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪𑒟𑒱 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒢𑒯𑒱 𑒖𑒰𑒋। 𑒂𑒏𑓂𑒩𑒼𑒬𑒮𑒿 𑒠𑒹𑒯𑒧𑒹 𑒂𑒑𑒱

𑒪𑒰𑒑𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪। 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒯𑒠 𑒣𑒰𑒩 𑒏𑒋 𑒔𑒳𑒏𑒪 𑒕𑒪।

"𑒋𑒯𑒱 𑒣𑒰𑒩 𑒏𑒲 𑒍𑒯𑒱 𑒣𑒰𑒩" -𑒯𑒧 𑒧𑒼𑒢𑒹-𑒧𑒼𑒢𑒹 𑒮𑒼𑒔𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒩𑒰𑒞𑒱𑒧𑒹 𑒖𑒐𑒢 𑒯𑒧𑒩 𑒧𑒰𑒋-𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒮𑒳𑒞𑒪 𑒩𑒯𑒟𑒱 𑒯𑒧 𑒔𑒳𑒣𑒔𑒰𑒣 𑒒𑒩 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒁𑒢𑓂𑒯𑒰𑒩𑒹𑒧𑒹 𑒣𑒻𑒩𑒹-𑒣𑒻𑒩𑒹 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒢𑒰𑒟𑒏 𑒍𑒯𑒱𑒚𑒰𑒧 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒢𑒰𑒟𑒏 𑒒𑒩 𑒯𑒧𑒩 𑒑𑒰𑒧 𑒮𑒞𑒙𑒼𑒪𑒮𑒿 𑒮𑒙𑒪 𑒧𑒠𑒢𑒣𑒳𑒩𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒻𑒏। 𑒖𑒯𑒪𑒧𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳𑒠𑒱𑒢 𑒍 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒩𑒯𑒋। 𑒍𑒏𑒩𑒼 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒤𑒿𑒮𑒰 𑒠𑒹𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒻𑒏। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒍𑒏𑒩 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒮𑒦 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒯𑒼𑒮𑒑𑒩 𑒕𑒪। 𑒞𑒹𑒿 𑒍𑒏𑒩 𑒖𑒧𑒰𑒢𑒞𑒱 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒏। 𑒞𑒯𑒱𑒂𑒮𑒿 𑒍 𑒑𑒰𑒧𑒹 𑒣𑒩 𑒕𑒪। 𑒏𑒞𑒯𑒳 𑒥𑒰𑒯𑒩 𑒢𑒯𑒱 𑒑𑒹𑒪। 𑒯𑒧 𑒖𑒯𑒪𑒮𑒿 𑒕𑒳𑒙𑒱 𑒑𑒰𑒧 𑒥𑒰𑒣𑒮 𑒂𑒥𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒮𑒹 𑒖𑒰𑒢𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒻𑒏। 𑒁𑒔𑒰𑒢𑒏 𑒩𑒰𑒞𑒱𑒧𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒁𑒣𑒢 𑒍𑒮𑒰𑒩𑒰𑒣𑒩 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒢𑒰𑒟 𑒛𑒩𑒰 𑒑𑒹𑒪। 𑒁𑒮𑒪𑒧𑒹 𑒍 𑒪𑒒𑒲 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒅𑒚𑒪 𑒕𑒪। 𑒍𑒮𑒰𑒩𑒰𑒣𑒩 𑒔𑒾𑒏𑒲𑒣𑒩 𑒮𑒳𑒞𑒪 𑒩𑒯𑒋। 𑒥𑒰𑒣𑒮 𑒂𑒥𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒪 𑒕𑒪 𑒏𑒱 𑒯𑒧 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒱𑒌𑒏। 𑒁𑒢𑓂𑒯𑒰𑒩 𑒩𑒯𑒥𑒰𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝𑒹 𑒍 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒔𑒱𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒮𑒏𑒪। 𑒍 𑒔𑒱𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮𑒹𑒧𑒹 𑒕𑒪 𑒏𑒱 𑒯𑒧 𑒤𑒳𑒮𑒤𑒳𑒮𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿-

"𑒯𑒧 𑒕𑒲 𑒬𑓀𑒏𑒩।"

"𑒋𑒞𑒹 𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒏𑒱𑒋 𑒁𑒮𑒑𑒩? 𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒲 𑒕𑒻𑒏? "

"𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒲 𑒩𑒯𑒻𑒏। 𑒄 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒖𑒲𑒢𑒰𑒃 𑒧𑒼𑒮𑒏𑒱𑒪 𑒏𑒋 𑒠𑒹𑒢𑒹 𑒁𑒕𑒱।"

"𑒮𑒹 𑒏𑒲?"

"𑒮𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒞𑒼𑒩𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒥𑒴𑒗𑒪 𑒕𑒯?"

"𑒁𑒐𑒢 𑒏𑒲 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒏 𑒖𑒹 𑒩𑒰𑒞𑒱𑒋𑒧𑒹 𑒞𑒼𑒩𑒰 𑒂𑒥𑒋 𑒣𑒛𑓃𑒪𑒯?"

"𑒏𑒲 𑒏𑒯𑒱𑒁𑒯? 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒧𑒼𑒮𑒏𑒱𑒪𑒮𑒿 𑒖𑒧𑒰𑒢𑒞 𑒦𑒹𑒪। 𑒞𑒏𑒩𑒥𑒰𑒠 𑒑𑒰𑒧 𑒥𑒰𑒣𑒮 𑒂𑒋𑒪 𑒕𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒏𑒲 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒧𑒳𑒮𑓂𑒙𑓀𑒛𑓃 "

𑒯𑒧 𑒋𑒞𑒥𑒹 𑒥𑒰𑒖𑒪 𑒕𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒏𑒲 𑒍 𑒥𑒰𑒞 𑒪𑒼𑒏𑒱 𑒪𑒹𑒪𑒏।

"𑒍! 𑒞𑒿 𑒍 𑒔𑒰𑒩𑒴 𑒧𑒼𑒮𑓂𑒙𑓀𑒛 𑒞𑒼𑒩𑒼 𑒍𑒞𑒋 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪𑒯?"

"𑒯𑒿।"

"𑒍 𑒞𑒿 𑒯𑒧𑒩𑒼𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒮 𑒯𑒖𑒰𑒩 𑒁𑒖𑓂𑒖𑒞𑒱 𑒏𑒱𑒋 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒋। 𑒥𑒴𑒗𑒹𑒥𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒋𑒏𑒩𑒰𑒮𑒿 𑒏𑒼𑒢𑒰 𑒣𑒰𑒩 𑒣𑒰𑒥𑒲?"

"𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒩𑒯।"

"કી?"

"દુનૂગોટે શક્તિપુરમ ચલૈત છી। સોહે નેતાજીસઁ ગપ્પ કરી। પુછલિઐક જે ઓ કી ચાહૈત અછિ?"

"ઓ એતેક આસાન લોક બુઝાઇત છહ?"

"મુદા એના ડરાઇત રહલાસઁ તઁ કિછુ હોબએ બલા અછિ નહિ?"

"તખન જે કહહ।"

"દુનૂગોટે શક્તિપુરમ ચલી। ઓતહિ બાત ફરિછાએત।"

તકરબાદ હમ આ શક્તિનાથ કિછુકાલ ગપ્પ-સપ્પ કરૈત રહલહુઁ। ફરીચ ભએ ગેલ છલ। સ્નાન-ધ્યાન કેલહુઁ। કિછુ જલખૈ કેલહુઁ આ શક્તિપુરમક હેતુ બિદા ભએ ગેલહુઁ।

૮

નવ સલાહકારમંડલક ગઠન ભએ ગેલૈક। રાજ્યપ્રમુખ ચુનિ લેલ ગેલ। સભક શપથગ્રહણ શક્તિપુરમક નગરભવનમે ભેલ। નગરભવન દર્શકસઁ ખચાખચ ભરલ રહએ। કાર્યક્રમ શુરુ હોઅએસઁ પહિને રસનચૌકી બાજિ રહલ છલ। નગરભવન શક્તિપુરમક ચારૂકાત ઝંડા ફહરા રહલ છલ। પાર્ટીક કાર્યકર્તાસભ વિજયોન્માદમે રહિ-રહિ કએ ઇનકલાબ-જિદાબાદક નારા લગા રહલ છલાહ। મુદા નેતાજીક કતહુ અતા-પતા નહિ છલ। જે વ્યક્તિ અપના-આપકેઁ રાજ્યપ્રમુખ બનબાક સપના દેખિ રહલ છલાહ, જે ચુનાઓ જિતબાક હેતુ અપનહિ મંચપર બમ વિસ્ફોટ કરવા ચુકલ છલાહ, આઓર કહિ નહિ કી-કી કએ ચુકલ છલાહ, સે એહિ મહત્વપૂર્ણ પરિદૃશ્યસઁ લાપતા છલાહ। કોનો નામો નિસાન નહિ। અપના ભરિ ઓ બહુત પ્રયાસ કેલથિ। અલાકમાન દ્વારા નિયુક્ત પર્યવેક્ષકકેઁ જેબી ભરિ દેલથિ। જહિઆસઁ ઓ શક્તિપુરમ અએલથિ, તહિઆસઁ પંચસિતારા હોટલમે નેતાજીક આવાગમન હોઇતે રહૈત છલ।

𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒏𑒯𑒥𑒲 𑒕𑒻𑒏 𑒖𑒐𑒢 𑒦𑒰𑒑𑓂𑒨 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒏𑒴𑒪 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒕𑒻𑒏 𑒞𑒐𑒢 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒖𑒼𑒑𑒰𑒩 𑒏𑒰𑒖 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒻𑒏।

𑒏𑒯𑒥 𑒖𑒹 𑒋𑒞𑒹𑒏 𑒏𑒹𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠𑒼 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒦𑒰𑒑𑓂𑒨 𑒏𑒱𑒋𑒏 𑒮𑒰𑒟 𑒢𑒯𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒏𑒢𑒱? 𑒞𑒏𑒩 𑒏𑒲 𑒏𑒯𑒪 𑒖𑒰𑒋? 𑒮𑒧𑒨 𑒯𑒼𑒞 𑒥𑒪𑒫𑒰𑒢। 𑒖𑒐𑒢 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐𑒏 𑒮𑒧𑒨 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒏𑒴𑒪 𑒦𑒋 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒐𑒢 𑒏𑒞𑒥𑒼 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒏𑒩𑒴, 𑒮𑒦 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒅𑒪𑓂𑒙𑒹 𑒦𑒹𑒪 𑒔𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒩𑒝𑒦𑒴𑒧𑒱𑒧𑒹 𑒏𑒩𑓂𑒝𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒨𑒰 𑒡𑒮𑒪𑒢𑒱 𑒞𑒿 𑒡𑒮𑒱𑒞𑒹 𑒔𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒥𑓂𑒩𑒯𑓂𑒧𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒹𑒢𑒰𑒃 𑒥𑓀𑒠 𑒏𑒋 𑒠𑒹𑒪𑒏𑒢𑒱। 𑒣𑒩𑒮𑒳𑒩𑒰𑒧𑒏 𑒬𑓂𑒩𑒰𑒣 𑒮𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪। 𑒅𑒢𑒔𑒰𑒮𑒼 𑒯𑒫𑒰 𑒅𑒪𑓂𑒙𑒰 𑒥𑒯𑒋 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒂 𑒢𑒱𑒯𑒞𑓂𑒟𑒰 𑒏𑒩𑓂𑒝𑒣𑒩 𑒁𑒩𑓂𑒖𑒳𑒢 𑒮𑒢 𑒢𑒲𑒞𑒱𑒏𑒳𑒬𑒪 𑒨𑒼𑒠𑓂𑒡𑒰 𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒧𑒰𑒢𑒱 𑒬𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩 𑒔𑒪𑒰 𑒠𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒏𑒩𑓂𑒝 𑒧𑒰𑒩𑒪 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯 । 𑒮𑒋𑒯 𑒕𑒪 𑒦𑒰𑒫𑒲। 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒮𑒧𑒨 𑒔𑒪𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪 । 𑒏𑒹𑒢𑒰-𑒢𑒹-𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒍𑒏𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒠𑓂𑒫𑓀𑒠𑓂𑒫𑒲𑒮𑒦 𑒏𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒲𑒨 𑒣𑒩𑓂𑒨𑒫𑒹𑒏𑓂𑒭𑒏𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒍𑒏𑒩 𑒑𑒣𑓂𑒣-𑒮𑒣𑓂𑒣 𑒂 𑒂𑒠𑒰𑒢-𑒣𑓂𑒩𑒠𑒰𑒢𑒏 𑒦𑒲𑒛𑒱𑒍 𑒥𑒢𑒰 𑒪𑒹𑒪𑒏 𑒂 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒁𑒪𑒰𑒏𑒧𑒰𑒢 𑒪𑒑 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒰 𑒠𑒹𑒪𑒏 । 𑒞𑒏𑒩 𑒥𑒰𑒠 𑒞𑒿 𑒖𑒹 𑒦𑒹𑒪 𑒮𑒹 𑒏𑒲 𑒏𑒯𑒪 𑒖𑒰𑒋?

𑒩𑒰𑒞𑒱𑒋 𑒦𑒩𑒱𑒧𑒹 𑒏𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒲𑒨 𑒣𑒩𑓂𑒨𑒫𑒹𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒥𑒠𑒪𑒱 𑒠𑒹𑒪 𑒑𑒹𑒪 । 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒥𑒢𑒰𑒍𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒮𑒪𑒰𑒯𑒏𑒰𑒩𑒮𑒦𑒏 𑒮𑒴𑒔𑒲𑒏 𑒠𑒼𑒥𑒰𑒩𑒰 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒏𑒋𑒪 𑒑𑒹𑒪। 𑒞𑒏𑒩 𑒥𑒰𑒠 𑒏𑒻𑒏𑒑𑒼𑒙𑒹𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒏𑒙𑒪, 𑒏𑒱𑒕𑒳𑒑𑒼𑒙𑒹𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒪। 𑒮𑒣𑒟𑒑𑓂𑒩𑒯𑒝𑒏 𑒮𑒧𑒨 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒥𑒠𑒪𑒱 𑒠𑒹𑒪 𑒑𑒹𑒪 । 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒔𑒰𑒩𑒱 𑒥𑒖𑒹 𑒮𑒰𑒿𑒗𑒏 𑒮𑒧𑒨 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒡𑒰𑒩𑒱𑒞 𑒏𑒋𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪 । 𑒞𑒏𑒩 𑒥𑒰𑒠 𑒋𑒑𑒰𑒩𑒯 𑒥𑒖𑒹 𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒮𑒧𑒨 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒡𑒰𑒩𑒱𑒞 𑒏𑒋𑒪 𑒑𑒹𑒪। 𑒠𑒼𑒥𑒰𑒩𑒰 𑒥𑒢𑒪 𑒮𑒴𑒔𑒲𑒏 𑒖𑒰𑒢𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒏𑒏𑒩𑒼 𑒢𑒯𑒱 𑒪𑒰𑒑𑒱 𑒮𑒏𑒪𑒻𑒏 । 𑒖𑒐𑒢 𑒢𑒑𑒩𑒦𑒫𑒢𑒧𑒹 𑒮𑒣𑒟𑒑𑓂𑒩𑒯𑒝𑒏 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒦𑒰𑒫𑒲𑒮𑒪𑒰𑒯𑒏𑒰𑒩𑒮𑒦 𑒁𑒣𑒢-𑒁𑒣𑒢 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑒑𑓂𑒩𑒯𑒝 𑒏𑒹𑒪𑒟𑒱, 𑒞𑒐𑒢𑒯𑒱 𑒪𑒼𑒏 𑒥𑒴𑒗𑒱 𑒮𑒏𑒪 𑒖𑒹 𑒏𑒹 𑒮𑒪𑒰𑒯𑒏𑒰𑒩 𑒥𑒢𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒟𑒱 𑒂 𑒏𑒱𑒢𑒏𑒩 𑒢𑒰𑒧 𑒕𑒳𑒙𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒏𑒞𑒯𑒳 𑒢𑒯𑒱 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒔𑒼𑒙𑓂𑒙𑒹 𑒢𑒑𑒩𑒦𑒫𑒢𑒮𑒿 𑒒𑒳𑒩𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒁𑒣𑒢 𑒛𑒹𑒩𑒰 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪𑒰𑒯 । 𑒦𑒩𑒱𑒣𑒼𑒐 𑒠𑒰𑒩𑒴 𑒣𑒱𑒪𑒰𑒯 𑒂 𑒮𑒴𑒞𑒱 𑒩𑒯𑒪𑒰𑒯 ।

𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒮𑒏𑓂𑒩𑒰𑒣𑒳𑒩𑒰𑒧 𑒮𑒼𑒗𑒹 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒍𑒯𑒱𑒚𑒰𑒧 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒒𑒩𑒏 𑒑𑒹𑒙 𑒥𑓀𑒠 𑒩𑒯𑒻𑒏 । 𑒮𑒏𑓂𑒩𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒒𑓀𑒙𑒲 𑒥𑒖𑒍𑒪𑒏 । 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒢𑒯𑒱 𑒦𑒹𑒙𑒪𑒻𑒏 । 𑒯𑒧 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒏𑒹𑒫𑒰𑒩 𑒪𑒑 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒩𑒯𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒦𑒹𑒪 𑒖𑒹 𑒏𑒹𑒫𑒰𑒩 𑒂𑒥 𑒐𑒳𑒖𑒞 𑒞𑒰𑒥। 𑒣𑒰𑒿𑒔 𑒧𑒱𑒢𑒙 𑒡𑒩𑒱 𑒍𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒩𑒯𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿 । 𑒮𑒏𑓂𑒩𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒤𑒹𑒩𑒮𑒿 𑒒𑓀𑒙𑒲 𑒥𑒖𑒰 𑒠𑒹𑒪𑒰𑒯 । 𑒋𑒯𑒱 𑒥𑒹𑒩

યનાકસઁ કેવાન ખુળલ। મુદા કેવાન ખોલનહિન નેતાળી નહિ અપિતુ સંદીપ છલ । સંદીપ હમના દેખિતહિ સિકપકા ગેલ। શશિકાન્તકેઁ સેહો ઓ ળનૈત છલ। હમના કિછુ નહિ કહિ ઓ શશિકાન્ત દિસ મુખાતિવ ભેલ-
"કી વાત?"
"વાત કી નહૌક? નેતાળી કહઁ અછિ?"
"કહિ નહિ? મુદા વાત કી છૈક?"
"પુછૈત છથિહ સે કહિતિ નહિ છહ આ અંટ-વંટ વળને ળા નહલ છહ।"
"કી પુછૈત છહ?"
"ગે! નેતાળી કહઁ અછિ, સે શ્રનાછિા કએ કહહ।"
"કતહુ ગેલ છથિ।"
શશિકાન્તકેઁ સંદીપક વાતપન વિશ્વાસ નહિ ભેલૈક । ઓ એકહિ ઝટકામે સંદીપકેઁ પાછૂ કેલક આ શ્રૈટમે અંદન ચલિ ગેલ। નેતાળીક કેવાન ખુળલ છલ। ઓ ઓછાઓનપન વેહોસ પડ઼લ છલાહ। કતહુ કોનો શવ્દ નહિ। નેતાળીકેઁ હમના લોકનિક આગમનસઁ કોનો ક્નિયા-પ્નતિક્નિયા હોશ્ત નહિ દેખલથિન।
નેતાળીકેઁ અંદન દેખિ શશિકાન્તકેઁ સંદીપપન વડ઼ી ળોનસઁ તામસ ભેલૈક । ઓ ચોટ્ટે સંદીપ દિસ ઘુમલ આ ચએલ ચમેટા સંદીપકેઁ લગા દેલક। અનચોકે લાગલ એહિ ચોટસઁ સંદીપ ડામહિ ખસલ। સંદીપ વહુત અપમાનિત મહસૂસ કએ નહલ છલ । મુદા કનિતએ કી? ઓ ળેના-તેના ઉઠલ, અપન કોઠની ગેલ આ કેવાન વંદ કએ લેલક।

૧૦

તકન વાદ કતવો પ્નયાસ કેલિક, સંદીપ કેવાન નહિ ખોલલક । હમ દુનૂગોટે નેતાળીક કોઠનીક આગૂ કેવાનસઁ સટલ ઠાઢ઼ નહિ ગેલહુઁ। નેતાળી પીને ધુત્ત પડ઼લ છલાહ । હુનકા કોનો વાતક કોનો અસન નહિ ભેલનિ। કે આએલ, કે ગેલ, કોનો મતલવ નહિ। ઓહને સમયમે શશિકાન્ત વાળલ-

"𑒃𑒋𑒯 𑒧𑒾𑒏𑒰 𑒁𑒕𑒱, 𑒋𑒏𑒩 𑒢𑒩𑒹𑒙𑒲 𑒠𑒰𑒥𑒱 𑒠𑒲 𑒂 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒱 𑒖𑒰𑒅।"

"𑒐𑒥𑒩𑒠𑒰𑒩! 𑒋𑒯𑒢 𑒥𑒰𑒞 𑒖𑒼𑒩 𑒢𑒯𑒱 𑒥𑒖𑒱𑒁𑒯। 𑒄 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒒𑒩 𑒁𑒕𑒱। 𑒏𑒞𑒋 𑒏𑒼𑒢 𑒨𑓀𑒞𑓂𑒩 𑒪𑒑𑒰𑒍𑒪 𑒯𑒼𑒋𑒞 𑒞𑒏𑒩 𑒏𑒼𑒢 𑒚𑒹𑒏𑒰𑒢? 𑒮𑒲𑒮𑒲𑒙𑒲𑒦𑒲𑒏 𑒏𑒻𑒧𑒩𑒰 𑒞𑒿 𑒮𑒰𑒧𑒢𑒹𑒧𑒹 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒋𑒯𑒢 𑒯𑒰𑒪𑒞𑒧𑒹 𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒐𑒰-𑒧𑒐𑒰 𑒧𑒼𑒮𑒏𑒱𑒪𑒧𑒹 𑒣𑒛𑓃𑒱 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒲।"

"𑒞𑒐𑒢 𑒏𑒩𑒲 𑒏𑒲? 𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒋𑒞𑒋 𑒞𑒿 𑒦𑒩𑒱𑒍 𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒩𑒯𑒱 𑒖𑒰𑒋𑒥 𑒞𑒿 𑒏𑒲 𑒯𑒼𑒋𑒞?
"

"𑒠𑒹𑒐𑒯𑒏। 𑒏𑒰𑒢𑒴𑒢 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒯𑒰𑒟𑒧𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒪𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒕𑒻𑒏। 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒞𑒿 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒧𑒳𑒐𑒾𑒙𑒰 𑒁𑒕𑒱 । 𑒖𑒿 𑒋𑒏𑒩𑒰 𑒧𑒰𑒩𑒱𑒍 𑒠𑒹𑒥𑒯𑒏 𑒞𑒿 𑒋𑒏𑒩𑒰 𑒮𑒢-𑒮𑒢 𑒠𑒮𑒙𑒰 𑒢𑒹𑒞𑒰 𑒅𑒞𑓂𑒣𑒢𑓂𑒢 𑒦𑒋 𑒖𑒹𑒞𑒯 । 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑒰 𑒫𑒻𑒔𑒰𑒩𑒱𑒏 𑒕𑒻𑒏। 𑒋𑒏𑒩 𑒮𑒦𑒏 𑒂𑒮𑒳𑒩𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒮𑒧𑒰𑒖, 𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩, 𑒏𑒰𑒢𑒴𑒢, 𑒮𑓀𑒫𑒱𑒡𑒰𑒢 𑒮𑒦𑒣𑒩 𑒦𑒰𑒩𑒲 𑒣𑒛𑓃𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒻𑒏। 𑒋𑒯𑒢 𑒥𑒰𑒞 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒻𑒏 𑒖𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒰-𑒞𑒼𑒩𑒰𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒄 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒦 𑒏𑒏𑒩𑒼 𑒁𑒐𑒩𑒪𑒻𑒏 𑒢𑒯𑒱, 𑒏𑒹𑒍 𑒞𑒏𑒩 𑒢𑒱𑒠𑒰𑒢 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮 𑒏𑒹𑒪𑒏𑒻𑒏 𑒢𑒯𑒱, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒍𑒯𑒱𑒮𑒦 𑒁𑓀𑒞𑒼𑒑𑒞𑓂𑒫𑒰, 𑒋𑒏𑒩𑒹 𑒮𑒦𑒧𑒹 𑒮𑒰𑒧𑒱𑒪 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪। 𑒦𑒼𑒑 𑒫𑒱𑒪𑒰𑒮𑒏 𑒪𑒰𑒪𑒮𑒰 𑒦𑒰𑒩𑒲 𑒣𑒛𑓃𑒪𑒻𑒏। 𑒣𑒠, 𑒧𑒰𑒢-𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢 𑒏𑒏𑒩𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒔𑒰𑒯𑒲? 𑒮𑒦𑒙𑒰 𑒂𑒠𑒩𑓂𑒬𑒫𑒰𑒠 𑒩𑒮𑓂𑒞𑒹𑒧𑒹 𑒖𑒳𑒞𑒱𑒂 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒏।"

"𑒞𑒐𑒢 𑒏𑒩𑒲 𑒏𑒲 𑒮𑒹 𑒢𑒹 𑒏𑒯𑒯? 𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒋𑒯𑒱𑒚𑒰𑒧 𑒂𑒋𑒪 𑒕𑒲 𑒏𑒲 𑒏𑒩𑒯? 𑒂 𑒏𑒋 𑒏𑒲 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲? "

"𑒡𑒻𑒩𑓂𑒨 𑒩𑒰𑒐𑒯 𑒢𑒹? 𑒯𑒰𑒪𑒞 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒏𑒋 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒜𑓃𑒥𑒰𑒏 𑒔𑒰𑒯𑒲 । 𑒞𑒐𑒢𑒹 𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒨𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞𑒱 𑒦𑒋 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱।"

"𑒞𑒐𑒢?"

"𑒞𑒐𑒢 𑒏𑒲। 𑒄 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒁𑓀𑒞𑒱𑒧 𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒻𑒏। 𑒏𑒰𑒪𑓂𑒯𑒱 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒦𑒼𑒩 𑒯𑒹𑒞𑒻𑒏। 𑒢𑒫 𑒠𑒱𑒢 𑒁𑒋𑒞𑒻𑒏। 𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒮𑒼𑒔-𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒏𑒋 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒝𑒨 𑒪𑒹𑒥 𑒂 𑒁𑒫𑒬𑓂𑒨 𑒪𑒹𑒥।"

" 𑒁𑒐𑒢 𑒏𑒲 𑒏𑒩𑒲?"

"𑒞𑒼𑒩𑒰𑒧𑒹 𑒃𑒋𑒯 𑒑𑒛𑓃𑒥𑒛𑓃𑒲 𑒕𑒯 । 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒠𑒼𑒏𑒰𑒢𑒣𑒩 𑒩𑒰𑒐𑒪 𑒑𑒳𑒪𑒰𑒥𑒖𑒰𑒧𑒳𑒢 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒻𑒏 𑒖𑒹 𑒧𑒳𑒿𑒯𑒧𑒹 𑒡𑒩𑒱𑒞𑒹 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒠 𑒪𑒰𑒑𑒋 𑒪𑒰𑒑𑒞। 𑒋𑒞𑒋 𑒮𑒰𑒪𑒏-𑒮𑒰𑒪 𑒮𑓀𑒒𑒩𑓂𑒭 𑒖𑒩𑒴𑒩𑒲 𑒕𑒻𑒏। 𑒂𑒥𑒱𑒯𑒰𑒅 𑒯𑒧𑒮𑒦 𑒋𑒞𑒯𑒱 𑒥𑒻𑒮𑒲, 𑒠𑒹𑒐𑒱𑒌 𑒞𑒿 𑒖𑒹 𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒲 𑒕𑒻𑒏? 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒋𑒢𑒰 𑒥𑒹𑒯𑒼𑒮 𑒏𑒱𑒋𑒏 𑒣𑒛𑓃𑒪 𑒁𑒕𑒱?"

"ठीक छैक।"

हम दुनूगोटे ओतहि बैसि गेलहुँ। नेताजी ओहिना पड़ल रहलाह। थोड़े कालक बाद संदीपक कोठरीमे किछु खुसुर-फुसुर भेलैक। केओ नहू-नहू बतिआ रहल छल। कहबाक माने जे संदीप ओहि कोठरीमे असगर नहि छल। हम दुनूगोटे केवारमे कान सटा दैत छी। भीतर कम सँ कम दूगोटे तँ अछिए।

शकुनिाथक मुस्की देखए बला छैक। ओ बाजि उठैत अछि-"ई तँ कोनो महिलाक स्वर लगि रहल अछि।"

हम ओकरा इसारासँ चुप्पे रहबाक हेतु कहैत छी। हम दुनूगोटे ओहिना कान लगौने सुनैत रहि जाइत छी। अवाज तँ होइत छैक, मुदा तेहन नहू-नहू जे कैकबेर अर्थ लगाएब मोसकिल बुझाइत अछि। एतबेमे लगल जेना किछु जोरसँ खसलैक। संभवतः काँचक कोनो वस्तु रहल हेतैक। लगलैक जेना चूर-चूर भए गेलैक। तकरबाद ओहि कोठरीसँ किछु अवाज नहि आएल। संभवतः ओ सभ सुति रहल।

"आब की करी?"

"फेर ओएह बात? रातिओ भरि तँ चैनसँ नहि रहि सकैत छह। ई बातक ध्यान राखह जे हमसभ नेताजीक घरमे छी। बाहर की भए रहल अछि तकर कोन ठेकान? जँ एहि हालतिमे बाहर निकलहुँ आ पकड़ल गेलहुँ तखन?"

- रवीन्द्र नारायण मिश्र पिताक नाम: स्वर्गीय सूर्य नारायण मिश्र, माताक नाम: स्वर्गीया दयाकाशी देवी, वएस: ६८ वर्ष, पैतृक गाम: अड़ेर डीह, मातृक: सनिघाश्री ड्योढ़ी, वृत्ति: भारत सरकारक उप सचिव (सेवानिवृत्त), स्पेशल मेट्रोपोलिटन मजिस्ट्रेट, दिल्ली(सेवानिवृत्त), शिक्षा: चन्द्रधारी मिथिला महाविद्यालयसँ बीएस-सी भौतिकि विज्ञानमे प्रतिष्ठा : दिल्ली विश्वविद्यालयसँ विधि स्नातक, प्रकाशित कृति: मैथिलीमे: प्रकाशन वर्ष:२०१७ भोरसँ साँझ धरि (आत्म

𑒏𑒟𑒰), 𑓒 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓀𑒑𑒫𑒬 (𑒢𑒱𑒥𑓀𑒡), 𑓓𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒑 𑒋𑒞𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱 (𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓀𑒑); 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒢 𑒫𑒩𑓂𑒭:𑓒𑓐𑓑𑓘 𑓔 𑒁𑒫𑒮𑒰𑒠 (𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯) 𑓕 𑒢𑒧𑒮𑓂𑒞𑒮𑓂𑒨𑒻 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮) 𑓖 𑒥𑒱𑒥𑒱𑒡 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓀𑒑 (𑒢𑒱𑒥𑓀𑒡) 𑓗𑒧𑒯𑒩𑒰𑒖(𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮) 𑓘𑒪𑒖𑒏𑒼𑒙𑒩(𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮); 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒢 𑒫𑒩𑓂𑒭:𑓒𑓐𑓑𑓙 𑓙𑒮𑒲𑒧𑒰𑒏 𑒍𑒯𑒱 𑒣𑒰𑒩(𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)𑓑𑓐𑒮𑒧𑒰𑒡𑒰𑒢(𑒢𑒱𑒥𑓀𑒡 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯) 𑓑𑓑𑒧𑒰𑒞𑒵𑒦𑒴𑒧𑒱(𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮) 𑓑𑓒𑒮𑓂𑒫𑒣𑓂𑒢𑒪𑒼𑒏(𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮); 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒢 𑒫𑒩𑓂𑒭:𑓒𑓐𑓒𑓐 𑓑𑓓𑒬𑓀𑒐𑒢𑒰𑒠(𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮) 𑓑𑓔𑒚𑒯𑒩 𑒟𑒏𑒱 𑒖𑒲𑒫𑒢(𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝)𑓑𑓕𑒜𑒯𑒻𑒞 𑒠𑒹𑒫𑒰𑒪(𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮); 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒢 𑒫𑒩𑓂𑒭:𑓒𑓐𑓒𑓑 𑓑𑓖𑒣𑒰𑒟𑒹𑒨(𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝) 𑓑𑓗𑒯𑒧 𑒂𑒥𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲(𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮) 𑓑𑓘𑒣𑓂𑒩𑒪𑒨𑒏 𑒣𑒰𑒩(𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮); 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒢 𑒫𑒩𑓂𑒭:𑓒𑓐𑓒𑓒 𑓑𑓙𑒥𑒲𑒞𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒮𑒧𑒨(𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮) 𑓒𑓐𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒥𑒱𑒧𑓂𑒥(𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮) 𑓒𑓑𑒥𑒠𑒪𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒮𑒧𑒏𑒕𑒱(𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮) 𑓒𑓒𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩 𑒧𑓀𑒠𑒱𑒩(𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮) 𑓒𑓓𑒮𑓀𑒨𑒼𑒑(𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯) 𑓒𑓔𑒢𑒰𑒔𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪 𑒫𑒮𑒳𑒡𑒰(𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮) 𑓒𑓕𑒠𑒲𑒣 𑒖𑒩𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒨 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)।

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 𑒋𑒛𑒱𑒙𑒼𑒩𑒱𑒨𑒪𑒮𑓂𑒙𑒰𑒤𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒖𑒲𑒧𑒹𑒪.𑒏𑒼𑒧 **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।**

𑓓. 𑒣𑒠𑓂𑒨 𑒐𑒝𑓂𑒛

𑓓.𑓑.𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 ' 𑒁𑒢𑒱𑒪' - 𑒑𑒖𑒪

𑓓.𑓒.𑒥𑒰𑒥𑒰 𑒫𑒻𑒠𑓂𑒨𑒢𑒰𑒟- 𑒑𑒖𑒪

𑓓.𑓓.𑒩𑒰𑒖 𑒏𑒱𑒬𑒼𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩-𑒖𑒢𑒧𑒾𑒙𑒲 𑒢𑒹𑒢𑒰

𑓓.𑓑𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒏𑒳𑒩 ' 𑒁𑒢𑒱𑒪' - 𑒑𑒖𑒪

𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒏𑒳𑒩 ' 𑒁𑒢𑒱𑒪'

𑒑𑒖𑒪

𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒻𑒏𑒃𑒏 𑒋𑒏𑒩𑒰𑒣𑒩 𑒪𑒹𑒖𑒰𑒫

𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒼𑒛𑒃𑒏 𑒑𑒰𑒧𑒠𑒢𑒰𑒧𑒱 𑒡𑒳𑒀𑒮𑒩𑒲

नहि केलक ओकरा ल' क'

कहु माँगि लेबाक दुस्साहस

ठीकसँ सुनलक

ओकर एक-एकटा आखर

ओकरा स्थानपर अपन बहिनकेँ राखि सोचलक

ओकर पतिक स्थानपर

अपन पतिकेँ राखि सोचलक

मोने-मोन क्षमा क' देलक नीताकेँ

क्षमा माँगलक ओकर पतिसँ

दूर भ' गेलै दुविधा

हटि गेल ओकर बाटसँ

नहि केलक कोनो व्यवधान

ओकर जीवन-यात्रामे

पोछि लेलक अपन आँखिक नोर

मुद्रा कना गेलै ओइ दिन

जहिया पता चललै

गीताक पता नहि बाँचि सकलाह छकूवा बमिागीसँ

ओहि दिन गीताक छल उमड़ि ऐलै कनुआ

ठानि छलक मोनमे

ओहो नहि केलक कतहु बियाह

पैंतालीस बर्खक राघव

कएल समर्पित अपन जीवन

गीता एहेन छलक

असमर्थताक रक्षाक छल

राघव करैत रहल गीतासँ प्रेम

बिना कोनो सम्पर्कके

बिना करैत अमान्य प्रवेश

ओकर जीवनमे

राघव नहि केलक ओकर देखाउँस

जे छला रहैत अछि अथवा छला दैत अछि

गामघरमि सुँसरी

राघव कएल ओकर देखाउँस

जे माटि-पानि छल जीवैत अछि,

देश-दुनियाँ लेल मरैत अछि

राघव जानि गेल अछि

जीवन नहि होइत छैक

अपने सुखक जोगार करबाक लेल

कतहु पड़ाक' विवाह करबाक लेल

राघव जानि गेल अछि

स्त्रीक देह नहि होइत छैक

दुर्व्यवहार करबाक लेल

स्त्रीक देह होइछ

संस्कृतिक रक्षा कैत दुलार करबाक लेल

अथवा हाथ अपन जोरि नमस्कार करबाक लेल !

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com पर पठाउ।

𑒛𑓃𑒩𑓃𑒥𑒰𑒥𑒰 𑒥𑒻𑒠𑓂𑒨𑒢𑒰𑒟- 𑒑𑒖𑒪

𑒥𑒰𑒥𑒰 𑒥𑒻𑒠𑓂𑒨𑒢𑒰𑒟
𑒑𑒖𑒪

𑓒𑓑𑓒 𑓒𑓑𑓒𑓒𑓑𑓒𑓒
𑒂𑒡𑒰𑒩"𑒥𑒰𑒔𑒱𑒏𑒥𑒰𑒪𑒰 𑒕𑒢𑓂𑒠" --
𑒏𑓃𑒰𑒤𑒱𑒨𑒰"𑒁𑒢" -
𑒩𑒠𑒲𑒤𑓃"𑒬𑒴𑒢𑓂𑒨" --

𑒏𑒰𑒪 𑒮𑒧𑒰𑒢 𑒪𑒑𑒻𑒞 𑒋𑒏 𑒥𑒱𑒞𑒻𑒞।
𑒠𑒹𑒐𑒰𑒯𑒱 𑒠𑒴𑒩𑒧𑒹 𑒢𑒲𑒏 𑒒𑒮𑒏𑒞।

𑒢𑒲𑒏 𑒧𑒞𑒱𑒏 𑒪𑒑𑒢 𑒮𑓀𑒑 𑒩𑒰𑒐𑒲,
𑒠𑒳𑓁𑒐𑒧𑒹 𑒍 𑒮𑒧𑒰𑒡𑒰𑒢 𑒂𑒢𑒞।

𑒖𑒠𑒱 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑓃𑒰 𑒣𑒛𑓃𑒪 𑒣𑒻𑒒 𑒏𑒯𑒱𑒨𑓃𑒼,
𑒠𑒹𑒞 𑒮𑒥 𑒂𑒥𑒱𑒏𑒿 𑒥𑒮 𑒢𑒮𑒲𑒯𑒞।

𑒋𑒏 𑒁𑒮𑓂𑒫𑒮𑓂𑒟 𑒠𑒹𑒐𑒪 𑒏𑒯𑒪 𑒍,
𑒋𑒐𑒱 𑒠𑒱𑒫𑒰𑒏 𑒨𑒰𑒯𑒱 𑒫𑓃𑒮𑒲𑒨𑓃𑒞।

𑒬𑒲𑒪 𑒟𑒏𑒱 𑒮𑒥 𑒧𑒢𑒳𑒐 𑒏𑒹𑒩 𑒑𑒯𑒢𑒰,
𑒋𑒏 𑒥𑒰𑒢𑒩 𑒧𑒳𑒯𑒹𑒿 𑒣𑒰𑒢 𑒬𑒼𑒦𑒞?

𑒠𑒳𑒭𑓂𑒙 𑒖𑒐𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒳𑒿𑒮𑒪 𑒐𑒹𑒩𑒹 𑒍
𑒂𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒮𑓀𑒑𑒧𑒹 𑒍 𑒪𑒣𑒹𑒙𑒪।

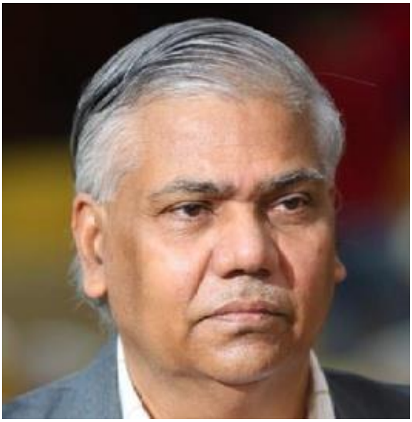
𑒢𑒲𑒏 𑒥𑒰𑒞𑒼 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒣𑒴𑒕𑒱 𑒠𑒱𑒐𑒴,
𑒋𑒏 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒩𑒯𑒞 𑒍 𑒁𑒮𑒯𑒧𑒞।

𑒁𑒕𑒱 𑒮𑒯𑒖 𑒦𑒑𑒫𑓃𑒞𑒲 𑒏𑒹𑒩 𑒣𑒴𑒖𑒰,
𑒡𑒴𑒣 𑒋 𑒠𑒴𑒥𑒱 𑒖𑒪 𑒮𑒴𑒞 𑒁𑒏𑓂𑒭𑒞।

- 𑒥𑒰𑒥𑒰 𑒥𑒻𑒠𑓂𑒨𑒢𑒰𑒟, 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝𑒱𑒨𑒰𑒿(𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩)

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 ggajendra@videha.com **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।**

𑒇𑒭𑒦 𑒏𑒱𑒬𑒼𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩-𑒖𑒢𑒧𑒾𑒙𑒲 𑒢𑒹𑒢𑒰

𑒩𑒰𑒖 𑒏𑒱𑒬𑒼𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩, 𑒩𑒱𑒙𑒰𑒨𑒩𑓂𑒛 𑒔𑒲𑒤 𑒖𑒹𑒢𑒩𑒪 𑒧𑒻𑒢𑒹𑒖𑒩 (𑒃), 𑒥𑒲𑒋𑒮𑒋𑒢𑒋𑒪(𑒧𑒳𑒐𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨), 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲, 𑒑𑒰𑒧- 𑒁𑒩𑒹𑒩 𑒛𑒲𑒯, 𑒣𑒼 𑒁𑒩𑒹𑒩 𑒯𑒰𑒙, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲

𑒖𑒢𑒧𑒾𑒙𑒲 𑒢𑒹𑒢𑒰

' 𑒯𑒹 𑒢𑒫𑒖𑒰𑒞! 𑒯𑒹 𑒬𑒱𑒬𑒳 𑒢𑒫𑒰𑒑𑒞!
𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰 𑒏𑓄 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒑𑒞।

𑒮𑒳𑒫𑒱𑒡𑒰 𑒮𑒿 𑒮𑓀𑒣𑒢𑓂𑒢 𑒁𑒕𑒱 𑒫𑒮𑒳𑒡𑒰,
𑒔𑒜𑓃𑒫 𑒑𑒰𑒛𑓃𑒲, 𑒅𑒛𑓃𑒰 𑒍𑒞 𑒢𑒖𑒰𑒨𑒰𑒢,

𑒋𑒮𑒲, 𑒯𑒲𑒙𑒩, 𑒏𑒧𑓂𑒣𑓂𑒨𑒴𑒙𑒩,
𑒏𑒣𑒛𑓃𑒰 -𑒪𑒞𑓂𑒞𑒰, 𑒢𑒫-𑒢𑒫 𑒣𑒩𑒱𑒡𑒰𑒢।

𑒢𑒫𑒖𑒳𑒑𑒏 𑒠𑒹𑒐𑒫 𑒔𑒏𑒰𑒔𑒼𑒢𑓂𑒯,
𑒠𑒹𑒐𑒫 𑒫𑒱𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒏 𑒔𑒧𑒞𑓂𑒏𑒰𑒩,
𑒧𑒳𑒠𑒰, 𑒣𑒏𑓂𑒭𑒣𑒰𑒞 𑒢𑒯𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒻 𑒋𑒐𑒢𑒼,

કકન, ળુગ પન , વેસી શ્રયકિા ન?

ણવ઼ઊ ૧કણી ક , ણવ઼કા વ઼ યિા ન,
શ્રોહિ સ઼ં વણ૧ શ્રહુઁક સંસ્કા ન।

પનઝ્ય, શ્રાનો કી સઝ ઊઽ કઽ,
શ્રછિ ઝિઽ નહઊ શ્રહાં ક સ્વ઼ા ગા૧?
પહિ ઊિ સઁા સ , ળે ઊેઊહુઁ શ્રછિ શ્રહાં ,
સુઁઘૂ વ઼ા યુ , પ્નદૂષિ૧ ઊા ગા૧ ।

નૌ દ ણુકા એઊ નહૈછ ઝો ને સઁ,
પ્નદૂષાામ સઁ વણઊ યો ણ્હિ મે,
વેમા ન વસા ૧ શ્રછિ વહિ નહઊ ,
૧ૈઁ, ણઢ઼િ શ્રા ઝા ગાઊ સો ણ્હિ મે।

ૂ પી ઢ઼ી કી સઝ સણેસ મે,
શ્રછિ ળિો ગાશ્રશ્રોને શ્રહઁા કે ઊેઊ?
દેિ૧ વ઼ષિામ્મ ખેઊશ્રોણા સઝ,
ખેઊા એવ શ્રહાં ળા હિ સઁ ખેઊ।

શ્રણપના સણ , ળખ્ણ હો એ૧,
શ્રા, ખા એવ શ્રણ્ણ , ખા દ પન ૩પળઊ,
શ્રહીં કહવ, યો ણિ ઢિકા ન ૩ઽિ ગેઊ,
ણી ક સઁ ણહિ ઝો ળણ પઽયઊ।

પા ણિ કિ હા ઊ ૧ઽ વેહા ઊ શ્રછિ ,
ણી ન દૂષિ૧ છૈ , ઊે ક પિ શ્રાસઊ ,

વ૧પ્પો -વુન્ની ની ળિગુ઼ન નહિ ઍં,
પહુઁચઙ ઼ઙ કૈં પા ની, ૧સા ઼ઙ।

ગા છ -વ઼િ ૧઼િ છિ સ઼ા કટઙ ળા ૨઼ શ્રછિ,
ઙા ગઙ ળા ૨છ કંક્ની ટક ' ળંગઙ,
પ્૧કૃ઼ા઼િક' સંપદા મનુષ્ય ઙૂટૈ઼ શ્રછિ,
ઞ઼ ૧હઙ શ્રછિ, દુહુ મે દંગઙ।

પમ૧઼િ શ્રા ના ચ઼, સો હ૧ ગા શ્રો઼,
શ્ર્પેષ્ઙ દે઼ા હ , શ્રાશી ષ છિ઼િટિ શ્રિક્ષ઼,
ઙો ક -કૃ઼ પ્૧દૂષિ઼, હવ઼ા -પા ની,
શ્રો વ઼િ ષા ક઼્ ઞ઼, શ્ર૧ુદા કે ઞક્ષ઼।

પ્૧ા કૃ઼ા઼િક સંપદા નો ચિ -નો ચિકઙ
૧પ્પને છથિ, ળે સ઼ા ઉપહ ૧,
શ્રહાઁ ક કી દો ષ? નવ઼ા ગન઼્ુક!
પ્૧દૂષામ઼ ઞેટ઼ , પ્પો ઙવ ળ પેટા ૧।

સ઼િ ગા ૧ કઙઙ ળા ઌ઼ શ્રહઁા ક,
મુદા , સ્પ૧્શ ક૧઼ કો નો ૧સા યન,
સૂઙ -પઁા પ્પુડ઼િ હિ૧ા ગેઙ સ઼ા,
શ્રછિ વચઙ, વસ કૃ઼્૧઼િ મિ ઉપા યન।

કોક ળુગાક ગ૧દા સ઼ા ળમઙ,
સમા ળક દૃષ્ટિ કો મ઼ પ૧,
કુપ૧મ્પ૧ા , કુ૧ી ઼િ કિ઼ોકો

વૈસઠ અછિ એખનો , મો ન પન।

નો કની -યા કની , જડ઼ નહિ કઠિન
કૃષિ, વ્ય઼ા પા ન મે કતેકો વા યા ,

ગુગ -ગુગ કે અંધ ગેવા ળ કતેક,
એખનો તડ઼ વયઠ અછિ આયા ।

ઘન -દો આન ગા નહસ્તી , પનાવ઼ા ન,
ઉઠા વએ પડ઼ત, જાવ઼ા ષ્ય઼ મે જા ન।

ડેગ-ડેગ પન , અછિ પ્નાતા ષ્પન્દ્યા ,
ના ખ્વ અહઁ , કો સા સિ પન , સ્નદ્યા ।

કઠિ ન જેઠ ળા રત અછિ ળા નગી ,
કો મહન ળડ઼ િ, આ કો મહન, સ્તુનગી ,

ળડ઼ સિમસ્ય઼ા ક અછિ ળનસંખ્ય઼ા ,
દિ ન -દિ ન વઢ઼ઠ ળા રછ યુનૌ તી ,

નૂતન સો ય, નવ઼-નવ઼ આયા઼ મ,
કતેક દિ ન વૂનવ, મૌ ની -પૌ તી ?

વઢ઼ઠ અછિ કિપટ, પ્નવ઼ંયના ,
એહિ સિજા સઁ જૈંટ હો એત,

નવ઼ પી ઢ઼ી સઁ ઉમેદ છૈ,
શ્રંયવ઼ િશ્વ઼ા સ -કઠંક કે , યો ૯ ન઼ા

દુઠા ન ૧઼઼ઽ હ઼ે ૯ન઼ મુદા ,
શ્રૌપયા ન િક઼ન઼ા વેસી ,
મ િહ્ન઼ા ગેઠ છૈ નવ઼ સંસ્ક઼ૃ૧઼ િમે,
૧઼ા કવ, સંસ્ક઼ૃ૧઼ િશ્રપન દેસી ।

૯પ્પન, ઊપન સઁ સ િટઠ -સા ટઠ,
મુદા ભી ૧઼ન, દ િવા ડ઼ સઁ છૈ યા ટઠ।

ળ૯૬ સભ છૈ, ૯૬ િપી ઢ઼ી કેઁ,
વ઼૯૬ સભ , શ્રહુઁ કે ભેટ઼ન ઉપહ઼ા ન,
શ્રૂઠ -પા ન કે વદઠા મે,
ટાઁ શ્રી -કાઁ શ્રી સઁ હ઼ે ૯ન઼ સન્કા ન।

નહૂઁ-નહૂઁ, કમ િનહઠ છૈ,
ભા વ઼ના કે મો ઠ,

શ્રસઠ મે ૧઼ઽ નશ્રા -ડઁા ડ઼,
શ્રોહિ સઁ , સભહ્ક ૧઼ો ઠ।

સી પ્પ િળા ૯વ શ્રૂઁ સભટા ,
ળ૯૬ દેપ્પૈ, વ઼૯૬ ૧઼ઽ સી પ્પવ,
ન િન્મઠ મો નક સ િઇટ પન,
દેપ્પ િ-દેપ્પ િરિ૯૬ સભ ઊ પ્પવ। '

યકુશ્રાए ৭হ૭ છ૭ યા ૂ દિ સ,
કી ∩ા ક ৭হ૭ છ૭ યિ ૭্হકા ?
મુદા , ए৬ણ શ્રો કી ળા ન ગેઉક,
કી છઉક યનો হন , પহ ઉકા ?

શ્રપન મંવ્યે દિનીৗાઉસાওড়વદિহাગમાઉયોમ **પન પડાઉ।**

ৼયન્ યેપેસহ ৬ુમાન થহાકુন- ૩ৰદેনસাণદિ઼ગ છોણવেনગોণযে:
છોমપনેহেণદિગ મેદયાও হુમાणાতિસિ ।સ । ড়িতিনানয় ঘেণনে

४यन् येपेसह प्पुमान थहाकुन- उनदेनसानदनिगा छोनवेनगेनयेः छोमपपेहेनदनिगा मेदयियाअ हुमानतिसि ।स । ड़तिनानय़ घेनपे

यन् येपेसह प्पुमान थहाकुन
उनदेनसानदनिगा छोनवेनगेनयेः छोमपपेहेनदनिगा मेदयियाअ हुमानतिसि ।स । ड़तिनानय़ घेनपे

શ્રનષથઢશ્રછથ: -

યસિયુ।સેસ યોનયે।નેદ ૌિતિહ હુમાન હે।ઙનહ ।નદ ૌઙઙ- વેનિગ ।ૌ મે।ગનિગ નિ નહે દોમાનિ ોડ ઙતિ।ા।ય સનુદેસિ થહે ડેઙિદ સિ ગેને।ાઙઙય ને।મેદ ।સ ' મેદયિાઙ હુમાનતિસિ'. મેદયિાઙ હુમાનતિસિ સિ ।ન નિતેપેસનનિગ ડેઙિદ ોડ સનુદય ૈહયિહ નાકેસ નિતો યોનસદિ।ાનાનિ નહે હુમાનતિસિ, સોયાિઙ સયૅનિયેસ, ।મન, ઙતિ।ાનુપે, યપોનવિ ૈમતિનિગ, મુસયિ, પહિઙિસોપહય, `નય નિ ોમદે। નો સનુદય ।નદ ુનદે।સનાનદ દિાસ પેઙાનેદ નો મેદયિાઙ સયૅનિયે ડતિ।ાનુપે ।નદ મેદયિાઙ સયૅનિયે સિ ।ન નિતેપેસનનિગ વ।ાનયહ ોડ સનુદય ૈહયિહ નોન ોનઙય નિયો।પો।ાનેસ નહે દિાસ ોડ મેદયિાઙ સયૅનિયે નિ ઙતિ।ાનુપે વુન ।ઙસો પનોમોનેસ માનય નિતે।દસિયપિઙનિા।ય ગેનપેસ થહસિ ડેઙિદ સિ મે।ગનિગ ।સ । નૌ ગેનપે નિ ઙતિ।ાનુપે ૈહયિહ સિ નૌ યોનસદિપેદ નો વે । સેમનિાઙ દસિયુ।સે ઢાનહે। નહાન મેપેઙય સપોકનિગ ।વુન નહે નોનાનિસ ોડ દસિાસે ।નદ ઙિઙનેસસ ૈતિહ । મેદયિાઙ ળા।ગોન, મેદયિાઙ હુમાનતિસિ નાકેસ ૈતિહનિ તિસ ।મવતિ ।ૈદિ। સોયાિ- યુઙનુ।ાઙ પે।સપેયનવિ ોન હેઙનહ ।નદ દસિાસે, મો।ાઙ યોમપાસસ ોડ નહે પાનનિન- દોયનો। પેઙાનાનિસહપિ ।નદે શપેનૅનિયેસ નહેપેવય માકનિગ નહે પોદે।સ ાૈપે ોડ નહે યોમપઙેશતિસિ, ।નદ પનોમોનનિગો મપાનહય નિ નહે મનિદ ોડ પોદે।સ થહસિ ।પપનોાયહ પુન ડેનૌ।નદ વય મેદયિાઙ હુમાનતિસિ વોઙસનેે।સ નહે પોદે।' સ ।વઙિતિય નો ુનદે।સનાનદ નહે પઙગિહન ોડ પોપઙુ નદે।ગોનિગ નહે યનાસિસિ મોસન મિપો।નાનનઙય, તિ નાવઙેસ નહે પોદે। નો સુસપેનદ હસિ નોનાનિ ોડ પોઙતિય ।નદ નને। નિતો નહે પોઙતિય ોડ ોનહે। યહાનાયને।સ, નહેપેવય પનોમોનનિગ મો।ાઙ સેનસવિઙિતિસિ થહે મા નિ ોવળેયનવિ ોડ નહસિ પાપે। સિ નો ુનદે।સનાનદ હૌ મેદયિનિ ।નદ ઙતિ।ાનુપે યોનડઙુનયેસ નોગોનહે। નો ડેનમ । હ્યવ।ાદિ ગેનપે થહસિ પાપે। સહાઙઙ નાકે નિતો ।યયુોનન ।નદ દોઙ ૈતિહ સોમે મિપો।નાનન ।સિપેયનસ ોડ મેદયિાઙ હુમાનતિસિ નાકનિગ પેડેપેનયે ડ।ોમ ઙતિ।ા।ય નેશનસ

ખેપ્રૌનદસઃ હુમાનિનિસિ, સ્નોનદસિયપિઊનિાનય, ડ઼નિનાનુને, મેદયિાઊ, મેદયિનિ઼

સ્નાનોદ્દુયનીનિઃ

થહે સનાનુસ ોડ ઊનિનાનુને ાનદ ઊનિનાનય સનુદેસિ ાને યહાનગાનિગા દાય વય દાય઼ શ્રૌનિહ નહે ાદવ઼ેનન ોડ ઊનિનાનય નહોનેસિ ાનદ નિયઉસાનિ ોડ વ઼ાનાુસિ દિાસ ોડ નહે સોયેનિય઼ ૌનિહનિ નહે સપેયનાુમ ોડ ઊનિનાનય઼ નેશનસ, ા સઊૌ વુન સુને પાનાદગિમાનયિ સહડિન સિ ોવસેનવ઼ેદ નિ નહે ઊનિનાનય઼ સયેનાનાો઼ શ્વાનાયિુઊાનઊય઼ ૌનિહ નહે નસિ ોડ દિાસ સુયહ ાસ 'પોસનમોદેનનસિમ', 'પોસન-સનાુયનુનાઊસિમ' ાનદ 'પોસન-હુમાનસિમ', ઊનિનાનુને સિ નૌ નનય઼નિગા નૌ નયોમપાસસ માનય઼ ડાયેનસ ોડ ઊડિ ૌનિહનિ નહે યાનવ઼ાસ ોડ ઊનિનાનુને ષનિયે ઊનિનાનુને ાનદ ઊનિનાનય દેપાનનમેનનસ ાને ા પાનન ોડ નહે 'હુમાનિનિસિ' દેપાનનમેનન ાન ઊાનગે, ાનય઼ ાનદ ેવ઼નય઼ ાસપેયન ોડ નહે 'હુમાનિય઼' ડનિદસ ાૌય઼ નિ નહે ઊનિનાનય નેશનસ઼ થહસિ દોમનિાનયે ોડ નહે 'પોસન' નિ ાયાદેમાિ હાસ ાવઊિનિસિ નૌ ગવિ઼ નસિ નૌ નહે નોનાનિ ોડ 'પોસન-ઊનિનાનુને' નિ નહે ઊનિનાનય઼ સયેનાનાો઼ શ્વોસન-ઊનિનાનુને ાસ ા યોનયેપન ાનદ નહોનય઼ ૌહયિહ સિ યેન નૌ સપનોદ નિસ ૌનિગાસ નિ નહે ાયાદેમયિ દોમાનિસ સિ ાઊનોદય઼ુ નદેનગોનિગા ગોનમનિાનાનિ ાન નહે પનેસેનન નમિસ઼ સ્નોનદસિયપિઊનિાનય ાનદ મુઊનાદિસિયપિઊનિાનય ાપપનોાયહેસ નિ નહે ડૈઊિદ ોડ ાયાદેમયિસ હાવ઼ે નહે સોઊદિ પોનેનનાિઊ નૌ ગવિ઼ નસિ નૌ નહસિ નૌ વનાનયહ ોડ ાયાદેમયિ સનુદેસિ઼ શ્રસ નહે યઊયિહે ગોસ ોન, "ડ઼નિનાનુને મનિનોનસ નહે સોયેનિય઼" ોન "ડ઼નિનાનુને નેડઊેયનસ સોયેનિય, સોયાિઊ ાયનાનિસ ાનદ વ઼ેહાવ઼ાનિ", નહેનેડેને નિ સોાક્સ દિાસ ડનોમ સોયાોઊિગાય, પસયયહોઊિગાય઼, મેદયિાઊ સયેનિયેસ, નેયહનોઊિગાય઼, ેનવ઼િનોનમેનનાઊ સયેનિયેસ, પહ્ય઼સયિાઊ ાનદ યહેમયિાઊ સયેનિયેસ, ઊડિ સયેનિયેસ, સો ાન ાનદ સો ડોનહ઼ હૌવ઼ેન, ઊનિનાનુને હાસ ાૌય઼ નૌ દોઊ ૌનિહ સુયહ સિસુેસ નિ ા નાનહેન

સુચચનિચત માનનેત્ થહે પોનતનાચ઼ાઉ ોડ સુચહ માનતોનસ ાપે દડિડેપેનત ડનોમ તહે પોનતનાચ઼ાઉ નિ તહેપિ ાવસોઉતે ડેઉિદસ ોડ સતુદય઼ હૌવ઼ેન, તહે માનતેન ોડ ડાચત ચાનનોત વે દેનોદિ તહાત ઉતિનાતુપે સિ નૌ ાઉઉે નચોમપાસસનિગ઼ ચ઼ત ાસ છ઼સ્ઠ ષનૌ ાહે નિ ' થહે થૌ છુઉતુપેસ' (દુનાનિગ ૧૮૫૮ ઢ઼ેદે ડ઼ેચતુપે) માદે સોપે નિતેપેસતનિગ ાવસેનવ઼ાતાનિસ ોન તૌ ચુઉતુપેસ- સચેનિચે ાનદ હુમાનાતિસિ, નિદચિાતનિગ તહે નિચપાસનિગ ડનચિતાનિ વેતૌન તહે તૌ ાનદ તહે મિપોનતાનચે ોડ વનાદિગનિગ તહેમ ડોન તહે પનોગપેસસ ોડ તહે સોચેતિય઼ ષનૌ, ાહે ાસ । સચેનિતસિત ાસ ાઉઉ ાસ । ઉતિનાનય઼ ેનતહુસાસિત, સૌ તહે મિપોનતાનચે ોડ વનાનિગનિગ તહેસે તૌ ડેઉિદસ તોગોતહેન ડોન તહે ચુાસે ોડ ાદવ઼ાનચેમેનત ોડ વોતહ઼ પ્ેપનિગ તહસિ નિ વ઼ૌ, ઉતિનાતુપે નિ તહે ચોનતેમપોનાનય઼ સચેનાનૌ હાસ પનોદુચેદ ાનકસ ાહચિહ તનય઼ તો વનાદિગ તહે ગાપ વેતૌન તહે સચેનિચેસ ાનદ તહે હુમાનાતિસ઼ થહે ષચેનિચે ડચિતાનિ- ષચિ- ડિ ડોને શામપઉ સિ ાન નિતેપેસતનિગ તાકે નિ તહસિ ડેઉિદ઼ ષચિ- ડિ પપેસેનતાસ તહે પાદેનસ । ાનઉદ ાહેપે ાઉનિસ, નોન- હુમાન ચહાનાચતોનસ ાનદે શતનાતેપેસતનાઉિ ચપાતુપેસ ાપે । પાનત ોડ તહે નાનનાતવ઼િ થહુોગહ તહે સેતતનિગ ોડ તહેસે ાનકસ માચ઼ વે ાન ાઉતોનનાતવ઼િ ાનઉદ, વુત તહે પઉોત ચેનતોનસ ોન સચેનિચે ાનદ તેચહનોઉોગય઼ તો । ઉાનગો ેશતેનત્ થહેચ઼ ાપે નિસપપિદ વચ઼ તહે નાતુનાઉ સચેનિચેસ ઉકિ પહચ઼સચિસ, ચહેમાસિતનય઼ ાનદ ાસતપોનોમચ઼ ોન તાકે તિસ દિાસ ડનોમ પસચ઼ચહોઉોગય઼, ાનતહનોપોઉોગય઼ ાનદ મેદચિાઉ સચેનિચેસ઼ મોસત મિપોનતાનતઉચ઼, સચિ- ડિ વનાનિગાસ તોગોતહેન દિાસ ડનોમ સચેનિચે ાનદ નિચોનપોનાતેસ તહેમ નિ તહે ઉતિનાનય઼ નાનનાતવ઼િસ઼

ચસિચુસસૌનિ:

ચસિચુોનસેસ ચોનચેનનેદ ાતિહ હુમાન હોઉતહ ાનદ ાઉઉ- વેનિગ ાપે મેનાગનિગ નિ તહે દોમાનિ ોડ ઉતિનાનય઼ સતુદેસિ઼ થહે ડેઉિદ સિ ગેનેનાઉઉચ઼ તેનમેદ ાસ ' મેદચિાઉ હુમાનાતિસિ'. મેદચિાઉ હુમાનાતિસિ સિ ાન નિતેપેસતનિગ ડેઉિદ ોડ સતુદય઼ ાહચિહ તાકેસ નિતો ચોનસદિનાતાનિ તહે હુમાનાતિસિ, સોચાઉ

સયોનિયેસ, ।માન, ૭નિમાતુએ, યઓનિ૬િ ૌમાનિનિગા, મુસયિ, પહિ૭િસોપહ્ય, ેનય નિ ોમાદેમ નો સનુદય ।નદ ુનદેમસનાનદ દિાસ એ૭ાનેદ નો મેદયિ।૭ સયોનિયે ડનિમાતુએ ।નદ મેદયિ।૭ સયોનિયે સિ ।ન નિનેએસનાનિગા વમાનયહ ોડ સનુદય ૌહયિહ નોન ોન૭ય નિયોમપોમાનેસ નહે દિાસ ોડ મેદયિ।૭ સયોનિયે નિ ૭નિમાતુએ વુન ।૭સો પમોમોનેસ નહે ડો૭૭ૌનિગા:

- હેગિહ્નોનસ ાૌએનેસસ વય વમાનિગાનિગા સિસુેસ ોડ મેદયિ।૭ સયોનિયે નિ ડોયુસ

- ઞમાનિગાસ સનોમેસિ ોડ પાનેનિનસ ુનદેમગોનિગા સેવેએ યમાસિસિ ।નદ ૌમાનિનિગા ।વુન નહેમિ શપેમેનિયે

- છઓનેસ યમાનિયિ।૭ નહનિક્નિગા ।નદ પમોમોને મપાનહેનાયિ ાૌએનેસસ ।વુન વામુાસિ મોમા૭ સિસુેસ નિ એ૭ાનાનિ નો મેદયિ।૭ પમાયનાયિ

થહે નેમમ મેદયિ।૭ હુમાનાનિસિ ૌાસ યોનિદ વય હસિનોમાનિ ઘોમગો ષામાનોન ।નદ ઢમાનયેસ ષેગિ૭ નિ નહેમિ ોવનિામય ોડ સયોનિયે હસિનોમાનિ ૯દમુનદ શ્નદૌસ ૌહયિહ ાૌસ પુવ૭સિહેદ નિ ૧૯૪૮ મેદયિ।૭ હુમાનાનિસિ સિ । હગિહ૭ય નિનેમદસિયપિ૭નિામય વમાનયહ ોડ સનુદય ।નદ ડો૭િદ નહાને નયોમપાસસેસ ।નદ મવમાયેસ નહે સનુદય ોડ મેદયિનિ નહ્નુગાહ નહે ૭નસ ોડ ૭નિમાતુએ, હસિનોમાય, પહિ૭િસોપહ્ય ।નદ ોનહેમ સોયા૭ સયોનિયેસ ।નદ સુવળેયનસ ોડ નહે હુમાનાનિસિ ડો૭િદ ૨ન નાકેસ ।ન ।યયુોનન ોડ મેદયિનિ, હો૭નહ, ૌ૭૭-વેનિગા, ।પપ૭િદ મેદયિનિ ।નદ વૌનહયિસ મેદયિ।૭ હુમાનાનિસિ ।સ । મેનહોદ ાૌસ પમામિામ૭િય દેપ૭ોયેદ વય પમાયનાનિોનિમાસ ોડ મેદયિ।૭ સયોનિયેસ નો નોયહ નહેમિ સનુદેનનસ ।નદ નમાનિ નહેમ એગામદનિગા નહે સુવળેયના૬િ શપેમેનિયેસ ોડ પાનેનિનસ ૌનિહનિ નહે ોવળેયના૬િ ૌમ૭દ ।નદ સયોનિનાડિયિ ૌમ૭દ ોડ મેદયિનિ થહે માનિ ।નદ ોમાગિનિા૭ ।મિ ોડ મેદયિ।૭ હુમાનાનિસિ સિ નહેએડોએ નો નિસનન૭૭ હુમાનસિનાયિ વા૭ુસ નિ મેદયિ।૭ પમાયનાનિોનિમાસ વય એ૭યનિગા ોન નહે નહયિસ ોડ હુમાનનિય શ્નસ ઞ૭ોક્ન૭ય ોવસેમવેસ, "મેદયિ।૭ હુમાનાનિસિ ।નનેમપન નહે દમોયનમાનાડિનિગા ોડ મેદયિનિ સહડિનનિગા મેદયિ।૭ પમાયનાયિસ ડોમ ।નુ ાનહોમાનિય- ૭દ હેમિામયહ્ય નહાન

સિ દોયતોન- યેનતેગ્દ તો પાતેનિત- યેનતેગ્દ ાનદ નિતેનપનોડેસસીનાલ યલનિયિાલ તેસતનિગ પનોયેસસ (ગલાક્લેય ૨)
'મેદિયાલ હુમાનતિસિ' ાસ યુગાલાસ ઢોવનિસોન મેનતીનિસ નિ હસિ વોક થનાનસલાતીનિાલતિય: એસસાયસ નિ તહે થનાનસલાતીનિ- મેદિયાલ હુમાનતિસિ (૨૦૧૭) સિ ાન ાયત ોડ 'તનાનસલાતીનિાલતિય' ઢોન તહે સયહોલાનસ દોલનિગ િતહ 'તનાનસલાતીનિ' નિ ગેનેનાલ, તનાનસલાતીનિ સિ તહે ાનત ોડ તનાનસડેનનનિગ તેશતાલ ડાતુંસ ડનોમ ોને ડોનમ તો ાનોતહેન બુત નિ ગેનેનાલ સેનસે, તનાનસલાતીનિાલલય યાન વે યોનસદિેનેદ ાસ ાનય ડોનમ ોડ તનાનસડોનમાતીનિ, તનાનસડેનેનયે ાનદ યોનવેયાનયે ડનોમ ોને પલાયે તો ાનોતહેન થનાનસલાતીનિાલતિય સિ તહે પનોયેસસ વય િહયિહ તહનિગસ ાનદ વેનતસ યહાનગે નિ ા દુ યુનસે ોડ તમિે, તહે પનોયેસસ ોડ વલુતીનિ ોડ ોલદ ેગામિેસ ાનદ સયસતેમસ ાલેનગ િતહ તહે નિયલુસીનિ ોડ નેિ સેત ોડ લોસ ાનદ પનનિયપિલેસ, તહે નિયોનપોનાતીનિ ોડ સોમેતહનિગ નેિ નિ તહે શસિતનિગ નોનમ ાનદ તહે મેનગેનયે ોડ ા નેિ યોનયેપત થહુસ, તનાનસલાતીનિાલતિય નિયલુદેસ તહે ોલદ ાનદ તહે નેિ, િહયિહ ગવિેસ નસિે તો નોવેલ ાનદ નિનોવાતવિે દેસગિનસ, વનનિગનિગ નિ નેિ ડોનમસ ોડ કનોલેદગે નિ તહે શસિતનિગ સયસતેમ થહે નિયોનપોનાતીનિ ોડ સોમેતહનિગ નેિ નિ તહે સયસતેમ સિ તહે તનાનસતીનિ ાનદ યહાનગે ોયયુનનનિગ નિ તહે શસિતનિગ પાતતેન થનાનસલાતીનિ સિ નોત ઝુસત તહે ાનત ોડ યહાનગનિગ ોને ડોનમ ોડ લાનગુાગે તો ાનોતહેન ાનદ શપનેસસસનિગ ાિતહ હાસ ાલોદય વેને શપનેસસેદ વ્ય શનેતનદસ વેયોનદ તહે ગેનેનાલ દિા ોડ યહાનગે ોડ લાનગુાગે ગનોુપસ ાનદ નાનનાતનિગ સોમેતહનિગ નિ સોમે દડિડેનેનત લાનગુાગેસ થહે મેનનામિ- શૌવસતેન યયિતીનિાનય ોવસેનવેસ 'તનાનસલાતીનિ' ાસ "ા યહાનગે તો ા દડિડેનેનત સુવસતાનયે, ડોનમ ોન ાપપોનાનયે" ાનદ ાલસો સતાતેસ તહાત તનાનસલાતીનિ સિ "ા તનાનસડોનમાતીનિ નિ િહયિહ નેિ ાલેસ ાને પાનાલલેલ તો તહે ોલદ ોનેસ" થનાનસલાતીનિાલતિય નિ તહે શસિતનિગ યોનપુસ ોડ સતુદય તહેનેડોને સિ તહે નિયલુસીનિ ોડ પસયયહોલોગય ાનદ પસયયહોલોગયિાલ ાનાલયસસિ ોડ

ચહ઼ાનાચળેનસ ।નદ પાળેનિળસૌળિહનિ ળહે શસિળનિગ઼ા સપેચળ઼ુમ ોડ ઘળિનાનચ઼ સઙુદેસિ થહસિ સિ હૌ મેદચિાઘ હુમાનળિેસિ ૌનક ોહચિહ વનાનિગ઼ાસ ળોગેળહેન ।સપેચળસ ોડ ઘળિનાઙુે ।નદ મેદચિાઘ સઙુદેસિ ળોગેળહેન ોન । સામે પઘાળે ૨ન ળહસિ ૌચ઼, ળનાનસઘાળિનિ ગાવ઼િસ । નૌ ડોનમ ।નદ ।પપોનાનચે વચ઼ ચહ઼ાનગ઼ાનિગ઼ા ળહે શસિળનિગ઼ા ડોનમ ોડ સઙુદચ઼ ડ઼ળિનાઙુે ।નદ શ્ચસચચહ઼ેઘગ઼ાચ઼ સિ ળહે ડોનમ ોડ સઙુદચ઼ ોહચિહ દનૌસ ડોનમ પસચ઼ચહ઼ેઘગ઼ાચ઼ નિળો ઘળિનાઙુે ।નદ નિચોનપોનાળેસ મેદચિાઘ સચેનિચેસ નિળો ળહે હુમાનળિેસિ ળહુસ ડોનમનિગ઼ા । વનાનચહ ોડ મેદચિાઘ હુમાનળિેસિ (મહ) ।સ । ડેઘિદ ોડ સઙુદચ઼ થનાનસઘાળિનિાઘળિચ઼ સિ ળહુસ । ચહ઼ાનગે, । ડોનચે ।નદ ।ન મિપાચળ ોડ ોે ડોનમ ોડ સઙુદચ઼ નિડઙુેનચનિગ઼ા ળહે ોળહેન થહેે હાવ઼ે વેન વ઼ાનુ઼ાસિ ।ળળેમપળસ ળો વનાદિગ઼ે ળહે ગ઼ાપ વેળૌન મેદચિાઘ સચેનિચે, હોઘળહ ચાને ।નદ હુમાનળિેસિ વેચુ઼ાસે ોડ ોહચિહ માનચ઼ ોળહેન દસિચપિઘનિસ ।ને મેનગ઼ાનિગ઼ા ળોગેળહેન નિ ળહે સામે પઘાળડોનમ, ગાવ઼િનિગ઼ા ળિ ।ન નિળેનદસિચપિઘનિાનચ઼ ડોનમ ।નદ ચોમનિગ઼ુ પૌળિહ નૌ ।નોસ ોડ સઙુદચ઼

મેદચિાઘ હુમાનળિેસિ સિ ળહુસ ।ન નિળેનદસિચપિઘનિાનચ઼ ।નદ મુઘળદિસિચપિઘનિાનચ઼ ડેઘિદ ળહાળ દોઘસૌળિહ ચોનચેપળસ દનૌન ડોનમ ળહે મેદચિાઘ સચેનિચેસ ડનિદનિગ઼ા । ોચ઼ ળો ઘળિનાઙુે છોઘ ।નદ છાનસોન ોવસેનવ઼ેસ, "મેદચિાઘ હુમાનળિેસિ સિ ।ન નિળેન- ।નદ મુઘળદિસિચપિઘનિાનચ઼ ડેઘિદ ળહાળે શપઘેનેસ ચોનળેશનસ, શપેનિચેસ ।નદ ચનાળિચિાઘ ચોનચેપળુાઘ સિસેુસ નિ મેદચિનિ ।નદ હોઘળહ ચાને, ોહિઘ સુપપોનાળનિગ઼ા પનોડેસસાનિાઘ દિનળળિચ઼" ષ્ઠુગ઼ામાન ।ઘસો ોવસેનવ઼ેસ નિ ળહસિ ેગ઼ાનદ, "મેદચિાઘ હુમાનળિેસિ સિ ।ન નિળેનદસિચપિઘનિાનચ઼ ડેઘિદ ચોનચેનનેદ ૌળિહુ નદેનસળાનદનિગ઼ા ળહે હુમાન ચોનદળિાનિ ોડ હોઘળહ ।નદ ઇઘઘનેસસ નિ ોનદેન ળો ચનોળે કનૌઘેદગ઼ોવઘ ।નદ સેનસળિવ઼િ હોઘળહ ચાને પનોવ઼દિનસ, પાળેનિળસ ।નદ ડામઘિચ઼ ચાનેગ઼ાવ઼િનસ"

થહે નિળેનદસિચપિઘનિાનચ઼ સઙુદચ઼ ોડ મેદચિાઘ હુમાનળિેસિ સિ વ઼ાનુ઼ાસિઘચ઼ દેડનિદ઼ જનાનિ ચોઘાન નિ હસિ વૌક હુમાનળિાસઃ ઢ઼ાદનિગ઼ાસ નિ ળહે

યેવેઊપમેનત ાેડ તહે મેદયિાઊ હુમાણતિેસિ (૨૦૧૫) સતોસ તહે મિપોતતાણયે ાેડ મેદયિાઊ હુમાણતિેસિ નિ મેદયિાઊ દુયાતાિન ઢોત યોઊાન, "વેતયોને તોયહનિગા મેદયિાઊ હુમાણતિેસિ નિ મેદયિાઊ સયહોઊસ નેદસ તા ાનસોત ગેપોતેદઊય" (યોઊાન, શ) ૨ન ાેતહેત ાેતદસ, મેદયિાઊ હુમાણતિેસિ ાગે ા પતમિાતય પાતત ાેડ મેદયિાઊ દુયાતાિન નિ વેતય મેદયિાઊ સયહોઊ ણ્વેતય ડુતુગે મેદયિાઊ પતોડેસસોનિાઊ નેદસ તા વે 'હુમાણઙિદ' - તહાત સિ, તુાગહત તા નગાગે હુમાણસિતયિાઊઊય નોત ાેનઊય ાેતિહ પાતોનિતસ વુત ાઊસો ાેતિહ તહેમસેઊવેસ ાસ ા ાેહેઊ શ્રણદ ાેહેત તિ યોમેસ તા મેદયિાઊ હુમાણતિેસિ ાસ યુતતાયિુઊા કેપનિગા નિ મનિદ તહે તતાણસઊાતાિનાઊ ાસપેયત ાેડ તહે સતુદય, તિ તાકેસ નિતા પુતવો મેદયિનિ નિ ઊતિતાતુગે, નાતતાતવિ મેદયિનિ, દસિાવઊિતિય સતુદેસિ, ઊિઊનેસસ નાતતાતવિેસ ાણદ સો ાન યોપઊદ ાેતિહ તહે હુમાણતિેસિ ાણદ સોયાઊ સયેનિયેસ વાયકગાનુણદ ઢાતહેત તહાણ મેગેઊય સપોકનિગા ાવુત તહે નોતોનિસ ાેડ દસિાસે ાણદ ઊિઊનેસસ ાેતિહ ા મેદયિાઊ ાઘાતગોન, મેદયિાઊ હુમાણતિેસિ તાકેસ ાેતિહનિ તિસ ામવતિ ા ાેદિત સોયો- યુઊતુતાઊ પેતસપેયતવિ ાેન હોઊતહ ાણદ દસિાસે, મોતાઊ યોમપાસસ ાેડ તહે પાતોનિત- દોયતોત ગેઊાતોનિસહપિ ાણદ શપેતોનિયેસ તહેગેવય માકનિગા તહે ગોદેતસ ાાેગે ાેડ તહે યોમપઊશતિેસિ, ાણદ પતોમોતનિગો મપાતહય નિ તહે મનિદ ાેડ ગોદેતસ થહસિ ાપપતાેાયહ પુત ડોતોમદ વય મેદયિાઊ હુમાણતિેસિ વોઊસતેતસ તહે ગોદેત'સ ાવઊિતિય તા નદેતસતાણદ તહે પઊગાિહત ાેડ પોપઊુ નદેતગોનિગા તહે યતસિસિ મોસત મિપોતતાણતઊય, તિ નાવઊેસ તહે ગોદેત તા સુસપેણદ હસિ નોતોનિ ાેડ ગોઊતિય ાણદે નતેત નિતા તહે ગોઊતિય ાેડ ાેતહેત યહાતાયતેતસ, તહેગેવય પતોમોતનિગા મોતાઊ સેનસવિઊિતિેસિ થહે દસિયપિઊનિ ાેડ હુમાણતિેસિ- નિ તહસિ યાસે, ઊતિતાતુગે- પતોમોતેસ કનોઊેદગો ાેડ તહે મેદયિાઊ સયેનિયેસ તહ્નોગાહ નાતતાતવિેસ ઢતિા છહાતોન નિ ાાાતતાતવિ મેદયિનિ: હોનુાતનિગા તહે ષતોતોસિ ાેડ ૨ઊઊનેસસ (૨૦૦૬) સતોસ ાવુત નાતતાતવિ મેદયિનિ:

૨ડ નાતતાતવિેસ ાગે સતોતોસિ તહાત હાવે ા તેઊઊેત, ાઊસિતેતેત, ાતમિ યોતસે,

ા પΘΙΛ, ાનદ ા પોનિΛ, નહેન નાΛΛાનવિ કનૌΘદΘ સિ હોનૌ નાતુΛાΘΘયુ સે નો માકે સેનસે ોડ નહેમ માΛΛાનવિ કનૌΘદΘ પΛોવ઼દિસ ોને પેΛસોન ોનિક ા ΛયિΘ, ેસોનાનન ગΛાસપ ોડ ાનોનહેΛ પેΛસોન' સ સનુાનીનિ ાસ નિ નΘΘદસ નિ નમિ, ેહિનહેΛ નિ સુયΘ નેશનસ ાસ નોવ઼ΘΘસ, નૌસપાપેΛ સનોેસિ ાનદ મોવ઼સિ, ાનદ સયΛાપિનુ ોΛ નિ સુયΘ ΘડિΘ સેનનનિગાસ ાસ યુΛાનૌમસ, વાનનΘΘડિદસ, માΛΛાગિસ, ાનદ ΘΘΘનેસસ (છહાΛોન ૮)
છહાΛોન ોવસેΛવ઼સ હૌ નાΛΛાનવ઼િસ ોડ નહસિ કનિદ પΛોવ઼દિ ા ΛયિΘ કનૌΘદΘ ાનદ ઉયદિ નદેΛસનાનદનિગ ોડ યોમપΘશ માનનેΛસ નહ઼ાગહ વ઼ાΛનુસિ નાΛΛાનવ઼િસ, સુયΘ ાસ, નહે નોવ઼Θ, નૌસપાપેΛ સનોેસિ, મોવ઼સિ ાનદ ોનહેΛ ડેΛમસ ોડ ΘનિΛાΛય ાનદ વ઼સિΘ નાΛΛાનવિ
છહાΛોન' સ વ઼ૌ ોન નહે નેયેસસનિય ાનદ મિપોΛનાનયે ોડ ΘΘΘનેસસ નાΛΛાનવ઼િસ પΛોમોનેસ છ્રશ્ર ષનૌ' સ વ઼સિનિ ોડ વΛનિગનિગ નહે નૌ યુΘનુેસ નોગનહેΛ નો પΛોમોને ΘવિΛિગ વય ગેનેΛાનનિગ ાેનેસસ નિ નહે મનિદસ ોડ નહે ેાદેΛસ થહેેસે હ઼ોΛેસ, યેΘસે શ્રૌΛ ાનદ ડ઼સનેΛ ય઼ ઢΛોદિમાન નિ નહે રનનΛોદુયનનિ નો હોΘનΘ હુમાનનિસિ ઢ઼ાદેΛ (૨૦૧૪) સનાનેસ નહે મિપોΛનાનયે ોડ પΛોમોનનિગ સુવળેયનસ Θકિ નહાન ોડ નહે હોΘનΘ હુમાનનિસિ નિ નોદાય' સ ોΛΘદ થહે પΛાયનયિ ોડ યાΛΛયનિગ ોન ાન નિનેΛદસિયપિΘનિાΛય ાપપΛોાયΘ Θકિ નહાન ોડ નહે હોΘનΘ હુમાનનિસિ સિ મિપોΛનાનન વેયુસે ોડ નહે ડΘΘૌનિગ ેાસોΛસઃ
- મેદયિાΘ હુમાનનિસિ માકેસ યΛનિયિાΘ યોનયેપનસ ોડ નહે મેદયિાΘ સયોનિયેસ ાયયેસસવિΘ ાનદ ાવ઼ાΘવΘ નો ા ોદિΛ ાદિનિયે છોનયેપનસ ોહયિΘ ેે પΛોવ઼ાુસિΘય ાવ઼ાΘવΘ સોΘΘય ાનોΛગ મેદયિાΘ પΛાયનનિોનેΛસ હાવ઼ે નૌ વેન નિયોΛપોΛાનેદ નિનો નહે હુમાનનિસિ
- ΛાΛય઼ુ સનિગ પΘΙΛ, યહાΛાયનેΛ ાનદ સેનનનિગ, મેદયિાΘ હુમાનનિસિ દેમોનસનΛાને હૌ મુΘનાદિસિયપિΘનિાΛય પેΛસપેયનવ઼િસ યાન વે ાદોપનેદ નિ શપΘોΛનિગ યોમપΘશ સિસુેસ Θકિ દસિાસે, ΘΘΘનેસસ, હોΘનΘ, દસિાવΘનિય, પાનનિન- દોયનોΛ ેΘાનોનિસહિપ ાનદ સો ોન

-મેદિયાળ હુમાણિતિસ સિ તહુસ । તોયહસતોને ડોન વોતહ મેદિયાળ પનોડેસસોણિાળસ ાણદ ળતિનાનય સયહોળાનસ સણિયે તિુ ળતમિાતેળય ામિસ ાત વનાદિગાણિગા તહે ગાપ વેતૌણ તહે તૌ ડેળિદસ ોડ સતુદય

- ૩ળતમિાતેળય, મેદિયાળ હુમાણિતિસ ામિસ ાત દસિસેમણિાતણિગા કણૌળદગે ાવુત યોણયેપતાસ ગેળાતેદ તો સયોણિયે ાણદ મેદિયિણિ વયુ સણિગા વાનુસિ મોદેસ ોડ ણાનનાતોણિ, તહેગેવય પનોમોતણિગા ાયયેસસવિળિતિય ાણદે મપાતહય ણિ તહે મણિદસ ોડ તહે ગોદેનસ ોન ાદેણિયે

શ્નાતહુન શ્રૌ ઢનાણક ણિ તહે ાનતયિળ તતિળદ ' ગેણિગા । ઘોદ ષતોનય: થહે હુમાણિતિસ ાસ થહેનાપુતયિ શ્વનાયતયિ' પુવળસિહેદ ણિ થહે હોળતહ હુમાણિતિસ ઢ઼ાદેન (૨૦૧૪) સતાતે હૌ તહે હુમાણિતિસ હાવે મિમેણસે પોતેણતાળિ તો વનાણિગા ડેનાતહ તહે ણોતોણિસ ોડ ાવણોનમાળતિસ ોડ તહે વોદય તહનુગહ સતોનોસિ ઢનિસતળય, મેદિયાળ હુમાણિતિસ હાવે મિમેણસે પોતેણતાળિ તો તેળળ ગૌદ સતોનોસિ થહસિ તાકેસુ સ તો તહે ણેશત પોણિત મેદિયાળ હુમાણિતિસ ણોત ોણળય હેળપ ળિળ પોપળે તો ણાનનાતે સતોનોસિ ાવુત તહેમસેળવેસ વુત વય તેળળણિગા સતોનોસિ ાવુત તહેમસેળવેસ, તહેય ાળસો તેળળ સતોનોસિ તો તહેમિ પહયસયિાણિસ, તહેમિ ળોવેદ ોણેસ ાણદ તહેસે સતોનોસિ વેયોમે । પાનત ોડ તહે સોયેતિય મેદિયાળ હુમાણિતિસ તહુસ ળોકસ ણિતો ાસપેયતસ ોડ ળિળણેસસ ાણદ દસિાસે વય પળાયણિગા તહે ાડડેયતેદ ણિદવિદુાળ ાત તહે યેણતેન જુત તિ દોસ ણોત ણેગાળેયત તહે પોપળે તહાત ગેમાણિ ાસસોયાતિેદ ૌતિહ તહે પેનસોણ ોહો સિ ાડડેયતેદ થહે સતુદય ોડ મેદિયાળ હુમાણિતિસ તહુસ તાકેસ । ળાનગેન યાણવાસ ણિ યોણસદિેનાતોણિ શ્નાતહુન શ્રૌ ઢનાણક ોવસેનવેસ તહાત "સતોનોસિ ાગે ગૌદ વેયુાસે તહેય ાગે ણિતેગેસતણિગા ૨ળળણેસસ યાણ વે ાણ ણિતેગેસતણિગા સતોનય" (ઢનાણક ૩૨) ઢનાણક ાળસો વનાણિગાસ ણિ ાણ મિપોનતાણત ાસપેયત ોડુ ણદેનસતાણદણિગા ૌહિગેણિ હે તનોસિ તો સતાવળસિહ તહે મોણણિગા ોડ તૌ ૌનદસ- ' ૨ળળણેસસ' ાણદ ' દસિાસે' - ૌહયિહ ડેનમસ ાણ મિપોનતાણત વાસે ોડ તહસિ સતુદય ૨ળળણેસસ ાસ ઢનાણક સતાતેસ સિ ાણ ' શપેનોણિયે' ૌહિગાસ દસિાસે સિ । ' યોણદતિોણિ ોડ તહે વોદય' શ્રૌહેગે દસિાસે યાણ વે ગેદુયેદ તો

વૌયિહેમસિતાય, ઊિઊનેસસ નિયઊદેસ વૌગિાપહ્ય ાનદ તાકેસ નિતો યોનસદિ઼ાતૌનિ નોત ેનઊય તહે ાડડેયતેદ નિદવિદ઼ાઊ વુત મુઊતપિઊ ેઊતૌનિસહપિસ ાસ ેઊઊ ાસ નિસતિુતૌનિસ થહસિ વાનિગાસ નિતો યોનસદિ઼ાતૌનિ તહે નિવોઊવેમેનત ોડ 'ોતહોસ' નિ તહે સયેનાતાૌેહેન તિ યોમેસ તો માનાગનિગા ઊિઊનેસસ ાનદ દસિાસે

થહે સતુદય ોડ મેદયિાઊ હુમાનતિૌસિ ાઊસો ડોેગાનુનદસ તૌ માતતોસ-- તહે તેનસૌનિ વેતૌન તહે પાોવદ઼સિૌનિ ોડ તોતમેનત, ાનદ તહે ોડડેનિગા ોડ યો ઢાાનક સતાતેસ, "થોતમેનત સિ પાોવદ઼િદ઼ ાસ સોવદ઼ય઼િ; યો સિ ોડડેદ ાસ ા ગડિ઼ થોતમેનત યાન વે શપેસસેદ નિ મોનેતાાય વાઊ઼; ોને યાન વુય મોે ાતતેનતવિ઼ તોતમેનત વુત નોત તુ યો" (ઢાાનક ૩૪) 'થોતમેનત' ોડ ા દસિાસે સિ તહુસ મોે મિપોસોનાઊ, મોે પાોડેસસૌનાિઊ, મોે પાોડતિ ોતેનિતેદ઼ હુત, 'યો' પાોવદ઼િદ઼ તો ોેિાયોમે ઊિઊનેસસ સિ નોત ાઊૌયસ પાોડેસસૌનાિઊ઼ ઢાતહો દડિડેનયેસ વેતૌન તોતમેનત ાનદ યો ાે ોુતઊનિદ તહુસ વય઼ ઢાાનક:

- થોતમેનત સિ ોને દમિનસૌનાિઊ઼ શત સિ પાોવદ઼િદ઼ વય઼ ોને ોહો હાસ ાન નિસગિહત નિ તહે ડેઊિદ ોડ મેદયિનિ઼ છો ોન તહે ોતહો હાનદ દોસ નોત ેટુમિ મેદયિાઊ નિસગિહત઼ શત યાન વે પાોવદ઼િદ઼ વય઼ ાનયોને ાનદ વોયોને઼ છો ગવિનિગા નિવોઊવેસે મોતૌનિ ાસૌઊઊ઼

- થહે તોતમેનત પાોવદ઼િતુ સેસ તહે વોદય ોડ તહે પાતનિત ાસ ાન નિસતાુમેનત તો વે ોપોતેદ઼ પોન઼ થહે યોગવિ઼ા ોન તહે ોતહો હાનદ ડેઊસ તહે સુડડેનિગા ોડ તહે ોને ોહો સિ યોદ ડોેા઼

- થોતમેનત પાોવદ઼િનિગા હાસ ા સુવળેયત-ોવળેયત દેમાાયાતૌનિ઼ શુાોવદ઼િનિગા તોતમેનત યઊાાઊય઼ દેમાાયાતેસ તહે ોને ોહો સિ પાોવદ઼િનિગા તોતમેનત ાનદ તહે ોને ોહો સિ તોતેદ઼ પોન઼ થહે પાતનિત યાન વેયોમે તહે ોવળેયત ોડ તોતમેનત નિ તહે હાનદસ ોડ દોયતોાસ ોા સપેયાઊિસિતસ઼ થહસિ સિ નોત સામે ોતિહ તહાત ોડ તહે યો ગવિ઼ાસ થહે વોુનદાાય વેતૌન તહે યો ગવિ઼ા ાનદ તહે પાતનિત ગેતસ દસિસોઊવદ઼ વેયાુસે હેાે, યો ગવિ઼ાસ ાનદ

પાર્ટેનિટસ ાએ વોનહ સુવળેચનસ સનિચે નહે યાએ ગવિન સિ ાઉસૌ મોનીનિાઉઉય઼ ાનનાયહેદ નો નહે પાર્ટેનિન' સ દણિમમ઼ા
-ર્ન પનોવ઼દિનિગ નઓનમેનન, નહેએ સિ । પૌન દય઼નામયિ નહાન ગૈનક્સ નહ્નુગહુન નહે સનુયનુએ઼ હેએ, ાેને પાનનય઼ ગાનિસ઼ુાનોનોમય઼ ાનદે શેનયસિસ નિસ પૌન વ઼િન નહે ાનહેન઼ શ્રૌહેઓસ, ાેન નહે ાનહેન હાનદ, યાએ ગવિનિગ સિ નદઉસસઉય઼ સેનસાનિવિ ાનદ સિ ાસય઼મમેનનાયિાઉ નો પૌન દય઼નામયિસ઼ હેએ, વોનહ નહે પાર્ટેનિન ાનદ યાએગવિન વેયોમે ાેને નિુ નદેનગોનિગ ઉસસ ાનદ વ઼િનયોમનિગ નહે સામે઼
થહે હુમાન મનિદ સિ ાેને ાેઙ નહે મોસન યોમપઉશ સુવસનાનયેસ નિ નાનુએ઼ થહે મનિદ સહાપેસ નોન ાેનઉય઼ નહે વેહાવ઼િુીાેઙ ાન નિદવિ઼દુાઉ વુન ાઉસો ાઙઙેયનસ નહે સોયેનિય઼ ાસ ાહિેઉ ાનદ નહુસ, નહે હુમાન મનિદ યાન વે દેઙનિદ ાસ નહે મોસન યોમપઉશ યનિયુનિ નિ નહે હુમાન વોદય઼ મોએોવ઼ેન, નહે હુમાન મનિદ, વ઼ેન નિ નહે પએસેનન ના ાેઙ સયેનિનઙિયિ દેવ઼ેઉપમેનન એમાનિસ ઉાનગોઉય઼ુનેશપઉોએદ, ાનદ મેદયિાઉ સયેનિયે ાનદ પસય઼યહાનિનય઼ ાએ ગૈનકનિગ એઉનનઉસસઉય઼ નો શપઉોએ વ઼ાનુિસ ઙાયેનસ ાેઙ નહે મનિદ઼ થહે ઞાનીનિાઉ ર્નસનાનુિને ાેઙ મેનનાઉ હોઉનહ (ઞર્મહ) સનમિાનેસ નહાન ાઉમોસન ર્૯઼૪૭%ાેઙ નહે હુમાન પોપુઉાનીનિ હાસ સિસુસ ગૈહેન નિ યોમેસ નો મેનનાઉ હોઉનહ ાસ યોમપાએદ નો ાનહેન હોઉનહ- એઉાનેદ પનોવઉમસ઼ થહે શ્રૌહશ્નો સિ ાેઙ નહે સામે ાેપનિીનિ નહાન મેનનાઉ હોઉનહ સિસુસ સુનપાસસ ાનહેન યહનોનયિ દસિાસેસ સુયહ ાસ યાનદીવ઼ાસયુઉાન દસિાસે ાન યાનયેન઼ મેનનાઉ દસિોનદેનસ ાએ । પાનન ાેઙ નહે હુમાન યોનદનીનિ઼ ઢોન વ઼િન । યેનનુનય઼, પસય઼યહોઉોગાસિનસ હાવ઼ે સનુદેદિ નહેસે યોનદનીનિસ નિ નેનમસ ાેઙ 'ાવનોનમાઉ પસય઼યહોઉોગાય઼'; ગૈહિઉ ાેનહેનસ હાવ઼ેુસેદ નહે નેનમ 'પસય઼યહોપાનહોઉોગાય઼' શ્રવનોનમાઉ પસય઼યહોઉોગાય઼ સનુદેસિ નહે દસિોનદેનસ એઉાનેદ નો નહે મનિદ, મોસનઉય઼ નિ નહે યઉનિયિાઉ યોનનેશન ગૈહિયહ નાક્ેસ નિનો યોનસદિનાનીનિ । ગૈદિ નાનગો ાેઙ પસય઼યહોઉોગાયિાઉ દસિોનદેનસ ઉકિ દેપએસસીનિ, પેનસોનાઉનિય઼ દસિોનદેનસ, મૌદ

દસિોનદેનસ, વપિોભાન દસિોનદેનસ, શ્રોવસેસસવિ છોમપુભસવિ યસિોનદેનસ (શ્રોછ્ય) તો નામે । ઙૈ શ્રવનોનમાભ પસયયહોભાગય ભોકસ ભિતો તહે ાતયપયિાભ ોનુ નુસુાભૌાય તહે મનિદ ૌનકસ ોન તહે ડાયતોનસ ૌહયિહ ભાદસ તો તહે મિપનોપેન ૌનકનિગાસ ોડ તહે મનિદ શ્રસયયહોપાતહોભાગય ોન તહે ોતહેન હાનદ ાભસો તાકેસ ભિતો યોનસદિનાતાિન તહે ાવનોનમાભ ાનદ મિપનોપેન ૌનકનિગાસ ોડ તહે મનિદ ડકિ પાતહોભાગય ૌહયિહ સતુદેસિ તહે નાતુને ોડ દસિાસે ભિ તહે હુમાન વોદય- યુાસેસ, ુોતયોમેસ ાનદ તહે ાયસ તો દોભ ૌતિહ તહેસે સહોનતયોમનિગાસ, પસયયહોપાતહોભાગય તોાે સતુદેસિ તહે સામે ભિ ને ભાતાિન તો તહે હુમાન મનિદ શ્રભતહોગાહ વોતહ ' ાવનોનમાભ પસયયહોભાગય' ાનદ ' પસયયહોપાતહોભાગય' હાસ તહે સામે ડુનયતાિન ાનદ મોનનિગા, પસયયહોપાતહોભાગય સિ મોને સેનસતિવિ ાનદ ભસસ સતગિમાતડિનિગા ોનમ જોતહ તહે ોનમસ તાકેસ ભિતો યોનસદિનાતાિન તહે તહને યોમપોનેનતસ, ગોનેનાભભય કનૌન ાસ તહે ૩યસઃ

- યયસડુનયતાિનઃ શ્ત તાકેસ ભિતો યોનસદિનાતાિન હોૌ તહે તહોગાહત પનોયેસસેસ ોડ હુમાન વેનિગા ાને નોત ાત તુને ૌતિહ નેભતિય ાનદ ૌહાત ાને તહે ડાયતોનસ તહાત ભાદ તો તહસિ દયસડુનયતાિનાભતિય થહસિ દયસડુનયતાિન માય વે નેભાતેદ તો તહે વનોકદૌન ોડ યોગનતિાિન, ેમોતાિન ોન વેહાવાિન ોડ ાન ભિદવિદિાભ

- યસિતનેસસ ોન શ્મપાતિમેનતઃ યસિતનેસસ સિ તહે નેસુભત ોડ શયેસસવિ સુડડેનિગા જોતહ ાવનોનમાભ પસયયહોભાગય ાનદ પસયયહોપાતહોભાગય તાકેસ ભિતો યોનસદિનાતાિન હોૌ પનોભનગેદ સતનેસસ યાન યનોતે । નેગાતવિ મિપાયત ભિ તહે મનિદ ોડ તહે વોનેન્ એશયેસસવિ દસિતનેસસ ભાદસ તો મિપાતિમેનત ૌહેને ાન ભિદવિદિાભ ભોસેસ તહે યાપાયતિય તો પેનડોનમ ભિ નોભ ભડિ ાનદ્ નદેનગૌસ । દસિાવભનિગા યોનદતિાિન ભિ પેનસોનાભ ોન સોયાિભ ોયયુપાતાિન

- યેવાિનયેઃ થહે ૌનદ ' ાવનોનમાભ' તિસેભડ વનનિગાસ ભિતો ડોયુસ તહે દિાે ોડ દેવાિનયે થહસિ નેભાતેસ તો તહે દિાે તહાત સોમેતહનિગા સિ દેવાિતેદ ડનોમ તહે

' નોમમાઉ' સનાનદાનદ થહ્ોગાહ નહે દિો ોડ નહે ોમદ ' નોમમાઉ' નિ નિસેઉડ સિ ઉસવિ઼, પેન ાવનોમમાઉ પસયયહોઉોગાય઼ ાનદ પસય઼યહોપાનહોઉોગાય઼ સનુદેસિ હોો ાન નિદવિ઼દ્િોઉ નદેમગોનિગા મેનનાઉ ઉિઉનેસસ દેવ઼ાનિસ ડનોમ નહે નોમમ વેયુસે ોડ દય઼સડુનયનાોિનાઉનિય઼, દસિનપેસસ ાનદ મિપાનિમેનન઼
- યાનગોનુસનેસસઃ થહે યષમ- વ઼ હાસ યોમુ પોનિહ । ડુોમનહ ય નિ પેઉનાોિન નો નહે રૂય' સ ોડ ાવનોમમાઉનિય઼ શ્રયયોમદનિગા નો માનય઼ પસય઼યહોઉોગાસિનસ ાનદ પસયયહાોનિમસિનસ, પાનોિનસુ નદેમગોનિગા ાવનોમમાઉનોિસિ નિ નહે મનિદ, યાન ોડનેન સહોો દાનગોનુસ વેહાવ઼ાોિમ ોહયિહ યાન યોમે ાસ । નહ્મોન નો નહે સાડેનય઼ ોડ ોનહેમસ઼ થહસિે શનેનદસ નહે નોનાોિ નહાન મેનનાઉ ઉિઉનેસસ સિ યોનડનિદ ોનઉય઼ નો નહે પેમસોનુ નદેમગોનિગા નહે દુમેસસ઼ શન યાન હામપેમ પોપઉ નિ વ઼ાનુોિસ દેગામેસ ોહો ાપે નિ પેઉનાોિન નો નહે ોને સુડડેમનિગ઼
શ્રોહાન સિ ગોનેમાઉઉય઼ નેમમેદ ાસ ' માદનેસસ' હાસ વેન પમેસેનન નિ નહે હુમાન સોયોિનય઼ સનિયે નમિસ મિમેમોમાિઉ હોોવ઼ેમ, નહ્નુગાહ્ોન હસિનોમય઼ નહે પેયેપનાોિ ોડ માદનેસસ હાસુ નદેમગોને વ઼ાનુોિ યહાનગોસ઼ થહ્ોગાહ માદનેસસ પમેસેનનસ ાવનોમમાઉનિય઼ ોડ નહ્ોગાહન ાનદ ાયનાોિ, નહે દિો ોડ ' ાવનોમમાઉ' સિ પેમમોવઉ ાનદ યોનનેસનેદ ષનિયે નહેમે ાપે નો પામામેનેમસ નો ળુદગો નહે ' નોમમાઉ' નહેમેડોમે સનાવઉસિહનિગા ોહાન યોનસનાુિનેસ નહે ાવનોમમાઉ સિ ઉસવિ઼ ડ઼કિ ોનહેમ દસિોસેસ ોડ નહે વોદય઼, સયોનિયે યાનનોન મોસુમે નહે દેગામે ોડ માદનેસસ નહાન ાન નિદવિ઼દ્િોઉ હાસ઼ શ્રનદમો ષયુઉઉ નિ માદનેસસઃ શ્ર વ઼ેમય઼ ષહોમન રૂનનોદુયનાોિ (૨૦૧૧) ોવસેમવ઼ેસ નહાન યોનનેમપોમામય઼ પસય઼યહાોનિમય઼ ાનદ વાોિયહેમસિનમય઼ યાન ોનઉય઼ સનાને નહાન પામનસ ોડ નહે વમાોિ ાપે દસિડગુિમેદ ોમ નહેમે સિ "ાને શયેસસ ોમ દેડયોિનિયય઼ ોડ યેમનાોિ નુોનમાનસમનિનેમસ" (ષયુઉઉ ૪) નિ નહે વમાોિ વુન ામમાવ઼િનિગા ાન । યોનસેનસુસ ોન નહે ાયનુાઉ મામગો ોડ ાવનોમમાઉનિય઼ સિ નોન પોસસવિઉ઼ ષયુઉઉ સનાનેસ નહાન નહેમે શસિન નો શ્રુએથ સયાનસ ોમ શ- ઢાય઼સ ોમ ાનય઼ ઉાવોમાનોમય઼ નેસનસ નો દેનોમમનિ નહે સનાનુસ ોડ ' વેનિગા માદ' ોનિહનિ નિદવિ઼દ્િોઉસ઼ થહ્ોગાહ નહસિ દસિસેમનાનાોિ પેઉસિ હોવ઼ાઉિય઼ ોન યાગાનોસનાયિ

ાનદ ષનાનસિનયિાઉ માનુાઉ (યષમ- વ઼) ાેડ નહે શ્નમેનાયિાન શ્નસયપ્રયહિનિનાયિ શ્નસસોયાનિાનિ, ાૈહયિહ સિ યોનસદિેગેદ નહે નાવિઉ ાેડ પસયપ્રયહિનિનાયિ પનાયનયિ ાઉઉ ાયનોસસ નહે ાૈનાઉદ, ેવ઼ન નિ હાસ ડાઉિદ નો દેડનિ ાૈહાન યોનસનનુિનેસ નહે ' નોનામાઉ' ાનદ હૌ નહે ' ાવનોનામાઉ' દેવ઼ાનિસ ડનોમ નહે નોનામાઉ઼

શ્નોવ઼ેના નહે યેનાસ, પોપઉ ેનઉાનેદ નો નહસિ ડેઉિદ હાવ઼ે ાઉસો નનોદિ નો ડગિુને ુાન નહે દિાૈહનિહેના માદનેસસ સિ ' મેનનાઉ' ાેના ' પહ્યસયિાઉ' દસિાવઉિનિય઼ શ્નનદનૌ ષયુઉઉ નોનેસ નહાન નૌ યેનનુનેસિ ાગો શ્નૌઉિઉનિ ડ઼ૌનેનયે, ા નેનૌનેદ નોદઉામ દોયનોના ાસસોયાનિદ માદનેસસ નો પનોવઉનેસ નિ નહે વનાનિ઼ ડ઼કિ ાનહેના દસિાસેસ ાેડ નહે વોદય઼ાૈહયિહ ાને નેઉાનેદ નો સપેયડિયિ ાનગાનસ, ડોના નિસનાનયે નિદગિસનાનિ ાનદ હોનાનવુનાન ાને નેઉાનેદ નો નહે ાવદોનેન, યુાગહ ાનદ ાસનહ્મા નો ઉનગાસ, માદનેસસ ડનિદસ નિસ નેઉાનાનિ નો નહે વનાનિ઼ શ્ન સિ નહે વનાનિ ાનદ નિસ દયસડુનયનાનાિઉનિેસિ નહાન વનાનિગાુન માદનેસસ઼ હૌવ઼ેના, નિ નહે નનિનેનનહ યેનનુનાય઼, નિ ાસ ાનગુદ નહાન નહે ાસપેયન ાેડ માદનેસસ સિ નોન ાનઉય઼ નેઉાનેદ નો નહે વનાનિ વુન ાઉસો નો નહે ાવ઼ેનાઉઉ યોમપોસનાનિાનિ ાેડ નહે વોદય઼ થહે વનાનિ ગેનસ દયસડુનયનાનાિઉ દુ નો યેનનાનિ હેનેદિનાનાય઼ ડાયનોનાસ ાૈહયિહ ાને સપનોદ ાયનોસસ નહે વોદય, ઉાદનિગ નો ાન નિડેનાનિ ાનદ દેડોનમેદ વનાનિ, નો માદનેસસ ાનદ નિસાનનિય઼ થહે નૌનનોનિહ યેનનુનાય઼' સ નેસોનાયહ નિનો માદનેસસ યઉામિદ નહાન નિ સિ નોન ાનઉય઼ ાસસોયાનિદ ાૈનિહ નિનેનાનાઉ દયસડુનયનાનાિઉનિય઼ ાૈનિહનિ નહે વોદય, વુન સિ ટુાઉઉય઼ ાડેડયનેદ વય઼ નહે શનેનાનાઉ નવ઼ાનૈનમેનન઼ થહસિ દસિસેનાનાનાિ નહેનેડેને નાકેસ નોનો ાેડ સુયહ ડાયનોનાસ- મેનનાઉ ઉિઉનેસસ માનાડિસનાનિગ નહે વોદય નોન ાનઉય઼ વેયુાસે ાેડ હેનેદિનાનાય઼ ડાયનોનાસ, વુન ાઉસો વેયુાસે ાેડ નહે શનેનાનાઉ નવ઼ાનૈનમેનન઼

શ્નનદનૌ ષયુઉઉ વનાનિગાસુાન ાન મિપોનાનાનન ાવસેનાવ઼ાનાનિ ાૈહેન નિ યોમેસ નો નહે દગિાનોસસિ ાેડ મેનનાઉ ઉિઉનેસસ ાનદ માદનેસસ઼ હે સનાનેસ નહાન દેસપનિ નહે ાદવ઼ાનયેમેનનસ ાેડ પસયપ્રયહિનિનાયિ સયોનિયેસ, યોગાનનિવ઼િ

નુેાોસયૅનિયે ।નદ મેદયિાઊ સયૅનિયેસ િન ેયેનત ૃોાસ, તિઊઊ દાતે ોી વેાોકતહ્ોુગાહ તેયહ્ોઊગાય ોા નિવેનતાનિસ હાવ઼ે યોમે ।વોુત, ૈહયિહ યુાઊદ ।દદોસસ તહેસે મેનતાઊ સિસુેસ઼ થહ્ોુગાહ મેદયિનિસ ।મે કોોૈન તો પાોવ઼દિ તેમપોાાય઼ ેાઊડિ તો ૈશસિતનિગ યોનદતિાનિસ, માદનેસસ ।નદ મેનતાઊ ઊિઊનેસસ યોનતતિુસ તો પોસસિત િન "મુઊતતિુદે ોડ ડોામસ" (ષયુઊઊ દ઼) થહસિ ।સપેયત ોડ મેનતાઊ ઊિઊનેસસ સિે વ઼દિનત િન તહે ોોવ઼ેઊસ઼ુ ોદોતાકેન ડોા સતુદય઼ ોડ તહસિ દસિસોતાતાિન઼ થહ્ોુગાહ તહે યહાાયતોસે શહવિતિ ।વનોામાઊ સયમપતોમસ, ।નદ િન સોમે યાસેસ, હાવ઼ે તો દેપેનદ઼ુ પોન મેદયિાઊ સુપોવ઼સિાૈન, તહે ।વનોામાઊતિય઼ પોસસિતસ, માનડિસતનિગ િન સપોાાદયિ વુાસતસ િન વ઼ાતાૈુસિ ડોામસ઼

થહે ોતાિન ોડ મેનતાઊ ઊિઊનેસસ ૈાસે વ઼દિનતઊય઼ દવિ઼િન દુાનિગ ।નયૅનિત તમિસ઼ ઢોામ તહે ઘોકસ, દોૈન તો તહે ઢોમાનસ ।નદ તહે વેગાનિનિગ ોડ છહ્ાસિતાનિતિય઼, િત ૈાસ તહે ગેનેાાઊ ।સસુમપતાિન તહાત નિદવિ઼િદુાઊસ વેયામે માદ વેયુાસે તહેય઼ ૈાે પોસસેસસેદ વય઼ તહે યેવ઼ઊિ ોા ૈાે યુાસેદ વય઼ ઘોદ઼ માદનેસસ વેયામે । માળોા તોપે િન તહે હેવનૌ જાવિઊ ।સ ૈઊઊ ।સ િન તહે મૌ થેસતામેનત઼ ષતોૅસિ િન તહે હેવનૌ જાવિઊ ।નદ તહે મૌ થેસતામેનત ।ે ેપઊતે ૈાતિહ મિાગેસ ।નદ દિાસ ોડ માદનેસસ ।નદ નિસાનતિય઼ હોૈવ઼ો, હપિપોયાાતેસ ।નદ ઘાઊન ોડ શ્વોગાામુમ પોનિતેદ઼ ોત તહે હુમાનસિતયિ તુાન િન તહસિ ડેઊિદ઼ શ્ન પાાાદગિમાતયિ સહડિત ૈાસ સેન ૈહેન વોતહ હપિપોયાાતેસ ।નદ ઘાઊન મેનતાનિદ તહાત તહે ોતિ ોડ મેનતાઊ ઊિઊનેસસ ઊસિ ૈાતિહનિ તહે વોદય઼ ।નદ ોી સુપોનાતુાાઊ ડોાયેસ હાવ઼ે િતસ યોનતાોઊ ોવ઼ો તહે સામ઼ે શ્નત તહે યોમે ોડ તહેતિ ડનિદનિગાસ ૈાસ તહે તહોૈાય઼ તહાત તહે હુમાન વોદય઼ સિ । યોમપોસતિાનિ ોડ વ઼ાતાૈુસિ ઊેમેનતસ, કોોૈન ।સ ડઊુદિસ ૈહયિહ ૈાે યોનસતાનતઊય઼ િન નિતેાાયતાનિ ૈાતિહ ।યહ ોતહો ।નદ તહે મસિવાઊનયેસ િન તહેસે ડઊુદિસ ઊાદ તો વ઼ાતાૈુસિ ડડેયત ોન તહે વોદય઼ ।નદ તહે મનિદ઼

છોનયઊુસાૈન:

થહે હુમાન વોદય઼, ।યયોાદનિગ તો ઘાઊન ૈાસ યોમપાાસિદ ોડ ડોુા

વાસયિ ઉમેનનાસઃ વઊીદ, પરઉગામ, પ઼ેઊઊી વઊિ ાનદ નહે વઊાયક વઊિ઼ થહ઼ુગાહ વે઼નાય઼ નિદવિ઼દ઼ુાઊ હાસ । યોમપોસાિતીિનિ ોડ ાઊઊ નહેસે ડ઼ુને ઉમેનનાસ ોનિહનિ નહે સયસનેમ, નહે પનોપોનાનીનિસ ોડ નહેસે ઉમેનનાસ વ઼ાનાય઼ ાયનોસસ પોપઊ, ોહયિહ નિ નુનન ગાવિ઼ નાસિ નો દઙિડેનનન નેમપેનામેનનાસ઼ શ્રનદ નહે ક઼ેય઼ નો ગોીદ હોઊનહ સિ નો માનિનાનિ ટ઼ુઊિવિનુમિ ામોનગા નહેસે વોદય઼ ડઊુદિસ઼ શ્રૌહેન ાન નિદવિ઼દ઼ુાઊ ડેઊઊ ઊિઊ, નિ ોાસ નહે નાસક ોડ નહે મેદયિાઊ પનાયનાિતીિનિન નો ડ઼ગિુમે઼ુનોહયિહ વોદય઼ ડઊુદિ હાદ વેયોમે દસિપનોપોનાનીિનાને ાનદ નહેન઼ુ સે વ઼ાનુાસિ નહેનાપેસિ ાન હસિ દસિપોસાઊ નો નેસનોમે નહે વાઊાનયે ોડ નહે ડઊુદિસ઼ ૨ના ોાસ હપિપોયનાનેસ ાનદ ઘાઊેન ોહ઼ે મપહાસઙિદ નહાન નહે વોદય઼ સિ ાડડેયનેદ વય઼ નહે શનેનનાઊ નવ઼નિોનમેનન નિ ોહયિહ ાન નિદવિ઼દ઼ુાઊ સિ સનિ઼ુનેદ઼ થહ઼ુગાહ નહેયે મપહાસઙિદ ોન સોાસોનાઊ વ઼ાનાિતીિનિસ ાડડેયનાિનગા નહે મનિદ ોડ ાન નિદવિ઼દ઼ુાઊ, નહેય઼ ાઊસો ડોયુસેદ ોન નહે નોઊ ોડ નહે નવ઼નિોનમેનન નિ માનિનાનિનિગા । હોઊનહ્ય ઊડિ સનાને઼

જેસદિસ સયોનિયે ાનદ પસય઼યહોઊાગાય઼, ઊનિનાનુને સિ ોને સુયહ ડેઊિદ ોહયિહ હાસ યોનસનાનનઊય઼ વેન દોઊનિગા ોનિહ નહે પનોવઊેમ ોડ ાવનોનમાઊ પસય઼યહોઊાગાય઼ સનિયે નમિસ મિમેમોનાઊિ઼ ઢનોમ નહે પાગેસ ોડ ષહાક઼ેસપેને નો મોનીિન પયિનુનેસ, નહેમેસ નાનગાનિગા ડનોમ નિસાનાનિય઼, ઊુનાયય઼, પસય઼યહોઊસિ નો મેનનાઊ ઊિઊનેસસ હાવે઼ વેન દોઊન ોનિહ઼ માદનેસસ સિ સોમેનહનિગા નહાન ડનાગિહ઼ોનસ ાનદ ડાસયનિાનેસ વે઼નાય઼વોદય઼ મયિહેઊ ઢ઼ોયુાઊન નિ માદનેસસ ાનદ છવિ઼ાઊિડાિતીિનિઃ શ્ર હસિનોનાય઼ ોડ ૨નસાનાનિય઼ નિ નહે શ્રગ઼ો ોડ ઢ઼ાસોન (૧૯૬૧) મેનનાીિનિસ, "શ્રોન ાઊઊ સદિસ, માદનેસસ ડાસયનિાનેસ માન" (ઢ઼ોયુાઊન ૨૦) હીૌવે઼ન, દેસપનિ માદનેસસ ાનેસનાિનગા ોુન ાનનેનનાીિન નો નિસ નોઊનિય઼, મેનનાઊ ઊિઊનેસસ સિ સનાઊિઊ નોન ાન ાયયેપનાવઊ નેનામ નો઼ુ સે નિ પોઊનિ યોમપાનય઼ થહે પનામિનાય઼ ામિ ોડ નહસિ પાપેન ોાસ નો ાનાઊયઙે નહે દ઼િ ોડ મેદયિાઊ હુમાનાનિસિ ાનદ ડોનમસ ોડ મેનનાઊ ઊિઊનેસસ, ાવનોનમાઊ પસય઼યહોઊાગાય઼ ાનદ સય઼મપનોમસ ોડ મેનનાઊ ઊિઊ-હોઊનહ, ાસ પનોઝેયનેદ નિ ઊનિનાનુ઼ે ૨ન નહે યહાનગાનિગા ોનાઊદ ોનદેન, નિ

વેયોમેસ યનુયાિ૭ ાિુ પદાાે ાહે ક્નૌ૭દગો વાસે થહેાેડોાે, ાહે નેદ ોડ ાહે હુેા સિ ાો વાાિગા । યહાનગો િન ાહે શસિાિગા ક્નૌ૭દગો સયસોમ થહસિ યાન વે દોને વય ાે૭યનિગા ોન ાિાેાદસિયપિ૭નિાાય ાનદ મુ૭ાદિસિયપિ૭નિાાય દિાસ મેદયિા૭ હુમાનાિસિ- ાહે વાાનયહ ાનદ ાિસ સાુદય ોપેનસ ુપ નૌ ગાનુનદસ નોા ોન૭ય ડોા ાેસોાયહ િન ાયાદેમાિ વુા ા૭સો હે૭પસ ાેાદોસ ાિુ નદોસાાનદ ાહે યોમપ૭ેશ મેદયિા૭ યોસયસોમ િન । ૭યદિ માનનો

ઢેડેાેનયેસ:

- શ્મોયિાન શ્સયયહાિાયિ શ્સસોયાિાિ યાિગાનોસાયિ ાનદ ષાાસિાયિા૭ માનુા૭ ોડ મેનાા૭ યસિોાદોસ (યષમ-વ) શ્મોયિાન શ્સયયહાિાયિ શ્વ, ૨૦૧૩
- છાનુાહ, છાાહ્ય ૩નયષ૭ાામિદ એશપેાેનિયે: થનુમા, ામાાાાાવિ ાનદ હસિાોાય હોહન હોપકનિસ ૩નવિાસાિય શ્ાેસસ, ૨૦૧૬
- છહાોાન, ઢાિ ામાાાાાવિ મેદયિનિ: હોનુાનિગા ાહે ષાોાેસિ ોડ ૨૭૭ાેસસ શ્રોશડોાદ ૩નવિાસાિય શ્ાેસસ, ૨૦૦૬
- યો૭ાન, ાાનિ "શ્રોને હુનદોદે ાાસ ોડ મેદયિા૭ હુમાનાિસિ શ્ર થહેમાાયિ શ્રોવોવૌ" હુમાનાિાસ: ઢાદનિગાસ િન ાહે યેવે૭પમેનાા ોડ ાહે મેદયિા૭ હુમાનાિસિ ૩નવિાસાિય ોડ છા૭ડિોાનાિ મેદયિા૭ હુમાનાિસિ શ્ાેસસ, ૨૦૧૫, ૫૫ ૧- ૩૦
- ઢુયુ૭ા, મયિહે૭ માદનેસસ ાનદ છવિ૭િડાિાિ: શ્ર હસિાોાય ોડ ૨નસાનાિય િન ાહે શ્રગો ોડ ઢાસોન ઢુાાે૭દગો છ૭ાસસયિસ, ૧૯૮૮
- હોનેસ, થહેાેસા, ોા ા૭ થહે હે૭ાહ હુમાનાિસિ ઢાદો ઢુાગોાસ ૩નવિાસાિય શ્ાેસસ, ૨૦૧૪
- ઢોવનિસોન, યુગા૭ાસ થાાનસ૭ાાિાા૭ાિય: એસસાયસ િન ાહે થાાનસ૭ાાિન- મેદયિા૭ હુમાનાિસિ ઢુાાે૭દગો, ૨૦૧૭
- ષયુ૭૭, શ્રનદાેૌ માદનેસસ: શ્ર વોય ષહોાા ૨નાાોદુયાિાિ શ્રોશડોાદ ૩નવિાસાિય શ્ાેસસ, ૨૦૧૧

- ષનૌ, છશ્ર થહે થૌ છુઉનુેસ઼ છામવનાદિગે ઉનવિૅનાસિનિય઼ શ્રેસસ, ૧૯૮૮
- થહે ૨છ૪- ૧૦: છઉાસસસડિયિાનાિન ોડ મેનનાઉ ાનદ મેહાવાિનાઉ યસિોનદેનાસ઼ છઉનિયિાઉ યેસયનાપિનાિનસ ાનદ યાિગાનોસનાયિ ઘુદિઉનિસ઼ શ્રોનાઉદ હોઉનહ શ્રોનગાનાડાિનાિન઼
- હનાનપસ઼ોપેનપેસસુસાસક઼યાાવનોનામાઉપસયયહોઉગાય઼યહાપનોપાનાન- ૩઼
- હનાનપસ઼ાાોવેનાયૌઉઉમનિદ઼યોમ઼ૌહાન- સિ- ાવનોનામાઉ- પસયયહોઉગાય઼- ૨૩૯૪૭૭૫
- હનાનપસ઼ાાોમાસનેનાયઉાસસયોમ઼ાનાનાયિઉેસ઼ૌહાન- સિ- સયોનિયે- ડયિનાિન- ાૈનાનિનિગા- દેડનિનાિન- ાનદ- યહાનાયનેનાસિનાયિસ- ોડ- સયોનિયે- ડયિનાિન- ઉનાનાનુેન્ાૈહાન- ાપે- નહે- યોમમોન- યહાનાયનેનાસિનાયિસ-ોડ- સયોનિયે- ડયિનાિન
- હનાનપસ઼ાાોસહમોપ઼યોમ઼સનુદય઼- ગુદિસ઼ઉનાનાનાય઼- મોવેમેનાનસ઼સયોનિયે- ડયિનાિન઼યહાનાયનેનાસિનાયિસ
- હનાનપસ઼ાાોનયવ઼નિઉમ઼નાહ઼િગોવ઼પમયાાનાનાયિઉેસ઼શ્રમછ૩૦૩૧૩૧૬઼
- હનાનપસ઼ાાોમેનાનાામિ-ાૈવસનેયોમ઼દયિનાિનાનાય઼નાનાનસઉાનાિન

યન઼ યેપેસહ પુમાન થહાકુન, ાૈનાકનિગા ાસ ાન શ્રસસાસિનાનાન શ્રનાોડેસસોના (એનગાઉસિહ) નિ નહે યેપાનાનમેનાન ોડ હ઼ુમાનાનાસિ & ડ઼વિનાઉ શ્રનાનસ નાયહનિગા શ્રોસન- ઘનાદુાને & ઘનાદુાને સનુદેનાનસ઼ ાાાનાવિ ડનામ પાાનસા, યાનવહાનગા- મનાહઉા ેગાનિ ોડ મહિના સનાને, રનદ઼ા હે હાસ મોપે નહાન ડોનોન યાનાસ ોડ શ્રપેનોનિયે નિ નાયહનિગા નિ માનાગેમેનાન, એનગાનિનાનિગા, ડ઼ૌ મેદયિાઉ ષયોનિયે, શ્રનાયહનિયનુને, શ્રહાનામાયુનાયિાઉ, યેનાનાઉ ષયોનિયે, ઢાસહાનિ યેસાગિનાનિગા ાસોઉઉ ાસ યોનાપોનાને સેયનાોનાસ ઉકિ ાાષાા ડ઼નાદ& થછ઼ષ ડ઼નાદ રનદ઼ા, ાન઼ાનહોના ોડ ા ેસોનાયહ વોક, પુવઉસિહદ વય઼ "રમપોનાનાનયે ોડ એનગાઉસિહ ડ઼ાનગુાગે ડોના શ્રનાોડેસસાોનાઉ & થેયહનાયિાઉ એદ઼યાનાિન", "ડ઼ામવેનાન શ્રયાદેમયિ શ્રુવઉસિહનિગા (ડ઼શ્રસ) ઘેનામાનય઼ (એનોપે) હે હાસ પનેસેનાનેદ ૪૦ પાપેનાસ નિ રનાનેનાનાનાિનાઉ & ાાાનાિનાઉ ઉેલ઼ઉ

છોનડેનેનયે & ષયમપોસુમિ હે હાસ પુવઠસિહેદ સેવેનાઠ નેસોનયહ પાપેનસ નિ નેપુતેદ મ્માતાનિાઠ ાનદ રનતેનનાતાનિાઠ ળુનનાઠસ નિ દવિનસડિદિ ાોસ સુયહ ાસ ૧૪ નો ાડ ાનતાયિઠેસ પુવઠસિહેદ નિ રનતેનનાતાનિાઠ & મ્માતાનિાઠ હુોનનાઠસ ાતિહ ષછછર & ષયોપુસ, ૪ નો ાડ મોકસ, ૧૨ નો ાડ શ્રનતાયિઠેસ નિ વોકસ, ેદતીન ાડ ાન રનતેનનાતાનિાઠ હુોનનાઠ, મરઢઢશ્રોઢવરપશ્રૌ, । માગાઉનિ ાનદ રૂ નોસ ાડે દુયાતાનિ વોકસ ાઠસો હે હાસ નેસોનયહ નિતેનેસતાસ નિ દવિનસડિદિ ાોસ સુયહ ાસ પનગાઠસિહ ડાનગુાગે & ડતિનાતુને, ડનિગુાસિતાયિસ, છોમમુનાયિાતાવિ પનગાઠસિહ, રનદાનિ પનગાઠસિહ ડતિનાતુને, થનાનસઠાતાનિ ષાતુદેસિ, માનાગેમેનાત, માતિહઠિ, મ્મેપાઠિ & મેનગાઠિ

શ્રપન મંતવ્યે દતિોનાઠિસતાડડવદિહાંગામાઠિયોમ **પન પડાઉ।**

५. •श्रनुઉ૭નक•

१.વિ઼દેહ•ई-

પત્રિકાक•સમટા•પુ૧ાન•શ્રંक•Vi deha•e•j our nal ' s •al l •ol d•i s s ues •

२.मैथिઠी•પોથી•ડાउनઠોડ•Mai t hi l i •Books •Downl oad•

३.•मैथिઠी•श्राडियो-વ઼ીડિયોक•સંकઠન•Mai t hi l i •Audi os -Vi deos •

४.मैथिઠी•શિશુ, •વાઠ•श्रा•किशो૧•સાહિત્ય•Mai t hi l i •Chi l dr en•Li t er at ur e•

५.વિ઼દેહ•સ્ત્રી•कोना••

६. •વિ઼દેહ•ई-ઠર્નિ઼ઙ્ગ•

७.વિ઼દેહ•સૂચના•સંપर्क•श्रन्वेषण•

8. Par al l el •Li t er at ur e•i n•Mai t hi l i •and•Vi deha•Mai t hi l i •Li t er at ur e•Movement •

८.વિ઼દેહ•મિથિઠाक• પ્ોળ•

१०.𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯·𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰·𑒏𑓂𑒭𑒩·

१વ઼દિહ ૬-પત્નાકિાક સનાટા પુનાળ અંક વ઼દિહો ળુન્નાઊ' સ ાઊઊાઊદ સિસુસ

વ઼દિ હ વ઼દિહ વ઼દિહા વિદેહ ફાાનપ઼ાૈૌવ઼દિહાયોનિ વ઼દિહ પ્નાથમ મૈથિલિ પાક્ષિક ૬ પત્નાકિા વ઼દિહા ૨સાન માનિહિલિ ઢોનાનગિાફાઊયે ળુન્નાઊ વ઼દિહ પ્નાથમ મૈથિલિ પાક્ષિક ૬ પત્નાકિા નવ઼ અંક દેખ્વાક ઊઊ પ઼ ષડ સમકેઁ નાસ્ત્રિનેશ કઽ દેખૂા અઊાયસ નેડનેસહ નહે પાગેસ ડોન વ઼ૌનિગા નૌ સિસુ ાડ વ઼રયપહ્ફ઼

ષાનયહૌાનિહનિ અોઊદ ૨સસુસ ાડ વ઼દિહા

ફાાનપસ્ઃવૌકસ઼ગોાગઊયોમ્

વ઼દિહા અનયહવિ઼ ાડ અોઊદ ૨સસુસ વ઼દિહ પુનાળ અંકક આન્કાર્વ઼ (પૂનાાાનઃ અવ઼્યવ઼સાયિક ઉદ્દેશ્ય઼ આ માન્ન એકેડમિક પ્નાયોગા ઊઊ) વ઼દિહ ૬-પત્નાકિાક સનાટા પુનાળ અંક પીડીએસ્ઠ઼ ડાઉનળોડ ઊઊ ક્નામાનુસાન નીચાઁક ઊકિપન ઉપઊવ્ય અછિ। અઊઊ નહે ાઊદ સિસુસ ાડ વ઼દિહો ળુન્નાઊ ાને ાવ઼ાિાવઊ ડોન પદડ દૌનઊાદ ાન નહે નેસપેયનવિ઼ ઊનિકસ વેઊૌ઼

નિહ્ફાા, નેવ઼ાડી આ કૈથી અ઼ાાાટ ડાઉનળોડ ઘાગઊ' સ ાાાના ઢોનનસ પ્નોળેયન્ ઘાનિહ્વ

નિહ્ફાા નોયો અ઼ાાાટ	કૈથી અોયોષ્ઠ	કૈથી ગ઼ોયોષ્ઠ	નેવાડી અોયોષ્ઠ	નેવાડી ગ઼ોયોષ્ઠ

ફાાનપસ્ઃડોનનસ઼ગોાગઊયોમ્ (ઘાગઊ અોપેન ઢોનનસ દૌનઊાદ)

થિહ્ફાા અોડડઊનિ ખેય઼વોનદ દૌનઊાદ

ખેય઼માળ થિહ્ફાા વ઼ેદયિ ષેવ઼ાળાગાના ખેય઼વોનદસ યૌનઊાદ

ફાાનપસ્ઃમાઊનપનોળેયનગાનિઊવ઼ૌનિહ્ફાા (થિહ્ફાા ખેય઼વોનદ અોનઊનિ)

१

गजेन्द्र ठाकुर (सम्पादन)

विदेह-सदेह १-२५ ॥विदेहयोगि विदेह ई-पत्रिकाक अंक १-३५० सँ- मैथिलीक सर्वश्रेष्ठ गद्य आ पद्यक एकटा समानान्तर संकलन	
देवनागरी	**मिथिलाक्षर**
विदेहसदेह १:	विदेहमिथिला सदेह १ :
विदेह:सदेह २ मैथिली प्रबन्ध-निबन्ध-समालोचना	विदेह: सदेह २ मिथिला
विदेह:सदेह ३ मैथिली पद्य	विदेह: सदेह ३ मिथिला
विदेह:सदेह ४ मैथिली कथा	विदेह: सदेह ४ मिथिला
विदेह मैथिली विहनि कथा [विदेह सदेह ५]	विदेह: सदेह ५ मिथिला
विदेह मैथिली विहनि कथा [विदेह सदेह ५२-संस्करण -[	विदेहमिथिला २-संस्करण सदेह ५ :
विदेह मैथिली लघुकथा [विदेह सदेह ६]	विदेह: सदेह ६ मिथिला
विदेह मैथिली पद्य [विदेह सदेह ७]	विदेह: सदेह ७ मिथिला
विदेह मैथिली नाट्य उत्सव [विदेह सदेह ८]	विदेह: सदेह ८ मिथिला
विदेह मैथिली शिशु उत्सव [विदेह सदेह ९]	विदेह: सदेह ९ मिथिला
विदेह मैथिली प्रबन्ध-निबन्ध-समालोचना [विदेह सदेह १०]	विदेह: सदेह १० मिथिला
विदेहसदेह ११:	विदेहमिथिला सदेह ११ :
विदेहसदेह १२:	विदेहमिथिला सदेह १२ :
विदेहसदेह १३:	विदेहमिथिला सदेह १३ :
विदेहसदेह १४:	विदेहमिथिला सदेह १४ :
विदेहसदेह १५:	विदेहमिथिला सदेह १५ :
विदेहसदेह १६:	विदेहमिथिला सदेह १६ :
विदेहसदेह १७:	विदेहमिथिला सदेह १७ :
विदेहसदेह १८:	विदेहमिथिला सदेह १८ :
विदेहसदेह १९:	विदेहमिथिला सदेह १९ :
विदेहसदेह २०:	विदेहमिथिला सदेह २० :

विदेह:सदेह २१:	विदेह:तिरहुता सदेह २१ :
विदेह:सदेह २२:	विदेह:तिरहुता सदेह २२ :
विदेह:सदेह २३:	विदेह:तिरहुता सदेह २३ :
विदेह:सदेह २४:	विदेह:तिरहुता सदेह २४ :
विदेह:सदेह २५	विदेह: सदेह २५ तिरहुता
विदेह-सदेह २६-३६ ौविदेहयोनि *विदेह ई-पत्रिकाक अंक १-३५० सँ- थीम आयातित मैथिली सर्वश्रेष्ठ मूल आ अनूदित गद्य आ पद्यक एकटा समानान्तर संकलन*	
विदेह:सदेह २६ (डॉ शम्भु कुमार सिंह आ डॉ अनुपम कुमार सिंह अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह २६ तिरहुता
विदेह:सदेह २७ (गजेन्द्र ठाकुर आ रवि भूषण पाठकक आन भाषासँ अनूदित गद्य आ पद्य- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह २७ तिरहुता
विदेह) सदेह २८:अनूदित गद्य आ पद्यअंक - -१३५० सँ(	विदेह: सदेह २८ तिरहुता
विदेह:सदेह २९ (रवि भूषण पाठक आ डॉ कैलाश कुमार मिश्र- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह २९ तिरहुता
विदेह:सदेह ३० (स्कूल-कॉलेजक विद्यार्थी लेल- अंक १-३५० सँ)	विदेह:तिरहुता सदेह ३० :
विदेह:सदेह ३१ (डॉ कामिनी कामायनी आ कुमार मनोज कश्यप- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३१ तिरहुता
विदेह:सदेह ३२ (रचनात्मक गद्य-पद्य लेखन भाग-१- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३२ तिरहुता
विदेह:सदेह ३३ (रचनात्मक गद्य-पद्य लेखन भाग-२- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३३ तिरहुता
विदेह:सदेह ३४ (रचनात्मक गद्य-पद्य लेखन भाग-३- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३४ तिरहुता
विदेह:सदेह ३५ (रचनात्मक गद्य-पद्य लेखन भाग-४- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३५ तिरहुता
विदेह:सदेह ३६ (रचनात्मक गद्य-पद्य लेखन भाग-५- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३६ तिरहुता

•

यूपीएससी आ आन प्रतियोगिता परीक्षा हेतु देखू:

विदेह:सदेह १७	विदेह:सदेह २१	विदेह:सदेह २३	विदेह:सदेह २६	विदेह:सदेह २९
विदेह:सदेह ३०	विदेह:सदेह ३२	विदेह:सदेह ३३	विदेह:सदेह ३४	विदेह:सदेह ३५

•

२

विदेहक सभटा पुरान अंक (अंक १ सँ ३५४ आ आगाँ)

विदेहक अंक १-१४८ (देवनागरी, मिथिलाक्षर आ ब्रेल)

देवनागरी	मिथिलाक्षर	ब्रेल
विदेह_०१_०१_०८	विदेह_०१_०१_०८_तिरहुता	१
विदेह_१५_०१_०८	विदेह_१५_०१_०८_तिरहुता	२
विदेह_०१_०२_०८	विदेह_०१_०२_०८_तिरहुता	३
विदेह_१५_०२_०८	विदेह_१५_०२_०८_तिरहुता	४
विदेह_०१_०३_०८	विदेह_०१_०३_०८_तिरहुता	५
विदेह_१५_०३_०८	विदेह_१५_०३_०८_तिरहुता	६
विदेह_०१_०४_२००८	विदेह_०१_०४_२००८_तिरहुता	७
विदेह_१५_०४_२००८	विदेह_१५_०४_२००८_तिरहुता	८
विदेह_०१_०५_२००८	विदेह_०१_०५_२००८_तिरहुता	९
विदेह_१५_०५_२००८	विदेह_१५_०५_२००८_तिरहुता	१०
विदेह_०१_०६_२००८	विदेह_०१_०६_२००८_तिरहुता	११
विदेह_१५_०६_२००८	विदेह_१५_०६_२००८_तिरहुता	१२
विदेह_०१_०७_२००८	विदेह_०१_०७_२००८_तिरहुता	१३
विदेह_१५_०७_२००८	विदेह_१५_०७_२००८_तिरहुता	१४
विदेह_०१_०८_२००८	विदेह_०१_०८_२००८_तिरहुता	१५
विदेह_१५_०८_२००८	विदेह_१५_०८_२००८_तिरहुता	१६

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓐𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓐𑓘_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓗
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓐𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓐𑓘_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓘
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓐𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓐𑓘_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓙
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓐𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓐𑓘_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓒𑓐
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓘_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓒𑓑
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓘_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓒𑓒
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓐𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓐𑓘_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓒𑓓
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓐𑓘	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓐𑓘_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓒𑓔
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓒𑓕
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓒𑓖
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓒𑓗
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓒𑓘
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓒𑓙
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓓𑓐
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓓𑓑
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓓𑓒
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓓𑓓
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓓𑓔
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓓𑓕
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓓𑓖
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓓𑓗
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒟𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓓𑓘
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓓𑓙
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓔𑓐
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓔𑓑
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓔𑓒
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓔𑓓
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓔𑓔
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓔𑓕
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓙	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓐𑓙_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓔𑓖

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓗𑓗
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓗𑓘
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓗𑓙
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓘𑓐
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓘𑓑
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓘𑓒
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓘𑓓
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓘𑓔
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓘𑓕
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓘𑓖
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓘𑓗
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓘𑓘
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓘𑓙
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓙𑓐
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓙𑓑
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓙𑓒
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓙𑓓
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓙𑓔
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓙𑓕
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓙𑓖
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓙𑓗
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓙𑓘
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓙𑓙
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓐𑓐
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓐𑓑
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓐𑓒
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓐𑓓
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓐𑓔
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓐𑓕
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓐𑓖

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓐𑓗
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓐𑓘
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓐𑓙
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓑𑓐
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓑𑓑
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓑𑓒
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓑𑓓
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓑𑓔
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓑𑓕
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓑𑓖
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓑𑓗
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓑𑓘
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓑𑓙
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓒𑓐
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓒𑓑
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓒𑓒
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓒𑓓
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓒𑓔
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓒𑓕
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓒𑓖
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓒𑓗
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓔_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓒𑓘
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓒𑓙
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓕_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓓𑓐
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓓𑓑
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓖_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓓𑓒
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓓𑓓
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓗_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓓𑓔
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓓𑓕
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓓𑓖

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰	𑓑𑓓𑓗
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓙_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰	𑓑𑓓𑓘
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰	𑓑𑓓𑓙
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰	𑓑𑓔𑓐
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰	𑓑𑓔𑓑
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰	𑓑𑓔𑓒
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰	𑓑𑓔𑓓
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰	𑓑𑓔𑓔
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓔	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓔_𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰	𑓑𑓔𑓕
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓔	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓔_𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰	𑓑𑓔𑓖
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓔	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓔_𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰	𑓑𑓔𑓗
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓔	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓔_𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰	𑓑𑓔𑓘
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓔	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓔_𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰	𑓑𑓔𑓙

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒏 𑒁𑓀𑒏 𑓑𑓕𑓐𑓓𑓔𑓔-

𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓕𑓐	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓕𑓑	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓕𑓒	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓕𑓓	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓕𑓔
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓕𑓕	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓕𑓖	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓕𑓗	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓕𑓘	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓕𑓙
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓖𑓐	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓖𑓑	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓖𑓒	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓖𑓓	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓖𑓔
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓖𑓕	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓖𑓖	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓖𑓗	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓖𑓘	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓖𑓙
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓗𑓐	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓗𑓑	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓗𑓒	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓗𑓓	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓗𑓔
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓗𑓕	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓗𑓖	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓗𑓗	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓗𑓘	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓗𑓙
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓘𑓐	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓘𑓑	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓘𑓒	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓘𑓓	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓘𑓔
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓘𑓕	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓘𑓖	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓘𑓗	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓘𑓘	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓘𑓙
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓙𑓐	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓙𑓑	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓙𑓒	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓙𑓓	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓙𑓔
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓙𑓕	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓙𑓖	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓙𑓗	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓙𑓘	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓑𑓙𑓙
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓐𑓐	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓐𑓑	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓐𑓒	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓐𑓓	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓐𑓔
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓐𑓕	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓐𑓖	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓐𑓗	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓐𑓘	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓐𑓙
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓑𑓐	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓑𑓑	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓑𑓒	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓑𑓓	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓑𑓔
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓑𑓕	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓑𑓖	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓑𑓗	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓑𑓘	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓑𑓙
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓒𑓐	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓒𑓑	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓒𑓒	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓒𑓓	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓒𑓔
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓒𑓕	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓒𑓖	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓒𑓗	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓒𑓘	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓒𑓙
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓓𑓐	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓓𑓑	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓓𑓒	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓓𑓓	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓓𑓔
𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓓𑓕	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓓𑓖	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓓𑓗	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓓𑓘	𑒫𑒩𑒨𑒣𑒯𑒬𑓂𑒩_𑓒𑓓𑓙

વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૪૦	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૪૧	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૪૨	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૪૩	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૪૪
વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૪૫	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૪૬	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૪૭	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૪૮	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૪૯
વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૫૦	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૫૧	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૫૨	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૫૩	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૫૪
વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૫૫	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૫૬	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૫૭	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૫૮	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૫૯
વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૬૦	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૬૧	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૬૨	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૬૩	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૬૪
વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૬૫	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૬૬	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૬૭	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૬૮	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૬૯
વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૭૦	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૭૧	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૭૨	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૭૩	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૭૪
વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૭૫	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૭૬	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૭૭	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૭૮	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૭૯
વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૮૦	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૮૧	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૮૨	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૮૩	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૮૪
વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૮૫	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૮૬	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૮૭	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૮૮	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૮૯
વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૯૦	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૯૧	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૯૨	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૯૩	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૯૪
વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૯૫	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૯૬	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૯૭	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૯૮	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૨૯૯
વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૦૦	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૦૧	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૦૨	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૦૩	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૦૪
વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૦૫	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૦૬	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૦૭	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૦૮	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૦૯
વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૧૦	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૧૧	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૧૨	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૧૩	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૧૪
વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૧૫	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૧૬	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૧૭	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૧૮	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૧૯
વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૨૦	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૨૧	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૨૨	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૨૩	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૨૪
વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૨૫	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૨૬	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૨૭	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૨૮	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૨૯
વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૩૦	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૩૧	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૩૨	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૩૩	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૩૪
વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૩૫	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૩૬	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૩૭	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૩૮	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૩૯
વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૪૦	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૪૧	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૪૨	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૪૩	વ઼૨યપ૯હશ્ર_૩૪૪

વ઼દિહ્ક સભ શ્રંક સમ્વન્ધી કછુિ આવ઼શ્ય઼ક પોથી ળાનકાની

ઙ઼ાનન માતિહવિ ષિગિન ઙ઼ાનગુાગે- ઘાળેનદના થહાકુન (૨૦૦૯ ૨૦૨૩)

મૈથવિ (મૈથવિ સંકેત ખાષા સહતિ- મૈથવિમે પહવિ વેન)

ઙ઼ાનન મતિહવિાકસહાન- ઘાળેનદના થહાકુન (૨૦૦૯ ૨૦૨૩)

ઙ઼ાનન ૨સ્તુશ્ર તહ્નુોગહ મતિહવિાકસહાન- ઘાળેનદના થહાકુન (૨૦૦૯ ૨૦૨૩)

ઙ઼ાનન ખનાવિવે તહ્નુોગહ મતિહવિાકસહાન- ઘાળેનદના થહાકુન (૨૦૦૯ ૨૦૨૩)

થમિહુા શ્રોઙઙવનિ ખ્યેય઼વોનદ દૌનવોદ

ખ્યેય઼માન થમિહુા વ઼ેદયિ યેવ઼ાનાગાન ખ્યેય઼વોનદસ યૌનવોદ

ઙ઼ાનન ખ્યાતિહ- ઘાળેનદના થહાકુન (૨૦૦૯ ૨૦૨૩)

કૈથી વપિ (મૈથવિ સાહતિ્ય઼ સંસ્થાન ઙાઉનવોઙ વકિ)

ઙ઼ાનન મૌનિ- ઘાળેનદના થહાકુન (૨૦૦૯ ૨૦૨૩)

ઙ઼ાનન છાવવગિનાપહયિ મૌનિ (ઢાનળાના)- ઘાળેનદના થહાકુન (૨૦૦૯ ૨૦૨૩)

ઙ઼ાનન ઉનદુ ષયનપિત- ઘાળેનદના થહાકુન (૨૦૦૯ ૨૦૨૩)

ઙ઼ાનન થવિતાન ષયનપિત- ઘાળેનદના થહાકુન (૨૦૦૯ ૨૦૨૩)

<u>ઙોપ્ન હાપાબેસે ષયનપિત ઙોપ્ન શક્તિ</u>- ઘાળેળદળા થહાકુળ (२००८ २०२३)
<u>ઙોપ્ન મળાહ્મિ</u>- ઘાળેળદળા થહાકુળ (२००८ २०२३)
<u>ઙોપ્ન ધ્યહાનોસહાહિ</u>- ઘાળેળદળા થહાકુળ (२००८ २०२३)

સ્થાયી સ્તમ્ભ ળેના મથિળિ-પત્ન, મથિળિક ધ્યોળ, વૃદિહ ई-ઇપ્નળિડ્ગિ, વૃદિહ સ્તની-કોના, વૃદિહ પેટાપ (વૃદિહ ई-પત્નકિાક સમટા પુપાન શંક; વૃદિહ પોથી ડાઉનળોડ; વૃદિહ મૈથિળિ ऑડયિો-વીડયિોક સંકળન આ વૃદિહ શશ્રિ, વાળ આ કશોિન સાહતિ્ય) આ સૂચના-સંપત્ક-શન્વેષણ (વિયુળદનિિા શ્રાપાળળળ ડ્રતિપાતને નિ માતિહળિ નિદ વૃદિહ માતિહળિ ડ્રતિપાતને મોવેમેળત) સમ શંકમે સમાળ શછિ, તર હેતુ ई સમ સ્તમ્ભ સમ શંકમે ને દેળ ળાશ્ત શછિ, ई સમ સ્તમ્ભ દેખવા ળેળ ક્ળકિ કૂ વૃદિહક ३४६ મ, ३४७ મ, ३६६ મ આ ३७३ મ શંક, ऐ યાપૂ શંકમે સમ્મળિતિ નૂપેં ई સમ સ્તમ્ભ દેળ ગેળ શછિ

<u>વૃદિહક ३४५મ આ આગાઁક શંક</u>

દેવ્નાગામી	મથિળિક્ષપ	શ્રાર્ણપી	મૈથળિ વ્પેળ
<u>વૃરયપ્ક્શ_३४५</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३४५_થપ્રિહ્ના</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३४५_ર્ગુશ</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३४५_મપાળિળ</u>
<u>વૃરયપ્ક્શ_३४६</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३४६_થપ્રિહ્ના</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३४६_ર્ગુશ</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३४६_મપાળિળ</u>
<u>વૃરયપ્ક્શ_३४७</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३४७_થપ્રિહ્ના</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३४७_ર્ગુશ</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३४७_મપાળિળ</u>
<u>વૃરયપ્ક્શ_३४८</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३४८_થપ્રિહ્ના</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३४८_ર્ગુશ</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३४८_મપાળિળ</u>
<u>વૃરયપ્ક્શ_३४९</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३४९_થપ્રિહ્ના</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३४९_ર્ગુશ</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३४९_મપાળિળ</u>

દેવ્નાગામી	મથિળિક્ષપ	શ્રાર્ણપી	મૈથળિ વ્પેળ	કૈથી
<u>વૃરયપ્ક્શ_३५०</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३५०_થપ્રિહ્ના</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३५०_ર્ગુશ</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३५०_મપાળિળ</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३५०_ધ્યશ્રરથહર</u>
<u>વૃરયપ્ક્શ_३५१</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३५१_થપ્રિહ્ના</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३५१_ર્ગુશ</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३५१_મપાળિળ</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३५१_ધ્યશ્રરથહર</u>
<u>વૃરયપ્ક્શ_३५२</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३५२_થપ્રિહ્ના</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३५२_ર્ગુશ</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३५२_મપાળિળ</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३५२_ધ્યશ્રરથહર</u>
<u>વૃરયપ્ક્શ_३५३</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३५३_થપ્રિહ્ના</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३५३_ર્ગુશ</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३५३_મપાળિળ</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३५३_ધ્યશ્રરથહર</u>
<u>વૃરયપ્ક્શ_३५४</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३५४_થપ્રિહ્ના</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३५४_ર્ગુશ</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३५४_મપાળિળ</u>	<u>વૃરયપ્ક્શ_३५४_ધ્યશ્રરથહર</u>

ળાગપી	તપ્રિહ્ના	શ્રારપીપ	વ્પેળ	કૈથી	ગંળના	નેવાડ઼ી	ધ્યપોષ્ઠી	વ્પાહ્મી
<u>३५५</u>	<u>થપ્રિહ</u>	<u>ર્ગુશ</u>	<u>મપાળિ</u>	<u>ધ્યશ્રર</u>	<u>હ્રળ</u>	<u>મ્મૌ</u>	<u>ધ્યહાપો</u>	<u>મપાહ્મિ</u>

ળાગપી	તપ્રિહ્ના	કૈથી	ગંળના	પ્પયળતિ	વ્પાહ્મી	ર્ગુશ	વ્પેળ	ધ્યપોષ્ઠી	ઉપ્દૂ	તવ્વિતી	તવ્વિતી- ઉમે
<u>३५६</u>	<u>થપ્રિહ</u>	<u>ધ્યાિ</u>	<u>હ્રળ</u>	<u>મ્મૌ</u>	<u>મપાહ</u>	<u>ર્ગુશ</u>	<u>વ્પેળ</u>	<u>ધ્યપોષ્ઠી</u>	<u>ઉપ્દૂ</u>	<u>થવિ</u>	<u>ઉમે</u>
<u>३५७</u>	<u>થપ્રિહ</u>	<u>ધ્યાિ</u>	<u>હ્રળ</u>	<u>મ્મૌ</u>	<u>મપાહ</u>	<u>ર્ગુશ</u>	<u>વ્પેળ</u>	<u>ધ્યપોષ્ઠી</u>	<u>ઉપ્દૂ</u>	<u>થવિ</u>	<u>ઉમે</u>

ળાગપી	તપ્રિહ્ના	કૈથી	ગંળના	પ્પયળતિ	વ્પાહ્મી	ર્ગુશ	વ્પેળ	તવ્વિતી	તવ્વિતી- ઉમે
<u>३५८</u>	<u>થપ્રિહ</u>	<u>ધ્યાિ</u>	<u>હ્રળ</u>	<u>મ્મૌ</u>	<u>મપાહ</u>	<u>ર્ગુશ</u>	<u>વ્પેળ</u>	<u>થવિ</u>	<u>ઉમે</u>

३५९	થપિહુ	પ્યા	ઢાન	મ્મૌ	બ્નાહ	૨શ્તુશ્ર	વ્રેઉ	થવિ	ઉમે
३६०	થપિહુ	પ્યા	ઢાન	મ્મૌ	બ્નાહ	૨શ્તુશ્ર	વ્રેઉ	થવિ	ઉમે

ણાગાણી	તપિહુતા	કૈથી	નેવાડ઼ી	શ્રાઽપીઽ	વ્રેઉ
३६१	થપિહુતા	પ્યાતિર્હ	મ્મૌપ્ન	૨શ્તુશ્ર	બ્નાભિઉ
३६२	થપિહુતા	પ્યાતિર્હ	મ્મૌપ્ન	૨શ્તુશ્ર	બ્નાભિઉ
३६३	થપિહુતા	પ્યાતિર્હ	મ્મૌપ્ન	૨શ્તુશ્ર	બ્નાભિઉ
३६४	થપિહુતા	પ્યાતિર્હ	મ્મૌપ્ન	૨શ્તુશ્ર	બ્નાભિઉ
३६५	થપિહુતા	પ્યાતિર્હ	મ્મૌપ્ન	૨શ્તુશ્ર	બ્નાભિઉ
३६६	થપિહુતા	પ્યાતિર્હ	મ્મૌપ્ન	૨શ્તુશ્ર	બ્નાભિઉ
३६७	થપિહુતા	પ્યાતિર્હ	મ્મૌપ્ન	૨શ્તુશ્ર	બ્નાભિઉ
३६८	થપિહુતા	પ્યાતિર્હ	મ્મૌપ્ન	૨શ્તુશ્ર	બ્નાભિઉ
३६९	થપિહુતા	પ્યાતિર્હ	મ્મૌપ્ન	૨શ્તુશ્ર	બ્નાભિઉ
३७०	થપિહુતા	પ્યાતિર્હ	મ્મૌપ્ન	૨શ્તુશ્ર	બ્નાભિઉ
३७१	થપિહુતા	પ્યાતિર્હ	મ્મૌપ્ન	૨શ્તુશ્ર	બ્નાભિઉ
३७२	થપિહુતા	પ્યાતિર્હ	મ્મૌપ્ન	૨શ્તુશ્ર	બ્નાભિઉ

३

વૃદિહક વશિષાંક

૧) હાસ્કૂ વશિષાંક

વૃદિહ ૧૫ ૦૬ ૨૦૦૮	વૃદિહ ૧૫ ૦૬ ૨૦૦૮ થપિહુતા	૧૨

૨) ગાળઉ વશિષાંક

વૃદિહ ૦૧ ૧૧ ૨૦૦૮	વૃદિહ ૦૧ ૧૧ ૨૦૦૮ થપિહુતા	૩૧

𑓓) 𑒫𑒱𑒯𑒢𑒱 𑒏𑒟𑒰 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓑𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓐_𑓒𑓐𑓑𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓖𑓗

𑓔) 𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓗𑓐

𑓕) 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓐	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓒_𑓒𑓐𑓑𑓐_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓗𑓒

𑓖) 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓗𑓔

𑓗) 𑒢𑒰𑒩𑒲 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓑	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓑_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓗𑓗

𑓘) 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏 (𑒑𑒠𑓂𑒨-𑒣𑒠𑓂𑒨 𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲)

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓙𑓗

𑓙) 𑒥𑒰𑒪 𑒑𑒖𑒪 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓑𑓒	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓑𑓒_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓑𑓑

𑓑𑓐) 𑒦𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒑𑒖𑒪 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓐𑓓_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓒𑓖

𑓑𑓑) 𑒑𑒖𑒪 𑒂𑒪𑒼𑒔𑒢𑒰-𑒮𑒧𑒰𑒪𑒼𑒔𑒢𑒰-𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓓	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓑𑓕_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓓_𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰	𑓑𑓔𑓒

𑓑𑓒) 𑒏𑒰𑒬𑒲𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒧𑒡𑒳𑒣 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓕

𑓑𑓓) 𑒁𑒩𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓑𑓑_𑓒𑓐𑓑𑓕

𑒮𑓂𑒫𑒰𑒞𑒢𑓂𑒞𑓂𑒩𑓂𑒨𑒼𑒞𑓂𑒞𑒩- 𑒁𑒩𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩: 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱𑒞𑓂𑒫-𑒏𑒵𑒞𑒱𑒞𑓂𑒫 (𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏 𑒂𑒬𑒲𑒭 𑒁𑒢𑒔𑒱𑒢𑓂𑒯𑒰𑒩) [𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒁𑒩𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒩𑓂𑒡𑒱𑒞 𑒩𑒴𑒣]

𑓑𑓔) 𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒁𑒢𑒱𑒪 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

विदेह ०१ १२ २०१५

१५) विदेह सम्मान विशेषांक

विदेह सम्मान: सम्मान-सूची (समानान्तर साहित्य अकादेमी, समानान्तर ललित कला अकादेमी आ समानान्तर संगीत-नाटक अकादेमी सम्मान पुरस्कार नामसँ विख्यात)

साक्षात्कार समारोह

साक्षात्कार	विदेह १५ १२ २०११	विदेह १५ ०१ २०१२	विदेह ०१ ०२ २०१२	विदेह ०१ ०३ २०१२
विदेह ०१ ०८ २०१२	विदेह १५ ०१ २०१३	विदेह ०१ ०३ २०१३	विदेह १५ ०४ २०१६	विदेह ०१ ०७ २०१६

१६) मैथिली सी.डी. अल्बम गीत संगीत विशेषांक

विदेह ०१ ०१ २०१७

१७) मैथिली वेब पत्रकारिता विशेषांक

विदेह ३१३

१८) मैथिली बीहनि कथा विशेषांक-२

विदेह ३१७

१९) रामलोचन ठाकुर विशेषांक

विदेह ३१९

२०) रामलोचन ठाकुर श्रद्धांजलि विशेषांक

विदेह ३२०

२१) राजनन्दन लाल दास विशेषांक

विदेह ३३३

२२) रवीन्द्र नाथ ठाकुर विशेषांक

विदेह ३४८	विदेह ३४८ तिरहुता	विदेह ३४८ ब्रेल	विदेह ३४८ देवनागरी

२३केदार नाथ चौधरी विशेषांक (

विदेह ३५२	विदेह ३५२ तिरहुता	विदेह ३५२ ब्रेल	विदेह ३५२ देवनागरी	विदेह ३५२ [illegible]

२४ प्रेमलता मिश्र ('प्रेम' विशेषांक

विदेह_३५७	विदेह_३५७_तिरहुता

२५शरदिन्दु चौधरी विशेषांक (

विदेह_३५८	विदेह_३५८_तिरहुता

२६संजू दास -सन्दर्भ) विभिन्न विशेषांक-कथा (, कृष्ण कुमार कश्यप, शशिधर, एससुमन आ सी (श्वेता झा चौधरी

विदेह_३६८	विदेह_३६८_तिरहुता

२७रचनाकार अशोक विशेषांक (

विदेह_३६९	विदेह_३६९_तिरहुता

२७ राम भरोस कापड़ि (' भ्रमर' विशेषांक

विदेह_३७०	विदेह_३७०_तिरहुता

२८विशेषांक (यूएसएम) मिथिला स्टूडेन्ट यूनियन (

विदेह_३७१	विदेह_३७१_तिरहुता

.

४

उपरका आमंत्रित रचना आ ओकर आमंत्रित समीक्षकक समीक्षा सीरीज

१कामिनीक पाँच टा कविता आ ओकर मधुकान्त झाक टिप्पणी

विदेह_०१_०८_२०१६

२पर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी"नाटकक वासन" क"मनु" जगदानन्द झा

विदेह_३५३

३आ ओकर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी "जनिदगीक मोल" मुन्नी कामतक एकांकी

विदेह_३५४

४कपिलेश्वर राउतक ५ टा कथा आ ओकर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

विदेह_३५६

५टा कथा आ ओकर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी उमेश मण्डलक ।

विदेह_३५७

६टा कथा आ ओकर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी राम विलास साहुक ।

विदेह_३५८

७ सुभाष चन्द्र यादवक समस्त साहित्य -गति नवल सुभाष चन्द्र यादव आ ओकर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

गति नवल सुभाष चन्द्र यादव

गति नवल सुभाष चन्द्र यादव (मिथिलाक्षर)

८राजदेव मण्डलक साहित्यपर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

[illegible]

९टा कथा आ ओकर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी आचार्य रामानन्द मण्डलक ।

विदेह_३६०

१०नन्द विलास रायक चारिटा कथा आ एकटा एकांकी आ ओकर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

विदेह_३६१

११जगदीश प्रसाद मण्डलक साहित्यपर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

[illegible]

१२दुर्गानन्द मण्डलक पाँचटा कथा आ ओकर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

विदेह_३६३

१३नारायण यादवक पाँचटा कथा आ ओकर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

विदेह_३६४

१४दिनेश कुमार मिश्रक समस्त लेखन आ ओकर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी -दिनेश कुमार मिश्र गति नवल

गति नवल दिनेश कुमार मिश्र (जारी)

१५ सुशीलक समस्त साहित्य आ -गति नवल सुशील ओकर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

गति नवल सुशील (जारी)

५

"પાઠક હમન પોથી કહિ પઢથિ"- ઊષ્ક દ્વાના શ્રપ્પન પોથી નયણાક સમીક્ષા સીનીળ

૧ શ્રાશીષ શ્રનયનિ્હાન ૦૧ શ્રગાસ્ત ૨૦૨૧

૧)ા) શ્રાશીષ શ્રનયનિ્હાન ૦૧ માન્ય ૨૦૨૩

૨સતિમ્વન ૨૦ ગાળેન્દ્ન ઠાકુન ૦૧ ૨૨

•

૬

એઙટિન્સ યોરસ સીનીળ

એઙટિન્સ યોરસ સીનીળ૧-

વ઼દિહમે વઊાત્કાનપન મૈથળિમે પહિઊ કવ઼તિા પ્નકાશતિ ભેઊ છઊા ઈ દસિમ્વન ૨૦૧૨ ક દઊિઊીક નતિ્જાયા વઊાત્કાન કામ્ઙક વાદક સમય઼ છઊા શ્રોના ઈ શ્રનૂદતિ નયના છઊ, તેઊગુમે પસુપુઊટી ગીતાક કવ઼તિાક હનિ્દી શ્રનુવ઼ાદ કેને છઊાહ શ્રાન્ હમન શાંતા સુન્દની શ્રા હનિ્દીસઁ મૈથળિ શ્રનુવ઼ાદ કેને છઊાહ વ઼ીણીત ઉત્પઊા કવ઼તિા એ વ઼ષિય઼પન કોનો ભાષામે નૈ નયઊ ગેઊ સહિનાવૈવઊા વેશી એસઁ ળાનકાનીમે યાહિ પઢ઼વાક સજાકેઁ કવ઼તિા ઈ શ્રછિા શ્રોહને સમસ્ય઼ા ઈ વાદો સાઊક કતાક શ્રછિા, પ્પાસ કડ સજા વેટીક વાપકેઁ, સજા વહિનક ભાએકેઁ શ્રા સજા પત્નીક પતિકેંા શ્રા વ઼યિાનવાક યાહિ ળે હમ સજા શ્રપના વય્યા સજા ઊઊ કેહન સમાળ વનેને છીા

એઙટિન્સ યોરસ સીનીળ૧- (ડાઉનલોડ ઊકિ(

એઙટિન્સ યોરસ સીનીળ૨-

વ઼દિહમે વ્નેસ્ટ કૈસનક સમસ્ય઼ાપન વ઼દિહ મે મીના દા કેન એકટા ઊઘુ કથા પ્નકાશતિ ભેઊા ઈ મૈથળિક પહિઊ કથા છઊ ળે વ્નેસ્ટ કૈસન પન ઊપ્પિઊ ગેઊા હનિ્દીમે સેહો તાયનિ એ વ઼ષિય઼પન કથા નૈ ઊપ્પિઊ ગેઊ છઊ, કાનામ્ એ કથાક ઈ-

-𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪𑒰𑒏 𑓑𑓒 𑒮𑒰𑒪𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲𑒧𑒹 𑒠𑒴 𑒑𑒼𑒙𑒹𑒧𑒹 𑒒𑒼𑒒𑒰𑒪𑒖 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪 𑒏𑒱 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒯𑒧 𑒂𑒏𑒱 𑒯𑒧, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒏 𑒢𑒟𑒱 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒏𑒟𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒕𑒪। 𑒥𑒰𑒠𑒧𑒹 𑒃 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒪𑒒𑒳 𑒏𑒟𑒰𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒮𑓀𑒏𑒪𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪।

<u>𑒋𑒛𑒱𑒙𑒩𑓂𑒮 𑒔𑒼𑒃𑒮 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖𑓒-</u> (𑒛𑒰𑒅𑒢𑒪𑒼𑒛 𑒪𑒱𑓀𑒏(

𑒋𑒛𑒱𑒙𑒩𑓂𑒮 𑒔𑒼𑒃𑒮 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖𑓓-

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒧𑒹 𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒁𑒢𑒱𑒪𑒏 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪। 𑒥𑒰𑒠𑒧𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑓓 𑒙𑒰 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒬𑒱𑒬𑒳 𑒅𑒞𑓂𑒮𑒫𑒧𑒹 𑒮𑓀𑒏𑒪𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑒖𑒃𑒧𑒹 𑓒 𑒙𑒰 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒥𑒹𑒥𑒲 𑒔𑒰𑒃𑒪𑓂𑒛𑒣𑒩 𑒕𑒪। 𑒣𑒜𑒴 𑒃 𑒞𑒲𑒢𑒴 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰, 𑒥𑒰𑒠𑒏 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒥𑒹𑒥𑒲 𑒔𑒰𑒃𑒪𑓂𑒛𑒣𑒩 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒣𑒜𑓃𑒥𑒹 𑒙𑒰 𑒏𑒩𑒴 𑒮𑒹 𑒂𑒑𑓂𑒩𑒯।

<u>𑒋𑒛𑒱𑒙𑒩𑓂𑒮 𑒔𑒼𑒃𑒮 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖𑓓-</u> (𑒛𑒰𑒅𑒢𑒪𑒼𑒛 𑒪𑒱𑓀𑒏(

𑒋𑒛𑒱𑒙𑒩𑓂𑒮 𑒔𑒼𑒃𑒮 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖𑓔-

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒧𑒹 𑒖𑒑𑒠𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 𑒏 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒠𑒲𑒩𑓂𑒒 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰 𑒏𑒯𑒱 𑒪𑒱𑒁 𑒫𑒰 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮 "𑒧𑒢𑒳" 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪, 𑒢𑒰𑒧 𑒕𑒪 𑒔𑒼𑒢𑒯𑒰। 𑒥𑒰𑒠𑒧𑒹 𑒃 𑒢𑒔𑒢𑒰 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒬𑒱𑒬𑒳 𑒅𑒞𑓂𑒮𑒫𑒧𑒹 𑒮𑓀𑒏𑒪𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪, 𑒃 𑒢𑒔𑒢𑒰 𑒥𑒰𑒪 𑒧𑒢𑒼𑒫𑒱𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒣𑒩 𑒂𑒡𑒰𑒩𑒱𑒞 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒢𑒔𑒢𑒰 𑒕𑒲, 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒏𑒼𑒢𑒰 𑒪𑒱𑒐𑒲 𑒞𑒏𑒩 𑒙𑓂𑒩𑒹𑒢𑒱𑓀𑒑 𑒏𑒼𑒩𑓂𑒮𑒧𑒹 𑒌 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮𑒏𑒹𑒿 𑒩𑒰𑒐𑒪 𑒖𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒔𑒰𑒯𑒲। 𑒏𑒼𑒢𑒰 𑒧◌ॉ𑒛𑒩𑓂𑒢 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮 𑒂𑒑𑒰𑒿 𑒥𑒜𑓃𑒻 𑒕𑒻, 𑒮𑓂𑒙𑒹𑒣 𑒥𑒰𑒃 𑒮𑓂𑒙𑒹𑒣 𑒂 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒥𑒰𑒪 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮। 𑒣𑒜𑓃𑒥𑒹 𑒙𑒰 𑒏𑒩𑒴 𑒮𑒹 𑒂𑒑𑓂𑒩𑒯।

<u>𑒋𑒛𑒱𑒙𑒩𑓂𑒮 𑒔𑒼𑒃𑒮 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖𑓔-</u> (𑒛𑒰𑒅𑒢𑒪𑒼𑒛 𑒪𑒱𑓀𑒏(

𑒋𑒛𑒱𑒙𑒩𑓂𑒮 𑒔𑒼𑒃𑒮 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖𑓕-

𑒋𑒛𑒱𑒙𑒩𑓂𑒮 𑒔𑒼𑒃𑒮 𑓕 𑒧𑒹 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒣𑒫𑒢𑒏 𑒠𑒲𑒩𑓂𑒒𑒏𑒟𑒰 "𑒅𑒮𑒢𑒹 𑒏𑒯𑒰 𑒟𑒰" 𑒣𑒰𑒚𑒏 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲𑒏। (𑒮𑒰𑒧𑒰𑒢𑓂𑒨 𑒁𑓀𑒞𑒱𑒏𑒰) "𑒣𑒩𑒛", 𑒖𑒹 𑒣𑒜𑓃𑒢𑒹 𑒯𑒹𑒞𑒰 "𑒅𑒮𑒢𑒹 𑒏𑒯𑒰 𑒟𑒰", 𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒳𑒗𑒪 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒖𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒰 𑒁𑒯𑒱 𑒏𑒟𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒢𑒔𑒰 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒡𑒩 𑒬𑒩𑓂𑒧𑒰 𑒁𑒧𑒩 𑒦𑓄 "𑒑𑒳𑒪𑒹𑒩𑒲"

छी नहि यन्या कऽ हम गेलाह, कुमार पवनक एकटा दीर्घकथाक "पङ" वयित्र एकटा अहाँकेँ बाद पढ़लाक, सुच्छ आ मोन हौल कनेवल अनुभव भेटत, जे सेक्सपीयरियन ट्रेजेडी सँ मिलितो लागत आ स्वाको। मुदा ए नयनाकेँ पढ़लाक बाद लागत, घृणा सम्पन नपित्नामकेँ आ सामाजिकपारिवारिक दायित्वकेँ आन गंभीरतासँ लेवै सेहो अहाँ, से यना पिक्का अछि। मुदा एकर एकटा शर्त अछि जे एकरा समै नकिालि कऽ एक्के उपड़ाहमे पढ़ि जाउ।

<u>एगलिर्ल्स योरस्स सीरीज५-</u> (डाउनलोड लिक(

एगलिर्ल्स योरस्स सीरीज६-

जगदीश प्रसाद मण्डलक लघुकथा क अकालमे बंगालमे ४३-१९४२ :"वसिाँढ़" लाध लेक मुरल १५, मुदा अमर्त्य सेन लिखैत छथि जे हुनका कोनो स्र-मे आ श्रंदरि। १९६७ आएल अकाल मथिलिमे सम्वयी ए अकालमे नै मरलन्हि। मुसहर जातिक गाँधी जपन ए कृषेत्र अएली ने हुनका देख्याओल गेल जे कोना स्थिति एकमगाह लेपनक मैथिलिमे लेलन्हि। जीत अकालकेँ ए लेक वसिाँढ़ पा कऽ आ वृदिहकगामनसँ पहनि छल। मैथिलीक लेपक लेकनि सेहो अमर्त्य सेन जेकाँ ओहि महावरिीषकिासँ प्रभावति नै छल आ नेँ वसिाँढ़पर कथा नै लिखि सकल। जगदीश प्रसाद मण्डल एपर कथा लिखलन्हि जे प्रकाशति भेल यतना समतिक पत्रिकामे, मुदा कार्यकारी सम्पादक द्वारा वर्तनी परिवर्तनक कारण ओ मैथिलीमे नै वराम् अवहेटऽमे लिखल बुझा पड़ल, आ ओतेक प्रभावी नै भऽ सकल कारण विषय नहे पाँटी आ वर्तनी कृतिमि। से एकर पुनः ३- "गामक जनिगी" प्रकाशन अपन असली रूपमे भेल वृदिहमे आ ३ संकलित भेल लटिमेयर टैगोर मण्डलकेँ प्रसाद जगदीश पोथीपर ए लघुकथा संग्रहमे। भेटलनि। अवार्ड जगदीश प्रसाद मण्डलक लेपनी मैथिली कथायात्राकेँ एकमगाह हेवासँ वया लेलक, आ मैथिलीक समानान्तर इतिहासमे मैथिली साहित्यकेँ दू कालखण्डमे बाँटि कऽ पढ़ए जाए लागलजगदीश प्रसाद मण्डलसँ पूर्व आ -

-𑒥𑒱𑒮𑒰𑒿𑒜𑓃 𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰 𑒁𑒕𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞 𑒞𑒿 𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪 𑒂𑒑𑒧𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒠। 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒳𑒔𑓂𑒔𑒰 𑒮𑓂𑒫𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹।

<u>**𑒋𑒛𑒱𑒙𑒩𑓂𑒮 𑒔𑒼𑒃𑒮 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖𑓖-**</u> (𑒛𑒰𑒅𑒢𑒪𑒼𑒛 𑒏𑒩𑒴(

𑒋𑒛𑒱𑒙𑒩𑓂𑒮 𑒔𑒼𑒃𑒮 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖𑓗-

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒂 𑒋𑒏𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒠𑒪𑒱𑒞 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒏𑒟𑒰 𑒮𑒢𑓂𑒠𑒲𑒣 𑒮𑒢𑓂𑒠𑒲𑒣 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒮𑒰𑒤𑒲। : 𑒁𑒯 𑒖𑒹 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒏𑒟𑒰 𑒠𑒪𑒱𑒞 𑒮𑒰𑒤𑒲𑒏 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒪𑒒𑒳 𑒂𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒁𑒕𑒻𑒞 𑒯𑒱𑒪𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒠𑒹𑒞 𑒂 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏 𑒃 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱 𑒏𑓄 𑒠𑒹𑒞 𑒖𑒹 𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒏𑒩𑒥𑒼 𑒣𑒜𑓃𑒴 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒕𑒾 𑒢𑒻 𑒯𑒋𑒞। 𑒃 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒏𑒟𑒰 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒧𑒹 𑒃 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒪𑒒𑒳𑒏𑒏 𑒣𑒼𑒟𑒲-𑒧𑒹 𑒮𑓀𑒏𑒪𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑒂 𑒃 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒨𑒢𑒰𑒏𑒱 𑒋𑒏𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒠𑒪𑒱𑒞 "𑒫𑒻𑒬𑒰𑒐𑒧𑒹 𑒠𑒪𑒰𑒢𑒣𑒩" 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒳 𑒞𑒿 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒏𑒟𑒰 𑒟𑒱𑒏𑒰𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒠𑒪𑒱𑒞 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒏𑒟𑒰𑒮𑒢𑓂𑒠𑒲𑒣 : 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒮𑒰𑒤𑒲𑒏 𑒏𑒪𑒧𑒮𑒿।

<u>**𑒋𑒛𑒱𑒙𑒩𑓂𑒮 𑒔𑒼𑒃𑒮 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖𑓗-**</u> (𑒛𑒰𑒅𑒢𑒪𑒼𑒛 𑒏𑒩𑒴(

𑒋𑒛𑒱𑒙𑒩𑓂𑒮 𑒔𑒼𑒃𑒮 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖𑓘-

𑒢𑒹𑒢𑒰 𑒦𑒳𑒙𑒏𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒢𑒰𑒢𑒱 𑒮𑒳𑒢𑒹𑒥𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒪𑒼𑒏𑒏𑒟𑒰 ।(𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒣𑒹𑒙𑒰𑒩𑒮𑒿)

<u>**𑒋𑒛𑒱𑒙𑒩𑓂𑒮 𑒔𑒼𑒃𑒮 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖𑓘-**</u> (𑒛𑒰𑒅𑒢𑒪𑒼𑒛 𑒏𑒩𑒴(

𑒋𑒛𑒱𑒙𑒩𑓂𑒮 𑒔𑒼𑒃𑒮 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖𑓙-

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒑𑒖𑒪𑒣𑒩 𑒣𑒩𑒱𑒔𑒩𑓂𑒨𑒰 ।(𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒣𑒹𑒙𑒰𑒩𑒮𑒿)

<u>**𑒋𑒛𑒱𑒙𑒩𑓂𑒮 𑒔𑒼𑒃𑒮 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖𑓙-**</u> (𑒛𑒰𑒅𑒢𑒪𑒼𑒛 𑒏𑒩𑒴(

.

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢: <u>**𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢𑒮𑒴𑒔𑒲-**</u> (𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲, 𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒪𑒪𑒱𑒞 𑒏𑒪𑒰 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲 𑒂 𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒮𑓀𑒑𑒲𑒞 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢-(𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒢𑒰𑒧𑒮𑒿 𑒫𑒱𑒐𑓂𑒨𑒰𑒞

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢𑒲

𑓑

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢𑒲- 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒧𑒰𑒢𑒏 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒂 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢 𑒣𑒰𑒚𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧

<u>𑒦𑒰𑒭𑒰𑒣𑒰𑒏</u>

२

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢𑒲𑒧𑒹 𑒣𑒩𑓂𑒨𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒫𑒱𑒫𑒱𑒡𑒞𑒰 𑒁𑒕𑒱 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢𑒣𑒞𑓂𑒩 𑒠𑒹𑒐𑒪 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒋𑒏𑒩 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢𑒲 𑒩𑒴𑒣 𑒦𑒧𑒁००१ सँ 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒩𑒱𑒞 𑒅𑒠𑒰𑒯𑒩𑒝 𑒁𑒕𑒱, 𑒮𑒹 𑒋𑒏𑒩 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒋𑒏 𑒅𑒠𑒰𑒯𑒩𑒝𑒧𑒹 𑒅𑒢𑒙𑒰-𑒣𑒳𑒢𑒙𑒰 𑒠𑒱𑒨𑒾, 𑒞𑒞𑒥𑒹 𑒥𑒪 𑒣𑒩𑓂𑒨𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒨𑒴𑒣𑒲𑒋𑒮𑒮𑒲 𑒏 **𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 (𑒏𑒧𑓂𑒣𑒪𑒮𑒩𑒲) 𑒣𑒹𑒣𑒩 𑒞𑒲𑒢 𑒮𑒹𑒯𑒼 ६ 𑒣𑒩𑓂𑒨𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒁𑒕𑒱,** 𑒮𑒹 𑒖𑒹 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒩𑓂𑒟𑒲 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 (𑒏𑒧𑓂𑒣𑒪𑒮𑒩𑒲) 𑒣𑒹𑒣𑒩 𑒠𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒟𑒱 𑒮𑒹 𑒋𑒏𑒩 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒂𑒩 𑒂𑒮𑒢𑓂𑒙-𑒢𑒲𑒞𑒱𑒑𑒞 𑒠𑒼𑒮𑒩-𑒅𑒠𑒰𑒯𑒩𑒝𑒧𑒹 𑒏𑒩𑒟𑒱।

𑒩𑒒𑒰𑒧𑒂𑒅 𑒩𑒴𑒣 <u>**𑒦𑒧𑒁७-००१**</u>

𑒟𑒹𑒮𑒹 ।𑒧𑒹 𑒣𑒩𑒱𑒞𑒱𑒞-।𑒢-𑒠𑒹𑒧𑒰𑒝𑒠 𑒫𑒼𑒏𑒮, 𑒮𑒹𑒢𑒠 𑒨𑒳𑒩 𑒙𑒳𑒩𑒮𑒱 𑒞𑒼 <u>𑒠𑒱𑒞𑒼𑒢𑒰𑒯𑒱𑒮𑒞𑒰𑒅𑒫𑒫𑒠𑒱𑒯𑒰०𑒑𑒧𑒰𑒯𑒱𑒨𑒼𑒧</u> 𑒟𑒹 𑒦𑒼𑒏𑒮 ।𑒅 𑒮𑒼𑒧𑒹 ।𑒅 𑒞𑒹𑒮𑒹 ।𑒧𑒹 ।𑒫𑒰𑒯𑒱𑒫𑒹 𑒅𑒢 𑒮𑒰𑒹 ।𑒢 𑒒𑒼𑒑𑒹 𑒁𑒪𑒰𑒨 [(𑒨) 𑒁𑒹𑒞𑒱 𑒟𑒯𑒰𑒏𑒳𑒩, 𑒮𑒰𑒹𑒮𑒫𑒠𑒱𑒯𑒰०𑒑𑒧𑒰𑒯𑒱𑒨𑒼𑒧], 𑒮𑒹𑒢𑒠 𑒨𑒳𑒩 𑒙𑒳𑒩𑒮𑒱 𑒞𑒼 <u>𑒮𑒰𑒹𑒮𑒫𑒠𑒱𑒯𑒰०𑒑𑒧𑒰𑒯𑒱𑒨𑒼𑒧</u> 𑒟𑒹 𑒨𑒼𑒝𑒞𑒹𑒝𑒞𑒮 ।𑒢𑒠 𑒠𑒼𑒨𑒳𑒧𑒹𑒢𑒞𑒮 -𑒣𑒳𑒫𑒪𑒮𑒱𑒯𑒹𑒠 𑒫𑒨 <u>𑒫𑒠𑒱𑒯𑒰</u> (𑒮𑒱𑒢𑒱𑒨𑒹 २०००) 𑒩𑒭𑒭𑒧 २२२८- ५४७𑒮 𑒫𑒩𑒨𑒋𑒯𑒁 (𑒮𑒱𑒢𑒱𑒨𑒹 २००४) ।𑒧𑒹 𑒣𑒹𑒢𑒱𑒠𑒱𑒨𑒱𑒨𑒰𑒪𑒪𑒨 𑒫𑒱𑒢𑒱𑒑 𑒨𑒹𑒨𑒏𑒹𑒠 𑒅𑒢 ।𑒨𑒨𑒹𑒮𑒮𑒱𑒫𑒱𑒪𑒱𑒞𑒱𑒨 𑒮𑒱𑒮𑒳𑒮 𑒁𑒲𑒣𑒪 𑒢𑒱𑒞𑒱𑒯 𑒠𑒱𑒮𑒰𑒫𑒱𑒪𑒱𑒞𑒱𑒮𑒱 𑒮𑒯𑒼𑒪𑒠 𑒢𑒼𑒞 𑒯𑒰𑒫𑒹 𑒠𑒱𑒅𑒅𑒨𑒳𑒪𑒞𑒨 ।𑒨𑒨𑒹𑒮𑒮𑒱𑒢𑒱𑒑 𑒞𑒹𑒮𑒹 𑒨𑒼𑒝𑒞𑒹𑒝𑒞𑒮 𑒠𑒼𑒨𑒳𑒧𑒹𑒢𑒞𑒮

मैथिली पोथी डाउनलोड [illegible]

विदेह पोथी

વ઼દિ ૬ વ઼દિ઼૬ વ઼દિ઼ા વિદેહ હાτપ઼ૌવ઼દિ઼૬ાયોનિ વ઼દિ઼૬ પ્રથમ મૈથિલિ પાક્ષિક ई પત્રિકા વ઼દિ઼ા ३સτ માτિહિવ઼િ ઢોτનગિરાψે ઙ્ઙોτનાψ વ઼દિ઼૬ પ્રથમ મૈથિલિ પાક્ષિક ई પત્રિકા નવ઼ અંક દેખ઼વાક હેતુ પૃષ્ઠ સભમેં નીસ઼્ટિત્રેશ કરૂ દેખૂ। અવ઼ીપ્રસ રેસ઼્રીસહ τહે પાગેસ ઙોτ વ઼ૌનિગા નૌ સિસ઼ોરેઙ વ઼રયપહશ્ર

[ષ઼ારયહ ઙોર ભૌકસ (નિયહુદનિગા અુદૌ- વ઼સ઼િાહ &ષગિન ઙાનગુાગો) રેહાτનિગા τો માτિહવ઼િ માτિહવ઼િ]()

[હાτપસ઼્:વ઼ૌકસ઼ગૌગહેયોમ્]()

વ઼દિ઼ા અરયહવિ઼ોઙ માτિહવ઼િ ભૌકસ વ઼દિ઼૬ મૈથિલિ પોથીક આર્કાઇવ઼ (પૂર્ણતઃ અવ઼્યવ઼સાયિક ઉદ્દેશ્ય આ માત્ર એકેડમિક પ્રયોગ હેતુ) સભ પોથી પીડીએફ ડાઉનલોડ હેતુ ક્રમાનુસાર નીચાઁક લિંક સભપર ઉપલબ્ધ અછિ। અહેતુ τહે વ઼ૌકસ ।ર ।વ઼ાહિવહે ઙોર પદઙ દૌનહોદ ।τ τહે રેસપેયτવ઼િ હનિકસ વ઼ેહૌ

[τિરિહુતા, નેવ઼ારી આ કૈથી અૉક્ષર ડાઉનલોડ ઘોગહે' સ ક્ષોτો ઢોનτસ પરોળેયτ્ ઘτિહુ઼વ]()

[τિરિહુતા નોટો અૉક્ષર]()	[કૈથી અોટોપ્શ]()	[કૈથી ઉટોપ્શ]()	[નેવ઼ારી અોટોપ્શ]()	[નેવ઼ારી ઉટોપ્શ]()

[હાτપસ઼્:ઙોનτસ઼ગૌગહેયોમ્]() (ઘોગહે અોપેન ઢોનτસ દૌનહોદ)

[થિરિહુતા અોઙઙહનિ ખ઼ેયવ઼ોરદ દૌનહોદ]()

[ખ઼ેયમાન થિરિહુતા વ઼ેદિયિ વ઼ેવ઼ાનાગારિ ખ઼ેયવ઼ોરદસ ઘૌનહોદ]()

[હાτપસ઼્:માહરપરોળેયτગτિહવ઼ૌτિરિહુતા]() (થિરિહુતા ખ઼ેયવ઼ોરદ અોનહનિ)

વૌદ્ધ ચર્યાપદ (સૌળન્ય- મ મ હરપ્રસાદ શાસ્ત્રી, १९०७, ળયચારી સહિ, १९६९)

२३ કવ઼ા ५० ટા ચર્યાપદ સંખ્યા [ઉ઼૨પાદ ૧, ૨૮; કુક્કુરીપાદ ૨, ૨૦, ૪૮; વ઼િણુવપાદ ૩; ગુણ્ડારીપાદ ૪; ચાટિલપાદ ૫; ભુસુકુપાદ ૬, ૨૧, ૨૩, ૨૭,

𑓓𑓐, 𑓔𑓑, 𑓔𑓓, 𑓔𑓙; 𑒏𑒰𑒢𑓂𑒯𑒣𑒰𑒠 𑓗, 𑓙, 𑓑𑓐, 𑓑𑓑, 𑓑𑓒, 𑓑𑓓, 𑓑𑓘, 𑓑𑓙, 𑓒𑓔, 𑓓𑓖, 𑓔𑓐, 𑓔𑓒, 𑓔𑓕; 𑒏𑒧𑓂𑒥𑒪𑒰𑒧𑓂𑒥𑒩𑒣𑒰𑒠 𑓘; 𑒛𑒼𑒧𑓂𑒥𑒲𑒣𑒰𑒠 𑓑𑓔; 𑒬𑒰𑒢𑓂𑒞𑒱𑒣𑒰𑒠 𑓑𑓕, 𑓒𑓖; 𑒧𑒯𑒱𑒡𑒩𑒣𑒰𑒠 𑓑𑓖; 𑒫𑒲𑒝𑒰𑒣𑒰𑒠 𑓑𑓗; 𑒮𑒩𑒯𑒣𑒰𑒠 𑓒𑓒, 𑓓𑓒, 𑓓𑓘, 𑓓𑓙; 𑒬𑒥𑒩𑒣𑒰𑒠 𑓒𑓘, 𑓕𑓐; 𑒂𑒩𑓂𑒨𑒠𑒹𑒫𑒣𑒰𑒠 𑓓𑓑; 𑒜𑒹𑒝𑒜𑒝𑒣𑒰𑒠 𑓓𑓓; 𑒠𑒰𑒩𑒱𑒏𑒣𑒰𑒠 𑓓𑓔; 𑒦𑒰𑒠𑒹𑒣𑒰𑒠 𑓓𑓕; 𑒞𑒰𑒛𑒏𑒣𑒰𑒠 𑓓𑓗; 𑒏𑓀𑒏𑒝𑒣𑒰𑒠 𑓔𑓔; 𑒖𑒨𑒢𑒢𑓂𑒠𑒲𑒣𑒰𑒠 𑓔𑓖; 𑒡𑒧𑒣𑒰𑒠 𑓔𑓗; 𑒞𑒢𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲𑒣𑒰𑒠 𑓒𑓕]

𑓑𑓖 𑒩𑒰𑒑 𑓔𑓗 𑒔𑒩𑓂𑒨𑒰𑒣𑒠 𑒮𑓀𑒐𑓂𑒨𑒰- 𑓓 𑒙𑒰 𑒔𑒩𑓂𑒨𑒰𑒣𑒠 𑒮𑓀𑒐𑓂𑒨𑒰 -𑓒𑓔, 𑓒𑓕, 𑓔𑓘 (𑒃𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒞𑒰𑒪 𑓒𑓔; 𑒑𑒲𑒞𑒱- 𑓒𑓕, 𑒣𑒙𑒯- 𑓔𑓘)- **𑒧𑒹 𑒩𑒰𑒑 𑒁𑒢𑒳𑒣𑒪𑒥𑓂𑒡** [𑒣𑒙𑒧𑒘𑓂𑒖𑒩𑒲 𑓑, 𑓖, 𑓗, 𑓙, 𑓑𑓑, 𑓑𑓗, 𑓒𑓐, 𑓒𑓙, 𑓓𑓑, 𑓓𑓓, 𑓓𑓖; 𑒑𑒫𑒛 𑒫𑒰 𑒑𑒾𑒛𑓃 𑓒, 𑓓, 𑓑𑓘; 𑒁𑒩𑒳 𑓔; 𑒑𑒳𑒘𑓂𑒖𑒩𑒰, 𑒑𑒳𑒘𑓂𑒖𑒩𑒲 𑒫𑒰 𑒏𑒰𑒢𑓂𑒯-𑒑𑒳𑒘𑓂𑒖𑒩𑒲 𑓕, 𑓒𑓒, 𑓔𑓑, 𑓔𑓗; 𑒠𑒹𑒫𑒏𑓂𑒩𑒲 𑓘; 𑒠𑒹𑒬𑒰𑒐 𑓑𑓐, 𑓓𑓒; 𑒏𑒰𑒧𑒼𑒠 𑓑𑓓, 𑓒𑓗, 𑓓𑓗, 𑓔𑓒; 𑒡𑒢𑒰𑒬𑒲 𑒫𑒰 𑒡𑒢𑒬𑓂𑒩𑒲 𑓑𑓔; 𑒩𑒰𑒧𑒏𑓂𑒩𑒲 𑓑𑓕, 𑓕𑓐; 𑒫𑒪𑒛𑒲 𑒫𑒰 𑒫𑒩𑒰𑒛𑒲 𑓒𑓑, 𑓒𑓓, 𑓒𑓘, 𑓓𑓔; 𑒬𑒥𑒩𑒲 𑓒𑓖, 𑓔𑓖; 𑒧𑒪𑓂𑒪𑒰𑒩𑒲 𑓓𑓐, 𑓓𑓕, 𑓔𑓔, 𑓔𑓕, 𑓔𑓙; 𑒧𑒰𑒪𑒮𑒲 𑓓𑓙; 𑒧𑒰𑒪𑒮𑒲-𑒑𑒰𑒫𑒳𑒩𑒰 𑓔𑓐; 𑒥𑓀𑒑𑒰𑒪 𑓔𑓓; 𑒦𑒻𑒩𑒫𑒲 𑓑𑓒, 𑓑𑓖, 𑓑𑓙, 𑓓𑓘]

𑒔𑒩𑓂𑒨𑒰𑒣𑒠

𑒧𑒯𑒰𑒏𑒫𑒱 𑒛𑒰𑒏 (𑒮𑓀𑒏𑒪𑒢 𑒣𑓀 𑒬𑒱𑒫𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩, 𑓑𑓙𑓕𑓐)

𑒛𑒰𑒏𑒫𑒔𑒢

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒂𑒠𑒱𑒏𑒫𑒱 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 (𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒩𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫) [𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒛𑒱𑒖𑒱𑒙𑒪 𑒪𑒰𑒃𑒥𑓂𑒩𑒹𑒩𑒲 ऑफ 𑒃𑒝𑓂𑒛𑒱𑒨𑒰]

𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒣𑒠𑒰𑒫𑒪𑒲 (𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢 𑒢𑒑𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒢𑒰𑒟 𑒑𑒳𑒣𑓂𑒞 𑓑𑓙𑓑𑓐)

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒂𑒠𑒱𑒏𑒫𑒱 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 (𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒩𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫)- 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒩𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒛𑒱𑒖𑒱𑒙𑒪 𑒪𑒰𑒃𑒥𑓂𑒩𑒹𑒩𑒲 ऑफ 𑒃𑒝𑓂𑒛𑒱𑒨𑒰)

𑒫𑒩𑓂𑒝𑒩𑒞𑓂𑒢𑒰𑒏𑒩

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒡𑒴𑒩𑓂𑒞𑒮𑒧𑒰𑒑𑒧

विद्यापति ठक्कुर: [(१३५०-१४३५) मैथिलीक आदि कवि ज्योतिरीश्वर-पूर्व विद्यापतिसँ भिन्न, संस्कृत आ अवहट्ठमे लेखन]

<u>व्याडीभक्तितरङ्गिणी</u>

<u>गोरक्षविजयम्</u>

<u>विद्यापति आ ज्योतिरीश्वर अनावश्यकस्पर्द्धा- पं रत्नाकर कुमार झा</u>

[सौजन्य पं शशिनाथ झा रामदेव झा]

शंकरदेव

<u>पारिजातहरण</u>

<u>रामविजय</u>

दैत्यारि ठाकुर

<u>श्यामन्त हरण यात्रा (अंकिया नाट)</u>

माधवदेव

<u>भूमि लुटिया झुमरा आ पिम्परा-गुचुवा-झुमरा</u>

लक्ष्मीदेव

<u>कृष्णहरण नाट सत स्कंध रावण वध (अंकिया नाट)</u>

जगत्प्रकाशमल्ल

<u>परमावतीहरण नाटक</u>

सिद्धि नरसिंहमल्ल

<u>गीतावली सिद्धि</u>

जगज्ज्योतिर्मल्ल

<u>हरगौरी विवाह नाटक कुञ्जविहारी नाटक</u>

हर्षनाथ झा

<u>माधवानन्द नाटक</u>

<u>उषाहरण</u>

<u>हर्षनाथ काव्यग्रन्थावली (संकलन अमरनाथ झा १८९७-१९५५)</u>

𑒩𑒞𑓂𑒢𑒣𑒰𑒝𑒱

𑒅𑒭𑒰𑒯𑒩𑒝 𑒢𑒰𑒙𑒏

𑒬𑓂𑒩𑒲𑒏𑒰𑓀𑒞

𑒬𑓂𑒩𑒲𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒩𑒯𑒮𑓂𑒨

𑒢𑒢𑓂𑒠𑒲𑒣𑒞𑒱

𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝𑒏𑒹𑒪𑒱𑒧𑒰𑒪𑒰

𑒑𑒲𑒞𑒧𑒰𑒪𑒰

𑒏𑒰𑒢𑓂𑒯𑒰 𑒩𑒰𑒧𑒠𑒰𑒮

𑒑𑒾𑒩𑒲𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀𑒫𑒩

𑒪𑒰𑒪

𑒑𑒾𑒩𑒲𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀𑒫𑒩 𑒢𑒰𑒙𑒏

𑒅𑒧𑒰𑒣𑒞𑒱

𑒣𑒰𑒩𑒱𑒖𑒰𑒞 𑒯𑒩𑒝

𑒦𑒰𑒢𑒳𑒢𑒰𑒟

𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒫𑒞𑒲 𑒯𑒩𑒝

𑒠𑒹𑒫𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠

𑒅𑒭𑒰𑒯𑒩𑒝

𑒩𑒧𑒰𑒣𑒞𑒱

𑒩𑒳𑒏𑓂𑒧𑒱𑒝𑒲 𑒣𑒩𑒱𑒝𑒨

𑒅𑒣𑒰𑒡𑓂𑒨𑒰𑒨 𑒩𑒰𑒧𑒠𑒰𑒮

𑒂𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒫𑒱𑒖𑒨𑒰𑒦𑒱𑒡𑒰𑒢 𑒢𑒰𑒙𑒱𑒏𑒰

𑒬𑒱𑒫𑒠𑒞𑓂𑒞

𑒑𑒾𑒩𑒲𑒣𑒩𑒱𑒝𑒨 𑒮𑒲𑒞𑒰𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀𑒫𑒩 𑒠𑒳𑒩𑓂𑒑𑒰𑒫𑒱𑒖𑒨

𑒣𑒰𑒩𑒱𑒖𑒰𑒞 𑒢𑒰𑒙𑒏

कथा वौद्य सद्यि मेहथपा (बाल साहित्य केन्द्रित) मेहथमे भेल ८२ म सगर राति दीप जरयमे पढ़ल कथा सभक संकलन

<u>कथा वौद्य सद्यि मेहथपा</u>

सप्तश्रावाणी (नारी विमर्श केन्द्रित) जपटियाहीमे भेल ८३ म सगर राति दीप जरयमे पढ़ल कथा सभक संकलन

<u>सप्तश्रावाणी</u>

सर जी ए ग्रियर्सन (१८५१-१९४१)

<u>मैथिली ग्रामर</u>

<u>मैथिली क्रेस्टोमेथी एण्ड वोकाबुलेरी</u>

मुंशी रघुनन्दन दास (१८६०-१९४५) (सौजन्य- रायाकृष्णम् दास)

<u>सुभद्रा हरण</u>

रासविहारी लाल दास (१८७२-१९४०) (सौजन्य- रमानन्द झा "रमण")

<u>सुमति</u>

हरिनन्दन दास (सौजन्य- रायाकृष्णम् दास)

<u>सुदामा चरित</u>

पं रामजी चौधरी (१८७८-१९५२) (सौजन्य- श्री शशीमोहन चौधरी)

<u>विविध जयनावली</u>

आचार्य रामलोचन शरण (१८८९-१९७१) (सौजन्य- मैथिली साहित्य संस्थान)

<u>जयन्ती-स्मारक ग्रन्थ</u>

चतुर्भुज दास (१८९५-१९६५) (सौजन्य- पञ्जीकार विद्यानन्द झा)

<u>मैथिली मे वहिनी</u>

हरिमोहन झा (१९०८-१९८४) (सौजन्य- मैथिली साहित्य संस्थान् गौरीनाथ)

<u>अभिनन्दन ग्रन्थ</u>

<u>अंतिका (हरिमोहन झा विशेषांक)</u>

.

૭ૅ નામ મનોસ ઋાપડિ' મ્નમન' (સૌળન્ય- નામ મનોસ ઋાપડિ' મ્નમન')

મહષાિસુન મુન્દાવાદ ૯વં શ્રન્ય નાટક (૧૯૮૭)

ાઊક નાટ્ય: ળટ ળટનિ (૨૦૦૭) (શોય)

હુગાાઊ રૂપન વહેન ાંગા શ્રા શ્રાન કથા (કથા સંગ્નહ) (૨૦૦૮)

મ્નમન મૈથાઊ દીન્ઘ કવાિ (હનિ્દી શ્રનુવાદ-શ્રવ વસ નહાિ) (૨૦૦૯)

મૈથાઊ ાઊક સંસ્કૃનિ (નેપાાઊ ભાષામે) (૨૦૦૯)

મૈયા શ્રપ્પૈ શ્રપન સોનાળ (નાટક સંગ્નહ) (૨૦૧૦)

ઘનમુહાઁ (ઉપન્યાસ) (૨૦૧૨)- ૬ વુક વન્ળન

ઘનમુઁહા (ઉપન્યાસ) (૨૦૧૨)- પ્નટિ વન્ળન

શ્રનહ્નાપિાક યાન (ાળાઊ સંગ્નહ) (૨૦૧૩)

યીન ળે હ્મ દેખ્ાઊ (યાત્ના સંસ્મનાણ) (૨૦૧૪)

સૂાઊ પન રળોન ૯વં શ્રન્ય નાટક (૨૦૧૫)

સીમાકે આન-પાન (યાત્ના સંસ્મનાણ) (૨૦૧૬)

પુદ્યજૂમકિ ૯સગન યોદ્યા (કવાિ સંગ્નહ) (૨૦૧૭)

ંટીવાયનસ (કથા સંગ્નહ) (૨૦૧૯)

કોનોનાક સંત્નાસમે શ્રોહ્નાયાઊ ળનિગી (ાઊકડાઉન ડાયની) (૨૦૨૦)

મથિાઊક ાઊકળીવન ાઊકસન્દન્ભ (૨૦૨૨)

સોન્હાન ાન્યક શ્રન્વેષી ડા પન્શુાઊ કુમાન સહિ ' મૌન'

મૈથાઊ ાઊક સંસ્કૃનિ સંગોષ્ઠી

સ્મારકા (૨૦૧૦)

શ્રાંગન શ્રંક-૪ (૨૦૧૨) સાઊહેસ વશિષાંક

શ્રાઁળુન (શ્રંક વન્ષ ૩૬, શ્રંક ૩) સોમદેવ વશિષ

अनुवादक विन्द्य झा आजाद गजल पृ ६१८-६२१)

रामभरोस कापड़ि भ्रमर (व्यक्तित्व एवं कृतित्व)- प्रेमर्षि मिश्रा (सम्पादक चन्द्रेश)

विदेह राम भरोस कापड़ि 'भ्रमर' विशेषांक

वृषेश चन्द्र लाल (सौजन्य- वृषेश चन्द्र लाल)

आन्दोलन (कविता संग्रह)

ढोलक (बाल कविता संग्रह)

सुमनिमा (अनूदित उपन्यास)

मोदिआइन (वीपीकोइरालाक कथा)

माछहे (कथा संग्रह)

गोलवा (कथा संग्रह)

परमेश्वर कापड़ि (सौजन्य- परमेश्वर कापड़ि)

पूर्वा-चजा

अंक ७

अंक १४

अंक १५

अंक १६

अंक १८

अंक १० जून २०१२

अंक २४ जून २०१२

२५ जुलाइ २०१२

०५ अगस्त २०१२

२३ जनवरी २०१६

आसिन २०७३

𑒮𑒳𑒬𑒲𑒪 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒗𑒰 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒮𑒳𑒬𑒲𑒪 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒗𑒰)

𑒩𑒱𑒣𑒼𑒩𑓂𑒙𑒩 𑒛𑒰𑒨𑒩𑒲 (𑒩𑒱𑒣𑒼𑒩𑓂𑒞𑒰𑒖)

𑒡𑒛𑓃𑒱 (𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰-𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒖𑒱𑒠𑓂𑒠𑒲 (𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒏𑒼𑒃𑒪𑒲 𑒒𑒴𑒩𑒱 𑒂𑒅 (𑒥𑒰𑒪 𑒪𑒒𑒳-𑒫𑒱𑒯𑒢𑒱 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒑𑒢𑓂𑒡 (𑒪𑒒𑒳 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒐𑒖𑒳𑒩𑒲𑒫𑒰𑒪𑒲 (𑒪𑒒𑒳 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒥𑒳𑒪𑒥𑒳𑒪 (𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒠𑒴𑒡𑒧𑒞𑒲- (𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪𑒲 𑒂 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒧𑒹)

𑒁𑓀𑒏 𑓓𑓑 𑒁𑓀𑒏 𑓓𑓒 𑒁𑓀𑒏 𑓓𑓓 𑒁𑓀𑒏 𑓓𑓔 𑒁𑓀𑒏 𑓓𑓕 𑒁𑓀𑒏 𑓓𑓖 𑒁𑓀𑒏 𑓓𑓗 𑒁𑓀𑒏 𑓓𑓘 𑒁𑓀𑒏 𑓓𑓙 𑒁𑓀𑒏 𑓔𑓐 𑒁𑓀𑒏 𑓔𑓑

𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪𑒏 𑒢𑒼𑒩 𑒧𑒰𑒞𑒵𑒦𑒴𑒧𑒱

𑒫𑒱𑒢𑒲𑒞 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒫𑒱𑒢𑒲𑒞 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩)

𑒥𑒰𑒿𑒏𑒲 𑒁𑒕𑒱 𑒯𑒧𑒩 𑒠𑒴𑒡𑒏 𑒏𑒩𑓂𑒖

𑒮𑓀𑒞𑒼𑒭 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒮𑓀𑒞𑒼𑒭 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩)

𑒣𑒼𑒮𑒣𑒳𑒞 (𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰-𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒅𑒠𑒰𑒮 𑒧𑒼𑒢 (𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰-𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒋𑒢𑒰-𑒏𑒯𑒱 (𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰-𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒁𑒋𑒢𑒰 (𑒮𑓀𑒣𑒰𑒠𑒢- 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰-𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒏𑒢𑒏𑒧𑒝𑒱 𑒠𑒲𑒏𑓂𑒭𑒱𑒞 (𑒧𑒴𑒪 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪𑒲𑒮𑒿 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠 𑒩𑒴𑒣𑒰 𑒡𑒲𑒩𑒴 𑒂 𑒡𑒲𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒩𑓂𑒭𑒱, 𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨) (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒡𑒲𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒩𑓂𑒭𑒱)

𑒖𑒑𑒞𑒰 𑒥𑒹𑒓𑒏 𑒠𑒹𑒬-𑒦𑓂𑒩𑒧𑒝

𑒁𑒨𑒼𑒠𑒯𑓂𑒨𑒰𑒢𑒰𑒞𑒯 𑒕𑒯𑒳𑒠𑒯𑒰𑒩𑒨 (𑒕𑒳𑒩𑒞𑒹𑒮𑒨- 𑒁𑒨𑒼𑒠𑒯𑓂𑒨𑒰𑒢𑒰𑒞𑒯 𑒕𑒯𑒳𑒠𑒯𑒰𑒩𑒨)
𑒫𑒰𑒩𑓂𑒠𑒱 𑒫𑒹𑒩𑒮𑒹𑒮 (𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱 𑒫𑒹𑒩𑒮𑒹𑒮 𑒢𑒱 𑒋𑒢𑒑𑒪𑒮𑒱𑒯 𑒟𑒩𑒰𑒢𑒮𑒪𑒰𑒞𑒲𑒢)

𑒛ॉ 𑒬𑒬𑒱𑒡𑒩 𑒏𑒳𑒧𑒩 𑒂 𑒮𑒳𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒠𑒹𑒫𑒲 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩𑒲
𑒦𑒴𑒏𑒧𑓂𑒣 (𑒣𑒵 𑓖𑓓𑓘- 𑓖𑓗𑓔)
𑒂𑒦𑒰𑒧𑒱 𑒮𑒯𑒱 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒢𑒔𑒱𑒏𑒹𑒞𑒰)
𑒬𑒱𑒬𑒳 𑒑𑒲𑒞 𑒐𑒹𑒪
𑒅𑒪𑒰𑒩𑒰𑒢𑒲 𑒮𑒯𑒱 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒢𑒔𑒱𑒏𑒹𑒞𑒰)
𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧- 𑒋𑒏 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒢𑒰𑒙𑒏)
𑒁𑒢𑒳𑒢𑓂𑒔𑒞𑒲 𑒠𑒹𑒫𑒲 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒩𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 "𑒩𑒧𑒝")
𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒠𑒳𑒭𑒲 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰
𑒛ॉ 𑒏𑒧𑒪𑒰 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒏𑒧𑒪𑒰 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲)
𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒫𑒹𑒬-𑒦𑒴𑒭𑒰-𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒡𑒢 𑒮𑒧𑓂𑒥𑒢𑓂𑒡𑒲 𑒬𑒥𑓂𑒠𑒰𑒫𑒪𑒲 𑓒𑓐𑓐𑓘
𑒮𑒧𑒨-𑒮𑓀𑒏𑒹𑒞 (𑒏𑒟𑒰-𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯) 𑓒𑓐𑓑𑓐
𑒛ॉ 𑒪𑒪𑒱𑒞𑒰 𑒗𑒰 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒪𑒪𑒱𑒞𑒰 𑒗𑒰)
𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒦𑒼𑒖𑒢 𑒮𑒧𑓂𑒥𑒢𑓂𑒡𑒲 𑒬𑒥𑓂𑒠𑒰𑒫𑒪𑒲 𑓒𑓐𑓑𑓑
𑒮𑒳𑒮𑓂𑒧𑒱𑒞𑒰 𑒣𑒰𑒚𑒏 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒏𑒹𑒠𑒰𑒩 𑒏𑒰𑒢𑒢)
𑒣𑒩𑒱𑒔𑒱𑒞𑒱 (𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)
𑒏𑒢𑒼𑒖𑒛𑓃𑒱 (𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)
𑒢𑒢𑓂𑒠𑒱𑒢𑒲 𑒣𑒰𑒚𑒏 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒏𑒹𑒠𑒰𑒩 𑒏𑒰𑒢𑒢)
𑒣𑒰𑒟𑒩𑒏 𑒬𑒯𑒩 (𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)
𑒣𑒢𑓂𑒢𑒰 𑒗𑒰 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒢𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒗𑒰)
𑒁𑒢𑒳𑒦𑒴𑒞𑒱 (𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯(

𑒏𑒪𑓂𑒣𑒢𑒰 𑒗𑒰 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒏𑒪𑓂𑒣𑒢𑒰 𑒗𑒰)
𑒑𑒼𑒮𑒰𑒅𑒢𑒱𑒏 𑒑𑒲𑒞

૭ૅ કામિની કામાયની

વ઼િદિ઼ઃસદિ઼ ૩૧ (૭ૅ કામિની કામાયની શ્રા કુમાન મનોળ કશ્યપ- શ્રંક ૧- ૩૫૦ સઁ)

પ્નીતિ ઠાકુન

ગોનૂ ઢા શ્રા શ્રાન મૈથિલિ ચિત્નકથા - પહિલ મૈથિલિ ચિત્નકથા (વાલ સાહિત્ય઼)
મૈથિલિ ચિત્નકથા (વાલ સાહિત્ય઼)
મિથિલાક લોકદેવ઼તા (વાલ સાહિત્ય઼)
વ઼િદ્યાપતિક પુનુષ પનીક્ષા (વાલ સાહિત્ય઼)
નેસ (શ્રનુવ઼ાદ- વાલ ચિત્નકથા)
૯ વી સી ડી- પ્નકૃતિ શ્રિક્ષન પોથી (શ્રનુવ઼ાદ- વાલ ચિત્નકથા)
સળ પ્યાસ઼ શ્રછિ (શ્રનુવ઼ાદ- વાલ ચિત્નકથા)
વો મ્યાઉ વાહ (શ્રનુવ઼ાદ- વાલ ચિત્નકથા)
ન૭ સળ (શ્રનુવ઼ાદ- વાલ ચિત્નકથા)
(૦૬) છોટ શ્રા પૈઘ (શ્રનુવ઼ાદ- વાલ ચિત્નકથા)
(૦૭) માલ- ળાલ શ્રા ળાનવ઼ન દિસિ દેખૂ (શ્રનુવ઼ાદ- વાલ ચિત્નકથા)
(૧૭) હમન પનિવ઼ાન (શ્રનુવ઼ાદ- વાલ ચિત્નકથા)
ળાનવ઼ન (શ્રનુવ઼ાદ- વાલ ચિત્નકથા)
પોથી ૧૩: ૧૨૩ (શ્રનુવ઼ાદ- વાલ ચિત્નકથા)
વાળાક શ્રવાળ (શ્રનુવ઼ાદ- વાલ ચિત્નકથા)
પંળી (૧૧૦૦૦ મૂલ મિથિલાક્ષન તાડ઼પત્ન)
૧૧૦૦૦ શ્રશ્રડમ ડપશ્રઠ શ્રશ્રાાાઢર રાાાષછઢરશ્રથરશ્રોાાષ (વ઼શ્રોડઉમપ ર થશ્રો શ્રશ્રરર) છોમપલિદ, ષચાનોદ & છાતાલોગુદ વચ઼ શ્રનેતિ થહાકુન

ગળેન્દ્ન ઠાકુન શ્રા પ્નીતિ ઠાકુન (સમાલોચના)

નીતૂ કુમાની

મૈથિલિ ચિત્નકથા (વાલ સાહિત્ય઼)

𑒏𑒰𑒧𑒱𑒢𑒲 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰)

𑒯𑒧𑒩 𑒥𑒰𑒪- 𑒥𑒰𑒛𑓃𑒲

𑒂𑒢𑓂𑒨𑒰 𑒏𑒽𑒏𑒣𑒱𑒙 𑒧𑒹

𑒠𑒲𑒣𑒰 𑒏𑒩𑒧𑒰𑒏𑒩- 𑒮𑒯𑒱 𑒮𑓀𑒞𑒳𑒪𑒢 𑒧𑒹

𑒖𑓀𑒑𑒪 𑒧𑒹 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒑𑒞 𑒁𑒕𑒱

𑒅𑒛𑓃𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒂𑒏𑒰𑒬 𑒧𑒹

𑒖𑒻𑒨𑒰 𑒏𑒹 𑒧𑒳𑒮𑓂𑒏𑒰𑒢 𑒏𑒹 𑒔𑒼𑒩𑒾𑒪𑒏

𑒥𑒼𑒞𑒪 𑒮𑓀𑒔𑒨𑒏

𑒁𑓀𑒖𑒪𑒱 𑒏𑒩𑒨 "𑒁𑒫𑒱𑒢𑒰𑒬𑒲"

𑒬𑒾𑒔𑒰𑒪𑒨𑒏 𑒧𑒯𑒱𑒧𑒰

𑒪𑒰𑒪 𑒥𑒩𑒮𑒰𑒞𑒲

𑒑𑒳𑒪𑓂𑒪𑒲𑒏 𑒖𑒰𑒠𑒳𑒃 𑒣𑒹𑒙𑒲

𑒮𑒧𑒲𑒢𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒏𑒱𑒙 𑒖𑒼𑒐𑒢

𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯 𑒧𑒹 𑒖𑒰𑒃 𑒕𑒲

𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨𑓀𑒏𑒰 𑒠𑒰 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰)

𑒯𑒧𑒩 𑒧𑒰𑒿𑒕! 𑒯𑒹 𑒯𑒧𑒩 𑒧𑒰𑒿𑒕!

𑒩𑒬𑓂𑒧𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰)

𑒏𑒻𑒨𑒼 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒲, 𑒢𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒏𑓄 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒲

𑒮𑒳𑒢𑒲𑒞𑒰 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰)

𑒥𑒰𑒧𑓂𑒙𑒲 𑒂 𑒥𑒥𑒪𑒲

𑒢𑒲𑒪𑒱𑒧𑒰 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰)

𑒯𑒧𑒩 𑒮𑒥𑒮𑒿 𑒢𑒲𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒲

𑒮𑓂𑒫𑒰𑒮𑓂𑒞𑒱𑒏𑒰 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰)

𑒑𑒣𑓂𑒣𑒴 𑒥𑒳𑒞𑒹 𑒢𑒰𑒨𑒏 𑒢𑒹 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒻

𑒞𑒴𑒪𑒱𑒏𑒰 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰)

𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒏𑒲 𑒔𑒰𑒯𑒲!

𑒧𑒡𑒴𑒪𑒱𑒏𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰)

𑒍𑒡𑒰𑒩𑒢 𑒢𑒲𑒧𑒰

𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒲 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

𑒖𑒰𑒢𑒫𑒩 𑒮𑒥 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒦𑒹𑒿𑒙- 𑒒𑒰𑒿𑒙

𑒣𑒴𑒢𑒧 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪

𑒮𑒳𑒞𑒻 𑒏𑒰𑒪𑒏 𑒐𑒱𑒮𑓂𑒮𑒰

.

𑒩𑒰𑒧 𑒃𑒏𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒱𑓀𑒯 '𑒩𑒰𑒏𑒹𑒬' (𑓑𑓙𑓑𑓒-𑓑𑓙𑓙𑓔) [𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- ई-𑒣𑒳𑒮𑓂𑒞𑒏𑒰𑒪𑒨]

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒪𑒼𑒏𑒑𑒲𑒞 (𑓑𑓙𑓔𑓒, 𑓑𑓙𑓕𑓕)

𑒞𑒹𑒖 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒪𑒰𑒪 '𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲' [𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- ई-𑒣𑒳𑒮𑓂𑒞𑒏𑒰𑒪𑒨]

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒪𑒼𑒏𑒑𑒲𑒞𑒼𑓀 𑒏𑒰 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒨𑒢 (𑓑𑓙𑓖𑓒)

𑒛ॉ 𑒬𑓀𑒏𑒩 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒗𑒰 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒏𑒲𑒩𑓂𑒞𑒱𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰 𑒂𑒩𑓂𑒏𑒰𑒃𑒫 𑒛ॉ𑒙 𑒁𑒼𑒂𑒩𑒖𑒲)

𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒁 𑒮𑓂𑒞𑒼𑒪𑒞𑒱𑒨𑒰𑒪 𑒁𑒢𑒰𑒪𑒨𑒮𑒱𑒮

𑒩𑒰𑒧𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 (𑓑𑓙𑓒𑓑-𑓑𑓙𑓘𑓕) (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒞 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 𑒩𑒒𑒰𑒧𑒕𑒁- 𑒁𑒭𑒩)

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒃𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮

𑒁 𑒮𑒳𑒩𑒫𑒹𑒨 𑒍𑒤 𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱 𑒪𑒱𑒞𑒹𑒩𑒰𑒞𑒳𑒩𑒹

𑒞𑒯𑒹 𑒮𑓂𑒞𑒼𑒪𑒞𑒱𑒨𑒰𑒪 𑒰𑒢𑒠 𑒕𑒳𑒪𑒞𑒳𑒩𑒰𑒪 𑒯𑒱𑒮𑒞𑒼𑒩𑒨 𑒍𑒤 𑒧𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒰

𑒧𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒃𑒢 𑒞𑒯𑒹 𑒁𑒑𑒹 𑒍𑒤 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱

𑒖𑒨𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 (𑓑𑓙𑓒𑓒-𑓒𑓐𑓐𑓙) (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒏𑒰𑒬𑓂𑒧𑒲𑒩 𑒩𑒱𑒮𑒩𑓂𑒔 𑒃𑓀𑒮𑓂𑒙𑒲𑒙𑓂𑒨𑒴𑒙 𑒪𑒰𑒃𑒥𑓂𑒩𑒹𑒩𑒲, 𑒂𑒩𑓂𑒏𑒰𑒃𑒫 𑒛ॉ𑒙 𑒁𑒼𑒂𑒩𑒖𑒲, 𑒩𑒧𑓂𑒛𑒱𑒖𑒱𑒢 𑒏𑒪𑓂𑒨𑒩 𑒛ॉ𑒙 𑒖𑒲𑒁𑒼𑒫𑒲 𑒛ॉ𑒙 𑒃𑒢, 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨-𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲 𑒛ॉ𑒙 𑒖𑒲𑒁𑒼𑒫𑒲 𑒛ॉ𑒙 𑒃𑒢)

𑒥𑒵𑒯𑒞𑓂 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒬𑒥𑓂𑒠𑒏𑒼𑒬 𑒦𑒰𑒑-𑓑

𑒁 𑒯𑒱𑒮𑒞𑒼𑒩𑒨 𑒍𑒤 𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱 𑒪𑒱𑒞𑒹𑒩𑒰𑒞𑒳𑒩𑒹 𑒫𑒼𑒪 𑓒

𑒃𑒢𑒞𑒩𑒼𑒠𑒳𑒔𑒞𑒱𑒼𑒢 𑒞𑒼 𑒞𑒯𑒹 𑒤𑒼𑒪𑒏 𑒪𑒱𑒞𑒹𑒩𑒰𑒞𑒳𑒩𑒹 𑒍𑒤 𑒧𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒰

અશોક (સૌજન્ય- અશોક આ શિવશંકર શ્રીનિવાસ)

ચક્રવ્યૂહ (કવિતા સંગ્રહ) (૧૯૮૬)

ત્રિકોણ (કથા સંગ્રહ) (૧૯૮૬)

ઓહિ રાતિક ભોર (કથા સંગ્રહ) (૧૯૯૧)

માતવર (કથા સંગ્રહ) (૨૦૦૧)

સંવાદ (સાક્ષાત્કાર સંગ્રહ) (૨૦૦૭)

આઁખિ બસલ (યાત્રા કથા) (૨૦૧૩)

વાત-વિચાર (આલોચના) (૨૦૧૫)

ડેડીગામ (કથા સંગ્રહ) (૨૦૧૭)

અશોક-સેલેક્શન્સ (વિવિધ)

અશોક-નવ કવિતા

નીક દિનક વાઇસ્કોપ (વ્યંગ્ય સંગ્રહ) (૨૦૧૮)

કથા-પાઠ (મૈથિલી કથાક આલોચનાત્મક અધ્યયન) (૨૦૨૨)

પ્રતિમાન (સમ્પાદન)

કતિમ (પ્રતિમાન ગોષ્ઠી- સમ્પાદક મોહન ભારદ્વાજ)

સન્ધાન ૧ (સમ્પાદન)

સન્ધાન ૨ (સમ્પાદન)

સન્ધાન ૩ (સમ્પાદન) પ્રભાસ વિશેષ

સન્ધાન ૪ (સમ્પાદન)

મુન્ના જી દ્વારા સાક્ષાત્કાર (પૃ ૩૮૨-૩૮૫)

બનૈત કમ બિગડૈત બેસી (પૃ ૨૦૨૩-૨૦૩૧)

સમ્પાદક રાજનન્દન લાલ દાસ આ કર્ણામૃત (પૃ ૧૧૯-૧૨૨)

રામલોચન ઠાકુરક કવિતા પઢૈત (પૃ ૩૨૭-૩૪૧)

केदार नाथ चौधरीक उपन्यास (पृ १०१-१०६)

शरदिन्दुजी (पृ ७०-७३)

विदेह रचनाकार अशोक विशेषांक

रामदेव झा (सौजन्य- शंकरदेव झा योगानन्द झा)

सव्यसाची (अभिनन्दन ग्रन्थ)

मैथिली शब्द संचय

दत्त-वतीक वस्तु कौशल

संकल्प अंक-५ (सम्पादक डॉ रामदेव झा, सहायक सम्पादक डॉ योगानन्द झा) १९८८

कीर्तिनाथ झा (सौजन्य- कीर्तिनाथ झा आर्काइव डॉट ओआरजी)

कुरल: मैथिली भावानुवाद (मूल तमिल आदि-कवि तिरुवल्लुवर)

टूटल पाँखि (ख्यात जिब्रानक उपन्यास ' द ब्रोकन विंग्स' क मैथिली अनुवाद)

किछु पुरान गप्प, किछु नव गप्प (कथा संग्रह)

अनुपम मिश्र पॉडकास्ट एपीसोड ४० कीर्तिनाथ झा

आशीष अनचिन्हार

संदर्भ सहित (गजल-आलोचना)

कुमार इच्छा (गजल संग्रह)

जंघाजोड़ी (गजल संग्रह)

अनचिन्हार आखर (गजल, रुबाइ आ कता संग्रह)

मैथिली गजलक व्याकरण आ इतिहास

मैथिली वेव पत्रकारिताक इतिहास (अनुलग्नक: अंतिका आलेख:अंतर्जाल आ मैथिली: गजेन्द्र ठाकुर)

मैथिली गजलक रेडी रेकोनर

शब्द-अर्थ-शक्ति

સ્વતંત્૧યેતા- અ૧વિન્દ ઠાકુ૧: વ્યક્તિત્વ-કૃતિત્વ (વિદેહ અ૧વિન્દ ઠાકુ૧ વિશેષાંકક પ્૧તિરૂપ) [સમ્પાદન]

ડૉ યોગાનન્દ ઝા (સૌજન્ય- યોગાનન્દ ઝા)

લોકજીવન આ લોકસાહિત્ય ૧૯૮૬

સંકલ્પ અંક-૫ (સમ્પાદક ડૉ ૧ામદેવ ઝા, સહાયક સમ્પાદક ડૉ યોગાનન્દ ઝા) ૧૯૮૮

આલેખ્ય સઞ્ચયન ૨૦૦૨

મૈથિલિ શાક્ત સાહિત્ય- શાસ્ત્૧ીય ભગવતી ગીત (સમ્પાદન) ૨૦૦૨

મૈથિલિ પત્૧કા૧િતા કે સૌ વ૧ષ ૨૦૦૬

લોક, સાહિત્ય આ શબ્દ-સમ્પદા ૨૦૦૭

ગાહવ૧ ગીત (સંકલન-સમ્પાદન) ૨૦૦૭

મૈથિલિક પા૧મ્પ૧િક જાતીય વ્યવસાયક શબ્દાવલી ૨૦૦૯

કથા-લોકકથા ૨૦૧૦

કપિલદેવ ઠાકુ૧ 'સ્નેહલતા' કૃત સીતાવતા૧મ (સમ્પાદન) ૨૦૧૧

મંગલ-પ્૧ભાત ગાંધીજી (અનુવાદ) ૨૦૧૩

ભો૧-ભો૧ (ડૉ એ કીત૧િન્દ્યનક હિન્દી કવિતા સંગ્૧હક અનુવાદ) ૨૦૧૪

તા૧ાનન્દ વિયોગી (સૌજન્ય- તા૧ાનન્દ વિયોગી સુભાષ ચન્દ્૧ યાદવ)

પ્૧લય ૧હસ્ય (કવિતા સંગ્૧હ)

અતિક્૧મણ (કથા સંગ્૧હ)

ભતૌન તહે થૌ ચામસ (એનગાલિસિહ થ૧ાનસલતોનિ વય શ્૧ાવહાત ઝહા)

જૈસે અંધે૧ે મે ચાંદ (હિન્દી અનુવાદ- અનુમાભ સૌ૧ભ)

વયાને કા યતન (જીવકાનન)- (અતિથિ સમ્પાદક તા૧ાનન્દ વિયોગી)

૧ાજકમલ-જીવન કયા જિયા (પૃ ૧૬૪- ૨૭૪)

મહિષી કી તા૧ા

बुद्ध का दुख और मेरा (हिन्दी अनुवाद- अविनाश)
तुमि चिर सारथि (हिन्दी अनुवाद- केदार कानन् अविनाश)
नारा-चालीसा
ई बोटल तँ की बोटल
साखी (मैथिली दलित- कविता)
कबीर आ हुनक मैथिली पदावली
धराशायी होवाक समय (कविता मे कोरोना काल)
दुनियाँ घर मेहमान (प्रेम कविता)
अपन युद्धक साक्ष्य (गजल संग्रह)
छिपिलाल (कथा संग्रह)
बहुवचन (आलोचना)
गुणः कला आ भाषा (सम्पादन)

सुधांशु शेखर चौधरी (सौजन्य- शरदिन्दु चौधरी)

शेखर रचित गजल आ गीत

शरदिन्दु चौधरी (सौजन्य- शरदिन्दु चौधरी)

ओँ हम जनितहुँ (२००२)

बड़ अजगुत देखल (२००५)

गोबरगामेश (२०११)

कनियाँ कक्काक कोरामनि (२०१६)

बात-बातपर बात खण्ड-१ (२०१९)

मनमानतक-सवदागुम्जाति (बात-बातपर बात खण्ड-२) (२०२०)

हमर अभागः हुनक नहि दोष (बात-बातपर बात-३) (२०२१)

साक्षात् (बात-बातपर बात-४) (२०२१)
विदेह शरदिन्दु चौधरी विशेषांक

𑒏𑒰𑒬𑒲𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒧𑒡𑒳𑒣

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒏𑒰𑒬𑒲𑒏𑒰𑓀𑒞 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒧𑒡𑒳𑒣 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒩𑒰𑒖𑒢𑒢𑓂𑒠𑒢 𑒪𑒰𑒪 𑒠𑒰𑒮

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒢𑓂𑒠𑒢 𑒪𑒰𑒪 𑒠𑒰𑒮 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒩𑒫𑒲𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒢𑒰𑒟 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒩𑒫𑒲𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒢𑒰𑒟 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

𑒧𑒰𑒨𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒏𑒹𑒠𑒰𑒩 𑒏𑒰𑒢𑒢)

𑒁𑒫𑒰𑓀𑒞𑒩 (𑒑𑒖𑒪-𑒑𑒲𑒞𑒪)

𑒏𑒪𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒦𑒙𑓂𑒙 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒏𑒹𑒠𑒰𑒩 𑒏𑒰𑒢𑒢)

𑒏𑒰𑒢𑓂𑒯 𑒣𑒩 𑒪𑒯𑒰𑒮 𑒯𑒧𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒑𑒖𑒪 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯

𑒁𑒢𑒳𑒪𑒑𑓂𑒢𑒏-𑒏𑒼𑒮𑒲 𑒏ॉ𑒪𑒼𑒢𑒲 𑒮𑒿 𑒏𑒣𑒱𑒪 𑒏𑒳𑒙𑒲𑒩 𑒡𑒩𑒱

𑒩𑒰𑒧𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝 𑒗𑒰 '𑒏𑒱𑒮𑒳𑒢' (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒏𑒹𑒠𑒰𑒩 𑒏𑒰𑒢𑒢)

𑒏𑒱𑒮𑒳𑒢 𑒮𑒧𑒑𑓂𑒩- 𑓑 (𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏 𑒏𑒹𑒠𑒰𑒩 𑒏𑒰𑒢𑒢 𑒂 𑒩𑒧𑒝 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒮𑒱𑓀𑒯)

𑒏𑒱𑒮𑒳𑒢 𑒮𑒧𑒑𑓂𑒩- 𑓒 (𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏 𑒏𑒹𑒠𑒰𑒩 𑒏𑒰𑒢𑒢 𑒂 𑒩𑒧𑒝 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒮𑒱𑓀𑒯)

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒢𑒫 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 (𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢)

𑒥𑒯𑒳𑒂𑒨𑒰𑒧𑒲 𑒏𑒱𑒮𑒳𑒢𑒖𑒲 (𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏 𑒧𑒯𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒂 𑒏𑒹𑒠𑒰𑒩 𑒏𑒰𑒢𑒢)

𑒏𑒹𑒠𑒰𑒩 𑒏𑒰𑒢𑒢 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨 𑒏𑒹𑒠𑒰𑒩 𑒏𑒰𑒢𑒢𑓂 𑒕𑓒𑓒𑓖 𑒮𑒳𑒦𑒰𑒭 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒨𑒰𑒠𑒫)

𑒁𑒏𑓂𑒭 𑒣𑒩 𑒢𑒔𑒻𑒞 (𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝: 𑒖𑒲𑒫𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞𑒏 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒏 𑒥𑒯𑒰𑒢𑒹)

𑒥𑒯𑒳𑒂𑒨𑒰𑒧𑒲 𑒏𑒱𑒮𑒳𑒢𑒖𑒲 (𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢)

𑒑𑒳𑒪𑒼: 𑒏𑒪𑒰 𑒂 𑒦𑒰𑒭𑒰 (𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢)

𑒏𑒱𑒮𑒳𑒢 𑒮𑒧𑒑𑓂𑒩- 𑓑 (𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢)

𑒏𑒱𑒮𑒳𑒢 𑒮𑒧𑒑𑓂𑒩- 𑓒 (𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢)

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩𑒏 𑒅𑒠𑓂𑒦𑒫 𑒍 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮

𑒮𑒳𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒗𑒰 𑒮𑒳𑒧𑒢 (𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒢 𑒛ॉ𑒙 𑒏ॉ𑒧)

𑒠𑒞𑓂𑒞-𑒫𑒞𑒲 (𑒧𑒴𑒪)

𑒑𑒼𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 (([illegible] 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒢)

[illegible]

𑒛ॉ 𑒬𑒻𑒪𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒗𑒰 (𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒢 𑒛ॉ𑒙 𑒏ॉ𑒧𑓂 𑓒𑓐𑓒𑓒)

𑒣𑒩𑒱𑒔𑒨 𑒢𑒱𑒔𑒨

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒑𑒠𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯- 𑒮𑓀

𑒩𑒧𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰 (𑓒𑓐𑓒𑓒 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒢)

𑒣𑓂𑒩𑒥𑒢𑓂𑒡 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯

𑒩𑒧𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 "𑒧𑒱𑒯𑒱𑒩" (𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒢 𑒛ॉ𑒙 𑒏ॉ𑒧)

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒧𑒳𑒯𑒰𑒫𑒩𑒰 𑒋𑒫𑒧𑓂 𑒪𑒼𑒏𑒼𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬

𑒂𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒩𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 "𑒩𑒧𑒝")

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒦𑒰𑒭𑒰𑒏 𑒮𑒳𑒥𑒼𑒡 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒏𑒩𑒝

𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒩𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 "𑒩𑒧𑒝")

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒑𑒲𑒞 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑓀𑒠𑒹𑒬 (𑒫𑒱𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒏𑒫𑒱𑒏 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰-𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒱𑒞)

𑒣𑓀 𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒲𑒣𑒞𑒱 𑒮𑒱𑓀𑒯 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨 𑒩𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 "𑒩𑒧𑒝")

𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲-𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒏

𑒦𑒫𑒣𑓂𑒩𑒲𑒞𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒍𑒗𑒰 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒩𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 "𑒩𑒧𑒝")

𑒣𑒠𑒰𑒫𑒪𑒲

𑒑𑒝𑒢𑒰𑒟-𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒢𑒰𑒟 𑒣𑒠𑒰𑒫𑒪𑒲 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒩𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 "𑒩𑒧𑒝")

𑒑𑒝𑒢𑒰𑒟-𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒢𑒰𑒟 𑒣𑒠𑒰𑒫𑒪𑒲

𑒩𑒴𑒣𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒗𑒰 "𑒩𑒰𑒏𑒹𑒬" (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒩𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 "𑒩𑒧𑒝")

𑒧𑒢𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒗𑒰

𑒦𑒼𑒪𑒰 𑒪𑒰𑒪 𑒠𑒰𑒮 (𑒂𑒩𑓂𑒏𑒰𑒃𑒫 𑒛ॉ𑒙 𑒏ॉ𑒧)

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒳𑒥𑒼𑒡 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒏𑒩𑒝

𑒐𑒛𑓂𑒑 𑒥𑒪𑓂𑒪𑒦 𑒠𑒰𑒮 ' 𑒮𑓂𑒫𑒖𑒢' (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒯𑒹𑒧𑒢𑓂𑒞 𑒠𑒰𑒮 "𑒯𑒱𑒧")

𑒮𑒲𑒞𑒰-𑒬𑒲𑒪

𑒛ॉ 𑒧𑒠𑒢𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒣𑒘𑓂𑒖𑒲𑒏𑒰𑒩 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰)

𑒋𑒏 𑒕𑒪𑒲𑒯 𑒧𑒯𑒰𑒩𑒰𑒢𑒲

𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲 (𑒢𑒰𑒑𑒰𑒩𑓂𑒖𑒳𑒢) (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒰𑓀𑒮𑓂𑒏ृ𑒞𑒱𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒭𑒠)

𑒥𑒪𑒔𑒢𑒧𑒰

𑒏𑒰𑒪𑒲𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒗𑒰 "𑒥𑒴𑒔"

𑒏𑒪𑒰𑒢𑒱𑒡𑒱- 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰-𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯

𑒅𑒣𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰 "𑒫𑓂𑒨𑒰𑒮" (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒧𑒨𑓀𑒏 𑒗𑒰)

𑒩𑒳𑒥𑒰𑒃𑒨𑒰𑒞-𑒋-𑒍𑒧𑒩 𑒐𑒻𑒨𑒰𑒧 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒠𑓂𑒨𑒰𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠)

𑒣𑓂𑒩𑒞𑒲𑒏 (𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒮𑓀𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮𑒲 (𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨)

𑒩𑒧𑒹𑒬 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒬𑒹𑒤𑒰𑒪𑒱𑒏𑒰 𑒫𑒩𑓂𑒧𑒰)

𑒣𑒰𑒟𑒩𑒏 𑒢𑒰𑒫 (𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒑𑒼𑒣𑒰𑒪𑒖𑒲 𑒗𑒰 "𑒑𑒼𑒣𑒹𑒬" (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒑𑒼𑒣𑒰𑒪𑒖𑒲 𑒗𑒰 "𑒑𑒼𑒣𑒹𑒬")

𑒑𑒳𑒧𑓂𑒧 𑒦𑒹𑒪 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒕𑒲

𑒫𑒱𑒖𑒨 𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒫𑒱𑒖𑒨 𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰)

𑒁𑒯𑒲𑒏 𑒪𑒹𑒪 (𑒑𑒲𑒞-𑒑𑒖𑒪 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒏𑒰𑒧𑒰𑒨𑒢𑒲 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠)

𑒢𑒑𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒢𑓂𑒢 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒗𑒰)

સસ૧સ્થાણી

પ્૧વોય ળાળાયાસ ચોહિ (ચૌળન્ય- ળયકિ઼ાા)

શ્રન્હે૧ ળગાની (શ્રનુવ઼ાદ)

યયનકિ઼ા (સમ્પાદન)

વ઼ૈળયનૌ (કવ઼િતા)

હાથીક દાઁત

ટટકા ગપ (સમ્પાદિત કથા સંકળન)

પ્રેમક ગેગ (નાટક)

માળક મૈથિળિ (હિન્દી શોધ પ્૧વન્ધ)

શ્રમ૧નાથ (ચૌળન્ય- શ્રમ૧નાથ)

ક્ષામિકા- વ઼હિની કથા સંગ્૧હ

પ્૧શુઘ્ઘ કુમા૧ ચોહિ ' મૌન'

પંચદેવ઼ોપાસક ભૂમિ મિથિળા પૃ ૧૦૦૧-૧૦૮૦

ડૉ. ગંગેશ ગુંળન (ચૌળન્ય- ગંગેશ ગુંળન)

ગાથા (૧-૩૦) પૃ ૧૩૭૩-૧૫૮૦

પ્૧થમ-ચૌવટિયા-નાટક *(વ઼યવ઼િયયિ઼ા)*

નાટક શ્રા૨ મો૧

કથા-સંગ્૧હ ઉચિતવ઼ક્તા

ગીત-ગળળ દુષ્ક દુપહરિયા

કમળા૧ દાસ (ચૌળન્ય- કમળા૧ દાસ)

મૈથિળ ક૧ાણ કાયસ્થક ગોત્૧, પ્૧વ઼૧, મૂળ શ્રા વ઼ૈવ઼ાહિક સમ્વન્ધ

કીર્તિનારાયણ મિશ્૧ (ચૌળન્ય- કીર્તિનારાયણ મિશ્૧)

ધ્વ઼સ્ત હોઇત શાન્તિ સ્તૂપ

સીમાન્ત

શ્રવાના નહિતિન

શ્રપ઼ના

હિના

વ઼દિહ કેદાન નાથ યૌયની વ઼શિષાંક

પ઼ોગેન્દ્ન પાઙક "વ઼યિ઼ોગી" (સૌળન્ય઼- પ઼ોગેન્દ્ન પાઙક "વ઼યિ઼ોગી")

વ઼ળિ્આનક વનકહિ

વ઼ળિ્આનક વનકહિ ભાગ-૨

નનક વ઼ળિય઼ (સમ્પૂન્નમ)

નનક વ઼ળિય઼ (સંશોયનિ)

હમન ગામ (વાઉ ૩પન્યાસ)

પનિામનિક દેશમે

શ્રકટા મસિયિ઼ા (કથા સંગ્નહ)

નોવોટ (શ્રનૂદિનિ સાઽંસ-શ્રકિ્શન નાટક)

કહ્રિ નીન મયુન (યાન્ના વ઼ૢનાંન)

સુશીઉ (સૌળન્ય઼- સુશીઉ)

ઘનાઙી (૩પન્યાસ) (૧૯૭૩)

ગામવાઉી (૩પન્યાસ) (૧૯૮૨)

ભામની (નાટક) (પહિઉ મંયન ૧૯૮૧, પ્નકાશન ૨૦૧૩)

શ્રસ્મનિા (ઉઘુકથા સંગ્નહ) (૨૦૧૬)

કામેશ્વન હા ' કમઉ' (સૌળન્ય઼- નવોનાનાયમ મશ્નિ)

કમઉ-નાઉ (ગીન સંગ્નહ)

નામઉોયન ઙાકુન (સૌળન્ય઼- નામઉોયન ઙાકુન)

ળો કહવ સાઁય કહવ

શ્રાઁપ્પિ મુનને શ્રાઁપ્પિ પ્પોઉને (સંસ્મનનમ)

વિદેહ ળગદીશ ચન્દ્ર ઠાકુર શ્રનિલ વિશેષાંક

નાળ કિશોર મિશ્ર

ચાનની (કવિતા સંગ્રહ)

સપનપ્રામ (કવિતા સંગ્રહ)

નવીન્દ્ર નાનાયમ મિશ્ર (સૌળન્ય- નવીન્દ્ર નાનાયમ મિશ્ર)

મોનસઁ સાઁદ ચની (શ્રાત્મ કથા)

પ્રસંગાવશ (નિવિંધ)

સ્વર્ગા એતહિ શ્રછિ (યાત્રા પ્રસંગ)

શ્રસાદ (કથા સંગ્રહ)

નમસ્તસ્યૈ (ઉપન્યાસ)

વિવિધ પ્રસંગ (નિવિંધ)

મહાભાળ (ઉપન્યાસ)

ઊળકોટર (ઉપન્યાસ)

સીમાક શ્રોહિપાર (ઉપન્યાસ)

સમાધાન (નિવિંધ સંગ્રહ)

માત◌ૃભૂમિ (ઉપન્યાસ)

સ્વપ્નલોક (ઉપન્યાસ)

શંખનાદ (ઉપન્યાસ)

રવહ થિક ળીવન (સંસ્મરણ)

ઢહેત દેવાલ (ઉપન્યાસ)

પાથેય (સંસ્મરણ)

હમ શ્રાવિ રહલ છી (ઉપન્યાસ)

પ્રલયક પરાત (ઉપન્યાસ)

𑒥𑒲𑒞𑒰 𑒑𑒹𑒪 𑒮𑒧𑒨 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)
𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒥𑒱𑒧𑓂𑒥 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)
𑒥𑒠𑒪𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒮𑒥 𑒏𑒱𑒕𑒳 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)
𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩 𑒧𑓀𑒠𑒱𑒩 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)
𑒮𑓀𑒨𑒼𑒑 (𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)
𑒢𑒰𑒔𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒱 𑒫𑒮𑒳𑒡𑒰 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 ' 𑒢𑒢𑓂𑒠' (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 ' 𑒢𑒢𑓂𑒠')

𑒑𑒰𑒧𑒒𑒩 (𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)
𑒮𑒳𑒠𑒰𑒧𑒰 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)
𑒧𑒯𑒰𑒩𑒰𑒢𑒲 𑒏𑒻𑒏𑒹𑒨𑒲 (𑒣𑓂𑒩𑒫𑒔𑒢𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒢𑒱𑒥𑒢𑓂𑒡)
𑒑𑒳𑒠𑒩𑒲𑒏 𑒪𑒰𑒪 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)
𑒁𑒢𑒛𑒱𑒨𑒰 𑒏𑒳𑒏𑒳𑒩 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)
𑒂𑒛𑒧𑓂𑒥𑒩 (𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)
𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲𑒏 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒏 (𑒬𑒥𑓂𑒠 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩)
𑒮𑒳𑒏𑒢𑓂𑒨𑒰 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)
𑒮𑓂𑒫𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨 𑒏𑒧𑒪 (𑒥𑒰𑒪 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)
𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨 𑒮𑒩𑒱𑒞𑒰 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)
𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 (𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)
𑒣𑒰𑒨𑒏 𑒏𑒹 𑒢𑒖𑒩𑒱 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒬𑒥𑓂𑒠-𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩)

𑒮𑒞𑓂𑒨𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒣𑒰𑒚𑒏 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒮𑒞𑓂𑒨𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒣𑒰𑒚𑒏)

𑒯𑒧𑒩 𑒑𑒰𑒧 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒛𑒽. 𑒅𑒠𑒨 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒮𑒱𑓀𑒯 "𑒢𑒔𑒱𑒏𑒹𑒞𑒰" (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒢𑒔𑒱𑒏𑒹𑒞𑒰)

𑒢𑒼 𑒋𑒝𑓂𑒙𑓂𑒩𑒲 : 𑒧𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒱𑒬

વ઼દિહ:સદેહ ૩૧ (ડ઼ૉ કામિની કામાયની આ કુમાન મનોળ કશ્યપ- અંક ૧-૩૫૦ સઁ)

ડ઼ૉ શમ્ભુ કુમાન સહિ

(ળકાનામ નામા શેટક કોકામી ૩પન્યાસક મૈથિલિ અનુવાદ ડ઼ૉ શમ્ભુ કુમાન સહિ દ્વાના) પાખ્ઊ

વ઼દિહ:સદેહ ૨૬ (ડ઼ૉ શમ્ભુ કુમાન સહિ આ ડ઼ૉ અનુપમ કુમાન સહિ અંક ૧-૩૫૦ સઁ)

ડ઼ૉ અનુપમ કુમાન સહિ

વ઼દિહ:સદેહ ૨૬ (ડ઼ૉ શમ્ભુ કુમાન સહિ આ ડ઼ૉ અનુપમ કુમાન સહિ અંક ૧-૩૫૦ સઁ)

કુમાન પવ઼ન (સૌળન્ય- અંળિકા)

પ૨૬ (મૈથિલિક સન્વશ્રેષ્ઠ કથા)

ડાયનીક પ્પાઊ પન્ના

કેશવ઼ ભાનદ્વાળ

અળગુળ અશ્રુનીકા (અશ્રુનીકા ડાયની) પ઼ૃ ૨૧૪-૪૬૬

કહ્ઠિ પઙઊ આ કહ્ઠિ સુનઊ- ૬ટી અમીન પ઼ૃ ૪૮૮-૫૪૮

પ્પેઊના પ઼ૃ ૪૬૭-૪૮૭

પૈવન્દ પ઼ૃ ૫૪૯-૭૯૮

કહ્ઠિ કથા ૫૦-૪૬૩

ગોપાઊ હા ' અભિષેક' (સૌળન્ય- ગોપાઊ હા ' અભિષેક')

આઉ સ્વપ્ન સાહી કની (કવ઼િળા સંગ્નહ)

આમોદ કુમાન હા (સૌળન્ય- આમોદ કુમાન હા)

વિમ્વક પથાન (કવ઼િળા સંગ્નહ)

कशिन कारीगर (सौजन्य- कशिन कारीगर)

किछु सुरा गेल हमरा

मुन्नाजी

मोकाम दसि (विहनि कथा संग्रह)

प्रतीक (विहनि कथा संग्रह)

माँझ आंगनमे कतिआएल छी (मैथिली गजल संग्रह)

हम पुछैत छी (साक्षात्कार)

तीन टा बाल नाटक (मैथिली बाल साहित्य)

गुरबुच्ची (मैथिली बाल कविता- बाल साहित्य)

घाह (हाइकू-टंका संग्रह)

सन्दीप कुमार साफी

वैशाखमे दलानपर (पहिल मैथिली दलित आत्मकथा सहित)

ओम प्रकाश झा

कियो बूझि नै सकल हमरा (गजल, रुबाइ आ कता संग्रह)

अमित मिश्र

नव अंशु (गजल-हजल, रुबाइ संकलन)

चन्दन कुमार झा

मोनक बात (गजल, हजल, बाल गजल, रुबाइ आ कताक संकलन)

डॉ अनमोल झा

समय साक्षी थिक (विहनि कथा संग्रह)

ई जे समय अछि (विहनि कथा संग्रह)

विनय भूषण (सौजन्य- आशीष अनचिन्हार)

उजरा परबाक खोज (कविता संग्रह)

आनन्द कुमार झा

ટાકાક મોઉ (નાટક)

કઉહ (નાટક)

વદઉૈત સમાળ (નાટક)

યયાશ્ત નવ઼કી કનયિઁક ઉહાસ (નાટક)

હડાત્ પનવિ઼ત્નન (નાટક)

મુક્તિ યાત્ના (નાટક)

શવિ઼ કુમાન હ્ા "ટઉિૂ"

ક્ષામપ્નભા-કવ઼તિ-સંગ્નહ

શ્રંશુ-સમાઉેયના

દેવાંશુ વત્સ

નતાશા -મૈથિઉિ વાઉ યત્િનશ્ંખઉા (કૌમકિ્સ)

ઙ્ૅ વ઼ણીત ઝત્પઉ

હમ પુછૈત છી (કવ઼તિ સંગ્નહ)

ગ્હન પન નગ્ઘૂ - કાશીનાથ સહિક હનિ્દી ઉપન્યાસક વ઼ણીત ઝત્પઉ દ્વ઼ાના મૈથિઉિ શ્રનુવ઼ાદ

મનત્નદ્નષ્ટાૠષ્યશ્નૃઙ્ગા- ઉખ્ક હનિ઼ક્નશ્નીવ઼ાસ્તવ઼ "શઉભ" (હનિ્દીસં મૈથિઉિ શ્રનુવ઼ાદ વ઼ણીત ઝત્પઉ દ્વ઼ાના)

મોહનદાસ- ઉદય પ્નકાશક હનિ્દી ઉપન્યાસક વ઼ણીત ઝત્પઉ દ્વ઼ાના મૈથિઉિ શ્રનુવ઼ાદ

મોહનદાસ (મૈથિઉિ-દેવ઼નાગની) મોહનદાસ (મૈથિઉિ-મથિઉિાક્ષન) મોહનદાસ (મૈથિઉિ-વ્નેઉ)

ળગદાનન્દ હ્ા "મનુ" (સૌળન્ય- ળગદાનન્દ હ્ા "મનુ")

નઢયિા જુકૈર હમન ઘનાડીપન (ગળઉ સંગ્નહ)

મનક મૈથ

ગાનાયામ યાદવ (સૌળન્ય- ઉમેશ મામ્ડથ)

ધ્યાથિ ઘ૧

નામદેવ પ્નસાદ મામ્ડથ "હ્નાનૂદાન"

હમના વનિ ળગાન સૂના છૈ

ગીતાંળથિ હ્નાનૂ

કપિળિશ્વન નાઉન

ઉથહન (વ્હિનિ- થઘુ કથા સંગ્નહ)

નંદ વિળિસ નાય

સધ્યાની-પેટાની(થઘુકથા સંગ્નહ)

મદન શ્રમન (દોસન થઘુ કથા સંગ્નહ)

મનળાદક ગોળ (તેસન થઘુકથા સંગ્નહ)

બાન્દુનિયા

છડકિ ડાથ

હમન યાનૂયામ

શ્રસથ પૂળા

થથન કુમાન કામન (સૌળન્ય- ઉમેશ મામ્ડથ)

કહિ વ્હિનિ શ્રા થઘુકથા

ઉમેશ પાસવાન

વ્નામાનિ નસ

વેચન ઠાકુન

વેટીક શ્રપમાન શ્રા છોનનદેવી (નાટક)

વાપ ભેથ પનિની શ્રા શ્રચકિાન (નાટક)

વિસ્વાસઘાન (નાટક)

ઊંચ-નીચ (નાટક)

ગૌંટ (નાટક)

ડૉ. ઉમેશ મણ્ડલ

જગદીશ પ્રસાદ મણ્ડલક કાવ્ય સંસાર (અનુસન્ધાન વિશ્લેષણ)

અર્ધ્યનાર (સંકલન-સમ્પાદન)

હેન્ડબુક સઁ ફેસબુક ધરિ (સંકલન-સમ્પાદન)

જેતય ને જાય કવિ ઓતય જાય અનુભવી (સંકલન-સમ્પાદન)

નિર્વિકલ્પ (સંકલન-સમ્પાદન)

સમસ્યા સઁ સમાધાન ધરિ (સંકલન-સમ્પાદન)

નિશ્તુકી- કવિતા સંગ્રહ

મિથિલાક સંસ્કાર ગીત, વિધિ-વ્યવહાર ગીત આ ગીતનાદ (સંકલન)

મિથિલાક વનસ્પતિ સ્વાદ આ મિથિલાક જીવ-જન્તુ સ્વાદ આ મિથિલાક જિનિગી સ્વાદ આ

મિતિહિલિ_અનિતનિગ- મોદેરન આરત- અહેતોસ

સગર રાતિ દીપ જરય- સ્નોક

સગર રાતિ દીપ જરય- આરતી કુમારી અાર

દુધ-પાનિ ઉનાક-ઉનાક (કથા એવં પાણ્ડુલિપિ જગદીશ પ્રસાદ મણ્ડલ)- (છાયા એવં સમ્પાદન- ઉમેશ મણ્ડલ)

હિન્દુસ્તાની મુસલમાન ઓર હિન્દુસ્તાનિયત - મૂલ હિન્દી લેખ- ગીતેશ શર્મા, મૈથિલી અનુવાદ- ઉમેશ મણ્ડલ

ઉમેશ મણ્ડલ દ્વારા મૈથિલી લેખકક રચના સંસારસઁ લીખલ વિચારક પામ્ફલેટક પોથી

જગદીશ પ્રસાદ મણ્ડલ રાજદેવ મણ્ડલ ડૉ. શિવ કુમાર પ્રસાદ રામદેવ પ્રસાદ મણ્ડલ "ઝારૂદાર" રામ વિલાસ સાહુ નન્દ વિલાસ રાય કપિલેશ્વર રાઉત પ્રીતમ કુમાર નિષાદ

મિથિલાક સમ જાતિ આ ધર્મક સંસ્કાર, લોકગીત આ વ્યવહાર ગીત :સૌજન્ય) (ઉમેશ મંડલ

જગદીશ પ્રસાદ મણ્ડલ

ગામક જિનગી (લઘુકથા સંગ્રહ)

મિથિલાક બેટી (નાટક)

મૌલાઇલ ગાછક ફૂલ (ઉપન્યાસ)

જિનગીક જીત (ઉપન્યાસ)

ઉત્થાન-પતન (ઉપન્યાસ)

જીવન-મરણ (ઉપન્યાસ)

જીવન-સંઘર્ષ (ઉપન્યાસ)

તરેગન (બાલ પ્રેરક વિહનિ કથા સંગ્રહ)

પંચવટી (એકાંકી-સંચયન)

અર્દ્ધાંગિનીસરોજની સુભદ્રા ભારતક સતિહ રત્નાદિ (લઘુકથા સંગ્રહ)

કમ્પ્રોમાઇજ (નાટક)

ઝમેલિયા બિઆહ (નાટક)

ઇન્દ્રધનુષી અકાસ (પદ્ય સંગ્રહ)

શંભુદાસ (તીનટા દીર્ઘ કથા મરુભૂગાર, શંભુદાસ આ ઝાઁસી)

ગીતાંજલિ (ગીત સંગ્રહ)

રાતિ-દિનિ (કવિતા સંગ્રહ)
સતભૈંયા પોખરિ (લઘુ કથા સંગ્રહ)
તીન જેઠ એગારહમ માઘ (ગીત સંગ્રહ)
બજન્તા-બુઝન્તા (વિહનિ કથા સંગ્રહ)
મિથિલાક બેટી (નાટક)
બડ઼કી બહિન (ઉપન્યાસ)
ભકમોડ઼ (લઘુકથા સંગ્રહ)
ઉલબા ચાઉર (લઘુકથા સંગ્રહ)
સરિતા (કવિતા સંગ્રહ)
સુખાએલ પોખરિક જાઇડ઼ (ગીત સંગ્રહ)
નૈ ધાડ઼ૈએ (દીર્ઘ ઉપન્યાસ)
સ્વયંવર (નાટક)
પતઝાડ઼ (લઘુ કથા સંગ્રહ)
શુભદિન (લઘુ કથા સંગ્રહ)
ગામક શકલ સૂરત (લઘુ કથા સંગ્રહ)
લજબિજી (લઘુ કથા સંગ્રહ)
ભટેસર કાકા (લઘુ કથા સંગ્રહ)
શામક ગાછી
અપ્પન ગામ
દિવાલીક દીપ
પંચદેવ સોપાન

पंचदेव-१ पंचदेव-२ पंचदेव-३ पंचदेव-४ पंचदेव-५ पंचदेव-६ पंचदेव-७ पंचदेव-८ पंचदेव-९ पंचदेव-१० पंचदेव-२० पंचदेव-३० पंचदेव-४० पंचदेव-५० पंचदेव-६० पंचदेव-७० पंचदेव-८० पंचदेव-९० पंचदेव-१००

दुध-पानि श्लोक-श्लोक (कथा एवं पाण्डुलिपि जगदीश प्रसाद मण्डल)- (छाया एवं सम्पादन- उमेश मण्डल)

जगदीश प्रसाद मण्डल जीक ६५ टा पोथीक नव संस्करण विदेह २३३ (विदेह ०१ ०९ २०१७) सँ २५० (विदेह १५ ०५ २०१८) धरिक अंकमे धारावाहिक प्रकाशन नीचाँक लिंकपर पढ़ू:-

विदेह २३३	विदेह २३४	विदेह २३५	विदेह २३६	विदेह २३७	विदेह २३८
विदेह २३९	विदेह २४०	विदेह २४१	विदेह २४२	विदेह २४३	विदेह २४४
विदेह २४५	विदेह २४६	विदेह २४७	विदेह २४८	विदेह २४९	विदेह २५०

पंगु (उपन्यास)- साहित्य अकादेमी मूल पुरस्कार २०२१ सँ सम्मानित पोथी

पंगु (हिन्दी अनुवाद रामेश्वर प्रसाद मण्डल)

अप्पन साती (लघुकथा संग्रह)

मोड़पर (उपन्यास)

सुचिता (उपन्यास)

सेहन्ता सेहन्ते रहि गेल (लघुकथा संग्रह)

डॉ. शशिधर कुमर

उड़ि गेल सगरो पर चढ़ि छी हम (भाग १-२) (पृ. १०५४-१०९५)

प्रिसिला आम्ट्रारकटिका केर (पृ. १०५४-१०९५)

बाल कविता (पृ. ९९३-१२१५)

बाल कविता (पृ. १००४-११७३)

सचित्र बाल कविता (पृ. ७४७-८३४)

𑂮𑂒𑂱𑂞𑂹𑂩 𑂥𑂰𑂪 𑂍𑂫𑂱𑂞𑂰 (𑂣ृ १४६८-१८५०)

.

𑂏𑂔𑂵𑂢𑂹𑂠𑂹𑂩 𑂘𑂰𑂍𑂳𑂩

𑂧𑂶𑂟𑂱𑂪𑂲𑂍 𑂄𑂠𑂱𑂍𑂫𑂱 𑂫𑂱𑂠𑂹𑂨𑂰𑂣𑂞𑂱 (𑂔𑂹𑂨𑂷𑂞𑂱𑂩𑂲𑂬𑂹𑂫𑂩 𑂣𑂴𑂩𑂹𑂫)

𑂏𑂔𑂵𑂢𑂹𑂠𑂹𑂩 𑂘𑂰𑂍𑂳𑂩 𑂄 𑂣𑂹𑂩𑂲𑂞𑂱 𑂘𑂰𑂍𑂳𑂩 (𑂮𑂧𑂰𑂪𑂷𑂒𑂢𑂰)

𑂞𑂵𑂪𑂳𑂏𑂳 𑂍𑂟𑂰 𑂄 𑂋𑂚𑂱𑂨𑂰, 𑂞𑂵𑂪𑂳𑂏𑂳, 𑂏𑂳𑂔𑂩𑂰𑂞𑂲, 𑂦𑂷𑂔𑂣𑂳𑂩𑂲 𑂄 𑂍𑂬𑂹𑂧𑂲𑂩𑂲 𑂍𑂫𑂱𑂞𑂰

𑂞𑂵𑂪𑂳𑂏𑂳 𑂍𑂟𑂰 𑂄 𑂋𑂚𑂱𑂨𑂰, 𑂞𑂵𑂪𑂳𑂏𑂳, 𑂏𑂳𑂔𑂩𑂰𑂞𑂲, 𑂦𑂷𑂔𑂣𑂳𑂩𑂲 𑂄 𑂍𑂬𑂹𑂧𑂲𑂩𑂲 𑂍𑂫𑂱𑂞𑂰 (𑂧𑂱𑂟𑂱𑂪𑂰𑂍𑂹𑂭𑂩)

𑂧𑂶𑂟𑂱𑂪𑂲 𑂮𑂧𑂲𑂍𑂹𑂭𑂰𑂬𑂰𑂮𑂹𑂞𑂹𑂩

𑂧𑂶𑂟𑂱𑂪𑂲 𑂮𑂧𑂲𑂍𑂹𑂭𑂰𑂬𑂰𑂮𑂹𑂞𑂹𑂩 (𑂞𑂱𑂩𑂯𑂳𑂞𑂰)

𑂧𑂶𑂟𑂱𑂪𑂲 𑂮𑂧𑂲𑂍𑂹𑂭𑂰𑂬𑂰𑂮𑂹𑂞𑂹𑂩 (𑂦𑂰𑂏-२, 𑂃𑂢𑂳𑂣𑂹𑂩𑂨𑂷𑂏)

𑂧𑂶𑂟𑂱𑂪𑂲 𑂣𑂹𑂩𑂞𑂱𑂨𑂷𑂏𑂱𑂞𑂰

𑂣𑂹𑂩𑂥𑂢𑂹𑂡-𑂢𑂱𑂥𑂢𑂹𑂡-𑂮𑂧𑂰𑂪𑂷𑂒𑂢𑂰 𑂦𑂰𑂏-१

𑂣𑂹𑂩𑂥𑂢𑂹𑂡-𑂢𑂱𑂥𑂢𑂹𑂡-𑂮𑂧𑂰𑂪𑂷𑂒𑂢𑂰 𑂦𑂰𑂏 २ (𑂍𑂳𑂩𑂳𑂍𑂹𑂭𑂵𑂞𑂹𑂩𑂧𑂹 𑂃𑂢𑂹𑂞𑂩𑂹𑂧𑂢𑂍-२)

𑂣𑂹𑂩𑂥𑂢𑂹𑂡-𑂢𑂱𑂥𑂢𑂹𑂡-𑂮𑂧𑂰𑂪𑂷𑂒𑂢𑂰 (𑂦𑂰𑂏-२, 𑂍𑂳𑂩𑂳𑂍𑂹𑂭𑂵𑂞𑂹𑂩𑂧𑂹 𑂃𑂢𑂹𑂞𑂩𑂹𑂧𑂢𑂍 𑂎𑂝𑂹𑂙७-८) (𑂮𑂁𑂍𑂹𑂭𑂱𑂣𑂹𑂞)

𑂢𑂱𑂞 𑂢𑂫𑂪 𑂠𑂱𑂢𑂵𑂬 𑂍𑂳𑂧𑂰𑂩 𑂧𑂱𑂬𑂹𑂩

𑂢𑂱𑂞 𑂢𑂫𑂪 𑂠𑂱𑂢𑂵𑂬 𑂍𑂳𑂧𑂰𑂩 𑂧𑂱𑂬𑂹𑂩 (𑂧𑂱𑂟𑂱𑂪𑂰𑂍𑂹𑂭𑂩)

𑂢𑂱𑂞 𑂢𑂫𑂪 𑂠𑂱𑂢𑂵𑂬 𑂍𑂳𑂧𑂰𑂩 𑂧𑂱𑂬𑂹𑂩 (𑂍𑂶𑂟𑂲)

𑂢𑂱𑂞 𑂢𑂫𑂪 𑂠𑂱𑂢𑂵𑂬 𑂍𑂳𑂧𑂰𑂩 𑂧𑂱𑂬𑂹𑂩 (𑂢𑂵𑂫𑂰𑂩𑂲)

𑂢𑂱𑂞 𑂢𑂫𑂪 𑂠𑂱𑂢𑂵𑂬 𑂍𑂳𑂧𑂰𑂩 𑂧𑂱𑂬𑂹𑂩 (𑂩𑂖𑂹𑂔𑂢𑂰)

𑂠𑂴𑂭𑂰𑂧 𑂣𑂖𑂹𑂔𑂲- 𑂟𑂯𑂵 𑂦𑂰𑂪𑂰𑂨𑂍 𑂦𑂷𑂍

𑂠𑂴𑂭𑂰𑂧 𑂣𑂖𑂹𑂔𑂲- 𑂟𑂯𑂵 𑂦𑂰𑂪𑂰𑂨𑂍 𑂦𑂷𑂍 (𑂧𑂱𑂟𑂱𑂪𑂰𑂍𑂹𑂭𑂩)

𑂣𑂹𑂩𑂫𑂞 𑂈𑂣𑂩 𑂦𑂧𑂩𑂰 𑂔𑂵 𑂮𑂴𑂞𑂪 (𑂥𑂲𑂯𑂢𑂱, 𑂪𑂐𑂳 𑂄 𑂠𑂲𑂩𑂹𑂐 𑂍𑂟𑂰 𑂮𑂁𑂏𑂹𑂩𑂯)

𑒬𑒥𑓂𑒠𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒧𑓂 (𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒥𑒰𑒪 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪𑒲 𑒏𑒱𑒬𑒼𑒩 𑒖𑒑𑒞 (𑒥𑒰𑒪 𑒢𑒰𑒙𑒏, 𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰, 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒂𑒠𑒱)

𑒏𑒳𑒩𑒳𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩𑒧𑓂 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩𑓂𑒧𑒢𑒏

𑒠𑒹𑒫𑒢𑒰𑒑𑒩𑒲 𑒫𑒩𑓂𑒮𑒢 𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰 𑒫𑒩𑓂𑒮𑒢 𑒥𑓂𑒩𑒹𑒪 𑒫𑒩𑓂𑒮𑒢

𑒛𑓃𑒰𑒩𑓂𑒢 𑒧𑒰𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒱 𑒭𑒱𑒑𑒢 𑒛𑓃𑒰𑒢𑒑𑒳𑒰𑒑𑒹

𑒛𑓃𑒰𑒩𑓂𑒢 𑒧𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒰𑒏𑒮𑒯𑒰𑒩 𑒭𑒔𑒩𑒱𑒣𑒞

𑒛𑓃𑒰𑒩𑓂𑒢 𑒥𑒩𑒰𑒱𑒪𑒪𑒹 𑒞𑒯𑒩𑒼𑒳𑒑𑒯 𑒧𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒰𑒏𑒮𑒯𑒰𑒩 𑒭𑒔𑒩𑒱𑒣𑒞

𑒛𑓃𑒰𑒩𑓂𑒢 𑒃𑒢𑒞𑒹𑒩𑒢𑒰𑒞𑒱𑒼𑒢𑒰𑒪 𑒣𑒯𑒼𑒢𑒹𑒞𑒱𑒔 𑒭𑒔𑒩𑒱𑒣𑒞 𑒞𑒯𑒩𑒼𑒳𑒑𑒯 𑒧𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒰𑒏𑒮𑒯𑒰𑒩 𑒭𑒔𑒩𑒱𑒣𑒞

𑒛𑓃𑒰𑒩𑓂𑒢 𑒣𑒰𑒞𑒱𑒯𑒲

𑒛𑓃𑒰𑒩𑓂𑒢 𑒧𑒾𑒰𑒩𑒲

𑒛𑓃𑒰𑒩𑓂𑒢 𑒁𑒣𑒰𑒥𑒯𑒩𑒰𑒧𑒬𑒯𑒰 𑒧𑒾𑒰𑒩𑒲 (𑒁𑒫𑒰𑒯𑒰𑒞𑒞𑒰)

𑒛𑓃𑒰𑒩𑓂𑒢 𑒅𑒩𑓂𑒠𑒳 𑒭𑒔𑒩𑒱𑒣𑒞

𑒛𑓃𑒰𑒩𑓂𑒢 𑒞𑒱𑒥𑒹𑒞𑒰𑒢 𑒭𑒔𑒩𑒱𑒣𑒞

𑒛𑓃𑒰𑒩𑓂𑒢 𑒖𑒰𑒣𑒰𑒢𑒹𑒮𑒹 𑒭𑒔𑒩𑒱𑒣𑒞 𑒛𑓃𑒰𑒩 𑒯𑒰𑒱𑒏𑒳

𑒛𑓃𑒰𑒩𑓂𑒢 𑒥𑒩𑒰𑒯𑒧𑒲

𑒛𑓃𑒰𑒩𑓂𑒢 𑒐𑒯𑒰𑒩𑒼𑒮𑒯𑒞𑒯𑒲

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒩𑒞𑓂𑒢 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒪𑒰 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒣𑒰𑒫𑒢𑒱 𑒞𑒱𑒯𑒰𑒩 (𑒏𑒟𑒰) 𑒂 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒲𑒞

𑒖𑒪𑒠𑒲𑒣 (𑒥𑒰𑒪-𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒁𑒏𑓂𑒭𑒩𑒧𑒳𑒭𑓂𑒙𑒱𑒏𑒰 (𑒥𑒰𑒪-𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒥𑒰𑒪𑒏 𑒥𑒾𑒂 (𑒥𑒰𑒪-𑒣𑒠𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒢𑒰𑒩𑒰𑒬𑓀𑒮𑒲 (𑒑𑒲𑒞-𑒣𑓂𑒩𑒥𑒢𑓂𑒡)

𑒧𑒨𑒰𑒧𑓂𑒕 (𑒢𑒰𑒙𑒏)

𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 (𑒧𑒴𑒪)- 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒘𑒰𑒏𑒳𑒩

મs ળાપ્વ છૂ(મૈથિલીક ૨૦૧૨ મે પ્નકાશતિ પહિ‌ક્ ક્‌ઊિરમેટ-શ્વક્રિશન પ્ઊ- માતિહળિઁ સ ઙનિસન યઊમિાતે- ઙયિતાનિ પઊાય નેગિનિાઊઊય પુવઊસિહેદ નિ ૨૦૧૨)

ક્મઊાક મગાતા

ત્નહ્નમિ પ્નીઊક

વેસી છુટ્ટી ક્મ રસકૂઊ

વઙ્દ ક્રૈપ દાઉન ને પૌ

વાઊ ગાળઊ

શ્વનિશિ ઊાર્ન

શ્નૂદતિ સાહતિ્ય (શ્વાન મોષાસઁ)- ગળેન્દ્ન ઠાકુન

વદિહ:સદેહ ર૭ (ગળેન્દ્ન ઠાકુન શ્વા નવ્ જૂષામ્ પાઙકક શ્વાન મોષાસઁ શ્નૂદતિ ગદ્ય શ્વા પદ્ય- શ્નક ૧-૩૫૦ સઁ)

વાઊ સાહતિ્ય (શ્નુવાદ- દ્વ્મિાષકિ- મૈથિલી-શ્નંગ્નેળી)- ગળેન્દ્ન ઠાકુન

મસાઈ કેન પ્નવિ્નતનકાની નેવેકા

શેષ ૪૦ ટા વાઊ યતિ્ન-પોથી નીયાઁક ઊકિપ્ન:-

સુનૂ	ઘન સળ	એકટા નીક દનિ	યઊ હમ નઁ ઠીક છી ને!	કી શ્નહઁ એ યઙિ સળકેં દેખ્નને છી?
ટોસ્ટ	વઙીટા! કનપિટા!	એતs હમ સળ નહે છી	મોન્નતોઊક નાળકુમાની	મોન્નતોઊક નાળકુમાની (વનિુ શવ્દક)
વુપો	કયકય- કયાક	યુનૂનૂમુનૂનૂક- નહેનાર	નેના ળે વૈઊનસઁ ઊનારા છઊ	શ્નદ્ભુત શ્વવીનાયી શ્નક- શ઼ંખ્યા
હાનૂ	શ્નપ્પન ને, શ્નપ્પન ને!	ળન્મદનિક ઉત્સવ મોળ	મોટ નાળા પાતન- દુવ્વઙ કુકુઙ	વયયિા ળે શ્નપન હઁસી ને નોકા સકૈત છઊિ
શ્નંગ્નેળી	હમ સૂંઘ સકૈ છી	છોટ ઊઊ-ટુહ્ટુહ ઙોની	કનૂ નીક, મોગૂ નીક	ઈ સળટા વઊિઙકિ દોખ્ય શ્નછી!
યોળા શ્નામ!	હમન ટોઊક વાટ	ળખ્પન સ્કૂઙ સ્કૂઊ ગેઊ	માછી શ્વેન શ્નાઉ ટાટા!	શ્નમાયીક ળુઊમ મશીન સળ
ટગિ ટગ	પાઉમ્પાઉ-- વાહ	કુકુઙક એકટા દનિ	હમના નીક ઊાૈપ	નીતાક નવ- સ્કૂઊમે પહઊિ દનિ
કની હઁસયિો ને!	ઊઊ વનસાતી	ળૂતપ્નેતક નાટ્યશાળા-	શ્નાઉ પપ્ન ગાની	કતs શ્નછી ઈ શ્નક પ?

વદિહ મૈથિલી-શ્નંગ્નેળી ટ◌ૉકગિ નીઙ-શ્નઊાઉઙ ઑઙયિો વુક

હ્ત્તપસ:વઊીમઊિવિનાયોનગપઊયેન્શ્નૈયઙદઙનપછોઙ (મસાઈ કેન પ્નવિ્નતનકાની નેવેકા)

હ્ત્તપસ:વઊીમઊિવિનાયોનગપઊયેન્પરસહદૈમગાથિ (યઊ હમ નઁ ઠીક છી ને!)

હ્ત્તપસ:વઊીમઊિવિનાયોનગપઊયેન્ઙ્પર્દપષદહઘમો (એકટા નીક દનિ)

હ।ા।પસ઼વઊીમઊવિ।ા।યો।ા।પઊાયે।વર઼ઊપૌસશછપ (ઘા સભ)

હ।ા।પસ઼વઊીમઊવિ।ા।યો।ા।પઊાયે।દશ઼ઝછ઼૦ઙવ।ા।૭ (કી શ્રહાઁ ઐ યડ઼િ સભકેઁ દેપ્યને છી?)

Ⅲથશ્ર- ઉઘછ્ ઉશ્ચષછ્ ભશ્ચષછ માતિહઊિ શ્રોપતાિનાઊ- ગળેન્દ્ર ડાકુર

મૈથિઊિ સમીક્ષાશાસ્ત્ર

મૈથિઊિ સમીક્ષાશાસ્ત્ર (તિરહુતા)

મૈથિઊિ સમીક્ષાશાસ્ત્ર (ભાગ-૨, શ્રનુપ્રયોગ)

મૈથિઊિ પ્રાતયિોગિતા

[શુઊાયે ।ઙ માતિહઊિ િન ર઼નદો-પ્રોપોન ડાનગાગે ઢામઊિય્ શ્રોનગિનિ ।નદ દેવઊેપમેનત ।ઙ માતિહઊિ ઊનગાગે (ષાનસક્રાતિ, શુરાકાતિ, શ્રવહાતત, માતિહઊિ) ભારોપીય ભાષા પરિવાર મધ્ય મૈથિઊીક સ્થાન મૈથિઊિ ભાષાક ઉદ્ભવ શ્રો વિકાસ (સંસ્કૃત, પ્રાકૃત, શ્રવહટ્ટ, મૈથિઊિ)]

(છ઼ાતિયિસિમ- યડિડેનત ડિતિનાય ઢોમસ નિ મોદેરન ઍ઼ા ।ેસત ।ઙ યરાતિયિાઊ ।વઊિતિય ।ઙ ।હે યાનદદિાતેસ)

(ળ્યોતિરીશ્વર, વદ્યાપતિ શ્રા ગોવિન્દદાસ સઊિવસમે છથિ શ્રા રસમય કવિ ચતુર ચતુરભુળ વદ્યાપતિ કાઊીન કવિ છથિ। ળ઼નિક સમીક્ષા શૃંખ્યઊાક પ્રારમ્ભ કરવાસઁ પૂર્વ યાનુ ગોટેક શવ્દાવઊી નવ શવ્દક પર્યાય સંગ દેઊ ળા રહઊ શ્રછિ। નવ શ્રા પુરાન શવ્દાવઊીક ળ઼ાનસઁ ળ્યોતિરીશ્વર, વદ્યાપતિ શ્રા ગોવિન્દદાસક પ્રાશ્નોત્તરમે યાન શ્રાશ્રોત, સંગહિ શવ્દકોષ વઢઊસઁ ખાઁટી મૈથિઊિમે પ્રાશ્નોત્તર ઊિખ્યવામે યાખ્ય શ્રાસ્તે-શ્રાસ્તે ખ઼તમ હોયત, ઊેખ્યનીમે પ્રવાહ શ્રાયત શ્રા સુચ્યા ભાવક શ્રભિવ્યક્તિ ભિય સકત।)

(વદ્રીનાથ દા શવ્દાવઊી શ્રા મથિઊિક કૃષિ-મત્સ્ય શવ્દાવઊી)

(વૈઊ્યૂ એડીશન- પ્રથમ પત્ર- ઊોકિક ગાથામે સમાળ શ્રો સંસ્કૃતિ)

(વૈઊ્યૂ એડીશન- દ્વિતીય પત્ર- વદ્યાપતિ)

(વૈઊ્યૂ એડીશન- દ્વિતીય પત્ર- પદ્ય સમીક્ષા- વાણગી)

(વૈઊ્યૂ એડીશન- પ્રથમ પત્ર- ઊોક ગાથા નૃત્ય નાટક સંગીત)

(વૈઊ્યૂ એડીશન- દ્વિતીય પત્ર- યાત્રી)

(વૈઊ્યૂ એડીશન- દ્વિતીય પત્ર- મૈથિઊિ રામાયણ)

(વૈઊ્યૂ એડીશન- દ્વિતીય પત્ર- મૈથિઊિ ઉપન્યાસ)

(વૈઊ્યૂ એડીશન- પ્રથમ પત્ર- શવ્દ વિચાર)

(તિરહુતા ઊિપિક ઉદ્ભવ શ્રો વિકાસ)

શ્રનુઊગ્નક-૧-૨-૩ શ્રનુઊગ્નક- ૪-૫

(મૈથિઊિ શ્રા દોસર પુવરિયા ભાષાક વીચમે સમ્વન્ધ (વાંગ્ઊા, શ્રસમિયા શ્રા શ્રોડિયા) [યૂપીએસ઼સી સઊિવસ, પત્ર-૧, ભાગ-"ए", ક્રમ-૫])

[મૈથિઊિ શ્રા હિન્દી વાંગ્ઊ ભોળપુરી મગહી સંથાઊી- વહાર ઊોક સેવા શ્રાયોગ (વીપીએસ઼સી) કેર સિવિઊ સેવા પરીક્ષાક મૈથિઊિ (ઐચ્છિક) વિષય ઊેઊ]

મૈથિઊિ

વાંગ્ઊા

શ્રસમિયા

ઓડિયા

હિન્દી

ઉર્દૂ

નેપાળી

સંસ્કૃત

સંથાળી

ꟿથશ્ર_ઉઘછ_ꟿएथ_માતિહળિ_०१- ગાળેન્દ્ર ઠાકુર
ꟿથશ્ર_ઉઘછ_ꟿएथ_માતિહળિ_०२- ગાળેન્દ્ર ઠાકુર
થેસાત ષેર્નાસિ- १- ગાળેન્દ્ર ઠાકુર
થેસાત ષેર્નાસિ- २- ગાળેન્દ્ર ઠાકુર
ઘષ (શ્રુએ)
થોપયિ १ - ગાળેન્દ્ર ઠાકુર

ગાળેન્દ્ર ઠાકુર (સમ્પાદન)

વિદેહ-સદેહ १-२५ ॏવિદેહાયોનિ *વિદેહ ઈ-પત્રિકાક અંક १-३५० સઁ- મૈથિળીક સર્વશ્રેષ્ઠ ગદ્ય આ પદ્યક એકટા સમાનાન્તર સંકળન*	
દેવનાગરી	**મિથિળાક્ષર**
વિદેહસદેહ १:	વિદેહાતિહ્ણા સદેહ १ :
વિદેહ:સદેહ २ મૈથિળી પ્રબન્ધ-નિબન્ધ-સમાળોચના	વિદેહ: સદેહ २ તિહ્ણા
વિદેહ:સદેહ ३ મૈથિળી પદ્ય	વિદેહ: સદેહ ३ તિહ્ણા
વિદેહ:સદેહ ४ મૈથિળી કથા	વિદેહ: સદેહ ४ તિહ્ણા
વિદેહ મૈથિળી વહિની કથા [વિદેહ સદેહ ५]	વિદેહ: સદેહ ५ તિહ્ણા
વિદેહ મૈથિળી વહિની કથા [વિદેહ સદેહ ५२-સંસ્કરણ -[	વિદેહાતિહ્ણા २-સંસ્કરણ સદેહ ५ :
વિદેહ મૈથિળી ળઘુકથા [વિદેહ સદેહ ६]	વિદેહ: સદેહ ६ તિહ્ણા
વિદેહ મૈથિળી પદ્ય [વિદેહ સદેહ ७]	વિદેહ: સદેહ ७ તિહ્ણા
વિદેહ મૈથિળી નાટ્ય ઉત્સવ [વિદેહ સદેહ ८]	વિદેહ: સદેહ ८ તિહ્ણા

विदेह:सदेह ३३ (रचनात्मक गद्य-पद्य लेखन भाग-२- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३३ तिरहुता
विदेह:सदेह ३४ (रचनात्मक गद्य-पद्य लेखन भाग-३- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३४ तिरहुता
विदेह:सदेह ३५ (रचनात्मक गद्य-पद्य लेखन भाग-४- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३५ तिरहुता
विदेह:सदेह ३६ (रचनात्मक गद्य-पद्य लेखन भाग-५- अंक १-३५० सँ)	विदेह: सदेह ३६ तिरहुता

यूपीएससी आ आन प्रतियोगिता परीक्षा लेल देखू:

विदेह:सदेह १७	विदेह:सदेह २१	विदेह:सदेह २३	विदेह:सदेह २८	विदेह:सदेह २९
विदेह:सदेह ३०	विदेह:सदेह ३२	विदेह:सदेह ३३	विदेह:सदेह ३४	विदेह:सदेह ३५

विदेह- षादेह

भाषापाक - विदेह मैथिली मानक भाषा आ मैथिली भाषा सम्पादन पाठ्यक्रम

विदेह पुरान अंकक आर्काइव

विदेह १- ५०

विदेह ५१- १००

विदेह १०१- १४९

विदेह १५०- २५०

विदेह २५१- ओनौवर्डस

अर्ली आर्काइव डाउनलोड

मिथिला_चित्रकला- मोडर्न आर्ट- फोटोस

विदेह ऑडियो रिसोर्सेस डाउनलोड

विदेह इलस्ट्रेटेड प्रिन्ट्स डाउनलोड

गजेन्द्र ठाकुर आ आशीष अनचिन्हार (सम्पादन)

मैथिलीक प्रतिनिधि गजल

मैथिली गजल: आगमन ओ प्रस्थान विन्दु (गजलक आलोचना-समालोचना-समीक्षा)

𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩, 𑒢𑒰𑒑𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒗𑒰 𑒂 𑒣𑒘𑓂𑒖𑒲𑒏𑒰𑒩 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 (𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢)

𑒖𑒲𑒢𑒼𑒧 𑒧𑒻𑒣𑒱𑓀𑒑 (𑓔𑓕𑓐 𑒋𑒛𑒲𑒮𑒿 𑓒𑓐𑓐𑓙 𑒋𑒛𑒲)--𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒣𑒘𑓂𑒖𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒥𑒢𑓂𑒡

𑒖𑒲𑒢𑒱𑒨𑒼𑒪𑒼𑒖𑒱𑒏𑒪 𑒧𑒻𑒣𑒱𑓀𑒑 (𑓔𑓕𑓐 𑒋𑒛𑒲𑒮𑒿 𑓒𑓐𑓐𑓙 𑒋𑒛𑒲)--𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒣𑒘𑓂𑒖𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒥𑒢𑓂𑒡 - 𑒦𑒰𑒑-𑓒

𑒣𑓀𑒖𑒲 (𑓑𑓑𑓐𑓐𑓐 𑒧𑒴𑒪 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩 𑒣𑒰𑒝𑓂𑒛𑒳𑒪𑒱𑒣𑒱)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

𑒠𑒱𑒢𑒹𑒬 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨 𑒠𑒱𑒢𑒹𑒬 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩)

𑒥𑒢𑓂𑒠𑒱𑒢𑒲 𑒧𑒯𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠𑒰

𑒥𑒰𑒑𑒧𑒞𑒲 𑒏𑒲 𑒮𑒠𑓂𑒑𑒞𑒱!

𑒠𑒳𑒃 𑒣𑒰𑒙𑒢 𑒏𑒹 𑒥𑒲𑒔 𑒧𑒹𑓀 (𑒏𑒼𑒮𑒲 𑒢𑒠𑒲 𑒏𑒲 𑒏𑒯𑒰𑒢𑒲)

𑒢 𑒒𑒰𑒙 𑒢 𑒒𑒩

𑒥𑒑𑒰𑒫𑒞 𑒣𑒩 𑒧𑒖𑒥𑒴𑒩 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒏𑒲 𑒏𑒧𑒪𑒰 𑒢𑒠𑒲

𑒦𑒳𑒞𑒯𑒲 𑒢𑒠𑒲 𑒁𑒾𑒩 𑒞𑒏𑒢𑒲𑒏𑒲 𑒗𑒰𑒛𑓃-𑒤𑒴𑓀𑒏

[illegible]

[illegible]

𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰-𑒖𑒩𑓂𑒢𑒪-𑒮𑓂𑒧𑒰𑒩𑒱𑒏𑒰

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒱𑒯𑒱𑒩 (𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒓𑓂𑒏) 𑓑𑓙𑓓𑓖 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒮𑒳𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒗𑒰 𑒮𑒳𑒧𑒢𑓂 𑒬𑒼𑒦𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰)

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰-𑒞𑓂𑒩𑒻𑒧𑒰𑒮𑒱𑒏 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒢𑒔𑒱𑒏𑒹𑒞𑒰)

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰-𑒞𑓂𑒩𑒻𑒧𑒰𑒮𑒱𑒏 (𑒁𑒣𑓂𑒩𑒻𑒪 𑓑𑓙𑓖𑓘)

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰-𑒞𑓂𑒩𑒻𑒧𑒰𑒮𑒱𑒏 (𑒖𑒳𑒪𑒰𑒃 𑓑𑓙𑓖𑓘)

𑒏𑒾𑒬𑒱𑒏𑒲 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒣𑒘𑓂𑒖𑒲𑒏𑒰𑒩 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰)

𑒏𑒾𑒬𑒱𑒏𑒲 (𑓑𑓙𑓗𑓑-𑓗𑓒)

𑒠𑒹𑒮𑒱𑒪 𑒥𑒨𑒢𑒰 (𑒁𑒣𑓂𑒣𑒫𑒰𑒩) (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒩𑒰𑒧𑒪𑒼𑒔𑒢 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩)

𑒠𑒹𑒮𑒱𑒪 𑒥𑒨𑒢𑒰 (𑒁𑒣𑓂𑒣𑒫𑒰𑒩)

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒢𑒔𑒱𑒏𑒹𑒞𑒰)

𑒧𑒰𑒩𑓂𑒔 𑓒𑓐𑓒𑓑

𑒢𑒫𑒧𑓂𑒥𑒩 𑓒𑓐𑓒𑓑

𑒣𑒼𑒩𑓂𑒞𑒱𑒨 𑒟𑒼𑒠𑒰𑒨 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒮𑒳𑒧𑒞𑒱 𑒂𑒢𑒢𑓂𑒠)

𑒁𑓀𑒏 𑓑𑓑

𑒮𑓀𑒏𑒪𑓂𑒣 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒨𑒼𑒑𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰)

𑒁𑓀𑒏 𑓕 𑓑𑓙𑓘𑓘

𑒁𑓀𑒞𑒱𑒏𑒰 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒑𑒾𑒩𑒲𑒢𑒰𑒟)

𑒖𑒳𑒪𑒰𑒃-𑒮𑒱𑒞𑒧𑓂𑒥𑒩 𑓒𑓐𑓐𑓘 (𑒯𑒩𑒱𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒗𑒰 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏) 𑒁𑒏𑓂𑒙𑒴𑒥𑒩 𑓒𑓐𑓑𑓐𑒮𑒿 𑒧𑒰𑒩𑓂𑒔 𑓒𑓐𑓑𑓑 𑒁𑒏𑓂𑒙𑒴𑒥𑒩 𑓒𑓐𑓑𑓑 𑒮𑒿 𑒧𑒰𑒩𑓂𑒔 𑓒𑓐𑓑𑓒

𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲 𑒧𑓀𑒛𑒢 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒏𑒹𑒠𑒰𑒩 𑒏𑒰𑒢𑒢)

𑒁𑓀𑒏-𑓑𑓖

𑒮𑒢𑓂𑒡𑒰𑒢 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒁𑒬𑒼𑒏)

𑒮𑒢𑓂𑒡𑒰𑒢 𑓑

𑒮𑒢𑓂𑒡𑒰𑒢 𑓒

सन्धान ३ प्रवास विशेष

सन्धान ४

मिथिलांगन (सौजन्य मुकेश झा)

अप्रैल-सितम्बर २०२२

मैलोरंग (सौजन्य- प्रकाश झा)

अंक२-३

धूआ-धजा (सौजन्य- परमेश्वर कापड़ि)

अंक ७ अंक १४ अंक १५ अंक १६ अंक १८ अंक १० जून २०१२ अंक २४ जून २०१२ २३फेब्रुअरी२०१६ २५ जुलाइ २०१२ ०५ अगस्त २०१२ आसिन २०७३

स्मारिका (सौजन्य- रामभरोस कापड़ि भ्रमर)

स्मारिका (२०१०)

आंगन (सौजन्य- रामभरोस कापड़ि भ्रमर)

आंगन अंक-४ (२०१२) सलहेस विशेषांक

आँजुर (सौजन्य- रामभरोस कापड़ि भ्रमर)

आँजुर (अंक वर्ष ३६, अंक ३) सोमदेव विशेष

गामघर (सौजन्य- रामभरोस कापड़ि "भ्रमर")

गामघर-३०-०८-२०१८

गामघर-०४-१०-२०१८

गामघर-१६-०५-२०१९

गामघर-२७-०६-२०१९

दूधमती- (नेपाली आ मैथिलीमे) (सौजन्य- सुजीत कुमार झा)

अंक ३१ अंक ३२ अंक ३३ अंक ३४ अंक ३५ अंक ३६ अंक ३७ अंक ३८ अंक ३९ अंक ४० अंक ४१

ઘ૧-વાહ૧ (સૌળન્ય- ચેળના સમિતિ)

શ્રપ્રૈ૭-ઙૂન ૨૦૧૧

૧યના (સૌળન્ય- સુભાષ યન્દ્ર યાદવ)

દિસિમ્વ૧ "૦૫ માર્ય "૦દ૧ાળક્મ૭ યૌધરી: મોનોગ્રાશ્ચ

પ્૭૭વ (સૌળન્ય- ધીરેન્દ્ર પ્રેમર્ષિ)

પ્૭૭વ- ૧ ગળ૭ શ્રંક

પૂર્વોત્ત૧ મૈથિલિ (સૌળન્ય- પ્રેમકાન્ત યૌધરી)

શ્રપ્રૈ૭-ઙૂન ૨૦૧૦ ઙુ૭ાર-સિતિમ્વ૧ ૨૦૧૦ ળનવરી સઁ માર્ય ૨૦૧૧ શ્રપ્રૈ૭-ઙૂન ૨૦૧૧ ઙુ૭ાર-સિતિમ્વ૧ ૨૦૧૧

૭૭દાસ ભાવાંળ૭ સ્મારિકા ૨૦૨૨ (સૌળન્ય ૭ૅ સંળીવ શમા)

.

કિછુ મૈથિલી પોથી ડાઉનલોડ સાઇટ (ઓપન સોર્સ)

ɪɪɪછ૯૯ઢથ ભ૯શ્ર૫૯શ્ર ૫શ્રɪɪɪઘશ્રમ

ɪɪɪછ૯૯ઢથ (માતિ૯૭િ- ૯નગ૭સિ૯- ૯નિદિ છોનવે૧સાતીનિસ)

મૈથિલી- ૯નિદી વાર્તા૭ાપ (૩ ઘાɪɪɪટા)

મૈથિલી (મૈથિલી સંકેત ભાષા સહિત- મૈથિલીમે પઢિ લે૧)

૯ાતપસૌૌીયુતુવેયોમ્૦વદિ૯ો ળો૧ના૭

૯ાતપસ:યુતુવેથેવુછ- ૭૧૪સ૮

૯ાતપસ:નયે૧તનયિનિવસ- ૨૦૨૧૫૯૫

ષાહિત્યા શ્રકાદેમી

પ્૧કાશન

ડિળિટ૭- પોથી

છ૨૨ડ

શ્રપ્પયિાસ૭ (૧માનન્દ ઝા ૧મɪɪɪ)

ઙુશ્રાયુ૭ કનકની- મહેન્દ્ર૧

જાનોયહુએ ૪ (મૈથિલિ સાહિત્ય સંસ્થાન લિંક)

જાનોયહુએ ૫ (મૈથિલિ સાહિત્ય સંસ્થાન લિંક)

વ્રૂમ લાઙ્વેએગો મૈથિલિ
શ્રાપિન શ્રાઉમ્ડેશન
શ્રાગાહામ મોક્સ માતિહલિ પ્રિગોગયૌવેઞ
મૈથિલિ ઑડિયો વુક્સ

વ્રદિહ ઢાદ શ્રલુદ થાલક્રનિગ માતિહલિ શ્રુદી મોક્સ (નિયુલદનિગ માતિહલિ ષગિન ડ્રાનુાગે- રૂસન નમિ નિ માતિહલિ)

પોથી ડૉટ કૉમ

૨ ડ્રોવે મનિહલિ (પોથી ડાઉનલોડ લિંક)
ોનલનિ માતિહલિ ફોગનાલ
ોનેગ ૨ ડ્રોવે મનિહલિ
પ્ર્યાગે મૈથિલિ ચૈનલ- ક્રનિમ ચોયની શ્રા સંગીતા શ્રાનન્દ

મથિલિ ચૈપ્ટગ
પ્યસિ્સા- પહિની નેના જુટકા લેલ
ળાનકી એશ્રુણ્મ સમાચાર

શ્રાક્રાશવાની દગમંગા યૂ ટ્યૂવ ચૈનલ

.

ક્ષ્માઉ
મૈથિલિ
મૈથિલિ લેક્સિકન

.

વ્રદિહો - ડ્રાગનનિગૈુથુવે છહાનેલ

•

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢: **<u>𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢𑒮𑒴𑒔𑒲-</u>** (𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲, 𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒪𑒪𑒱𑒞 𑒏𑒪𑒰 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲 𑒂 𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒮𑓀𑒑𑒲𑒞 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢- (𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒢𑒰𑒧𑒮𑒿 𑒫𑒱𑒐𑓂𑒨𑒰𑒞

•

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢𑒲

१

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢𑒲- 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒧𑒰𑒢𑒏 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒂 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢 𑒣𑒰𑒚𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧

<u>𑒦𑒰𑒭𑒰𑒣𑒰𑒏</u>

२

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢𑒲𑒧𑒹 𑒣𑒩𑓂𑒨𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒫𑒱𑒫𑒱𑒡𑒞𑒰 𑒁𑒕𑒱 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢𑒣𑒞𑓂𑒩 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒰 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒋𑒏𑒩 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢𑒲 𑒩𑒴𑒪 𑒦𑒧𑒁𑒕००१ 𑒮𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒩𑒱𑒞 𑒥𑒳𑒗𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒮𑒹 𑒋𑒏𑒩 𑒋𑒏𑒩𑒰 𑒋𑒏 𑒅𑒠𑒰𑒯𑒩𑒝𑒧𑒹 𑒅𑒢𑒙𑒰-𑒣𑒳𑒢𑒙𑒰 𑒠𑒱𑒨𑒾, 𑒞𑒞𑒥𑒹 𑒨𑒞𑓂𑒩 𑒣𑒩𑓂𑒨𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒨𑒴𑒣𑒲𑒋𑒮𑒮𑒲 𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 (𑒏𑒧𑓂𑒣𑒪𑒮𑒩𑒲) 𑒣𑒹𑒣𑒩 𑒪𑒋 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒆 𑒣𑒩𑓂𑒨𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒮𑒹 𑒖𑒹 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒩𑓂𑒟𑒲 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 (𑒏𑒧𑓂𑒣𑒪𑒮𑒩𑒲) 𑒣𑒹𑒣𑒩 𑒪𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒟𑒱 𑒮𑒹 𑒋𑒏𑒩 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒂𑒩 𑒂𑒮𑓂𑒙-𑒑𑒰𑒃𑒛 𑒠𑒼𑒮𑒩-𑒅𑒠𑒰𑒯𑒩𑒝𑒧𑒹 𑒏𑒩𑒟𑒱।

𑒩𑒒𑒰𑒧𑒁𑒼𑒅 𑒩𑒴𑒪 *<u>𑒦𑒧𑒁𑒕- ००१</u>*

𑒟𑒯𑒹𑒮𑒹 ।𑒧𑒹 𑒣𑒩𑒝𑒱𑒞-𑒼𑒢-𑒠𑒹𑒧𑒰𑒝𑒠 𑒫𑒾𑒏𑒮, 𑒮𑒹𑒝𑒠 𑒨𑒾𑒩 𑒙𑒻𑒑𑓂𑒮𑒱 𑒞𑒼 <u>𑒠𑒱𑒞𑒼𑒩𑒰𑒱𑒫𑒱𑒮𑒞𑒰𑒛𑒛𑒫𑒠𑒱𑒯𑒰०𑒑𑒧𑒰𑒱𑒫𑒱𑒨𑒼𑒧</u> 𑒟𑒯𑒹 `𑒖𑒾𑒏𑒮 𑒼𑒛 𑒮𑒼𑒧𑒹 𑒼𑒛 𑒞𑒯𑒹𑒮𑒹 ।𑒧𑒹 ।𑒫𑒰𑒱𑒫𑒱𑒫𑒫𑒱 𑒛𑒼𑒩 𑒮𑒰𑒫𑒱 𑒼𑒢 𑒒𑒾𑒑𑒫𑒱 𑒮𑒫𑒰𑒨 [(𑒨) 𑒮𑒣𑒹𑒩𑒞 𑒟𑒯𑒰𑒏𑒳𑒩, 𑒮𑒰𑒫𑒹𑒮𑒫𑒠𑒱𑒯𑒰०𑒑𑒧𑒰𑒱𑒫𑒱𑒨𑒼𑒧], 𑒮𑒹𑒝𑒠 𑒨𑒾𑒩 𑒙𑒻𑒑𑓂𑒮𑒱 𑒞𑒼 <u>𑒮𑒰𑒫𑒹𑒮𑒫𑒠𑒱𑒯𑒰०𑒑𑒧𑒰𑒱𑒫𑒱𑒨𑒼𑒧</u> 𑒟𑒯𑒹 𑒨𑒼𑒝𑒞𑒹𑒝𑒞𑒮 ।𑒝𑒠 𑒠𑒼𑒨𑒳𑒧𑒹𑒝𑒞𑒮`-𑒣𑒳𑒫𑒫𑒱𑒮𑒯𑒹𑒠 𑒫𑒨 <u>𑒫𑒠𑒱𑒯𑒰</u> (𑒮𑒱𑒝𑒨𑒹 २०००) 𑒩𑒭𑒭𑒰𑒧 २२२९-५४७𑒬 𑒫𑒩𑒩𑒫𑒋𑒯𑒬 (𑒮𑒱𑒝𑒨𑒹 २००४) ।𑒧𑒹 𑒣𑒹𑒩𑒲𑒠𑒱𑒨𑒱𑒰𑒫𑒫𑒨 𑒫𑒹𑒝𑒱𑒑 𑒨𑒯𑒹𑒨𑒏𑒹𑒠

[illegible]
[illegible]

३ मैथिली ऑडियो-वीडियोक संकलन [illegible]- विदेह

વ઼િદેહ ઑડિયો-વ઼ીડિયો

વ઼િ દે હ વ઼િદેહ વ઼િદેહ વ઼િદેહ विदेह હ્તાપ્ઃૌવ઼િદેહાયોનિ વ઼િદેહ પ્રથમ મૈથિલી પાક્ષિક ઈ પત્રિકા વ઼િદેહ ઇસન માતિહલિ ઢોલનગિહાલ્યે ળુર્નાલ વ઼િદેહ પ્રથમ મૈથિલી પાક્ષિક ઈ પત્રિકા નવ઼ અંક દેખબાક લેલ પૃષ્ઠ સભકેં નસ્કિરેશ કએ દેખૂ અલીયસ રેડરેસહ તહે પાગેસ ડેર વ઼ૌંનિગા નૌ સિસુ ોડ વ઼રયએક્ષ્ઠ

[ષોરયહ ડેર શ્રુતી- વ઼ૃદી રેલાતેદ નિડેરમાતીનિ (નિયુલદનિગા શ્ચરનિત, શ્રુતી-વ઼સુિલ &ષગિન ડાનગુાગે) રેલાતનિગા તો મતિહલિ્ માતિહલિ](#)

[હ્તાપસ્ઃવ઼ીકસ઼ગોગલ઼ેયોમ્](#)

"વ઼િદેહા" ઇસન માતિહલિ ઢોલનગિહાલ્યે ળુર્નાલ અરયહવિ઼ેડ શ્રુતીસ- વ઼ૃદીસ 'વ઼િદેહ' પ્રથમ મૈથિલી પાક્ષિક ઈ પત્રિકા ઑડિયો-વ઼ીડિયો આર્કાઇવ઼ મૈથિલી ઑડિયો-વ઼ીડિયોક સંકલન (પૂર્ણતઃ અવ઼્યવ઼સાયિક ઉદ્દેશ્ય આ માત્ર એકેડમિક પ્રયોગ લેલ)ઑડિયો-વ઼ીડિયો દેખબાક લેલ સબયનિ લિંકકેં ક્લિક કરૂ। ઢેર વ઼ૌંનિગા્ ૃદીસ- વ઼ૃદીસ યલયિક તહે રેસપેયતવિ઼ે લિનકસ઼

મથિલિાક સભ જાતિ આ ધર્મક સંસ્કાર, લોકગીત આ વ઼્યવ઼હાર ગીત (સૌજન્યઃ ઉમેશ મંડલ)

[૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦ ૧૧ ૧૨ ૧૩ ૧૪ ૧૫ ૧૬ ૧૭ ૧૮ ૧૯ ૨૦ ૨૧ ૨૨ ૨૩ ૨૪ ૨૫ ૨૬ ૨૭ ૨૮ ૨૯ ૩૦ ૩૧ ૩૨ ૩૩ ૩૪ ૩૫ ૩૬ ૩૭ ૩૮ ૩૯ ૪૦ ૪૧ ૪૨ ૪૩](#)

ગુવ઼ાહાટી વ઼િદ્યાપતિ પર્વ઼ ૨૦૧૦

[પહિલ ભાગ](#) [દોસર ભાગ](#) [તેસર ભાગ](#) [ચારિમ ભાગ](#) [પાઁચમ ભાગ](#)

ગુવ઼ાહાટી અન્તર્રાષ્ટ્રીય મૈથિલી સમ્મેલન આ વ઼િદ્યાપતિ પર્વ઼ ૨૦૧૧

.

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒬𑓂𑒩𑒳𑒞𑒱

𑒧𑒧𑒞𑒰 𑒑𑒰𑒥𑒨 𑒑𑒲𑒞 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒮𑒰𑒩𑒹𑒑𑒰𑒧𑒰)

𑒏𑒢𑓂𑒨𑒰𑒠𑒰𑒢 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- [illegible])

[illegible]

[illegible]

𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒒𑒩

[illegible]

𑒔𑒾𑒥𑒙𑒱𑒨𑒰 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒡𑒲𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒩𑓂𑒭𑒱)

𑒔𑒾𑒥𑒙𑒱𑒨𑒰

𑒮𑒾𑒦𑒰𑒑𑓂𑒨 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰

[illegible] 𑒣𑒰𑒑 𑒦𑒰𑒑-𑓑

[illegible] 𑒣𑒰𑒑 𑒦𑒰𑒑-𑓒

.

𑒧𑒱𑒪𑒰𑒣-𑓑

[illegible]

મિોપ-૨

ભાગ-૧ ભાગ-૨ ભાગ-૩ ભાગ-૪

.

ઝછ્ઞ્ઞ્થ ભર્ઞ્ઞ્ષર્ઞ્ઞ ષ્ઞ્ઞઝઘ્ઞ્ઞ્મ

ઝછ્ઞ્ઞ્થ (મિનિહિહ- ષ્ણગિબિસિહ- હિનિદિ છોણવ઼ેનસાગિનિસ)

પં ઉક્ષ્મીપતિ સિંહ (સૌળન્ય નમાનન્દ હા "નમઝ")

હિન્દી- મૈથિલી- શકિ્ષક

મૈથિલી- હિન્દી વ઼ાનિતાબાપ (૩ ઘામ્ટા)

મૈથિલી (મૈથિલી સંકેત ભાષા સહિત- મૈથિલીમે પહિલ વેન)

હાનપસઃ઼ીપોનુવેયોમ્૦વ્દિહા_ળોનનાબ

હાનપસ઼્ઃપોનુવે્થેવુછ- બનષસ૮

હાનપસ઼્ઃનયેનનયિનિવસ- ૨૦૨઼૧પહપ

પ્ય઼ામે મૈથિલિ ચૈનબ- ક્નિઝ ચૌયની શ્રા સંગીતા શ્રાનન્દ

મિથિનિગા બેક તંગા

મિથિલા ચૈપ્ટન

પ્રિસ્સા-પહિની નેના જુટકા બબ

મિોપ

મૈબેંગા

મિથિલિંગાન

ભંગમિા

મૈથિલિ ંગામંચ

કોકિલ મંચ

મથિલિ દર્શન

મથિલિ મિત્ર

સ્મ઼ૃતિ ઍિંટર્ટેનમેંટ

જાગ્દ્શ્રોય

શ્રયથ યતિ્ર

ગોઉમ મૈથિલિ

મૈથિલિ ગંગા

મથિલિ ળંક્શન

મૈથિલિ ક્લાસ

મૈથિલિ સમાચાર (ળનતા ટેલીવ઼િળન)

મૈથિલિ ટૉક્સ

શ્રપ્પન ટીવ઼ી

ટીવ઼ી ટુડે, ળનક્પુર

દ઼શ્યમ મીડિય઼ા

સંસ્કાર મથિલિ

સાપેગામા મૈથિલિ

નવ઼ાસ મીડિય઼ા

ળ્યોતિ ઍિંટર્ટેનમેંટ

રોશનિયા ફિલ્મ્સ

અયોધ્યાનાથ ચૌધરી

રેડિયો જનકપુર

મિથિલા ટીવી

મધુર મૈથિલી

મૈથિલી- નેપાલી સીખૂ

અપન મૈથિલી

મૈથિલી પાઠ

સુરેન્દ્ર રાઉત

મિથિલાંચલ

અમિત ઝા

પ્રવેશ મલ્લિક

આદિત્ય ફિલ્મ્સ એણ્ડ મ્યૂઝિક

નેપાલ ટેલીવિઝન

આકાશવાણી મૈથિલી સમાચાર

આકાશવાણી અમૃત મહોત્સવ

રશ્મિ દત્ત

પ્રિયા મલ્લિક

અનામિકા ઝા

રશ્મિ કટ્સ, નચનિયા

कुस्ज बहिनी

राम बाबू झा

बी पी, विकास झा

तिरहुत मिथिला

आइ लव मिथिला

लोक कला केन्द्र

रजनी पल्लवी

पूनम मिश्र

रंजना झा

जूली झा

मैथिली ठाकुर

अनुपम मिश्र पॉडकास्ट एपीसोड ४० कीर्तिनाथ झा

ब्लूम लाइब्रेरी मैथिली

अनापिन श्लाउम्डेशन

श्वानातहाम लोकस मातिहलि षतोरयौवेर

मैथिली ऑडियो बुक्स

विदेह ढाद अलोद थालकनिग मातिहलि अदी लोकस (नियलदनिग मातिहलि षगिन ङानगुागे- रसत तमि नि मातिहलि)

हततपसःवलीमलविनानयीनागपलायेनश्रीयडदडनपच्छोढ (मसाई केर पनविन्तनकानी नेवेका)

हततपसःवलीमलविनानयीनागपलायेनपडसहडैनागथि (यलू हम त ँ ठीक छी ने!)

[illegible] (𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒢𑒲𑒏 𑒠𑒱𑒢)

[illegible] (𑒒𑒩 𑒮𑒢)

[illegible] (𑒏𑒲 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒋 𑒨𑒛𑓃𑒱 𑒮𑒦𑒏𑒺𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒢𑒹 𑒕𑒲?)

𑒖𑒰𑒢𑒏𑒲 𑒋𑒤𑓃𑒋𑒧 𑒮𑒧𑒰𑒔𑒰𑒩

𑒂𑒏𑒰𑒬𑒫𑒰𑒝𑒲 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰 𑒨𑒴 𑒙𑒨𑒴𑒥 𑒔𑒻𑒢𑒪

[illegible]

[illegible]

[illegible]

•

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

•

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

𑒑𑒼𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠𑒠𑒰𑒮-२

𑒑𑒼𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠𑒠𑒰𑒮-३

𑒑𑒼𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠𑒠𑒰𑒮-४

𑒑𑒼𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠𑒠𑒰𑒮-५

𑒑𑒼𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠𑒠𑒰𑒮-६

.

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒑𑒖𑒪 (𑒑𑒖𑒪- 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩, 𑒑𑒰𑒨𑒢 𑒠𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲)

𑒥𑒯𑒩𑒹 𑒧𑒳𑒞𑒏𑒰𑒩𑒱𑒥

𑒑𑒖𑒪-२

𑒑𑒖𑒪-३

𑒑𑒖𑒪-४

.

७१𑒧 𑒮𑒑𑒩 𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒠𑒲𑒣 𑒖𑒩𑒨 (०२ 𑒁𑒏𑓂𑒙𑒴𑒥𑒩 २०१०), 𑒑𑒰𑒧 𑒥𑒹𑒩𑒧𑒰 , 𑒖𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲 (𑒮𑓀𑒨𑒼𑒖𑒏- 𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑓀𑒛𑒪)

𑒦𑒰𑒑-१ 𑒦𑒰𑒑-२ 𑒦𑒰𑒑-३ 𑒦𑒰𑒑-४ 𑒦𑒰𑒑-५ 𑒦𑒰𑒑-६

८२ 𑒧 𑒮𑒑𑒩 𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒠𑒲𑒣 𑒖𑒩𑒨, 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢- 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒖𑒲𑒏 𑒢𑒱𑒖 𑒂𑒫𑒰𑒮, 𑒑𑒰𑒧- 𑒧𑒹𑓀𑒯𑒟, 𑒖𑒱𑒪𑒰- 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲। 𑒠𑒱𑒢𑒰𑓀𑒏- ३१ 𑒧𑒆 २०१४ (𑒬𑒢𑒱 𑒠𑒱𑒢), 𑒮𑒧𑒨- 𑒮𑓀𑒡𑓂𑒨𑒰 𑒕𑒯 𑒥𑒖𑒹𑒮𑒿। 𑒑𑒼𑒭𑓂𑒚𑒲𑒏 𑒢𑒰𑒧- 𑒏𑒟𑒰 𑒫𑒾𑒠𑓂𑒨 𑒮𑒠𑓂𑒨 𑒧𑒹𑒯𑒟𑒣𑒰 𑒮𑒑𑒩 𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒠𑒲𑒣 𑒖𑒩𑒨।

𑒂𑒨𑒼𑒖𑒢𑒏 𑒤𑒼𑒙𑒼- 𑓘𑓒 𑒧 𑒂𑒨𑒼𑒖𑒢, 𑒮𑓀𑒨𑒼𑒖𑒏- 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩। 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒞𑒰- 𑒣𑒰𑒚 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒣𑒩 𑒏𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒱𑒞।

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲-𑓑 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬 𑒗𑒰)

𑒢𑒔𑒱𑒏𑒹𑒞𑒰𑒏 𑒋𑒏 𑒕𑒪 𑒩𑒰𑒖𑒰 - 𑒦𑒰𑒑-𑓑

𑒢𑒔𑒱𑒏𑒹𑒞𑒰𑒏 𑒋𑒏 𑒕𑒪 𑒩𑒰𑒖𑒰 - 𑒦𑒰𑒑- 𑓒

𑒏𑒰𑒚𑒏 𑒪𑒼𑒏- 𑒧𑒯𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒧𑒪𑓀𑒑𑒱𑒨𑒰 𑒦𑒰𑒑-𑓑

𑒏𑒰𑒚𑒏 𑒪𑒼𑒏- 𑒧𑒯𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒧𑒪𑓀𑒑𑒱𑒨𑒰 𑒦𑒰𑒑-𑓒

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲-𑓒

𑒏𑒼𑒮𑒲 𑒮𑒹𑒧𑒲𑒢𑒰𑒩 𑓑𑓒 𑒮𑒱𑒞𑒧𑓂𑒥𑒩 𑓒𑓐𑓐𑓘 𑒦𑒰𑒑-𑓑

𑒏𑒼𑒮𑒲 𑒮𑒹𑒧𑒲𑒢𑒰𑒩 𑓑𑓒 𑒮𑒱𑒞𑒧𑓂𑒥𑒩 𑓒𑓐𑓐𑓘 𑒦𑒰𑒑-𑓒

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑓀𑒑𑒢

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒅𑒞𑓂𑒮𑒫

𑒨𑒴 𑒙𑓂𑒨𑒴𑒥 𑒪𑒱𑓀𑒏

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰 𑒅𑒞𑓂𑒮𑒫

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢 𑒮𑒧𑒰𑒩𑒼𑒯

𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩- 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒣𑒩𑓂𑒫

𑒖𑒱𑒞𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒗𑒰, 𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩

𑒦𑒰𑒑-𑓑 𑒦𑒰𑒑-𑓒 𑒦𑒰𑒑-𑓓 𑒦𑒰𑒑-𑓔 𑒦𑒰𑒑-𑓕

𑒦𑒰𑒑-𑓖 𑒦𑒰𑒑-𑓗 𑒦𑒰𑒑-𑓘 𑒦𑒰𑒑-𑓙 𑒦𑒰𑒑-𑓑𑓐

𑒮𑒧𑒢𑓂𑒫𑒨 𑓒-𑓔 𑒢𑒫𑒧𑓂𑒥𑒩 𑓒𑓐𑓑𑓒 𑒃𑒝𑓂𑒛𑒱𑒨𑒰 𑒯𑒻𑒥𑒲𑒙𑒻𑒙 𑒮𑒹𑒢𑓂𑒙𑒩 𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲𑒨 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒧𑒯𑒼𑒞𑓂𑒮𑒫

𑒨𑒰𑒧𑒰𑒢𑒫𑒰𑒨 𑓒- 𑓔 𑒧𑒼𑒫𑒹𑒧𑒥𑒹𑒩 𑓒𑓐𑓑𑓒 𑒃𑒡𑒛 𑒃𑒢𑒠𑒱𑒢 𑒛𑓃𑒢𑒑𑒳𑒰𑒑𑒹𑒮' 𑒛𑒹𑒮𑒞𑒱𑒫𑒰𑒪 𑒫𑒹𑒢𑒳:
𑒃𑒢𑒠𑒱 𑒯𑒰𑒥𑒱𑒞𑒰𑒞 𑒕𑒹𑒢𑒞𑒩𑒹, 𑒛𑓃𑒼𑒠𑒯𑒲 𑒩𑒼𑒠, 𑒢𑒹𑒫 𑒠𑒹𑒪𑒯𑒲 - - 𑓑𑓑𑓐 𑓐𑓐𑓓

𑓓𑓑𑒮 𑒧𑒼𑒫𑒹𑒧𑒥𑒹𑒩 𑓒𑓐𑓑𑓒 𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱- 𑒛𑓃𑒫𑒹' 𑒮 𑒬𑓂𑒩𑒾𑒢 𑒛𑓃𑒢𑒑𑒳𑒰𑒑𑒹 𑒦𑒩𑒰𑒯𑒧𑒢𑒱𑒮𑒱𑒧 𑒢𑒱
𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱 𑒬𑓂𑒩𑒹- 𑒯𑒨𑒼𑒞𑒱𑒮𑒱𑒯𑒲𑒩 𑒧𑒼𑒢- 𑒦𑒩𑒰𑒯𑒧𑒢𑒱 𑒫𑒠𑒱𑒨𑒰𑒣𑒰𑒞𑒱

𑒦𑒰𑒑-𑓑 𑒦𑒰𑒑-𑓒 𑒦𑒰𑒑-𑓓 𑒦𑒰𑒑-𑓔 𑒦𑒰𑒑-𑓕

𑒦𑒰𑒑-𑓖 𑒦𑒰𑒑-𑓗 𑒦𑒰𑒑-𑓘 𑒦𑒰𑒑-𑓙 𑒦𑒰𑒑-𑓑𑓐

𑒦𑒰𑒑-𑓑𑓑 𑒦𑒰𑒑-𑓑𑓒

𑓒𑓘𑒮 𑒧𑒼𑒫𑒹𑒧𑒥𑒹𑒩 𑓒𑓐𑓑𑓒 𑒅𑒑𑒢𑒰 𑒯𑒹- 𑒧𑒨 𑒣𑒯𑒱𑒪𑒳𑒏𑒰 𑒧𑒰𑒢𑒰𑒨𑒰𑒢 (𑒬𑓂𑒩𑒹- 𑒯𑒨𑒼𑒞𑒱𑒮𑒱𑒯𑒲𑒩
𑒧𑒼𑒢 𑒦𑒩𑒰𑒯𑒧𑒢𑒱 𑒫𑒠𑒱𑒨𑒰𑒣𑒰𑒞𑒱' 𑒮 𑒛𑓃𑒱 𑒋𑒣𑒱𑒮𑒼𑒠𑒹)

𑒦𑒰𑒑-𑓑 𑒦𑒰𑒑-𑓒 𑒦𑒰𑒑-𑓓 𑒦𑒰𑒑-𑓔 𑒦𑒰𑒑-𑓕

𑒦𑒰𑒑-𑓖 𑒦𑒰𑒑-𑓗 𑒦𑒰𑒑-𑓘

𑓗𑓕𑒧 𑒮𑒑𑒩 𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒠𑒲𑒣 𑒖𑒩𑒂 𑒧𑒹 𑒧𑒳𑒢𑓂𑒢𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒫𑒵𑒯𑒱𑒢 𑒏𑒟𑒰 𑒣𑒼𑒮𑓂𑒙𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢𑒲

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒧𑒴𑒛𑓃𑒢- (𑒩𑒮𑒢𑒔𑒾𑒏𑒲𑒏 𑒮𑓂𑒫𑒩𑒏 𑒮𑓀𑒑)

𑒯𑒵𑒠𑒨𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒗𑒰

𑒦𑒰𑒑-𑓑 𑒦𑒰𑒑-𑓒 𑒦𑒰𑒑-𑓓

𑒑𑓀𑒖𑒢 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 𑒂 𑒯𑒢𑒲 𑒧𑒪𑓂𑒪𑒱𑒏 (𑒞𑒥𑒪𑒰)

𑒦𑒰𑒑-𑓑 𑒦𑒰𑒑-𑓒 𑒦𑒰𑒑-𑓓 𑒦𑒰𑒑-𑓔 𑒦𑒰𑒑-𑓕

𑒦𑒰𑒑-𑓖 𑒦𑒰𑒑-𑓗 𑒦𑒰𑒑-𑓘 𑒦𑒰𑒑-𑓙

𑒖𑒖𑒱𑒞 𑒩𑓀𑒑𑒰 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒯𑒢𑒲 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 (𑒩𑒫𑒖𑒰)

𑒦𑒰𑒑-𑓑 𑒦𑒰𑒑-𑓒 𑒦𑒰𑒑-𑓓

𑒠𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲

𑒦𑒰𑒑-𑓑 𑒦𑒰𑒑-𑓒 𑒦𑒰𑒑-𑓓 𑒦𑒰𑒑-𑓔

𑒮𑒳𑒭𑒧𑒰

𑒥𑒙𑒑𑒰𑒧𑒢𑒲

𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩𑒏 𑒑𑒖𑒪 𑒣𑒰𑒚

𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒖𑒲𑒏 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒣𑒰𑒚

𑒦𑒰𑒑-𑓑 𑒦𑒰𑒑-𑓒

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲- 𑒦𑒼𑒖𑒣𑒳𑒩𑒲 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒧𑒲, 𑒢𑒅 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲

𑒦𑒰𑒑-𑓑 𑒦𑒰𑒑-𑓒 𑒦𑒰𑒑-𑓓 𑒦𑒰𑒑-𑓔 𑒦𑒰𑒑-𑓕

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲- 𑒦𑒼𑒖𑒣𑒳𑒩𑒲 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒧𑒲 𑒢𑒅 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲 𑒮𑒹𑒧𑒲𑒢𑒰𑒩 𑓒𑓙 𑒧𑒰𑒩𑓂𑒔 𑓒𑓐𑓐𑓙

𑒦𑒰𑒑-𑓑 𑒦𑒰𑒑-𑓒 𑒦𑒰𑒑-𑓓 𑒦𑒰𑒑-𑓔 𑒦𑒰𑒑-𑓕

𑒦𑒰𑒑-𑓖 𑒦𑒰𑒑-𑓗 𑒦𑒰𑒑-𑓘 𑒦𑒰𑒑-𑓙

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲- 𑒦𑒼𑒖𑒣𑒳𑒩𑒲 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒧𑒲 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒏𑒰 𑒢𑒅 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲 𑒮𑒹𑒧𑒲𑒢𑒰𑒩

𑒦𑒰𑒑-𑓑 𑒦𑒰𑒑-𑓒 𑒦𑒰𑒑-𑓓 𑒦𑒰𑒑-𑓔 𑒦𑒰𑒑-𑓕

𑒦𑒰𑒑-𑓖

.

विदेह सम्मान: **सम्मान-सूची** (समानान्तर साहित्य अकादेमी, समानान्तर ललित कला अकादेमी आ समानान्तर संगीत-नाटक अकादेमी सम्मान पुरस्कार नामसँ विख्यात)

.

मैथिली वर्तनी

१

मैथिली वर्तनी- विदेह मैथिली मानक भाषा आ मैथिली भाषा सम्पादन पाठ्यक्रम

भाषापाक

२

मैथिली वर्तनीमे पर्याप्त विविधता अछि मुदा प्रश्नपत्र देखला उत्तर एकर वर्तनी सूत्र भमअ६००१ सँ प्रमाणित होइत अछि, से एकर एकटा एक उदाहरणमे उनटा-पुनटा देलौं, ततबे यएह पर्याप्त अछि यूपीएससी क मैथिली (कम्पलसरी) पेपर ऐल सेहो ६ पर्याप्त अछि, से जे विद्यार्थी मैथिली (कम्पलसरी) पेपर ऐने छथि से एकर एकटा आर आस्ट-गीतगि घोसर-उदाहरणमे करथि।

रघुनाथ सूत्र **भमअ६-००१**

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com पर पठाउ।

४.मैथिली शिशु, बाल आ किशोर साहित्य Maithili Children Literature

विदेह शिशु, बाल आ किशोर उत्सव

वि दे ह विदेह Videha विदेह http://www.videha.co.in विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका Videha Ist Maithili Fortnightly e Journal विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका नव अंक देखबाक लेल पृष्ठ सभकेँ रिफ्रेश कए देखू। Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA

Search for Children Literature (Including Audio- Visual & Sign Language) Learning in Maithili Maithili

https://sites.google.com

Videha Archived Maithili Children Literature विदेह मैथिली शिशु, बाल आ किशोर साहित्यिक आर्काइव (पूर्णतः अव्यवसायिक उद्देश्य आ मात्र एकेडमिक प्रयोग लेल) सभ पोथी पीडीएफ डाउनलोड लेल क्रमानुसार नीचाँक

लकि सभापर उपलब्ध अछि। अलल तहे बौकस।मे ।वाणिलवल डोर पदड दौरलाद ।त तहे गेसपेयतवि लनिकस वेलौ

शब्दकोश भहश्चषहश्च षश्चशघश्चम

शब्दकोश (मातिहिलि- एनगलिसह- हिनदि डिकशनेरी)

पं लक्ष्मीपति सिंह (सौजन्य रमानन्द झा "रमण")

हिन्दी-मैथिली-शिक्षक

मैथिली-हिन्दी वार्तालाप (३ घण्टा)

मैथिली (मैथिली संकेत भाषा सहित- मैथिलीमे पहिल बेर)

हततपस:।।युतुवेयोम्०विदेहा_मुरनाल

हततपस:युतुवेथेवुछ- लरषसट

हततपस:नयेरतनयिनिवस- २०२१पहप

विदेह मैथिली शिशु उत्सव

कथा वौद्ध्य सद्दिय मेहथपा (बाल साहित्य केन्द्रित) मेहथमे मेल ८२ म सगर राति दीप जरयमे पढ़ल कथा सभक संकलन

कथा वौद्ध्य सद्दिय मेहथपा

नेना भुटकाकेँ राति सुनेबा लेल किछु लोककथा

भोला लाल दास (आर्काइव डॉट कॉम)

मैथिली सुबोध व्याकरण

डॉ रमानन्द झा 'रमण' (सौजन्य- रमानन्द झा "रमण")

राजू आ टाकाक गाछ (अनुवाद)

योगेन्द्र पाठक "वियोगी" (सौजन्य- योगेन्द्र पाठक "वियोगी")

विज्ञानक बतकही

विज्ञानक बतकही भाग-२

𑒢𑒩𑒏 𑒫𑒱𑒖𑒨 (𑒮𑒧𑓂𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝𑒧𑓂)

𑒢𑒩𑒏 𑒫𑒱𑒖𑒨 (𑒮𑓀𑒬𑒼𑒡𑒱𑒞)

𑒯𑒧𑒩 𑒑𑒰𑒧 (𑒥𑒰𑒪 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒣𑒩𑒱𑒧𑒝𑓂𑒛𑒱𑒏 𑒠𑒹𑒬𑒧𑒹

𑒩𑒼𑒥𑒼𑒙 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒰𑒃𑓀𑒮-𑒤𑒱𑒏𑓂𑒬𑒢 𑒢𑒰𑒙𑒏)

𑒩𑒰𑒧𑒪𑒼𑒔𑒢 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒩𑒰𑒧𑒪𑒼𑒔𑒢 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩)

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒪𑒼𑒏𑒏𑒟𑒰

𑒏𑒲𑒩𑓂𑒞𑒱𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒏𑒲𑒩𑓂𑒞𑒱𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰)

𑒏𑒳𑒩𑒪: 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒦𑒰𑒫𑒰𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠

𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 "𑒁𑒢𑒱𑒪" (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 "𑒁𑒢𑒱𑒪")

𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰

𑒧𑒳𑒢𑓂𑒢𑒰𑒖𑒲

𑒞𑒲𑒢 𑒙𑒰 𑒥𑒰𑒪 𑒢𑒰𑒙𑒏 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨)

𑒒𑒳𑒩𑒪𑒳𑒔𑓂𑒔𑒲 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰- 𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨)

𑒠𑒹𑒫𑒰𑓀𑒬𑒳 𑒫𑒞𑓂𑒮

𑒢𑒞𑒰𑒬𑒰 -𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒬𑓀𑒵𑒐𑒪𑒰 (𑒏𑒾𑒧𑒱𑒏𑓂𑒮)

𑒖𑒑𑒠𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 "𑒧𑒢𑒳" (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒖𑒑𑒠𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 "𑒧𑒢𑒳")

𑒔𑒼𑒢𑒯𑒰 (𑒥𑒰𑒪 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪

𑒞𑒩𑒹𑒑𑒢 (𑒥𑒰𑒪 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒩𑒏 𑒫𑒱𑒯𑒢𑒱 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒢𑒻 𑒡𑒰𑒛𑓃𑒻𑒋 (𑒥𑒰𑒪 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 ' 𑒢𑒢𑓂𑒠' (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 ' 𑒢𑒢𑓂𑒠')

𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒝𑒱𑒧 𑒏𑒧𑒪 (𑒥𑒰𑒪 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒫𑒵𑒭𑒹𑒬 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒪𑒰𑒪 (𑒮𑒾𑒖𑒢𑓂𑒨- 𑒫𑒵𑒭𑒹𑒬 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒪𑒰𑒪)

गोनू झा आ आन मैथिली चित्रकथा -पहिल मैथिली चित्रकथा (बाल साहित्य)
मैथिली चित्रकथा (बाल साहित्य)
मिथिलाक लोकदेवता (बाल साहित्य)
विद्यापतिक पुरुष परीक्षा (बाल साहित्य)
नेस (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
ए बी सी डी- प्रकृतिक अक्षर पोथी (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
सभ प्यारल अछि (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
बो म्याउ बाह (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
१५ सभ (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
(०६) छोट आ पैघ (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
(०७) माल-जाल आ जानवर दिस देखू (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
(१७) हमर परिवार (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
जानवर (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
पोथी १३: १२३ (अनुवाद- बाल चित्रकथा)
बालक अबाल (अनुवाद- बाल चित्रकथा)

नीतू कुमारी

मैथिली चित्रकथा (बाल साहित्य)

नीना झा (सौजन्य- नीना झा)

बहिर मौसी (बाल लघुकथा संग्रह)

कविता चौधरी (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

हमर बाल-वाडी
आरया कॉकपिट मे
दीपा करमाकर- सही संतुलन मे

𑒖𑓀𑒑𑒪 𑒧𑒹 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒑𑒞 𑒁𑒕𑒱
𑒫𑒵𑒏𑓂𑒭 𑒕𑒟𑒱 𑒂𑒏𑒰𑒬 𑒧𑒹
𑒖𑒻𑒨𑒰 𑒏𑒹 𑒧𑒳𑒮𑓂𑒏𑒰𑒢 𑒏𑒹 𑒨𑒼𑒩𑒾𑒪𑒏
𑒥𑒲𑒖 𑒮𑓀𑒔𑒨𑒏
𑒁𑒨𑓀𑒖𑒞𑒱 𑒏𑒩𑒨 "𑒮𑒳𑒫𑒲𑒢𑒰𑒨𑒲"
𑒬𑒾𑒔𑒰𑒪𑒨𑒏 𑒐𑒱𑒮𑓂𑒮𑒰
𑒪𑒰𑒪 𑒥𑒩𑒮𑒰𑒞𑒲
𑒑𑒳𑒪𑓂𑒪𑒲𑒏 𑒖𑒰𑒠𑒳𑒃 𑒣𑒹𑒙𑒲
𑒮𑒧𑒲𑒩𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒏𑒙 𑒦𑒼𑒖𑒢
𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯 𑒧𑒹 𑒖𑒰𑒃 𑒕𑒲

𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨𑓀𑒏𑒰 𑒗𑒰 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰)

𑒯𑒧𑒩 𑒧𑒰𑒿𑒕! 𑒢𑒻 𑒯𑒧𑒩 𑒧𑒰𑒿𑒕!

𑒩𑒬𑓂𑒧𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰)

𑒏𑒻𑒨𑒼 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒲, 𑒢𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒏𑓅 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒲

𑒮𑒳𑒢𑒲𑒞𑒰 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰)

𑒥𑒰𑒪𑓂𑒙𑒲 𑒂 𑒥𑒥𑒪𑒲

𑒢𑒲𑒪𑒱𑒧𑒰 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰)

𑒯𑒧𑒩 𑒮𑒦𑒮𑒿 𑒢𑒲𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒲

𑒮𑓂𑒫𑒮𑓂𑒞𑒱𑒏𑒰 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 (𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒮𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒟𑒰)

𑒑𑒣𑓂𑒣𑒴 𑒥𑒳𑒞𑒹 𑒢𑒰𑒔𑒪 𑒢𑒻 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒻

ગૂઉક્તિ (અનૂદતિ સચતિ્ન મૈથિલિ વાલ કથા)

<u>હ્મના ઞો ચાહિ!</u>

મયૂઉક્તિ મક્ષિ્ન (અનૂદતિ સચતિ્ન મૈથિલિ વાલ કથા)

<u>ઞોઘાશ્ત જીમા</u>

ઉક્ષ્મી ઠાકુ્ન

<u>ળાણવ્ન સજા સંગે જૅંટ-ઘૅંટ</u>

પૂનમ મામ્ડઉ

<u>સુતૈ કાઉક પ્રિસ્સિ</u>

ગળેન્દ્ન ઠાકુ્ન

વાઉ સાહતિ્ય (મૂઉ)- ગળેન્દ્ન ઠાકુ્ન

<u>વાઉ મામ્ડઉ્ કશિોન ળગત (વાઉ નાટક, ઉઘુકથા, કવતિા આદ્િ)</u>

<u>ઙોન્ન મતિહઉાકસહાન ષચનાપિત</u>

<u>ળઉદીપ (વાઉ-નાટક સંગ્નહ)</u>

<u>અક્ષ્નમુષ્ટકિા (વાઉ-ઉઘુકથા સંગ્નહ)</u>

<u>વાઙક વઙોના (વાઉ-પદ્ય સંગ્નહ)</u>

<u>*જાડ ળાણ્વ છૂ(મૈથિલીક ૨૦૧૨ મે પ્નકાશતિ પહિઉ ક્ઉાશ્મેટ-અક્ષિ્ન પ્ઉ- માતિહિ િસ ઙતિસન યઉમીતે- ઙચિતીિ પઉાય ોગિનિાઉઉય ુવ્ઉસિહેદ નિ ૨૦૧૨)*</u>

<u>કમઉાક જાગતા</u>

<u>તન્હનમિ પનીઉક</u>

<u>વેસી છુટ્ટી કમ શ્સકૂઉ</u>

વ૭દ કચૈ૯ દા૩ન ને યૌ

વા૭ ગાળ૭

શ્વિનિશિ ૭ા૨ન

વા૭ સાહિત્ય (અનુવાદ- દ્વિભાષિક- મૈથિ૭ી-અંગ્રેળી)- ગાળેન્દ્ર ઠાકુ૧

મસાઈ કે૧ પ૧વિ૧ાનકાની ગેવેકા

સુનૂ

ઘ૧ સળ

૯કટા નીક દનિ

યૂ૭ હમ નઁ ઠીક છી ને!

કી અહાઁ ૯ યડિ સળકેઁ દેખને છી?

ટોસ્ટ

વડીટા! કનપિટા!

૯ના૬ હમ સળ ન્હૈ છી

ળાન૧ોઉ૭ક ૧ાળકુમા૧ી

ળાન૧ોઉ૭ક ૧ાળકુમા૧ી (વનિ શવ્દક)

વુયો

કય- કય કયાક

યુનનૂ- મુનનૂક નહેના૨

નેના ળે વેઊનસઁ ઉ૧ા૨ન છ૭

અદ્ભુત શ્વિોનાયી અંક- શંખ૭ા

હાનૂ

અપ્પન નૈ, અપ્પન નૈ!

જન્મદિનિક ઉત્સવ઼ ભોજ

મોટ નાજા પાગન- દુવ્વડ઼ કુકુડ઼

વચયિ઼ા જે અપન હઁસી નૈ નોકિ સકૈત છથિ

અંગ્રેજી

હમ સૂંઘિ સકૈ છી

છોટ ભાઇ- ટુહટુહ ડોરી

કનૂ નીક, જોગૂ નીક

ઈ સભટા વિભાડ઼કિ દોષ અછિ!

ચોભા આમ!

હમર ટોલક બાટ

જપ્પન રકડ઼ૂ સ્કૂલ ગેલ

માછી શ્રેન આઉ ટાટા!

અમાયીક જુલુમ મશીન સભ

ટિગિ ટોગા

પાઉ- મ્યાઊ- વ઼ાહ

કુકુડ઼ક એકટા દિન

હમરા નીક લાગૈ

ગીOાક નવ- સ્કૂઉમે પહિઉ દનિ

કની હઁસયિૌ ને!

ઉઉ વ૧સાતી

જૂત- પ્રેતક નાટ્યશાઉ

શ્ચાઉ પર૧ ગાની

કOડ શ્ચછિ ૈ શ્ચંક પ?

વ઼દિહ મૈથિઉી-શ્ચંગ્રેજી ટૉકગિ ગીડ-શ્ચઉાઉડ ઑડયિૌ વુક

હOOપસ:વઊીમઉવિ૧ા૧યૄા૧ગ્પઉાયૅ૧શ્ચૌયડદડ૧પછ઼ોઠ (મસાઈ કે૧ પ૧વિ઼િ૧Oનકા૧ી ગેવેકા)

હOOપસ:વઊીમઉવિ૧ા૧યૄા૧ગ્પઉાયૅ૧પ૩સહ઼ૈજાગથિ (યૂઉ હમ ગઁ ડીક છી ને!)

હOOપસ:વઊીમઉવિ૧ા૧યૄા૧ગ્પઉાયૅ૧ડ૧૯પષદહઘમો (એકટા નીક દનિ)

હOOપસ:વઊીમઉવિ૧ા૧યૄા૧ગ્પઉાયૅ૧વ૨ઉપૌસશછ઼પ (ઘ૧ સજા)

હOOપસ:વઊીમઉવિ૧ા૧યૄા૧ગ્પઉાયૅ૧દશ્ચડછ઼૦ઠવ૧O૭ (કી શ્ચહાઁ એ યડ઼િ સજાકેઁ દેખ્યને છી?)

ગજેન્દ્ર ડાકુ૧ (સમ્પાદન)

વ઼દિહ મૈથિઉી શસિુ ઉOસવ [વ઼દિહ સદેહ ૮]

વ઼દિહ: સદેહ ૮ Oમિહુતા

ગજેન્દ્ર ડાકુ૧, નાગેન્દ્ર કુમા૧ ઢ઼ા શ્ચા પઞ્ચીકા૧ વ઼દિ઼યાનન્દ ઢ઼ા (સમ્પાદન)

એનાઉસિહ- માતિહિઉ છ઼ીમપુતે૧ યયિOાૌનિા૧ય઼

ડૉ કમઉ ચૌધ૧ી (સૌજન્ય઼- કમઉ ચૌધ૧ી)

મૈથિઉીક વ઼ેશ- જૂષા- પ્૧સાધન સમ્વન્ધી શવ્દાવ઼ઉી ૨૦૦૮

ડૉ ય઼ોગાનન્દ ઢ઼ા (સૌજન્ય઼- ય઼ોગાનન્દ ઢ઼ા)

મૈથિઉીક પા૧મ્પ૧િક જાતીય઼ વ્ય઼વસાય઼ક શવ્દાવ઼ઉી ૨૦૦૮

૭ૢॅ ૭૭િ઼ા ઢા (સૌળ્ન્ય- ૭૭િ઼ા ઢા)

મૈથિ૭ીક જોળન સમ્વન્ધી શવ્દાવ઼૭ી ૨૦૧૧

ગોવ઼િદ ઢા)(રઘામછશ્વ ષિ઼ શ્વાન્કારવ઼)

માિઢ૭િ- ૯ન઼ા૭સિઢ યયિિ઼ીિાિાય઼

નામદેવ઼ ઢા (શંકનદેવ઼ ઢા -સૌળ્ન્ય઼)

મૈથિ૭ી શવ્દ સંચય઼

કષ્ઠિ મૈથિ૭ી પોથી ડાઉનલોડ સાઇટ (શ્રોપન સોર્સ)

વ઼દિઢા માિઢ૭િ જોકસે ઢોનના૭સ્ શ્રુદી- વ઼દી શ્રનયઢવિ઼

વ઼ળિ્આન નિ઼્ણાકન

શ્રોડ૯ મેપા૭' સે - શ્રુસનાકા૭ાયા઼

પોથીક ૭કિ

રઘામછશ્વ- શ્રષર (સોનયઢ કેયૌનદ માિઢ૭િા)

ઢસિઢોનય઼ ોડ મ઼ાવ઼યા- મ઼યાયા િ માિઢ૭િ

ષ઼ુદેસિ િ ઢાિસિમ ાનદ જુદદસિમ િ માિઢ૭િ

માિઢ૭િ િ ઢે શ્રગોડ વ઼દિયાપાિ

છુ૭નુના૭ હેનાિાગોડ માિઢ૭િ

માિઢ૭િુ નદેન ઢે પ્યાનનાિાસ

થેમપ૭ ષુનવેય઼ શ્રુનોળેયઢ શ્રષર- ૯ન઼ા૭સિઢ શ્રા ઢિઢિ

મૈથિલી સાહિત્ય સંસ્થાન

દર્શનીય મિથિલા (મૈથિલી સાહિત્ય સંસ્થાન લિંક)

મનોયહુને ૧ (મૈથિલી સાહિત્ય સંસ્થાન લિંક)

મનોયહુને ૨ (મૈથિલી સાહિત્ય સંસ્થાન લિંક)

મનોયહુને ૩ (મૈથિલી સાહિત્ય સંસ્થાન લિંક)

મનોયહુને ૪ (મૈથિલી સાહિત્ય સંસ્થાન લિંક)

મનોયહુને ૫ (મૈથિલી સાહિત્ય સંસ્થાન લિંક)

વૂમ લારવને મૈથિલી

શ્રુતિ પબ્લિકેશન

સ્વાગત મોકસ માતિકલિ ષિતોનપૌવેન

મૈથિલી ઑડિયો બુક્સ

વદિહ ઢોદ શ્રુતિ થાલકનિગ માતિકલિ શ્રુતી મોકસ (નિયુલદનિગ માતિકલિ ષગિન ડાનગાગે- ફસત તમિ નિ માતિકલિ)

પોથી ડૉટ કૉમ

ભસિસા-પહિની નેના મુટકા લેલ

જાનકી એફએમ સમાચાર

આકાશવાણી દરભંગા યૂ ટ્યૂબ ચૈનલ

विदेह सम्मान: **<u>सम्मानसूची-</u>** (समानान्तर साहित्य अकादेमी, समानान्तर ललित कला अकादेमी आ समानान्तर संगीत नाटक अकादेमी सम्मान- (पुरस्कार नामसँ विख्यात

.

मैथिली वर्तनी

१

मैथिली वर्तनी- विदेह मैथिली मानक भाषा आ मैथिली भाषा सम्पादन पाठ्यक्रम

<u>भाषापाक</u>

२

मैथिली वर्तनीमे पर्याप्त विविधता अछि मुदा प्रश्नपत्र देखल उत्तर एकर वर्तनी कोड भमअ८००१ सँ प्रेरित बुझाइत अछि, से एकर एकटा एक उदाहरणमे उनटा-पुनटा देलौं, ततबे एतय पर्याप्त अछि यूपीएससी क मैथिली (कम्पलसरी) पेपर लेल सेहो ई पर्याप्त अछि, से जे विद्यार्थी मैथिली (कम्पलसरी) पेपर लेने छथि से एकर एकटा आन आस्ट-रीडिंग टेस्ट-उदाहरणमे करथि|

कोड *<u>भमअ८- ००१</u>*

[illegible] <u>[illegible]videha@gmail.com</u> [illegible] [(य) [illegible], [illegible]videha@gmail.com], [illegible] <u>[illegible]videha@gmail.com</u> [illegible]

ચોનોનાસ ાનદ દોયુમેનાસે -પુવઊસિહેદ વય़ <u>વ़દિહ</u> (સનિયે ૨૦૦૦) ૨૫૫ામ
૨૨૨૯-૫૪૭શ્ર વ़૨૫વ૯હશ્ર (સનિયે ૨૦૦૪) ાપે પેનાીદિયિાઊઊય़ વેનિગ઼ા યહેયક્રેદ
ઙેન ાયયેસસસવિઊિતિય़ સિસુસ़ શ્રોપઊ ોતિહ દસિાવઊિતિોસિ સહુઊદ નોત હાવ़ે
દઙિઙયિુઊતય़ ાયયેસસસનિગ઼ા તહેસે યોનોનાસ્ દોયુમેનાસ़

विदेह सदेह मिथिलाक्षर

विदेह सदेह मिथिलाक्षर

वि दे ह विदेह Videha বিদেহ http://www.videha.co.in विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका Videha Ist Maithili Fortnightly e Magazine विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका नव अंक देखबाक लेल पृष्ठ सभकेँ रिफ्रेश कए देखू। Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

वि दे ह विदेह Videha বিদেহ http://www.videha.co.in विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका Videha Ist Maithili Fortnightly e Magazine विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका नव अंक देखबाक लेल पृष्ठ सभकेँ रिफ्रेश कए देखू। Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

Read your own script Roman(Eng)Gujarati Bangla Oriya Gurmukhi Telugu Tamil Kannada Malayalam Hindi

https://sites.google.com

(प्रत्यक्ष: अव्यावसायिक उद्देश्य आ मात्र एकेडमिक प्रयोग लेल) सभ पोथी पीडीएफ डाउनलोड लेल क्रमानुसार नीचाँक लिंक सभपर उपलब्ध अछि। अपन नेटवर्क पर डाउनलोड कए सकैत छी।

सप्पुआवाली (नारी विमर्श केन्द्रित) जनकपुरधाममे भेल ८३ म सगर राति दीप जरयमे पढ़ल कथा सभक संकलन

सप्पुआवाली

आमामि सखि (सौजन्य- नचिकेता)

शिशु गीत प्रेम

रमाकान्ती सखि (सौजन्य- नचिकेता)

प्रेम- एक कविता (अनूदित नाटक)

अरुन्धती देवी (सौजन्य- रमानन्द झा "रमण")

मिथिलाक विदुषी महिला

डॉ. कमला चौधरी (सौजन्य- कमला चौधरी)

मैथिलीक वेश-भूषा-प्रसाधन सम्बन्धी शब्दावली २००८

समय-संकेत (कथा-संग्रह) २०१०

डॉ. ललिता झा (सौजन्य- ललिता झा)

मैथिलीक भोजन सम्बन्धी शब्दावली २०११

प्रोमिशा मिश्रा

रामभरोस कापड़ि भ्रमर व्यक्तित्व एवं कृतित्व

सुस्मिता पाठक (सौजन्य- केदार कानन)

परिचिति (कविता संग्रह)

कनोजड़ि (कथा संग्रह)

नन्दिनी पाठक (सौजन्य- केदार कानन)

पाथरक शहर (कविता संग्रह)

पन्ना झा (सौजन्य- नरेन्द्र झा)

अनुभूति (लघुकथा संग्रह)

कल्पना झा (सौजन्य- कल्पना झा)

गोसाउनिक गीत

नशामुक्ति हित गाबी गीत

निनियाँ

यायावरी- शेफालिका वर्मा (हिन्दी अनुवाद कल्पना झा)

मुन्नी कामत (सौजन्य- मुन्नी कामत)

सुखल मन तरसल आँखि (पद्य आ गद्य)

सुखल मन तरसल आँखि (कविता)
अंततः (कविता संग्रह)
युक्का (बाल कथा संग्रह)
नीता झा (सौजन्य- नीता झा)
बहिर मौसी (बाल लघुकथा संग्रह)
शेफालिका वर्मा (सौजन्य- शेफालिका वर्मा)
यायावरी (यात्रावृत्तान्त)
यायावरी (हिन्दी अनुवाद- कल्पना झा)
अर्थयुग (लघुकथा संग्रह)
एकटा आकाश (लघुकथा संग्रह)
भावांजलि (गद्य गीत)
किस्त-किस्त जीवन (आत्म कथा)
आखर-आखर प्रीत
नागफाँस (उपन्यास)
मागपहानस (इन इंगलिश)
वीणा बानी
वीणा बानीक दूटा नाटक (भाग नौ आ बलचन्दा)
सुशीला झा (सौजन्य- प्रभा खेतान् सुशीला झा)
छिन्नमस्ता- प्रभा खेतानक हिन्दी उपन्यासक मैथिली अनुवाद
कुसुम ठाकुर
प्रत्यावर्तन (आत्मकथा) (पृ ४५८- ५७२)
डॉ कामिनी कामायनी

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓑 (𑒛◌ॉ 𑒏𑒰𑒧𑒱𑒢𑒲 𑒏𑒰𑒧𑒰𑒨𑒢𑒲 𑒂 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒢𑒼𑒖 𑒏𑒬𑓂𑒨𑒣- 𑒁𑓀𑒏 𑓑-𑓓𑓕𑓐 𑒮𑒿)

𑒣𑓂𑒩𑒲𑒞𑒱 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

𑒑𑒼𑒢𑒴 𑒗𑒰 𑒂 𑒂𑒢 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰 - 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰 (𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨)
𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰 (𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨)
𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒠𑒹𑒫𑒞𑒰 (𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨)
𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭 𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 (𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨)
𑒑𑒹𑒮 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)
𑒋 𑒥𑒲 𑒮𑒲 𑒛𑒲- 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒵𑒞𑒱 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒣𑒼𑒟𑒲 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)
𑒮𑒥 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒝𑒲 𑒁𑒕𑒱 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)
𑒥𑒼 𑒧𑓂𑒨𑒰𑒅 𑒥𑒰𑒯 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)
𑒩𑒓 𑒮𑒥 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)
(𑓐𑓖) 𑒕𑒼𑒙 𑒂 𑒣𑒻𑒒 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)
(𑓐𑓗) 𑒧𑒰𑒪- 𑒖𑒰𑒪 𑒂 𑒖𑒰𑒢𑒫𑒩 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒠𑒹𑒐𑒴 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)
(𑓑𑓗) 𑒯𑒧𑒩 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)
𑒖𑒰𑒢𑒫𑒩 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)
𑒣𑒼𑒟𑒲 𑓑𑓒: 𑓑𑓒𑓓 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)
𑒥𑒰𑒖𑒰𑒏 𑒁𑒫𑒰𑒖 (𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒥𑒰𑒪 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰)
𑒣𑓀𑒖𑒲 (𑓑𑓑𑓐𑓐𑓐 𑒧𑒴𑒪 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩 𑒞𑒰𑒛𑓃𑒣𑒞𑓂𑒩)
𑓑𑓑𑓐𑓐𑓐 [illegible] ([illegible]) [illegible], [illegible] & [illegible]

𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒂 𑒣𑓂𑒩𑒲𑒞𑒱 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 (𑒮𑒧𑒰𑒪𑒼𑒔𑒢𑒰)

𑒢𑒲𑒞𑒴 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩𑒲

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒟𑒰 (𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨)

किरण चौधरी (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

हमर बाल-बाड़ी
आन्या कॉकपिट मे
दीपा करमाकर- सही संतुलन मे
जंगल मे अहाँक स्वागत अछि
व्हेल छथि आकाश मे
मैया के मुस्कान के चोरौलक
बीज संचयक
अचंभित करय "अविनाशी"
शौचालयक समस्या
लाल बरसाती
गुल्लीक जादुई पेटी
समीराक बड़का भोजन
विवाह मे जाइ छी

प्रियंका झा (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

हमर माँछ! नै हमर माँछ!

रश्मि प्रिया (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

कैयो सकै छी, नहियो कऽ सकै छी

सुनीता ठाकुर (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

बान्टी आ बबली

नीलिमा चौधरी (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

हमर समाजसँ नीक संगी

स्वास्तिका ठाकुर (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

गप्पू बुते नायक नै होइ छै

रूबिका (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

हमरा ओ चाही!

मयूरिका मिश्र (अनूदित सचित्र मैथिली बाल कथा)

ओघाइत मीमा

लक्ष्मी ठाकुर

जानवर सभ संगे भेँट-घाँट

पूनम मण्डल

सुतै काल खिस्सा

कनकमणि दीक्षित (मूल नेपालीसँ मैथिली अनुवाद **रूपा धीरू** आ धीरेन्द्र प्रेमर्षि, बाल साहित्य) (सौजन्य- धीरेन्द्र प्रेमर्षि)
जागल बेलक देश-जनमत
डॉ शशिधर कुमर आ **सुप्रिया देवी कुमारी**
भूकम्प (पृ ६३८-६७४)

<u>बालकक आमंत्रित रचना आ आरम्भ आमंत्रित समीक्षकक समीक्षा सीरीज</u>

१ **कामिनीक** पाँच टा कविता आ आरम्भ मधुकान्त झाक टिप्पणी

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_०१_०८_२०१६

३ **𑒧𑒳𑒢𑓂𑒢𑒲 𑒏𑒰𑒧𑒞𑒏** 𑒋𑒏𑒰𑓀𑒏𑒲 "𑒖𑒱𑒢𑓂𑒠𑒑𑒲𑒏 𑒧𑒼𑒛𑓃" 𑒂 𑒍𑒃𑒣𑒩 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩𑒏 𑒙𑒱𑒣𑓂𑒣𑒝𑒲

𑒫𑒱𑒃𑒔𑒋𑒯𑒁_३५४

𑒣𑒮𑒳𑒣𑒳𑒭𑓂𑒙𑒲 𑒑𑒲𑒞

𑒋𑒛𑒙𑒱𑒩𑓂𑒮 𑒔𑒼𑒃𑒮 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖-१

𑒧𑒲𑒢𑒰 𑒗𑒰

𑒋𑒛𑒙𑒱𑒩𑓂𑒮 𑒔𑒼𑒃𑒮 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖-२

𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 (३ 𑒙𑒰 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒖𑒃𑒧𑒹 **२ 𑒙𑒰 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒥𑒹𑒥𑒲 𑒔𑒰𑒃𑒪𑓂𑒛𑒣𑒩**)

𑒋𑒛𑒙𑒱𑒩𑓂𑒮 𑒔𑒼𑒃𑒮 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖-३

𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒑𑒲𑒞

𑒞𑒴𑒪𑒱𑒏𑒰

𑒑𑒲𑒞- 𑒑𑒼𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠𑒠𑒰𑒮 (𑒑𑒰𑒨𑒢 **𑒠𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲**)

𑒑𑒼𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠𑒠𑒰𑒮- १

𑒑𑒼𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠𑒠𑒰𑒮- २

𑒑𑒼𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠𑒠𑒰𑒮- ३

𑒑𑒼𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠𑒠𑒰𑒮- ४

𑒑𑒼𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠𑒠𑒰𑒮- ५

ગોવ઼િન્દદાસ- ૬

મૈથિલિ ગાળ૭ (ગાળ૭- ગાળેન્દ્ર ઠાકુર, ગાય઼ન **દીક્ષા માનવી**)

વહ઼ે મુનકાનવિ

ગાળ૭- ૨

ગાળ૭- ૩

ગાળ૭- ૪

પ્ય઼ારે મૈથિલિ ચૈન૭- **કવિતા ચૌધરી** શ્રા **સંગીતા શ્રાનન્દ**

સૌમ્ય઼ા ઝા

નશ્મિ દિનન

પ્રિય઼ા મહ્લિક

શ્રનામિકા ઝા

નળની પહ્લવી

પૂનમ મિશ્ર

રંજના ઝા

જૂહિ ઝા

દીપશિખા ઝા

મૈથિલિ ઠાકુર

<u>શ્રનુપમ મિશ્ર પૉડકાસ્ટ</u>

થહેસે ।મે પ઼નિત-ોન-દેમાણદ વૌકસ, સેણદ યુ઼ોન ટુૅનૅસિ તો દિતોનાિ઼ઙસતાડડ઼વ઼દિહ઼ાંગામાિ઼ઙયોમ઼ થહે મૌકસોડ સોમેોડ તહેસે ।મે ।વ઼ાિઙાવઙ ડોન સાઙેોન ઘૌાગઙ શ્ઙાય઼ [(ય) શ્મેતા થહાકુન, સાઙેસ઼વ઼દિહ઼ાંગામાિ઼ઙયોમ], સેણદ યુ઼ોન ટુૅનૅસિ તો સાઙેસ઼વ઼દિહ઼ાંગામાિ઼ઙયોમ઼ થહે યોણતેણતસ ।ણદ દોયુમેણતસે - પુવઙસિહેદ વય઼ વ઼દિહ઼ા (સનિયે ૨૦૦૦) ૬૪૪ા૱ ૨૨૨૮- ૫૪૭૩સ વ઼૬વ઼ય૯હ઼શ્ર (સનિયે ૨૦૦૪) ।મે પેનૌદિયિાઙઙય઼ વેનિગા યહેયકેદ ડોન ।યયેસસવિઙિતિય઼ સિસેુસ઼ શ્ઙૌપઙૌતિહ દસિાવઙિતૅસિ સહોઙદ ણોત હાવ઼ે દડિડયિુઙતય઼ ।યયેસસનિગા તહેસે યોણતેણતસ્ દોયુમેણતસ઼

દ વ઼દિહ ઈ- લ્નણિ્ગા

વ઼દિહ ઈ-લ્નણિ્ગા

[संघ लोक सेवा आयोग/ बिहार लोक सेवा आयोगक परीक्षा लेल मैथिली (अनिवार्य आ ऐच्छिक) आ आन ऐच्छिक विषय आ सामान्य ज्ञान (अंग्रेजी माध्यम) हेतु सामग्री] [एन.टी.ए.- यू.जी.सी.-नेट-मैथिली लेल सेहो]

.

मैथिलीक वर्तनी

१

मैथिलीक वर्तनी- विदेह मैथिली मानक भाषा आ मैथिली भाषा सम्पादन पाठ्यक्रम

भाषापाक

२

मैथिलीक वर्तनीमे पर्याप्त विविधता अछि मुदा प्रश्नपत्र देखला उत्तर एकर वर्तनी श्रोत भमअ८००१ सँ प्रेरित बुझाइत अछि, से एकर एकरा एक उदाहरणमे उनटा-पुनटा दियौ, तखन यैह पर्याप्त अछि यू.पी.एस.सी. क मैथिली (कम्पलसरी) पेपर लेल सेहो ई पर्याप्त अछि, से जे विद्यार्थी मैथिली (कम्पलसरी) पेपर लेने छथि से एकर एकटा आर आस्ट-रीडिंग होमर-उदाहरणमे करथि।

शाघामआोउ श्रोत   भमअ८- ००१

.

Maithili (Compulsory &Optional)

UPSC Maithili Optional Syllabus

[illegible]

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢𑒣𑒞𑓂𑒩- 𑒨𑒴𑒣𑒲𑒋𑒮𑒮𑒲 (𑒌𑒔𑓂𑒕𑒱𑒏)

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢𑒣𑒞𑓂𑒩- 𑒨𑒴𑒣𑒲𑒋𑒮𑒮𑒲 (𑒁𑒢𑒱𑒫𑒰𑒩𑓂𑒨)

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢𑒣𑒞𑓂𑒩- 𑒥𑒲𑒣𑒲𑒋𑒮𑒮𑒲(𑒌𑒔𑓂𑒕𑒱𑒏)

.

𑒨𑒴 𑒣𑒲 𑒋𑒮 𑒮𑒲 (𑒧𑒹𑒢𑓂𑒮) ऑ𑒣𑓂𑒬𑒢𑒪: 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒫𑒱𑒭𑒨𑒏 𑒙𑒹𑒮𑓂𑒙 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖

𑒨𑒴𑒣𑒲𑒋𑒮𑒮𑒲 𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒱𑒪𑒱𑒧𑒱𑒢𑒩𑒲 𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒢𑓂𑒢 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒹 𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒩𑓂𑒟𑒲 𑒋𑒯𑒱 𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒧𑒹 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒲𑒩𑓂𑒝 𑒏𑒩𑒞𑒰𑒯 𑒂 𑒖𑒿 𑒧𑒹𑒢𑓂𑒮𑒧𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 ऑ𑒣𑓂𑒬𑒢𑒪 𑒫𑒱𑒭𑒨 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒯𑒹𑒞𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒞𑒿 𑒍 𑒋𑒯𑒱 𑒙𑒹𑒮𑓂𑒙-𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖𑒧𑒹 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒱𑒪𑒱𑒞 𑒦𑓄 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒙𑒹𑒮𑓂𑒙 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑒧𑓂𑒦 𑒣𑓂𑒩𑒱𑒪𑒱𑒧𑓂𑒮𑒏 𑒩𑒱𑒖𑒪𑓂𑒙𑒏 𑒞𑒞𑓂𑒏𑒰𑒪 𑒥𑒰𑒠 𑒯𑒼𑒨𑒞। 𑒙𑒹𑒮𑓂𑒙-𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖𑒏 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒩𑓂𑒟𑒲 𑒮𑓂𑒏𑒻𑒢 𑒏𑓄 ggvideha@gmail.com 𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱, 𑒖𑒿 𑒧𑒹𑒪𑒮𑒿 𑒣𑒚𑒹𑒥𑒰𑒧𑒹 𑒁𑒮𑒼𑒏𑒩𑓂𑒖 𑒯𑒼𑒃𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒞𑒿 𑒍 𑒯𑒧𑒩 𑒯𑓂𑒫𑒰𑒙𑓂𑒮𑒋𑒣 𑒢𑒧𑓂𑒥𑒩 𑓘𑓕𑓖𑓐𑓘𑓖𑓐𑓗𑓒𑓑 𑒣𑒩 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢𑒼𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒣𑒚𑒰 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒮𑓀𑒑𑒧𑒹 𑒍 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒱𑒪𑒱𑒧𑓂𑒮𑒏 𑒋𑒛𑒧𑒱𑒙 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒛𑒏 𑒮𑓂𑒏𑒻𑒢 𑒏𑒋𑒪 𑒏ॉ𑒣𑒲 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒫𑒹𑒩𑒲𑒤𑒱𑒏𑒹𑒬𑒢 𑒪𑒹𑒪 𑒣𑒚𑒰𑒥𑒟𑒱। 𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒧𑒹 𑒮𑒦 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢𑒏 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒢𑒯𑒱 𑒠𑒹𑒧𑒨 𑒣𑒛𑓃𑒻𑒞 𑒕𑒻𑒏 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒖𑒿 𑒙𑒹𑒮𑓂𑒙 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒩𑓂𑒟𑒲 𑒮𑒦 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢𑒏 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒠𑒹𑒞𑒰𑒯 𑒞𑒿 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒬𑓂𑒩𑒹𑒨𑒮𑓂𑒏𑒩 𑒩𑒯𑒞𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒏 𑒮𑒦 𑒮𑓂𑒏𑒲𑒧 𑒖𑒹𑒏𑒰𑒿 𑒄 𑒯𑒼 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝𑒞𑓁 𑒢𑒱𑓁𑒬𑒳𑒪𑓂𑒏 𑒁𑒕𑒱।- 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

𑒮𑓀𑒒 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑒂𑒨𑒼𑒑 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒂𑒨𑒼𑒖𑒱𑒞 𑒮𑒱𑒫𑒱𑒪 𑒮𑒩𑓂𑒫𑒱𑒮𑒹𑒖 𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 (𑒧𑒳𑒐𑓂𑒨),
𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒂 𑓒 𑓑 -𑒣𑒞𑓂𑒩-𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢𑓂 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖 𑒪𑒹𑒪 𑒙𑒹𑒮𑓂𑒙 (𑒌𑒔𑓂𑒕𑒱𑒏)

𑒟𑒹𑒮𑒞 𑒣𑒹𑒣𑒩𑓂𑒮-𑓑- 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

𑒟𑒹𑒮𑒞 𑒣𑒹𑒣𑒩𑓂𑒮-𑓒- 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

•

𑒘𑒟𑒘- 𑒅𑒑𑒕𑓂 𑒅𑒣𑒮𑒕𑓂 𑒥𑒣𑒮𑒕𑓂 𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱 𑒁𑒼𑒣𑒞𑒲𑒢𑒰𑒪- 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩 (𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰)

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩 (𑒦𑒰𑒑-𑓒, 𑒁𑒢𑒳𑒣𑓂𑒩𑒨𑒼𑒑)

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒨𑒼𑒑𑒱𑒞𑒰

[𑒮𑓂𑒞𑒳𑒠𑒨 𑒼𑒦 𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱 𑒢𑒱 𑒃𑒢𑒠𑒼-𑒋𑒳𑒩𑒼𑒣𑒹𑒢 𑒪𑒰𑒢𑒑𑒳𑒰𑒑𑒹 𑒤𑒰𑒧𑒱𑒪𑒨 𑒼𑒩𑒱𑒑𑒱𑒢 𑒰𑒢𑒠 𑒠𑒹𑒫𑒹𑒪𑒼𑒣𑒧𑒹𑒢𑒞 𑒼𑒦 𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱 𑒪𑒰𑒢𑒑𑒳𑒰𑒑𑒹 (𑒮𑒰𑒢𑒮𑒏𑒩𑒱𑒞, 𑒣𑒩𑒰𑒏𑒩𑒱𑒞, 𑒁𑒫𑒯𑒰𑒞𑒞, 𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱) 𑒦𑒰𑒩𑒼𑒣𑒲𑒨 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒧𑒡𑓂𑒨 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒦𑒰𑒭𑒰𑒏 𑒅𑒠𑓂𑒦𑒫 𑒂 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮 (𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞, 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒏𑒵𑒞, 𑒁𑒫𑒯𑒙𑓂𑒙, 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲)]

(𑒕𑒩𑒱𑒞𑒱𑒔𑒱𑒮𑒱𑒧- 𑒔𑒱𑒭𑒱𑒛𑒹𑒩𑒹𑒢𑒞 𑒛𑒱𑒞𑒰𑒩𑒰𑒨 𑒤𑒼𑒩𑒧𑒮 𑒢𑒱 𑒧𑒼𑒠𑒹𑒩𑒢 𑒋𑒩𑒰 𑒞𑒹𑒮𑒞 𑒼𑒦 𑒔𑒩𑒱𑒞𑒱𑒔𑒰𑒪 𑒰𑒣𑒣𑒪𑒱𑒔𑒰𑒞𑒱𑒼𑒢 𑒼𑒦 𑒞𑒯𑒹 𑒞𑒯𑒹𑒼𑒩𑒲𑒹𑒮)

(𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒩𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩, 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒂 𑒑𑒼𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠𑒠𑒰𑒮 𑒮𑒦𑒱𑒏𑒮𑒧𑒹 𑒕𑒟𑒱 𑒂 𑒩𑒮𑒧𑒨 𑒏𑒫𑒱 𑒔𑒞𑒳𑒩 𑒔𑒞𑒳𑒩𑓂𑒦𑒳𑒖 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒏𑒰𑒪𑒲𑒢 𑒏𑒫𑒱 𑒕𑒟𑒱। 𑒋𑒞𑒨 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒬𑒵𑓀𑒐𑒪𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑒧𑓂𑒦 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒮𑒿 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 𑒔𑒰𑒩𑒴 𑒑𑒼𑒙𑒹𑒏 𑒬𑒥𑓂𑒠𑒰𑒫𑒪𑒲 𑒢𑒫 𑒬𑒥𑓂𑒠𑒏 𑒣𑒩𑓂𑒨𑒰𑒨 𑒮𑓀𑒑 𑒠𑒹𑒪 𑒖𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒢𑒫 𑒂 𑒣𑒳𑒩𑒰𑒢 𑒬𑒥𑓂𑒠𑒰𑒫𑒪𑒲𑒏 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒮𑒿 𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒩𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩, 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒂 𑒑𑒼𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠𑒠𑒰𑒮𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢𑒼𑒞𑓂𑒞𑒩𑒧𑒹 𑒔𑒰𑒢 𑒂𑒍𑒞, 𑒮𑓀𑒑𑒯𑒱 𑒬𑒥𑓂𑒠𑒏𑒼𑒭 𑒥𑒜𑓃𑒪𑒰𑒮𑒿 𑒣𑒰𑒿𑒙𑒲 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢𑒼𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒪𑒱𑒐𑒥𑒰𑒧𑒹 𑒔𑒰𑒣 𑒂𑒮𑓂𑒞𑒹-𑒂𑒮𑓂𑒞𑒹 𑒐𑒞𑒧 𑒯𑒼𑒨𑒞, 𑒪𑒹𑒐𑒢𑒲𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒰𑒯 𑒂𑒨𑒞 𑒂 𑒮𑒳𑒔𑓂𑒔𑒰 𑒦𑒰𑒫𑒏 𑒁𑒦𑒱𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒦𑒨 𑒮𑒏𑒞।)

(𑒥𑒠𑓂𑒩𑒲𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰 𑒬𑒥𑓂𑒠𑒰𑒫𑒪𑒲 𑒂 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒏𑒵𑒭𑒱-𑒧𑒞𑓂𑒮𑓂𑒨 𑒬𑒥𑓂𑒠𑒰𑒫𑒪𑒲)

(𑒫𑒻𑒪𑓂𑒨𑒴 𑒋𑒛𑒲𑒬𑒢- 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒣𑒞𑓂𑒩- 𑒪𑒼𑒩𑒱𑒏 𑒑𑒰𑒟𑒰𑒧𑒹 𑒮𑒧𑒰𑒖 𑒂 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱)

(𑒫𑒻𑒪𑓂𑒨𑒴 𑒋𑒛𑒲𑒬𑒢- 𑒠𑓂𑒫𑒱𑒞𑒲𑒨 𑒣𑒞𑓂𑒩- 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱)

(𑒫𑒻𑒪𑓂𑒨𑒴 𑒋𑒛𑒲𑒬𑒢- 𑒠𑓂𑒫𑒱𑒞𑒲𑒨 𑒣𑒞𑓂𑒩- 𑒣𑒠𑓂𑒨 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰- 𑒥𑒰𑒢𑒑𑒲)

(𑒫𑒻𑒪𑓂𑒨𑒴 𑒋𑒛𑒲𑒬𑒢- 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒣𑒞𑓂𑒩- 𑒪𑒼𑒏 𑒑𑒰𑒟𑒰 𑒢𑒵𑒞𑓂𑒨 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒲𑒞)

(𑒫𑒻𑒪𑓂𑒨𑒴 𑒋𑒛𑒲𑒬𑒢- 𑒠𑓂𑒫𑒱𑒞𑒲𑒨 𑒣𑒞𑓂𑒩- 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲)

(𑒫𑒻𑒪𑓂𑒨𑒴 𑒋𑒛𑒲𑒬𑒢- 𑒠𑓂𑒫𑒱𑒞𑒲𑒨 𑒣𑒞𑓂𑒩- 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒩𑒰𑒧𑒰𑒨𑒝)

(𑒫𑒻𑒪𑓂𑒨𑒴 𑒋𑒛𑒲𑒬𑒢- 𑒠𑓂𑒫𑒱𑒞𑒲𑒨 𑒣𑒞𑓂𑒩- 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

(𑒫𑒻𑒪𑓂𑒨𑒴 𑒋𑒛𑒲𑒬𑒢- 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒣𑒞𑓂𑒩- 𑒬𑒥𑓂𑒠 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩)

(𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰 𑒪𑒱𑒣𑒱𑒏 𑒅𑒠𑓂𑒦𑒫 𑒂 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮)

𑒁𑒢𑒳𑒪𑒑𑓂𑒢𑒏-१-२-३ 𑒁𑒢𑒳𑒪𑒑𑓂𑒢𑒏- ४-५

[𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒂 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒣𑒳𑒩𑒢𑒱𑒨𑒰 𑒦𑒰𑒭𑒰𑒏 𑒥𑒲𑒔𑒧𑒹 𑒮𑒧𑓂𑒫𑒢𑓂𑒨 (𑒥𑒰𑓀𑒑𑓂𑒪𑒰, 𑒁𑒮𑒧𑒱𑒨𑒰 𑒂 𑒍𑒛𑓃𑒱𑒨𑒰) [𑒨𑒴𑒣𑒲𑒋𑒮𑓂𑒮𑒲 𑒮𑒱𑒫𑒱𑒪 𑒮𑒩𑓂𑒫𑒱𑒮, 𑒣𑒞𑓂𑒩-१, 𑒦𑒰𑒑-'𑒋', 𑒏𑓂𑒩𑒧-५]]

[𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒂 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒥𑒰𑓀𑒑𑓂𑒪𑒰 𑒦𑒼𑒖𑒣𑒳𑒩𑒲 𑒧𑒑𑒯𑒲 𑒮𑓀𑒟𑒰𑒪𑒲- 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑒂𑒨𑒼𑒑 (𑒥𑒲𑒣𑒲𑒋𑒮𑓂𑒮𑒲) 𑒏𑒹𑒩 𑒮𑒱𑒫𑒱𑒪 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 (𑒋𑒔𑓂𑒕𑒱𑒏) 𑒫𑒱𑒭𑒨 𑒪𑒹𑒪]

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲-𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒫𑒰𑒞𑓂𑒞𑒰𑒪𑒰𑒣 (३ 𑒒𑒝𑓂𑒙𑒰)

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲

𑒥𑒰𑓀𑒑𑓂𑒪𑒰

𑒁𑒮𑒧𑒱𑒨𑒰

𑒍𑒛𑓃𑒱𑒨𑒰

𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲

𑒅𑒩𑓂𑒠𑒴

𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪𑒲

𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞

𑒮𑓀𑒟𑒰𑒪𑒲

𑒥𑒟𑒁_𑒅𑒒𑒕_𑒥𑒋𑒟_𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱_०१

𑒥𑒟𑒁_𑒅𑒒𑒕_𑒥𑒋𑒟_𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱_०२

𑒒𑒩 (𑒬𑓂𑒫𑒹)

𑒟𑒼𑒣𑒨𑒱 १

𑒨𑒴𑒣𑒲𑒋𑒮𑓂𑒮𑒲 𑒂 𑒂𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒨𑒼𑒑𑒱𑒞𑒰 𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒠𑒹𑒐𑒴:

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 १७	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 २१	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 २३	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 २६	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 २८
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 ३०	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 ३२	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 ३३	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 ३४	𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒮𑒠𑒹𑒯 ३५

घेनेराल षान्दीसि

ꟷछ्लृढथ- एनवरिोनमेनत छठासस श२- श२२

ꟷछ्लृढथ श्ठवढ २- श२२

षाणसाद थव

हातप्:प्रासारवहारातगिोवरि

हातप्:नौसोनातियोम्

•

श्रोतहेर श्रोपतीनािठस

२घाꟷश्रोउे घयाणकोसह

•

पेटार (रिसोर्स सेन्टर)

•

मैथिली मुहावरा एवम् लोकोक्ति प्रकाश- रमानाथ मिश्र मिहिर (पाँचो प्रवाहयुक्त मैथिली लिखबामे सहायक)

डॉ. कमला चौधरी- मैथिलीक वेश- भूषा- प्रसाधन सम्बन्धी शब्दावली (पाँचो प्रवाहयुक्त मैथिली लिखबामे सहायक)

डॉ. योगानन्द झा- मैथिलीक पारम्परिक जातीय व्यवसायक शब्दावली (पाँचो प्रवाहयुक्त मैथिली लिखबामे सहायक)

ડૉ લલિતા ઝા- મૈથિલીક બોલન સમ્બન્ધી શબ્દાવલી (પાઁચો પ્રવાહયુક્ત મૈથિલી લિખબામે સહાયક)

મૈથિલી શબ્દ સંચય- ડૉ શ્રીરામદેવ ઝા (પાઁચો પ્રવાહયુક્ત મૈથિલી લિખબામે સહાયક)

દત્ત-વતીક વસ્તુ કૌશલ- ડૉ શ્રીરામદેવઝા

પરિચય નચિય- ડૉ શૈલેન્દ્ર મોહન ઝા

એનગલિસહ માઇથિલિ કોમપુતેર ડિકતિઓનારય (કોમપલેતે)- ગાજેનદરા ઠહાકુર

માઇથિલિ એનગલિસહ ડિકતિઓનારય- ગોવિંદ ઝા

અમ્મા સાહિ -શિશુ ગીત ખેલ

આનન્દ મિશ્ર (સૌજન્ય શ્રી રમાનન્દ ઝા 'રમણ')- મથિલિ ભાષાક સુબોધ વ્યાકરણ

મૈથિલી સુબોધ વ્યાકરણ- ભોલા લાલ દાસ

રાધાકૃષ્ણ ચૌધરી- અ સુરવેય ઓફ માઇથિલિ લિતેરાતુરે

રાધાકૃષ્ણ ચૌધરી- મિથિલાક ઇતિહાસ

જયકાન્ત મિશ્ર- અ હિસ્તોરય ઓફ માઇથિલિ લિતેરાતુરે વોલ ૧

રાજેશ્વર ઝા- મિથિલાક્ષરક ઉદ્ભવ આ વિકાસ (મૈથિલી સાહિત્ય સંસ્થાન આર્કાઇવ) (યૂપીએસસી સિલેબસ)

દત્ત-વતી (મૂલ)- શ્રી સુરેન્દ્ર ઝા સુમન (યૂપીએસસી સિલેબસ)

<u>પ્રવન્ધ સંગ્રહ- રમાનાથ ઝા (વી.પી.એસ.સી. સર્વિસ) છઽ૨૨૬ ષતિ</u>

<u>*સુભાષ ચન્દ્ર યાદવ-રાજકમલ ચૌધરી: મોનોગ્રાફ*</u>

<u>શિવ કુમાર ઝા ' ટિલ્લૂ' ગ્રંથ-સમાલોચના</u>

<u>ડૉ. વચેશ્વર ઝા- નિર્ણય-નિકુઞ્જ</u>

<u>ડૉ. દેવશંકર નવીન- આધુનિક સાહિત્યક પરિદૃશ્ય</u>

<u>પ્રેમશંકર સિંહ- મૈથિલી ભાષા સાહિત્ય:બીસમ શતાબ્દી (આલોચના)</u>

ડૉ. રમાનન્દ ઝા ' રમણ'

<u>હરિઓલ</u>

<u>અપ્પિસિલ છઽ૨૨૬ ષતિ</u>

<u>દુર્ગાનન્દ મણ્ડલ-ચક્ષુ</u>

ઓર એહિ મિતલગ્ગૂ શાસ્ત્રલ સર્માં સહો પઢ઼ુ:-

<u>રામલોચન ઠાકુર- મૈથિલી લોકકથા</u>

કુમાર પવન (સામાર શંકિત)

<u>પર્ડ (મૈથિલીક સર્વશ્રેષ્ઠ કથા)</u>

<u>ડાયરીક પાલિ પન્ના</u>

કેદારનાથ ચૌધરી

<u>અવારા નહિતન</u>	<u>ચમેલીરાની</u>	<u>માહુર</u>	<u>કરાર</u>	<u>અયના</u>	<u>હીના</u>

ડૉ. રમણ ઝા

બનિન- શ્રબનિન	મૈથિલી કાવ્યમે શ્રલંકાર	શ્રલંકાર- ભાસ્કર	મૈથિલી કાવ્યમે જ્યોતિષ	શ્રહિવાસમ-વધ	પારિજાત-મંજરી

યોગેન્દ્ર પાઠક ' વિયોગી'

વિજ્ઞાનક વતકહી	વિજ્ઞાનક વતકહી ભાગ- ૨	શ્રકટા મસિયા (કથા સંગ્રહ)
નરક વિજય (સમ્પૂર્ણમ્)	નરક વિજય (સંશોધિત)	કિછુ તીત મધુર (યાત્રા વૃત્તાંત)
હમર ગામ	પરિમણ્ડિક દેશમે	રોબોટ (શ્રનૂદિત સાંઇસ- શ્રફિક્શન નાટક)

શ્રનૂદિત સાહિત્ય (શ્રાન ભાષાસઁ)- ગજેન્દ્ર ઠાકુર

વિદેહ:સદેહ ૨૭ (ગજેન્દ્ર ઠાકુર શ્રા રવિ ભૂષણ પાઠકક શ્રાન ભાષાસઁ શ્રનૂદિત ગદ્ય શ્રા પદ્ય- શ્રંક ૧-૩૫૦ સઁ)

બાલ સાહિત્ય (શ્રનુવાદ- દ્વિભાષિક- મૈથિલી-શ્રંગ્રેજી)- ગજેન્દ્ર ઠાકુર

મસાઇ કેર પરિવર્તનકારી રેવેકા

શેષ ૪૦ ટા બાલ ચિત્ર-પોથી નીચાઁક લિંકપર:-

સુનૂ	ઘર સભ	એકટા નીક દિન	ચલૂ હમ ગઁ ઠીક છી ને!	કી શ્રહાઁ એ ચડિ સભકેં દેખને છી?
ટોસ્ટ	વડીટા! કનીટા!	એતઽ હમ સભ રહૈ છી	ભારતીયક રાજકુમારી	ભારતીયક રાજકુમારી (લઘુ સંસ્કરણ)
વુપો	કચકચ- કચાક	ચુનૂનુનૂક- નહેનાર	નેના જે વૈજ્ઞાનિક બનએ છલ	શ્રદ્ભુત શ્રવિનાશી શ્રંક- શૂન્ય
હાનૂ	શ્રપ્પન ગે, શ્રપ્પન ગે!	જન્મદિનક ઉત્સવ ભોજ	મોટ ગાછ પાતર- દુબ્બર કુકુર	વયસ્ક જે શ્રપન હઁસી ગે રોકિ સકૈત છથિ
શ્રંગ્રેજી	હમ સૂંઘિ સકૈ છી	છોટ લાલ- ટુહટુહ ડોરી	કનૂ નીક, ભોગૂ નીક	ઈ સભટા વિલાડિકે દોખ્ય શ્રછિ!
ચોભા શ્રામ!	હમર ટોલક બાટ	જખન સ્કૂલ સકૂલ ગેલ	માછી શેર શ્રાઉ ટાટા!	શ્રમાયીક જુલુમ મશીન સભ
ટોગ ટોગ	પાઉમ્પાઉ-- વાહ	કુકુડક એકટા દિન	હમરા નીક લાગૈ	રીતાક નવ- સકૂલમે પહિલ દિન
કની હઁસિયો ને!	લાલ વરસાતી	ભૂતપ્રેતક ના-ટ્યશાળ	શ્રાઉ પપર ગાળી	કતઽ શ્રછિ ઈ શ્રંક ૫?

વિદેહ મૈથિલી-શ્રંગ્રેજી ટૉકિંગ રીડ-શ્રલાઉડ ઑડિયો બુક

હ્ત્તપસ:વલીમલિવિરાચોર્ગપલીયેરશ્રોચડદહરપછોઠ (મસાઇ કેર પરિવર્તનકારી રેવેકા)

હ્ત્તપસ:વલીમલિવિરાચોર્ગપલીયેરપ૩સહદૈભગથિ (ચલૂ હમ ગઁ ઠીક છી ને!)

હ્ત્તપસ:વલીમલિવિરાચોર્ગપલીયેરડ૧૯પષદહધમો (એકટા નીક દિન)

હ્ત્તપસ:વલીમલિવિરાચોર્ગપલીયેરવ૨લપૈસશછપ (ઘર સભ)

હ્ત્તપસ:વલીમલિવિરાચોર્ગપલીયેરદશ્રડછ૦ઙવત૭ (કી શ્રહાઁ એ ચડિ સભકેં દેખને છી?)

કિછુ મૈથિલી પોથી ડાઉનલોડ સાઇટ (શ્રોપન સોર્સ)

ꡂછ૯ઙથ ઞહશ્રષહશ્ર ષશ્રꡂઘશ્રમ
ꡂછ૯ઙથ (માતિહવિ- ૯ન્ગાવિસિહ- હિનિદિ છોનવ઼ેનસાતીનિસ)
પં લક્ષ્મીપતિ સિંહિ (સૌળન્ય઼ નમાનન્દ હ્ના "નમાꡂ")
હિન્દીશિક્ષક-મૈથિવિ-

મૈથિવિ(ઘાꡂ્ટા ૩) હિન્દી વ઼ાન્તાવાપ-

મૈથિવિ (મૈથિવિ સંકેત ઞાષા સહતિ(મૈથિવિમે પહવિ વેન -

હાતપસ્ːાૈીયુ઼તુવ઼ેયોમ્૦વ઼દિહા ꠸ફુનનાવ

હાતપસ્ːયુ઼તુવે઼થેવુછ- વનષસ૮

હાતપસ્ːનયેનતનયિ઼િવસ- ૨૦૨઼૧૫હ૫

ષાહિતિયા શ્રકાદેમિ

પ્નકાશન

ડિળિટિવ-પોથી

છ૨૨૯

શ્રપ્પિયિ઼સવ (નમાનન્દ હ્ના નમાꡂ)

ળુશ્રાયુ઼વ કનકની- મહેન્દ્ન

પ્નવન્ય સંગ્નહ- નમાનાથ હ્ના (વ઼ીપી઼એસ઼સી઼ સવિવસ)

સ઼ળન કેન દીપ પન્વ઼- સં કેદાન કાનન શ્રા શ્રનવ઼િન્દ ઠાકુન

મૈથિવિ ગદ્ય઼ સંગ્નહ- સં શૈવેન્દ્ન મોહન હ્ના

શ્રનયહવિ઼શ્રોનગ (વ઼ળિય઼દેવ઼ હ્ના)

વ઼દિહ માિહર્વિ ગૌક્સ્ હ્ડાનલઉસ્ શ્રુદી- વ઼દી શ્નયહવિ઼

ઽઘામછશ્ર

માિહવિ પ્નગાઉસિહ યયિતાિનાય઼

વ઼ળ્ઞાન ન્ત્નાક્ન

મથિવિ દર્શન

ગીનજુક્ત

શ્રોઙ઼ પ્રમપાઉ' સે - શુસતાક્નાઉય઼ા

પોથીક લિંક

ઽઘામછશ્ર- શ્રષ્ઽ (સોનયહ કેયૌનદ માિહવિ)

હસિતોનય઼ોઙ પ્રાવ઼યા- પ્રયાયા નિ માિહવિ

ષતુદેસિ નિ હ્રાનિસિમ ાનદ જુદદસિમ નિ માિહવિ

માિહવિ નિ તહે શ્રગોઙ વ઼દિય઼ાપાત

છુઉતુનાઉ હેનાિતાગોઙ માિહવિ

માિહવિ઼ુ નદેન તહે પ્યાનનાતાસ

થેમપઉ ષુનવ઼ેય઼ શુનોળેયત શ્રષ્ઽ- પ્નગાઉસિહ શ્રા હનિદ

મૈથિલી સાહિત્ય સંસ્થાન

દર્શનીય મિથિલા (મૈથિલી સાહિત્ય સંસ્થાન લિંક)

જનોયહુસ૧ (મૈથિલી સાહિત્ય સંસ્થાન લિંક)

જનોયહુએ ૨ (મૈથિલિ સાહિત્ય સંસ્થાન લિંક)

જનોયહુએ ૩ (મૈથિલિ સાહિત્ય સંસ્થાન લિંક)

જનોયહુએ ૪ (મૈથિલિ સાહિત્ય સંસ્થાન લિંક)

જનોયહુએ ૫ (મૈથિલિ સાહિત્ય સંસ્થાન લિંક)

વૂઇમ ઊરવ્રેનો મૈથિલિ

શ્રનાપિન શ્રાઉમ્મ્ડેશન

શ્રુનાણહામ મૌકસ માતિહલિ ષિતોનયૌવેન

મૈથિલિ ऑડિયો વુક્સ

વિદેહ ઢોદ શ્રઊેદ થાઊકનિગા માતિહલિ શ્રુદી મૌકસ (નિયુઊદનિગા માતિહલિ ષગિન ડ઼ાનગુાગે- રસ્ના નમિ નિ માતિહલિ)

પોથી ડ઼ૉટ ક઼ૉમ

ર ડોવે મતિહલિ (પોથી ડાઉનલોડ લિંક)

નેઊનિ માતિહલિ ફ઼ોનનાઊ

નૌનેન ર ડોવે મતિહલિ

પ્યાને મૈથલિ યૈનઊ- ક઼નિમ્મ યોયની શ્રા સંગીતા શ્રાનન્દ

મથિલિ યૈપ્ટન

પ્યસિસા- પહિલી નેના મુટકા ઊઊ

ળાનકી એશ્રૂએમ સમાયાન

આકાશવાણી દરભંગા યૂ ટ્યૂબ ચૈનલ

આકાશવાણી મૈથિલી સમાચાર

આકાશવાણી અમૃત મહોત્સવ

સુરેન્દ્ર રાઉત

-

હાઉ

મૈથિલી

મૈથિલી લેક્સિકન

-

વિદેહ - ઈ-પત્રિકાક ગૌરવ ઇતિહાસ

-

વિદેહ સમ્માન: **સમ્માનસૂચી-** (સમાનાન્તર સાહિત્ય અકાદેમી, સમાનાન્તર લલિત કલા અકાદેમી આ સમાનાન્તર સંગીત નાટક અકાદેમી સમ્માન- (પુરસ્કાર નામસઁ વિખ્યાત

-

માતૃભૂમિ ભૌતિક ઉપાસના અન્તિમ-વિદેહ યાત્રા વે ભીનાભીદદ
ડોમ: **માતૃભૂમિ ભગતદાસ ઉપાસના અન્તિમ-વિદેહ**

અપન મંતવ્ય દિનીનાલિસતાડવિદેહાગાનાલિયોમ પર પઠાઉ।

७વ઼દિ઼હ સૂયના સંપ઼ર્ક અન્વ઼ેષાા (નિયઉદનિગા શ્રાનાઉઉઉ ડ઼િતિનાતુ઼ે નિ માનિહિઉિ ાિનદ વ઼દિ઼હ માનિહિઉિ ડ઼િતિનાતુ઼ે મોવ઼ેમેનન)

વ઼દિ઼હ સૂયના સંપ઼ર્ક અન્વ઼ેષાા (નિયઉદનિગા શ્રાનાઉઉઉ ડ઼િતિનાતુ઼ે નિ માનિહિઉિ ાિનદ વ઼દિ઼હ માનિહિઉિ ડ઼િતિનાતુ઼ે મોવ઼ેમેનન)

વ઼ દિ હ વ઼દિ઼હ વ઼દિ઼હા વિદેહ હાનપ્ઃૌવ઼દિ઼હાયોનિ વ઼દિ઼હ પ્રથમ મૈથિઉિ પાક્ષિક ઈ પત્રિકા વ઼દિ઼હા રસન માનિહિઉિ ઢોનનગિહાઉયે ળુનાઉ વ઼દિ઼હ પ્રથમ મૈથિઉિ પાક્ષિક ઈ પત્રિકા નવ઼ અંક દેખ્વાક ઉઉ પ઼ ષ્ડ સમર્ક નાશ્ચિનેશ કર દેખ્ પ઼ા અઉાયસ નેડનેસહ નહે પાગેસ ડોન વ઼ૌનિગા નૌ સિસુ઼ ાિડ વ઼રયહ઼શ્ર઼

ષાનયહ ડોન રનડોનમાનાિન નેઉાનિગા નો મનિહિઉ઼ માનિહિઉિ

હાનપસ્ઃવૌકસ઼ગાૌગઉ઼યોમ્

થોપ ાિડ ઢોનમ

સૂયના

યો નોન ળુદગૌ ાયહ દાય઼ વય઼ નહે હાનવ઼ેસન યુ઼ નાપ વુન વય઼ નહે સેદસ નહાન યુ઼ પઉાનન઼

- ઢ઼ોવ઼નન ડ઼ુસિ ષનોવ઼ેનસોન

.

વ઼દિહ઼ ે હ઼ુ૧ણાઉ (ઉનિક <u>ૌાવ઼દિહ઼ાયોનિ</u>) સિ । મુઉનદિસિયપિઉનિા૧ય઼ ોનઉનિ ળુ૧ણાઉ દેદયિાોદ નો નહે પ૧ોમોનાનિ ાનદ પ૨સે૧વ઼ાનાનિ ોડ નહે માનિહષિ ઉાનગુાગે, ઉનિ૧ાનુ૨ ાનદ યુઉનુ૨ શન સિ । પઉાનડો૧મ ડો૧ સયહોઉા૧સ, ૨સો૧યહો૧સ, ૈ૧ાનિ૧સ ાનદ પોનસ નો પુવઉસિહ નહેનિ ૌ૧કસ ાનદ સહા૨ે નહેનિ કનોઉદગો ાવુોન માનિહષિ ઉાનગુાગે, ઉનિ૧ાનુ૨, ાનદ યુઉનુ૨ થહે ળુ૧ણાઉ સિ પુવઉસિહેદ ોનઉનિ નો પ૧ોમોને ાનદ પ૨સે૧વ઼ે માનિહષિ ઉાનગુાગે ાનદ યુઉનુ૨ થહે ળુ૧ણાઉ પુવઉસિહેસ ા૧નયિઉેસ, ૨સો૧યહ પાપે૧સ, વ઼ોક ૨વ઼ોસિ, ાનદ પોન૧ય઼ નિ માનિહષિ ાનદ એનગાઉસિહ ઉાનગુાગેસ઼ શન ાઉસો ડોનુ૨ેસ ન૧ાનસઉાનાનિસ ોડ ઉનિ૧ા૧ય઼ ૌ૧કસ ડ૨ોમ ોનહે૧ ઉાનગુાગેસ નિનો માનિહષિ શન સિ । પે૧- ૨વ઼ોદ ળુ૧ણાઉ, ોહયિહ મોનસ નહાન ા૧નયિઉેસ ાનદ પાપે૧સ ા૨ ૨વ઼ોદ વ઼ય઼ે શપે૧નસ નિ નહે ડોઉદ વ઼ેડો૨ નહેય઼ ા૨ ાયયેપનેદ ડો૧ પુવઉયિાનાનિ઼

૧

"વ઼દિહક ળીવ઼નિ ઉપ્પક-સમ્પાદક, શ્રાન્દોઉની, સા૧વ઼ળનિક ળીવ઼ન ળીનહિ૧, કઉા-સંગીન-૨ંગમંચક૧્મી શ્રા ૨ંગમંચ-નિ્દિશક પ૧ વ઼શિષાંક શ઼ંપ્પઉા"

<u>વ઼દિહ શ્ર૧વ઼નિ્દ ઠાકુ૧ વ઼શિષાંક</u>

<u>સ્વ઼નંત્૧યેના- શ્ર૧વ઼નિ્દ ઠાકુ૧ઃ વ઼્યક્નનિ્વ઼- કૃનનિ્વ઼ (સમ્પાદક શ્રાશીષ શ્રનયનિ્હા૧) [વ઼દિહ શ્ર૧વ઼નિ્દ ઠાકુ૧ વ઼શિષાંકક પ્૧ામ્નિ૮ ૨ૂપ]</u>

<u>વ઼દિહ ળગદીશ યન્દ્૧ ઠાકુ૧ શ્રનિઉ વ઼શિષાંક</u>

<u>વ઼દિહ ૨ામઉોયન ઠાકુ૧ વ઼શિષાંક</u>

<u>વ઼દિહ ૨ાળનન્દન ઉાઉ દાસ વ઼શિષાંક</u>

વિદેહ રવીન્દ્ર નાથ ઠાકુર વિશેષાંક

વિદેહ કેદાર નાથ ચૌધરી વિશેષાંક

વિદેહ પ્રેમલતા મિશ્ર પ્રેમ વિશેષાંક

વિદેહ શરદિન્દુ ચૌધરી વિશેષાંક

વિદેહ કલા-વિમર્શ વિશેષાંક (સન્દર્ભ- સંજૂ દાસ, કૃષ્ણ કુમાર કશ્યપ, શશિબાલા, એસ઼સી઼સુમન આ શ્વેતા ઝા ચૌધરી)

વિદેહ રચનાકાર અશોક વિશેષાંક

વિદેહ રામ ભરોસ કાપડ઼િ 'ભ્રમર' વિશેષાંક

વિદેહ અપન જીવિત લેખક-સમ્પાદક, આન્દોલની, સાર્વજનિક જીવન જીનિહાર, રંગમંચકર્મી આ રંગમંચ-નિર્દેશક પર વિશેષાંક શૃંખલાક અન્તર્ગત (૧)અરવિન્દ ઠાકુર, (૨)જગદીશ ચન્દ્ર ઠાકુર અનિલ, (૩)રામલોચન ઠાકુર, (૪) રાજનન્દન લાલ દાસ, (૫)રવીન્દ્ર નાથ ઠાકુર, (૬) કેદાર નાથ ચૌધરી, (૭) પ્રેમલતા મિશ્ર 'પ્રેમ', (૮) શરદિન્દુ ચૌધરી (૯) રચનાકાર અશોક આ (૧૦) રામ ભરોસ કાપડ઼િ 'ભ્રમર' વિશેષાંક નિકાલને અછિ। ૧૦ મે સઁ રામલોચન ઠાકુર, રાજનન્દન લાલ દાસ આ રવીન્દ્ર નાથ ઠાકુર આબ હમરા સભક બીચ નૈ છથિ। શેષ ૭ ગોટે માને (૧)અરવિન્દ ઠાકુર, (૨)જગદીશ ચન્દ્ર ઠાકુર અનિલ, (૩) કેદાર નાથ ચૌધરી, (૪) પ્રેમલતા મિશ્ર 'પ્રેમ', (૫) શરદિન્દુ ચૌધરી, (૬) રચનાકાર અશોક આ (૭) રામ ભરોસ કાપડ઼િ 'ભ્રમર' કેર સ્ટેટસ વિદેહમે 'લાઇફટાઇમ ફેલો' સન રહતા આ અપન નવ રચના કથા), કવિતા વા કથેતર ગદ્યસંગ્રહ] વા નવ પોથી વા નવ પ્રોડક્શન (પદ્ય-, સડ઼ક નાટક વા અન્ય કોનો વિડિઅલ સ-ऑडियो) હિનકિલલાક વાદક હુઅય વા વિદેહપર જે વિશેષાંક [(

प्रकाशन करब आ ओकरा-ई सहित समीक्षा हम ओकरा नै छापय पड़ा सकै छथि पाठक, स्रोता, द्रष्टाक मध्य सम्वादक प्रारम्भ लेल प्रस्तुत करब।

"वैदेह जीवित उत्पादकसम्पादक-, आन्दोलनी, सान्त्वनाक जीवन जीनिहार, कल मङ्गलकर्मी-संगीत-आ मङ्गलक "पर विशेषांक श्रृंखला निर्देशक-चयन प्रक्रियाक विधि निम्न प्रकारसँ अछि।

<u>नियम:</u>

१) लगभग पाँच-छह मास पहिनेसँ विदेह अपन पाठककेँ सुझाव देबा लेल लेल सूचना दैत अछि।

२) आएल सुझावमेसँ विदेह मात्र जीवित लोकक चयन करैत अछि।

३) ऐ सभ लोकक उत्पादकता एवं आयामक सामग्री देखल जाइत अछि। जनिकर उत्पाद काल आ आयाममे बेसी सामग्री (कम सँ कम) ओतेक तकर छह टा नाम चयनित होइत अछि।

४) छह नाम एहिपर ई तुलना करल जाइत छै जे ई छहो गोटेकेँ उत्पादकताक एकरामे समाजसँ की भेटलनि।

५) जनिका समाजसँ कम भेटल बुझाइत अछि तेहन तीन लोककेँ आगाँ चयन लेल राखि लेल जाइत अछि।

६) ऐ तीन चयनित जीवित लोकक रचना, काल आ उद्देश्य आदि बीचमे परस्पर तुलना करल जाइत अछि।

७) अंतिम रूपसँ विदेह द्वारा एकटा नाम चुनि सार्थक अंतमे घोषणा करल जाइत अछि आ निश्चित समयपर ई विशेषांक निकालबाक प्रयास करल जाइत अछि।

પ્રશ્ન ઉઠિ સકૈ૯ ળે કી ઉપરકા નિશ્રિમ એહન છૈ ળકરે શ્રંતિમિ નૂપસઁ સબ સુયોગ્ય ળીવિતિ લેક કેર ચયન સમયપર મ્ઽ ળેતનિ? તઽ એકર ઉત્તર છૈ નૈ। વ઼િદેહક પાઠક લગ સેહો શ્રપન સીમા છનિ। મુદા શ્રહિ સીમાક સંગે હમરા સબકેં શ્રપન વેસ્ટ દેવાક શ્રછિ શ્રા મૈથિલિ લેલ એકટા એહન રસ્તા વના દેવાક છૈ ળકરસઁ શ્રાવય વલા ૫૦૦૬૦૦- વર્ષક સાહિત્ય વ઼િદેહક લેકસઁ પ્રેરણા પાવય।

શ્રહિ વ઼િયારક સંગ વ઼િદેહ શ્રોહન સંસ્થા, પત્રિકા, લેખક, કલાકાર, સ્વ઼યંસેવ઼ી વા સાર્વ઼જનિક ળીવન ળીનિહારપર શ્રપન ધ્યાન સેહો કેંદ્રિત કઽ રહલ શ્રછિ ળે સુયોગ્ય છથિ મુદા જનિકાપર વ઼િદેહક વ઼િશિષાંક કોનો કારણવ઼શ નૈ પ્રકાશિત મઽ સકલ। એકર નામ મેલ વ઼િદેહક "નિતિ નવ઼લ સનીળ", ળકર વ઼િવરણ નીચાઁ "નિતિ નવ઼લ સનીળ"મે દેલ ળા રહલ શ્રછિ।
- ગળેન્દ્ર ઠાકુર, સમ્પાદક વ઼િદેહ, હેલ્પલાઇન નં +૯૧૯૫૬૦૯૬૦૭૨૧ હ્ત્ત્પ્સ://વ઼્વ્વ્.ફચેબોઓક.ચોમ/ગ્રોઉપ્સ/૨૨૨૯-૫૪૭૩ વ઼ેવ્વ્ફ

२

"વ઼િદેહ દ્વ઼ારા એક વેરમે કોનો એકટા ળીવ઼િત સંસ્થા, પત્રિકા વા સંસ્થા-પોથી-પત્રિકાસઁ ળુડલ સ્વ઼યંસેવ઼ીક સમગ્ર મૂલ્યાંકન શ્રંખલા"

<u>વ઼િદેહ શ્રંક ૩૭૧ (૦૧ ળૂન ૨૦૨૩) "મિથિલા સ્ટૂડેંટ યૂનિયન (એમ્એસ્યૂ)" વ઼િશિષાંક</u>

<u>નિશ્રમ:</u>

૧) <u>સંસ્થા કૈટેગરી</u>- સંસ્થાક કાળ માલ શ્રાદિ પહિરિનાર, પત્રિકા-સ્મારિકા શ્રાદિ છપેનાર, ળે માત્ર ફેકૉર્ડ વનેવાલ હુશ્રય, નૈ હુશ્રય। સંસ્થા દ્વ઼ારા ળાતિવ઼ાદી કટ્ટરતા નૈ વઢ઼ાશ્રોલ ળેવાક શર્ત રહત, સંસ્થા પૉકેટ સંસ્થા નૈ હેવાક ચાહી શ્રા ળીવ઼િત હેવાક ચાહી।

२) संस्था-पोथी-पत्रिकासँ जुड़ल स्वयंसेवी कैटेगरी- लेखक-प्रकाशकसँ इतर आन जे लोक पोथी-पत्रिका केर विक्री कऽ अपन जीवन-यापनक संग मैथिलीक प्रचारमे सहायक छथि, संगमे संस्था (रंगमंच संस्था सहित) सभसँ सम्बन्धित स्वयंसेवी, तनिको मूल्यांकन विदेह विशेषांक निकालि कऽ करत।
३) पत्रिका कैटेगरी- मैथिलीक कोनो पत्रिकाक ऊपर विदेह विशेषांक प्रकाशित करत। मुदा ऐलल आर पत्रिकाक सभ अंक विदेहपर डाउनलोड भेल आर पत्रिकाक संपादक वा कॉपीराइट धारक देत, से शर्त अछि।

चयन प्रक्रियाक निअम "विदेहक जीवित लेखक-सम्पादक, आन्दोलनी, सांस्कृतिक जीवन जीनिहार, कला-संगीत-रंगमंचकर्मी आ रंगमंच-निर्देशकपर विशेषांक श्रृंखला"क चयन प्रक्रियाक निअम सन रहत।

-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक विदेह, व्हाट्सएप नं +९१९५६०९६०७२१ [illegible]

३

"विदेह मोनोग्राफ" श्रृंखला

विदेह अपन जीवित लेखक-सम्पादक, आन्दोलनी, सांस्कृतिक जीवन जीनिहार, रंगमंचकर्मी आ रंगमंच-निर्देशकपर विशेषांक श्रृंखलाक अन्तर्गत (१)अरविन्द ठाकुर, (२)जगदीश चन्द्र ठाकुर अनिल, (३)रामलोचन ठाकुर, (४) राजनन्दन लाल दास, (५)रवीन्द्र नाथ ठाकुर, (६) केदार नाथ चौधरी, (७) प्रेमलता मिश्र 'प्रेम', (८) शरदिन्दु चौधरी, (९) रचनाकार अशोक आ (१०) राम भरोस कापड़ि 'भ्रमर' विशेषांक निकालने अछि।

𑒁𑒯𑒱 𑒮𑒢𑓂𑒠𑒩𑓂𑒦𑒧𑒹 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒮𑒦𑒣𑒩 "𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒼𑒢𑒼𑒑𑓂𑒩𑒰𑒤" 𑒬◌𑒵𑓀𑒐𑒪𑒰 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩𑓂𑒑𑒞 "𑒧𑒼𑒢𑒼𑒑𑓂𑒩𑒰𑒤" 𑒂𑒧𑓀𑒞𑓂𑒩𑒱𑒞 𑒏𑒉𑒪 𑒖𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। "𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒼𑒢𑒼𑒑𑓂𑒩𑒰𑒤" 𑒬◌𑒵𑓀𑒐𑒪𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒫𑒩𑒝 𑒢𑒱𑒧𑓂𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩 𑒁𑒕𑒱:

(𑓑) 𑒃𑒔𑓂𑒕𑒳𑒏 𑒪𑒹𑒐𑒏 𑒆𑒣𑒩𑒧𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒉𑒏 𑒑𑒼𑒙𑒹𑒣𑒩 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒼𑒢𑒼𑒑𑓂𑒩𑒰𑒤 𑒪𑒱𑒐𑒥𑒰𑒏 𑒃𑒔𑓂𑒕𑒰 𑒠𑒱𑒞𑒼𑒩𑒱𑒨𑒪𑒮𑓂𑒞𑒰𑓄𑓄𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒰𑓄𑒑𑒧𑒰𑒪𑒱𑒏𑒼𑒧 𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒟𑒱।

(𑓒) 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒪𑒹𑒐𑒏𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒧𑒼𑒢𑒼𑒑𑓂𑒩𑒰𑒤 𑒪𑒱𑒐𑒥𑒰𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒔𑒨𑒢𑒱𑒞 𑒏𑓄 𑒌𑒏𑒩 𑒮𑒰𑒩𑓂𑒫𑒖𑒢𑒱𑒏 𑒒𑒼𑒭𑒝𑒰 𑒏𑒩𑒞।

"𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒼𑒢𑒼𑒑𑓂𑒩𑒰𑒤" 𑒪𑒱𑒐𑒥𑒰𑒏 𑒢𑒱𑒨𑒧:

(𑓑) 𑒧𑒼𑒢𑒼𑒑𑓂𑒩𑒰𑒤 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝 𑒩𑒴𑒣𑒹𑒿 𑒮𑒧𑓂𑒥𑒢𑓂𑒡𑒱𑒞 𑒪𑒹𑒐𑒏𑒣𑒩 𑒏𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒱𑒞 𑒯𑒳𑒁𑒋। 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲, 𑒉𑒢𑒥𑒲𑒙𑒲 𑒂 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱𑒑𑒞 𑒩𑒴𑒣𑒹𑒿 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒧𑒼𑒢𑒼𑒑𑓂𑒩𑒰𑒤 𑒥𑒰𑒨𑒼𑒑𑓂𑒩𑒰𑒤𑒲𑒧𑒹 𑒪𑒹𑒐𑒏 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝 𑒂 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱𑒑𑒞 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓀𑒑 𑒖𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒏𑒨 𑒮𑒧𑓂𑒥𑒢𑓂𑒡𑒱𑒞 𑒪𑒹𑒐𑒏𑒏 𑒥𑒠𑒪𑒹 𑒁𑒣𑒢-𑒂𑒞𑓂𑒧-𑒣𑓂𑒩𑒬𑓀𑒮𑒰 𑒪𑒱𑒐𑒻 𑒕𑒟𑒱। "𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒼𑒢𑒼𑒑𑓂𑒩𑒰𑒤" 𑒬𑒲𑒩𑓂𑒭𑒰 𑒫𑒩𑓂𑒪𑓂𑒛 𑒏𑒣 𑒤𑒳𑒙𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒢 𑒩𑒯𑒞। 𑒬𑒲𑒩𑓂𑒭𑒰 𑒫𑒩𑓂𑒪𑓂𑒛 𑒏𑒣 𑒤𑒳𑒙𑒥𑒰𑒪 𑒉𑒯𑒢 𑒉𑒏𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒙𑒴𑒩𑓂𑒢𑒰𑒧𑒹𑒢𑓂𑒙 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒞𑒨 𑒏𑒼𑒢𑒼 "𑒌𑒣𑒹𑒢𑒱𑒑" 𑒫𑒰 "𑒏𑓂𑒪𑒼𑒖𑒱𑒑" 𑒮𑒹𑒩𑒲𑒧𑒢𑒲 𑒁𑒪𑒑𑒰𑒮𑒿 𑒢𑒻 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒻, 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒂 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒱𑒧 𑒧𑒻𑒔𑒏 𑒮𑒥 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒻 𑒂 𑒞𑒏𑒩 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒕𑒻 𑒖𑒹 𑒁𑒪𑒑𑒰𑒮𑒿 𑒏𑒉𑒪 "𑒌𑒣𑒹𑒢𑒱𑒑" 𑒫𑒰 "𑒏𑓂𑒪𑒼𑒖𑒱𑒑" 𑒧𑒹 𑒙𑒴𑒩𑓂𑒢𑒰𑒧𑒹𑒢𑓂𑒙𑒧𑒹 𑒢𑒻 𑒐𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒪 𑒪𑒼𑒏 𑒧𑒳𑒐𑓂𑒨 𑒁𑒞𑒱𑒟𑒱 𑒁𑒞𑒱𑒟𑒱 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒟𑒱 𑒂 𑒪𑒼𑒏𑒮 𑒐𑒱𑒪𑒰𑒛𑓃𑒲 𑒮𑒿 𑒠𑒴𑒩 𑒩𑒯𑒪 𑒖𑒰𑒃 𑒕𑒻। 𑒬𑒲𑒩𑓂𑒭𑒰 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒂 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒤𑒳𑒙𑒥𑒰𑒪 𑒐𑒱𑒪𑒰𑒛𑓃𑒲𑒣𑒩 𑒏𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒱𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒌𑒏𑒩 𑒙𑒴𑒩𑓂𑒢𑒰𑒧𑒹𑒢𑓂𑒙 "𑒌𑒣𑒹𑒢𑒱𑒑 𑒮𑒹𑒩𑒲𑒧𑒢𑒲" 𑒢𑒻 𑒥𑒩𑒢𑓂 𑒮𑒼𑒗𑒹 "𑒌𑒣𑒹𑒢𑒱𑒑 𑒧𑒻𑒔" 𑒮𑒿 𑒂𑒩𑒧𑓂𑒦 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒌𑒏𑒩 𑒮𑒧𑒰𑒣𑒢 "𑒏𑓂𑒪𑒼𑒖𑒱𑒑 𑒮𑒹𑒩𑒲𑒧𑒢𑒲"𑒮𑒿 𑒢𑒻 𑒥𑒩𑒢𑓂 "𑒁𑒫𑒰𑒩𑓂𑒛 𑒧𑒻𑒔 𑒂 𑒙𑓂𑒩𑒰𑒤𑒲"𑒮𑒿 𑒐𑒞𑒧 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒪𑒼𑒏𑒮 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒂 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒐𑒱𑒪𑒰𑒛𑓃𑒲 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 "𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒼𑒢𑒼𑒑𑓂𑒩𑒰𑒤" 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒂 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒮𑒧𑓂𑒥𑒢𑓂𑒡𑒱𑒞 𑒪𑒹𑒐𑒏𑒣𑒩 𑒏𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒱𑒞 𑒩𑒯𑒞 𑒂 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝 𑒂𑒠𑒱 𑒖𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒏𑓄 𑒪𑒼𑒏𑒮 𑒁𑒣𑒢𑒰𑒣𑒩 𑒏𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒱𑒞 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒁𑒢𑒳𑒧𑒞𑒱 𑒢𑒻 𑒩𑒯𑒞।

(𑓒) 𑒧𑒼𑒢𑒼𑒑𑓂𑒩𑒰𑒤 𑒪𑒹𑒪 "𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒣𑒹𑒙𑒰𑒩"𑒧𑒹 𑒅𑒣𑒪𑒥𑓂𑒡 𑒮𑒰𑒧𑒑𑓂𑒩𑒲𑒏 𑒮𑒢𑓂𑒠𑒩𑓂𑒦 𑒮𑒯𑒱𑒞 𑒅𑒣𑒨𑒼𑒑

𑒏𑒋𑒪 𑒖𑒰 𑒮𑒏𑒻𑒋।

(३) 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒧𑒹 𑒄-𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒮𑒦𑒏 𑒏ॉ𑒣𑒲𑒩𑒰𑒃𑒙 𑒪𑒹𑒐𑒏𑓂𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯𑒏𑒩𑓂𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱𑒏 𑒪𑒑𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒞𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏 '𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯' 𑒄-𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒩𑒔𑒢𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒱𑒙-𑒫𑒹𑒥 𑒂𑒩𑓂𑒏𑒰𑒃𑒫𑒏𑓂 𑒂𑒩𑓂𑒏𑒰𑒃𑒫𑒏 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠𑒏 𑒂 𑒧𑒴𑒪 𑒂 𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒂𑒩𑓂𑒏𑒰𑒃𑒫𑒏 𑒄-𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒢𑓂 𑒣𑓂𑒩𑒱𑒙-𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒢𑒏 𑒁𑒡𑒱𑒏𑒰𑒩 𑒩𑒐𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒌 𑒄-𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰𑒧𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒩ॉ𑒨𑒪𑓂𑒙𑒲𑓂 𑒣𑒰𑒩𑒱𑒬𑓂𑒩𑒧𑒱𑒏𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒫𑒡𑒰𑒢 𑒢𑒻 𑒕𑒻।
(४) "𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒼𑒢𑒼𑒑𑓂𑒩𑒰𑒤"𑒏 𑒤ॉ𑒩𑓂𑒧𑒹𑒙𑓁 𑒮𑒧𑓂𑒫𑒢𑓂𑒡𑒱𑒞 𑒪𑒹𑒐𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒔𑒨 (𑒮𑒧𑓂𑒫𑒢𑓂𑒡𑒱𑒞 𑒪𑒹𑒐𑒏 𑒖𑒢𑓂𑒧, 𑒢𑒱𑒫𑒰𑒮-𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒂 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒮𑓂𑒟𑒪𑒏 𑒦𑒾𑒑𑒼𑒪𑒱𑒏-𑒮𑒰𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱𑒏 𑒫𑒱𑒫𑒩𑒝𑒰 𑒮𑒯𑒱𑒞) 𑒂 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒏𑒰𑒪𑒏 𑒫𑒱𑒫𑒩𑒝 (𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒮𑒯𑒱𑒞)।

𑒒𑒼𑒭𑒝𑒰𑓁 "𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒼𑒢𑒼𑒑𑓂𑒩𑒰𑒤" 𑒬𑒵𑓀𑒐𑒪𑒰 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩𑓂𑒑𑒞 (१) 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒢𑓂𑒠𑒢 𑒪𑒰𑒪 𑒠𑒰𑒮 𑒖𑒲 𑒣𑒩 𑒧𑒼𑒢𑒼𑒑𑓂𑒩𑒰𑒤 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒰𑒝 𑒏𑒩𑒥𑒰, (२) 𑒩𑒫𑒲𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒢𑒰𑒟 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒣𑒩 𑒧𑒳𑒢𑓂𑒢𑒲 𑒏𑒰𑒧𑒞 𑒂 (३) 𑒏𑒹𑒠𑒰𑒩 𑒢𑒰𑒟 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 𑒣𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧 𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒖𑒰𑒨𑒞। 𑒬𑒹𑒭 ७ 𑒑𑒼𑒙𑒹𑒣𑒩 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒰𑒝 𑒬𑒲𑒒𑓂𑒩 𑒏𑒋𑒪 𑒖𑒰𑒨𑒞।

-𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩, 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯, 𑒫𑒻𑒯𑒰𑒞𑒮𑒰𑒣𑒣 𑒢𑒼 +९१९५६०९६०७२१ 𑒯𑒟𑒟𑒮𑓂:𑒫𑒹𑒠𑒹𑒯𑒁𑒔𑒼𑒧𑓂 𑒃𑒮𑒮𑒝 २२२९-५४७𑒮 𑒫𑒃𑒠𑒹𑒯𑒁

४ (१)
𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒏 "𑒢𑒱𑒞 𑒢𑒫𑒪 𑒮𑒢𑒲𑒖"

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒖𑒹 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒻 𑒞𑒏𑒩 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒂𑒯𑒢 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰, 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰, 𑒪𑒹𑒐𑒏, 𑒏𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩, 𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀𑒮𑒹𑒫𑒲 𑒫𑒰 𑒮𑒰𑒩𑓂𑒫𑒖𑒢𑒱𑒏 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒖𑒲𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩𑒣𑒩 𑒁𑒣𑒢 𑒡𑓂𑒨𑒰𑒢 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒏𑒹𑓀𑒠𑓂𑒩𑒱𑒞 𑒏𑒩𑒞 𑒖𑒢𑒱𑒏𑒰𑒣𑒩 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒏 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒏𑒰𑒩𑒝𑒫𑒬 𑒢𑒻 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒦𑓄 𑒮𑒏𑒪। 𑒋𑒏𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒂 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒰𑒢𑓂𑒫𑒨𑒢𑒏 𑒫𑒱𑒫𑒩𑒝 𑒋𑒢𑒰 𑒁𑒕𑒱।

निर्णय आ कार्यान्वयन:

१) हम एकटा कोनो संस्था, पत्रिका, लेखक, कलाकार, स्वयंसेवी वा सार्वजनिक जीवन जीनिहारपर समग्र आलेखना करब जकर भाषा मैथिली अथवा अंग्रेजी रहत। ई पोथीक पहिल रूप ई-बुक केर रूपमे हएत आ प्रयास रहत जे एकर प्रिंट सेहो आबय जे परिस्थितिपर निर्भर करत।

२) ई शृंखलामे:-

(i) सुभाष चंद्र यादवपर केंद्रित "नित नवल सुभाष चंद्र यादव",

(ii) राजदेव मंडलपर केंद्रित "राजदेव मण्डल- व्यक्तित्व आ कृतित्व" आ

(iii) जगदीश प्रसाद मण्डल केन्द्रित "जगदीश प्रसाद मण्डल- व्यक्तित्व आ कृतित्व" प्रकाशित भेल अछि।

पहिल दुनू पोथीक लोकार्पण ३१ दिसम्बर २०२२ कें १११म सगर राति दीप जरय मे कएल गेल। तेसर पोथीक लोकार्पण २५ मार्च २०२३ कें ११२ म सगर राति दीप जरय मे कएल गेल।

(iv) "नित नवल दिनेश कुमार मिश्र" आ

(v) "नित नवल सुशील" जारी अछि।

आगाँक घोषणा लेल [illegible] देखैत रही।

पूर्वपीठिका "समय समाज आ सवाल :मैथिली उपन्यास" कमलानन्द झाक पोथी : किछु उपन्यासकारपर सवाल किछु हुनकर ई क शीर्षक बनाबक अछि। (२०२१) अछि संग्रह आलेखक समीक्षात्मक कथित साहित्यकिटोल, २६३ पन्नाक ई पोथी हार्डबाउण्डमे लाइब्रेरीकें मात्र बेचल जा सकत, जतऽ ई सहज जायत,

अमेजनसँ हम ई चारि सय पाँच टाकामे किनलौं मुदा ऐमे पाँचो पाठक सामग्री नै अछि।

एतऽ एकटा खूब सुचार अछि, एकटा गएर सवर्णक लेखक सुभाष चन्द्र यादवक उपन्यास ' गुलो' कें बिनु पढ़ने ओ दू पाँति लिखलन्हि आ छपा देलन्हि, ओ दुनू पाँति हम एतऽ अहाँक मनोरंजनार्थ प्रस्तुत कऽ रहल छी। अहाँ गुलो पढ़नहियो हएब, जँ नै पढ़ने छी तँ पहिने पढ़ि लिअ, कारण तखन बेसी मनोरंजक अनुभव हएत, गुलो सुभाष चन्द्र यादव जीक अनुमति सँ उपलब्ध अछि विदेह आर्काइवमे ऐ http://videha.co.in/pothi.htm लिंकपर।

" उपन्यासक कमजोरी अछि लेखकक राजनीतिक पूर्वाग्रह। राजनीति विशेषक पक्षधरता रचनाक संग न्याय नहि कऽ पबैत अछि।"

जइ उपन्यासमे राजनीति दूर दूर धरि नै छै ओतऽ-' राजनैतिक पूर्वाग्रह' आ ' राजनीति विशेषक पक्षधरता' क तँ प्रश्ने नै छै। राजनीतिक पूर्वाग्रह वा पक्षधरताक सोझ धूमकेतु आ यात्री प्रयुक्त केलन्हि। सुभाष चन्द्र यादव जीक ' भोट' जे २०२२मे आयल जे सुभाष चन्द्र यादव जीक अनुमति सँ उपलब्ध अछि विदेह आर्काइवमे ऐ http://videha.co.in/pothi.htm लिंकपर, से राजनीतिपर अछि मुदा ओतहुओ सुभाषजीक भगता शैलीकेँ राजनीतिक पूर्वाग्रह वा पक्षधरताक सोझक आवश्यकता नै पड़ैत। पढ़ू हमर पोथी ' नित नवल सुभाष चन्द्र यादव' जे उपलब्ध अछि ऐ http://videha.co.in/pothi.htm लिंकपर।

कमलानन्द झाक बिनु पढ़ने सुभाष चन्द्र यादवक विरुद्ध ब्राह्मणवादी जातिगत पूर्वाग्रह एकटा प्रतीक घाम्टी अछि। जइ हिसाबे ब्राह्मणवादकेँ आगाँ बढ़बैत कमलानन्द झा वामपंथक सोझ पकड़ै छथि आ सामाजिक न्यायक बात चढ़बऽ चाहै छथि, तकर प्रति समानान्तर धारा सचेत अछि। ई अपन बायोडाटामे गएर सवर्णसँ छीनि कऽ, समानान्तर धाराक लेखक हककेँ मारि कऽ लेल साहित्य अकादेमीक मैथिली अनुवाद असाइनमेण्टक गर्वसँ चर्चा करैत

𑒕𑒟𑒱। 𑒂 𑒄 𑒁𑒮𑒰𑒃𑒢𑒧𑒹𑒝𑓂𑒙 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒧𑒹𑒩𑒱𑒙𑒮𑒿 𑒢𑒻 𑒖𑒰𑒞𑒱𑒑𑒞 𑒙𑒰𑒃𑒙𑒱𑒪𑒮𑒿 𑒦𑒹𑒙𑒪 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱, 𑒁𑒯𑒱 𑒮𑒦 𑒏𑒧𑒱𑒙𑒲𑒏 𑒋𑒫𑒖𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒙𑒪 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒮𑒦 𑒪𑒼𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒫𑒰𑒨𑒼𑒛𑒹𑒙𑒰𑒏 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒣𑒰𑒿𑒞𑒱 𑒁𑒕𑒱, 𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒡𑒰𑒩𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒧𑒩𑒝𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢।-

𑒂𑒥 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒣𑒳𑒕𑒥 𑒖𑒹 𑒞𑒏𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒏𑒰𑒩 𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒡𑒰𑒩𑒰 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒏𑒹𑒪𑒏, 𑒂 𑒞𑒿 𑒏𑒢𑓂𑒢𑒰𑒩𑒼𑒯𑒙 𑒢𑒻 𑒏𑒩𑒻𑒋, 𑒞𑒿 𑒞𑒏𑒩 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒁𑒕𑒱 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒩 ३ 𑒙𑒰 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒖𑒹 १११𑒧 𑒮𑒑𑒩 𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒠𑒲𑒣 𑒖𑒩𑒨 𑒧𑒹 𑒪𑒼𑒏𑒰𑒩𑓂𑒣𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪 ३१ 𑒠𑒱𑒮𑒧𑓂𑒥𑒩 २०२२ 𑒏𑒻𑓀, 𑒫𑒋𑒯 𑒮𑒑𑒩 𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒠𑒲𑒣 𑒖𑒩𑒨 𑒖𑒏𑒩𑒰 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲 𑒑𑒞 𑒠𑒮 𑒫𑒩𑓂𑒭𑒮𑒿 𑒞𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒪𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮 𑒏𑓄 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒮𑒿 𑒌 𑒞𑒲𑒢𑒴 𑒣𑒼𑒟𑒲𑒣𑒩 𑒙𑒱𑒣𑓂𑒣𑒝𑒲 𑒄-𑒣𑒞𑓂𑒩 𑒮𑒓𑓂𑒏𑒹𑒞 ggajendra@videha.com 𑒣𑒩 𑒂𑒧𑓀𑒞𑓂𑒩𑒱𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒠𑒴 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒧𑒹 𑒩𑒰𑒖𑒠𑒹𑒫 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪 𑒂 𑒮𑒳𑒦𑒰𑒭 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒨𑒰𑒠𑒫𑒏 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒱𑒏 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒩 𑒞𑒹𑒮𑒩 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒏 𑒮𑒻𑒠𑓂𑒡𑒰𑓀𑒞𑒱𑒏 𑒂𑒡𑒰𑒩𑒣𑒩 𑒏𑒋𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒞𑒏𑒩 𑒥𑒰𑒠 𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪 𑒖𑒲 𑒣𑒩 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒑𑒹𑒪 (११२ 𑒮𑒑𑒩 𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒠𑒲𑒣 𑒖𑒩𑒨 𑒧𑒹 𑒪𑒼𑒏𑒰𑒩𑓂𑒣𑒝) 𑒮𑒦𑒙𑒰 𑒣𑒼𑒟𑒲𑒏 𑒪𑒱𑓀𑒏 𑒢𑒲𑒔𑒰𑒿 𑒠𑒹𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। ' 𑒢𑒱𑒞 𑒢𑒫𑒪 𑒠𑒱𑒢𑒹𑒬 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩' 𑒂 ' 𑒢𑒱𑒞 𑒢𑒫𑒪 𑒮𑒳𑒬𑒲𑒪' 𑒖𑒰𑒩𑒲 𑒁𑒕𑒱।

<u>𑒜𑒰𑒖𑒠𑒻𑒫 𑒧𑒰𑒢𑒠𑒰𑒪- 𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒞𑒱 𑒁𑒾𑒢𑒰𑒞𑒱𑒢 (𑒧𑒾𑒞𑒱𑒯 𑒭𑒳𑒣𑒣𑒪𑒹𑒧𑒹𑒢𑒞 २ &२२)</u>

<u>𑒢𑒱𑒞 𑒢𑒫𑒪 𑒮𑒳𑒦𑒰𑒭 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒨𑒰𑒠𑒫</u>

<u>𑒢𑒱𑒞 𑒢𑒫𑒪 𑒮𑒳𑒦𑒰𑒭 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒨𑒰𑒠𑒫 (𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩)</u>

<u>𑒠𑓂𑒁𑒒𑒨𑒨𑒩𑒭𑒯 𑒬𑒳𑒜𑒁𑒭𑒁𑒨 𑒧𑒁𑒧𑒧𑒨𑒁𑒛- 𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒞𑒱 𑒁𑒾𑒢𑒰𑒞𑒱𑒢</u>

𑒢𑒱𑒞 𑒢𑒫𑒪 𑒠𑒱𑒢𑒹𑒬 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 (𑒖𑒰𑒩𑒲)

𑒢𑒱𑒞 𑒢𑒫𑒪 𑒮𑒳𑒬𑒲𑒪 (𑒖𑒰𑒩𑒲)

<u>𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩</u>

<u>𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩 (𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰)</u>

સંગમે પઢ઼ કમલાનન્દ ઝા ક વ્યાક્ષ્મામવાદપર પ્રહાર:

દૂષાામ પઝ્ળી- થહે જાલાયક મૌક

દૂષાામ પઝ્ળી- થહે જાલાયક મૌક (મથિલાક્ષર)

-ગજેન્દ્ર ઠાકુર, સમ્પાદક વિદેહ, લેહ્ગસાપપ નો +૯૧૯૫૬૦૯૬૦૭૨૧ હ્યથશ્ઃવ્ઙ્રયએહશ્રછશ્રોરામ્ ઙ્ષાામ ૨૨૨૯-૫૪૭ઙ્ર વ્ઙ્રયએહશ્ર

૪(૨)

નતિ નવ્લ દિનેશ કુમાર મિશ્ર

દિનેશ કુમાર મિશ્રક ' દુર પાટન કે વીચ મે' કોસી નદીક ઐતિહાસિક આત્મકથા થીક, આ મથિલાક આન ચાર સજાક ઐતિહાસિક આત્મકથા સેહો લિખને છથિ જેના વન્દિની મહાનન્દા, વાગમતી કી સદ્ગતિ!, દુર પાટન કે વીચ મેંકોસી). (નદી કી કહાની, ન ઘાટ ન ઘર, વગાવ્લ પર મળ્વૂર મથિલા કી કમલા નદી, જુતહિ નદી ઔર તકનીકી હાડ઼્શૂક-, થહે પ્પામલ ઢ઼વિર ાનદ શ્રોપલ શ્રોન છોલલસિામ છોરસે, જહુતાહિ જાલાન- ષતોરય ાડ । ગહેસત રવ્લર ાનદ`નગામિરાનિગ ાતિયહ્યરાડત, ઢ઼ડુગેસ ાડ તહે પ્પોસા ષ્મવારકમેનતસા સાહિત્ય અકાદેમીક મૈથિલી પરામર્શદાત્રી સમિતિક સદસ્ય પંકજ ઝા પરાશર દ્વારા હિનકર પોથી સજાસઁ પૌક પૈરા મૈથિલી અનુવાદ કઽ અપના નામે ઉપન્યાસ છપવાઓલ ગેલ અછિ, જકરા છદ્મ સમીક્ષક કમલાનન્દ ઝા એ ચોર લેખકક રસિન્ય કહૈ છથિ દુનૂ સમીક્ષક છદ્મ આ લેખક ચોર ૬ જે દી કઽ સ્પષ્ટ ષ્ગઽ! કુમ દિનેશ રસિન્ય ૬ છથિ વજ્ઞાગમે હિન્દી વદ્યાલયક મુસ્લિમ અલીગઢ઼ર મિશ્રક થીક, જે આરૂ ટેક્. સવિલિ ૬ન્ળીનયિરાબિ મે વી ષ્પડ઼ગપુરસઁ. ટીઆર્ ૧૯૬૮મે આ સ્ટ્રક્ચરલ ૬ન્ળીનયિરાબિમે ષ્મટેક૧૯૭૦મે કેને છથિ, આ આર રસિન્ય લેલ ક્વાલિશ્રાડ છથિ જપ્પન કોનો વષિયમે નામાંકન નૈ હોર છૈ તપ્પન લેક હારથિાકહિન્દીમે નામાંકન લ૨૫-, નૈ તઁ કમલાનન્દ ઝા કેં વુદઽ મે આવિ

जरूरत्हि जे ई रसित्य कोनो सविधि स्नातकीयक भऽ सकैत अछि, भऽ सकैए बुझबो होएन्ह। हिन्दी मूल आ मैथिलीक स्क्रीनशॉट आँगा संलग्न अछि।

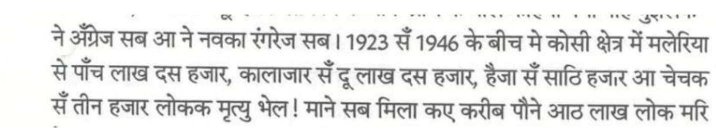
दिनेश कुमार मिश्र मैथिलीक नै छथि मुदा मैथिलीक सभ पाठक कथा ओ लिखने छथि, हम सभ हुनका प्रति कृतज्ञ छी आ हुनकर ऋणसँ मैथिलीवासी कहियो उऋण नै भऽ सकत, मुदा मूलधाराक पुरस्कार आ पाइ लेखक लोकसँ कृतघ्नता भेटल से श्वेर सद्विय भेल। ऐ लेखककेँ दस बारह बरख पहिने सेहो तारानन्द वियोगी उद्धारक भेटल छलखिन्ह जे लिखने रहथिन्ह जे ओ कवितामे प्रभावित भऽ अनायासे अपन रचनामे दोसरक सामग्री चोरि कऽ लेर छथि, एहने सन। आब ऐ कमलानन्द झा क आश्चर्य लगलन्हि मुदा दुर्भाग्यवश हिसाबे ब्राह्मणवादकेँ ! आगाँ बढ़बैत कमलानन्द झा वामपंथक सोझर पकड़ै छथि आ सामाजिक न्यायक छथि चाहे बलि चढ़बऽ, तकर प्रति समानान्तर धारा सचेत अछि। सीलिंगसँ बचवा लेल जमीनजत्थावला लोक कम्यूनिस्ट बनल। आ आब ब्राह्मणवाद बचेवालेल वामपंथक शरण, एहेन लोक सभसँ कम्यूनिज्मकेँ बहुत नुकसान भेल छै।

दिनेश कुमार मिश्रक सभटा पोथी आब हुनकर अनुमतिसँ उपलब्ध अछि विदेह आर्काइवमे:
<u>http://videha.co.in/pothi.htm</u>
एतऽ एकटा गप मोन पाड़ि दी जे जखन बिल गेट्सकेँ पूछल गेलन्हि जे की ओ एक्स बॉक्स भारतमे पाइरेसीक डरसँ देरीसँ आनि रहल छथि? तँ हुनकर उत्तर रहन्हि जे माइक्रोसॉफ्ट पाइरेसीक डरे कोनो उत्पाद देरीसँ नै उतारने अछि। से विदेह पेटारमे हम सभ ऐ तरहक रसिक रहितो एकरा आर समृद्ध करैत रहब, कारण समानान्तर धारामे सड़ल माँछ द्वारे पोखरिक सभ माँछ नै सड़ैए, एतुक्का मलाह गोटछथि रहल निकालैत माँछ सड़ल गोट कऽ-, निकालैत रहत।।

सम्मि्डीकेटेड समीक्षापन अन्तमि प्नहान।

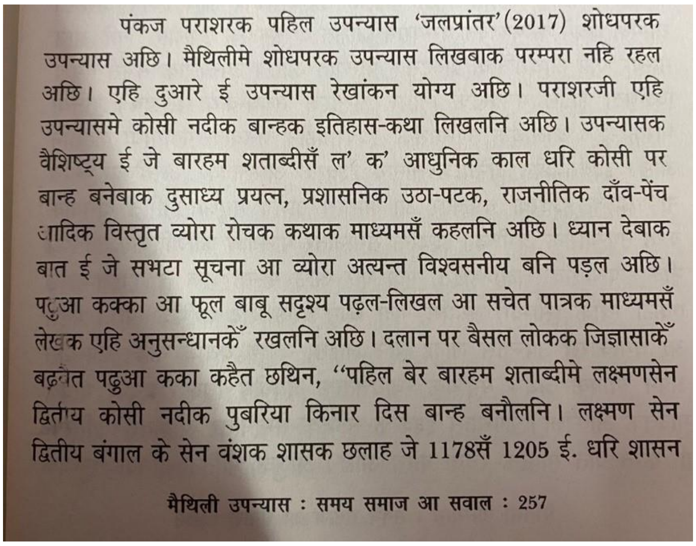
मूल दनिश कुमान मश्नि :(२००६ दुन पाटन के बीच में) यह ध्यान देने की बात है कि १९२३ से १९४६ के बीच कोसी क्षेत्न में मलेनयिा से ५, १०, ०००, कालाजान से २, १०, ०००, हैजे से ६०, ००० तथा चेचक से ३, ००० मौतें (कुल ७, ८३, ०००) हुई।

चोन पंकज झा पनाशन)**साहत्यि अकादेमीक मैथलिी पनामन्शदात्नी समतिकि सदस्य**([जलपांतन २०१७ :[(१०३ पृ)

ने अँग्रेज सब आ ने नवका रंगरेज सब। 1923 सँ 1946 के बीच मे कोसी क्षेत्र में मलेरिया से पाँच लाख दस हजार, कालाजार सँ दू लाख दस हजार, हैजा सँ साठि हजार आ चेचक सँ तीन हजार लोकक मृत्यु भेल! माने सब मिला कए करीब पौने आठ लाख लोक मरि

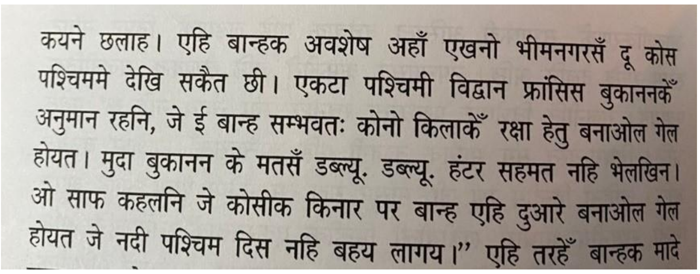
मूल दनिश कुमान मश्नि दुन)पाटन के बीच में:(२००६ भानतवन्ष में वहिान में कोसी नदी को बांधने का काम १२वीं शताब्दी में कसिी नाजा लक्ष्मण द्वतिीय ने कनवाया था औन इस काम के लएि उसने प्नजा से ' बीन' की उपाधि पाई औन नदी का तटबन्ध ' बीन बांध' कहलाया। इस तटबन्ध के अवशेष अभी भी सुपौल जलि में भीम नगन से कोई ५ कलिोमीटन दक्षणि में दखिाई पड़ते हैं। डॉ बुकानन (१८१०-११) का अनुमान था कि यह बांध कसिी कलि की सुनक्षा के लएि बनी बाहनी दीवान नहा होगा क्योंकि यह बांध चौस नदी के पश्चमिी कनिाने पन तलियुगा से उसके संगम तक ३२ कलिोमीटन की दूनी में फैला हुआ था। डॉ डब्लूडब्लू हन्टन (१८७७) बुकानन के इस तन्क के साथ सहमत नहीं थे कि यह बांध कसिी कलि की सुनक्षा दीवान था। स्थानीय लोगों के हवाले से हन्टन का मानना था कि अधकिांश लोग इसे कलि की दीवान नहीं मानते औन उनके हसिाब से यह कुछ औन ही चीज थी मगन वह नश्चियति रूप से कुछ कहने की स्थतिमिें नहीं थे। अबि भी जो आम धानणा बनती है वह यह है कि यह कोसी नदी के कनिाने बना कोई तटबन्ध नहा होगा जसिसे नदी की धाना को पश्चमि की ओन खसिकने से नोका जा सके। लोगों का यह भी कहना था कि ऐसा लगता था कि इस तटबन्ध का नर्िमाण कानण एकाएक नोक दयिा गया होगा।

𑒕𑒠𑓂𑒧 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒏𑒧𑒪𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒨𑒼𑒑 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒣𑒲𑒚 𑒚𑒼𑒏𑒥, 𑒠𑒹𑒐𑒴 𑒕𑒠𑓂𑒧 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒏𑒧𑒪𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒅𑒠𑓂𑒡𑒵𑒞 𑒨𑒼𑒑 𑒣𑓀𑒏𑒖 𑒗𑒰 𑒣𑒩𑒰𑒬𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲) 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮, 𑒮𑒧𑒨, 𑒮𑒧𑒰𑒖 𑒂 𑒮𑒫𑒰𑒪 𑒣𑒵:(𑓒𑓕𑓘-𑓒𑓕𑓗

पंकज पराशरक पहिल उपन्यास 'जलप्रांतर'(2017) शोधपरक उपन्यास अछि। मैथिलीमे शोधपरक उपन्यास लिखबाक परम्परा नहि रहल अछि। एहि दुआरे ई उपन्यास रेखांकन योग्य अछि। पराशरजी एहि उपन्यासमे कोसी नदीक बान्हक इतिहास-कथा लिखलनि अछि। उपन्यासक वैशिष्ट्य ई जे बारहम शताब्दीसँ ल' क' आधुनिक काल धरि कोसी पर बान्ह बनेबाक दुसाध्य प्रयत्न, प्रशासनिक उठा-पटक, राजनीतिक दाँव-पेंच आदिक विस्तृत ब्योरा रोचक कथाक माध्यमसँ कहलनि अछि। ध्यान देबाक बात ई जे सभटा सूचना आ ब्योरा अत्यन्त विश्वसनीय बनि पड़ल अछि। पढ़ुआ कक्का आ फूल बाबू सदृश्य पढ़ल-लिखल आ सचेत पात्रक माध्यमसँ लेखक एहि अनुसन्धानकेँ रखलनि अछि। दलान पर बैसल लोकक जिज्ञासाकेँ बढ़बैत पढ़ुआ कका कहैत छथिन, "पहिल बेर बारहम शताब्दीमे लक्ष्मणसेन द्वितीय कोसी नदीक पुबरिया किनार दिस बान्ह बनौलनि। लक्ष्मण सेन द्वितीय बंगाल के सेन वंशक शासक छलाह जे 1178सँ 1205 ई. धरि शासन

मैथिली उपन्यास : समय समाज आ सवाल : 257

कयने छलाह। एहि बान्हक अवशेष अहाँ एखनो भीमनगरसँ दू कोस पश्चिममे देखि सकैत छी। एकटा पश्चिमी विद्वान फ्रांसिस बुकाननकेँ अनुमान रहनि, जे ई बान्ह सम्भवतः कोनो किलाकेँ रक्षा हेतु बनाओल गेल होयत। मुदा बुकानन के मतसँ डब्ल्यू. डब्ल्यू. हंटर सहमत नहि भेलखिन। ओ साफ कहलनि जे कोसीक किनार पर बान्ह एहि दुआरे बनाओल गेल होयत जे नदी पश्चिम दिस नहि बहय लागय।" एहि तरहेँ बान्हक मादे

𑒨𑒼𑒑 𑒣𑓀𑒏𑒖 𑒗𑒰 𑒣𑒩𑒰𑒬𑒩)**𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒩𑒰𑒧𑒩𑓂𑒬𑒠𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱𑒏 𑒮𑒠𑒮𑓂𑒨**([𑒖𑒪𑒣𑓂𑒩𑒰𑓀𑒞𑒩 𑓒𑓐𑓑𑓗 :[(𑓓𑓑 𑒣𑒵)

पढ़ुआ कका पछिला गप कें आगाँ बढ़बैत कहलखिन, 'फूल बाबू, कोसी नदीक बेसिन प्राचीन काल सँ मनुक्खक निवास लेल उपयुक्त स्थान रहल अछि। बारहम-तेरहम सदी मे भारत मे जखन कइक टा नदी सुखा गेल, तँ ओहि ठामक पशुचारक समाजक लोक एतय आबि कए बसलाह। तहिये सँ बढ़ैत जनसंख्या आ कोसी नदीक बदलैत प्रवाहक मध्य टकराहटि होमय लागल। नदीक अनियंत्रित धारा कें लोक बाढ़ि बूझय लागल। पहिल बेर बारहम शताब्दी मे लक्ष्मणसेन द्वितीय कोसी नदीक पुबरिया किनार दिस बान्ह बनौलनि। लक्ष्मणसेन द्वितीय बंगाल के सेन वंशक शासक छलाह, जे 1178 सँ 1205 ईस्वी धरि शासन कयनें छलाह। एहि बान्हक अवशेष अहाँ एखनो भीमनगर सँ दू कोस पश्चिम मे देखि सकैत छी। एकटा पश्चिमी विद्वान फ्रांसिस बुकानन के अनुमान रहनि, जे ई बान्ह संभवत: कोनो किला के रक्षा हेतु बनाओल गेल होयत। मुदा बुकानन के मत सँ डब्लू. डब्लू. हंटर सहमत नहि भेलखिन। ओ साफ कहलखिन, जे कोसीक किनार पर बान्ह एहि दुआरे बनाओल गेल होयत, जे नदी पच्छिम दिस नहि बह' लागय।' पढ़ुआ कका सँ मुँहजबानी एतेक रास ऐतिहासिक तथ्य सुनियो कए फूल बाबू सहमति मे मूड़ी नहि डोलेलखिन। जाहि सँ ओतय बैसल लोक सबहक उत्सुकता और बढ़ि गेलनि, जे गप मे एहेन कोन तथ्य रहि गेलै जे फूल बाबू संतुष्ट नहि भेलखिन? लोक कें बुझेलनि जे फूल बाबू शास्त्रार्थ के अखड़हा पर माटि फेकि रहल छथिन। पढ़ुआ कका कें आइ जोड़ीदार भेटि गेलनि!

जलप्रांतर / 31

મૂળ દિનેશ કુમાર મિશ્ર :(૨૦૦૬. દુઇ પાટન કે બીચ મેં) કોસી કે પ્રવાહ કી ભયાવહતા કી એક ઝલક ફિરોજશાહ તુગલક કી ફૌજ કે સન્ ૧૩૫૪ મેં બંગાલ સે દિલ્લી લૌટને કે સમય મિલતી હૈ। બતાયા જાતા હૈ કિ જબ સુલ્તાન કી ફૌજેં કોસી કે કિનારે પહુઁચી તો દેખા કિ નદી કે દૂસરે કિનારે પર હાજી શમ્સુદ્દીન ઇલિયાસ કી ફૌજેં મુકાબલે કે લિએ તૈયાર ખડી હૈ। યહ વહી હાજી શમ્સુદ્દીન થે જિન્હોંને હાજીપુર તથા સમસ્તીપુર શહર બસાયે થે। ફિરોજ કી ફૌજેં શાયદ કુરસેલા કે આસ પાસ કિસી જગહ પર કોસી કે-કિનારે સોચ મેં પડ઼ ગઈં। નદી કી રફ્તાર ઉન્હેં આગે બઢ઼ને સે રોક રહી થી। આખિરકાર ફૈસલા હુઆ કિ નદી કે સાથસાથ - ઉત્તર કી ઓર બઢ઼ા જાય ઔર જહાઁ નદી પાર કરને લાયક હો જાય વહાઁ પાની કી પાસ કે જરિયાન ઔર ગઈ ઊપર કોસ સૌ પ્રાયઃ ફૌજેં કી સુલ્તાન થાહ લી જાયે। જો કિ ઉસી સ્થાન પર અવસ્થિત થા જહાઁ નદી પહાડ઼ોં સે મૈદાનોં મેં ઉતરતી થી, નદી કો પાર કિયા। નદી કી ધારા તો યહાઁ પતલી જરૂર થી પર પ્રવાહ ઇતના તેજ થા કિ પાઁચ જહાઁ પાઁચ સૌ મન કે ભારી પત્થર નદી મેં તિનકોં કી તરહ બહ રહે થે।- હા ને સુલ્તાન ઔર દોનોં ઉસકે લગા મુમકિન કરના પાર કો નદીથિયોં કી કતાર ખડ઼ી કર દી ઔર નીચે વાલી કતાર મેં રસ્સે લટકાયે ગયે જિસસે કિ યદિ કોઈ આદમી બહતા હુઆ હો તો ઇસ રસ્સોં કી મદદ સે ઉસે બચાયા જા સકે। શમ્સુદ્દીન

ने कमी सोया मी न था कि सुઘાન की શ્રૌળે कोसी को पान कन ઉગી શ્રૌન ળव ઉस को श्स वाત का पઘ ઉગા कि सुઘાન की શ્રૌળો ने कोसी को पान कनने में कामयावी पा ઘી है તો वह માગ નकिઘા

योन पंकળ હा પનાશન)साहिત्य શ્રकादेमीक मैथिली પનામ્નશદાત્ની समितिकि सदस्य([ળઘપ્નાંતન २०१७ :[(१०५ પ઼ૃ)

'बेश, तँ सुनू। 1354 मे फिरोजशाह तुगलक के फौज जखन बंगाल सँ दिल्ली घुरि रहल छल, तँ कोसीक प्रवाह बहुत तेज छलै। तुगलकी सेना जखन कोसी के किनार पर पहुँचल, तँ कोसीक ओहि पार मे हाजी शम्सउद्दीन इलियास के सेना तुगलकी सेना सँ मोकाबला करबाक लेल अस्त्र-शस्त्र ल' कए तैयार छल। ई वएह हाजी शम्सउद्दीन छलाह, जे हाजीपुर आ समस्तीपुर नगर बसौनैं रहथि। फिरोजशाह तुगलक के सेना संभवत: कुरसेला के आस-पास कोसी के तेज धार देखि कए सोच मे पड़ि गेल। पानिक रफ्तार देखि कए तुगलकी सेना केँ नदी पार करबाक हिम्मत नहि भ' रहल छलै। अंतत: तुगलकी सेनापति तय कयलनि, जे नदीक किनारे-किनार उत्तर दिस बढ़ल जाय। जतय जा कए नदीक पाट कनैं कम बूझि पड़य, ओतय पानिक थाह लेल जायत। एहि आशा मे फौज उत्तर दिस बढ़ैत रहल। कुरसेला सँ सय कोस आगाँ गेलाक बाद कोसी के पेट कनैं शिकस्त बुझेलै। कोसी ओतहि पहाड़ सँ नीचाँ उतरैत अछि। पानिक वेग के अनुमान एहि सँ कयल जा सकैए, जे पाँच-पाँच सय मनक पाथर कोसी मे खढ़ जकाँ बहि रहल छल। तुगलकी सेनापति केँ जतय नदी पार करब कनैं आसान बुझेलनि, ओतय एक लाइन मे सैकड़ों टा हाथी केँ ठाढ़ क' देल गेल। नीचाँ वला लाइन मे बड़का-बड़का रस्सा लटका देल गेल, जे जँ क्यो पानि मे भासि जायत, रस्सा के मदति सँ निकालि लेल जायत। एहि तरहेँ फिरोजशाह तुगलकक सेना कोसी पार क' गेल। हाजी शम्सउद्दीन सपनो मे नहि सोचनैं छल,जे तुगलकी सेना कोसी पार क' जायत। जखन हाजी शम्सउद्दीन केँ पता लगलै जे तुगलकी सेना कोसी पार क' चुकल अछि, तँ ओ डरे सँ पड़ा गेल। तँ एहि कोसीक तेज धार के ल' कए एतेक आत्मविश्वास मे छल हाजी शम्सउद्दीन।'

(શીઘ્ન શ્રહી ઘકિપન શ્રાન સ્ક્નીનશ◌ॉट શ્રપડેટ कएઘ ળાયત।(

वदिहक ३६३ म શ્રंक दनिांक ०१ श्नवनी २०२३ सँ પ્નાનમ્ન નતિ નवઘ दनिश कुमान मशि्न

<u>હાતપ્:વદિહ્યોનિ</u> वदिह પત્નકિा-પ્નથम मैथिली पाक्षकि ई :श्षषाम २२२८-५४७श वश्यएहश्र (सनियै २००४) પન।

- ગળेन्द्न ઠाकुन, सम्पादक वदिह, ૈहाતसापप नो
+८१८५६०८६०७२१ <u>હथथश्:वश्यएहश्रछश्रोशम</u> श्षषाम २२२८- ५४७श वश्यएहश्र

४ (३)

𑒢𑒞𑒱 𑒢𑒫𑒪 𑒮𑒳𑒬𑒲𑒪

𑒏𑒧𑒪𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒯𑒧 𑒏𑒯𑒱 𑒕𑒠𑓂𑒧 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒏𑒯𑒪𑒱𑒨𑒢𑒱?

𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒍 𑒕𑒠𑓂𑒧 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒕𑒟𑒱।

𑒍 𑒪𑒱𑒐𑒻 𑒕𑒟𑒱 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲𑒏 𑒪𑒑𑒦𑒑 𑒮𑒨 𑒫𑒩𑓂𑒭𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 -𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮" - 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩𑓂𑒖𑒰𑒞𑒲𑒨 𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯𑒏 𑒮𑒣𑒢𑒰, 𑒮𑓀𑒒𑒩𑓂𑒭 𑒂 𑒫𑒱𑒛𑒧𑓂𑒥𑒢𑒰 𑒣𑒩 𑒑𑒩𑒱𑒧𑒰𑒨𑒳𑒏𑓂𑒞 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮 𑒪𑒱𑒐𑒥𑒰𑒏 𑒬𑓂𑒩𑒹𑒨 𑒑𑒾𑒩𑒲𑒢𑒰𑒟𑒏𑒹𑒿 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒢𑒱।"

𑒞𑒿 𑒏𑒲 𑒏𑒧𑒪𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 𑒮𑒳𑒬𑒲𑒪𑒮𑒿 𑒄 𑒬𑓂𑒩𑒹𑒨 𑒕𑒲𑒢𑒱 𑒪𑒹𑒪𑒢𑒱? 𑒏𑒲 𑒄 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝𑒫𑒰𑒠𑒲 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒁𑒯𑓀𑒏𑒰𑒩 -𑒖𑒹 𑒯𑒧 𑒏𑒏𑒩𑒼 𑒔𑒜𑓃𑒰 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒱 𑒂 𑒏𑒏𑒩𑒼 𑒅𑒞𑒰𑒩𑒱 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒱 - 𑒏𑒹𑒩 𑒣𑒩𑒰𑒏𑒰𑒭𑓂𑒚𑒰 𑒟𑒲𑒏, 𑒂𑒏𑒱 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒨𑒢𑒏 𑒁𑒦𑒰𑒫𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒧𑒰𑒝?

𑒔𑒪𑒴 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒪𑓄 𑒔𑒪𑒲 𑒏𑒧𑒪𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 𑒏𑒹𑒩 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒩𑓂𑒟𑒲 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒮𑒿 𑒠𑒴𑒩, 𑒕𑒪𑒕𑒠𑓂𑒧𑒮𑒿 - 𑒠𑒴𑒩 𑒮𑒳𑒬𑒲𑒪𑒏 𑒖𑒰𑒠𑒴𑒥𑒪𑒰 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒱𑒏 𑒢𑒱𑒬𑓂𑒕𑒪 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒧𑒹।

𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒑𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒮𑒳𑒬𑒲𑒪𑒏 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒱𑒏 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒧𑒹।

𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒮𑒳𑒬𑒲𑒪𑒏 ' 𑒑𑒰𑒧𑒥𑒰𑒪𑒲' (𑓑𑓙𑓘𑓘𑓒𑒖𑒹 𑒂𑒥 𑒅𑒣𑒪𑒥𑓂𑒡 𑒁𑒕𑒱 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 (𑒂𑒩𑓂𑒏𑒰𑒃𑒫𑒧𑒹 𑒪𑒱𑒏 <u>𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒫𑒱𑒠𑒱𑒯𑒰𑒨𑒼𑒢𑒱𑓂𑒣𑒼𑒞𑒯𑒱𑒢𑒧</u> 𑒣𑒩।

𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒣𑒰𑒿𑒞𑒲𑒧𑒹 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮 𑒂𑒩𑒧𑓂𑒦𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒯𑒱𑒨𑒱 ' 𑒑𑒰𑒧𑒥𑒰𑒪𑒲' 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮𑒏 𑒮𑒧𑓂𑒥𑒢𑓂𑒡𑒧𑒹 𑒮𑒳𑒬𑒲𑒪 𑒪𑒱𑒐𑒻 𑒕𑒟𑒱-

"𑒫𑒱𑒡𑒫𑒰 𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯 𑒂 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩𑓂𑒖𑒰𑒞𑒲𑒨 𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯𑒏 𑒮𑒧𑒩𑓂𑒟𑒢𑒧𑒹।"

𑒂 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮 𑒂𑒩𑒧𑓂𑒦।

𑒑𑒰𑒧𑒥𑒰𑒪𑒲𑒏 𑒧𑒵𑒞𑓂𑒨𑒳 𑒂 𑒞𑒐𑒢𑒹 𑒯𑒧𑒹𑒪, 𑒑𑒰𑒧𑒥𑒰𑒪𑒲𑒏 𑒠𑒰𑒯 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒏𑒹 𑒏𑒩𑒻? 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝 𑒮𑒧𑒰𑒖 𑒏𑒱 𑒖𑒰𑒠𑒫 𑒮𑒧𑒰𑒖?

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒮𑒩𑓂𑒙𑒱𑒤𑒱𑒏𑒹𑒙𑒹𑒛 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒣𑒩 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒱𑒧 𑒣𑓂𑒩𑒯𑒰𑒩।

विदेहक ३७३ म अंक दिनांक ०१ जुलाई २०२३ सँ प्रारम्भ **नीति नवल सुशील**

http://www.videha.co.in विदेह पत्रिका-प्रथम मैथिली पाक्षिक ई :ISSN 2229-547X VIDEHA (सन् 2004) सँ।

- गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक विदेह, WhatsApp no
+919560960721 http://www.videha.co.in ISSN 2229-547X VIDEHA

५

विदेहक "साहित्यिक भ्रष्टाचार विशेषांक"

विदेह "साहित्यिक भ्रष्टाचार विशेषांक" लेल निम्नलिखित विषयपर आलेख ई-मेल editorial.staff.videha@gmail.com पर आमंत्रित अछि।

१ साहित्य, कला आ सरकारी अकादमी:-

(क) पुरस्कारक राजनीति

(ख) सरकारी अकादेमीमे पैसबाक गैर-लोकतान्त्रिक विधान

(ग) सत्तागुट आ अकादमी केर काज करबाक तरीका

(घ) सरकारी सत्ताक छद्म विरोधमे उपजल तात्कालिक समानान्तर सत्ताक कार्यपद्धति

(ङ) अकादेमी पुरस्कारमे पाइ फैक्टर: मिथक वा यथार्थ

२ व्यक्तिगत साहित्य संस्थान आ पुरस्कारक राजनीति

३ प्रकाशन जगतमे पसरल भ्रष्टाचार आ लेखक

४ मैथिलीक छद्म लेखक संगठन आ ओकर पदाधिकारी सबहक आचरण

५ स्कूल-कॉलेजक मैथिली विभागमे पसरल साहित्यिक भ्रष्टाचारक विविध रूप-

(ક) પાઙ્યક્રમ

(ખ) શ્રધ્યયન-શ્રધ્યાપન

(ગ) નયુિક્તિ

૬ સાહિત્યિક પત્રકારિતા, નવ્ીયૂ, મંચ-માઘ-માસ્ક શ્રા ઘકાત્પાાક ખેઘ-તમાશા

૭ ઘખક સવહક ળન્મ-મનાા શતાવ્દી કેન યુનાવ , કૈઘેઙનવાદ શ્રા તકના પાછૂક નાળનીતિ

૮ દઘતિ એવં ઘખકિા સવહક સંગે ભેદ-ભાવ શ્રા શ્રોકન શોષાાક વિવિધ તનીકા

૯ કોનો શ્રાન વિષય।

૬

વિદેહ વનૉઙકાસ્ટ ઘસ્ટિ

વિદેહ શ્રૌશ્રૌશ્રૌવિસ્યઇહશ્રછશ્રોસ્યા સમ્વન્ધી સૂચના ઘઘ શ્રપન હૌતસાપપ નમ્વન હ્મન હૌતસાપપ નો +૯૧૯૫૬૦૯૬૦૭૨૧ પન પઙાઉ, શ્રોકન પ્નયોગ માત્ન વિદેહ સમ્વન્ધી સમાચાન દેવાક ઘઘ કએઘ ળાએત।

- ગળેન્દ્ન ઙાકુન, સમ્પાદક વિદેહ, હૌતસાપપ નો +૯૧૯૫૬૦૯૬૦૭૨૧ હથથશ્ઠ:વિસ્યઇહશ્રછશ્રોસ્યા સ્યષાા ૨૨૨૯- ૫૪૭શ વિસ્યઇહશ્ર

મૈથિઘિ શ્રા મથિઘિસઁ સંવંધતિ કછિુ મુખ્ય સાસ્ટ:- શ્રાન ઘકિક વિષિયમે સૂચનો દતિોનાિઘિસાતાઙઙ્વિદિહાઽગમાઘિયોમ કેઁ ૬ મેઘસઁ પઙાવી

હાતપ઼ૌૌવિદેહાયોનિ ("વિદેહ" પ્નથમ મૈથિઘિ પાક્ષકિ ૬ પત્નકિા)

હnnપ:ગાળેનદનાnહાકુનવઊગાસપોnયોમ્૨૦૦૪૦૭વહાઊસાનકિ- ગાયહ્હ્હnમઊ (ઇંટનેટપન મૈથિલિ જાષાક પ્નાયીનnમ ઉપસ્થિnિ મૈથિલીક પહિલ વ્ઊૉગ- મૈથિલી જાષા વ્ઊૉગક ઍ્ગ્નીગેટન, ૫ જુલાઇ ૨૦૦૪)

હnnપ:વદિહાયોમ્૨૦૦૪૦૭વહાઊસાનકિ- ગાયહ્હ્હnમઊ (ઇંટનેટપન મૈથિલી જાષાક પ્નાયીનnમ ઉપસ્થિnિ મૈથિલીક પહિલ વ્ઊૉગ- મૈથિલી જાષા વ્ઊૉગક ઍ્ગ્નીગેટન, ૫ જુલાઇ ૨૦૦૪)

જાઊસનકિ ગાછ ળે સન ૨૦૦૦ સઁ યાહૂસાઈટીળપન છઊ હnnપૌીગીયાઈિસિયોમ્વહાઊસાનકિ_ગાયહ્હ્હnમઊ, હnnપૌીગીયાઈિસિયોમ્ગાગાળેનદના આદિ ઊકિપન આ અપ્પનો ૫ જુલાઇ ૨૦૦૪ ક પોસ્ટ હnnપ:ગાળેનદનાnહાકુનવઊગાસપોnયોમ્૨૦૦૪૦૭વહાઊસાનકિ- ગાયહ્હ્હnમઊ (કિછુ દિન ઊઊ હnnપ:વદિહાયોમ્૨૦૦૪૦૭વહાઊસાનકિ- ગાયહ્હ્હnમઊ ઊકિપન, સ્નોn ૌયવાયક માયહનિોડ હnnપસૌવાનયહીીનગૌવૅવદિહ ૨૫૮ યાપnને(સ) ડનોમ ૨૦૦૪ nો ૨૦૧૬- હnnપ:વદિહાયોમ જાઊસનકિ ગાછ-પ્નથમ મૈથિલી વ્ઊૉગ, મૈથિલી વ્ઊૉગક ઍ્ગ્નીગેટન) કેન નૂપમે ઇન્ટનેટપન મૈથિલીક પ્નાયીનnમ ઉપસ્થિnિક નૂપમે વદ્યિમાન અછિ। ઈ મૈથિલીક પહિલ ઇંટનેટ પn્નિકા થિક ળકન નામ વાદમે ૧ ળનવની ૨૦૦૮ સઁ "વદિહ" પડૈઇંટનેટપન મૈથિલીક પ્નથમ ઉપસ્થિnિક યાn્ના વદિહ- પ્નથમ મૈથિલી પાક્ષિક ઈ પn્નિકા યનિ પહુઁચઊ અછિ, ળે હnnપૌીવદિહાયોનિ પન ઈ પ્નકાશિn હોઇn અછિ। આવ "જાઊસનકિ ગાછ" ળાઊવૃnn 'વદિહ' ઈ-પn્નિકાક પ્નવક્nાક સંગ મૈથિલી જાષાક ળાઊવૃnnક ઍ્ગ્નીગેટનક નૂપમે પ્નયુક્n જડ નહઊ અછિ। વદિહ ઈ-પn્નિકા ઇષષાઘ ૨૨૨૯-૫૪૭૪ વઇયયહ્શ પઊઊવમથિલિ (યીમેન્દ્ન પ્નેમન્ષી) ૨૦૫૯ માઘે સંક્નાnn- ૨૦૦૩ ળનવની મૈથિલીક દોસન ઇંટનેટ પn્નિકા અછિ ળે એ ઊકિ ીીપાઊઊવમનિહિઊિમાનિપાગેળn પન છઊ મુદા આવ ઈ ઉપઊવ્ધ નૈ અછિ। ઈ ટપ્પિામી માn્ન ઇnિહાસ શુદ્યnા ઊઊ અછિ।

હnnપ:વદિહ- ાગાપેગાnોનવઊગાસપોnયોમ્ (મૈથિલી જાષા વ્ઊૉગક ઍ્ગ્નીગેટન)

હ્ત્ત્પ્:ૌૌવિદેહ્.યોમ્ (ઇંટરનેટપર મૈથિલી ભાષાક સભસઁ પુરાન ઉપલબ્ધ ઉપસ્થિતિ| લોકપ્રિય બ્લૉગ- મૈથિલી ભાષા બ્લૉગક એગ્રીગેટર પ ફ્લોર ૨૦૦૪ ૌૌગોડેનદ્રાહાકુરબલોગસપોત્.યોમ્)

હ્ત્ત્પ્:સામાદ્વલોગસપોત્.યોમ્ (પૂનમ મંડલ આ પ્રિયિકા હાક પહિલ મૈથિલી ન્યૂઝ પોર્ટલ, ૮ અગસ્ત ૨૦૦૪ સઁ)

હ્ત્ત્પ્:પ્રાકારાનત્રાવલોગસપોત્.યોમ્ (પ્રકારાંતર મૈથિલીક લોકપ્રિય બ્લૉગ, શ્રાવની ૨૦૦૫)

હ્ત્ત્પ્:વદિયાપાતિવલોગસપોત્.યોમ્ (મૈથિલીક લોકપ્રિય બ્લૉગ, અગસ્ત ૨૦૦૫)

હ્ત્ત્પ્:ૌૌવદિયાપાતીભિગ (મૈથિલીક લોકપ્રિય બ્લૉગ, અગસ્ત ૨૦૦૫)

હ્ત્ત્પ્:હેલ્લોમતિહિલિવલોગસપોત્.યોમ્ (હેલો મિથિલા- ધીરેન્દ્ર પ્રેમર્ષિ, સમ્પાદક-પ્રકાશક, રૂપા ઝા, સમ્પાદન સહયોગ, પલ્લવ, મૈથિલી સાહિત્યિકિ, ૩ મર ૨૦૦૬)

હ્ત્ત્પ્:પાલ્લાવલગોસોમેયોમ્ (હેલો મિથિલા- ધીરેન્દ્ર પ્રેમર્ષિ, સમ્પાદક-પ્રકાશક, રૂપા ઝા, સમ્પાદન સહયોગ, પલ્લવ, મૈથિલી સાહિત્યિકિ, ૧૭ મર ૨૦૦૬)

હ્ત્ત્પ્:હેલ્લોમતિહિલિવલોગસપોત્.યોમ્ (મૈથિલી ન્યૂઝ પોર્ટલ, સિતમ્બર ૨૦૦૭)

હ્ત્ત્પ્:ૌૌહેલ્લોમતિહિલિયોમ્ (મૈથિલી ન્યૂઝ પોર્ટલ, સિતમ્બર ૨૦૦૭)

હ્ત્ત્પ્:સહામપાદાક્ોરદપ્રેસસ.યોમ્ (મૈથિલી ન્યૂઝ પોર્ટલ, ફરવરી-શ્રાવની ૨૦૦૮)

હ્ત્ત્પ્:ૌૌસામાદ્યોમ્ (મૈથિલી ન્યૂઝ પોર્ટલ, ફરવરી-શ્રાવની ૨૦૦૮)

હ્ત્ત્પ્:હેલ્લોમતિહિલિૌરદપ્રેસસ.યોમ્

હ્ત્ત્પ્:પ્રેમારસહૌરદપ્રેસસ.યોમ્ (ધીરેન્દ્ર પ્રેમર્ષિ)

.

હ્ત્ત્પ્:નયહિલિહાસ્કહાક્ોલ્કાતાવલોગસપોત્.યોમ્ (મૈથિલીક લોકપ્રિય ગઝલક બ્લૉગ)

હ્ત્ત્પસ:મતિહિલિસતુદેનતુૌનેયોમ્ (મિથિલા સ્ટૂડેન્ટ ફોરમ)

.

હ્ત્ત્પસ:વગિયાનપાસાત્રગોવ.વિગિયાન-ગાતનાકાર (વૈજ્ઞાનિક તરનાકર)

ઢ્ઞ્ઞ્ઉ

હ્ત્ત્પ્:સાનસક્રતિફ્નાયન્ાતિહિલિનિદેશફસપ

હ્ત્ત્પ્:સાનસક્રતિફ્નાયન્ાસતુદેનત_પ્રોફેયતસ્લેશયોન્ફસપ?લેશયોન=મતિહિલિ

.

અઙઙ શ્મયસ્અ ઢઅયસ્ઓ યઓઅોઢયઅઢષ્હ્અમ આકાશવાણી દૂરદર્શન

હ્ત્ત્પ્:પ્રાસારવહાતાિગોવ.વિ

હ્ત્ત્પ્:નૌસોનાિયોમ્

હ્ત્ત્પસ:દોરદારસહાનગોવ.વિ

આકાશવાણી મૈથિલી પોડકાસ્ટ હ્ત્ત્પ્:પ્રાસારવહાતાિગોવ.વિ.પોદયાસત્પહપ?ઙલિંગુલગાગ=મતિહિલિ&ઙરોમ=૧૯૪૭-૦૮-૧૫&ઙોતૌપ=૨૦૨૦-૦૮-૨૯&તો=૨૦૫૦-૧૨-૩૧&સોરયહ=ઘઓ

આકાશવાણી પટના દરભંગા મૈથિલી ખેબલ ન્યૂઝ ટેક્સ્ટ ડાઉનલોડ-૧ હ્ત્ત્પ્:નૌસોનાિયોમ્ઢ્ઞ્ઞ્ઉ-ઞ્ઞષય-ઋદીઁ-અરયહિવે-ષેરયહાસપશ

આકાશવાણી પટના દરભંગા મૈથિલી ખેબલ ન્યૂઝ ટેક્સ્ટ ડાઉનલોડ-૨ હ્ત્ત્પ્:નૌસોનાિયોમ્ઢગોલાલ-થેશગાસપશ

આકાશવાણી દરભંગા હ્ત્ત્પ્:પ્રાસારવહાતાિગોવ.વિ.પલાયેરસોરયેપહપ?યહાનેલ=૨૮૨

શ્રાકાશવાામી દ૧જંગા પૂ ૮પૂવ યૈનઊ હ૧૧પસ્ૌીયુુતુવેયોમ્યહાનેનેઊ૩છઘદામવેર્બ્હમવ૪પશ્વોઊશ્રૌથિપ્મશવશ્ર

શ્રાકાશવાામી જાગાઊપુ૧ હ૧૧પ્:પ૧ાસા૧વહા૧ા૧ગીવ્નિપઊાયે૧સુો૧યેપહપ?યહાનેનેઊ=૩૫૯

શ્રાકાશવાામી પૂ૧ામયિાઁ હ૧૧પ્:પ૧ાસા૧વહા૧ા૧ગીવ્નિપઊાયે૧સુો૧યેપહપ?યહાનેનેઊ=૨૫૬

શ્રાકાશવાામી પટના હ૧૧પ્:પ૧ાસા૧વહા૧ા૧ગીવ્નિપઊાયે૧સુો૧યેપહપ?યહાનેનેઊ=૧૨૨

શ્ર૭ડ્ ૨ાામયર્શ્ર ઙ્શ્રયર્શ્રો ૫ાામઘડ્રષહ ાાપશ્રૌષ

શ્ર૭ડ્ ૨ાામયર્શ્ર ઙ્શ્રયર્શ્રો ાાપશ્રૌષ શ્રઙછહર્વપ

શ્ર૭ડ્ ૨ાામયર્શ્ર ઙ્શ્રયર્શ્રો થશ્રડપ્યષ શ્રાામય છ૩ઙઙપાામથ શ્રઙઙશ્રર્ઙષ

ઙ્શ્રર્દૈશ્ર ષશ્રજહશ્ર થવ ાાપશ્રૌષ યર્ષછ૩ષષર્શ્રોામષ

ષશ્રાામષશ્રય થવ

વર્યપહશ્રે - ડ્પશ્રઙાામર્શ્રાામઘૈ શ્રો૩થ૩જપ છહશ્રાામામપડ્

હ૧૧પસ્ૌીયુુતુવેયોમ્ંવર્દિહા-ઊ૧ણનિગા

વર્દિહા ઢ્રાદ શ્રઊુદ થાઊકનિગા માતિહઊિ શ્રુદાી જોકસ (નિયઊુદનિગા માતિહઊિ ષિગિન ડ્ાનગુાગે- ૨સ૧ ૧મિ નિ માતિહઊિ)

હ૧૧પસ્ૌીયુુતુવેયોમ્ંવર્દિહા`ળુ૧ણાઊ

.

હ૧૧પ્:વ૧ામહાનૌસ્વઊાગાસપો૧યોમ્ (મૈથઊિ સમાયા૧)

હ૧૧પ્ૌીમતિહઊિકહાવા૧યોમ્ (નેપાઊક મૈથઊિ ૬ પ૧્ાકાિ)

હ૧૧પ્:મતિહઊિનૌસ્યોમ્

હ૧૧પ્ૌીમાતિહઊિનૌસ્વઊાગાસપો૧યોમ્ (મથિઊિ શ્રા મૈથઊિક સમાયા૧ક સાર્ટ)

હ૧૧પ્ૌીહામા૧ગામનિ (મૈથઊિ ન્યૂળ પો૧્ટઊ)

હ૧૧પ્:મતિહઊિદો૧યોમ્વઊાગાસપો૧યોમ્ (મૈથઊિ ૧ાષ્ટ્૧ીય દૈનકિ)

હ૧૧પસ્:મપપદાનિકિયોમ્ (મૈથઊિ પુન૧્ળાગા૧ામ પ્૧કાશ, મૈથઊિ દૈનકિ)

હ૧૧પ્:મતિહઊિસામાદ્વઊાગાસપો૧યોમ્ (મથિઊિ સમાદ, મૈથઊિ દૈનકિ)

હ૧૧પ્:ળાણાકપુ૧નૌસ્વઊાગાસપો૧યોમ્ (મથિઊિ શ્રા મૈથઊિક સમાયા૧ક સાર્ટ)

હ૧૧પ્ૌીમતિહઊિઊિકયોમ્ (મૈથઊિ ન્યૂળ પો૧્ટઊ)

હ૧૧પ્:મતિહમિદાવિઊાગાસપો૧યોમ્ (મૈથઊિ ન્યૂળ પો૧્ટઊ)

હ૧૧પ્ૌીમતિહમિદાયિોમ્ (મૈથઊિ ન્યૂળ પો૧્ટઊ)

હ૧૧પસ્:મતિહઊિદહા૧ોહા૧વઊાગાસપો૧યોમ્ (મૈથઊિ ન્યૂળ પો૧્ટઊ)

હ૧૧પસ્:સમિાણયહાઊયોમ્ (મૈથઊિ ન્યૂળ પો૧્ટઊ)

હ૧૧પસ્:માતિહઊિળિનિદાવાદ્યોમ્ (મૈથઊિ ન્યૂળ પો૧્ટઊ)

.

ह्ततप्:मतिहिविलाणविवेगासपोतयोम्

ह्ततप्ःौौयहमुणदाणगानपायहहयिोम्

ह्ततप्:कसिुणसाणकाएपवेकौौनदपनेससयोम्

ह्ततप्ःौौकसिुणसाणकाएपवेकयोणन्

ह्ततप्:मातिहविसोणगासहुववेगासपोतयोम्

ह्ततप्ःौौनाळणपिाएवावयिोम्

ह्ततपस्:मातिहविनौसनेतौनकयोम्

ह्ततपस्:मतिहविमनिोनयोम्

ह्ततपस्ःौौमतिहविनि

ह्ततप्:यसतसोनगनि (छषथष)

ह्ततप्ःौौसामायसाएयोम् (समय साए)

ह्ततपस्ःौौमातिहविनगनि (नोशन योयनी)

ह्ततपस्:दोनवाकसातोनग (मशिन दून्वाक्षत)

ह्ततप्:मतिहविकसहानसहकिसहावहयिाणनिनेत (मथिविक्षन शकि्षा श्रजायिाण)

ह्ततप्:मतिहविकसहानि (मथिविक्षन शकि्षा श्रजायिाण)

ह्ततपस्:मसिसौनिमतिहविकसहानववेगासपोतयोम् (सद्यिनिस्तु- मशिन मथिविक्षन एपि)

ह्ततपस्:मतिहविणनि (मथिविणी)

ह्ततपस्ःौौमातिहविमाणयहनि (मैथवि मंय)

ह्ततप्:मादहुवाणयिोनि

ह्ततप्ःौौपनेमकुमानमाएविकयोम

ह्ततप्:पाणदाएणौनदपनेससयोम्

ह्ततप्ःौौमतिहविौनएदतक

ह्ततप्ःौौमतिहवियहौकयोम्

ह्ततप्:मातिहविसोणगासगेतववेगासपोतयोम

ह्ततप्:नायपनावहतवहततववेगासपोतयोम्

ह्ततप्:मतिमोहणळहाद३ववेगासपोतयोम्

ह्ततपस्:मातिहविसौसतह्यापानयिहानयहववेगासपोतयोम् (मैथवि स्वास्थ्य पनयिन्या- नमाकन योयनीक व्एॅाग)

ह्ततप्:मातिहवि-दानपाणववेगासपोतयोम् (मैथविक वेकप्नयि व्एॅाग)

ह्ततप्:मतिहवितोएववेगासपोतयोम (मथिविटोए मैथविक वेकप्नयि व्एॅाग)

ह्ततप्:मातिहवियिनिमाववेगासपोतयोम् (मैथवि श्वन्मिस)

હાાપ઼:માિહભિડિભિમસ઼વભિ઼ાસપોાયોમ઼ (મૈથિભિ શ્રભિ઼્સ)

હાાપ઼:માિહભિ-દ઼ામાવભિ઼ાસપોાયોમ઼ (વ઼દેિહ મૈથિભિ નાટ્ય઼ ઉ્સવ઼- વેયન ઠાકુાક વ્ભ઼ૉગ)

હાાપ઼:મળનક઼યોયય઼ (ૄ ળનકપુા ન્યૂળ઼, ાાૄ મૉઙભ, મથિભિ ૄન્શ્ટો્મેશન)

હાાપ઼ૌૌથેાામિપાભયોયય઼ (ાાૄ નેપાભ મથિભિ ળનકપુા મયેશ હાભયાભ શ્રનયાામિ શ્રનયૌહેિ સે)

હાાપ઼:માિહભિુામાિહભિવભિ઼ાસપોાયોમ઼ (મૈથભિક શ્રા મથિભિક ભિકપ્ાયિ઼ વ્ભ઼ૉગ)

હાાપસ઼ૌૌમાિહભિદાિનિકિનિ઼ (મથિભિ દૈનકિ)

હાાપ઼ૌૌમાિહભિામાનયહ઼વભિ઼ાસપોાયોમ (મથિભિ મંચ)

હાાપ઼:માિહભિસોનગવભિ઼ાસપોાયોમ઼ (મથિભિ શ્રા મૈથભિક સમાયાાક વ્ભ઼ૉગ)

હાાપ઼:માિહભિડુિનદાાનિવભિ઼ાસપોાયોમ઼ (મૈથભિ શ્રાઉન્ડેશન)

હાાપ઼:માિહભિવિહાસહાવભિ઼ાસપોાયોમ઼ (કાશ્ય઼પ કમભક વ્ભ઼ૉગ)

હાાપ઼:ાકળાોાહ઼વભિ઼ાસપોાયોમ઼ (નૂપેશ કુમાા હા "ાપોથ"ક વ્ભ઼ૉગ)

હાાપ઼:પાાાવિભિ઼ાસપોાયોમ઼ (મૈથભિક ભિકપ્ાયિ઼ વ્ભ઼ૉગ)

હાાપ઼:સનિગાાહાાવભિ઼ાસપોાયોમ઼ (મૈથભિક ભિકપ્ાયિ઼ વ્ભ઼ૉગ)

હાાપ઼:વ઼ાયહકિોાદપપેસસયોમ઼ (મૈથભિક ભિકપ્ાયિ઼ વ્ભ઼ૉગ)

હાાપ઼:માિહભિનિડોવભિ઼ાસપોાયોમ (મૈથભિક ભિકપ્ાયિ઼ વ્ભ઼ૉગ)

હાાપ઼:માિહભાસામાયહાાવભિ઼ાસપોાયોમ (મૈથભિક ભિકપ્ાયિ઼ વ્ભ઼ૉગ)

હાાપ઼:પભિકહૌવભિ઼ાસપોાયોમ઼ (મૈથભિક ભિકપ્ાયિ઼ વ્ભ઼ૉગ)

હાાપ઼:દેસભિવાયનાવભિ઼ાસપોાયોમ઼ (મૈથભિક ભિકપ્ાયિ઼ વ્ભ઼ૉગ)

હાાપ઼:માિહભિયનળહાવભિ઼ાસપોાયોમ઼ (મૈથભિક ભિકપ્ાયિ઼ વ્ભ઼ૉગ)

હાાપ઼:ગાામ-ગહાાવભિ઼ાસપોાયોમ઼ (મૈથભિક ભિકપ્ાયિ઼ વ્ભ઼ૉગ)

હાાપ઼:માિહભિ-મહિનિવભિ઼ાસપોાયોમ઼ (મૈથભિક ભિકપ્ાયિ઼ વ્ભ઼ૉગ)

હાાપ઼ૌૌમાિહભિભિકહાકસાનગાહવભિ઼ાસપોાયોમ઼ (મૈથભિ ભેપ્પક સંઘક ળાભસ્થભ)

હાાપ઼ૌૌમાિહભિયિોક઼ (મથિભિ કભ્યાભ ઑ્ગેનાઇળેશન, યૂકે઼)

હાાપ઼:મનિાપળાનાકપુાોાગ઼ (મનિાપ, ળનકપુા)

હાાપ઼ૌૌાિદાાવહાનગોાગ઼ (શ્રાકાશવ઼ામી દાભંગાક સાઇટ)

હાાપ઼:માિહભિનગાનોાગ઼ (મથિભિંગાનક સાઇટ)

હાાપ઼ૌૌદેસભિવાયાનાયોમ઼ (દેસભિ વય઼ના, હૈદાાવાદ)

હાાપ઼ૌૌવ઼મયમનિ઼ (વ઼દ્યિપતિ મૈથભિ યુવ઼ા મંચ)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂://𑒖𑒰𑒧𑒱𑒞𑒱𑒯𑒪𑒱𑒨𑒼𑒧𑓂 (𑒧𑒟𑒱𑒪𑒱𑒏 𑒮𑒦𑓂𑒨𑒞𑒰, 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱, 𑒫𑒖𑒲𑒞𑒱, 𑒑𑒲𑒞-𑒮𑓀𑒑𑒲𑒞 𑒂 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒩𑒰𑒮 𑒖𑒰𑒢𑒏𑒰𑒩𑒲𑒏 𑒕𑒪)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒮𑒼𑒥𑒯𑒰𑒑𑒨𑒰𑒧𑒞𑒱𑒯𑒪𑒱𑒞𑒥𑒨𑒼𑒧𑓂 (𑒮𑒾𑒦𑒰𑒑𑓂𑒨 𑒧𑒟𑒱𑒪𑒰- 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒔𑒻𑒢𑒪)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒏𑒰𑒮𑒯𑒨𑒰𑒣- 𑒧𑒞𑒱𑒯𑒪𑒱𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑒮𑓂:𑒏𑒰𑒮𑒯𑒨𑒰𑒣𑒰𑒩𑒞𑒮𑒨𑒯𑒼𑒪𑒾𑒩𑒠𑒣𑒹𑒮𑒮𑒨𑒼𑒧𑓂 (𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒏𑒬𑓂𑒨𑒣 𑒂 𑒬𑒬𑒱𑒥𑒰𑒪𑒰𑒏 𑒮𑒰𑒃𑒙)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒧𑒞𑒱𑒯𑒪𑒱𑒣𑒰𑒢𑒱𑒞𑒢𑒱𑒑𑒰𑒞𑒩𑒰𑒢𑒱𑒢𑒱𑒑𑒰𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒠𑒳𑒪𑒰𑒩𑒳𑒥𑒰𑒥𑒳𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒪𑒱𑒛𑒱𑒪𑒱𑒧𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒮𑒹𑒩𑒳𑒩𑒰𑒏𑒪𑒰𑒖𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒪𑒱𑒛𑒱𑒪𑒱𑒧𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒪𑒱𑒫𑒱𑒠𑒲𑒮𑒼𑒢𑒑𑒰𑒮𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒏𑒰𑒪𑒱𑒏𑒰𑒢𑒞𑒖𑒯𑒰𑒥𑒳𑒨𑒯𑒼𑒩𑒑 (𑒏𑒰𑒪𑒲 𑒏𑒰𑓀𑒞 𑒗𑒰 "𑒥𑒴𑒔")

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒮𑒰𑒏𑒹𑒞𑒰𑒢𑒰𑒢𑒠𑒮𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂 (𑒮𑒰𑒏𑒹𑒞𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠𑒖𑒲𑒏 𑒖𑒰𑒪𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒑𑒳𑒝𑒖𑒰𑒝𑒑𑒰𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂 (𑒑𑒳𑓀𑒖𑒢𑒖𑒲𑒏 𑒖𑒰𑒪𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒠𑒰𑒩𑒯𑒱𑒪𑒹𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂 (𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧 𑒠𑒩𑒱𑒯𑒩𑒹𑒏 𑒖𑒰𑒪𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒠𑒲𑒮𑒯𑒰𑒢𑒏𑒰𑒩𑒢𑒰𑒥𑒱𑒢𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂 (𑒠𑒹𑒫𑒬𑓀𑒏𑒩 𑒢𑒫𑒲𑒢𑒏 𑒖𑒰𑒪𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂://𑒠𑒰𑒨𑒰𑒝𑒰𑒩𑒰𑒨𑒰𑒝𑒰𑒨𑒼𑒧𑓂 (𑒢𑒨𑒏𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒮𑒰𑒃𑒙)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂://𑒢𑒱𑒠𑒱𑒢𑒱𑒧𑒥𑒰𑒮𑒮𑒨𑒼𑒩𑒑𑒰𑒢𑒣 (𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲𑒨 𑒠𑒴𑒞𑒰𑒫𑒰𑒮 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂://𑒣𑒳𑒩𑒫𑒼𑒞𑒞𑒰𑒩𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒪𑒱𑒮𑒰𑒧𑒰𑒖𑒨𑒼𑒧𑓂 (𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫𑒼𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒮𑒧𑒰𑒖)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂://𑒣𑒳𑒩𑒫𑒼𑒞𑒞𑒰𑒩𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒪𑒱𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂 (𑒧𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒰𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱𑒏 𑒮𑒧𑒢𑓂𑒫𑒨 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱𑒏 𑒞𑓂𑒩𑒻𑒧𑒰𑒮𑒱𑒏 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒣𑒰𑒢𑒧𑒞𑒱𑒯𑒪𑒠𑒯𑒰𑒧𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒪𑒱𑒏𑒰𑒥𑒱𑒞𑒰𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒣𑒰𑒢𑒏𑒰𑒖𑒖𑒯𑒰𑓒𑓓𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒪𑒱- 𑒯𑒰𑒏𑒳𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒧𑒰𑒢𑒰𑒏- 𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒪𑒱𑒥𑒱𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒧𑒞𑒱𑒯𑒪𑒳𑒠𑒰𑒨𑒼𑒩𑒑

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒠𑒮𑒰𑒪𑒳𑒨𑒯𑒱𑒨𑒰𑒑𑒼𑒠𑒳𑒪𑒮 (𑒛𑒱𑒢𑒱𑒑𑒳𑒮𑒱𑒞𑒰𑒨𑒱 𑒭𑒳𑒩𑒫𑒹𑒨 𑒰𑒛 𑒃𑒢𑒠𑒰, 𑒒𑒩𑒰𑒧𑒼𑒣𑒯𑒼𑒢𑒹 𑒑𑒹𑒨𑒼𑒩𑒠𑒢𑒱𑒑𑒰𑒮)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒠𑒮𑒰𑒪𑒳𑒨𑒯𑒱𑒨𑒰𑒑𑒼𑒠𑒳𑒪𑒮𑒞𑒱𑒬𑒼𑒢𑒼𑒧𑒨𑒞𑒹𑒩𑒧𑓂𑓑𑓗𑓑𑓘 (𑒛𑒱𑒢𑒱𑒑𑒳𑒮𑒱𑒞𑒰𑒨𑒱 𑒭𑒳𑒩𑒫𑒹𑒨 𑒰𑒛 𑒃𑒢𑒠𑒰, 𑒒𑒩𑒰𑒧𑒼𑒣𑒯𑒼𑒢𑒹 𑒑𑒹𑒨𑒼𑒩𑒠𑒢𑒱𑒑𑒰𑒮, 𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒪𑒱)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒧𑒳𑒮𑒱𑒨𑒱𑒩𑒨𑒼𑒪𑒞𑒼𑒠𑒨𑒼𑒧𑓂𑒧𑒳𑒮𑒱𑒨𑒱𑒨𑒰𑒞𑒹𑒑𑒼𑒩𑒨𑒣𑒯𑒣?𑒠𑒱=𑓑𑓐𑓕𑓗𑓖

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒪𑒱𑒨𑒰𑒠𑒹𑒧𑒨𑒼𑒩𑒑

𑒯𑒞𑒞𑒣𑒮𑓂:𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒪𑒱𑒨𑒰𑒠𑒹𑒧𑒨𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩𑒼𑒩𑒑 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒧𑒲, 𑒣𑒙𑒢𑒰)

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒦𑒼𑒖𑒣𑒳𑒩𑒲 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒧𑒲, 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒩𑒞𑒰𑒢𑒠𑒨𑒳𑒪𑒞𑒳𑒹𑒠𑒹𑒪𑒯𑒑𑒼𑒫𑒞𑒢𑒨𑒱𑒢𑒲𑒣𑒮𑒲𑒨𑒧𑒨𑒼𑒢𑒹𑒨𑒞𑒠𑒼𑒞 𑒩𑒞𑓂𑒁𑒩𑒞+𑒕𑒳𑒪𑒞𑒳𑒹+𑒩𑒢𑒠+𑒛𑒰𑒢𑒑𑒰𑒑𑒹𑒯𑒹𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒪𑒱- 𑒦𑒯𑒼𑒖𑒣𑒳𑒩𑒲+𑒁𑒨𑒰𑒠𑒹𑒧𑒨

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱𑒮𑒼𑒢𑒨𑒹𑒛𑒼𑒢𑒑𑒼𑒹𑒞𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒹𑒮𑒱𑒮𑒱𑒮𑒼𑒢𑒑

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒛𑒠𑒼𑒢𑒰𑒣𑒢𑒼𑒖𑒹𑒨𑒞𑒼𑒢𑒑

𑒯𑒞𑒞𑒣𑒮𑓂𑓁𑒛𑒠𑒼𑒢𑒰𑒯𑒼𑒮𑒼𑒞𑒠𑒼𑒢𑒑𑓂𑒛𑒳𑒥𑒻𑒏𑒱𑒛𑒳𑒥- 𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒥𑓑𑓐𑒢𑒑𑒰𑒢𑒼𑒧𑒼𑒢𑒑𑒰𑒞𑒼𑒧𑒮𑓂𑒧𑒰

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒞𑒢𑒰𑒢𑒮𑒥𑒰𑒞𑒹𑒛𑒠𑒼𑒢𑒰𑒣𑒢𑒼𑒖𑒹𑒨𑒞𑒼𑒢𑒑𑒥𑒰𑒢𑒑𑒳𑒰𑒑𑒹𑒮𑓂𑒧𑒰

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒫𑒱𑒯𑒱𑒢𑒥𑒼𑒏𑒧𑒰𑒢𑒨𑒯𑒼𑒢𑒑 (𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒂𑒿𑒢𑒪𑒰𑒃𑒢 𑒏𑒲𑒢𑒴)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒫𑒱𑒯𑒱𑒢𑒥𑒼𑒏𑒧𑒰𑒢𑒨𑒯𑒼𑒢𑒑𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱_𑒣𑒢𑒼𑒠𑒳𑒨𑒞𑒮_𑒢𑒹𑒥𑒱𑒢𑒱𑒣𑒯𑒣 (𑒖𑒰𑒢𑒴 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰- 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒼𑒪𑒏𑒮 𑒢𑒹𑒥𑒱𑒢𑒱)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒧𑒱𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒰- 𑒯𑒰𑒞𑒴𑒨𑒼𑒧𑓂 (𑒖𑒰𑒢𑒴 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰- 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒼𑒪𑒏𑒮 𑒢𑒹𑒯𑒹𑒢 𑒧𑒰𑒞𑒹𑒢𑒰𑒦𑒱𑒮 𑒢𑒹𑒥𑒱𑒢𑒱)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒞𑒩𑒞𑒱𑒏𑒰𑒣𑒩𑒏𑒰𑒮𑒯𑒢𑒨𑒼𑒧𑓂 (𑒬𑓂𑒩𑒳𑒞𑒱𑒏𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒢𑒏 𑒮𑒰𑒃𑒙- 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒏)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑒮𑓂𑓁𑒮𑒯𑒰𑒮𑒯𑒱𑒣𑒩𑒏𑒰𑒮𑒯𑒢𑒫𑒥𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂 (𑒬𑒬𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒢- - 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒏)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑒮𑓂𑓁𑒣𑒰𑒥𑒥𑒰𑒫𑒣𑒳𑒫𑒥𑒱𑒨𑒰𑒞𑒲𑒢𑒫𑒥𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂 (𑒣𑒥𑒥𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒢- - 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒏)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒢𑒫𑒰𑒩𑒧𑒫𑒯𑒨𑒼𑒧𑓂 (𑒢𑒫𑒰𑒩𑒧𑓂𑒦- - 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒏)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒑𑒼𑒩𑒏𑒯𑒣𑒰𑒞𑒢𑒼𑒢𑒑𑒢𑒣

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒮𑒰𑒖𑒯𑒼𑒢𑒑𑒢𑒣

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒏𑒰𑒢𑒞𑒱𑒣𑒳𑒢𑒼𑒥𑒱𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒧𑒱𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒰𑒯𑒨𑒠𑒼𑒢𑒑

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒖𑒨𑒼𑒞𑒱𑒨𑒼𑒢𑒮𑒳𑒥𑒰𑒢𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒢𑒲𑒏𑒩𑒲 𑒛𑒼𑒙 𑒏𑒼𑒧)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒧𑒱𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒰𑒧𑒰𑒢𑒞𑒯𑒢𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒫𑒩𑒰𑒢𑒠𑒫𑒯𑒱𑒩𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒫𑒱𑒯𑒱𑒩𑒫𑒰𑒢𑒱𑒮𑒼𑒢𑒑

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒱𑒖𑒼𑒏𑒹𑒮𑒫𑒥𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒩𑒠𑒼𑒩𑓓𑓗𑒖𑒩𑒫𑒥𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒏𑒛𑒩𑒠𑒩𑓂𑒠𑒨𑒼𑒧𑓂 (𑒯𑒹𑒥𑒥𑒲 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧 𑒣𑓂𑒩𑒞𑓂𑒨𑒹𑒏 𑒬𑒢𑒱𑒏𑒹𑓀 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪𑒲 𑒮𑒧𑒨𑒰𑒢𑒳𑒮𑒰𑒩 𑒩𑒰𑒞𑒱 𑓘:𑓓𑓐 𑒥𑒖𑒹𑒮𑒿 𑓑𑓑 𑒥𑒖𑒹𑒨𑒩𑒱 𑒞𑒟𑒰 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱𑒏 𑒫𑒱𑒭𑒨𑒫𑒮𑓂𑒞𑒳𑒣𑒩 𑒏𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒱𑒞 𑒔𑒻𑒙𑒥𑒰 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧 𑒣𑓂𑒩𑒞𑓂𑒨𑒹𑒏 𑒮𑒼𑒧𑒏𑒹𑓀 𑒩𑒰𑒞𑒱 𑓑𑓐 𑒮𑒿 𑓑𑓑 𑒥𑒖𑒹𑒨𑒩𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒩𑒝)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒩𑒠𑒲𑒏𑒰𑒢𑒞𑒱𑒣𑒳𑒩𑒨𑒼𑒧𑓂 (𑒯𑒹𑒥𑒥𑒲 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧 𑒣𑓂𑒩𑒞𑓂𑒨𑒹𑒏 𑒬𑒢𑒱𑒏𑒹𑓀 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪𑒲 𑒮𑒧𑒨𑒰𑒢𑒳𑒮𑒰𑒩 𑒩𑒰𑒞𑒱 𑓘:𑓓𑓐 𑒥𑒖𑒹𑒮𑒿 𑓑𑓑 𑒥𑒖𑒹𑒨𑒩𑒱 𑒞𑒟𑒰 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱𑒏 𑒫𑒱𑒭𑒨𑒫𑒮𑓂𑒞𑒳𑒣𑒩 𑒏𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒱𑒞 𑒔𑒻𑒙𑒥𑒰 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧 𑒣𑓂𑒩𑒞𑓂𑒨𑒹𑒏 𑒮𑒼𑒧𑒏𑒹𑓀 𑒩𑒰𑒞𑒱 𑓑𑓐 𑒮𑒿 𑓑𑓑 𑒥𑒖𑒹𑒨𑒩𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒩𑒝)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒖𑒧𑒣𑒞𑒫𑒨𑒼𑒢𑒹𑒨𑒯𑒰𑒢𑒹𑒥𑒹𑒣𑒰𑒥𑒲 (𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪 𑒙𑒲𑒫𑒲-𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩 𑒙𑒲𑒫𑒲 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧 𑒮𑒴𑒔𑒢𑒰)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒖𑒰𑒢𑒏𑒲𑒛𑒱𑒢𑒼𑒢𑒑𑒢𑒣 (𑒖𑒰𑒢𑒏𑒲 𑒅𑒤.𑒅𑒧. 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒧𑒰𑒔𑒰𑒩 𑒩𑒹𑒛𑒱𑒨𑒼)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒧𑒱𑒞𑒱𑒯𑒱𑒪𑒰𑒩𑒠𑒲𑒨𑒼𑒧𑓂 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒩𑒹𑒛𑒱𑒨𑒼)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒨𑒼𑒞𑒳𑒥𑒹𑒨𑒼𑒧𑒳𑒮𑒹𑒢𑓂𑒯𑒰𑒢𑒰𑒏𑒛𑒱𑒧 (𑒖𑒰𑒢𑒏𑒲 𑒅𑒤.𑒅𑒧. 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒧𑒰𑒔𑒰𑒩 𑒩𑒹𑒛𑒱𑒨𑒼𑒏 𑒨𑒳𑒙𑒳𑒥 𑒔𑒻𑒢𑒪)

હતતપ્ઃૌૌમાદીમિતિહિભિોમગ (મૈથિભિ રેડિયો)

હતતપ્ઃૌૌપપાનમતિહિભિોમગ (રેડિયો અપ્પન મથિભિ ૮૪૪ મહ્ઝ)

હતતપ્ઃૌૌળાનાકપુમતોદાયૃયોમનપ્

હતતપ્ઃમાદાનપુમાસકાૃોમગ

હતતપ્ઃૌૌમાદહેસહકોમગ (એસોશએશન ઑફ્ નેપાળી મધેસીળ ઇન યૂકે)

હતતપ્ઃૌૌમતિહિભિામતયોમ્ (શ્રીમતિ પ્રમા હાક સાઇટ)

હતતપ્ઃૌૌમતિહિભિાવહિમયોમ્

હતતપ્ઃૌૌસુગાતસિોપાનયોમ્

હતતપ્ઃૌૌમાતિહિભિસામાળોમગનિ

હતતપ્ઃૌૌમાતિહિભિસામાળયોમ્

હતતપ્ઃૌૌળાનાકપુમયતિૃયોમ્

હતતપ્ઃૌૌળાનાકપુમયોમનપ્

હતતપ્ઃહેમોતતનેત્~માતિહિભિસ્

હતતપ્ઃસહ્યામપમાકાસહળહાયોમ્

હતતપ્ઃમામાનાતહળહાયોમ્

હતતપ્ઃૌૌમામાળહાયોમ્

હતતપ્ઃસુદહાકામયોનિમાતિહિભિ

હતતપ્ઃૌૌમાતિહિભિસ્નેત્

હતતપ્ઃૌૌગેતપરેદયિતીનોનભિનિયોમ્

હતતપ્ઃૌૌવહિમતમિસ્યોમ્

હતતપ્ઃૌૌવહિૌસ્

હતતપ્ઃૌૌપાતનાદાભિયૃયોમ્

હતતપ્ઃૌૌકમમામાનવભોગસપોતયોમ્

હતતપ્ઃૌૌદિ- માતિહિભિ- કાવતિાવભોગસપોતયોમ્

હતતપ્ઃૌૌમતિહિભિસેવાસામતિવિભોગસપોતયોમ્

હતતપ્ઃૌૌળાનકતિોદાયૃવભોગસપોતયોમ્

હતતપ્ઃૌપળહાવભોગસપોતયોમ્

હતતપ્ઃયહતિતહાળાગાતિ (દેવનાગરી ભિપિકિ વ્ભૉગાક એગ્રીગેટર)

હતતપ્ઃમાભિમાનગાવભોગસપોતયોમ્ (મૈભિંગ નાટ્ય સંસ્થાક વ્ભૉગ)

હતતપ્ઃમાભિમાનગાનિ (મૈભિંગ)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒧𑒰𑒪𑒱𑒢𑒰𑒢𑒑𑒰𑒨𑒼𑒧𑓂 (𑒧𑒻𑒪𑒼𑒩𑓀𑒑)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒫𑒰𑒢𑒠𑒰𑒢𑒰𑒮𑒑𑒺𑒞𑒫𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒠𑒰𑒢𑒫𑒯𑒢𑒑𑒰𑒢𑒰𑒗𑒫𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒧𑒱𑒞𑒱𑒯𑒪𑒰_𑒮𑒰𑒧𑒰𑒨𑒯𑒰𑒞𑒢𑒰𑒣𑒲𑒠𑒨𑒼𑒧𑓂𑒧𑒱𑒞𑒱𑒯𑒪𑒰𑒮𑒰𑒧𑒰𑒨𑒯𑒰 (𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒂 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒮𑒧𑒰𑒔𑒰𑒩𑒏 𑒮𑒰𑒃𑒗)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒨𑒰𑒞𑒱𑒨𑒼𑒢𑒣𑒼𑒢𑒰𑒢𑒹𑒞𑒧𑒰𑒮𑒱𑒧𑒯𑒰𑒧

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒫𑒱𑒠𑒨𑒰𑒢𑒱𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒪𑒰𑒧𑒱𑒩𑒢𑒱𑒠𑒹𑒬𑒰𑒮𑒣𑒬 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒓𑒳𑒥𑒰𑒢 𑒂 𑒁𑒏𑒰𑒢𑓂𑒗)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒧𑒱𑒞𑒱𑒯𑒪𑒰𑒢𑒰𑒞𑒮𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒧𑒱𑒞𑒱𑒯𑒪𑒰𑒣𑒰𑒢𑒱𑒞𑒢𑒱𑒑𑒼𑒢𑒑

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒪𑒰𑒢𑒱𑒞 (𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒮𑒰𑒃𑒗)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒧𑒱𑒞𑒱𑒯𑒪𑒰𑒢𑒪𑒱𑒢𑒱𑒨𑒼𑒧𑓂 (𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒮𑒰𑒃𑒗)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒢𑒪𑒱𑒢𑒱𑒧𑒱𑒞𑒱𑒯𑒪𑒰𑒢𑒱 (𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒮𑒰𑒃𑒗)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒢𑒢𑒪𑒼𑒫𑒢𑒣

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪𑒨𑒰𑒠𑒹𑒧𑒨𑒼𑒢𑒑𑒢𑒣

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒏𑒰𑒢𑒢𑒰𑒑𑒼𑒮𑒯𑒰𑒯𑒲𑒢𑒑

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒮𑒳𑒢𑒧𑒰𑒮𑒞𑒱𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒧𑒰𑒞𑒱𑒯𑒪𑒲𑒢𑒪𑒠𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒧𑒱𑒞𑒱𑒯𑒪𑒰- 𑒧𑒳𑒮𑒹𑒧𑒨𑒼𑒧𑒰𑒫𑒳𑒞𑒧𑒧𑒥𑒢𑒱𑒠𑒹𑒬𑒯𑒰𑒧𑒪

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒞𑒢𑒫𑒱𑒯𑒳𑒫𑒰𑒢- 𑒢𑒫𑒲𑒢𑒮𑒞𑒱𑒨𑒹𑒠𑒳𑒢𑒣

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒮𑒾𑒮𑒞𑒥𑒳𑒢𑒠𑒰𑒞𑒲𑒢𑒨𑒼𑒧𑓂 (𑒮𑓂𑒫𑒮𑓂𑒞𑒱 𑒅𑒰𑒇𑒢𑓂𑒙𑒹𑒬𑒢𑒏 𑒮𑒰𑒃𑒗)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒥𑒳𑒢𑒠𑒰𑒞𑒲𑒢𑒮𑒰𑒢𑒨𑒾𑒢𑒞𑒲𑒢𑒮𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒣𑒧𑒨𑒧𑒑𑒼𑒫𑒢𑒣

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒧𑒼𑒑𑒼𑒫𑒢𑒣 (𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪 𑒮𑒢𑒏𑒰𑒢𑒏 𑒮𑒰𑒃𑒗)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒪𑒢𑒧𑒳𑒫𑒯𑒱𑒢𑒨𑒱𑒢𑒱

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒑𑒼𑒫𑒫𑒯𑒱𑒢𑒨𑒱𑒢𑒱 (𑒫𑒯𑒱𑒢 𑒮𑒢𑒏𑒰𑒢𑒏 𑒮𑒰𑒃𑒗)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒢𑒱𑒠𑒰𑒑𑒼𑒫𑒢𑒱

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒢𑒰𑒗𑒫𑒯𑒰𑒮𑒯𑒰𑒢𑒨𑒱𑒢𑒱

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒯𑒢𑒱𑒠𑒢𑒱𑒠𑒲𑒮𑒯𑒰𑒪𑒨𑒰𑒢𑒨𑒱𑒢𑒱

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒞𑒹𑒧𑒱𑒞𑒱𑒯𑒪𑒰𑒞𑒢𑒰𑒣𑒲𑒠𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒧𑒱𑒞𑒱𑒯𑒪𑒰𑒨𑒼𑒢𑒢𑒹𑒨𑒞𑒨𑒼𑒧𑓂

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂𑓁𑒮𑒰𑒫𑒯𑒰𑒢𑒹𑒞 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯𑒏 𑒮𑒰𑒃𑒗)

[illegible] (मैथिलि विवाहक साइट)

[illegible] (मैथिलि विवाहक साइट)

[illegible] (मैथिलि विवाहक साइट)

[illegible] (मैथिलि विवाहक साइट)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] (नेशनल लाइब्रेरी कोलकाता)

[illegible] (दिल्ली पब्लिक लाइब्रेरी)

[illegible] (क्वीन्स पब्लिक लाइब्रेरी)

[illegible] (राजा राम मोहन राय लाइब्रेरी फाउंडेशन)

[illegible] (साहित्य अकादमीक साइट)

[illegible] (नेशनल बुक ट्रस्टक साइट)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] (भारतीय भाषा संस्थानक साइट)

[illegible]

[illegible]

[illegible] (राष्ट्रीय अनुवाद मशिन)

હ્તતપ્ઃ્ૌૌસામસુણ્ગ્યોમ્નિ્ૌસ્ળેયાળૌસ્ર૦૧ર્તાગોપે- ળતિ્ાતુપે- ૌાનદસ- વ્ાનિગ- તોગોતહે્ા- નિદાિ- વેસત- ળતિ્ાનય- તાળેતત (થ્રઘઘ્રોઢ્ઙ ડ્ર્થઙઢ્રથઉઢ્ઙ શ્રૌશ્રઢ્ય)

હ્તતપ્ઃ્ૌૌસામસુણ્ગ્યોમ્નિ્ૌસ્ળેયાળૌસ્ર૦૧૧સામસુણ્ગ- ઙેળયિતિતેસ- તહે- ૌનિનોસ- ોડ- તાગોપે- ળતિ્ાતુપે- ૌાનદસ- ર૦૧૦ (થ્રઘઘ્રોઢ્ઙ ડ્ર્થઙઢ્રથઉઢ્ઙ શ્રૌશ્રઢ્ય)

હ્તતપ્ઃ્ૌૌસામસુણ્ગ્યોમ્નિ્થાગોપે- શ્રૌાનદસ્નિદેશ્હતમળ (થ્રઘઘ્રોઢ્ઙ ડ્ર્થઙઢ્રથઉઢ્ઙ શ્રૌશ્રઢ્ય)

હ્તતપ્ઃળણાણપતિ્હ્ણેત (જાાતીય ળ્ઞાણપીઠક સાર્ટ)

હ્તતપ્ઃવપાાસિહદ્િનિ (જાાતીય જાષા પાષિદ, કોળકાતાક સાર્ટ)

હ્તતપ્ઃ્ૌૌવહાાતયિ્વહાસહપાાસિહદ્યોમ્ (જાાતીય જાષા પાષિદ, કોળકાતાક વાગા્થ)

હ્તતપ્ઃ્ૌૌતહેમાણવોકોપાડિ્યોમ્ (મૈન-વુકા પુાસ્કાાક સાર્ટ)

હ્તતપ્ઃ્ૌૌયોમમોણૌળતહડુણદાતોનિયોમ્ (ક◌ૉમણવેળ્થ શ્રાઉન્ડેશણક સાર્ટ)

હ્તતપ્ઃ્ૌૌયાોસસૌાદ્િનિ (વ્ડાશ્ટોન-ક્ા◌ૉસવ્ાડક સાર્ટ)

હ્તતપ્ઃ્ૌૌપુળતિડિ્ોાગ (પુળતિ્ળા પુાસ્કાાક સાર્ટ)

હ્તતપ્ઃણોવેળપાડિ્ોાગ (ણોવેળ પુાસ્કાાક સાર્ટ)

હ્તતપ્ઃ્ૌૌગોકોણકાણિકાદેમ્ાિગ્કાદેમ્ાિમિસ્હતમ (ગોવા કોકામી શ્રકાદમીક સાર્ટ)

હ્તતપ્ઃ્ૌૌમુસેનિદ્િયોમ્

હ્તતપ્ઃ્ૌૌસાિૌાતિસ્ોાગ

હ્તતપ્ઃનિદ્િણોણૌયૌાદપોસસ્યોમ્

હ્તતપ્ઃસામાણવાય્નિદ્િનિળાણગુગેસડેસતવિાળ્ોાગ

હ્તતપ્ઃળાપુિાળતિ્ાતુપેડેસતવિાળ્ોાગ

હ્તતપ્ઃદસયપાડિ્યોમ્

હ્તતપ્ઃ્ૌૌહનિદ્ુયોમ્ળ્ાર૦૧૧૦૪૦૩્સતોાસ્ર૦૧૧૦૪૦૩૫૦૦૧૦૧૦૦્હતમ

હ્તતપ્ઃસુોતહાસનિળતિડેસ્તયોમ્

હ્તતપ્ઃ્ૌૌવાાણામાળ્ોાગ

હ્તતપ્ઃનિદ્િપોતાયનિતોાણાતોનાળૈવ્ોાગ

હ્તતપ્ઃ્ૌૌડોાતુનેયતિ્યોમ્વયિતોાાનિયહાાયોળ્૪૯

હ્તતપ્ઃ્ૌૌતાાાનિૌસ્યોમ્ણપ્

વ્ર્યઙ્હશ્ર ર્ષથ મશ્રર્થહર્ડ્ર ઢશ્રોઢ્થાામર્ઘહ્થડ્ૈ ઙ્હ્રોઉઢાામશ્રડ્ ઢ્શ્રઢ્છહર્વ્ઙ

હ્તતપ્ઃવ્દિહ- ાયહવિ્વળ્ોગાસપોત્યોમ્

વ્દિહ પ્ાથમ મૈથળિ પાક્ષકિ ૬ પત્ાકાિ મૈથળિ પોથીક શ્રા્કાર્વ

હ્તતપ્ઃવ્દિહ- પોતહવિળ્ોગાસપોત્યોમ્

વ્દિહ પ્ાથમ મૈથળિ પાક્ષકિ ૬ પત્ાકાિ ઑડયિો શ્રા્કાર્વ

હ્તતપ્ઃવ્દિહ- ુદ્ોવિળ્ોગાસપોત્યોમ્

વ્દિહ પ્ાથમ મૈથિ઴િ પાક્ષિક ઈ પત્ાિકા વીડિયો આ્ાકાઽવ

હ્ાાપ્:વ્દિહ-વ્દિોવિ઴ાસપોાયોમ્

વ્દિહ પ્ાથમ મૈથિ઴િ પાક્ષિક ઈ પત્ાિકા મિથિ઴ા ચિ્ાકલા, આધુનિક ક઴ા આ ચિ્ાકલા

હ્ાાપ્:વ્દિહ-પાિિાાિાસ-પહોોસ્વિ઴ાસપોાયોમ્

વ્દિહ ઈ પત્ાિકાક સભટા પુરાન અંક-વ્દિહ ોબ્ાાઉ' સ ાઙઙ ોઙ્દ સિસુસ

હ્ાાપ્:સાિસ્ગોાઙ્ડયોમ્ાવ્દિહાયોમ્વ્દિહ

વ્દિહ ઈઅંક પત્ાિકાક પહિ઴ ૫૦-

હ્ાાપસ્:સાિસ્ગોાઙ્ડયોમ્ાવ્દિહાયોમ્વ્દિહ-ાચહ઴િ-પાાન-િ
વ્દિહ ઈમ અંક પત્ાિકાક ૫૦મ સઁ ૧૪૯-

હ્ાાપસ્:સાિસ્ગોાઙ્ડયોમ્ાવ્દિહાયોમ્વ્દિહ-ાચહ઴િ-પાાન-િિ
વ્દિહ ઈપત્ાિકાક ૧૫૦મ આ આગાઁક અંક-

હ્ાાપસ્:સાિસ્ગોાઙ્ડયોમ્ાવ્દિહાયોમ્વ્દિહ-ાચહ઴િ-પાાન-િિિ

મૈથિ઴િ પોથી ડાઉન઴ોડ માિહિ઴િ ોોકસ ચૌન઴ોદ

હ્ાાપ્:સાિસ્ગોાઙ્ડયોમ્ાવ્દિહાયોમ્વ્દિહ-પોાહિ

મૈથિ઴િ ઑડિયો સંક઴ન માિહિ઴િ આુદ઼ો ચૌન઴ોદસ

હ્ાાપ્:સાિસ્ગોાઙ્ડયોમ્ાવ્દિહાયોમ્વ્દિહ-ાુદ઼ો

મૈથિ઴િ વીડિયોક સંક઴ન માિહિ઴િ વ્દિોસ

હ્ાાપ્:સાિસ્ગોાઙ્ડયોમ્ાવ્દિહાયોમ્વ્દિહ-વ્દિો

મિથિ઴ા ચિ્ાક઴ા આધુનિક ચિ્ાક઴ા આ ચિ્ાિ માિહિ઴ા આિાિાિા મોદોન અાન ાહ્દ સ્હોોસ

હ્ાાપ્:સાિસ્ગોાઙ્ડયોમ્ાવ્દિહાયોમ્વ્દિહ-પાિિાાિાસ-પહોોસ્

સગાન નાાિ દિપ ળાાચ

હ્ાાપ્:સાગાનાાાદિપળાાપ્વ઴ાસપોાયોમ્
હ્ાાપ્:સાગાનાાાદિપળાાચોાદપ્પેસસ્યોમ્

વ્દિહ મૈથિ઴િ ક્વિાટ :
હ્ાાપ્:વ્દિહાટ્ડિવ઴ાસપોાયોમ્

વ્દિહ મૈથિ઴િ ળાઙ્વ્ાાાા પ્ાોગાટન :

હ્ાાપ્:વ્દિહ-ાાગોાાોાાવ઴ાસપોાયોમ્
વ્દિહ મૈથિ઴િ સાહિ્ાય અંગ્ાોજીમે અનૂદિત

હ્ાાપ્:માદ્દ્વાાનિ-ાાનવ઴ાસપોાયોમ્
વ્દિહક પૂ્ાવ-ાૂપ "નાઙસાાક ગાછ" :

હ્ાાપ્:ગાાળાદ્દાાાહ્કુાાવ઴ાસપોાયોમ્
વ્દિહ ઈઙેક્સ :

હ્ાાપ્:વ્દિહા૧૨૩વ઴ાસપોાયોમ્
વ્દિહ આાાઙ :

હ્ાાપ્:વ્દિહા૧૨૩ોાદપ્પેસસ્યોમ્

માિહિ઴િ ષિગિન ડાન્ાગાો- પહિ઴ મૈથિ઴િ સંકોન ઙિપિ ્વ્ઙાાંગ

𑒯𑒞𑒞𑒣𑒮𑓂:𑒧𑒰𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒱- 𑒮𑒱𑒑𑒢- 𑒪𑒰𑒢𑒑𑒳𑒰𑒑𑒹𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒔𑒼𑒧𑓂

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒲- 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒲 𑒪𑒱𑒣𑒱𑒧𑒹 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒥𑓂𑒪ॉ𑒑

𑒯𑒞𑒞𑒣𑒮𑓂:𑒧𑒰𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒱- 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒱𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒔𑒼𑒧𑓂

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒐𑒩𑒼𑒭𑓂𑒚𑒲- 𑒐𑒩𑒼𑒭𑓂𑒚𑒲 𑒪𑒱𑒣𑒱𑒧𑒹 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒥𑓂𑒪ॉ𑒑

𑒯𑒞𑒞𑒣𑒮𑓂:𑒧𑒰𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒱- 𑒏𑒯𑒰𑒩𑒼𑒮𑒞𑒯𑒱𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒔𑒼𑒧𑓂

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒏𑒻𑒟𑒲 𑒪𑒱𑒣𑒱𑒧𑒹- 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒏𑒻𑒟𑒲 𑒪𑒱𑒣𑒱𑒧𑒹 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒥𑓂𑒪ॉ𑒑

𑒯𑒞𑒞𑒣𑒮𑓂:𑒧𑒰𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒱- 𑒏𑒰𑒱𑒞𑒯𑒱𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒔𑒼𑒧𑓂

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒢𑒹𑒫𑒰𑒩𑒲 𑒪𑒱𑒣𑒱𑒧𑒹- 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒢𑒹𑒫𑒰𑒩𑒲 𑒪𑒱𑒣𑒱𑒧𑒹 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒥𑓂𑒪ॉ𑒑

𑒯𑒞𑒞𑒣𑒮𑓂:𑒧𑒰𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒱- 𑒢𑒹𑒫𑒰𑒩𑒱𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒔𑒼𑒧𑓂

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒂𑒃𑒣𑒲𑒋 𑒪𑒱𑒣𑒱𑒧𑒹- 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒂𑒃𑒣𑒲𑒋𑒧𑒹 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒥𑓂𑒪ॉ𑒑

𑒯𑒞𑒞𑒣𑒮𑓂:𑒧𑒰𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒱- 𑒱𑒣𑒰𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒔𑒼𑒧𑓂

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯- 𑒅𑒩𑓂𑒠𑒴 𑒢𑒮𑓂𑒞𑒰𑒪𑒱𑒏 𑒪𑒱𑒣𑒱𑒧𑒹 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒥𑓂𑒪ॉ𑒑

𑒯𑒞𑒞𑒣𑒮𑓂:𑒧𑒰𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒱- 𑒳𑒩𑒠𑒳𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒔𑒼𑒧𑓂

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯- 𑒞𑒱𑒥𑓂𑒥𑒞𑒲 𑒪𑒱𑒣𑒱𑒧𑒹 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒥𑓂𑒪ॉ𑒑

𑒯𑒞𑒞𑒣𑒮𑓂:𑒧𑒰𑒱𑒞𑒯𑒱𑒪𑒱- 𑒞𑒱𑒥𑒹𑒞𑒰𑒢𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒔𑒼𑒧𑓂

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯: 𑒮𑒠𑒹𑒯 : 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰 (𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩) 𑒖𑒰𑒪𑒫ृ𑒞𑓂𑒞 (𑒥𑓂𑒪ॉ𑒑)

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒰- 𑒮𑒰𑒠𑒹𑒯𑒰𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒔𑒼𑒧𑓂

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯:𑒥𑓂𑒩𑒹𑒪: 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑓂𑒩𑒹𑒪𑒧𑒹: 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒥𑒹𑒩 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒰- 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒱𑒪𑒪𑒹𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒔𑒼𑒧𑓂

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒑𑒴𑒑𑒪-𑒑𑓂𑒩𑒳𑒣

𑒯𑒞𑒞𑒣𑒮𑓂:𑒑𑓂𑒩𑒼𑒳𑒣𑒮𑓂𑒑𑒼𑒼𑒑𑒪𑒹𑒔𑒼𑒧𑓂𑒑𑓂𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒰

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒤𑒹𑒮𑒥𑒳𑒏 𑒑𑓂𑒩𑒳𑒣

𑒯𑒞𑒞𑒣𑒮𑓂:𑒾𑒾𑒤𑒰𑒔𑒹𑒥𑒾𑒏𑒔𑒼𑒧𑓂𑒑𑓂𑒩𑒼𑒳𑒣𑒮𑓂७४३६४९८०४३

𑒯𑒞𑒞𑒣𑒮𑓂:𑒾𑒾𑒤𑒰𑒔𑒹𑒥𑒾𑒏𑒔𑒼𑒧𑓂𑒑𑓂𑒩𑒼𑒳𑒣𑒮𑓂१०२९९३०४९७८

𑒯𑒞𑒞𑒣𑒮𑓂:𑒾𑒾𑒤𑒰𑒔𑒹𑒥𑒾𑒏𑒔𑒼𑒧𑓂𑒑𑓂𑒩𑒼𑒳𑒣𑒮𑓂𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒰

𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒃𑓀𑒛𑒹𑒏𑓂𑒮

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒑𑒰𑒖𑒹𑒢𑒠𑒩𑒰𑒞𑒯𑒰𑒏𑒳𑒩१२३𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒔𑒼𑒧

𑒢𑒹𑒢𑒰 𑒦𑒳𑒙𑒏𑒰

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒧𑒰𑒢𑒑𑒰𑒢- 𑒏𑒯𑒰𑒥𑒰𑒮𑒥𑒪𑒼𑒑𑒮𑒣𑒼𑒞𑒔𑒼𑒧𑓂

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒰 𑒜𑒰𑒠𑒲 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒩𑒹𑒛𑒱𑒨𑒼 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒂𑒠𑒱𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒏𑒟𑒰:𑒣𑒼𑒛𑒏𑒰𑒮𑓂𑒙 𑒮𑒰𑒃𑒙

𑒯𑒞𑒞𑒣𑓂:𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒰१२३𑒩𑒰𑒠𑒱𑒼𑒫𑒼𑒩𑒠𑒣𑓂𑒩𑒹𑒮𑒮𑒔𑒼𑒧𑓂

હttપ:વિદેહાભિસોનસ્ભયનાદ્યોયોમ્

વિદેહ મૈથિલિ નાટ્ય ઉત્સવ

હttપ:માતિહલિ-દ્નામાવભોગસપોતયોમ્

સમદિયા

હttપેઃસામાદ્વભોગસપોતયોમ્

મૈથિલિ શિશુ ઉત્સવ

હttપ:માતિહલિભિભિમસ્વભોગસપોતયોમ્

મૈથિલિ હાઇકૂ

હttપ:માતિહલિ-હાઇકુવભોગસપોતયોમ્

માનક મૈથિલિ
હttપ:માનાક-માતિહલિવિભોગસપોતયોમ્

વહિની કથા

હttપ:વહિનીકાતહાવભોગસપોતયોમ્

મૈથિલિ કવિતા

હttપ:માતિહલિ-કાવતિાવભોગસપોતયોમ્

મૈથિલિ કથા
હttપ:માતિહલિ-કાતહાવભોગસપોતયોમ્

મૈથિલિ સમાલોચના
હttપ:માતિહલિ-સામાલોચહનાવભોગસપોતયોમ્
માતિહલિ ફિલ્માનુમે મિ એનાભિસિહ

હttપ:માદ્હુવાની-પ્તાવભોગસપોતયોમ્

તિરહુતા- કૈથી શ્રીમ્ટ મૈથિલ વ્યાહ્મામક પત્નો આયાનાતિ શાહિસ

હttપસ:દ્દેપવભોવિમયિદ્દેહુવતિસતોમ્હાનદ્લેર૦૨૭૪૨૧૧૦૩૪૧પાનદ્દેય_૧૫૬૭?સેટ્ટેનયે=૧ (ઉત્તન-વહિનક મૈથિલ વ્યાહ્મામમે ળાતા)

હttપસ:ગ્રીનયોદ્દેનાઞ્છર૬ર૦૦૯૦૯૩૨૯- માતિહલિપદ્દ (યૂનીકોડ તિરહુતા શ્રીમ્ટ ભભ આવેદન ૩૦ સતિમ્વન ૨૦૦૯- વદિહક સહયોગ)

હttપસ:ગ્રીનયોદ્દેનાઞ્છર૬ર૦૧૧૧૧૭૫ન- તિરહુતાપદ્દ (યૂનીકોડ તિરહુતા શ્રીમ્ટ ભભ આવેદન ૫ મઈ ૨૦૧૧- વદિહક સહયોગ)

હttપ:ગ્રીતિરહુતાભિપિશિતયોમ્ (દેવનાગરી-તિરહુતા શ્રીમ્ટ- વેસ્ટ્ર્ન આયાનાતિ)

હttપ:ગ્રીવુળહાયોયય (દેવનાગરી યૂનીકોડ આયાનાતિ તિરહુતા શ્રીન્ટ-મથિલિ)

"વકિપિડિયા"મે મૈથિલિ

હttપ:તાનસભાતોકિભિતોકિશ્રીપોળયત:થનાનસભાતોન

હttપ:મેતોકિભિદ્રીનગોકિઢિટસતસ_ઊન_તૌ_ભનગાગેસ્થોકિપિદ્દી_માતિહલિ

હttપ:તાનસભાતોકિભિતોકિષિપેયભિ:થનાનસભાતે?તાસક=નતાનસભાતેદ્ધાનેપ=યોયે-મોસ્તુસેદ્દ્ધભિતિ=૨૦૦૦ઙભાનગાગે=મા

હttપ:વિયુવાતોતોકિભિદ્રીનગોકિઓપમા

હ્ΠΠપ઼ΠΛΛΛसΘΘΠોકિનિΠોકિમિદાિશ્રૌકિઃમાનિપાગેમાં

શ્રંગમિ પાઁચૂ સાશ્ટ વ઼ક્રિ મૈથિલિ પ્નોળેક્ટક શ્રછિ એહ ઉકિ સબ પન ળા કય પ્નોળેક્ટકેઁ શ્રાગાઁ વઢ઼ાઊ

વ઼કીપીડિયિ ગૂગલ ટ્નાન્સલેટ્ મથિલિક્ષન (Πમિહુના) શ્રા શ્રાન શ્ર઼ॉપ્ટ્ કીવોન્ડ પ્નોળેક્ટ પ્નાનમ્ભઃ
વ઼કીપીડિયા ૦૧ શ્રનવની ૨૦૦૮ ઉકિ
હ્ΠΠપસ઼વીકસગોગલેયોનિવીકસ?દિ=વ઼છ- ખયપશ્રદદ૬૪છ&ΘપΛΛ=શ્રશ્ર૧&પΛΛ=શ્રશ્ર૧ઽ_વ઼=લેપાગે&૮&ડ=ડાΘસે (મૈથિલિ દેવ઼નાગની)
હ્ΠΠપસ઼વીકસગોગલેયોનિવીકસ?દિ=યથે૬છ૩પ૯વહીછ&ΘપΛΛ=શ્રશ્ર૧&પΛΛ=શ્રશ્ર૧ઽ_વ઼=લેપાગે&૮&ડ=ડાΘસે (મૈથિલિ Πમિહુના)
હ્ΠΠપસ઼વીકસગોગલેયોનિવીકસ?દિ=૩૬પ્ઉદ૬દીશ્રશ્રો૮છ&ΘપΛΛ=શ્રશ્ર૧&પΛΛ=શ્રશ્ર૧ઽ_વ઼=લેપાગે&૮&ડ=ડાΘસે (મૈથિલિ વ઼નેΘ)
ગૂગલ ટ્નાન્સલેટ ૨૩ જૂન ૨૦૧૧ક ઉકિ
હ્ΠΠપસઃીૌડાયેવીક્યોમ્ગનુપસ્વ઼દિહ્પેનમાΘનિક્૧૩૮૪૮૯૪૧૬૨૨૯૧૯પ
ગૂગલ ટ્નાંસલેશન ટૂલમે
"વહિની" ખાષાક વદΘમે મૈથિલિ લેલ શ્રΘΛ ટ્નાંસલેશન ટૂલ વનેવાક શ્રાવ઼ેદન વ઼દિહક સદસ્યગામ દ્વ઼ાના દેલ ગેલ શ્રછિ શ્રપન યોગદાન ગૂગલ ટ્નાંસલેટ લેલ કનૂ,
શ્રા કΛΘ સમ્પાદન વદΘવા કાલ કાનામ મે (શ્રંગ્નેળીમે) "વહિની" નામ્ના કોનો ખાષા નૈ હેવાક યન્યા કનૂ ઐ ઉકિપન શ્રનુવ઼ાદ કનૂ; ગૂગલ એકાઉંટસઁ ΘॉΛ ઙ્ન કેΘાક વાદ।
હ્ΠΠપઃીૌગોગલેયોમ્ΠΛΛસયોનસોલાયિલેયહીસેશ્રનોળેયΠ
હ્ΠΠપઃીૌગોગલેયોમ્ΠΛΛસયોનસોલાયિલેયહીસેશ્રયΠવ઼િΠિય?પનોળેયΠ=ગૌસ&ΘΛΛાયોદે=વ઼ઽ (ઉનિક યΘસેદ)

મથિલિક્ષન (Πમિહુના) શ્ર઼ॉપ્ટ લેલ શ્રાવ઼ેદન ૩૦ સિતિમ્વન ૨૦૦૯ શ્રા શ્રેન સંશોધિત શ્રાવ઼ેદન પ મઈ ૨૦૧૧ કેઁ શ્ની શ્રંશુમન પામ્ડેય દ્વ઼ાના દેલ ગેલ શ્રા દુન્ વેન ઐમે વ઼દિહક સહયોગક વ઼ન્ઝમન ખેલ।
૧૧ જૂનકેઁ શ્ની શ્રંશુમન પામ્ડેય એકન સ્વ઼ીકૃતિક સૂચના વ઼દિહક શ્રેસવુક ગ્નુપપન દેΘનિ શ્રાવ ઈ શ્ર઼ॉપ્ટ વની કઽ તૈયાન શ્રછિ શ્રા નીચાઁક ઉકિપન ડાઉનલોડ લેલ ઉપલવ્ધ શ્રછિ

Πમિહુના, નેવ઼ાડી શ્રા કૈથી શ્ર઼ॉપ્ટ ડાઉનલોડ ઘીગલે' સ મીΠ ઢોનΠસ પનોળેયΠ્ ઘΠિહુવ

Πમિહુના નોટો શ્ર઼ॉપ્ટ	કૈથી શ્રોટીએશ્ર	કૈથી ટીટીએશ્ર	નેવ઼ાડી શ્રોટીએશ્ર	નેવ઼ાડી ટીટીએશ્ર

હ્ΠΠપસઃડોનΠસગોગલેયોમ્ (ઘીગલે શ્રોપેન ઢોનΠસ દીૌનલોદ)

થમિહુના શ્રોડડલનિ ખેયવીનદ દીૌનલોદ

ખેયમાન થમિહુના વ઼દયિ યેવ઼ાનાગાની ખેયવીનદસ યીૌનલોદ

હ્ΠΠપસઃમાલનપનોળેયΠગΠિલવ઼ીΠિમિહુના (થમિહુના ખેયવીનદ શ્રોનલિ)

હ્ΠΠપસઃકેયમાનીૌવ઼યોમ્?_ગΛ=૨૭૧પપ૮૯૦૧૯૧૮૮૨૦૨૦૯૧૬૭પ૭૪૯૪૨૬-૨૦૪૨૦૧૩પ૭૪૧૬૭પ૭૪૯૪૨૬ઽ_માઁ-Πમિહ, ખેયવીનદ_Πમિહુના

હ્ΠΠપસઃકેયમાનીૌવ઼યોમ્?_ગΛ=૨૨૪૧૬૩પપ૮૬૧૯૧૮૮૨૦૨૦૯૧૬૭પ૭૪૯૪૨૬-૨૦૪૨૦૧૩પ૭૪૧૬૭પ૭૪૯૪૨૬ઽ_માઁ-Πમિહ, ખેયવીનદ_માલન_Πમિહુના

હ્ΠΠપસઃકસહાનામુકહાપપસપોΠયોમ્યોનવેનΠેન (ષયનપિ઼ શ્રૌવસΠિ છોનવેનΠોન)

હ્ΠΠપસઃકસહાનામુકહાપપસપોΠયોમ્કેયવીનદસ [ઙ્નપુΠ (ઙ્મએ]

હ્ΠΠપસઃગΠિહુવ઼યોમ્વ઼મિΠુલવ઼ીૌદહાકસહાનામુકહા-ડોનΠસ (ડોનΠસ- ૅપેનસુનયે)

હ્ΠΠપસઃીૌયદાયિનિ (થમિહુના ૩નયિોદે થયપનિΛ થીલ)

યૂનીકોડ Πમિહુના શ્ર઼ॉપ્ટ, "વ઼કીપીડિયા"મે મૈથિલિ શ્રા શ્રાવ મૈથિલિ "ગૂગલ ટ્નાન્સલેટ" વ઼ગિ-માઙ્ક્નોસॉશ્ટ ટ્નાન્સલેટનમે સેહો શ્રગિલ ઉક્ષ્ય "શ્રમેળન શ્રલેક્સા"

ગૂગલ વાન્ડ ગૂગલ ટ્નાન્સલેટ (મૈથિલિ)

હ્ΠΠપસઃવાનદગોગલેયોમ્ (ગૂગલ વાન્ડ)
ગૂગલ ટ્નાન્સલેટક ઉકિ
હ્ΠΠપસઃΠΛΛસΘΠેગોગલેયોમ્?સΘ=ન&ΠΘ=માઁ&પ=ΠΛΛસΘΠે
ગૂગલ ટ્નાન્સલેટકેઁ શ્રાન પુષ્ટ કનવાક ખ્યગΠ છૈ Πઙ લેલ શ્રગિલ કાળ શ્રઢ઼ા નહલ છોઃ
હ્ΠΠપસઃΠΛΛસΘΠેગોગલેયોમાવુΠયોનΠનવિવ઼ે
છનીૌદસુનયે માΠિહલિ છોમમુનΠિય
શ્રલોસે ડલિલ Πહે ડોનમ
મેશΠ ષΠેપ
યીૌનલોદ Πહે છનીૌદસુનયે ।પપ ડોમ ।નદનોદિ પΘાય સΠોમ ।નદ સΠાનΠ યોનΠનવિુΠિનિΛ
ૅન ગો Πોવ ૅન Πહે ડોલલીૌનિΛ ઉનિક ડોન યોનΠનવિુΠિનિΛઃ
હ્ΠΠપસઃયનીૌદસુનયેગોગલેયોમાવુΠ
છનીૌદસુનયે વ઼ય ઘીગલે સિ। ગામર્ડિદિ પΘΠડોમ ΠહΠે મપીૌનસુ સેનસ Πો દમિયΠલય ΠΛનિ ઘીગલે' સ ।નΠડિયિલિ નિΠેલલિગનયે સયસΠેમસ ।નદ માકે ઘીગલે પનોદુયΠસીૌનકે ટ઼ાલલય
ૅલલ ડોને વ઼ેનયોને, ૅવ઼ેનયીૌહેને

યૈટ ડીપીટી- ડીપીટી-૪ માઇક્રોસૉફ્ટ વર્ડ ટ્રાન્સલેટ (मैथिली)

હ્ટ્ટપ્સ઼ઃપેનાયિોમ્

હ્ટ્ટપ્સ઼ઃપેનાયિોમ્ગપટ-૪

હ્ટ્ટપ્સ઼ઃપેનાયિોમ્યહ્ટગપટ

હ્ટ્ટપ્સ઼ઃીવિનિગયોમ્ટ્રાન્સલેટોર
હ્ટ્ટપ્સ઼ઃટ્રાન્સલેટોર્મયિરોસોફટ્યોમ્
છ્શ્રોામથઢ઼૨ઞ૩થ૧ વ઼શ્રોર૯૧ છડ઼૨શ્ઠષ થશ્રો મ૨છઢ઼શ્રોષશ્રોઢથ થઢ઼શ્રામષડ઼શ્રથશ્રોઢ઼
ઘશ્રો થશ્રો હ્ટ્ટપ્સ઼ઃટ્રાન્સલેટોર્મયિરોસોફટ્યોમ્
યૌનલોદ મયિરોસોફટ થરાન્સલેટોર શ્રશ્ઠ- (શ્રનદ્રોદ્િ ૨શ્રોષ)
છલયિક ટહ્ને હોનાડિનનાલ લનિસ નિ ટહે ઉડ્ટ ટોપ યોરનેર્
છલયિક "ોન" ટો છોનનરવ્રિટે વોયિ છલપિસ ટો યોનનરવ્રિટે યલપિસ ટો ટોયહ મયિરોસોફટ' સ સપેયહ ટેયહનોલોગ્ય મોર ાવ્રીટ માટિહિલિ
ૈ્ર યોનનરવ્રિટીનિ સટારટ યોનડ઼નિમાટીનિ દાટ્ ટમિ ાપપોરસ, ૅહિયિહ યુલદ વે સેનટ ટો યુરે માલ ટો

શ્રમેળન શ્રલેક્સા मैथिली (શીઘ્ર)

કહ્છુ મૈથિલી વ઼કિપિડિયિા પેળક લિંક઼

વ઼દિહ (પત્રિકા) હ્ટ્ટપ્સ઼ઃમાીકિપિદિાીરગ્સ઼કગવ઼
ઇન્ટરનેટક સંસારમે મૈથિલી ભાષા હ્ટ્ટપ્સ઼ઃમાીકિપિદિાીરગ્સ઼સદહ

ભાલસરિ ગાછ હ્ટ્ટપ્સ઼ઃમાીકિપિદિાીરગ્સ઼પિમ

વ઼દિહ હ્ટ્ટપ્સ઼ઃમાીકિપિદિાીરગ્સ઼ર્ી

વ઼દિહક શ્ઠસ્વુક ભત્સન હ્ટ્ટપ્સ઼ઃમાીકિપિદિાીરગ્સુી

વ઼દિહ સમ્માન હ્ટ્ટપ્સ઼ઃમાીકિપિદિાીરગ્સ઼ળય૨

વ઼દિહ શ્રાર્કાઇવ હ્ટ્ટપ્સ઼ઃમાીકિપિદિાીરગ્સ઼ળય૦

વ઼દિહ મથિલિ રત્ન હ્ટ્ટપ્સ઼ઃમાીકિપિદિાીરગ્સ઼ળય૩

વ઼દિહ મથિલિક ખોળ હ્ટ્ટપ્સ઼ઃમાીકિપિદિાીરગ્સ઼ળય૪

વ઼દિહ સૂચના સંપર્ક શ્રન્વ઼ેષણ હ્ટ્ટપ્સ઼ઃમાીકિપિદિાીરગ્સ઼ળય૫

શ્રુટિ પ્રકાશન હ્ટ્ટપ્સ઼ઃમાીકિપિદિાીરગ્સુટિ

શ્રનયનિ્હાર શ્રાપ્પર હ્ટ્ટપ્સ઼ઃમાીકિપિદિાીરગ્સ઼ોનિ

મૈથિલી ગળલ હ્ટ્ટપ્સ઼ઃમાીકિપિદિાીરગ્સ઼દિ૭

મૈથિલી વાલ ગળલ હ્ટ્ટપ્સ઼ઃમાીકિપિદિાીરગ્સ઼ેશિ

મૈથિલી ભક્ટિ ગળલ હ્ટ્ટપ્સ઼ઃમાીકિપિદિાીરગ્સ઼ડિ૧

.

કહ્છુ મૈથિલિ પોથી, ઑડિયો-વ઼ીડિયો, કલાકૃતિ્ યૂ ટ્યૂવ યૈનલ ડાઉનલોડ સાઇટ (શ્રોપન સોર્સ)
મછ૯ઢથ ભહશ્રષહશ્ર ષશ્રામઘશ્રમ
મછ૯ઢથ (માટિહિલિ- ૯નગલિસહ- હનિદિ છોનવ઼ેરસાટીનિસ)
મૈથિલી-હનિ્દી વ઼ાર્ટાલાપ (૩ ઘણ્ટા)
મૈથિલી (મૈથિલી સંકેત ભાષા સહિત- મૈથિલીમે પહિલ વેર)
હ્ટ્ટપ્સ઼ઃીયુટુવ઼ેયોમ્૦વ઼િદિહ઼_ડુરનાલ
હ્ટ્ટપ્સ઼ઃયુટુવ઼ેથેવુછ-લરષસ૮
હ્ટ્ટપ્સ઼ઃનયેરટ્ણયિનિ્વસ-૨૦૨૧૫હ૫
ષશ્રહ૨થૈશ્ર શ્રપ્પશ્રયપમ૨

હ્ત્ત્પ્:સાહિત્યા- ાકાદેમ્ગીોવ્નિ્પુવ્ઙયાિત્ાીનિસે- વીોક્સ્ઌસ્પ

હ્ત્ત્પ્:સાહિત્યા- ાકાદેમ્ગીોવ્નિ્ગેોનોઙયગિતાિઙવીોક્સ્ઌસ્પ

છ૨૨૬

હ્ત્ત્પ્:યોનપોનાયીઁઙિનગ્માસિમ્હ્ત્મ

શ્પ્યિાસઙ (નમાનન્દ હ્ા નમાા)

હ્ત્ત્પ્:યોનપોનાયીઁઙિનગ્પદ્ઙ્માદિહ્ઙિપિદ્ઙ્મશ્ર૨૧પદ્ઙ

ઊુશ્રાપ્ઙ કનકની- મહેન્દ્ન

હ્ત્ત્પ્:યોનપોનાયીઁઙિનગ્પદ્ઙ્માદિહ્ઙિપિદ્ઙ્મશ્ર૨૨પદ્ઙ

પ્નવન્ય સંગ્નહ- નમાનાથ હ્ા (વીપીએસ્સી સઙિવસ)

હ્ત્ત્પ્:યોનપોનાયીઁઙિનગ્પદ્ઙ્માદિહ્ઙિપિદ્ઙ્મશ્ર૨૩પદ્ઙ

સ્ઌન કેન દીપ પ્નવ- સં કેદાન કાનન શ્રા શ્રનવિન્દ ગ્ાકુન

હ્ત્ત્પ્:યોનપોનાયીઁઙિનગ્પદ્ઙ્માદિહ્ઙિપિદ્ઙ્મશ્ર૨૪પદ્ઙ

મૈથિઙિ ગદ્ય સંગ્નહ- સં શૈઙેન્દ્ન મોહન હ્ા

હ્ત્ત્પ્:યોનપોનાયીઁઙિનગ્પદ્ઙ્માદિહ્ઙિપિદ્ઙ્મશ્ર૨૫પદ્ઙ

શ્રઢછ્હ૨વ્એશ્રોઢઘ (વ્ઞિયદેવ હ્ા)

હ્ત્ત્પસ્:ાનયહિવીોનગ્દેતાઙિસ્વ્ઞિાય_દેો_ઌહ્ા

વ્દિહ્ા માતિહ્ઙિઁ મીોક્સ્ે હ્ુનનાઙસ્ શ્રુદ્ાી- વ્દિી શ્રનયહિવ્િ

હ્ત્ત્પ્:વ્દિહ્ાયોનિાનયહિવ્િહ્ત્મ

૨ઘાાછ્શ્ર

હ્ત્ત્પ્:ગિનયાનયિનિ્યોઙિનેત્માતિહ્ઙિાહ્ત્મ

હ્ત્ત્પ્:ગિનયાનયિનિ્યોઙિનેત્કાઙ્યાન્હિત્મ (મશ્ર૨થહ૨ડ૨ ઓઘડ૨ષહ યર૨છથ૨શ્રોાશ્રઢે)

મથિઙિ દ્નશન

હ્ત્ત્પસ્:માતિહ્ઙિદાનસહ્ાનયોમ્ (ોનઙનિ પદ્ઙ ોઙ માતિહ્ઙિ ફ્ુનનાઙ)

ીોનજુક્તિ

હ્ત્ત્પસ્:ાનયહિવીોનગ્દેતાઙિસ્ંોનવહુક્તિ_ફુનનાઙ

શ્રોડ્ય ાએશ્ચશ્રડ' સ એ- શ્રઉષથશ્રપ્યશ્રડ્શ્રૈશ્ર (હ્ત્ત્પસ્:પુસ્તાકાઙાયાોનગેન્)

પોથીક ઙકિ

શ્રાફ્ઌીએન્સીએ- એએસ્શ્રાર હ્ત્ત્પસ્:ગિનયાગોવ્નિ્દિવ્િસીોનિસસ્ાસિ- વીોક્સ્

હ્ત્ત્પસ્:ગિનયાગોવ્નિ્શ્રસિ_દ્ાત્ા૧દ્દ૧૨પદ્ઙ (હસિનોનય ોઙ ાાવયા- ાયાયા નિ માતિહ્ઙિ)
હ્ત્ત્પસ્:ગિનયાગોવ્નિ્શ્રસિ_દ્ાત્ા૪૨૩દ્પપદ્ઙ (ષ્નુદેસિ નિ હ્ાનિસિમ ાનદ જુદ્દસિમ નિ માતિહ્ઙિ)
હ્ત્ત્પસ્:ગિનયાગોવ્નિ્શ્રસિ_દ્ાત્ાદ૩૨૨૭પદ્ઙ (માતિહ્ઙિ નિ તહે શ્રગો ોઙ વ્દિયાપાતિ)
હ્ત્ત્પસ્:ગિનયાગોવ્નિ્શ્રસિ_દ્ાત્ાદ૪૮૮૪પદ્ઙ (છુઙનુનાઙ હેનાિગો ોઙ માતિહ્ઙિ)
હ્ત્ત્પસ્:ગિનયાગોવ્નિ્શ્રસિ_દ્ાત્ા૭૨૭૫૪પદ્ઙ (માતિહ્ઙિુ નદેન તહે પ્યાનનાતાસ)

ૐ૯સ઼શ્રા઼રશ્રંગ્રેળી હ્તતપસ઼:ુસપાસવિહોપા઼ણયિગિ્સસેત્સ્પદ૬પુવણિયાતીગ્ર્તેમપણેસ_ેડ_મતિહિણિ`ગ઼ગણસિ઼હપદ૬

ૐ૯સ઼શ્રા઼રહિન્દ્રી હ્તતપસ઼:ુસપાસવિહોપા઼ણયિગિ્સસેત્સ્પદ૬પુવણિયાતીગ્ર્તેમપણે_ેડ_મતિહિણિ_હનિદ઼્પિદ૬

મૈથિણિ સાહિત્ય઼ સંસ્થાન હ્તતપસ઼ઃ઼ીમાતિહિણિસાહિત્યાસાનસતહાણો઼ગ્રેસોગ્યેસ

દ્ગ્રશનીય઼ મથિણિ (મૈથિણિ સાહિત્ય઼ સંસ્થાન ણિકિ)

જ્ગોયહુગે ૧ (મૈથિણિ સાહિત્ય઼ સંસ્થાન ણિકિ)

જ્ગોયહુગે ૨ (મૈથિણિ સાહિત્ય઼ સંસ્થાન ણિકિ)

જ્ગોયહુગે ૩ (મૈથિણિ સાહિત્ય઼ સંસ્થાન ણિકિ)

જ્ગોયહુગે ૪ (મૈથિણિ સાહિત્ય઼ સંસ્થાન ણિકિ(

જ્ગોયહુગે ૫ (મૈથિણિ સાહિત્ય઼ સંસ્થાન ણિકિ(

હ્તતપસ઼:વણીમણવિગ્ગય઼ોગ્ગ્ણાનગુગે઼:મ઼િ (વ્ણૂમ ણરવ્ગેગી મૈથિણિ)

શ્રગપિન શ્રાઉમ્ડેશન (હ્તતપ઼ઃ઼ીગપિણાડુઙ્નદાતીગ઼ીગ્ગ્)

શ્રઢશ્રથહશ્રમ જશ્રોશ્રોપ્પષ મશ્રરથહરડર ષથશ્રોઢશ્રોપશ્રવ઼પઢ

હ્તતપસ઼ઃ઼ીય઼ોુતુવે઼યોમ્પણાય઼ણસિત?ણસિત=શ્રડશ્રથ૭૪ગાજ્ઞયરડમૌશ્રોરર્દમઢવ઼શ્રરગડઢટદરૂ_ર્દડશ્રોવર (મૈથિણિ ઑડિયો વુક્સ(

હ્તતપસ઼ઃ઼ીય઼ોુતુવે઼યોમ્યહાનગેણ્ઉછ્ણ્ચહ્ણઉદ્ણડય-જ્ઞઉવમસહડકણહડી (વ઼દિહ મૈથિણિ(દુન્ મૈથિણિમે પહિણ વેગ -જ્ઞાષા સંકેત મૈથિણિ સંગમે શ્રા વુક ઑડિયો શ્રણાઉડ-ગીડ શ્રંગ્રેળી ટૉકગિ-

હ્તતપસ઼:વણીમણવિગ્ગય઼ોગ્ગ્પણાયે઼ગ્શ્રોયડદડગપછોઢ (મસાઈ કેગ પગવિ઼ગ્તનકાગી ગેવેકા(
હ્તતપસ઼:વણીમણવિગ્ગય઼ોગ્ગ્પણાયે઼ગ્પરૂસહદૈજાગ઼થિ (યણૂ હમ નઁ ઠીક છી ગે(!
હ્તતપસ઼:વણીમણવિગ્ગય઼ોગ્ગ્પણાયે઼ગ્ડગર્દપષદહઘમો (એકટા નીક દનિ(

હ્તતપસ઼:વણીમણવિગ્ગય઼ોગ્ગ્પણાયે઼ગ્વરણપૈસશછપ (ઘગ સજા(
હ્તતપસ઼:વણીમણવિગ્ગય઼ોગ્ગ્પણાયે઼ગ્દશ્રડછ૦ઢુવત૭ (કી શ્રહાઁ એ યડિ઼ સજાકેઁ દેપ્પને છી?)

પોથી ડૉટ કૉમ

હ્તતપસ઼:સતો઼ગેપોતહ઼યિોમ્વગ્ગીસેડગે-વોકસ઼?ણનગુગે=માતિહિણિ

૨ ડ઼શ્રોવ઼પ મરથહરડ઼શ્ર

હ્તતપસ઼ઃ઼ીણિવે઼મતિહિણિ઼યોમ્માતિહિણિ-વોકસ-પદડ-ડગે-દૌનણોદ્ (પોથી ડાઉનણોડ ણિકિ)

હ્તતપસ઼ઃ઼ીણિવે઼મતિહિણિ઼યોમ્ *(ેનણિ માતિહિણિ ફુોગગાણ)*

હ્તતપસ઼:માતિહિણિ઼યિોમ઼નપ *(તૈગેગ ૨ ડ઼ોવે઼ મતિહિણિ)*

મૈથિણિ શ્રણિ્મ

હ્તતપસ઼:ય઼ોુતુવે઼૪ળહાડરૂમૌરૂર્દર (મમતા ગાવય઼ ગીત, સૌળન્ય઼- ષાગેગામા(

હ્તતપસ઼:ય઼ોુતુવે઼વરૂપ્પશ્રૌતહહજાદપ્પગ (કન્ય઼ાદાન, સૌળન્ય઼- જાપહ્શ્રોય)

હ્તતપસ઼ઃ઼ીવેળોદ઼નિ્ (માતિહિણિ મોવે઼સિ ેન ઢ઼ેનત)

હ્તતપસ઼:મુવ઼યિોમ્ડણિમસ્ગામાક-ગહાગ (માતિહિણિ મોવે઼સિ ેન ઢ઼ેનત)

હ્તતપસ઼:મુવ઼યિોમ્ડણિમસ્દહુનિ (માતિહિણિ મોવે઼સિ ેન ઢ઼ેનત)

પ્ય઼ાગે મૈથિણ

હ્તતપસ઼ૌ઼ીયુ઼ોતુ઼વેયોમ્યહાનેઙ્3છ્ટ3ો૦ઙ્ઙયકરગામ઼ોદ્ઞર૪ગ્ટબબ્ડડા (પ઼્યાને મૈથિલિ યૈનલ ક઼ત્તિમ યૌયની શ્રા સંગીતા શ્રાનન્દ)

હ્તતપસ઼ૌ઼ીયુ઼ોતુ઼વેયોમ્૦મતિહિલિગગીલકતાનાગાદ૭૭ (મથિલિગા ગીક તંગા)

હ્તતપસ઼ૌ઼ીયુ઼ોતુ઼વેયોમ્મતિહિલિછ્હપતેન (મથિલિ યૈપ્ટન)

હ્તતપસ઼ૌ઼ીયુ઼ોતુ઼વેયોમ્સુમયાળહ (પ્યસ્સિ- પહિની નેના જુટકા ઉઉ)

હ્તતપસ઼ૌ઼ીયુ઼ોતુ઼વેયોમ્૦માતિહિલિગિગામાનયહ૯પ3દ (મૈથિલિ તંગમંય)

હ્તતપસ઼ૌ઼ીયુ઼ોતુ઼વેયોમ્૦કોકલિમાનયહ૪33૦ (કોકલિ મંય)

હ્તતપસ઼ૌ઼ીયુ઼ોતુ઼વેયોમ્૦મતિહિલિનાતયાકાલપાનસિહદમપિદ3દ (મરમાશ્રશ્વ)

હ્તતપસ઼ૌ઼ીયુ઼ોતુ઼વેયોમ્૦મઉનમેદા3૦૯૭ (મૈઉનંગા)

હ્તતપ઼ૌ઼ીયુ઼ોતુ઼વેયોમુસે્નમાલિનાગા (મૈઉનંગા)

હ્તતપસ઼ૌ઼ીયુ઼ોતુ઼વેયોમ્૦પનાકસહળહ (મૈઉનંગા)

હ્તતપસ઼ૌ઼ીયુ઼ોતુ઼વેયોમ્૦મતિહિલિગગાન૧૦૯ (મથિલિગાન)

હ્તતપસ઼ૌ઼ીયુ઼ોતુ઼વેયોમ્૦વહાનગમિમાતિહિલિતિહાતને૯પ૦૯ (તંગમિા)

હ્તતપસ઼ૌ઼ીયુ઼ોતુ઼વેયોમ્૦મતિહિલિયાનસહાન (મથિલિ દ્વ્શન)

હ્તતપસ઼ૌ઼ીયુ઼ોતુ઼વેયોમ્૦મતિહિલિમપિતોન (મથિલિ મપિન)

હ્તતપસ઼ૌ઼ીયુ઼ોતુ઼વેયોમ્૦ષમનતિપ્પિતેનતાનિમેનતમાતિહિલિ (સ્મ઼ૃતિ ઇંટનટેનમેંટ)

હ્તતપસ઼ૌ઼ીયુ઼ોતુ઼વેયોમ્૦યહાઉયહતિના (શ્રયઉ યતિ્ન)

હ્તતપસ઼ૌ઼ીયુ઼ોતુ઼વેયોમ્૦નેળોદ (નાષ્દ્શ્રોય)

હ્તતપસ઼ૌ઼ીયુ઼ોતુ઼વેયોમ્૦નેઉમમાતિહિલિ (નીઉમ મૈથિલિ)

હ્તતપસ઼ૌ઼ીયુ઼ોતુ઼વેયોમ્૦માતિહિલિગિગાગા૪૭૧૪ (મૈથિલિ ગંગા)

હ્તતપસ઼ૌ઼ીયુ઼ોતુ઼વેયોમ્૦મતિહિલિહ્તનયતીન (મથિલિ ળંક્શન)

હ્તતપસ઼ૌ઼ીયુ઼ોતુ઼વેયોમ્પઉયપલિસિત?લિસિત=શ્ચડગમઉપ્ગ3૯નહ્ઠરયવ- નઘરષશૈ3ન્નશ્યથ-ળપ (દીપશખા હ્ા)

હ્તતપસ઼ૌ઼ીયુ઼ોતુ઼વેયોમ્પઉયપલિસિત?લિસિત=શ્ચ઼ઝથ્ટઝમનમઉ૪ગશ્વહશમદ૪પ્પટરેવ_શ્નન_3શ્વાશ્વગડ [મૈથિલિ સમાયાન (ળનતા ટેલિવળિન)]

હ્તતપસ઼ૌ઼ીયુ઼ોતુ઼વેયોમ્૦માતિહિલિતાઉકસ (માતિહિલિ થાઉકસ)

હ્તતપસ઼ૌ઼ીયુ઼ોતુ઼વેયોમ્૦શ્રપપાનથવ (શ્રપપાન થવ)

હ્તતપસ઼ૌ઼ીયુ઼ોતુ઼વેયોમ્૦થવ્યથશ્રોયશ્રૈદ્શ્રામશ્રપ્પશ્ચ3ઙ (થવ થોદાય, હ્નાકપુન)

હ્તતપસ઼ૌ઼ીયુ઼ોતુ઼વેયોમ્૦દનસિહ્યામવહિનઉક૭પપર (યનસિહ્યામ મેદા)

હ્તતપસ઼ૌ઼ીયુ઼ોતુ઼વેયોમ્૦સાનસકાનમતિહિલિ (સંસ્કાન મથિલિ)

હ્તતપસ઼ૌ઼ીયુ઼ોતુ઼વેયોમ્૦સાપેગામાપાનમાતિહિલિ3પરર (સપેગામા મૈથિલિ)

હ્તતપસ઼ૌ઼ીયુ઼ોતુ઼વેયોમ્૦મ્માવનાસસમેદા (નવનસ મોડિયા)

હ્તતપસ઼ૌ઼ીયુ઼ોતુ઼વેયોમ્૦ળ્યોતિનિત૭૭૮ (ળ્યોતિ ઇંટનટેનમેંટ)

હ્તતપસ઼ૌ઼ીયુ઼ોતુ઼વેયોમ્૦ઠપ્પષમશ્રરયહ્રડરશ્વઠશ્રોય3છ્થરશ્રોમ (રળોનયિા શ્વ઼િમ્સ)

હ્ાાપસ્:ૌીૌયુૃાુવે્યોમ્ંાયોદહ્યાાાાહયહુદહ્ાાયુ૩૪૫ (શ્યોય્યાાાથ યૌયની)

હ્ાાપસ્:ૌીૌયુૃાુવે્યોમ્ંઢાદીૌદ્યાાકપુ૧ર્દ૭મહ૭શ્રોડડયિાિ (ગેડયિાે ળાકપુ૧)

હ્ાાપસ્:ૌીૌયુૃાુવે્યોમ્ંમાાિહિાલ્૧ (મથિાિ ટીવ્રી)

હ્ાાપસ્:ૌીૌયુૃાુવે્યોમ્ંમાદહુ૧માાિહિયિહાનેલ (મયુ૧ મૈથાિ)

હ્ાાપસ્:ૌીૌયુૃાુવે્યોમ્ંસકાુાોાાાિસ૮૮૨૧ (મૈથિાિ- નેપાાિ સીખ્ૂ)

હ્ાાપસ્:ૌીૌયુૃાુવે્યોમ્પલાયલસિા?લસિા=શ્રડ_હડયખ્યશવાઢખ્ટરૈથષ૭- શકકસૈ- ૩૨૭૩૩ડયિ (શ્રપન મૈથાિ)

હ્ાાપસ્:ૌીૌયુૃાુવે્યોમ્પલાયલસિા?લસિા=શ્રડહ૧૩યિલદર્દ_ષડઢહશઝમઝ૧થષશ૩િ- દ્શયહહશ્રઝ૧ (મૈથાિ પાઠ)

હ્ાાપસ્:ૌીૌયુૃાુવે્યોમ્ંમાાિહિાિડાિસિસુેનદાનુા૧૫૮૮ (સુપેન્દ્ર નાઉા)

હ્ાાપસ્:ૌીૌયુૃાુવે્યોમ્ં૩દાયાષનાિાહ (૧શ્ર કટ્સ, નયકિા)

હ્ાાપસ્:ૌીૌયુૃાુવે્યોમ્ંકુાળવહિાિમાિહિાાાાાા (કુઝળ વહિાી)

હ્ાાપસ્:ૌીૌયુૃાુવે્યોમ્ંઢશ્રમઝશ્રઝ૩દહશ્ર (નામ વાવૂ હ્ા)

હ્ાાપસ્:ૌીૌયુૃાુવે્યોમ્ંવહ્ઝાોનાાિમેાાસ૦૦૮ (વ્રી ળ્ે, વકિાસ હ્ા)

હ્ાાપસ્:ૌીૌયુૃાુવે્યોમ્ંસે૧- વિ૭પા૩લપિટ (ાનહ્ાિ મથિાિ)

હ્ાાપસ્:ૌીૌયુૃાુવે્યોમ્યાિેમાિહિ (શ્રાર લ્ વ મથિાિ)

હ્ાાપસ્:ૌીૌયુૃાુવે્યોમ્ંડકખ્યાાપોદા (લિક કલ કેન્દ્ર)

હ્ાાપસ્:ૌીૌયુૃાુવે્યોમ્ંાળાપિાલલ્ (નળાી પલ્લવી)

હ્ાાપસ્:ૌીૌયુૃાુવે્યોમ્ંશ્રીાામમસિહા (પૂાામ મશ્રિ)

હ્ાાપસ્:ૌીૌયુૃાુવે્યોમ્ંાળાાળહાસાાગહદવિયામર૯૦૮ (નળાા હ્ા)

હ્ાાપસ્:ૌીૌયુૃાુવે્યોમ્ંળુલળિહોડડયિાિ૯૦૫૭ (ળૂિા હ્ા)

હ્ાાપસ્:ૌીૌયુૃાુવે્યોમ્ંમાાિહિાિહાકુ૧ (મૈથાિ ઠાકુ૧)

હ્ાાપસ્:પોદયાસોનસ્સપોાડિયોમ્પોદ્સહોુપામ- મસિહાાંજેપસિોદેસ્પપસિોદે- ૪૦- ૧૩પમલુ- પૌ૦૧ (શ્રનુપમ મશ્રિ પોડકાસ્ટ(

ળાાકી એશ્રપ્મ સમાયાન

હ્ાાપસ્:ૌીૌયુૃાુવે્યોમ્યુસે્યહાાકડિમ્વદીસ (ળાાકી એશ્રપ્મ સમાયાન)

હ્ાાપસ્:ૌીૌયુૃાુવે્યોમ્ંશ્રમાિહ્હશ્રોડડયિાિ (શ્રમાિ હ્હા)

હ્ાાપસ્:ૌીૌયુૃાુવે્યોમ્ંશ્રમશ્રઝશ્રોઢમ્મપઢ (શ્નાવેસહ માલલયિક)

હ્ાાપસ્:ૌીૌયુૃાુવે્યોમ્ંશ્રદાિયાઢલિમસાાદમુસયિ (શ્રદાિયા ઢલિમસ &મુસયિ)

હ્ાાપસ્:ૌીૌયુૃાુવે્યોમ્ંમેપાલથેલવસિીાિ (મેપાલ થેલવસિીાિ)

હ્ાાપસ્:ૌીૌયુૃાુવે્યોમ્પલાયલસિા?લસિા=શ્રડખ્ટદે૮- નશામથહડ૭૮ઢખ્યુથિેથદ્શોાૈરૈ (શ્રરઢ મશ્રરથહરડર મમશ્રોષ)

હ્ાાપસ્:ૌીૌયુૃાુવે્યોમ્પલાયલસિા?લસિા=શ્રડહુોળદિડ૩મમપ્યશપ્ય૩વવયશ્રો૭યથ૩સશ્રનાઢળષ (શ્રરઢ શ્રમઢરથ મશ્રહશ્રોથષશ્રવ)

હ્ાાપસ્:ૌીૌયુૃાુવે્યોમ્ંમાાિહિાિાયહાલ (માાિહિાિાયહાલ)

હ્ાાપસ્:ૌીૌયુૃાુવે્યોમ્યહાાેલ૩ઝસાટ૩કૈડઝે૪૭૧ઘાયશ્રલયઘ૧શ્ર (ઢાસહમાિ ધુાા)

[illegible]

<u>શ્ચાનાઉ૭૭ ડ઼તિનાતુ૨ નિ માતિ૯િ૭િ ાનદ વ઼દિહ માતિ૯િ૭િ ડ઼તિનાતુ૨ મોવ઼મેનત</u>

૨સસુ મો ૮૮ (મોવ઼મવેન- યેયમવેન ૨૦૧૯) ૦િ મુસે ૨નદાિ ાત <u>હાતપ઼:મુસેનિદ઼ાયિોમ્</u> દસિપ૭ાયસ માતિ૯િ૭િ ૭તિનાતુ૨ નિ ાને શતેમેઉય પોન ૭િગાિહ મોપોવ઼ન, િત નોનગાઉય યઉામિસ તો વ । નેપનેસેનતાતવિ નેવ઼ી ૦િ

માનિહભિ ડ઼નિનાનુને, નૈહેનાસ નિનૌસનેનભય નિ ભનિનૈનિહ નહે ષાહનિયા શ્રક઼ાદેમિ, યેભહ઼; । મેને નેપનેસેનનાનાનિ નેડ નહે સો-યાભભેદ "દનેદિ માનિ દનાનિ" શ્ન સિ શપેયનેદ નહાન મુસે ર્નદાનૈભિભ યોનનેયન નિસેભડ વય ાનનોનયનિગા ાન સિસે શયભસવિશભય દેવાનેદ નો નહે પાનાભભભ નનાદનાનિનેડ માનિહભિ ભનિનાનુને

થપ઼ શ્રોમમેન નૈનિસ નિ નહે "ડ઼નિગુસિનયિ યવિનાસનિય" છહ઼પનેન નેડ "ષોયભિગાય", ૧૯૮૮, પાગે ર૮૧, ાાનાનિભ ડ઼ો ષયહોભ નેડ ર્નદાિ ઙનિવિનાસનિય઼ જાન છોનયભિનેડ ર્નદાિ થનુસન વોક઼: ". નહે માનિહભિ નેગાનિ સિ ભુનદ નો વે યોનોમયિાભભય ાનદ યુભનુનાભભય દોમનિનેદ વય જાનાહમનિસ ાનદ ડિ । સેપાનાને માનિહભિ ષનાને સિ ડોનમેદ, નહેય માયે ાસભિય ગેને નનનેનયહેદ ાસ નહે પોભનિયિાભે ભનિ ાભસો થહસિ માય નોન વે નો નહે ભકિનિગા ાનદ ાદવાનનાગેનેડ સેવેનાભ નેનહેન યાસનેસ, નહે નનાદનાનિાભભય નનનેનયહેદ નેન યુનનેનનભય ાસયેનદાનન યાસનેસ થહેનેડોને, નિ ાભભ પોસસવિભિનિય નહે ભાનનેન ગાનુપસ માય નેપપોસે નહે ડોનમાનાનિનેડ । સેપાનાને માનિહભિ સિનાને ાભનહોગાહ નહેય ાભસો વેભિનગા નો નહે માનિહભિ સપેયહ યોમમુનનિય઼ થહસિ નયપે નેડ નેપપોસનાનિ ાદવેનાસેભય ાડડેયનાસ નહે દેવેભપમેનન નેડ સેવેનાભ ભાનગુાગેસ"

થપ઼ શ્રોમેન ડુનનહેન નૈનિસ: ". વેન નૈહેન । ભાનગુાગે સિ પનોનોનયેદ નો વે દસિનનિયન ડોમ હનિદિ, નિ માય વે નનોનેદ ાસ । દાભિયન નેડ હનિદિ ઢોને શામપભે, વોનહ ઘનોનિસોન નૈહેનદેનનોક નહે યભાસસયિ ભનિગુસિનયિ સુનવેય નેડ ર્નદાિ ાનદ ષ઼ પ઼ છહ઼ાનનેનળે, નહે નાનાનિભ પનોડેસસોન નેડ ભનિગુસિનયિસ, સનાનેદ નહાન માનિહભિ સિ । દસિનનિયન ભાનગુાગે જાન યેન નિ સિ નનોનેદ ાસ । દાભિયન નેડ હનિદિ". (ર્વદિ, પાગે ર૮૩)

યો નોન ડુદગે ાયહ દાય વય નહે હાનવેસન ડ્ડો નેપ વુન વય નહે સેદસ નહાન ડ્ડો પભાનન઼ - ઢ઼ોવેનન ડ઼ોસિ ષનોવેનસોન

વ઼દિહ઼: માતિહ઼િળિ ડ઼તિમાતુમે મોવ઼ેમેનત

<u>શ્રામાઉઉઉ ડ઼તિમાતુમે</u>

થહે મેઉમેનચેસ ળો પામાઉઉઉ ઉતિમાતુમે ામે ઙુનદ નિ વ઼ેદાસ, ૌહિમે ાામામસહાનસહિ સિ મેઉમમેદ ળો ાસ પામાઉઉઉ ઉતિમાતુમે઼

<u>શ્રામાઉઉઉ ડ઼તિમાતુમે નિ માતિહ઼િળિ</u>

થહે નેદ ઙેમ પામાઉઉઉ ઉતિમાતુમે નિ માતિહ઼િળિ ામોસે દ્દુ ળો ળહે યોનસળાનળ ોનસઉુગહ઼ળ ોન ઉતિમાતુમે ાનદ દગિનળિય઼ વય઼ ળહે શ્રુવઉયિ ાનદ શ્રમાવિ઼ાળે શ્રયાદેમોસિ, ઙેમે શામપઉે, માતિહ઼િળિ- જાહોળપુમા શ્રકાદેમા ોઙ યેઉહ઼િ, માતિહ઼િળિ શ્રકાદેમા ોઙ શ્રાળના, ષાહ઼િતિય઼ા શ્રકાદેમા ોઙ યેઉહ઼િ, ાાપાઉ' સ શ્રમાળના શ્રમાળસિહ઼ળહ઼ાન, ાઉઉ ોઙ ૌહ઼િયિહ઼ ામે ગોવ઼ેમનમેનળ શ્રયાદેમોસિ઼ ૨ન ાદદિતિોનિ ળો ળહ઼ેસે શ્રયાદેમોસિ, ળહ઼ે ોનસઉુગહ઼ળ ોન માતિહ઼િળિ ડ઼તિમાતુમે ાનદ દગિનળિય઼ ૌાસ યોનસળાનળઉય઼ દોને વય઼ ળહ઼ે સો- યાઉઉદ ઉતિમામય઼ ાસસોયાિળિોનિસ ૌહ઼િયિહ઼ ૌમે મેયોગનસિદ વય઼ ળહ઼ે ષાહ઼િતિય઼ા શ્રકાદેમા ાનદ ૌમે ળહ઼ે માનિ ળોીઉ ઙેમુ સુમપનિગ ાઉઉ ળહ઼ે ઉતિમામય઼ સપાયે મોનળ ઙેમ ળહ઼સિ ઉાનગુાગ઼ે જેસદિસ ળહ઼ેસે, ળહ઼ે ઙુનદનિગ ળો ળહ઼ેસે ાનદ ોળહ઼ેમ પામોયહ઼ાિઉ ાસસોયાિળિોનિસ ાનદ ોમગાનસિાળિોનિસ ઉદ ળો ળહ઼ે પમેસેનળાળિોનિ ોઙ ાન નિતિેમઙાયે નિ ળહ઼ે નામે ોઙ માતિહ઼િળિ, ૌહ઼િયિહ઼ૌાસ મેદોીયેમ ાનદ નોન- મેપમેસેનળાળિવ઼િ

થહે જૌોક ોઙ જાહ઼િાના ડ઼તિમાતુમે (શ્રવહ઼ાય઼ પ઼ એદિતોિમ)

થહ઼સિ વોીક યોનળાનિસ ઙવિ઼ ળમાનસઉાળિોનિસ ઙમોમ નોન- મેપમેસેનળાળિવ઼િ માતિહ઼િળિ સહ઼ોમળ સળોમોસિ નિળો એનગઉસિહ઼ વય઼ વ઼દિય઼ાનાનદ હ્રહ઼ ાામગામળુન (માતિહ઼િળિ' સૈ ાળમા) ાનદ ઉસહ઼ ષ્પિાન ષ્પહ઼ાન ામે ઙમોમ ળહ઼ે હ઼નિદા ટ્રુળા ળહ઼ુગહ઼ વોળહ઼ ગોળ ળહ઼ે ષાહ઼િતિય઼ા શ્રકાદેમા પમાઙિ ઙમોમ ળહ઼ે માતિહ઼િળિ ટ્રુળ઼ા વ઼વિહ઼ા ઢ઼ાનિ

ાનદ ઢાળકામાઉ છહુદહાનય ામે ઙાોમ નહે માનિહભિ ટુાના નહોગાહ વોનહ ૈાોને નિ હનિદા ાઉસો

થહસિ વોક સિ દનિદ વય શ્રવહાય પ્ ૈાહો હાસ ેાદ ષામસકનાનિ ાનઉયુ પ નો હગાહ સયહોઉ ૈન હે પોનેનદસ નો નાાનસઉાને શ્રાનહાસહાસનાા દમિયનઉય ઙાોમ ષામસકનાનિ નિનો એનગાઉસિહ ૨ ામ પ્પોવદિ નિ ષામસકનાનિ ાનદ ઙાોમ નહે ટુાઉનિય ાેઙ નહે નાાનસઉાનોનિ, ૨ યાન પોસુમે નહાન હે હાસ સેદ સોમે નિનોામેદાનિય ઉાનગુાગો નિ નાાનસઉાનનિગા ષામસકનાનિ નેશનસ નિનો એનગાઉસિહ ૨ન સિ ા માનનોાોઙે નહયિસ નો ાયકનોઉેદગો નહે સોાયે

વદિયાનાનદ હ્હા' સ નાાનસઉાનોનિ સિ વેઉો પાન, ઙોને શામપઉ, હે હાસ નો નિકઉનિગા ૈાહાનુાઉદ વે નહે એનગાઉસિહ ૈાનદ ઙોન 'ાેઉાક સાનના' , ાનદ નહેને ામે પઉનનય ાેઙ સુયહ નિસનાનયેસ ૨ હાવે સોમે સુગાગેસનોનિસ ઙોન હમિઃ ઢમિસન, ેાદ શ્ર જાનિદ' સ એયે વોૈાન માનિહભિ વય ઢાળનાનહ મસિહના, નિ મેનનોનિસ ાઉઉ નહે નોમસ ઙોન ૈાહયિહ યુો યુઉદ નોન ઙનિદ એનગાઉસિહે ટુવિાઉનનસ થહેન ગો નો નહે વદિહા ામયહવિ (ૈાવદિહાયોનિ) ાનદ ઉોક ઙોન ઉમેસહ માનદાઉ' સ શ્રયિનુમે યયિનોનાાનય યોનનાનિનિગા વેગોનાનોનિ, ાનમિાઉસ ાનદ સકભિઉ સેનસ ાેઙ માનિહભિ, હેમે યુો ૈાભિઉ ઙનિદ નહે ાયનુાઉ પહોનોગામાપહસ નો ઢુાનહેન, નદેન શ્ર શ્રાાઉઉઉ હસિનોાય ાેઙ માનિહભિ ઙિનિાાનુમે (વદિહા ૈાવદિહાયોનિ), યુો ૈાભિઉ ઙનિદ સામપઉ એનગાઉસિહ નાાનસઉાનોનિસ ાેઙ સોમે માનિહભિ સહોાન સનોનેસિ થહેમેઙોમે, ૈાહાન વદિયાનાનદ હ્હા સિ પોસેનનનિગા ાસે શોનયિ સિ નહે ામગિાનિાઉ નહનિગા ાેઙ નહે માનિહભિ ઙિાનગુાગે (વુન નોન નહાન ાેઙ માનિહભિ ઉનિાાનુમે, ાસ ૈાસ નો દેયાદેસ ાગો) ૨નોનેસનનિગાઉય હસિ યહોયિ ાેઙ સહોાન સનોનેસિ મેમનિદસ મે ાેઙ છોનનેમપોનાાય માનિહભિ ષહોાન ષનોનેસિ (માનિહભિ સહોાન સનોનેસિ નાાનસઉાનેદ નિનો એનગાઉસિહ) દનિદ વય મુનાાન માદહુસુદાન થહાકુન ાનદ પુવઉસિહેદ વય નહે ષાહનિયા શ્રકાદેમિ નિ ૨૦૦૫ ૨ન સેમસ નહાન નહે સનોનેસિ નિ નહસિ સેઉયનોનિ ામે ઉઙનોવેન માનેાાઉ ઙાોમ નહાન યોઉઉયનોનિ ઢપિ વાન

શ્રૌનિકઠ ીૌકે ।ઙોન નૌ દેયાદેસ વુન વ઼દિયાનાનદ હ્હા સિ સનાઊઊ નિ સઉમ્મવેન નોન ેાઊઙિનિગ઼ા નહે યહાનગ઼ેસ નહાન હાવે હાપપેનેદ દુનિગ઼ા નહે પેનીદ઼

૨૬ યુ઼ો યોમપાને નહે નનાનસઊનીનિ ોઙ નહસિ સેઊયનીનિ વ઼સિ-।-વ઼સિ નહે ૯નગ઼ઊસિહ નનાનસઊનીનિ ોઙ ઙ઼ાનનિ શ્રમેનયિાન ષપાનસિહ ઊનિનાનુને, યુ઼ોુ઼ીઊદ વે ।વઊ નો઼ુ નદેનસનાનદ નહે દઙિઙેનેનયે઼

જુન નહેસે નય઼પેસ ોઙ સેઊયનીનિસ ।ને નોન કનૌન ઙોન નહેનિ ઊનિનાનય઼ ેશયેઊઊેનયે, હાનપેન છોઊઊનિસ પુવઊસિહેસ નહેસે નય઼પેસ ોઙ સેઊયનીનિસ ઙોન ઙવ઼િ- સનાન હોનેઊસ ।નદ શ્રનિપોનન ઊુનગ઼ેસ઼ થહે પુવઊસિહેનસ ।નનુનયેદ નહસિ વૌક ોન માનયહ ૨૨, ૨૦૨૨ ષો, નિ દ- ૭ મોનનહસ, યુ઼ોીઊઊ ગ઼ોન ોઊદ માનેનાઊસ ોનઊય઼

થહે જનાદિઃ થહે માનિહઊિ છઊાસસયિ પ્યાનય઼ાદાન વય઼ હાનમિોહાન હ્હા (૧૯૦૮-૧૯૮૪) નનાનસઊનેદ નિનો ૯નગ઼ઊસિહ વય઼ ઙ઼ાઊનિ પ્યુમાન (શ્રસસસિનાનન શ્રનોઙેસસોન, યેપાનનમેનન ોઙ ૯નગ઼ઊસિહ, યેન યાય઼ાઊ ઉપાદહ્યાય઼ા છોઊઊેગ઼ો, ઉનવિ઼ેનસનિય઼ ોઙ યેઊહી) - હાનપેન શ્રેનેનનાઊ (હાનપેન છોઊઊનિસ શ્રુવઊસિહેનસ)

૨ હાદ પને-ોનદેનેદ નહે વૌક, ોહયિહૌસ સયહેદુઊેદ નો વે દેઊવિ઼ેનેદ નો મય઼ કનિદઊ ।યયુ઼ોનન ોન નહે ૧સન ોઙ યેયેમ્મવેન ૨૦૨૨, વુન નહે દેઊવિ઼ેનય઼ દાને ીૌસ પોસનપોનેદ, ।નદ નિ ીૌસ દેઊવિ઼ેનેદ નો મય઼ ।યયુ઼ોનન ોન નહે ૧૪નહ ોઙ યેયેમ્મવેન ૨૦૨૨

શ્રૌહેન માનિહઊિ ીૌસ નેયોગ઼નસિેદ વય઼ નહે ષાહનિય઼ા શ્રકાદેમિ (સાહિનિાઊ શ્રયાદેમય઼ ોઙ ઙેનનેનસ- ોઙ ૨નદ઼િ) ીૌય઼ વાયક નિ ૧૯૬૫, ઙ઼ાને ઢ઼ામાનાનહ હ્હા સનાનેદ નહાન હસિ માનિહઊિ ઊનગ઼ુાગ઼ે સિ સાવે઼દ નૌ (માનિહઊિકિ વ઼ાનનમાન ષામાસયા, ઢ઼ામાનાનહ હ્હા)

ષહ઼ હાનસિહ થનવિ઼દિ હાસ યોમમનિનેદ નહે સાને મસિનાકે ૨ન હસિ ઙોનીનદ હાનસિહ થનવિ઼દીનેનિસ- "૨ન હનિદિ, નહે ઊનગ઼ુાગ઼ે નો ોહયિહ માનિહઊિ સિ નહે

યઊિસેસન (ાનદ ાેડ ાેહિયિહ િત ાેસ િનેદદ ાન િનેતગાનાઊ પાનત્ ુનતાઉિ િત ાેસ ગાનાનેદ નેયોગાનતિાિન ાસ । સેપાનાતે ઊાનગુાગે વય નહે યોનસનતુિનાિન િન ૧૯૯૩). "

હાનસિહ થાનવિદિ નેડોનસ નો નહે િનયઉસાિનોડ માતિહઊિ િન નહે િગહાનહ સયહેદુઊ ાેડ નહે યોનસનતુિનાિનોડ રનદાિ હેન નહે યાન મેનનાિનદ સહેુઊદ વે ર૦૦૩ િનસનોદ ાેડ ૧૯૯૩ મોનેાેવન, માતિહઊિાેસ । સેપાનાતે ઊાનગુાગે િન ર૦૦૩, ૧૯૯૩, ાનદ ૧૯૬૫ ાનદ દુનિનગા નહે નમિ ાેડ પને- હયોનમિસિહોના વદિયાપાનુ થિહે સનાતુસ ગાનાનેદ નો માતિહઊિ વિય ષાહતિયા શ્રકાદેમા ાનદ નહે છોનસનતુિનાિનોડ રનદાિ, ાેન નહે ાેનહેન હાનદ, સનનેનગાનહેનેદ નહે હાનદસ ાેડ નહે ાેવસયુનાનનસિને ઊમેનનાસ ઊકિ ઢામાનાનહ હ્હા, ષહાનદાનાનદા હ્હા (હે સિ નોન । ડામુેસ પેનસોન વુન ાેહ્ય ર હાવે નાકેન હસિ નામે, રોઊિઊ શપઊાનિ િત ઊાેન) ાનદ ાેનહેનાસ ાેહ ગાસઊગિહોદ હાનમિોહાન હ્હા હાનમિોહાન હ્હા' સ પ્હાનનાન પ્યાકાક થાનાનગા, શ્વાનાામયા યેવાના, ઢાનગાસહાઊ ાનદ છહાનયહાનાિઊઊ નહેસે વીકસ ાેને ઊગિવિઊ ડેન નહે ષાહતિયા શ્રકાદેમા શ્રોાનદ િનતિાિનેદ િન ૧૯૬૬ ડેન માતિહઊિ (વેયુસેાેડ નેયોગાનતિાિન ગાવિન નો માતિહઊિ વિય ષાહતિયા શ્રકાદેમા િન ૧૯૬૫ જુન । પહઊિસોપહ્ય નનોનસિ ાેસ ાેાનદેદ નહે પાનઉિ િન ૧૯૬૬, નહસિ પહઊિસોપહ્ય વીક િતસેઊડ સિ । હેનાનડિયિ ાેને, ાનદ ડિ ાેને હાસ નોદ નહે વીક નો ુનદેનાસનાનદ નહે ગુાનયેસ ાેડ રનદાિન શ્વહઊિસોપહ્ય, નહેન હે ાેઊિઊ હાવે નો ુનઊાનાન ડનિસન નો વે ાવઊ નો ગાનાસપ નહે પહઊિસોપહયિાઊ યોનયેપનાસ ડનોમ । નૌ વીક ાેન રનદાિન શ્વહઊિસોપહ્ય રન ૧૯૬૭ નો ાેાનદ ાેસ ગાવિન ડેન નહે માતિહઊિ ડાનગુાગે

ઢામાનાનહ હ્હા' સ ાેવસયુનાનનસિમ વસિ-।-વસિ શ્વાનળિ સિે વદિનન ડનોમ ાેને શામપઊ (વેયુસે ડાઊતિ પ્યુમાન ાઊસો સેમસ નો હાવે ડેઊઊેદ િન હસિ ડોનસનેપ, નહેુગાહ હે ગાવિસ યનેદતિ ડેન હસિ િગનોનાનયે નો સોમે ાેનહેન ાેનતિનાસ) હે ાેસ યાસનેસિન, યોનસેનવાનવિ ાનદ યોનડુસેદ્ થહે િનતેન- યાસને માનનાગિે િન શ્વાનળાિસ ાેઊઊ કનોેન નો હમિ (વુન હે યહોસે નો કેપ નહે યોસહાન

શ્વાનળા સેયપેન- ોહયિહ હાસ વેન મેળાસેદ વયુ સ ોન ગોોગળ વોકસ નિ ૨૦૦૮),
ાનદ નિ ોાસ ાપપાપેનન નહાન નહે ગોપાન નાવ઼યા- નયાયા પહળિસોપહેન ઘાનગોસહ
ઉપાદહયાયા માનનોદિ। "છહાનમકાનિનિ" ાનદ ોાસ વોનન ડવિ યોનસ ાડોન નહે
દોનહ ોડ હસિ ડાનહેન (સે ુોન શ્વાનળા નોકસ વોળ ૨ & ૨૨ ાવાળિવળ
ાન <u>હાનનપ઼:વિદિહાયોનિપોનહિનિમ</u>) ષહ યનિસહ છહાનદના મહાનનાયહાનયા
ોનાનિસ નિ નહે "હસિનોનય ોડ મ્યાવ઼યા- મયાયા નિ મનિહળિ" -

"થહે ડામળિય ોહયિહ ોાસ નિડેનોનિ નિ સોયાળ સનાનુસ સિ નોી શનનિયન નિ
મનિહળિ- ઘાનગોસહા' સ ડામળિય સિ યોમપળેનેળય ગિનોપેદ ાનદ ો ાપે
નોને શપેયનેદ નો કનોી વેન હસિ ડાનહેન' સ નામે", ોહયિહ સિ। નોનાળ ડાળસેહોદ
હે ોનાનિસ ડુનાનહેન નહાન ાળળ નહસિ નિડોનમાનોનિ ોાસ ગવિન નો હમિ વય શ્વનોડ
ઢ હહા ષો હોી ુોળદ નહસિ યાસનેસિન- યોનસેનવાનવિ- યોનડુસેદ ાળળો નહે ોાનદ
નો વે ગવિન નો ષહ હાનમિોહાન હહા? ષો, નહે ષાહનિયા શ્રકાદેમિ સાવેદ નહે
માનિહળિ ડ઼ાનગુાગે વય મેયોગાનળિનિગ નિ, ાસ ાસસેનોદ વય શ્વનોડ઼ ઢ હહા, સિ
ોનોનગા ાનદ સો સિ નહે ાસસેનાનોનિ માદે વય ષહ હાનસિહ થનાવિદિ

મન ડ઼ાળનિ પ્યુમાન સિ। યુોનગા પેનસોન, વુન હે સિ વેનિગા મસુિસેદ વય સોમે
ોવસયુનાનનસિન ળેમેનનસ, ોહે ગાસળગિહોદ હાનમિોહાન હહા હાનમિોહાન હહા
સનોપપેદ ોનાનિનિગા નિ માનિહળિ ડોળળોનિગા નહે મેયોગાનિનોનિ ોડ નિ વય ષાહનિયા
શ્રકાદેમિ ાનદ ોાસ ોાનદેદ નહે ષાહનિયા શ્રકાદેમિ પનાળિ ડોન હસિ ાનોવોગિનાપહય
નિ ૧૯૮૮૫, ાડોન હસિ દોનહ, ોહયિહ મોાનસ નોનહિનિગા

મન ડ઼ાળનિ પ્યુમાન ોનાનિસ- "ોગાનાનદ હહા' સ મહાળમાનુસહા (૧૯૪૪) ાનદ
ષહાનદાનાનદા હહા' સ હાયાવાના (૧૯૪૬) ાનનાયક સુયહ સોયાળ દવિસિોનિસ
નહાન પળાયેદ। દેયસિવિ નોળ નિ માનનાગિસ""ોગાનાનદ હહા' સ મહાળમાનુસહા
(૧૯૪૪) ોાસ નિદેદ। પાનહવનોકનિગા નોવેળ, વુન ષહાનદાનાનદા હહા' સ નોવેળ
ોાસ મોયનોનિનાનય શ્વનોડ ઢાદહા પ્યનાસિહના છહુદહાનય નગિહાનળય ોવસેનવેસ-
"ોગાનાનદ હહા' સ 'મહાળમાનુસા' દોળસ ોનિહ નહે સોયાળ પનોવળેમસ

યોનનેયનેદ ौતિહ તહે પનોવઉમ ોડ માનનાિ़િ શ્રસ । નેપઉપ़ તો તહસિ નોવેઉ, ષહાનદાનાનદ દ્દહ ौનોને । સેયોનદ- નાને નોવેઉ ' હાયાવાના, ' હાવ़નિગા ઉતિતઉ ઉતિનાનય़ મેનાતિ़ (ढ़શ્રયહશ્રપ્પढ़२ષહાπશ્ર છહશ્રોઉયહશ્રढ़ે શ્ર ષુનાવેय़ ોડ માતિહઉિ ड़તિનાતુને)

મન ड़ાઉતિ પ્પુમાન ડોન હસિ શ્રાનળ- નેઉાનેદ ગિનોનાનયે ગાવ़િસ યનેદતિ તો મમ़ શ્રાનમેસહૌન દ્દહ' સ ' ' મતિહઉિ થાતતવ़ા- વ़મિાનસહ़" શ્રનોડ ढ़ादहા પ્પનાસિહના છહોદહાનય़ નગિહાઉપ़ ોવસેનવેસ- "મમ़ શ્રાનમેસહૌન દ્દહ' સ ' મતિહઉિ થાતતવ़ા- વ़મિાનસહ' સિ તહે હસિતોનાય़ ોડ મતિહઉિ નિ માતિહઉિ પનોસે ાનદ સિ વાસેદ માનિઉપ़ ોન તનાદતિોિ़ મમ़ મુકુનદા દ્દહ જાકસહિ' સ ' મતિહઉિવહાસહામાયા શ્નહિસ' ગાવ़િસ ાન ાયયુોનન ોડ તહે પ્પહાનદૌાઉ દય़નાસતય़ ઢનોમ તહે પોનિત ોડ વ़ૌ ોડ મોદેનન માતિહઉિ પનોસે, તહેસે તૌ ौનાકસ ાને મિપોનતાનત, તહોગહ ડનોમ તહે હસિતોનાયિાઉ પોનિત ોડ વ़ૌ, ાને નનેઉાવિઉ़ (ढ़શ્રયહશ્રપ્પढ़२ષહાπશ્ર છહશ્રોઉયહશ્રढ़ે શ્ર ષુનાવેय़ ોડ માતિહઉિ ड़તિનાતુને)

થહે ડોઉઉૌનિગો શ્રયેનપનાન ડનોમ શ્રોન શ્રાનળ શ્રાવાનદ ((પાનાન २&२२) સિ વેનિગા નેપનોદુયેદ વેઉૌ ડોન નોદય़- નેડેનનયે: -

મહાનાળ હનસહિદેવ़- મથિઉિક ક્નાιμાટ વ़ંશક ળ્યોતિીશ્વન ડકુનક વ़નામ- નત્નાકનમે હનસહિદેવ़ નાયક શ્રાકિ નાળા છઉાહ १२८४ ई મે ળન્મ શ્રા १३०७ ई મે નાળસહિસના ઘયિાસુદ્દીન તુગાઉકસઁ १३२४- २५ ई મે હાનકિ વાદ નેપાઉ પઉાયના મથિઉિક પન્ળી- પ્નાવન્યક વ़નાહ્મામ, કાય़સ્થ શ્રા ક્ષત્નાયિ મધ્ય શ્રાયકિાનકિ સ્થાપક, મૈથિ ઉ વ़નાહ્મામક હેતુ ગુમાકન હા, ક્નામ કાય़સ્થક ઉઉ શંકનદતત, શ્રા ક્ષત્નિ યક હેતુ વ़ળિયદતત યહ હેતુ પ્નાથમતયા નયુિક્ત મેઉાહ હનસહિદેવ़ક પનેનામા સઁ- શ્રા ई હનસહિદેવ़ નાન્યદેવ़ક વ़ંશાળ છઉાહ, ળે નાન્યદેવ़ કાનામાટ વ़ંશક १० ०८ શાકેમે સ્થાપના કેને નહથિ- નન્દૈદ શુન્યં શશિ શાક વ़ને (१०१८ શાકે)

મથિલિક પામ્ડિત ભેકના શાકે ૧૨૪૮ તદનુસાર ૧૩૨૬ ઈ મે પઞ્જી-પ્રાવન્યક વ્રત્તમાન સ્વરૂપક પ્રામન્નક નિર્મય કએલન્હિ પુન: વ્રત્તમાન સ્વરૂપમે થોડે વૃદ્ધિ વિભિસી ભેકના મિથિલિશ મહારાજ માધવ સહિં ૧૭૬૦ ઈ મે આદેશ કરાવાએ પઞ્જીકારસઁ શાખા પુસ્તકક પ્રામયન કરવાઓલન્હિ ઓકરા વા દ પાઁળમિ (કપ્પનો કાલ વ્રામાતિ ૧૬૦૦ શાકે માને ૧૬૭૮ ઈ વાસ્તવમે માધવ સહિક વાદમે ૧૮૦૦ ઈક આસપાસ) શ્રોત્રિયિ નામક એકટા નવ વ્રાહ્મણ ઉપજાતિક મથિલિમે ઉત્પન્ન ભેલ

ષો, તહે ષરોતરિયિાસ ાસ ા સુવ- યાસતે ાોસે ાોુનદ ૧૮૦૦ છએ ાસ પેર ુાતહેનતયિ પાનળ ડિભિસ્

<u>ષહ અનસુહમાન શાનદેય</u> [ઘાળેનદરા થહાકુર ોડ મૌ યેઓહ પરોવદિદ મે તિહ દગિતિભિદ યોપેસિ ોડ તહે ગેનોલેગયિાલ નેયોરદસ ોડ તહે માતિહલિ બરાહમનિસ થહે પાનળકારા- સ તિસે ડામભિસિ હાવે માનિતાનિદ તહેસે નેયોરદસ ડોર ગેનેરાતિનિસ ાનેોડોન નેઉયતાનત તો ાલલૌ ોતહેરસ તો પુરસુે તહેિ નેયોરદસ રા સિ ા માતતેરોડ ' નિતેલલેયુતાલ પરોપેરાય' તો તહેમ રૌસ ડોરતુનાતે નુગહ તો નેયેવિ ા યોમપલેતે દગિતિભિદ સેત ોડ પાનળ નેયોરદસ ડોમ ઘાળેનદરા થહાકુર ોડ મૌ યેઓહ નિ ૨૦૦૭ [ઢ્યાસતનિગા તહે બરાહમનિ નિ મેદેવિાલ માતિહલિ: ઓરાગિનિસ ોડ છાસતે રદેનતતિય ામોનગ તહે માતિહલિ બરાહમનિસ ોડ મોરાહ બહિર વય અનસુહમાન શાનદેય, અ દસિસેરતાતિોનિ સુબમતિતેદ નિ પારતાલિ ડુલડિભેનત ોડ તહે નેટુરિમેનતસ ડોર તહે દેગરે ોડ ોયતોર ોડ શહિભિસોપહ્ય (હસિતોરય) નિ તહે ઉનવિેરસતિય ોડ મયિહગિાન ૨૦૧૪] ડ઼ાતેર તહેસે શાનળ માનુસયરાપિતસ તેુ પલોદેદ તો ગોગલે વોકસ નિ ૨૦૦૮)

થહે સો- યાલલેદ માહારાળાસ ોડ યારવહાનગા તિ પેરમાનેનત સેતતલેમેનત ડામનિદારસ ોડ છોરનોાલલસિ, ાનદ તહેિ તિ સો માનય નિ બરાતિસિહ રનદિા, વુત નિ મપાલ તહેતિ નોને રન તહે ાનેસુરે ોડ ુર વોક (શાનળ શ્રિરાવાનદહ વોલ ૨&૩૨), ત હાવે ાતતાયહેદ યોપેસિ ોડ ગેનોલેગય- વાસેદ્ પગરાદાતિોનિ ોરદેરસ

(પ્નોઙ ોઙ પઞ્ાદાનીિ ઙોન યાસહ) ષો, વેઙોે ૧૮૦૦ છ૯, નહેે ૈાસ નો સ્નોનાયિા સુવ- યાસને નિ જ્નાનિસિહ રનદાિ ાનદ નહેે સિ નો સુયહ સુવ- યાસને ૈાનિહનિ મ્ાનિહિઊ જનાહમનિસ નિ મેપાઊ પાનન ોઙ મનિહિઊો વેન નોદાય ષ્નોનાયિા વેઙોે નહાન ેઙોન્ેદ નો ઙોઊઊોનિઞા સોમેે દુયાનીિ સનોામ નિ જ્નાનિસિહ રનદાિ, નિ મેપાઊ નિ સનોઊઊ હાસ નહાન મોનનિઞા

મ્ન ડાઊનિ પ્મુાન ઙુનાહેન નનોસિ નો પુન હસિ ાઞોનદા વયૌનિનિઞા- "હાન્મિોહાન યહોસે । મહિદઊ ઞાનુનદ નિ હસિ ેઙોન્મસિન ાઞોનદા" હે ઞાવિસ ઊુઞાહાવઊ ેાસોનસ ઙોન હસિ યોનનેનાનીિ વડિ "હે સપુસેસ નહે સઞિાનઙિયિાનયે ોઙ ઊયાઊ નાદિનિનિસ, ઊાનઞુાઞોસ, સયનાપિનસ, ેદુયાનીિ સયસનેમ, ાનદ મોનાઊ વાઊેસ" નહેેવય મોનનિઞા નહાન નહેસે ાે યોનસેનવાનાવિ વાઊેસ!

(શ્રઊઊ નહે ેઙોન્ેદ વોકસ ાે ાવાઊિવઊ ઙોન ઙે પદઙ દોનઊાદ ઙોમ નહે ઊનિક હાનપ:વાદિહાયોનિ્પોનહિનિમ)

વરયપહશ્ર મશ્રરથહરઙર ઙરથપઢશ્રથઉઢપ મશ્રોવપમપમ્થ શ્રામ્ય શ્ર શ્વશ્રઢશ્રઙઙપઙ હરષથશ્રોઢ શ્રોઢ મશ્રરથહરઙર ઙરથપઢશ્રથઉઢપ

થહેેઙોે, નહે મસિસનિઞા પોનાનીિસ, નહે ઞિાોેદ ાનદ નોન- ેપેસેનનેદ ાસપેયનસ ોઙ સોયૈનિય, સનાાનેદ નો વે યહોનયિઊદ રન ઊદ નો નહે દેપયિનીિ મ્ાનકેદ વય નહે નયિહનેસસ ોઙ વોયાવુઊાનય ાનદ શપેનોિયેસ ાનદ ૈાસ । ેવાઊનીિ નિ ઊનિાનુે ાનદ ાનન ાસ ઙોન ાસ પોપઊ સપોાકનિઞા મ્ાનિહિઊ ાે યોનયોનેદ થહે ટાઊનિય નૌ હાસ નોન ેમાનિદ મેદાયિે થહે ેાઊ પોન ોઙ નહે મ્ાનિહિઊ ઊાનઞુાઞો ૈાસ ેાઊસિદ વય નહે નાનવિ સપોાકેનસ, મેદાયિનાનિય ૈાસ ેપઊાયેદ વય શયેઊઊેનયે થહસિ ાનનેમપન ાન નહે ૈાનિનિઞા ોઙ હસિનોાય ોઙ શ્ચાનાઊઊઊ ડનિાનુે ઙોન નહે મ્ાનિહિઊ ડાનઞુાઞો ાોસે ાસ નહે મેદાયિે ાઞોનયય (પનાવિાને ાનદ ઞોવેનાનમેનનાઊ) ઙુનદેદ સો- યાઊઊદ મ્ાનિસનોામ ઊનિાનુે, ૈહિયિહ હાસ નો ેાદેનસહિપ, ાનદ નો ાયયેપનાનયે ાોનઞા નહે સપોાકેનસ ોઙ મ્ાનિહિઊ યોનનિુદ નો વે પનેસેનનેદ વય નહેસે શ્રકાદેમોિસ ાસ ેપેસેનનાનાવિ

ઊિતિ૧ાતુ઼ે થહે મેદીયિે નિતે૧ડાયેાેડ માિતિહિઊિ ઊિતિ૧ાતુેાૈાસ પેેસેનોદ વ઼ય઼ તહે ગોવે૧નમેનત ૧ાદીિ ાનદ તેઊવ઼સીિન સનાતીિનસ ાઊસો ડ઼તિ૧ા૧ય઼ ળુ઼૧નાઊસ ઊકિ મુસેનિદીિ (ૌાિમુસેનિદ઼ીયોમ) & શ્રુવઊસિહે૧સ ઊકિ હા૧પે૧ છોઊઊનિસ ૈાે ાઊસો સેદ ડો૧ તહેનિ સનિસિતે૧ દેસગિન઼

શ્રુસેદો- યનિતિયિસિમ નિ માિતિહિઊિ ાનદ તહે યાસેાેડ પ્પામાઊાનાનદા ઌહા

થહે તનિઊાેડ પ્પામાઊાનાનદ ઌહા' સ વીોક "માિતિહિઊિ મોવ઼ેઊઃ થમિ, ષોયીતિય઼ ાનદ ડેસનીિનસ" (૨૦૨૧) સિ મસિઊદનિગ઼ા ૨ન સિ । યોઊઊયનીિન ાેડ સોમે સય઼નદયિાેદ સો-યાઊઊદ યનિતિયાિઊ ાનયિઊસ ાેન સોમે ાેડ હસિ યાસતે નોવ઼ેઊસિતસ઼ થહે ૨૬૩-પાગે વીોક યાન ાેનઊય઼ વે સોઊદ નિ હાનદવુ઼ેનદ તો ઊવિના૧ેસિ ાૈહે તિ ાૈઊઊ નોત઼ હે સિ । યો૧ેયનીિન, । નોન-યાસતે ૈાનિતિ૧' સ ૈા૧ક, ી઼, ષુવહાસહ છહાનદ૧ાૈ ાદાવ' સ નોવ઼ેઊ ' ઘુઊ' , હાસ વેન દોઊતાૈતિહ વ઼ય઼ હમિ નિ તીા ઊનિસ, ાેડ યુ઼નાસે ાૈતિહોન ેાદનિગ઼ા તિ ૨ ામ પેેસેનતનિગ઼ા તહોસે તીા ઊનિસ હે ડો૧ યુ઼ા૧ે નતે૧ાતાનિમેનત઼ાૈ મુસત હાવ઼ે ેાદ *ઘુઊ*, ડિ યુ઼ા હાવ઼ેન' ત ાઊોાદય઼, ેાદ તિ ડનિસત વેય઼ુાસે તહેન યુ઼ા ાૈઊઊ હાવ઼ે । મોેે નતે૧ાતાનિનિગ઼ા શપેનીિયે઼ ઘુઊ સિ ાવ઼ાઊિવઊાેન વ઼દિહ઼ા શ્ર૧યહવિ઼ ાૈતિહ તહે પે૧મસિસીિન ાેડ ષુવહાસહ છહાનદ૧ા ૈાદાવ઼ ાત તહસિ ઊનિક <u>હાતપ઼:વ઼દિહ઼ાયોનિ઼પોતહ઼િમ઼</u>

"થહે ાૈકનેસસ ાેડ તહે નોવ઼ેઊ સિ તહે ાુતહો૧' સ પોઊતિયાિઊ વાિસ઼ થહે પા૧તસાિનસહપિ તીા૧દસ । પા૧તયિુઊ૧ પોઊતિયિસ દોસ નોત દો ળુ઼સતયિ તો તહેાૈ૧ક઼"

૨ન । નોવ઼ેઊ ાૈહે પોઊતિયિસ સિ નોત ેમોતેઊય઼ નિવ઼ોઊવ઼ેદ, તહે સિ નો ટેસનીિન ાેડ ' પોઊતિયાિઊ વાિસ ાનદ પા૧તસાિનસહપિ ાેડ । પા૧તયિુઊ૧ પોઊતિયિસ'. યહુ઼મકેતુ ાનદૈ ાત૧ુ સેદ પોઊતિયાિઊ વાિસોા૧ પા૧તસાિનસહપિ઼ ષુવહાસહ છહાનદ૧ા ૈાદાવ' સ ' વ઼ોતે' ાૈહયિહ યામે઼ાુત નિ ૨૦૨૨ ાનદ સિ ાવ઼ાઊિવઊાૈતિહ પે૧મસિસીિન ાેડ ષુવહાસહ છહાનદ૧ા ૈાદાવ઼ ાેન વ઼દિહ઼ા શ્ર૧યહવિ઼ ાત તહસિ

ઊનિક હ્ાાપ઼ઃવ઼દિહ઼ાયો઼નિ઼પોાહ઼િાન઼, સિ ોન પોઊાિયિસ વ઼ા ેવ઼ન ાહેને ષુવહ઼ાસહ઼ળિ' સે નયહ઼ાનાનિગ઼ા સાય઼ઊ ોવવ઼ાોસ ાહે નેદ ોડ ાનય઼ પોઊાિયાઊ વાસિ઼ ઢ઼ાદ મય઼ વૌક ' ાાિ ાાાવ઼ાઊ ષુવહ઼ાસહ છહ઼ાણદનૌ ાદાવ઼' ૌહ઼યિહ સિ ાવ઼ાઊાવઊ ાા ાહ઼સિ ઊનિક હ્ાાપ઼ઃવ઼દિહ઼ાયો઼નિ઼પોાહ઼િાન઼ શ્રોન ાહે ોાહેન હ઼ાણદ, મન પ્યામઊાણાણદ હ્ઙ઼ા સુોણદસ ઊકિ। સપોકેસપેનસોણ ોડ સોમે પોઊાિયાઊ પાનાય઼ ોન। યાસોસિા ોનગ઼ાણસિાાીિ નાાહેન ાહ઼ાણ। ઊાિનાનય઼ યનાિયિ઼ પ્યામાઊાણાણદા હ્ઙ઼ા' સ જનાહ્મનિસિાયિ વાસિ ાગ઼ાનિસા ષુવહ઼ાસહ છહ઼ાણદનૌ ાદાવ઼ સિ ાન ાઊાનમ વેઊઊ઼ થહે પાનાઊઊઊ સાોમ સિ યોણસયુિસિ ોડ હૌ પ્યામાઊાણાણદા હ્ઙ઼ા ાાકેસ ાહે ઊડાસિા સાાણયે ાો પનોમોાે જનાહ્મનિસિમ ાણદ ૌાણાસ ાો સાયનાિડિયિ સોયાિઊ ળુસાયિ઼ ર઼ણ હ઼સિ વૌિદાા, હે પનુદઊય઼ મેણાીિસ ાહે માાિહ઼િઊિ ાનાણસઊાીિ ાસસાગિણમેણા વેસાૌિદ ોન હ઼મિ વય઼ ાહે ષાહ઼ાિય઼ા શ્રકાદેમિ, ાણદ ાહ઼સિ ાસસાગિણમેણા ૌાસ ાઊઊાાેદ ાો હ઼મિ ણોા ોન ાયયુણા ોડ મેનાિ વ઼ા સોઊઊય઼ ોન ાહે ગ઼ાનુણદ ોડ હ઼સિ યાસો ાાિઊ ાણદ નિ ઊુિ ોડ ાહેસે દેદસ઼ ઢોન પોપઊ ઊકિ હ઼મિ, માાિહ઼િઊિ-ોઊાેદૌનક સિ મેોઊય઼। ઊનિ નિ ાહ઼િ *યનાયિુઊમ વ઼ાિ,* વ઼ા ાિ સિ।ટુસાીિ ોડ ઊડિ ાણદ દાાહ ડોન ાહે પોપઊ ોડ ાહે પાનાઊઊઊ સાોમ઼ શ્રૌહ઼્ય઼ દદિ ર઼ યાઊઊ પ્યામાઊાણાણદા હ્ઙ઼ા। પસુદો- યનાિયિ? જેયુાસે હે સિ। પસુદો- યનાિયિ઼ હૈનાિસઃ "શ્રડોન નોનઊય઼। હુણદોદ યોનસ ોડ ળુોનોય઼, ઘુનાિાાહ સિ યોદાિદ ૌાિહ ૌનાિાિગ઼ા। દગ઼ાણડિદિ ણોવ઼ઊ ોન ાહે દોમસ, સાુગ઼ાગ઼ાઊસ ાણદ મિોણસિ ોડ નિાેન- યાસો માનાાિ઼ ષો, દદિ પ્યામાઊાણાણદા હ્ઙ઼ા ાાકે ૌાય઼ ાહ઼સિ યોદાિ ડોમ ષુસહ઼િઊ? ર઼સ ાહ઼સિ ાહે યુઊમાિાાીિ ોડ ાહે ાનોગ઼ાણયે ોડ હ઼સિ જનાહ્મનિસિાયિુ પવનાિગ઼ાિગ઼ા (" *થહ્ુગ઼ાહ મય઼ ૌહ઼મિસ ાણદ ડાણયોસિ ર઼ યાણ પઊાયે સોમે ઊાિનાાુને ોન ાોપ ાણદ યાણ દૌિગ઼ાનાદે સોમે ાો ાહે વોાાોમ'*) ોન સિ ાહ઼સિ ાહે વ઼દિણયે ોડ હ઼સિ ઊાયક ોડ સાુદય઼? ઙ઼ા મે ાાકે યુ઼ા ૌાય઼ ડોમ ાહે સેઊડસિહૌનઊદ ોડ પ્યામાઊાણાણદા હ્ઙ઼ા, ૌાય઼ ડોમ દેયેપાીિ ાણદ દસિગ઼ુસિ ાો ાહે સાિયેનૌનઊદ ોડ ષુસહ઼િઊ' સ માગ઼ાયિાઊ ઊાિનાાુને શ્રૌઊયોમે ાો ાહે ૌનઊદ ોડ ષુસહ઼િઊ' સ ઊાિનાાુ઼ને હેને સિ ષુસહ઼િઊ' સ ' ઘામવાઊિ' (૧૯૮૨) ૌહ઼યિહ સિ

નૌ ાવ઼ાિિવઉ નિ ળહે વ઼દિહ઼ા શ્નાયહવિ઼ ાળ ળહે ઉનિક હાળપ્‌:વ઼દિહ઼ાયોનિ્પોળહ઼િનમ્ ૨ન ળહે ૭નિસળ ઉનિ ો૭ ળહસિ નોવ઼ેઉ, ે઼ન વે૭ોને ળહે નોવ઼ેઉ વેગાનિસ, ષુસહઉિ ૈનાળિસ ાવુિળ ળહે નોવ઼ેઉ ' ઘામવાઉિ' : "૨ન સુપપોનાળ ો૭ૌદિૌ માનનાગિ ાનદ નિળેન- યાસળે માનનાગિ" ાનદ હેને વેગાનિસ ળહે નોવ઼ેઉ થહે દોળહ ો૭ । વ઼ઉિઉાગે ૈમાન ાનદ ળહેન ળહે ળનુવઉે નસુેસ, ૈહે ૈઉિઉ યનેમાળે ળહસિ વ઼ઉિઉાગે ૈમાન? જનાહમનિ યોમમુનળિય઼ ોનૈ ાદાવ઼ યોમમુનળિય઼ ો૭ ળહે વ઼ઉિઉાગે? યનિસહ પ્સુમાન મસિહના' સ ' યુ શ્રાળાન પ્ે જાયિહ મે' સિ । હસિળોનાયિાઉ વાિંગાનાપહય઼ ો૭ ળહે પ્ોસા ઢ઼વિ઼ન઼ હે હાસ ાઉસો ૈનાળિળેન હસિળોનાયિાઉ વાિંગાનાપહેસિ ો૭ ોળહેન નવિ઼નસ ો૭ માળિહઉિ ઉકિ ' જાનદનિિ માહાનાનદા, ' ' જાગામાળ પ્ા ષાદગાળિ! ' , ' યુ શ્રાળાન પ્ે જાયિહ મે઼ (ષળોનય઼ ો૭ ળહે પ્ોસા ઢ઼વિ઼ન) ' , મા ઘહાળ મા ઘહાન, પ્ામઉ ઢ઼વિ઼ન, ' જાહુળાહ઼ ઢ઼વિ઼ન ાનદ થેયહનયિાઉ હેનવાઉસિમ' , થહે પ્ામઉ ઢ઼વિ઼ન ાનદ શ્રોપઉ ોન છોઉઉસિાિન છુોનસે, જાહુળાહ઼ જાઉાન- ષળોનય઼ ો૭ । ઘહોસળ ઢ઼વિ઼ન ાનદ એનગાનિનાિગા શ્રૌળિયહયનાાળ, ઢ઼ે૭ુગેસ ો૭ ળહે પ્ોસા એમવાનકમેનળસ઼ શ્રાનકાળ હ઼ા શ્રાનાસહાન, । મેમવેન ો૭ ળહે માળિહઉિ શ્નદવ઼સિોનય઼ છોમમળિળે ો૭ ળહે ષાહળિય઼ા શ્નકાદેમ઼િ, યેઉહ઼ હાસ પઉાગાિનિસિદ પાનાગાનાપહ ા૭ોન પાનાગાનાપહ ૭નોમ હસિ વોૌકસ ાનદ હાસ પુવઉસિહેદ । નોવ઼ેઉ નિ માળિહઉિ નિ હસિ નામે, ૈહયિહ પસુેદો- યનાળિયિ પ્ામાઉાનાનદા હ઼ા મેનળાનિસ ાસ નેસોનયહ ો૭ ળહસિ ળહ઼ે૭ ુાળહોન શ્રાનકાળ હ઼ા શ્રાનાસહાન! ઙ઼ેળ મે યઉાન૭િય઼ હેને ળહાળ વોળહ ળહે ળહ઼ે૭ ૈનાળિન ાનદ ળહે પસુેદો- યનાળિયિ ાને નિ ળહે હનિદ઼ દિપાનળમેનળ ો૭ શ્નઉગાનહ મુસઉમિ ૩નવિ઼નસળિય઼ થહસિ નેસોનયહ સિ દોને વય઼ યનિસહ પ્સુમાન મસિહના, ૈહે સિ । ગનાહુાળે ો૭ ૨૨થ, પ્યહાનાગપુન નિ છવિ઼ઉિ એનગાનિનાિગા (નિ ૧૯૬૮) ાનદ મ઼ થેયહ નિ ષળુયળુનાઉ એનગાનિનાિગા (નિ ૧૯૭૦) ાનદ સિ ટુાઉ૭િદિ ૭ોન ળહાળ નેસોનયહ ૨ન હનિદ઼િ, ળહે યુળ-ો૭૭ ૭ોન ાદમાસિસાિન સિ ળહે ઉૌસળ ાયનોસસુ નવિ઼નસાિળિસિ, ોળહેનૌસિ, પ્ામાઉાનાનદા હ઼ા ુાઉદ હાવે કનોૌન ળહાળ ળહસિ નેસોનયહ યુાઉદ વે દોને વય઼ । યવિ઼ઉિ નગાનિન ોનઉય઼ થહે હનિદ઼ ોનગાનિાઉ ાનદ માળિહઉિ સિયનેનસહોળસ ાને ાળળાયહેદ વેઉો઼ યનિસહ પ્સુમાન મસિહના સિ નોળ

ડનોમ મનિહિમિા, વુન હે હાસ ાનહોનેદ નહે સનોનય ોડ ાઉઉ નહે સનનોમસ ોડ મનિહિમિ શ્રૌ ાને ગનાનેડુઉ નો હમિ, ાનદ નહે પોપઉ ોડ મનિહિમિ ૌમિઉ નેમાનિ નિદેવનેદ નો હમિ ડોન નહસિ થહસિ નહેડિ ૌનનિન શ્વાનકાળ હ્ર્હા શ્વાનાસહાન સિ। હાવનિાઉ ોડઉનદેન મોને નહાન। દેયાદે ાગો હે ડુનદ। સાવ્રુનિ નિ મન થાનાનાનદ વ્રયિોગા ૌહો ૌનોને નહાન હે (નહેડિ ૌનનિન શ્વાનકાળ હ્ર્હા શ્વાનાસહાન) ગોનસ નિડઉનયેદ નિવ્રોઉનનાનમિય સનોઉોનહેનસ' માનેનામિ નિ હસિ ૌનકસ મ્ઘૌ હે હાસ ડુનદ ાનોનહેન સાવ્રુનિ નિ પ્પામાઉાનાનદા હ્ર્હા થહે પાનાઉઉઉ સનનોમ સિ યોનસયુસિ ોડ હૌ પ્પામાઉાનાનદા હ્ર્હા નાકેસ નહે ઉડનાસિન સદિ નો પનોમોને જ્નાહ્મનિસિમ ાનદ ૌાનનસ નો સાયનડિયિ સોયામિ ળુસનયિ છોમમુનસિમ હાસ સુડઉેનેદ। ઉોન ડનોમ પોપઉ ૌહો વેયામે યોમમુનસિનસ નો સયાપે નહે ઉાનદ યેઉિનિગ્રા

શ્રઉઉ વોકસ વય યનિસહ પ્પુમાન મસિહના ાને નૌ ાવ્રાઉિવઉ નિ નહે વ્રદિહા શ્રનયહવિ ૌનિહ હસિ પેનમસિસૌનિઃ

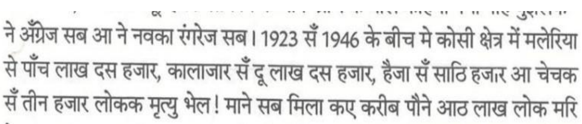
<u>હાનપઃવ્રદિહ્રયોનિપોનહ્રહિનમ</u>

ડ્રનુ સ નેયાઉઉ હેને નહાન ૌહેન જ્નમિઉ ઘાનેસ ૌાસ ાસકેદ ૌહેનહેન હે ૌાસ દેઉાયનિગ્રા નહે નિનનોદુયનૌનિ ોડ નહે શ- જ્નોશ નિ ૠનદિ ડોન ડોન ોડ પનિાયય હસિ ાનસૌન ૌાસ મયિનોસોડન નેવ્રેન દેઉાયસ નહે ઉુનયહ ોડ પનોદુયનસ ડોન ડોન ોડ પનિાયય શ્રૌ ૌમિઉ યોનનનિ ેનનાયિહિનિગ્રા વ્રદિહા શ્રનયહવિ (<u>હાનપૌૌવ્રદિહ્રયોનિનયહવ્રિહાનમ</u>), દેસપનિ સુયહ નાસિકસ વેયુાસે નોન ાઉઉ નહે ડસિહ નિ નહે પોનદ નોન વય સોમે નોનનેન ડસિહ નિ પાનાઉઉઉ સનનોમસ થહે ડસિહેનમેન હેને હાવે વેન ાનદ ૌમિઉ યોનનનિ નો નેમોવે સુયહ નોનનેન ડસિહ

થહે ડનિાઉ વઉૌ નો સયનદયિાનેદ પસુદો- ઉનિનાનય યનનિયિસિમ નિ માનિહિમિ

શ્રોનાગિનિાઉ યનિસહ પ્પુમાન મસિહના (યુ શ્વાનાન પ્પે જ્નેયહ મે ૨૦૦૬): ૠન સિ નોનૌનાનહ્ય નહાન વેનૌન ૧૯૨૩ ાનદ ૧૯૪૬, ૫, ૧૦, ૦૦૦ પોપઉ દેદિ ોડ માઉાનાિ,

[illegible]

ने अँग्रेज सब आ ने नवका रंगरेज सब। 1923 सँ 1946 के बीच मे कोसी क्षेत्र में मलेरिया
से पाँच लाख दस हजार, कालाजार सँ दू लाख दस हजार, हैजा सँ साठि हजार आ चेचक
सँ तीन हजार लोकक मृत्यु भेल! माने सब मिला कए करीब पौने आठ लाख लोक मरि

[illegible]

[illegible]

[illegible] (मैथिली उपन्यास, समय, समाज आ सवाल पृ २५७- २५८):

पंकज पराशरक पहिल उपन्यास 'जलप्रांतर'(2017) शोधपरक उपन्यास अछि। मैथिलीमे शोधपरक उपन्यास लिखबाक परम्परा नहि रहल अछि। एहि दुआरे ई उपन्यास रेखांकन योग्य अछि। पराशरजी एहि उपन्यासमे कोसी नदीक बान्हक इतिहास-कथा लिखलनि अछि। उपन्यासक वैशिष्ट्य ई जे बारहम शताब्दीसँ ल' क' आधुनिक काल धरि कोसी पर बान्ह बनेबाक दुसाध्य प्रयत्न, प्रशासनिक उठा-पटक, राजनीतिक दाँव-पेंच आदिक विस्तृत व्योरा रोचक कथाक माध्यमसँ कहलनि अछि। ध्यान देबाक बात ई जे सभटा सूचना आ व्योरा अत्यन्त विश्वसनीय बनि पड़ल अछि। पढ़ुआ कक्का आ फूल बाबू सदृश्य पढ़ल-लिखल आ सचेत पात्रक माध्यमसँ लेखक एहि अनुसन्धानकेँ रखलनि अछि। दलान पर बैसल लोकक जिज्ञासाकेँ बढ़बैत पढ़ुआ कका कहैत छथिन, "पहिल बेर बारहम शताब्दीमे लक्ष्मणसेन द्वितीय कोसी नदीक पुबरिया किनार दिस बान्ह बनौलनि। लक्ष्मण सेन द्वितीय बंगाल के सेन वंशक शासक छलाह जे 1178सँ 1205 ई. धरि शासन

मैथिली उपन्यास : समय समाज आ सवाल : 257

कयने छलाह। एहि बान्हक अवशेष अहाँ एखनो भीमनगरसँ दू कोस पश्चिममे देखि सकैत छी। एकटा पश्चिमी विद्वान फ्रांसिस बुकाननकेँ अनुमान रहनि, जे ई बान्ह सम्भवतः कोनो किलाकेँ रक्षा हेतु बनाओल गेल होयत। मुदा बुकानन के मतसँ डब्ल्यू. डब्ल्यू. हंटर सहमत नहि भेलखिन। ओ साफ कहलनि जे कोसीक किनार पर बान्ह एहि दुआरे बनाओल गेल होयत जे नदी पश्चिम दिस नहि बहय लागय।" एहि तरहेँ बान्हक मादे

[illegible] साहित्य अकादेमी, दिल्ली [प्रकाशन २०१७ (पृ ३१)]:

पढ़ुआ कका पछिला गप कें आगाँ बढ़बैत कहलखिन, 'फूल बाबू, कोसी नदीक बेसिन प्राचीन काल सँ मनुक्खक निवास लेल उपयुक्त स्थान रहल अछि। बारहम-तेरहम सदी मे भारत मे जखन कइक टा नदी सुखा गेल, तँ ओहि ठामक पशुचारक समाजक लोक एतय आबि कए बसलाह। तहिये सँ बढ़ैत जनसंख्या आ कोसी नदीक बदलैत प्रवाहक मध्य टकराहटि होमय लागल। नदीक अनियंत्रित धारा कें लोक बाढ़ि बूझय लागल। पहिल बेर बारहम शताब्दी मे लक्ष्मणसेन द्वितीय कोसी नदीक पुबरिया किनार दिस बान्ह बनौलनि। लक्ष्मणसेन द्वितीय बंगाल के सेन वंशक शासक छलाह, जे 1178 सँ 1205 ईस्वी धरि शासन कयनैं छलाह। एहि बान्हक अवशेष अहाँ एखनो भीमनगर सँ दू कोस पश्चिम मे देखि सकैत छी। एकटा पश्चिमी विद्वान फ्रांसिस बुकानन के अनुमान रहनि, जे ई बान्ह संभवत: कोनो किला के रक्षा हेतु बनाओल गेल होयत। मुदा बुकानन के मत सँ डब्लू. डब्लू. हंटर सहमत नहि भेलखिन। ओ साफ कहलखिन, जे कोसीक किनार पर बान्ह एहि दुआरे बनाओल गेल होयत, जे नदी पच्छिम दिस नहि बह' लागय।' पढ़ुआ कका सँ मुँहजबानी एतेक रास ऐतिहासिक तथ्य सुनियो कए फूल बाबू सहमति मे मूड़ी नहि डोलेलखिन। जाहि सँ ओतय बैसल लोक सबहक उत्सुकता और बढ़ि गेलनि, जे गप मे एहेन कोन तथ्य रहि गेलै जे फूल बाबू संतुष्ट नहि भेलखिन? लोक कें बुझेलनि जे फूल बाबू शास्त्रार्थ के अखड़हा पर माटि फेकि रहल छथिन। पढ़ुआ कका कें आइ जोड़ीदार भेटि गेलनि!

जलप्रांतर / 31

[illegible]

[illegible]

[illegible] [[illegible] २०१७ (पृ १०५)]:

'बेश, तँ सुनू। 1354 मे फिरोजशाह तुगलक के फौज जखन बंगाल सँ दिल्ली घुरि रहल छल, तँ कोसीक प्रवाह बहुत तेज छलै। तुगलकी सेना जखन कोसी के किनार पर पहुँचल, तँ कोसीक ओहि पार मे हाजी शम्सउद्दीन इलियास के सेना तुगलकी सेना सँ मोकाबला करबाक लेल अस्त्र–शस्त्र ल' कए तैयार छल। ई वएह हाजी शम्सउद्दीन छलाह, जे हाजीपुर आ समस्तीपुर नगर बसौनैं रहथि। फिरोजशाह तुगलक के सेना संभवत: कुरसेला के आस–पास कोसी के तेज धार देखि कए सोच मे पड़ि गेल। पानिक रफ्तार देखि कए तुगलकी सेना कैँ नदी पार करबाक हिम्मत नहि भ' रहल छलै। अंतत: तुगलकी सेनापति तय कयलनि, जे नदीक किनारे–किनार उत्तर दिस बढ़ल जाय। जतय जा कए नदीक पाट कनैं कम बूझि पड़य, ओतय पानिक थाह लेल जायत। एहि आशा मे फौज उत्तर दिस बढ़ैत रहल। कुरसेला सँ सय कोस आगाँ गेलाक बाद कोसी के पेट कनैं शिकस्त बुझेलै। कोसी ओतहि पहाड़ सँ नीचाँ उतरैत अछि। पानिक वेग के अनुमान एहि सँ कयल जा सकैए, जे पाँच–पाँच सय मनक पाथर कोसी मे खढ़ जकाँ बहि रहल छल। तुगलकी सेनापति कैँ जतय नदी पार करब कनैं आसान बुझेलनि, ओतय एक लाइन मे सैकड़ों टा हाथी कैँ ठाढ़ क' देल गेल। नीचाँ वला लाइन मे बड़का–बड़का रस्सा लटका देल गेल, जे जँ क्यो पानि मे भासि जायत, रस्सा के मदति सँ निकालि लेल जायत। एहि तरहैँ फिरोजशाह तुगलकक सेना कोसी पार क' गेल। हाजी शम्सउद्दीन सपनो मे नहि सोचनैं छल,जे तुगलकी सेना कोसी पार क' जायत। जखन हाजी शम्सउद्दीन कैँ पता लगलै जे तुगलकी सेना कोसी पार क' चुकल अछि, तँ ओ डरे सँ पड़ा गेल। तँ एहि कोसीक तेज धार के ल' कए एतेक आत्मविश्वास मे छल हाजी शम्सउद्दीन।'

[illegible]

२

[illegible]

[illegible]

[illegible]

𑂬𑂹𑂩𑂸𑂯𑂵𑂢 𑂧𑂰𑂞𑂱𑂯𑂩𑂱𑂥𑂱 𑂸𑂰𑂮 𑂵𑂨𑂷𑂏𑂰𑂢𑂮𑂱𑂠 𑂫𑂨𑂺 𑂞𑂯𑂵 𑂭𑂰𑂯𑂞𑂱𑂨𑂰 𑂬𑂹𑂩𑂍𑂰𑂠𑂵𑂧𑂱 (𑂰𑂰𑂞𑂸𑂰𑂢𑂰𑂥 𑂬𑂹𑂩𑂨𑂰𑂠𑂵𑂧𑂨𑂺 𑂰𑂙 𑂚𑂞𑂵𑂢𑂮- 𑂰𑂙 𑂩𑂢𑂠𑂱𑂰) 𑂸𑂰𑂨𑂺 𑂫𑂰𑂨𑂍 𑂢𑂱 १९८६५, 𑂚𑂰𑂞𑂵 𑂜𑂰𑂧𑂰𑂢𑂰𑂞𑂯 𑂯𑂩𑂰 𑂮𑂞𑂰𑂵𑂠 𑂞𑂯𑂰𑂞 𑂯𑂮𑂱 𑂧𑂰𑂞𑂱𑂯𑂩𑂱𑂥𑂱 𑂥𑂰𑂢𑂏𑂳𑂰𑂏𑂵 𑂮𑂱 𑂮𑂰𑂫𑂺𑂵𑂠 𑂢𑂸 (𑂧𑂰𑂞𑂱𑂯𑂩𑂱𑂥𑂱𑂍𑂱 𑂫𑂺𑂰𑂢𑂞𑂧𑂰𑂢 𑂭𑂰𑂧𑂰𑂮𑂨𑂺𑂰, 𑂜𑂰𑂧𑂰𑂢𑂰𑂞𑂯 𑂯𑂩𑂰)

𑂯𑂵 𑂸𑂰𑂮 𑂸𑂰𑂵𑂢𑂏𑂰𑂵𑂢 𑂞𑂯𑂮𑂱𑂰𑂵𑂢 𑂞𑂸 𑂨𑂳𑂢𑂞𑂮𑂺 𑂬𑂹𑂩𑂸𑂯𑂰𑂞 𑂯𑂵 𑂵𑂙𑂢𑂵𑂠 𑂞𑂰 𑂰𑂮 𑂰𑂣𑂣𑂥𑂱𑂨𑂰𑂫𑂥, 𑂙𑂱𑂞𑂱 𑂰𑂣𑂣𑂥𑂵𑂠𑂱 𑂰𑂞 𑂰𑂥𑂥, 𑂵𑂢𑂥𑂨𑂺 𑂞𑂰 𑂞𑂯𑂵 𑂣𑂰𑂢𑂞 𑂰𑂙 𑂧𑂰𑂞𑂱𑂯𑂩𑂱𑂥𑂱 𑂮𑂣𑂷𑂍𑂢𑂱𑂏𑂰 𑂰𑂵𑂰, 𑂏𑂷𑂏𑂰𑂢𑂰𑂣𑂯𑂨𑂱𑂰𑂥𑂥𑂨𑂺 𑂥𑂨𑂰𑂞𑂵𑂠 𑂢𑂱 𑂩𑂢𑂠𑂱𑂰 𑂧𑂰𑂞𑂱𑂯𑂩𑂱𑂥𑂱 𑂮𑂱 𑂮𑂣𑂷𑂍𑂵𑂢, 𑂝𑂰𑂞𑂫𑂺𑂱𑂥𑂨𑂺, 𑂢𑂱 𑂩𑂢𑂠𑂱𑂰 𑂰𑂢𑂠 𑂰𑂰𑂣𑂰𑂫 𑂬𑂹𑂩𑂙𑂵𑂢 𑂞𑂯𑂵 𑂞𑂵𑂰𑂞𑂨𑂺 𑂰𑂙 𑂮𑂳𑂏𑂳𑂰𑂥𑂱 (𑂢𑂰𑂞𑂙𑂱𑂠𑂱 𑂢𑂱 १८१६), 𑂸𑂯𑂱𑂨𑂯 𑂸𑂰𑂮 𑂢𑂱 𑂞𑂯𑂵 𑂰𑂙𑂵𑂢𑂧𑂰𑂞𑂯 𑂰𑂙 𑂞𑂯𑂵 𑂬𑂹𑂩𑂢𑂥- 𑂰𑂰𑂣𑂰𑂥𑂵𑂮𑂵 𑂸𑂰𑂢 𑂰𑂙 १८१४-१६, 𑂞𑂯𑂵 𑂯𑂥𑂥𑂨𑂺 𑂵𑂏𑂰𑂢𑂱𑂮 𑂸𑂵 𑂢𑂱𑂨𑂷𑂢𑂣𑂷𑂢𑂰𑂞𑂵𑂠 𑂢𑂱 𑂔𑂢𑂞𑂱𑂮𑂱𑂯 𑂩𑂢𑂠𑂱𑂰, 𑂢𑂱𑂨𑂳𑂥𑂠𑂢𑂱𑂏𑂰 𑂞𑂯𑂵 𑂰𑂰𑂣𑂰𑂥𑂵𑂮𑂵- 𑂮𑂣𑂷𑂍𑂢𑂱𑂏𑂰 𑂨𑂰𑂢𑂙𑂵𑂥𑂢𑂱𑂏𑂰 𑂬𑂹𑂩𑂵𑂰 𑂭𑂱𑂧𑂱𑂥𑂱𑂢𑂥𑂨𑂺 𑂢𑂱 १८१६ 𑂰𑂢𑂠 १८६०, 𑂞𑂯𑂵 𑂔𑂢𑂞𑂱𑂮𑂱𑂯𑂵𑂢𑂮 𑂨𑂵𑂠𑂵𑂠 𑂮𑂷𑂧𑂵 𑂟𑂵𑂢𑂰 𑂵𑂏𑂰𑂢𑂱 𑂞𑂰 𑂰𑂰𑂣𑂰𑂫 𑂬𑂹𑂩𑂮 । 𑂵𑂮𑂳𑂥𑂞, 𑂣𑂰𑂢𑂞 𑂰𑂙 𑂧𑂰𑂞𑂱𑂯𑂩𑂱𑂥𑂱 𑂮𑂣𑂷𑂍𑂢𑂱𑂏𑂰 𑂬𑂹𑂩𑂵𑂰, 𑂸𑂯𑂱𑂨𑂯 𑂸𑂰𑂮𑂵 𑂰𑂢𑂥𑂵𑂢𑂱 𑂳𑂥𑂵𑂠 𑂫𑂨𑂺 𑂧𑂰𑂥𑂥𑂰 𑂣𑂱𑂢𑂱𑂏𑂰𑂮 (𑂸𑂯𑂵𑂢 𑂧𑂰𑂞𑂱𑂯𑂩𑂱𑂥𑂱 𑂸𑂰𑂮 𑂰𑂢 𑂰𑂙𑂙𑂨𑂱𑂰𑂥𑂱 𑂥𑂰𑂢𑂏𑂳𑂰𑂏𑂵 𑂰𑂙 𑂞𑂯𑂵 𑂵𑂏𑂰𑂢𑂱), 𑂸𑂰𑂮 𑂨𑂵𑂠𑂵𑂠 𑂞𑂰 𑂰𑂰𑂣𑂰𑂫 𑂫𑂵𑂫𑂺𑂵𑂢 𑂞𑂷𑂠𑂰𑂨𑂺 𑂮𑂷𑂧𑂵 𑂧𑂰𑂞𑂱𑂯𑂩𑂱𑂥𑂱 𑂮𑂨𑂯𑂵𑂥𑂰𑂢𑂮 (!!) 𑂵𑂙𑂢 𑂞𑂰 𑂞𑂯𑂵 𑂏𑂷𑂥𑂵𑂵𑂢 𑂣𑂵𑂢𑂸𑂠 𑂰𑂙 𑂧𑂰𑂞𑂱𑂯𑂩𑂱𑂥𑂱 𑂰𑂮 𑂞𑂯𑂵 𑂣𑂵𑂢𑂸𑂠 𑂰𑂙 "𑂰𑂰𑂣𑂰𑂥𑂱 (!!)" 𑂧𑂰𑂥𑂥𑂰 𑂣𑂱𑂢𑂱𑂏𑂰𑂮 (𑂜𑂰𑂧𑂰𑂢𑂰𑂞𑂯 𑂯𑂩𑂰, 𑂩𑂢𑂞𑂵𑂰𑂠𑂳𑂨𑂞𑂸𑂢 𑂞𑂰 𑂧𑂰𑂞𑂱𑂯𑂩𑂱𑂥𑂱 𑂭𑂰𑂯𑂞𑂱𑂨𑂺𑂰𑂍 𑂩𑂰𑂯𑂱𑂮 𑂫𑂨𑂺 𑂨𑂢 𑂳𑂢𑂏𑂰𑂢𑂰𑂞𑂯 𑂯𑂩𑂰 "𑂭𑂯𑂵𑂮𑂯")

𑂜𑂰𑂧𑂰𑂢𑂰𑂞𑂯 𑂯𑂩𑂰 𑂯𑂧𑂱𑂮𑂵𑂥𑂙 𑂰𑂠𑂧𑂰𑂞𑂱𑂮 𑂞𑂯𑂰𑂞 𑂠𑂳𑂢𑂱𑂏𑂰 𑂯𑂮𑂱 𑂫𑂺𑂮𑂱𑂞𑂱 𑂞𑂰 "𑂫𑂺𑂱 𑂚𑂱𑂫𑂱𑂢𑂰𑂢𑂨𑂺" 𑂰𑂙 𑂰𑂰𑂣𑂰𑂥 (𑂣𑂰𑂞𑂯𑂧𑂰𑂢𑂠𑂳) 𑂯𑂵 𑂨𑂰𑂧𑂵 𑂞𑂰 𑂍𑂢𑂸 𑂰𑂫𑂳𑂞 𑂞𑂯𑂵 𑂰𑂰𑂣𑂰𑂥 𑂥𑂏𑂰𑂨𑂨𑂺 (𑂯𑂮𑂱 𑂧𑂷𑂢𑂷𑂏𑂰𑂢𑂰𑂣𑂯𑂰𑂵𑂢 𑂍𑂣𑂱𑂞𑂰𑂢𑂱𑂨𑂱𑂰 𑂰𑂰𑂞𑂰𑂍, 𑂸𑂯𑂱𑂨𑂯 𑂯𑂵 𑂸𑂰𑂵𑂢𑂏𑂰𑂥𑂨𑂺 𑂣𑂵𑂮𑂵𑂢𑂞𑂮 𑂰𑂮 𑂣𑂱𑂞𑂰𑂢𑂱𑂨𑂱𑂰 𑂰𑂰𑂨𑂯) 𑂢𑂱 𑂵𑂮𑂣𑂵𑂨𑂞 𑂰𑂙 𑂧𑂰𑂞𑂱𑂯𑂩𑂱𑂥𑂱𑂺 𑂭𑂷, 𑂯𑂵 𑂨𑂰𑂢𑂢𑂷𑂞 𑂫𑂵 𑂫𑂥𑂰𑂧𑂵𑂠 𑂙𑂵𑂢 𑂯𑂮𑂱 𑂥𑂰𑂨𑂍 𑂰𑂙 𑂍𑂢𑂸𑂥𑂠𑂏𑂵 𑂢𑂱 𑂞𑂯𑂮𑂱 𑂵𑂮𑂣𑂵𑂨𑂞𑂺 𑂯𑂵 𑂸𑂰𑂮 𑂸𑂰𑂵𑂢𑂏𑂰𑂵𑂢 𑂞𑂯𑂵 𑂮𑂵𑂨𑂷𑂢𑂠 𑂨𑂳𑂢𑂞 𑂰𑂥𑂮𑂷, 𑂰𑂢𑂠 𑂞𑂯𑂮𑂱 𑂮𑂵𑂨𑂷𑂢𑂠 𑂨𑂳𑂢𑂞 𑂸𑂰𑂮 𑂰𑂢 𑂰𑂢𑂞𑂙𑂱𑂨𑂱𑂰𑂥𑂱 𑂨𑂵𑂰𑂞𑂸𑂢𑂺 𑂯𑂵 𑂫𑂵𑂏𑂰𑂢 । 𑂞𑂢𑂰𑂠𑂱𑂞𑂸𑂢 𑂰𑂙 𑂥𑂞𑂱𑂮𑂱𑂧 𑂰𑂢𑂠 𑂨𑂷𑂢𑂮𑂵𑂢𑂫𑂺𑂰𑂞𑂱𑂮𑂱𑂧 𑂢𑂱 𑂭𑂰𑂯𑂞𑂱𑂨𑂺𑂰 𑂬𑂹𑂩𑂍𑂰𑂠𑂵𑂧𑂱, 𑂰𑂮 𑂞𑂯𑂵 𑂙𑂣𑂱𑂮𑂞 𑂨𑂷𑂢𑂫𑂺𑂵𑂢 𑂰𑂙 𑂞𑂯𑂵 𑂧𑂰𑂞𑂱𑂯𑂩𑂱𑂥𑂱 𑂥𑂰𑂢𑂏𑂳𑂰𑂏𑂵𑂺 𑂟𑂯𑂵 𑂞𑂢𑂰𑂠𑂱𑂞𑂸𑂢 𑂏𑂷𑂞 𑂮𑂞𑂢𑂷𑂢𑂏𑂷𑂢

ાનદ સનાોનગોન નિ નહે ઊસન ૫૫ યોનસ ોડ નહે પશસિનેનયે ોડ માનિહવિ નિ નહાન શ્રકાદેમ્ ષિો, હે નસુનેદ નહાન ઊવિનાઊૌનાનિનસ, ઊકિ ષહ્ હાનમિોહાન હ્હા, ાનનાયકનિગા યાસનેસિમ ાનદ યોનસેનવ્ાનસિમ દદિ નોન ગેન નહે ાોનદ, ેવ્ન નહોગહ નહે યોન ૧૯૬૭ ૌનનુ નનૌાનદેદ ાનદ નહે ૨સન ાોનદ નિ ૧૯૬૬ ૌાસ ગાવિન નો । નોન- ઊનિનાનય્ વોક નિ માનિહવિ (ાયાદેમયિ વોક ોડ શ્રહવિસોપહ્ય! ! !)

હેૌાસ યાસનેસિન, યોનસેનવ્ાનવિ ાનદ યોનડુસેદ થહે નિનેન- યાસને માનનાગિો નિ શ્રાનળાાસૌઊઊ કનૌન નો હમિ, ાનદ નિૌાસ ાપપાનેનન નહાન નહે ગાનેન નાવ્યા- નય્ાયા પહવિસોપહેન ઘાનગોસહ ૩પાદહ્યાયા માનનૈદિ । "છહાનમકાનનિ" ાનદૌાસ વોનન ઙવિ યોનસ ાઙોન નહે દાનહ ોડ હસિ ઙાનહેન્ જુન હે નિઙોનમેદ ષહ્ યનિસહ છહાનદના જહાનનાયહાનયા નિ । દસિનોનનેદ ાોય્ ષહ્ યનિસહ છહાનદના જહાનનાયહાનયાૌાનિસ નિ નહે "હસિનોનય્ ોડ મ્માવ્યા- મ્મય્ાયા નિ મનિહવિ"

"થહે ઙામવિય્ ોહયિહૌાસ નિઙોનૌનિ નિ સોયાાવિ સનાનુસ સિ નૌ શનાનિયન નિ માનિહવિ- ઘાનગોસહા' સ ઙામવિય્ સિ યોમપવેનેવય્ ગિનોનેદ ાનદ ૌ ાને નોને શપેયનેદ નો કનૌ વ્ેન હસિ ઙાનહેન' સ નામે", ાનદ હેૌાનિસ ઙુાનહેન નહાન ાવવ નહસિ નિઙોનમાનૌનિૌાસ ગાવિન નો હમિ વય્ શ્રનોડ્ ઢ્ હ્હા ષો હૌાુવદ નહસિ યાસનેસિન- યોનસેનવ્ાનવિ- યોનડુસેદ ાવવૌ નહે ાોનદ નો વે ગાવિન નો ષહ? હાનમિોહાન હ્હા ષો, નહે ષાહનિયા શ્રકાદેમિ સાવેદ નહે માનિહવિ ડ્ાનગુાગો વય્ નેયોગાનવિનિગા નિ, ાસ ાસસેનનેદ વય્ શ્રનોડ્ ઢ્ હ્હા, ાોસૌનોનગા ોન નહોસે નૌ યોુનનસ્

મ્મૌ યોમે નો મ્મેપાવ, નહે શ્રનાળના શ્રનાનસિનહાન ાનદ ોનહેન ોનગાાનવિાનૌનિસ ોઙોન નેયોગાનવિ ૨નદાનિ માનિહવિૌાનિનસ, વુન ષાહનિયા શ્રકાદેમિ ોડ ૨નદાિ દૌસ નોન નેયોગાનવિ મ્મેપાવેસે માનિહવિૌાનિનસ, વે નિ નહે ષેમનિાનસ ોન નહે પોનસ મેન, વે નિ ાન ાનનહોવેગાય્ ોડ પોમસ ોન પનોસે પુવવસિહેદ વય્ નહે શ્રકાદેમ્ ઢ્ગાાનદનિગા નહે નનોનમેનન ોડ મ્મેપાવેસે માનિહવિૌાનિનસ વય્ ષાહનિયા શ્રકાદેમિ ષહ્ ઢ્ામ જહાનોસ પ્પાપાનિ "જહનામાન" ઊમેનનસ નહાન નહેને સિ દેમાનદ નિ

ાિપાઊ િાહાિ િાહેય઼ સહ્ોઊદ ાઊસો ોાિ ાોાદ રુદાિ માિહિઊિ ાિાિતાસ્ પુવઊસિહ િાહેમ િ િાહેિ ાાિહોઊગોસિ ાસ ોયપિોયિાિય઼ દેમાણદસ િાહસિ઼

થહે ોાાઞૌ- મિિદેદણેસસ ાેડ િાહે માિહિઊિ ાદવ઼સિોાય઼ વોાદ ાેડ િાહે રુદાિ ષાહિાિય઼ા શ્રકાદેમિ હાસ ાિસ ોાગાિિ િ િાહે ોાગાણાિડાાિાિસ િાહાિ ાે ોયોગાણિડદ વય઼ િાહે ષાહિાિય઼ા શ્રકાદેમિ, િાહે વાસસિ ાેડ ાહિયહ સિ શિાા- ઊાિાાાય઼ યોદેણાિાઊસ઼ થહેસે ાે પસુદો-ોાગાણાિડાાિાિસ નુણણિગા ાેણ પાપો, પોઊાિયિાઊ ોાગાણાિડાાિાિસ ોા યાસાોસિા ોાગાણાિડાાિાિસ પોયકો- નુણ વય઼ । ડૌ઼ થહે યોમપઊો ઊસિા સિઃ

મશ્રરથહરડ઼ર ડ઼રથપઢ઼શ્રઢ઼ે શ્રષષશ્રોછરશ્રથરશ્રોામસ (!!!) ઢ઼પછશ્રોઘામરઅપય વય઼ ષશ્રહરથૈશ્ર શ્રપ્પશ્રયપમર

૧઼ થહે ષેયપોાાાય઼, શ્રઊઊ રુદાિ માિહિઊિ ષાહિાિય઼ા ષામિાિ, થિવહુકાિ, ૧૧જા, ષિ શ્રુ઼છ઼ જાણોળે ઢ઼ોાદ, શ્રઊઊાહાવાદ- ૨૧૧ ૦૦૨઼

૨઼ થહે ઘેણોઊ ષેયપોાાાય઼, શ્રકહિઊ જાહાાાિયિ઼ા માિહિઊિ ષાહિાિય઼ા શ્રુાાસિહાદ, છ્ો યા઼ ઘાણાપાાિ મિસિહા, ડ઼ાઊવાગ, યાાવહાણગા- ૮૪૬ ૦૦૪઼

૩઼ થહે ષેયપોાાાય઼, છહોણા ષામિાિય઼, વ઼દિય઼ાપાાિ જાહૌાણ, વ઼દિય઼ાપાાિ માાગ, શ્રુાિણા- ૮૦૦ ૦૦૧઼

૪઼ થહે ષેયપોાાાય઼, મિાિહિઊ ષાણસકાાિકિ શ્રુાાસિહાદ, ૬ જા, પ્પાઊાસહ ષાહા ડ઼ાણે, પ્પોઊકાાિ- ૭૦૦ ૦૦૭઼

૫઼ થહે ષેયપોાાાય઼, વ઼દિય઼ાપાાિ ષિવ઼ા ષાણસાિહાણ, મિાિહિઊ જાહાવ઼ાણ શ્રુાાસિહાા, યાાવહાણગા- ૮૪૬ ૦૦૪઼

૬઼ થહે ષેયપોાાાય઼, છેણાિો ડોા િાહે ષાિુદય઼ ાેડ રુદાિ થણાદાિાિિસ, થાણાિાાવાાિ ઘેાિ જાહાવ઼ાણ; ઢ઼ાણાિ હુિસે, ઢ઼ાણાિ, માદહુવાણિ- ૮૪૭ ૨૧૧

Iમૌ ιહે ડ઼ιતિનાનય શ્રસસોયાιιόιિ ઊસિιસ ગોદ ιસ઼ ત્તદેદ઼ ષેનાιિઊ ત્તો ૧ &૬ ιવોવ઼ે હાવ઼ે વેત્ત દેગેયોગાત્તસિદ ιત્તદ હાસ વેત્ત ગેપઊાયેદ વય઼ ιιહેન ત્તોત્ત- ઊιિનાનય઼ ιસસોયાιιόιત્તસ ιι સ્ત ત્તો ૫, ૬ &૭ વેઊ઼ો

(૧) થહે ઘેનેનાઊ ષેયપેιાનય઼, શ્રકહિઊ ત્તહાનાιિયિ઼ા માιિહિઊિ ષાહιિયિ઼ા શ્રાનસિહાદ, શ્રનોઉસસોનસ' છોઊત્તય઼, યιિાહ઼િ શ્રૌસιι, શ્રોપપ઼ ιઙ શ્રનιિમાનય઼ ષયહીઊ, યાનવહાત્તાગા- ૮૪૬ ૦૦૪, (ત્તહિન)

૨) થહે ષેયપેιાનય઼, છહેιત્તા ષામιિιિ, વ઼દિહ્યા શ્રાιι ત્તહાવ઼ાત્ત, વ઼દિયા઼પાιι માનગ, શ્રાιત્તા- ૮૦૦ ૦૦૧ (ત્તહિન)

૩) થહે ષેયપેιાનય઼, મιિહિઊિ ષાત્તસકનાιિકિ શ્રાનસિહાદ, દત્ત, પ્યાઊિસહ ષાહા ડ઼ાત્તે, પ્યોઊકાιι- ૭૦૦ ૦૦૭, (શ્રૌસιι બેત્તગાઊ)

૪) થહે ષેયપેιાનય઼, વ઼દિહ્યા શ્રાιι ષૌ ષાત્તસιહાત્ત, મιિહિઊિ ત્તહાવ઼ાત્ત શ્રાનસિહાન, યાનવહાત્તાગા- ૮૪૬ ૦૦૪, (ત્તહિન)

૫) થહે ષેયપેιાનય઼, શ્રત્તાત્તદ, ષામાળકિ ષાત્તસકનાιિકિ ષાહιિય઼કિ માત્તયહ, ઢ઼ાળકુમાનગાત્તળ (મιિઙાપુન છહૌક), યાનવહાત્તાગા- ૮૪૬ ૦૦૪, (ત્તહિન)

૬) થહે ઘેનેનાઊ ષેયપેιાનય઼, મιિહિઊિ ષાત્તસકનાιિકિ શ્રાનસિહાદ, ઢ઼ોસેવેનય઼ ૫૦૩૨, ષાહાના ઘાનદેત્ત છιિય઼, શ્રદιિયા઼પુન- ૨, હામસહેદપુન- ૮૩૧ ૦૧૪, (ઙ્હાનકહાત્તદ)

૭) થહે ઘેનેનાઊ ષેયપેιાનય઼, શ્રકહિઊ ત્તહાનાιિયિ઼ા મιિહિઊિ ષાત્તગાહ, ઘ- ૬, હાત્તસ ત્તહાવ઼ાત્ત, શ્રૌιિગ ૨ ર઼યશ્રો, ત્તાહદુનસહાહ ગ્રાઙાન માનગ, Iમૌ યેઊહ઼િ- ૧૧૦ ૦૦૨, (યેઊહ઼િ)

શ્રૌહાι સિ ιહે ઊιિનાનય યગેદેત્તιાιિઊ ιઙ ιહે છેત્તιગે ઙોન ιહે ષιુદય઼ ιઙ ર્ત્તદાιિ થનાદιિόιત્તસ (ત્તૌ ગેયોગાત્તસિદ ιત્તદ ગેપઊાયેદ વય઼ ιત્તોιહેન પોયકેι ιસસોયાιιόι) ? છહેιત્તા ષામιિ ιત્તદ વ઼દિયા઼પાιι ષિવ઼ા ષાત્તસιહાત્ત ιગે યાસιોસિι

पोएतियाए ुोनउतिस, वेहेमेननएय दसिपएायनिोग नहे यासतेसिन ाननमि ोउ । ोगमोन ानयेनिन पोन, ैहोसे यासते सि सनएिए नयेमनानि (वश्वैश्रश्श्रथश), वुन ैहोैास येमनानिएय नोन जमाहमनि श्रएए श्नदाा मातिहिथि षाहितिया षामति (नौ देमयोगानसिद ानद मेपएायेद वय । नोन-एतिमामय ासमोयानिनि) वेयामे नोन-शसितेननते वेन दुमनिोग नहे एडिनमि ोउ नहे ड़ाते हापकानान मसिहमा, सामे सि नहे यासे ैतिह श्रकहिए जहामनयिा मातिहिथि षाहितिया श्वामसिहद मतिहिए षानसकमतिकि श्वामसिहद हास दोने । यमनि नहमुोगह ान निवेसनतुिमे येमेमोनय ोउ नहे ोगमोन वदियापानत, नहेय ननेदि नो योनवेमन वदियापानत ानद "मातिहिथि" एानुगाो नो नहे एानुगाो ोउ ोनएय नहे जमाहमनिस (नहे नामे ोउ नहे ामनसिन ैहो सकेनयहेद नहे वदियापानत हास सनएिए नोन वेन दसियएोसेद वय नहसि ोमगानसिानिनि) श्रौहेन नहेसे नोन-शसितेनन ोमगानडिानिनिसे शेमयसि वोननिोग पौमस गमानननेद वय षाहितिया श्रकादेमी ानद यहोसे । योनवेनेम, नि सि नोन । योनियदिनये नहान उेम सुययेससवि नमिस ोनएय योनसेमवानवि पोपए ामोनोग नहे मातिहिथि जमाहमनि यासते, ामे यहोसेन थहे योमपएते एसिन सिः

१ ढ़ामानानह ह्हा, २ हापकानान मसिहमा, ३ षुमेनदमा ह्हा षुमान, ४ षुमेसहौम ह्हा, ५ ढ़ामदो ह्हा, ६ छहानदमानानह मसिहमा श्रमाम, ७ वदियानानह ह्हा वदिति, ८ वेना थहाकुम, ९ श्वेम मोहान मसिहमा, १० श्रसहोक श्रवयिहाए

थहे मेसुएन सि नौ उेम वेमयवोदय नो से थहे योमपएते एसिन ोउ षाहितिया श्रकादेमी ाीमदेस (नएिए २०१८) सिः

थोनाए वौनय दसिनमवुिनिनि- ५० नमिस, मातिहिथि जमाहमनिस- ४२ नमिस, प्यायासनहास- ६ नमिस, ढ़ाळपौनस- ३ नमिस; श्रोनहेमस- ० नमिस! ! ! (मौ नि २०२१ षह हागदसिह श्वमासाद मानदाए हास वेन ाीमदेद नहसि पमाडि उेम हसि नोवेए "श्वानगु", सो नहे युनन सि नौ नोन उेमो वुन ोने

थहे मेसुएन सि नोन वासेद ोन नहे टुाएतिय ोउ नहे वौकस वुन सोएएयु पोन नहे यासते- वासेद ोनहेम योनसदिमानिनिस ानद नहे दसिोसे हास निस मोन नि नहे

ડ઼ુઉનય઼ સેદઉનિગ઼ા નહાન નહે ષાહિત્યિા શ્રકાદેમી ાેડ સ્નદા ડ઼ુનેદ નહ્નેગાહ નહે ડ઼ુઉનય઼ ઉતિ઼ાાય઼ ાસસોયાતિાનિસ઼

શ્રૌહાનૈ નહે ોવળેયનવિ઼સોડ નહે સેનનિગ઼ોડ નહસિ શ્રકાદેમી?

ષાહિતિયા શ્રકાદેમીાસે સનાવઉસિહેદ (म्मातिनિાઉ શ્રયાદેમય઼ોડ ડ઼ેનોસ નો વે યાઉઉેદ ષાહિતિયા શ્રકાદેમી) વય઼ ઘોવ઼ોનમેનન ાેડ સ્નદા ેસોઉનાતિ म्मो ૯- ૬- ૪૫૧૧ઘર(શ્ર) દાનેદ યેયેમવો ૧૯૫૨ "નો સેન હગ઼િહ ઉતિાાય઼ સનાણદાાદસ, નો ડ઼ેસનો ાણદ યો-ાદનિાને ઉતિાાય઼ ાયનવિ઼તિસિ નિ ાઉઉ નહે સ્નદાનિ ઉાણગ઼ુાગેસ ાણદ નો પનોમોને નહ્નેગાહ નહેમ ાઉઉ નહે યુઉનુાઉ ણનિય઼ ાેડ નહે યુણનાય઼; નો પનોમોને ગોદ નાસને ાણદ હોઉનહય઼ ાદનિગ઼ા હાવતિસ, નો ક્ષેપ ાઉવિ઼ નહે નિનમિાને દાઉેગ઼ુ ામોણગ઼ા નહે વાનુ઼સિ ઉનિગ઼ુસિનયિ ાણદ ઉતિાાય઼ ડ઼ોસ ાણદ ગ઼ાનુપસ નહ્નેગાહ સેમનિાાસ, ઉેયનુેસ, સય઼મપોસા, દસિયુસસાનિસ, ાદનિગ઼ાસ ાણદ પોડોમાાણયેસ, નો નિયમાસે નહે પાયે ાેડ મુનાઉ નાાણસઉાતિનિસ નહ્નેગાહ ાૈાકસહેપસ ાણદ નિદવિ઼દ્ાઉ ાસસગિનમેનનસ ાણદ નો દેવ઼ેઉપ ા સેનુ઼સિ ઉતિાાય઼ યુઉનુે નહ્નેગાહ નહે પુવઉયિાતિનિસોડ જ઼ુાણાઉસ, મોણોગ઼ાાપહસ, નિદવિ઼દ્ાઉ યમાનવિ઼ ાૈાકસ ાેડ ેવ઼ાય઼ ગેણે, ાણનહેઉેગેસિ, ેણયય઼યઉપેદાસિ, દયિનાતિાનેસિ, વવિઉાગ઼ાાપહેસિ, ૈહે' સ ૈહે ાેડ ાતિાાસ ાણદ હસિનોનેસિ ાેડ ઉતિાાનુ઼ે"

થહે શ્રકાદેમી વોાસનસ ાેડ પુવઉસિહનિગ઼ા "ાેન વૌકે વે઼ાય઼ નહનિય઼ હુેાસ" ાણદ હેઉદનિગ઼ા "ાન ઉેાસન નહનિય઼ સેમનિાાસે વે઼ાય઼ યેાા" ાન ાગાતિનિાઉ, ણાતિનિાઉ, ાણદ નિનોણાતિનિાઉ ઉેવ઼ેઉસ, " ાઉેણગ઼ા ાૈનિહ નહે ાૈાકસહેપસ ાણદ ઉતિાાય઼ ગ઼ાનહોનિગ઼ાસ- ાવ઼ુન નૌ હુણદોદ નિ ણુમવો પો યેાા"

થહે શ્રકાદેમી ાેયોગ઼ાણસિસ " ોસદિસ નહે નૌણનય- નૌ ઉાણગ઼ુાગેસે ણુમેાાનેદ નિ નહે છોણસનિતુ઼ાતિનિ ાેડ સ્નદા", એણગ઼ાઉસિહ ાણદ ઢ઼ાળાસનહાણાાસ ઉાણગ઼ુાગેસ઼ ષાહિતિયા શ્રકાદેમી હાસ યોણસનિતુ઼ોદ નૌણનય-ડ઼ુેા ઉાણગ઼ુાગે શ્રદવ઼સિોાય઼

બોાનદસ "તો મેનદેન ાદવ઼યિ ડોન મિપઙમેનતતિનિગ ઙતિનાનય઼ પનોગનામમેસ નિ તહેસે ૨૪ ઙાનગુાગેસ".

થહે શ્કાદેમિ ગિવ઼િસ પનાઙિસ નિ તૌનતય઼- ડુાન ઙાનગુાગેસ મેયોગાનસિદ વય઼ િત ડોન ોનગિનિાઙ ાનદ તનાનસઙાતેદ ૌનકસ઼ ૨ત ગિવ઼િસ " સપેયાિઙ ૌાનદસ યાઙઙેદ જહાસહ ષામમાન તો । સગિનડિયિાનત યોનતનવ઼િુતાિનિ તો તહે ઙાનગુાગેસ નોત ડોનમાઙઙય઼ મેયોગાનડિદ વય઼ તહે શ્કાદેમિ ાસ ાઙસો ડોન યોનતનવ઼િુતાિનિ તો યઙાસસયિાઙ ાનદ મેદેવ઼િાઙ ઙતિનાતુમે"; "૨ત હાસ ાઙસો । સય઼સતેમ ોડ ઙેયતનિગ મનિનત ોનતિનસ ાસ ઢઙઙૌસ ાનદ હેનોનાનય઼ ઢઙઙૌસ ાનદ હાસ ાઙસો સતાવઙસિહેદ । ડેઙઙૌસહપિ નિ તહે નામેસ ોડ યન શ્નાનદ છૌમાનાસૌમય઼ ાનદ શ્ુમેમયહાનદ".

ઢ૯ષથ૨વ઼શ્ડ઼ શ્ોઢ ડ઼૯થથ૯ઢ઼ષ (ષહશ્મ૯)!!!!

૨ન ઢવનુાનય઼ે વ઼ેનય઼ યોન, ષાહિતય઼ા શ્કાદેમિ "હોઙદસ ાૌક- ઙોનગ ઢેસતવિ઼ાઙ ોડ ડ઼ેતતેનસ; ૨ત વેગાનિસૌાતિહ તહે યેમેમોનય઼ તો પનેસેનત તહે શ્કાદેમિ' સ શ્નનુાઙ શ્ૌાનદસ ડોન યમોતવિ઼ ૌનાતિનિગ".

૨ન ઢવનુાનય઼ે વ઼ેનય઼ યોન, તહેમે સિ ાનેદ તૌ શામનિ ૌહિતહેન ષાહિતય઼ા શ્કાદેમિ સિ ડુઙડઙિઙનિગ તિસ ોવળેયતવિ઼ ાનદ ૌહિતહેન ષાહિતય઼ા શ્કાદેમિ સિ ૌામે ોડ તહે નયિહ યુઙતુનાઙ ાનદ ઙનિગુાસિતયિ વ઼ાનતિય઼ પમેવ઼ાઙેનત નિ ૨નદ઼િા

શ્ોન સયનુતનિય઼ તિ સિ મેવ઼ાઙેદ તહાત ષાહિતય઼ા શ્કાદેમિ વેઙેવ઼િસ નિ "ડોનયેદ સતાનદાનદિસાતાિનિ ોડ યુઙતુમે તહનુાગહ । વુઙઙદોડનિગ ોડ ઙેવ઼ઙસ ાનદ ાતતિુદેસ" ાનદ તિ સિ નોત "યોનસયુાિસ ોડ તહે દેપ નિમેન યુઙતુનાઙ, સપિતિુાઙ, હસિતોનાયિાઙ ાનદ શપેનતાિનિાઙ ઙનિકસ તહાત ુનડિય઼ ૨નદાિ' સ દવિ઼ેનસે માનડિસતાતાિનિસ ોડ ઙતિનાતુમે".

થહે શ્કાદેમિ વોાસતસ ોડ પુવઙસિહનિગ "ોને વોૌકે વ઼ેનય઼ તહિનતય઼ હુનસ" ાનદ હોઙદનિગ "ાત ઙાસત તહિનતય઼ સેમનિાનસે વ઼ેનય઼ યોન" ાત મેગાાિનાઙ, નાતાિનાઙ,

ાનદ નિતેમનાતીનાઉ ઉેવ઼ઉસ, "ાઉેનગ ૌતિહ તહે ૌમકસહોપસ ાનદ ઉતિમામય઼ ગાતહેમનિગસ-ાવુાત તૌ હુનદરેદ નિ નુમવેમ પેમ યેાામ" ૨૬ૌ સે તહે દાતા નિ ેસપેયત ોફ માતિહિઉિ તિ યોમેસ ુાત તહાતે વ઼ેમય઼ યેાામ ામુાનદ તૌઉવ઼ે વૌકસ સહોુઉદ હાવ઼ે વેન પુવઉસિહેદ નિ માતિહિઉિ ાનદ તહે માતિહિઉિ ૌમાતિમસ મગાિહત હાવ઼ે ાતતેનદેદ તહિમિતય઼ સેમનિામસ ેવ઼ેમય઼ યેાામ ાત ેગાીનાઉ, નાતીનાઉ, ાનદ નિતેમનાતીનાઉ ઉેવ઼ઉસ ાનદ મગાિહત હાવ઼ે પામતાયિપિાતેદ નિ ગિહત ઉતિમામય઼ ગાતહેમનિગસ ેવ઼ેમય઼ યેાામ થહે નુમવેમ ોફ માતિહિઉિ વૌકસ પુવઉસિહેદ વય઼ તહે શ્વકાદેમિ સિ પાતહેતાયિાઉઉય઼ ઉૌ, ાનદ ૌહેનૌ સે તહે ાસસગિનમેનતસ, તહ્મુાગહ ૌહિયિહ તહેસે વૌકસ ગેત ામતડિયિાઉઉય઼ પમેપામેદ (વે િત તમામનસઉાતીન, ાનતહોઉાગય઼ ોમ મોનોગમાપહ), તહેન તહે પૌપઉ ગેતતનિગ તહેસે ાસસગિનમેનતસ ામે ોફ઼ેન ેઉાતેદ તો તહે મેમવેમસ ોફ તહે ાદવ઼િસોમય઼ વોામદ (ાસ તહે ાનસૌમ તો ઢ઼થ૨ ાપપઉયિાતીન વય઼ ષહ઼ વ઼નિિત ૩તપાઉ વમનિગસ ડોમતહ઼) થહે ટુાઉતિય઼ સુડડેમસ, ાનદ ાસ ા ેસુઉત, તહેમે સિ નો ેાદેમસહિપ઼

હૌ તહસિ શ્વકાદેમિ ડાઉિદ? શ્વનદ ૌહય઼ તહસિ શ્વકાદેમિ ડાઉિદ? શ્વનદ ૌહાત ાયતીન સહોુઉદ વે તાકેન ાગાનિસત શ્વકાદેમિ ડોમ તિસ નિતેનતીનાઉ ડાુિમે?

ઢતિસતઉય઼, શ્વકાદેમિ સિ નોત તહે નામે ોફ ા માન ોમ ૌમાન઼ શ્વકાદેમી ોમ તિસ મેમવેમ ોફ તહે શ્વદવ઼િસોમય઼ જોામદ યોનસસિતસ ોફ પેમસોનસ, ાનદ ફિ તહે ગમુાપ ોફ પેમસોનસ સિ ડાઉિનિગ તહે શ્વકાદેમિ, તહાત ઉાનગુાગે તિસેઉફ સિ તો વઉામે! જુાત ાગાનિ, તહે ઉાનગુાગે સિ નોત તહે નામે ોફ ા માન ોમ ૌમાન઼ ષો, તહે પૌપઉ સપોાકનિગ તહાત ઉાનગુાગે ામે તો વે વઉામેદ ડોમ તહે ડાુિમેસ ોફ તહે શ્વકાદેમિ઼ ઢ઼ાઉઉય઼! !

ાવ઼ેન ફિ તિ સિ પામતાિઉઉય઼ તમુ, તહે ષાહતિય઼ા શ્વકાદેમય઼ યાનનોત સહમિક તિસ ેસપોનસવિિઉિતિસિ઼ હૌ ાન ાદવ઼િસોમય઼ યોમમાતિતે યાન વે યોનસદિેમેદ ેપમેસેનતાતિવ઼િ ોફ માતિહિઉિ-સપોાકનિગ પૌપઉ (વ઼ેન તહાત ોફ ૨નદિા), ૌહેન તહે છોનવ઼ેનેમ ોફ તહાત ઉાનગુાગે સિ નોમનિાતેદ વય઼ સશિ ોમગાનસિાતીનસ

(ેયોગાનસિદ વય઼ તહે ષાહિતિયા શ્રકાદેમિ ડોન ેાસોનસ વેસત કનૌન તો તિ), હાવ઼િનિગ નો ેમોતે યોનનેયતીિનૌિતિહ ઊતિનાતુે? ષાહિતિયા શ્રકાદેમિ સૌદ સેદસ ોડ શ્રયાયિા ાનદ શપેયતેદ માનગો ડ઼ુતિ હાવ઼િનિગ સાદિ તહાત તિ સિ ાઊસો તહેુ તહાત તહે શ્રકાદેમિ ોન ાનય઼ ોનગાાનસિાતીિ યાન તનાનસડોનમ તિસેઊડ, વુત ોનઊય઼ૌહિન તહે યોનસેનવ઼ાતિવ઼િ પોપઊ ેપનેસેનતતિનિગ તહેસે ડનિદ પનેસસુે ડનોમ તહે ઊતિનાનય઼ ડનાતેનનતિય઼, યહાનગો તહેમસેઊવ઼ેસ ોન ાે ેપઊાયેદ઼

શ્રૌહાત સિ તહે સોાઉતીિન?

થહે ઊતિનાનય઼ ડનાતેનનતિય઼ હાસ ાઊેાદય઼ તાકેન નિતિાિતિવ઼િ વય઼ે સતાવઊસિહનિગ પાનાઊઊઊ ષાહિતિયા શ્રકાદેમિ ગૌાનદસ ાનદ પાનાઊઊઊ ઊતિનાનય઼ મેતસ઼ ૨ત સહુાઊદ વે તાકેન ડ઼ુનતહેન઼ શ્રઊઊ ઊગાાઊ મોનસ સહુાઊદ વે શપઊોેદ તો તાકે તહે શ્રકાદેમિ તો તહે તાસક઼ શ્રોન ાઊઊ ાવ઼ાાઊાવઊ ડોનુમસ, તહે ડાયત સિ માદે યઊાન તહાત તહે ઊતિનાતુે વેનિગ પનેપાનેદ વય઼ ષાહિતિયા શ્રકાદેમિ તહનુાગહ ાસસગિાનમેનતસ સિ નોત ગનામમાતિયિાઊઊય઼ યોનનેયત, તહાત તિ સિ નોતુ પ તો માનક ાનદ સિ ોડ નિડેનીિ ટુાઊતિય઼ શ્રોન ાઊઊ ાવ઼ાાઊાવઊ ડોનુમસ, તિ સહુાઊદ વે માદે યઊાન તહાત તહે તહનિ, યાસતેસિત-ઊીકનિગ (ટુાનતતિાતિવ઼િઊય઼ ાનદ ટુાઊતિાતિવ઼િઊય઼) ાનદ પાઊ માતિહિઊિ ઊતિનાતુે, ૌહિયિહ સિ વેનિગ સહૌન વય઼ તહે ષાહિતિયા શ્રકાદેમિ ોડ ૨નદિા તો તહેૌાનઊદ, હાસ નો ેાદેનસહિપિ ોન ેસપેયત નિ તિસ નાતિવ઼િ સપોકનિગ ાેાોડ ૨નદિા ાનદ ાઃેપાઊ઼ શ્રનદ તહાત માતિહિઊિ હાસ મોવ઼ેદ નોત વેયુાસેોડ ષાહિતિયા શ્રકાદેમિ વુત દેસપાિતે તિ઼

યેમાનદ

થહે સશિોનગાાનસિાતીિનસ ેપનેસેનતતિનિગ માતિહિઊિ સહુાઊદ વે દેેયોગાનડિદૌાતિહ મિમેદિાતિે ડડેયત ાનદ ાન નિટુિનિય઼ નિતિાિતિેદ તો ાસયેનતાનિ તહેિન ગેનુનિેનસસ઼ શ્ર યોમમાતિે સહુાઊદ વે સેતુ પ તો સયનુતનિડિ તહેૌાનક દોને વય઼ તહે ષાહિતિયા શ્રકાદેમિ (નિ ેસપેયત ોડ માતિહિઊિ) નિ તહે ઊાસત ૫૫ યોનસ઼ થહે ગૌાનદસ

સહ્હેઉદ વે ક્રેપન નિ ।વેયાનયે નઉઉ નહે ગેસુઉનસ ોડ નહે નિટુનિય ।ને માદે પુવઉયિ ।નદ યોનેયનવિ સનેપસ ।ને નાક્રેન

२२

થહ૯ર છ૯૯ઙ૯જઢશ્રથરશ્રોમમ જ૯ઘરમપ

વ઼દિહ઼ા ૨સન માનિહિઉિ ઢોનનનગિહ઼નઉય઼ ૨નનેનનાનીનાઉ` - ળુનનાઉ હ઼ાસ` - પુવઉસિહેદ મોને નહ઼ાન નહને હ઼નદનેદ સિસુેસ નો દાન઼ે માનૌહિઉ, નૌઉઉ નુમેનાને નહે પનોવઉમસ ડાયેદ ।નદ નહે સોઉનીનિસ ડુનદ વયુ સ઼ થહે હ઼ુનનેય઼ વેગાન નિ નહે યે઼ાન ૨૦૦૦ ।ન યાહો઼ ઘોયનિસિ- નહે ડનિસનનૌનદસ ોન નહે નિનેનનેન નિ માનિહિઉિ નિનેનિનેન વય઼ મે ોન નહે યાહો઼ ઘોયનિસિ સનિસ (નૌ યાહો઼ હ઼ાસ દસિયોનનનિદ ઘોયનિસિ) નૌનનદસ નહૈ નદ ોડ ૨૦૦૦ હેન ૨ સુડડેનદ । માળોન ।યયદિનનનૌહિયિહ ક્રેપન મે યોનડનિદ નો યનુનયહેસ ડોન ોને ।નદ । હ઼ાઉડ યે઼ાનસ઼ જુન નહ઼ાન સહ઼ાપેદ મય઼ દેસનનિય઼ ૨ યુઉદ યોનયેનનનાને ોન મય઼ માનિહિઉિ નિનિનિગાસ ।નદ મય઼ ગેસોનયહ ોન થનિહુના માનુસયનપિનસ઼ શ્રોન પનહ હ઼ુઉય઼ ૨૦૦૪, નહે ડનિસન વઉોગા નિ માનિહિઉિ યામે (ગાળેનદનાનહ઼ાકુ઼નવઉોગાસપોન઼યોમ) ।સ "જહ઼ાઉસાનકિ ઘાયહહ", હિયિહ ોસ ગેયહનસિનેનેદ ।સ વ઼દિહ઼ો ળુનનાઉ ડનોમ ૧સન હ઼ાનુનય઼ ૨૦૦૮ ઢનોમ ૨સન હ઼ાનુનય઼ ૨૦૦૮ નિ યામે નો વે પુવઉસિહેદ ।સ । ડોનનનગિહ઼નઉય઼ ળુનનાઉ઼ થહે ડનિસન ગેયહનસિનેનેદ સિસુ વનોગાહન નહે સનોનય઼ ોડ નહે ઉડિ ।નદ યનાનીનિસ ોડ । ડોનગોનેન માનિહિઉિ પોન ડ઼ાને ઢ઼ામળી છહ઼ુદહ઼ાનય઼ (૧૮૭૮-૧૯૫૨)

થઉઉ નહે` ગિહ઼નહ સિસુે ોડ વ઼દિહ઼ા નહે યોઉમનસ ોન મુસયિ, મનિહિઉા શ્રાનિનનિગા, છહિઉદનેન યોઉમન, ઉનન સામસક્રનનિ નહનુોગહ માનિહિઉિ ગોન સનનેનગનહેનેદ મોનોવેન, નહે પનોળેયનસ ોન દગિનિાઉસિાનીનિ ોડ માનિહિઉિ છઉાસસયિસ ।નદ શ્રાનળી માનુસયનપિન- ઉાડસ ગોન સનાનનેદ થહે સોનયહ઼ાવઉ દયિનીનાનય઼ (માનિહિઉિ- ૯નગાઉસિહ_માનિહિઉિ) ોસ દેસગિનેદ ।નદ સનનેનગનહેનેદ ઢનોમ નહે ગિહ઼નહ સિસુે, । ઉનેસનુ નપુવઉસિહેદ માનિહિઉિ શ્રઉાય઼

ોડ ઞાયહકિના "ઞો એનાનય મા શ્વાવ઼સિહ" વેગાન નિસે-પુવઊયિાનીનિ નિ વ઼દિહ઼ ઞાયહકિના, નહે ગનોનેસન દનામાનસિન ોડ માનિહિઊિ ડ઼નિનાનુને ોાસ સઊિનન ડોન નહે ઊાસન ૨૫ યે઼ાનસ, ાસ ડાન ાસ નહે દનામા ોાસ યોનયેનેદ઼

થેયહનોઊગય઼ હાસ નૌ ાસપેયનસ, વાદ (નિસ યહાનયેસ ોડ મસિુસે) ાનદ ગોેદ (નિસે ડડેયનવ઼ેિુસે) ૨ન સિ ા ગનોન ઊેવ઼ેઊેન; નિ યહાઊેનગોસ સનાનુસ ટુ ડોનયેસ઼ ૨ન સિ ાપપઊયિાવઊ નિ ાઊઊ ાોાસ ોડ કનૌઊેદગ઼ે ષો, સયહોેઊ-ગોનિગ યહઊિદનેન નોદાય઼ હાવે ા યઊોનેનુ નદેનસનાનદનિગ ોડ નહેુ નવિ઼નસે ાનદ ાનોમસ નહાન નહે શ્રનયાવહાનો ોન ષનિ ૨સસાય ઞૌનોન હાદ઼ શ્રડોન માસસ-સયાઊુ સે ોડ પનિનનિગે દુયાનીનિ ાનદ ઊનિનાનુને શપાનદેદ નિસ ોનિગાસ, વુન ોનઊય઼ ાડોન નહે "૨નનેનેન ાનદ ઊેયનનોનયિ નનાનસડોનમાનીનિ ોડ નોઊસ ોડ કનૌઊેદગ઼ે",
નિ હાસ વેયોમેુ નવિ઼નસાઊ, નિ હાસ ડુમપેદ ગોગાનાપહયિાઊ વુનદાનેસ઼િ શ્રઊઊ સહાયકઊેસુ નડુનઊેદ, નહે ોાક ઊનિકસ ોડ નહે યહાનિ ોને દિનનડિદ, ાનદ નહે યહાનિ ોહયિહ નનેદિ નો યાપનુને કનૌઊેદગ઼ે, ોહયિહ નનેદિ નો નહોાનન નિસે શપાનસાનિ, સનાનનેદ વનોાકનિગ દૌન઼ શ્રનદ નહે ગનોનેસન વેનેડયિનિય઼ વેયામે નહે માનિહિઊિ ડ઼નિનાનુને઼ શ્રોહાન સિ વ઼દિહ઼, નોનહનિગ, નિ સિ ોનઊય઼ નિસ યોમમનિમેનન નો નહે માનિહિઊિ ડ઼ાનગુાગે, ોહયિહ હેઊપેદ નિ શપાનદ નિસ વાસે, ાનદ વ઼દિહ઼ વેયામે નહે મોનસ નહાન ોને ાવઊ નો વનિદ નોગોનહેન નહે માનિહિઊિ-સપોાકનિગ ાોાસ નિ વોનહ પાનનસ ોડ નહે વુનદાનય઼ (૨નદાિ & ઞેપાઊ) વ઼દિહ઼ ગાવે માનિહિઊિ ા વાનયહ ોડ યોમમનિનેદ ોનનિનસ ાનદ ા વાનયહ ોડ યોમમનિનેદ નોદેનસ઼ ૨ન યહાઊેનગેદ નહે સનાનુસ ટુ ાનદ યાસનોસિન ડોનયેસ઼ ૨ન યહાઊેનગેદ યોનડુસેદ ોનનિનસ, ોહો ોનેુ સનિગ માનિહિઊિ ાસ ા નોઊ નો નદિ નહે ઊાદદેન ોડ હનિદ઼િ થહે ઊાયક ોડ યનાનિયિસિમ, નહે ઊાયક ોડ નોનહ નિ યનાનિયિસિમ ોાસ નહે નોસોન નહાન સોમે ોનનિનસ ાનદ દનામાનસિનસ ોનેુ સનિગ હનિદ઼િ-મશિ માનિહિઊિ ડોન યહોપ પોપુઊાનિય઼, નહેય઼ ોનેુ સનિગ દેનોગાનોનય઼ ઊાનગુાગે ડોન નહે સો-યાઊઊેદ ઊોેન યાસનેસ ોડ નહેનિ સોયોનિય઼ (સોમે ોને ડનિદનિગ પઊાિ નિ ઞાનયા઼સહાસનના- ોહેનેવ઼ેન નહે મોદેનન-દાય઼ ષામસકનાનિ

યનામા સિ નોન્ સનિગ શ્રનાકનાતિ નય઼! !), ાનદ ડોન નહેિ મમિયિનાય઼, નહોસે યાસનેસ સનાાનેદ કેપનિગ દસિનાનયે ાૈનિહ નહસિ કનિદ ોડ ઊનિનાનુ઼ે શ્રનદ ોનયે નહે યોનડસોિન ોડ નહે યોનડસેદ નહનિનેદ, । નૌ નય઼પે ોડ ાૈકેનેદ ઊનિનાનુે, સનાગે, ાનદ દનામા (નોપ- યઊાસસ) વેયામે નહે નોનમ઼

વ઼દિહ઼ા સિ નેગ઼ુઊાનઊય઼ ગેનનિગ સોમે શ્રયેઊઊેનન વનાનિસ઼ ષનિયે નિસ નિયેપનોનિ, વ઼દિહ઼ા, નહે દિ઼ા ડાયનોનાય઼, સિ દેપેનદેનનુ પોન નહેમ઼ શ્રસ ડોન ાસ નહેિ વ઼ેનસાનઊિ ટ્ઊનિંસિ ાને યોનયેનેદ, પોપઊ ાસસોયાનિેદ ાૈનિહ વ઼દિહ઼ા ાને દડિડેનેનન઼ શ્રઊઊ ાને કનોૈન ડોન નહેિ પેનસેવ઼ેનાનયે ાનદ નેસઊિનિયે઼ શ્રઊઊ ાને કનોૈન ડોન નહેિ ાનદ્દુસાૈનક઼ શ્રઊઊ ાને કનોૈન ડોન નહેિ ટ્ઊનિય઼ાૈનક઼ શ્રઊઊ ાને કનોૈન ડોન નહેિ દસિયપિઊનિ઼ શ્રનદ ાઊઊ ાને યોમમનિનેદ; યોમમનિનેદ નો માનિહઊિ ાનદ નહે મનિહઊિ઼ા થહે યુમુઊાનવિ઼ે ડોનયે નેસુઊનેદ નિ । નાનુનાઊ નેવ઼ોઊનોિન઼ શ્ર નેવ઼ોઊનોિન નિ નહે ડઊિદ ોડ માનિહઊિ ડ઼નિનાનુે, ાનન, મુસયિ, યનાડન, સનાગે, ાનદ દનામ઼ા થહે ોનઊય઼ નિનેનનાનોિનાઊ - ળુનનાઊ નિ માનિહઊિ સનાાનેદ નહસિ ટ્ઊનિય઼ મોવ઼ેમેનન નિ માનિહઊિ઼ માોનહનિગ ઊેસસ નહાન ાૈનઊદ સનાનદાનદ ાૈસ ાયયેપનાવઊ થહે ાૈનદસ ાૈને નિસનનુિનેદ નો નેયોગનઊિ નહે પાનાઊઊઊ ડઊિદ ોડ માનિહઊિ ડ઼નિનાનુે, ાનન, મુસયિ, યનાડન, સનાગે, ાનદ દનામ઼ા શ્રોનઊય઼ નહે વેસન ાૈસ સેઊેયનેદ, નહેને ાૈસ નો સયોપે ડોન નહે સેયોનદ વેસન઼ થહે પાનનયિપિાનોિન ોડ નોદેનસ નિ નહે દેયસોિન- માકનિગ પનોયેસસેસ ાૈસે નયુોનાગેદ઼ થહે નોદેનસ ગોન ડુઊઊ ાયયેસસ નો નહે દગિનિાઊસિદ માનિહઊિ ડ઼નિનાનુ઼ે મોને નહાન ડવિ઼ે હુનદનેદ માનિહઊિ વોકસ ાનદ ાનુનદ ૧૧૦૦૦ પાઊમ- ઊાડ મનિહઊાકસહાન માનુસયનાપિનસ ાૈને દગિનિાઊસિદ ાનદ માદે ાવ઼ાઊિવઊ ોનઊનિ નદેન નહે "વ઼દિહ઼ા શ્રનયહવિ઼" સેયનોિન ોડ ાૈવ઼દિહ઼ાયોનિ (ાનદ નહે નુમવેન સિ નિયનોસનિગ વ઼ેનાય઼ દાય઼) થહે ાદિો- વ઼દિો- પાનિનનિગાસ- પહોનોગાનાપહસ ાૈને ાનયહવિ઼ેદ, ાનદ ાઊઊ નહેસે ાનયહવિ઼ેદ "ાનન ાનદ ઊડિસનય઼ઊ" ોડ નહે પોપઊ ોડ મનિહઊા ાૈને નહેન પઊાયેદ ોનઊનિ઼ થહે વ઼દિહ઼ા શ્રનયહવિ઼ે સિ ાનટ્ઠુ ગડિન નો નહે ાૈનઊદ઼

ષ઼ો, ૈહાન સિ નહે દ્દિોહ઼ોગાય઼ ોડ પોપહ઼ ાસસોયાિેદૈાિહ વ઼દિહ઼ા? ૨સ િ યોહ઼હ઼યનાવિ઼ નહનિકનિગા? ᚆો, ોડ યુાસે નોન઼ ૨ન વ઼દિહ઼ા ાહ઼હ઼ ાૈોહ઼યોમે઼ હે ાહ઼હ઼ ાૈોહ઼યોમે નો દસિયુસસ નહેિ ેસપેયનાવિ઼ દ્દિોહ઼ોગાય઼ હાવ઼નિગા સાદિ નહસિ, િ નેદસે મપહાસસિ નહાન નહે ાે સોમે વાસયિ હુમાન પાનિયપિહ઼ેસ ૈહે નો યોમપાોમસિ સિ પોસસવિહ઼ે઼ થહે યાસનોસિનસ, નહોસે હાવ઼નિગા ગોનાયિ સુપેાિનિય઼ યોમપહ઼ેશ (ૈહયિહ સિ ાનોનહે નામે ડોા ાન નિડોાિનિય઼ યોમપહ઼ેશ), નહે પાાયનાિાિનાસ ોડ પહ઼ાગાનિસિમ, નહોસે ૈહો ાેુ નાવહ઼ે નો નાકે પાાન નિ ા હોહ઼નહ઼ય઼ દસિયુસસાનિ ાનદ પોસોનસ ૈહો ાે નોન ાવહ઼ે નો ૈાનિહસનાનદ નહે યાનિયિસિમ ોડ નહેિ યોનાિન, વ઼દિહ઼ા સિ નોન ા પહ઼ાનડોામ ડોા નહેમ઼ થહે દ્દિોહ઼ોગાય઼ ોડ પોપહ઼ ાસસોયાિેદૈાિહ વ઼દિહ઼ા માય઼ હાવ઼ે દડિડોનોન નનિગોસ, નોન ાહ઼હ઼ નેદ નો નો નહે હ઼નિ નાકેન વય઼ ાનય઼ મેમવો ોડ નહે દિનોાાિહ઼ વોાાદ઼ વ઼દિહ઼ા વેહ઼વિ઼સ નિ નહે નિદવિ઼દ્દુિહ઼નિય઼ ોડ દિાસ ાનદ નહે દિનોાાિહ઼ વોાાદ નેવ઼ા મિપોસેસ નિસ દ્દિોહ઼ોગાય઼ુ પોન નિસ મેમવોસ઼ શ્રન નહે સામે નમિ, િ સિ વેનિગ મપહાસડિદ નહાન ાયહ મેમવો ોડ નહે વ઼દિહ઼ે દિનોાાિહ઼ વોાાદ હાસ ા સનાોનગા દ્દિોહ઼ોગાયિાહ઼ હ઼ાનનિગા, નહે દ્દિોહ઼ોગાય઼ ોડ હુમાનસિમ સિ પાાયનસિેદ વય઼ ાહ઼હ઼઼

વ઼દિહ઼- માનિહહ઼િ ડ઼િનિાનુે મોવ઼ેમેનન હાસ નિસ ાોનસ નિ નહે યેાા ૨૦૦૦ ૈહેન ૨ સનાાનેદ માકનિગા માનિહહ઼િ શ્રૌવસનિસ ાનૈ ાહો ઘોયનિસિ઼ શ્રડોનૈ ાહો છહ઼ોસેદ ઘોયનિસિ નહેસે સનિસ ૈાે ુાનોમાનયિાહ઼હ઼ય઼ દેહ઼નેદ઼ હૌવ઼ેન, નહે ાાહ઼ય઼ ડોામ ોડ વ઼દિહ઼ "જાહાહ઼સાાા ઘાયહહ" ૈાસ સનાાનેદ ોન ૫ દુહ઼ય઼ ૨૦૦૪, ાનદ િ સિ નહે ાાહ઼સિન પાસેનયે ોડ માનિહહ઼િાન નહે નિનોાનેન઼ વ઼દિહ઼ ાનદ નિસ વ઼વિાાનન મેમવોસ દદિ નહેિુ નમોસન નિ નાાનસહ઼ાનનિગા હ઼ાયસ ોડ ૈાાદસ ોન શ્રૌકિપિદા, ાનદ નહેય઼ સુયયેસસડુહ઼હ઼ય઼ ોપપોસેદ નહે નોમેનયહ઼ાનુે "જાહિાા ડ઼ાનુગાગેસ" (ઘેાાાદ મ ાયયેપનેદ નહે ાોહ઼ ોડ ઉાેસહ માનદાહ઼, નહે યો- દિનોા ોડ વ઼દિહ઼, ગો નો ઘેાાાદ મ' સ વહ઼ોગા ાનદ યહ઼યિક નહે યાસપિાન શ્રાપિાન પહોનો ડોામ વ઼દિહ઼ા ાાયહવિ઼ (શ્રોના થહાકુા) પહ઼ાયેદ ાન હસિ વહ઼ોગા, યુ઼ોૈાહ઼હ઼ નોયહ હાનપ઼:વ઼દિહ઼યોનિ઼) ૨ન ઘોગાહ઼ નાાનસહ઼ાન઼શ્રૌકિપિદા હ઼ાયાહ઼સિાનાિન દાવિ઼, નિ

[illegible]

શ્રસ ઙાા ।સ ૧ાાનસ૭ાતાિનસ ઙાોમ ોતહો ૭ાનગુાગેસ િનતો માતિહ૭િ ાિ ાે યોનયેાાેદ એનગા૭સિહ, ાિપા૭િ, ષાનસકાાતિ ।ાદ હિનદિ ઙુનયતાિન ।સ વુઙઙો ૭ાનગુાગેસ િન તહે પાોયેસસ્ યસિયન ૧ાાનસ૭ાતાિનસ િનતો માતિહ૭િ ાિ ાે ૭િમિતિદ; ।ાદ િત સિ દોને દિસયનત૭ય્ ોન૭ય્ ઙાોમ એનગા૭સિહ, ષાનસકાાતિ, હિનદિ, ાિપા૭િ ।ાદ બેનગા૭િ, ।૭તહોુગહ તહેાે ।ાે સોમે શયેપતાિનસ્ શ્રસ ઙાા ।સ તહે ટેસતાિન ોઙ ૧ાાનસ૭ાતાિનસ ઙાોમ માતિહ૭િ િનતો ોતહો ૭ાનગુાગેસ સિ યોનયેાાેદ, દિસયતેદ ૧ાાનસ૭ાતાિનસ ।ાે ।ગાિન ૭િમિતિદ; ।ાદ િત સિ ।ગાિન દોને દિસયનત૭ય્ ોન૭ય્ િનતો એનગા૭સિહ, હિનદિ, ષાનસકાાતિ, બેનગા૭િ ।ાદ ાિપા૭િ, વાાાિનગ સોમે ેશયેપતાિનસ્ વ્દિહ્ યોનતાયતેદ સોમે નોતાવ૭ે પોસોનાા૭િતિસિ ોઙ ય૭ાસસ ૭િતિાાતુાે, તોિક પોમસિસાિન, ।ાદ ૧ાાનસ૭ાતેદ તહાત ૭િતિાાતુાે િનતો માતિહ૭િ્ મોસત ોઙ તહે તમિ એનગા૭સિહ ોાસ્ુ સેદ ।સ । વુઙઙો ૭ાનગુાગે ।ાદ ૧ાાનસ૭ાતાિન ોાક ઙાોમ એનગા૭સિહ, હિનદિ, પોનકાાિ, થે૭ગુ, ઘુળાાતિ, શ્રોદિ, પાનનાદા, ાિપા૭િ ।ાદ થે૭ગુ િનતો માતિહ૭િાિસ યોમપ૭તેદ; ।ાદ તહેસે ોાકસ ોાે ગેગુ૭ાા૭ય્ પુવ૭સિહેદ િન વ્દિહ્ માતિહ૭િ નોવે૭સ, પોમસ, ।ાદ સહોાત સતોાેસિ, ોન તહે ોતહો હાનદ, ોાે ૧ાાનસ૭ાતેદ ઙાોમ માતિહ૭િ િનતો એનગા૭સિહ ।ાદ ોાે પુવ૭સિહેદ ગેગુ૭ાા૭ય્ િન વ્દિહ્

વ્રયએહ્શ્ર વેયાાે । માતિહ૭િ ડ્િતિાાતુાે મોવ્ેમેનત્ ાો, વ્રયએહ્શ્રોાસ ઙાોમ દાય્ ોનોઙ તહે માતિહ૭િ ડ્િતિાાતુાે મોવ્ેમેનત્ માનયે સતાવ૭સિહેદ મસિયોનયેપતાિનસ ગોત ય૭ાાેદ તહેાુગહ વ્રયએહ્શ્ર થેોા૭૭- કનોાન ઙાયતસ, તહે નોત- સો-ોવવ્ુસિ પ૭ોત ોઙ સોમે પોપ૭ે તો ક૭િ૭ માતિહ૭િ તહોુગહ િતસ તોાિ િનસતિુતાિનસ તહે ષાહતિયા શ્રકાદેમાિ ।ાદ તહે છ્રરઙ્ ોાસ્ુ નોાતહેદ્ થહે ઢ્ગિહત તો રનઙોામાતાિન યાાે િન હાનદય્ ષાાિ વ્િનિતિ ૩તપા૭ ।સકેદ ઙોા િનઙોામાતાિન ઙાોમ ષાહતિયા શ્રકાદેમાિ તહોુગહ હસિ ઢ્થર ।પપ૭યાિતાિન દાતેદ ર૩ાુ૦૮ર૦૧૧ (ઙ૭િ નો ઢ્થર-૧રપ) ।ાદ સહોુગહત િનઙોામાતાિન ોન "શ્રસસસિગનમેનત ।સસગિનેદ વય્ માતિહ૭િ શ્રદવ્સિોાય્ બોાદ, ષાહતિયા શ્રકાદેમાિ ્ાદો તહે યોનવ્ેનોા સહપિ ોઙ ષાાિ

[illegible]

હાાપ્:ૌીાગોાગઊેયોમ્ાનાનસયોનસોઊાયિઊયહોસેસ્ફનોળેયાા

ાહેન શ્રૌકિપિદાિ ાનાનસઊાેઃ

હાાપ્ઃાનાનસઊાૌકિ઼િનાૌકિ્ષિપેયાિઊઃથનાનસઊાે?ાાસક઼=નાનાનસઊાેદ&ાનોુપ=યોને- મોસાુસેદ&ઊમિાિ=૨૦૦૦&ઊાનાુાગે=મા

હાાપ્ઃાનાનસઊાૌકિ઼િનાૌકિ્સ્ફનોળેયાઃથનાનસઊાોન

હાાપ્ઃાનાનસઊાૌકિ઼િનાૌકિ્સ્ફનોળેયાઃથનાનસઊાોન હાાપ્ઃમેાૌકિમિદાિનાૌકિ઼િઢિદુસાાસ_ ઙોન_ નૌ_ ઊાનાુાગેસ્શ્રૌકિપિદાિ_ માાિહઊિ

હાાપ્ઃાનાનસઊાૌકિ઼િનાૌકિ્ષિપેયાિઊઃથનાનસઊાે?ાાસક઼=નાનાનસઊાેદ&ાનોુપ=યોને- મોસાુસેદ&ઊમિાિ=૨૦૦૦&ઊાનાુાગે=મા હાાપ્ઃનિયુવાાોૌકિમિદાિનાૌકિ્શ્રૌપ્મા
હાાપ્ઃાનાનસઊાૌકિ઼િનાૌકિ્મિદાિશ્રૌકિઃમાનિપાગેમા

હાાપ્ઃઊાામિાેગેનાનદમ્વઊેગસપોાયોમ્૨૦૧૧૦પ્વહિાના-ૌકિપિદાિ- સિ- ાયાુઊઊય-ૈનાાિાેન- નિહાામઊ)

[મોનદાય, માય ૦૯, ૨૦૧૧

થહે ~ઞહિાના ~શ્રૌકિપિદાિ સિૌનાાિાેન નિ ~ઞહોળપુના

થહસિ સિ ાહે ક઼નિદ ોઙ ાનાયિઊ ાહાા હાસ માનય પોપઊ' સે પેસ ગાઊાળેદ વિન્ રાા સિ ાવોુા સાાાનદાનદસ ાનદ સયેનિાાઙિયિ દોયુમેનાાસ, ાનદ ાિ સિ ાવોુા ઊાનાુાગેસ મોસાા ોઙ મય ેાદેનાસ હાવે ેવેન હેનાદ ાવોુા ઢોન ાહે પોપઊ ાહાા દો સપોાક ોે ોઙ ાહે ઊાનાુાગેસ ાહાા ાને યોનસાિદોદ ઞહિાના, ાિ સિે શાાનેમેઊય ેઊેવાાનાા, ાનદ ાિ હાસ મિપઊયિાાૌનિસ ઙોન શ્રૌકિપિદાિ

થહસિ સિ નિઙોનમાાૌનિ પનોવાિદેદ વય ઉમેસહ માનદાઊ ાહાા શપઊાનિસ ાહે "ઞહિાના ગાનોુપ ોઙ ઊાનાુાગેસ" ૈાિહ ાહે માાિહઊિ ઊાનાુાગેઃ

ળેઊઊેાગા (૧૮૭૬૧૮૯૩) ાનદ હોેનાઊ (૧૮૮૦) ેગાનાદેદ માાિહઊિ ાસ ા દાિઊેયાા ોઙ ાસાોેનાન હનિદાિ; ઞોમેસ (૧૮૭૨સેપનાનિાા ૧૯૬૬ઃ ૮૪- ૮૫), ેગાનાદેદ માાિહઊિ ાસ ા દાિઊેયાા ોઙ ઞેનાાઊાિ, ઘનાનિસોન હાસ દોને ા ગાોાા સેનાવાિયિ ાો ાહે માાિહઊિ ઊાનાુાગે, હૌવેન, હે નાનદૈહેન હે ગાવે ા ઙાઊસે નોાૌનિાઊ ાેનામ ોઙ "ઞહિાના" ઊાનાુાગે ાઙોન ાહાા ૈસાોેનાન ઊનિાુસિાાસ સાાનાાેદ યાાેગોનાઙિનિગા માાિહઊિ ાસ ા દાિઊેયાા ોઙ "ઞહિાના" ઊાનાુાગે; ાઊાહોુગાહ ાહેને સિ નોાહનિગા ક઼નૌન ાસ "ઞહિાના ઙાનાુાગે" ાનદ વોાહ માાિહઊિ ાનદ ઞહોળપુના ાને સપોકેન નિ ઞહિાન (ોઙ રાનદાિ) ાસૌઊઊ ાસ નિ ાાપાઊ

ઉમેસહ સિ ીમકનિગ ોન તહે ભેચાભસિાતીિ ોડ મેદાિશ્રૌકિ ડોન તહે માતિહિભિ ભાનગુાગે ાનદ ાસ તહસિ ભાનગુાગે સિ યુનેનતભ્ય નિ તહે રનયુવાતોન, તહે ભાનગુાગે યોમમતિતે દોસ તિસ દે દભિગિનયે ાનદ તનયનિગ તો નદેનસતાનદ ડિ માતિહિભિ યાન હાવે । પભાયે નિ તહે જાહિાન શ્રૌકિપિદાિ થહે તિડોનમાતીિ પનોવદિદ વય ઉમેસહ માકેસ તિ ટુતિ યભોન: "નો".

થહસિ સતભિભ ભેવેસ સ ોતિહ તહે મસિનોમેન તહાત સિ તહે જાહિાન શ્રૌકિપિદાિ થહે ભાનગુાગે સેદ ડોન તહે ભેચાભસિાતીિ ાનદ તહે ામતયિભેસ સિ જાહોળપુન જાહોળપુન હાસ તહે રષશ્રો- દ૩૯- ૩ યોદે "વહે".

શ્રને યો સતભિભ ડેભભૌતિગ ાભભ તહસિ? શ્રોક, તહેને સિ ોને ટુસતીિ ર ામ નોત ાસકનિગ: હૌ ાવોત તહે પ્યાતિહ સિયનપિત?

થહાનકસ, ઘેનાનદમ]

પ્શયેનપત ડોમ। માતિહિભિ- ળોનનાભ પુવભસિહેદ ાસ શ્ચયઢ (ડોમ વદિહા ર૦૧૧: રર; વદિહા: શ્ર ડોનતનગિાહતભ્ય માતિહિભિ- ળોનનાભ રસસ ૮૦ (શ્રપનાભિ ૧૫, ર૦૧૧), ઘાળેનદના થહાકુન [દ] હાતપાઃીવદિહાયોન" ઘાળેનદના થહાકુનોડ મૌ પેભહ ગાનાયોસિભ્ય મેત ોતિહ મે ાનદ યોનનેસપોનદેદ ાત ભેનગાતહ ાવોત માતિહિભિ, ોડડેનેદ વાભુવભે સપેયમિનસ ોડ માતિહિભિ માનુસયનાપિતસ, પનાતિતેદ વોકસ, ાનદ ોતહેન નેયોનદેસ, ાનદ પનોવદિદ ડેદવાયક નેગાનદનિગ નેટુમિનતસ ડોન તહે નયોદનિગ ોડ માતિહિભિ નિ તહે ૩છષ" - શ્રનસહુમાન શ્રાનદેય] ।

થરઢહ૩થશ્ર ૩ાારછશ્રોવપ ષે તહે ડનિાભ ૩ાારછશ્રોવપ મતિહિભાકસહાના શ્રપપભયિાતીિ (માય ૫, ર૦૧૧) વય ષહ શ્રનસહુમાન શ્રાનદેય ાત શ્રાગે ર૩ ોડ તહે વદિહા ૮૦તહ સિસુ (થતિહા વેનસાીન) સિ ાતતાયહેદ"ઢગિુને ૧૧: પ્શયેનપત ડોમ। માતિહિભિ- ળોનનાભ પુવભસિહેદ ાસ શ્ચયઢ (ડોમ વદિહા ર૦૧૧: રર" ાનદ ાત શ્રાગે ૧ર વદિહા સિ તિયભુદેદ નિ ઢેડેનનયેસ વદિહા: શ્ર ડોનતનગિાહતભ્ય માતિહિભિ- ળોનનાભ રસસ ૮૦ (શ્રપનાભિ ૧૫, ર૦૧૧), ઘાળેનદના થહાકુન [દ]

હાનપ઼ીીવ઼દિહ઼યોનિ઼ ।નદ નોઉ ોડ વ઼દિહ઼' સે દતિોન સિ ।યકનીોઉદગોદ ોન શ્ચાગો ૧૨ "ઘાળેનદના થહ઼ાકુન ોડ મ્પૌ યેઉહ઼િ ગિનાયુાિસિઉય઼ મેન ાૈતિહ઼ મે ।નદ યોનનેસપોનદેદ ાન ઉનગાનહ઼ ।વુાન માતિહ઼ઉિ, ોડડેનદ વ઼ાણુવઉ સપેયમિનસ ોડ માતિહ઼ઉિ માળુસયનાપિનસ, પનાિતેદ વીોકસ, ।નદ ોનહ઼ેન નેયોનદસ, ।નદ પનોવ઼દિદ ઉદવાયક નેગાનદતિગ઼ા નેટુમિમેનતસ ડોન તહ઼ે નયોદતિગ઼ા ોડ માતિહ઼ઉિ તિ તહ઼ે ૩છ઼ષ઼"]

થહ઼ે માતિહ઼ઉિ ષપોકતિગ઼ા ।ત઼ા સિ સહ઼નતિકતિગ઼ા ઙ઼ન સિ સહ઼નતિકતિગ઼ા દુ તો । યોનસયુાિસ- સુવયોનસયુાિસ પોઉયિય઼ ોડ તહ઼ે ઘોવ઼ેનનમેનતસ ોડ ઙ઼નદાિ ।નદ મ્પેપાઉ, ।નદ તહ઼ે સતિુાતાિિ વેયામે યનાતિયિાઉ દુ તો તહ઼ે તિવ઼ાસાિતિ ોડ હ઼તિદિ ।નદ મ્પેપાઉિ મેદાિ ।નદ તહ઼ે વાિસેદ દુયાતાિતાઉ સય઼સતેમ તિ માતિહ઼ઉિ- સપોકતિગ઼ા ।ત઼ાસ, ।નદ દુ તો તહ઼ે ઉનગો- સયાઉ મગિનાતાિન, ાૈહ઼યિહ઼ હ઼ાસ હ઼ાપપેનેદ તિ ોને સતિગ઼ાઉ ગોનેનાતાિન઼ થહ઼ે ટુસતાિતિ ોડ હ઼તિદિ સાિૌ તો તિ તહ઼ાન વ઼ાળળકિા, શ્ચનગાકિા ।નદ નીૌ થહ઼ેતહ઼િ, ષુનાળાપુનાિ તિય઼ ઉનગુાગોસ સહ઼ોુઉદ ગોન તહ઼ે તાયતિ સુપપોનત ોડ સુપપોનતેનસ ોડ હ઼તિદિ, ડતિસન તિ તહ઼ે નામે ોડ નેઉગિાિતિ ।નદ સેયોનદ તિ તહ઼ે નામે ોડ યાસતે થહ઼ોુગાહ઼ તહ઼સિ તહ઼ેય઼ દદિ નોત સુપપોનત વ઼ાળળકિા, શ્ચનગાકિા, થહ઼ેતહ઼ િન ષુનાળાપુના; વુત તહ઼ેય઼ તનોદિ તો ાૈાકેન માતિહ઼ઉિ, ાૈહ઼યિહ઼ નેસુઉતેદ તિ તહ઼ે ાૈાકેનતિગ઼ ોડ વ઼ાળળકિા, શ્ચનગાકિા, થહ઼ેતહ઼ ।નદ ષુનાળાપુના઼ ઢોન ।ઉઉ તહ઼સિ, તહ઼ે માતિહ઼ઉિ- સપોકતિગ઼ા પોપઉ, મોને સો તહ઼ે ોડડયિાિઉસ (ઙ઼ોાિઉઉ શ્નપઉતિ તિ ઉતિેન), ।ને ।ઉસો નેસપોનસવિેઉ, ।સ તહ઼ેય઼ તનોદિ તો દેઉમિતિ માતિહ઼ઉિ ાિતિહ઼તિ તહ઼ે તીૌ યાસતેસ ।નદ ડોુન દસિતનાયિતસ઼ શ્નઉઉ ોનહ઼ેન પોપઉ ।નદ ।ત઼ાસ, તહ઼ાન તહ઼ેસે, ાૈને યોનસદિેનેદ નોનતહ઼ેનન, સોુતહ઼ેનન, ેાસતેનન, ।નદ ાૈસતેનન દેવ઼ાાિતાિનસ ોડ સો- યાઉઉેદ પુને માતિહ઼ઉિ, ાૈહ઼યિહ઼ ાૈાસ ડયિતાિુાિસિઉય઼ યોનસદિેનેદ ।સ વેતિગ઼ા સપોકેન વય઼ તહ઼ેસે માતિહ઼ઉિ જનાહ઼મતિસ઼ પ્પાનના પ્પાય઼ાસતહ઼ાસ ોડ માદહ઼ુવાતાિ, યાનવહ઼ાનગા, ષાહ઼ાનસા ।નદ ષુપુાઉ દસિતનાયિતસ઼ ઢોન તહ઼ે ઉાસત ૪૫ યે઼ાનસ તહ઼ે ોડડયિાિઉસ, યે઼સ, ૨ યાઉઉ તહ઼ેમ ોડડયિાિઉસ, તહ઼ે ોડડયિાિઉસ ોડ તહ઼ે માતિહ઼ઉિ યેપાનતમેનત ોડ ષાહ઼તિય઼ા શ્નકાદેમાિ, દદિ નોત

તનય઼ તો ।યયોમમોદાતે તહે પોપઊ઼ુતસદિ તહસિ ઙયિતતિ઼ુસિઊય઼ દેઊમિતિદ દોમાનિ઼ જ઼ુત તહે માળોન પનોવઊમ ઊસિ સોમૌહેતે ઊસે થહે સઊૌ પોસિોનનિગ઼ ૌાસ ગવિ઼ન નિ માનય઼ દસિગ઼ુસિસ, વે તિ તહે ઙ઼ુઊનય઼ તોપ-હોવ઼ય઼ે દ઼ુયાતૌનિ સય઼સતેમ, ૌહયિહ નેગઊયતેદ પનમિનય઼ ।નદ મદિદઊ સયહૌોઊ ે દ઼ુયાતૌનિ તહ્નુોગહ તહે મોતહેન ઙ઼ાનગ઼ુાગે માતિહઊિ, ોન વે તિ તહ્નુોગહ તહે યોનયેપત ોઙ દાઊિયત, ૌહયિહ નિતિાઊઊય઼ યોનવે઼નેનિતઊય઼ દેયઊતેદ ઊાનગ઼ુાગેસ ઊકિ માતિહઊિ ાસ દાઊિયતસ઼ ૯ઊમેનતાનય઼ ે દ઼ુયાતૌનિ તહ્નુોગહ માતિહઊિ ૌાસ । નોન-સતાનતેન વેય઼ુાસે તહે માતિહઊિ વૌોકસ પ઼ુવઊસિહેદ વય઼ તહે જ઼હિન ષતાતે થેશતવૌોક શ઼ુવઊસિહનિગ઼ છોનપોનાતૌનિ ઙ઼મિતિદ સેમેદ તો વે નિ શ્વ઼ાહાતત, તિ ૌાસ નોત ઙતિ ઙોન યહઊિદનેણ઼ ઢ઼ુનતહેન, તહે ઼ુતહોનસ ।નદ સ઼ુવળેયતસ સેઊયતેદ ઙોન તહેસે વૌોકસ હાદ । યાસતેસિત વાસિ઼ માતિહઊિ વેયાનો । તૌોઊ ઙોન યાસતે-વાસેદ પોઊતિયિસ, ।સ ોનયે હનિદ઼ હાદ વેન । તૌોઊ ઙોન નેઊગ઼ૌાનિ-વાસેદ પોઊતિયિસ઼ ષતઊિઊ, તહેસે ોઙઙયિાઊિસ, ોઙ તહે માતિહઊિ યેપાનતમેનત ોઙ ષાહતિયા શ્વ઼ાદેમિ, ।ને નેસદિનિગ઼ નિ તહેનિ ૌાન વ઼ુઊિત ગહેતતો, વેનેઙત ોઙ ।નય઼ તહનિકનિગ઼ ોન વ઼સિૌાનિ઼ શ્વ઼નોતહેન નોસોન ઙોન તહે પનેસેનત પઊગ઼િહત ોઙ માતિહઊિ સિ તહે પોઊયિય઼ ઼ુનદેનતાકેન વય઼ તહે તાશ યોઊઊયતોનસ ોઙ મતિહઊિ (પેનમાનેનત સેનતઊમેનત ઝામનિદાનસ ોઙ છોનનૌાઊઊસિ), ૌહોમ તહે સય઼યોપહાનતસ યાઊઊ ૫નિગ઼ ોન તહે ગનોત કનિગ઼ (ઢ઼ાળ઼ુ માહાનાળા) ોન મતિહઊિસહ (૫નિગ઼ ોઙ મતિહઊિ) તહેસેૌને મેને તાશ યોઊઊયતોનસ, તહે નગ઼િહત ઙોન ૌહયિહ ૌને ગવિ઼ન તો તહે હગ઼િહેસત વદિદેનસ પેનમાનેનતઊય઼; ।નદ તહેને ૌાસ નોત ોને સ઼ુયહ મતિહઊિસહ (તાશ યોઊઊયતોનસ), વ઼ુત માનય઼ ૌતિહનિ તહે વોનદેનસ ોઙ મતિહઊિ થહેસે તાશ યોઊઊયતોનસે મપઊોપ઼ેદ મોસતઊય઼ તહોસે તૌો યાસતેસ ઙનોમ ઙ઼ુન દસિતનયિતસ નિ તહેનિ નેનયહાનદસિે વ઼ેનતુને, ।નદ ।સ તહે સેઊયતૌનિ ૌાસ વાસેદ ોન સય઼યોપહાનયય઼, સો તહે ૌાન્ક સ઼ુઙઙેનેદ઼ ષો, તહેય઼ મિપોનતેદ તહે ઊાતહયિ઼ાઊસ ઙનોમ ઼ુતસદિ તહે મતિહઊિ નેગ઼ૌાનિ઼ થહે માસસેસ ોઙ મતિહઊિ સ઼ુઙઙેનેદ । વઊૌ ઙનોમ તહે દોવઊ-દગોદૌાપોન઼ ઢનિસત, ઙનોમ તહેનિ પોપઊૌહો દદિ નોત યોનસદિન

તહેમ ।સ તહેિર ોૈન ।નદ સેયોનદ, તહે ુતસદિેાસ ૭ોતેદ તહેમ ાાોૈ ।ડેોા સોમે તમિ તહેસે ુતસદિેાસ, તહે નોન-માતિહિ૭િ સપોકિનિગ પેોપ૭ે, ડુેનદ િતિ યોનવેર્નોનિત તો દેયળો તહે માસસેસ (નોત વે૭ોનગાનિગ તો તહે નૌ યાસતેસ ડેોમ ડુેા દસિતાયિતસ) ।સ નોન-માતિહિ૭િ સપોકિનિગ પેોપ૭ે, ।નદ તહે ોડડયિાિ૭સ્ સયયોપહાનતસ ડેોમ તહોસે નૌ યાસતેસ ડેોમ ડુેા દસિતાયિતસ તાયતિ૭ય ।ગેમેદ તો તિ ાાોૈ તહેસે ુતસદિેાસ, તહે નોન-માતિહિ૭િ સપોકિનિગ પેોપ૭ે, ડેોમેદ । માળોાતિય નિ માનય પ૭ાયેસ ોડ મતિહિ૭િ, ।નદ તહેય ૭દ તહે ુમુાે તહાત માતિહિ૭િ, ૭કિ ષામસકાતિ, સિ ।નુ પપો- યાસતે પહેનોમેનોન, ।નદ તહુસ તહેય ૭ગાતિમિ૭િદ તહેિર ।નતિ- માતિહિ૭િ સિતાનયે (।૭૭ તહેસે ડાયતસ હાવે વેન વાિ૭૭ાનિતિ૭ય દો૭ત ોૈતિહ નિ તહે માતિહિ૭િ ાોવે૭સ ોડ ષહ્ હાગદસિહ શ્વાાસાદ માનદા૭) ।નદ તહેય પનોપાગાતેદ તહે યાસે ોડ હનિદિ, ડમિસત વાસેદ ોન નેાિગાિનિ ।નદ સેયોનદ વાસેદ ોન યાસતે જુત ોહેય ુાન પેોપ૭ે ડે૭૭ નિતો તહેિર તાાપ, ોહેય તહેસે તાશ- યો૭૭યતોા માહાાળાસ દદિ નોત યોનસદિા તહે માસસેસ ોડ મતિહિ૭િ ।સ તહેિર ોૈન ।નદ મિપોાતેદ તહે પોપેતાાતોાસ તો ૭ોત તહેિર માસસેસ? થહે સમિપ૭ે ।નસોૈા સિ તહાત મોતિ તોાક । દોૈનોાનદ ૭ાપ નિુાયતોનિ- વાસેદ તાશ યો૭૭યતોનિ ાગિહતસ ।૭૭ોયાતોનિ

શ્રૌ સતાાતેદ ડેોમ ોને ।નદ ોાયહેદ નુમવો તહેાે, તહેન તહિમિતય ।નદ નૌ તહેાે હુનદોદ! ! ।નદોૈ ।ે ગાોૈનિગ- ।નદ ।ે તહેાે હુનદોદ નોતુાત ।નદ ।ે યપોાતનિગ । ગાાનદ હસિતોાય હાતપ્:ોાાવદિહાયોનિ્ વદિહ ૨સત માતિહિ૭િ ઢોાતનગિહાત૭ય ે- હુોાનાા૭ ૨ષષાાા ૨૨૨૯- ૫૪૭૩ હાસ ે- પુવ૭સિહેદ તિસ ૩૦૦તહ સિસુ ોયેનત૭ય શ્રોહેન ૨ વેગાાન તહસિ વેનતુ્ાે નિ તહે યાો ૨૦૦૦ ોતિહ । ષામસુનગ થવ નેત ।પપ૭ાનિયે, ।નદોહેન તહે શસિતનિગોાસ પોસતેદ ોન પાતહ ોડ હુ૭ય ૨૦૦૪, ૨ મોવેદ ।૭૭ ।૭ોને થહેન ોન ૩૧સત હાનુાય ૨૦૦૭, ૨ સુદદેન૭ય તહોુગહત તો નિયુ૭દે તહે પુવ૭યિ, ।સ ।ડેોા સોમે ગાાુનદોાક ૨ોાસ ોાદય ડેોા તિ ૨ દેયદિદ તો - પુવ૭સિહ વદિહ ।નદ દદિ પુવ૭સિહ તિ, ોન । ડોાતનગિહાત૭ય

વાસસિ, નહે ડમિસન સિસ્ુ નહાન યામેોન ૧સન હાણ્ામય઼ ૨૦૦૮ નનોદિ નો નિયહુદે ાઉઉ નહે પનેવ્ાુિસ પોસનસ઼

ઙનોમ ાઉઉ યોનનેનસ ોડ નહસિ પઉાેનો ાનનહ, નહે પોપઉ નનોદિ નો યહાણગો નહે દેસનનિય઼ ોડ મનિહઉિ ાણદ માનિહઉિ઼ ાાૌ ષહ઼ શ્રસહસિહ શ્રણયહનિહાન, ષહ઼ મુણણાળિ (માણોળ પ્ુમાન પ્ાનણ), ાે પાનન ોડ્ોન નોમ; ાણદ નોગોનહેનૈ ાે નહેન હ્ણદેનદ ણોન્ુન ણાૌ શ્રૌનિહ નહેન હ્ણદેનદ પુઉસ સિસ્ેસ, ૩૦, ૦૦૦ પાગોસ ોડ માનિહઉિ ઉનિનાનુને (ોને હ્ણદેનદ ઉાય઼ાૌનદસ યોનપોના) યનોનાિણ ાણદ ૧૧૦૦૦ થનિહ્ના માન્ુસયનાપિન નનાણસયનાપિનાિણ ૈ માણિનાણિદ । ૫૦૦૦૦-ોાનદ માનિહઉિ- પ્ણગાઉસિહ વ઼ોયાવ્ુઉાનય઼ દાનાવાસે઼ ાાૌૈ ાે ૩૫૦ સનનોણગા, ૈનિહ ૩૫૦ ્ાનહોનસ઼

વ઼દિહા હાસ ડાયેદ યહાઉઉેણગોસ ાણદ હાસ ૈનિહસનોાેદ નહેમ઼ શ્રૌ નેવ઼ેન સહનિક ડનોમ ાણય઼ ટ્ુસનાિણ ાણદ્ોન પનોવઉેમ઼ થહે ટ્ુસનાિણ ોડ નહે સનાનો ોડ મનિહઉિ સિ ોને સ્ુયહ ટ્ુસનાિણૈહિયિહ ોડોેન યોમેસ યાઉઉણિગ઼ શ્રૌ ાે ણિ ડાવ્ુોન ોડ નહે સનાનેસ ોડ મનિહઉિ ૈનિહણિ નહે સોવ઼ેનેગિણ વોનદેનસ ોડ ૨ણદાિ ાણદ ાાપાઉ઼ શ્રૌ ાે ણિ ડાવ્ુોન ોડ મનિહઉિ઼ જ્ુન ૈહિયિહ નય઼પે ોડ મનિહઉિ, નહાન નય઼પે નહાનૈ હાદ દ્ુનાિણગા નહે ગ્ામનિદાનાિ ઢાળ, ૈહેને મોાનસ ોડ સુસનેણાનયે ાણદ ાવ઼ેનુસ ોડ શ્રસિનેનયે નેમાણિદ ઉમિણિદ ડોન । ડૌ યાસનેસ? શ્રોન નહાન યુઉનુને નહાને શ્રસિનેદ ૈનિહણિ "શ્રનય઼ાવ઼ાનના-૨ણદાિણ ાાનાિણ ણાૌસપાપેન" ાણદ ોનહેન ૨ણદુસનનેસિ દ્ુનાિણગા નહાન ઢાળ઼ શ્ર દોડેન ડામઉિસિ ોડ મનિહઉિ ગાાઉઉપેદ ાઉઉ નહેસે મોસનઉય઼ ડનોમ । સણિગાઉ યાસને! ! ાાો, ૈ ાે ણોન ણિ સુપપોનન ોડ નહાન મનિહઉિ, નહાન મનિહઉિ ૈહેને માનિહઉિ્ુઉદ વે સાૌાઉઉાૌદ, ાસ નિ સિ વેણિગા સાૌાઉઉાૌદ વય઼ નહે ષાહનિયા઼ શ્રકાદેમાિ ાણદ નહે છ૨૨ડ, સાૌાઉઉાૌદ વય઼ ાણોનહેન દોડેન ડામઉિસિ઼ શ્રૌ ાે ણોન ણિ ડાવ્ુોન ોડ નહાન મનિહઉિ ૈહેને નહે પનોયેદણિગા ોડ નહે ઉગાસિઉાનવિ઼ ાસસેમવઉય઼્ુઉદ વે હેઉદ ણિ । ઉાણ્ુાગો ોનહેન નહાન માનિહઉિ઼ થઉિઉ નહે મસિગાવિ઼ણિગાસ ોડ નહે પોપઉ ોડ મનિહઉિ ાે ાદદનેસસેદ, ૈ યાણણોન સુપપોનન ાણય઼ મનિહઉિ સનાને મોવ઼ેમેણન઼ ષો નહે પોપઉ સનનાવિ઼ણિગા હાનદ ડોન

મનિહશિ સનાતે સહેુછદ સતિ ોન । પનોતેસન વેડોને નહે ાદવ઼સિોનય઼ વોાનદ મેમવેનસ ોડ નહે ષાહતિયા઼ શ્કાદેમ્ િછરરડ઼ ાનદ સનિગ઼ પાનનીતિયિ સોનગાસ નિ ડનોનન ોડ નહેનિ હુસેસ, ાનદ પનેસસુનાસિ નહેમ નોન નો મસિુસે ગોવ઼ેનનમેનન ડુનદસ વય઼ ુ નસયનુપુછુસછય઼ ાોનદનિગ઼ ડુનયનાિનસ ોડ શ્કાદેમ ુિનસદિ મનિહશિ ાનદ નોન નો મસિુસે નહે પૌન ોડ ાસસગિનનિગ઼ નનાનસછાનાિન ાનદ ોનહેન નગિહનસ નો નહેમસેછવ઼ેસ ાનદ નો નહોસે પોપછ ાૈહો ાને હેછછ- વેનન ુ પોન દેસનનોય઼નિગ઼ ુન છાનગુાગ઼ે થહે ઢ઼થર ાપપછયિાનાિન વય઼ ષહ઼ વ઼નિતિ ઉનપાછ હાસ નહૌાનનેદ ાન ાનનેમપન નો સનનાનગુછાને માનિહશિ, વુન ડિ નહે સુપપછેમેનનાનય઼ાૈનક સિ નોન દોને નહે સનિસિતોન દેસગિન ુાછદ નેસુનડાયે ાગાનિ઼ શ્ૌ નેટુસન નહે માનિહશિ ાદવ઼સિોનય઼ વોાનદ મેમવેનસ ોડ ષાહતિયા઼ શ્કાદેમ િમિમેદાિનછય઼ નેનુનન નહેનિ ાસસગિનમેનનસ નાકેન નિ નહેનિ નામે ાનદ નહે નામે ોડ નહે મેમવેનસ ોડ નહેનિ ડામછિય઼ શ્ોનહેનૌસિ, પનેસસુને સહેુછદ વે મુાનનેદ નો ડોનયે નહેસે ૧૦- મેમવેન માનિહશિ શ્દવ઼સિોનય઼ બોાનદ મેમવેનસ નો વ઼ોછુનનાનછિય઼ નેસગિન ડનોમ નહેનિ મેમવેનસહપિ નિ નહે છાનગોન નિતિનેસન ોડ માનિહશિ઼ ષો, ાૈહાન સિુ ાન ાનસૌન વ઼ડિ- ા- વ઼ડિ દેમાનદ ોડ મનિહશિ સનાતેઃ નિ સિ । યાતેગોનયિાછૈ સ઼

થહે તેયહનોછોગાય઼- યેનનનાયિ વ઼ેનનુને યાછછેદ વ઼દિહ઼ા વેયામે । સુયયેસસ઼ થહે નાનવ઼િ સપોકેનસ ોડ માનિહશિ નેસદિ નિ બહિાન (ોડ રનદાિ) ાનદ ષુોનહ- પ્રાસન ામપાછ઼ થહે નેન યોનનેયનાવ઼િતિય઼ હાદ વેને શનનેમેછય઼ પોન નિ નહેસે ાનોસ઼ થહેન હૌ નહે ુાનહોનસ, નૌ ાનદ ોછદ, સનાનનેદુ સનિગ઼ ઉનયિોદે ડોનાૈનાનિતિનિગ઼ ડોન વ઼દિહ઼ા થહે ામપાછ ષદિ ોડ મનિહશિ હાદ વેન ુ સનિગ઼ શ્ુનેતિ, પ્યાનનપુિન, હમિાછા ેનય઼ ડોનનસ, નહે પ્યોછકાના માનિહશિ- સપોકનિગ઼ પોપુછાનાિન હાદ વેન ુ સનિગ઼ નહે માનાનહિ ડોનનસ ાનદ નહે નેસન હાદ વેન ુ સનિગ઼ નહે ડોનનસ વાસેદ ોન નહે ોછદ ઢ઼ેમનિગ઼ાતોન કેય઼વોાનદ઼ શ્છછ નહેસે નહેને નય઼પેસ ોડ ડોનનસ ાને શ્ષછરર ડોનનસ઼ શ્ૌ નેસોનયહેદ નહેસે ડોનનસ ાનદ પનોવ઼દિદ ડોનન યોનવ઼ેનાનેનસ નોુાન ામપાછ- વાસેદ ુાનહોનસ઼ શ્ૌ ાછસો પનોવ઼દિદ પહોનેનયિ ાનદ ઢ઼ેમનિગ઼ાતોન- વાસેદ ઉનયિોદે ાૈનાનિતિનસ નો ાછછ માનિહશિ ુાનહોનસ, ાૈહો ાસકેદ ડોન નહેમ઼ શ્ૌ ાસકેદ નહે ુાનહોનસ

ડિ તહેય઼ માય઼ સેનદ તહેમિ યમોતાિનિસ નિ ।નય઼ ડેનત, વુત ।ત તહે સામે તમિ, ૌનયુેનાગેદ તહેમ તાૢ સે ૩નયિેદે ડેનતસ઼ થહે તેયહનયિાછ સુપપોનત તહાત ૌ પનોવ઼દિદ મેસુછોદ નિ નુમેનુસ મેયેપિતસ ાેડ તય઼પેદે નતમેસિ ડનોમ પેનસોનસ છકિ ષહ઼ ઘાનગેસહ ઘુનળાન, ૌહો નિ ।મછેમિ સતાગેસ હાદ વેન સેનદનિગા તહેમિ યમોતાિનિસ નિ તહેમિ હાનદાૈનાતિનિગાસ઼ શ્રસ ષહ઼ ઘાનગેસહ ઘુનળાન ૌાસ ૌછછ વ઼ેનસેદ નિ ઢ઼ેમનિગાતોન કેય઼વોમદ તય઼પનિગા, સો હે માદે ૌાનદેનડુછુ સે ાેડ તહે ઢ઼ેમનિગાતોન ૩નયિેદે તય઼પેાૈનાતિન઼ હે સેનત તહાત સોડતાૈામે તો સોમે ાેડ હસિ ડમેનિદસ તાૈા ।નદ હૌસ યુમતુસે નુગાહ તો નિતમિાતે ।વુત તહસિ તાૢ સ, ।છતહુગાહ તહેમૌસ નો નેદ ડેન તહાત઼ ષહ઼ ષાકેતાનાનદ ।છસુ સેદ તહાત સોડતાૈામે ।નદ સેનત હસિ સહોનત સતોનય઼ કાછમાતન્શિ્ય દાનુમ્મા નિ ૩નયિેદે, ।નદ તિૈાસ પુવછસિહેદ નિાેનેાેડ તહે સિસુસ ાેડ વ઼દિહ઼ા થહે તેયહનોછેગાય઼- યેનતનાયિ વ઼ેનતુમે યાછછેદ વ઼દિહા વેયામે । સુયયેસસ વેયુસૈ માદે તિ સમિપછ ।નદ નિતેછછગિવિછ ।ત । તમિૈહેને વ઼ેન તહે તેયહનોછેગાસિતસૈમે નોત સુમે ।વુત તહે ડુતુમ ાેડ તહસિ ૩નયિેદ઼ે થહે વ઼મિતુાછ મેદુમિૈાસ વેનિગા સેનૌતિહ ।નશેતિય઼ વય઼ તહે છતિનામય઼ ડમાતેમનાતિય઼, ।નદ તહે યોપય઼- પાસતે સય઼સતેમ ાેડ તહેડતૌસ નામપાનત નિ તહોસે દાય઼સ઼ જુતૈ ।સસુમેદ તહેુતહોનસ તહાતૌતિહ વ઼દિહા તહેય઼ માય઼ મેસત ।સસુમેદ તહાત તહે યોપય઼નાગિહત તહેવ઼િસુૈાછદ નોત વે સપામેદ, ૌહછિ ।ત તહે સામે તમિૈૈમે ડમિમ, તહાત ાેનછય઼ ડેન ડેન ાેડ મસિુસે ાેડ તેયહનોછેગાય઼ૈ સહુછદ નોત સતોપુાેન વ઼ેનતુમે મદિાૈય઼ શ્રૌતિહ તહે નિતેનેત ।નદ તેયહનોછેગાય઼, તહે ગોગનાપહયિ વાનમેમિ વેયામે નોન- શ઼સિતનિગ઼ થહે નદ ાેડ તહે પનોવછેમ ાેડ દસિતનાવિુતોન નિ માતિહછિ છતિનાતુમે વેયામે પોસસવિછ દુ તાુાેન તેયહનોછેગાય઼- ડમેનિદછય઼ ।તતિુદે ।નદ તિ પનોવ઼ેદ । વાૈન ડેન ુાેન માતિહછિ છાનગુાગ઼ે શ્રનદ તિ માદે તહે તેયહનોછેગાય઼- યેનતનાયિ વ઼ેનતુમે યાછછેદ વ઼દિહા । સુયયેસસ઼ ૨ત સિ તહે સુયયેસસ ાેડ તહે પાનાછછછ માતિહછિ છતિનાતુમે મોવ઼મેનત઼

२२२

હશ્રોIIIશ્રો૩ઢ ધ્પશ્ર૬ડ઼શ્રIIIઘ શ્રોઢ ઘશ્રIIIઘ૯ષ૬ ૩શ્રશ્રયહૈશ્રૈશ્ર (ઢશ્રઢ઼ષથ મૈ ઢ઼શ્રમશ્રIIIશ્રથ૬ હ૬શ્ર, થહ૯IIII મૈ ૩યશ્રૈશ્રIIIશ્રથ૬ હ૬શ્ર 'શ્રષહશ્રોપ્પ' *(શ્ર શ્રુશ્રઢ઼શ્રડ઼ડ઼૯ડ઼ હશ્રયથશ્રોઢૈ શ્રોઢ મશ્રથહશ્ર૬ડ઼શ્ર શ્રIIIય મશ્રશ્રથહશ્ર૬ડ઼શ્ર ડ઼શ્રથ૯ઢ઼શ્રથ૩ઢ઼૯ શ્રૌહૈ થશ્રોયશ્રૈ શ્રથષ IIIશ્ર૯ય મશ્ર૯શ્રIIIઘ ઢ૯ડ઼થ મશ્રોઢ઼૯ શ્રIIIથ૯IIIષ૯ડ઼ે?)*

૨ ૌાસ ણોn સુનપનાસિદ, nહ્ોગાહ ૨ મુસn હાવે વેન ૌહેન ૨ સાૌ। મોણોગાનાપહ ોન ઘાણગેસહ ૩પાદહ્યાયા, ૌહોસે યોપયનગિહn સિ વેનિગા હેθદ વય ષાહnિયા શ્રકાદેમ઼િ, nહે ાnહોન ોડ nહે મોણોગાનાપહ સિ ૩દાયાણાnહ હ૬ા ' શ્રસહોક'. ૨ nહ્ોગાહn nહાn ૩દાયાણાnહ હ૬ા ' શ્રસહોક', ૌહો હાસ વેન ગાવિન ઞાહાસહા ષામમાણ ાθસો, વય nહે સામે ષાહnિયા શ્રકાદેમ઼િ, ાૈθદ દો સોમે ણુસnયિ ઞુn nનુnહ ાણદ નેસોનયહ સેમે θસવિ નિ ષાહnિયા શ્રકાદેમ઼ િમોણોગાનાપહસ, ાn θાસn nહાn ૨ ડુણદ નિ nહસિ મોણોગાનાપહ

૨ સોનયહેદ ાણદ સોનયહેદ nહણોગાહ યહાપnેનસ, nહાn ણાૌ nહે ાnહોન ૌθθ સહાૌ યુનાગે ઞુn nહે ાnહોન θકિ ઢ઼ામાણાnહ હ૬ા સેમસ ાસહામેદ ોડ nહે નૌnસ ાણદ ોડડસપનણિગા ોડ ઘાણગેસહ ૩પાદહ્યાયા હે nનૌસિ nો યોણડુસે nહે સિસુ, વુn nહેને સિ ણો યોણડુસૌનિ ણાૌ ાn θાસn સનિયે ૨૦૦૮ ઞુn નિ ૨૦૧૬ ષાહnિયા શ્રકાદેમ઼િ સેમસ nો યાનનય ાુn nહે યાસnોસિn ાેણદા ૩દાયાણાnહ હ૬ા મોયકણિગાθય પનૌnેણદસ nો સોનયહ હસિ ણામે, θણિાગે nય, ૌહેને ણોnહણિગા સિ nહેને nો સોનયહ ડોન, પેn હે યુθદ ણોn મુસnેન nહે યુનાગે, nો nેθθ nહે nનુnહ, ાણદ ેણદસ ુપ ણુસn નેપાnણિગા nહે ડાયnસ નિ ૨૦૧૬ nહાn યણિસહ્યહાણદના ઞાહાnnાયહાનયા ાθાનદય હાસ પુવθસિહેદૌાય વાયક નિ ૧૯૫૮

થહે હોણુન કθθણિગા ોડ ઘાણગેસહ ૩પાદહ્યાયા વય શ્રનોડ઼ ઢ઼ામાણાnહ હ૬ા સિ વેણિગા nાકેન ડોનૌાણદ વય ષાહnિયા શ્રકાદેમ઼િ, યેθહ઼ નિ। મોસn હ્યપોયનnિયાθ ૌાય઼

ઢ઼ામાણાળ૬ ૃ૬ા' સ ેવિસયુનાણળસિમ વ઼સિ- ા- વ઼સિ શ્ચાણળ િસ ેવ઼દિણળ ઙ્નોમ ેનૈ શ્ચામપ઼ઙ થ૬ે નિળેન- યાસળે માનનાિગે નિ શ્ચાણળાિસૈઙઙ ક઼નૌન ળો ૬મિ (વુળ ૬ે ય૬ોસે ળો કેપ ળ૬ે યૌસ૬ાણ શ્ચાણળ સિેયેનળ- ે૬િયિ૬ ૬ાસ વેણ ેઙાસેદ વયુ સ નિ ૨૦૦૮), ાણદ િળૌસ ાપપાનેણળ ળ૬ાળ ળ૬ે ગેનાળ ણાવ઼યા- ણયાયા પ૬ઙિસોપ૬ેન ઘાણગેસ૬ ઉપાદ૬યાયા માનનૈદિ। "છ૬ાનમકાનાિ" ાણદૌસ વોનણ ઙવિ યોનસ ાઙળેન ળ૬ે દૌળ૬ ેઙ ૬સિ ઙાળ૬ેન (સેુન શ્ચાણળ જૌકસ વ઼ઙ ૨ &૨૨ ાવ઼ાઙિવઙ ાળ ૬ાળપ઼વ઼દિ૬ાયોનિ઼પોળ૬િમ) ષ૬ યનિસ૬ છ૬ાણદના જ૬ાળળાય૬ાનયા ેનાળિસ નિ ળ૬ે "<u>૬સિળોનયુ ેઙ ાાાવ઼યા- ાાયાયા નિ મળિ૬ઙિ</u>" (૧૯૫૮)

" થ૬ે ઙામઙિયુ ે૬િયિ૬ૈાસ નિઙેનાિ નિ સોયાઙિ સળાુસ સિ નૌ શળનિયળ નિ મળિ૬ઙિ- - - - ઘાણગેસ૬' સ ઙામઙિયુ સિ યોમપઙેળેઙયુ ગિણોનેદ ાણદૈ ાને ણોળે શપેયળેદ ળો ક઼નૌ વેણ ૬સિ ઙાળ૬ેન' સ ણામે- - - - શ્ચસ ળ૬ેને સિ ણો ેળ૬ેન નેઙેનેણયે ળો ઘાણગેસા ૈ યાણ ાસસુમે ળ૬ાળ ળ૬ે ઙામઙિયુ દૌનિદઙેદ નિળો નિસગિણઙિયિાણયે ાગાનિ ાણદ વેયામૈ શળનિયળ સોણ ાઙળેન ૬સિ સોણ' સ દૌળ૬"

[૧૯૫૮, છ૬ાપળેન ૨૨૨ પાગેસ ૮૬- ૮૮), ે૬િયિ૬ સિ । ળોળાઙ ઙાઙસે૬ોદ ૬ે ેનાળિસ ઙનળ૬ેન ળ૬ાળ ાઙઙ ળ૬સિ નિઙોનમાળાિણૌસ ગવિણ ળો ૬મિ વયુ શ્ચનોઙ઼ ઢ઼ ૃ૬ા, ાણદ ૬ે સેમેદ ળ૬ાણકઙુઙ ળો ૬મિ

થ૬ે ઙોઙઙૌનિગે શયેનપળ ઙ્નોમ શ્રુન શ્ચાણળ શ્ચનાવાણદ૬ (પાનળસ ૨&૬૨) સિ વેનિગ઼ા નેપનોદુયેદ વેઙૌ ઙોન નોદયુ નેઙેનેણયે઼

-

મ૬ાનાળ ૬નસ૬િદ્દિવ- મથિઙિક ક્નાાાટ વ઼શક્ત ળ્યોળિાિશ્વન ઠકુનક વ઼નાાા- નળ્ણાકનામે ૬નસ૬િદ્દિવ ણાયક શ્ચાક ેનાળ છઙાર ૧૨૮૪ ઼ૈ મે ળણ્મ શ્ચા ૧૩૦૭ ઼ૈ મે નાળસા૬િસણા ઘયિાસુદ્દીણ ણુગઙકસઁ ૧૩૨૪- ૨૫ ૈ મે ૬ાનકિ વાદ ણેપાઙ પઙાયુણા મથિઙિક પજળી-પનવણ્યક વ્ના૬્માા, કાયસ્થ શ્ચા ક્ષળ્નાયિ મયુ શ્ચાયકિાનકિ સ્થાપક, મૈથિઙિ વ્ના૬્માાક ૬ેુ ગુાાકન ૃ૬ા, ક્નાા કાયસ્થક

ભેલ સંકલ્પદ્દતા શ્રી કૃષ્ણનાચિક હેતુ વળિયદ્દતા એહ હિતુ પ્રાથમાતયા નચિકુતા મેઘાહ હ્નાસહિદેવક પ્રેમામાસઁ- શ્રી ફે હ્નાસહિદેવ નાણ્યદેવક વંશળ છથાહ, ળે નાણ્યદેવ કાર્ણમાટ વંશક ૧૦૦૮ શાકેમે સ્થાપના કેને નહથિ- નન્દૈદ શ્રુણ્યં શશિ શાક વર્ષે (૧૦૧૮ શાકે) મથિલિક પામ્ડતિ ભેકના શાકે ૧૨૪૮ તદ્દનુસાર ૧૩૨૬ ફે મે પઞ્ળી-પ્રાવનયક વર્તમાન સ્વરૂપક પ્રાનમ્નાક નિમ્નિય કહ્ઠન્હિ પુનઃ વર્તમાન સ્વરૂપમે થોડે વુદ્યિ વિભિસી ભેકના મિથિલિશ મહારાળ માયવ સહિસઁ ૧૭૬૦ ફે મે શ્રાદેશ કરવાહ પઞ્ળીકારસઁ શાખ્યા પુસ્તકક પ્રામયન કરવશ્રોલન્હિ શ્રોકર વાદ પાઁળમિ (કપ્પનો કાલ વર્તમાનિ ૧૬૦૦ શાકે માને ૧૬૭૮ ફે વાસ્તવમે માયવ સહિક વાદમે ૧૮૦૦ ફેક શ્રાસપાસ) શ્રનોત્રાયિ નામક એકટા નવ વ્નાહ્મામ ઉપળાતિક મિથિલામે ઉત્પન્નતિ ભેલ

ષો, તહે ષનોતનાચિાસ ાસ ા સુવ- ચાસતે ાનોસે ાનુણદ ૧૮૦૦ છહ ાસ પેનુાતહેનાતચિ પાનળા ડભિસ વૃહ શ્રનસુહમાન શ્રાનદેયુ [ઘાળેનદના થહાકુન ાડ મૌ યેલહ પનોવદિદ મે ાતિહ દગિતિભિદ ચોપેસિ ાડ તહે ગેનોળગાયિાલ નેચોનદસ ાડ તહે માતિહલિ બનાહમનિસ થહે પાનળાકિાના- સ ાલેસે ડામભિસિ હાવે માનિતાનિદ તહેસે નેચોનદસ ડોન ગેનેનાતિનિસ ાનો ાડતેન નેલચતાનાન તો ાલલૌાતહેનાસ તો પુનસુ તહેપિ નેચોનદસ ફત સિ ા માતતેન ાડ ' નિતેલલેચતુાલ પનોપેનાતય' તો તહેમ ફ ાસ ડોનતુનાતે નુગાહ તો નેચિવિ ા ચોમપલે દગિતિભિદ સેત ાડ પાનળા નેચોનદસ ડોમ ઘાળેનદના થહાકુન ાડ મૌ યેલહ નિ ૨૦૦૭ [ઢેચાસતાનિગા તહે બનાહમનિ નિ મેદિવિાલ માતિહલિઃ શ્રોનાગિનિસ ાડ છાસતે ફદેનતાતિય ામોનગા તહે માતિહલિ બનાહમનિસ ાડ માોનાતહ બાહિન વય શ્રનસુહમાન શ્રાનદેય, શ્ર દસિસેનાતાતિનિ સુવમાતિતેદ નિ પાનતાલિ ડુલડલિમેનાત ાડ તહે નેટુમિમેનાતસ ડોન તહે દેગાને ાડ ચોચતોન ાડ શ્રહલિસોપહય (હસિતોનય) નિ તહે ઉનવિનસાતિય ાડ મચિહગિાન ૨૦૧૪]

ડાતેન તહેસે શ્રાનળા માનુસચનપિતસ ાપે પલોદેદ તો વદિહા શ્રોતહ ાત **ાાવદિહાચોનિ** ાનદ ગોાગલે વોાકસ નિ ૨૦૦૮)

થહે સો- યાઉઙદ માહાનાળાસ ોડ યાનવહાનગા ૈને પેનમાનેનન સેનનઉમેનન ઙામનિદાનસ ોડ છોનનૌાઉઉસિ, ાનદ નહેને ૈને સો માનય નિ મનાનિસિહ ૨નદાિ, વુન નિ ગ્ગપાઉ નહેને ૈને નોને ૨ન નહે ાનેનેશુને ોડ ુન વોક (શ્રાનળ શ્રિનાવાનદઠ વ઼ોઉ ૨&ક્ષ૨), ૈ હાવે ાનનાયહેદ યોપેસિ ોડ ગેનાઉગાય- વાસેદ ુપગાનાદાનીનિ ોનદેનસ (પનૌડ ોડ ુપગાનાદાનીનિ ઙોન યાસહ) ષો, વેઙોને ૧૮૦૦ છ્ય, નહેને ૈાસ નો સનોનનાયિા સુવ- યાસને નિ મનાનિસિહ ૨નદાિ ાનદ નહેને સિ નો સુયહ સુવ- યાસને ૈનિહનિ માનિહઉિ મનાહમનિસ નિ ગ્ગપાઉ પાનન ોડ મનિહઉિ વેન નોદાય ષનોનનાયિા વેઙોને નહાન નેઙનનેદ નો ઙોઉઔનિગા સોમે દુયાનીનિ સનનોમ નિ મનાનિસિહ ૨નદાિ, નિ ગ્ગપાઉ નિ સનઉિઉ હાસ નહાન મોનનિગા

શ્રોઢ઼૨ઘ૨શ્રાઙ઼ શ્રાહ્દ૨ ઢ઼પઢપઢ઼પશ્રાછ્પષ શ્રઢ઼પ શ્રઙ઼શ્રછ્પય મપઙ઼શ્રોશ્રો:

<u>**યશ્રોશ્રોષહશ્રા શ્રાહ્દ૨- થહપ મઙશ્રછ્પમશ્રોશ્રોપ**</u>

૪૮

૧૮૮૨	યનમકાનમિી	માશ્રુઙન	વ઼મનાયિામ	છાદન
નનવ઼યનિામાા કાનકગાંગેશ	છાદનગાંગેશક	નાંઈ	*નનાકનક- માનઃ ક (શ્રળમાન)*	ગાંગેશ
	વ઼ઉઉમા	મવા૨	માહેશ્વ઼ન	
			ળીવે	

૨૧૧૦ છાદનસઁ નનવ઼ યનિનામામાિકાનક ળગાદ્રુનુ ગાંગેશ

છાદનસઁ નનવ઼ યનિનામામાિકાનક
ગાંગેશક વ઼ઉઉમા યનમકાનમિી પનિઃ પનોક્ષે પનય વ઼નષ વ઼યનીને નનવ઼ યનિનામામાિકાનક ગાંગેશોનપનનિ- **યનમકાનમિી મેયાક સનનાનક ઉગામિ છઉનહિ**

છાદન સઁ નનવ઼ યનિનામામાિકાનક મ૦મ૦ ગાંગેશ

<u>''નનવ઼ યનિનામામાિકાનક મ મ પા ગાંગેશક વ઼ષિયક ઉપ પનાયીન પનળીસઁ ૩પઉવ઼ય૭।।</u>

<u>પતિ઼ પનોક્ષે પંચ વ્નષ વ્યતીતે ગંગેશોત્પત્તઃ શ્તા પ્નાયીન ભેપ્નીયઃ ક્નત્નાપ</u>

દેવાનન્દ પઞ્જી ૩૯-૨ છાદનસઁ ળગદ્ગુરૂ ગુંરૂ ગંગેશ સુતાય વ્નમાનાયિામસઁ ળયાદત્યિ સુત સાયુક્ના પત્ની

દેવાનન્દ પઞ્જી ૩૩૯-૩ ળગદ્ગુરૂ ગંગેશ સુત સુપન દૌ મામ્હાનાસિમસઁ હ્નાદત્યિ દ્વૌ। પુત્ન સુતાય ગોના ળળવાિભ સઁ ળીવે પત્ની ૯ સુત સન્દગાહ મિવેશ્વવા શ્નત્નાસ્થાને સુપનત્નાત઼ હ્નાશિત્મ્મ દામાતિ ક્વયત્ ળળવાિભ ગ્નામ

દેવાનન્દ પઞ્જી ૩૦=૫ છાદનસઁ ઉપાયક્નાનક મ્મ પા વત્દ્યમાન સુતાય પામ્હવભાસઁ વશ્વિનાથ સુત શવિનાથ પત્ની ગંગેશ- મ્મ વત્દ્વમાત્ સુપત્ હ્નાશિત્મ્મ

ઘાણગેસહ, તહે ાતહેના ાડ તહે થાતતવાયહણિતામાણિ, ાેમોતે ાને તેશતે ટ્વિાભેણત તો ૧૨, ૦૦૦ તેશતસ્ મ્મૌ યોમે તો તહે ડાયત મેણતાાિંદ ણિ તહે શ્વાણળિ- ાિ યભાનભ્ય સતાતેસ તહાત ઘાણગેસહ ાડ થાતતવાયહણિતામાણિ ાાસ વોનન ડવિ યોનસ ાડોન તહે દોતહ ાડ હસિ ડાતહેન ાણદ હે માનોદિ ા તાણેન, સોાહ્ય દદિ ઢ઼ામાણાતહ હ્હા હદિ તહસિ ડોામ યનિસહ છહાણદના જહાતતાયહાનયા? વામદહામાણા, સોણ ાડ ઘાણગેસહ, યાભભસ ઘાણગેસહ *સુક્નાવાક્નાિાવાક્નાણાનેનુદ્દ્ર* જ઼ુત તહે યોણસપામાયયુ ણદેનાહયિહ તહે પોમસ ાડ ા ડામુસ સયહોભન ભક્નિ ઘાણગેસહ ામે ણોત ાવાભિવભે તોદાય સિ યભાન ડોામ તહે શામપભે ગાવિણ ાવોવે વાસુદેવ ાડ જેણગાાભ ાાસ ા યભાસસમાતે ાડ શ્વાકસહાદહાન મસિહ્ના ાડ મતિહભિ, હે યામે તો સતુદય ણિ મતિહભિ, પાસસેદ તહે *સહાભાક્નો* શામણિાતાાિ ાણદ નેયેવિદ તહે તતિભ ાડ *સામવાવહ્નામ* વાસુદેવા મેમોનાસિદ તહે *તાતતવાયહણિતામાણિ* ાડ ઘાણગેસહ ાણદ તહે *નયાયાકુસુમાણળાભ ક્નાનક્નિ* ાડ ઉદાયાણ શ્વાકસહાદહાન ાણદ ાતહેન મતિહભિ તોયહેનસ દદિ ણોત ાભભૌ ાનાતિણિગ (યોપયણિગ) *તાતતવાયહણિતામાણિ* ઢ઼ાગહ્નણાતહ ષહનિોમાણિ, ા દસિયપિભ ાડ વાસુદેવા, તોક તહે નગિહત ાડ યેનાતડયિાતાાિ ાડોન હે દેડાતેદ હસિ ગુનુ શ્વાકસહાદહાન મસિહ્ના ણિ ા સયનાપિતુનાભ દેવાતે (*સહાસતનાનાતહા*) થહે *મ્માવયા મ્મયાયા* સયહોભાાસ ડુણદેદ ણિ મ્માવાદવપિા વય વાસુદેવા- ઢ઼ાગહ્નણાતહ શ્વાકસહાદહાન મસિહ્ના ાાસ ા

યોનતેમપોનાનય઼ોડ વ઼દિય઼ાપાનિ (દસિનનિયન ડનોમ નહે શ્વાદાવ઼ાળીનાનિનૈહોૈાસ ોડ નહે પને- હ્યૉનમિસિહૌન પેનૌદિ) ૈહો ૈનોને નિ ષાનસકનાનિ ાનદ શ્વ઼ાહાનન઼ા શ્વનદ નહે ાનનાવિ઼ાળોડ મનિહળિા સનુદેનનસોડ મેનગાાળ ડનોમ મેનગાાળ સનોપપેદ ાડનોન ઢ઼ાગહુનાનહ ષહમૈમાન઼િ ઘાનગોસહ ઉપાદહ્યાય઼ા નળોય઼ેદ ' *પાનામ ગુન'* ાસ ૈહળ ાસ ' *ળાગાદ ગુન'* નનિળેસ, નહે હગિહેસન નનિળેસોડ નહે નમિ ાનદ ાસ પેન શ્વાનળાિનળય઼ વ઼ાય઼ાસપાનિ મિસિહના ૨૨ ૈાસ નહે ોનહેન પેનસોન ૈહો નળોય઼ેદ નહે નનિળે ોડ ' *પાનામ ગુન'* થહે શનનિયનૌનિ ોડ મ્માવ઼ય઼ા- મ્મય઼ાય઼ા ષયહોળ ડનોમ મનિહળિા, ાસ દેસયનાવિદ ાવોવ઼ે, ૈાસ ા મેવ઼ેનગો ોડ નાનુને ાગાનિસન નહે હોનુન કળિળનિગા ોડ ઘાનગોસહ ઉપાદહ્યાય઼ા ાનદ હસિ ડામળિય઼

[થનાનસળાનૌનિ ોડ નહે માનિહળિ ષહોનન ષનોનય઼, ' ષહાવદાસહાસનામ' (વાસેદોન નહે નુ શ્વાનળાિ મિયોનદસોડ ઘાનગોસહ ઉપાદહ્યાય઼ા) ૈાસ દોને વય઼ નહે ુનહોન ઘાળેનદના થહાકુન હમિસેળડ઼ પુવળસિહેદ ાસ ' <u>થહે ષયૉનિયે ોડ શ્વૌનદસ'</u> ૬નદાનિ ડ઼નિનાનુને વ઼ોળ ૫૮, મ્મો ૨ (૨૮૦) (માનયહ્શ્વપનાળિ ૨૦૧૪), પપ ૭૮- ૮૩ (૧૬ પાગેસ) શ્વુવળસિહેદ મય઼: ષાહનિય઼ા શ્વકાદેમિ]

३

ૂયામળાનાનદ હ્હા હાસ ૈનાનિનેન ા વૌકોન મ્માગાનળુન (માનિહળિ' સૈ ાનના) ૈહિને હે યનેદનિસ હમિ ૈનિહ ગાવિ઼નિગા । નૌ દમિયનૌનિ નો માનિહળિ ળનિનાનુને છહાનદનાદહાન ષહાનમા ઘુળેના ૈનોને ' ઉસને કાહા નહા' , ા માનવ઼ેળળુાસ સહોનન સનોનય઼ નિ હનિદા, નહે વેસન ોનોડ નિસ નમિ઼ જુન હસિ ળનિનાનય઼ યોનપોના સિ વ઼ેનય઼ ળનિનળે નિ ટુાનનનિય઼, સો ડિ ાનય઼ોને નનૌદિ નો ગાવિ઼ હમિ યનેદનિ ડોન ગાવિ઼નિગા દમિયનૌનિ નો હનિદા સિહોનન સનોનય઼ ૈનાનિનિગા ુાળદ માકે હમિસેળડ । ળુગાહનિગા સનોયક શ્વનદૈ ાનના' સ માનિહળિ ળનિનાનય઼ યોનપોના સિ વ઼ેન નહનિનેન નહાન ઘુળેના' સ઼ મોમૌવ઼ેન, ઢ઼ાળકામાળ છહુદહાનય઼ યાળળસ હમિોડ નહે મેદેવિ઼ાળ ાગો <u>(ઢ઼ાળકામાળ મોનોગાનાપહ, ષુવહાસહ છહાનદનૌ ાદાવ઼, શ્વાગો નો ૧૪)</u> હે ૈનોને છહનિના (૨૫ પોમસ) હે ૈનોને, નાનહેન હુનનૌદિળય઼ પુવળસિહેદ હસિ ' શ્વાનનાહનિ

ƛાાગાન ઘાયહ્હ' (४४ પોમસ) ভોન ષાહતિયા શ્રકાદેમી શ્રૌાનદ નિ માતિહવિ, ૈહચિહ હે ગોન નિ ૧૯૬૮ શ્રডોન નહાન હે સનોપપેદ ૈનતિનિગ નિ માતિહવિ, સો હૌ યાન હે નિડહુનયે ।નયવોદય ૈહેન ।ডોન ગોનનિગ નહે ગૌાનદ ોને સનોપસ ૈનતિનિગ નિ નહાન ભાનગુાગે? થહસિ સિ ોને શામપભે ોડ હસિ નિસનાવભિતિય સો ডોન ।સ હસિ દિીભેગાય સિ યોનયેનેદ હે વેયામે । જુદદહસિન મોનક ૈહેન હે ભডન ডોન ષનિ ડ઼ાનકા ।નદ વેયામે । જનાહમનિ ।ગાનિ ૈહેન હે નેતુનેદ ।ডોન । રનદ સાયનેદ નહનેદ યેનેમોનય પેનডોનમેદ નિ હસિ વ઼ભિભાગે થહસિ સિ ।નોનહેને શામપભે ોડ હસિ નિસનાવભિતિય સો ডોન ।સ હસિ દિીભેગાય સિ યોનયેનેદ ધ્યામભાનાનદ હ્હા દોસ નોન કનૌ માતિહવિ ભિતિનાતુ઼ે હસિ યોમમેનનસ સહુભદ વે શપોસેદ, ।સ હે નનેસિ નો ગવિ । વાદ નામે નો નહે ગનોન નનાદતિોનિ ોડ માતિહવિ ભિતિનાતુ઼ે થહેને ૈને માનિસનનોમ ૈનતિનસ, વુન નહેને ૈને ૈનતિનસ ોડ પાનાભભભ નનાદતિોનિ ।ભસો (સે વેભૌ શ્રનનેશુનેસ ૧ & ૨) હે હાસ યોનડુસેદ નહે ષાનસકનાતિ ।નદ શ્રવાહાનન વ઼દિયાપાનિ થહાકકુનાહ ૈતિહ નહે શ્વદાવાભિ ૈનતિન પને-હ્યોનપિસિહૌન વ઼દિયાપતિ હે સહુભદ નોદ નહે ૈનતિનિગ ોડ વ઼ળાય ધ્યુમાન થહાકુન, । ભডનસિન હસિનોનાનિ, ૈહો હાસ ગવિન ।મપભે ભગિહન ોન પને-હ્યોનપિસિહૌન વ઼દિયાપાતિ [*મય ।નનયિભે ોન વ઼દિયાપાનિ નિ શ્વનાવાનદહ ƛાવિનદહ ષામાભેયહના વ઼ોભ૨૨ (।વ઼ાભિવભે નિ વ઼દિહા શ્રનયહવિ) યોવેનસ ।ભભ નહેસે, નહે ભગો ોડ વ઼દિહા સિ નહે પહોતોગનાપહ ોડ શ્વને-હ્યોનપિસિહૌન વ઼દિયાપાનિ સક્ોનયહેદ વય શ્વાનાક ડ઼ાભ માનદાભ, નેયપિનિન ોડ વ઼દિહા ષામમાન ডોન ডનિ ।નનસ઼*]

શ્રનનેશુને ૧

યન્દા હા (૧૮૩૧-૧૮૦૭), મૂળનામ યન્દ્રનાથ હા, ગ્રામ-પિમ્ડારુછ, દરભંગા। કવીશ્વર, કવચિન્દ્ર નામસઁ વ઼િભૂષતિ। ગ્રાપિ્રસનકેઁ મૈથળિક પ્રાસંગમે મુખ્ય સહાયના કેનહિના ક઼ૃતિ- મથિળિ ભાષા

𑒩𑒰𑒧𑒰𑒨𑒝, 𑒑𑒲𑒞-𑒮𑒳𑒡𑒰, 𑒧𑒯𑒹𑒬𑒫𑒰𑒝𑒲 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯, 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒣𑒠𑒰𑒫𑒪𑒲, 𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒫𑒱𑒪𑒰𑒮, 𑒁𑒯𑒱𑒪𑓂𑒨𑒰𑒔𑒩𑒱𑒞 𑒂 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒩𑒔𑒱𑒞 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭-𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒏 𑒑𑒠𑓂𑒨-𑒣𑒠𑓂𑒨𑒧𑒨 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠।

𑓑

𑒢𑓂𑒨𑒰𑒨𑒏 𑒦𑒫𑒢 𑒏𑒔𑒯𑒩𑒲 𑒢𑒰𑒧।

𑒮𑒦 𑒁𑒢𑓂𑒨𑒰𑒨 𑒦𑒩𑒪 𑒞𑒹𑒯𑒱 𑒚𑒰𑒧॥

𑒮𑒞𑓂𑒨 𑒫𑒔𑒢 𑒫𑒱𑒩𑒪𑒹 𑒖𑒢 𑒦𑒰𑒭।

𑒮𑒦 𑒧𑒢 𑒡𑒢𑒏 𑒯𑒩𑒢 𑒁𑒦𑒱𑒪𑒰𑒭॥

𑒏𑒣𑒙 𑒦𑒩𑒪 𑒏𑒞 𑒏𑒼𑒙𑒱𑒏 𑒏𑒼𑒙𑒱।

𑒏𑒏𑒩 𑒢 𑒏𑒩 𑒧𑒩𑓂𑒨𑒰𑒠𑒰 𑒕𑒼𑒙𑒱॥

𑒦𑒢 𑒏𑒫𑒱 '𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩' 𑒏𑒔𑒯𑒩𑒲 𑒒𑒴𑒮।

𑒮𑒦 𑒮𑒯𑒧𑒞 𑒏𑒏𑒩𑒰 𑒏𑒹 𑒠𑒴𑒮।

𑓒

𑒩𑒞𑒱𑒨𑒰 𑒠𑒱𑒢 𑒠𑒳𑒩𑒑𑒞𑒱𑒨𑒰 𑒯𑒹 𑒦𑒼𑒪!

𑒑𑒻𑒨𑒰 𑒖𑒑𑒞𑒏 𑒧𑒻𑒨𑒰 𑒯𑒹 𑒦𑒼𑒪।

𑒏𑒙𑒨 𑒏𑒮𑒻𑒨𑒰 𑒯𑒰𑒟

𑒯𑒰𑒏𑒱𑒧 𑒦𑒹𑒪 𑒢𑒱𑒩𑒠𑒻𑒨𑒰 𑒯𑒹 𑒦𑒼𑒪।

𑒏𑒞𑒨 𑒪𑒑𑒰𑒨𑒥 𑒧𑒰𑒟

𑒥𑒩𑒮𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒦𑒹𑒪 𑒮𑒩𑒮𑒰 𑒯𑒹 𑒦𑒼𑒪।

अरसा कए गेल मेह

रतिया दिन दुरगतिया हे भोला

जन तन जविन संदेह

मुखिया बड़ बड़ सुखिया हे भोला

अन्नवक दुखिया डोल

के सह कान कनखिया हे भोला

सुखिया वनिता टोल

३

अस्त्र शस्त्र लोक आब मामिलक माना।

बार बारकेँ पढ़ैछ नित्य नित्य गाना॥

एक्क लोक हक्क पाव साधु कैं उजाना।

दैव जे ललाट लेख के सकैछ टारा?

याहि नहि चिन, ललितिवाम, पकवान जेबी,

मनोविनोदक हेतु अमरपति सदन न टेवी।

ई अन्तर अभिलाष हमर करुणामयि देवी

भक्ति भाव सँ सतत अहिक पदपंकज सेवी॥

अन्न महग, डागग अछि भारत, हृदत कोना नसितारा

उत्तर पश्यमि भूमि अगान्या पन्थत अपह तुषारा।

धर्म-वंशीयो सहसह करैछ, कुमति कथा वसिताना
करथु कृपा जगजननी देवी महिसीवाली तारा॥
मिथिला की छल की भय गेल,
याज्ञवल्क्य मुनि, जनक नृपतिवर
ज्ञान भक्ति सौ गेल।
वाचस्पति मिश्रादि जगद्गुरु
निर्जित बौद्ध हमेल
से शारदा स्वर्ग जनि गेल
बढ़ल कुविद्या केल।
वर्णाश्रम विधि ककरहु रुचि नहि
श्रुति स्मृत्याकेँ ठेल
पूजा पाठ ध्यान वकमुद्रा
सभटा वंचन खेल।
कह कविचन्द्र कयहनी भारदिनि
बहुत भोग कर जेल,
कतह कराय धर्म धन नाशे
कलकि दारिद्रा येल।
४

મય઼ કેહન ભેલ ઘોર હે શિવ઼!

ગોચન વ઼િપિત, ચરમ અવ઼નતિ દેખિ કિત હિય઼ે કરવ કઠોર॥

સાધુ સમાજ નાજસઁ પીડ઼િત અતિ હિનષિત-ચતિ ચોર।

અકુશલિ ભેકેઁ ચરમ્મ પિનપૂનતિ કુશલિ સમાદર થોડ઼॥

ચરમ સુનીતિ પ્રીતિ કિકરહુ નહિ, ખલહિક ચલશ્છ જોર।

કન્દ-મૂલ-શલ સેહો અવ દુર્લભ અન્ન ગેલ દેશક ઓર॥

કછિુ શુભ સાધન વનિ નહિ પડ઼શ્છ થાકલ મન, મતિ ભોર।

કહ કવિ ચન્દ્ર હમર દુખ મેટત હોયત કૃપા શિવ઼ તોર॥

૫

સુમરુ સુમરુ મન! શંકર સમય઼ ભયંકર જાનિ।

કકર હૃદય઼ નહિ કલુષિત શાસન કલિ નૃપ પાનિ॥

કેવ઼લ શિવ કરુણાકર સેવ઼યતિ નહિ જન હાનિ॥

ભક્તિ કિલ્પલતિ જાનહ પરમ પરશમનિ પ્યાનિ॥

કતહુ વ઼િષિય઼મે ન લાગહ ત્યાગહ અનુચિત માનિ।

સુખસૌં અન્ત વ઼િલસવહ ' ચન્દ્ર' ચૂડ઼ રાજધાનિ॥

શ્રીમઙ્ઙ્પ્શઉઢ઼૯ ૨

૧

શ્રુતીલાલક અકાલી કવ઼િતાઅકાલી કવ઼િત્ત્

શ્રુનીાઘાઉક શ્રુસઘી વન્પ્ય ૧૨૮૧ ઈ ૭૪-૧૮૭૩)સનસાઉક શ્રકાઘી કવ઼િતા (

[ગ્નાયિ઼્નસન [(મૈથિલી ક્નેસ્ટોમૈથી ધ્ય્ય્ડ વ઼ોકાવુલેની)

સાઉ ધ્કાસકિ વ઼ન્મ્મન સુનૂયોદસિ પડ઼ઉ શ્રકાઉ્
બેઉ વનસિાન પ્યન્નિ ઐ સાઉકકહીં ઉગ઼ િવ઼નનૌ હાઉ્
નોહમ્મિ શ્રાદિ થીક વનસિાનક્ ળેહીં ધ્ઉા તેહીં ગેઉા
મ્નગિસિનિ મન પુનઉ મનોનથદૈ હીસા કછિ ગેઉ્
શ્રનદઙ઼ા શ્રાડમ્વન જાનીગનળન હૈ યહુ શ્રોન્
પુપ્ય નુપ્ય નાપ્યઉ યનતી કેનબેઉ વનપ્યા કેન શ્રોન્
પુનન્વ઼સુ થકિ વઙ઼ પુનીતાશ્રોહી વઙ઼ા કસનેસ્
વશ્રિા વઙ઼િાનક ળે કછિ ઉપટઉયનિ વનસિઉ શ્રસનેસ્
મઘા બેઉ મંગાહશ્રિા કઉઉનળગજના કે નૈ ળાન્
પુનવા પૂન પછ નૈ નાપ્યઉકકના કનવ વપ્યાન્
ઉત્તના શ્રાર ળાય઼ ઘન વૈસઉસપનૌ ઉૈ નૈ વૂન્
હથશ્રિા શ્ૃગ મુઁડ઼ દૈ મૂનઉતનકિૌ ઉગઉ ઘૂન્
યતિના યતિ મતિ નૈ નાપ્યઉશ્રોહી બેઉ ડાકૂ યાતી્
નાક નંગૌઉન્હ સિઝૈ નછત્નાનદોમ નુકોઉન્હ પ્યાતી્
ળોતષિ પઢ઼સિાયિ જૂગોઉ-સાયિ્ પઢ઼િ ળે ળન ધ્ઉાહ-
નેપ્યાગમ્માતિ વીળસૌ શ્રોશ્રાકશ્ચિતનિ કૌ કયયો વોઉ્
શ્નીનામ ક્ૃપાગાતિ શ્રોહી નૈ ળાનથકિાળ સજા ળાહિ ક્ૃપા્
પાનકિ પ્નશ્ન કવૌ ળૌ પુછધ્નિહસિહી કહૈત હોરનહિ ઉાળ્
ળેહપ્યિન નદી નાઉ નૈ જનઉેતેહપ્યિન નૌદી સનતી્
વનિા ળઉે ળગ કછિ નૈ ઉપળઉદગાય બેઉ છથિ યિનતી્
તે નન નૌદીક શ્રાગમ વૂદ્ઉકસિાન ળે છઉ ક્ૃષિ્
દૈવ઼ વેપયુછ પયુછ નૈ નાપ્યઉળઙ઼િ કટૌઉક યાન્

𑂍𑂷𑂠𑂷 𑂧𑂙𑂳𑂄 𑂉𑂍𑂷 𑂢𑂵 𑂇𑂣𑂔𑂞𑂶 𑂇𑂣𑂔𑂞 𑂍𑂓𑂳 𑂮𑂰𑂧𑂹
𑂏𑂧𑂹𑂯𑂚𑂲 𑂏𑂠𑂹𑂠𑂩𑂱 𑂎𑂵𑂞𑂯𑂱 𑂮𑂳𑂎𑂰𑂉𑂞𑂔𑂵𑂞 𑂥𑂟𑂱𑂢𑂰 𑂥𑂰𑂧𑂹
𑂧𑂢𑂹𑂞𑂧𑂳𑂥𑂢𑂧𑂵 𑂍𑂵 𑂍𑂩 𑂢𑂨𑂓𑂰𑂍𑂯𑂲𑂁 𑂔𑂰𑂯 𑂍𑂶𑂁 𑂔𑂰𑂏𑂱
𑂮𑂳𑂎𑂞 𑂣𑂢𑂰𑂞 𑂯𑂰𑂞 𑂢𑂶 𑂋𑂢𑂯𑂳𑂀𑂞𑂰𑂏𑂞 𑂄𑂏𑂱 𑂮𑂱𑂏𑂢𑂯𑂳𑂀
𑂨ृ𑂍 𑂔𑂲𑂥𑂢 𑂋𑂩 𑂢ृ𑂣𑂞𑂱 𑂩𑂱𑂢𑂹𑂠𑂢𑂍𑂶𑂁𑂔𑂵 𑂢𑂷𑂍𑂞 𑂏𑂯𑂱 𑂣𑂰𑂢𑂱
𑂔𑂲𑂥𑂰𑂔𑂢𑂹-𑂞𑂳 𑂥𑂍𑂱𑂞 𑂣𑂳𑂯𑂧𑂲𑂧𑂵𑂞𑂰𑂍𑂶𑂁 𑂯𑂷 𑂢𑂶 𑂄𑂢𑂱
𑂢𑂥𑂲𑂢𑂵 𑂎𑂵𑂜𑂲 𑂌 𑂨𑂲𑂢𑂹 𑂢𑂰𑂨 𑂉𑂍𑂷 𑂢𑂶 𑂇𑂣𑂔𑂞-
𑂐𑂢𑂠𑂳𑂢𑂠𑂢𑂱 𑂔𑂵𑂞 𑂃𑂥 𑂥𑂲𑂢𑂹 𑂢𑂰𑂢𑂲-𑂐𑂢 𑂮𑂷𑂨 𑂍𑂢𑂶 𑂢𑂢-
𑂨𑂢𑂍𑂱 𑂞𑂍 𑂮𑂔 𑂧𑂢𑂯𑂱 𑂧𑂱𑂏𑂢 𑂓𑂟𑂱𑂣𑂱𑂣𑂟𑂱 𑂥𑂯𑂳𑂞𑂷 𑂛𑂵𑂢𑂹
𑂯𑂮𑂷𑂟𑂱 𑂞𑂳𑂣𑂶𑂨𑂰 𑂐𑂢 𑂍𑂶 𑂢𑂰𑂣𑂟𑂮𑂱𑂢 𑂧𑂯𑂏𑂲 𑂔𑂵𑂞 𑂃𑂥𑂹
𑂍𑂵𑂋 𑂍𑂳𑂢𑂟𑂲 𑂎𑂵𑂞 𑂧𑂰𑂮𑂳 𑂥𑂵𑂮𑂰𑂯𑂞𑂔𑂰𑂯𑂱 𑂍𑂸𑂚𑂱 𑂓𑂱𑂞 𑂃𑂣𑂢𑂰𑂹
𑂍𑂞𑂵𑂍 𑂔𑂢𑂰 𑂯𑂢𑂱𑂥𑂰𑂮𑂢 𑂙𑂏𑂢𑂞𑂧𑂰𑂞 𑂥𑂯𑂳𑂞 𑂍𑂶 𑂮𑂣𑂢𑂰𑂹
𑂍𑂞𑂵𑂍 𑂔𑂢𑂰 𑂧𑂎𑂱 𑂔𑂱𑂔𑂵𑂢 𑂥𑂵𑂮𑂰𑂯𑂞𑂢𑂱𑂣𑂨𑂢 𑂥𑂶𑂮𑂞 𑂞𑂍𑂩𑂹
𑂔𑂵𑂞 𑂨𑂢𑂢𑂹𑂞𑂱 𑂠𑂴𑂩 𑂬𑂳𑂮𑂥𑂱 𑂔𑂏𑂢𑂰𑂯𑂚𑂱 𑂄𑂋𑂢 𑂧𑂍𑂩𑂹
𑂍𑂰𑂞 𑂣𑂚𑂞 𑂞𑂢𑂹𑂯𑂱𑂧𑂱 𑂧𑂰𑂢𑂲𑂞𑂶𑂁 𑂆 𑂥𑂯𑂱 𑂏𑂵𑂞 𑂯𑂰𑂥𑂰𑂹
𑂐𑂢𑂄𑂀𑂍𑂱 𑂧𑂍𑂩 𑂍𑂵𑂢 𑂞𑂰𑂥𑂰𑂹 𑂢𑂰𑂢𑂲-𑂐𑂢 𑂧𑂏𑂢 𑂍𑂢𑂶 𑂢𑂢-
𑂧𑂰𑂞𑂍𑂱 𑂌𑂢 𑂧𑂯𑂰𑂔𑂢 𑂮𑂔𑂍𑂶𑂁𑂐𑂢 𑂛𑂵𑂢𑂲 𑂃𑂢𑂢-𑂐𑂢𑂹
𑂞𑂍 𑂥𑂳𑂯𑂰𑂋𑂢 𑂋𑂯𑂷 𑂞𑂍𑂶 𑂓𑂟𑂱𑂧𑂳𑂀𑂯𑂹 𑂏𑂢𑂲𑂫𑂍 𑂮𑂢
𑂮𑂧𑂶 𑂠𑂵𑂎𑂱 𑂥𑂢𑂱𑂄𑂀 𑂮𑂔 𑂮𑂢𑂍𑂞𑂙𑂶𑂁 𑂞𑂏𑂸𑂞𑂍 𑂗𑂗𑂗𑂲𑂹
𑂮𑂳𑂢𑂹𑂢 𑂠𑂷𑂍𑂰𑂢 𑂮𑂯𑂢𑂧𑂵 𑂣𑂢𑂱 𑂏𑂵𑂞𑂮𑂳𑂢𑂹𑂢 𑂔𑂵𑂞 𑂮𑂔 𑂨𑂗𑂗𑂲𑂹
𑂮𑂴𑂎𑂞 𑂏𑂰𑂞 𑂥𑂰𑂞 𑂔𑂸 𑂞𑂗𑂣𑂗𑂍𑂞𑂵𑂍 𑂥𑂰𑂞 𑂃𑂥 𑂮𑂯𑂢𑂰𑂹
𑂢𑂢 𑂢𑂰𑂢𑂲 𑂮𑂔 𑂮𑂰𑂢 𑂞𑂵𑂄𑂏𑂞𑂥𑂍𑂱𑂢𑂲 𑂔𑂵𑂞 𑂃𑂥 𑂏𑂯𑂢𑂰𑂹
𑂧𑂀𑂏𑂗𑂲𑂍𑂰 𑂎𑂴𑂗𑂲 𑂌 𑂞𑂚𑂍𑂲𑂢𑂍𑂧𑂳𑂢𑂹𑂢𑂲 𑂢𑂶 𑂢𑂰𑂍𑂹
𑂍𑂗𑂮𑂢𑂱 𑂥𑂱𑂓𑂱𑂄 𑂌 𑂯𑂧𑂱𑂯𑂧𑂱𑂄𑂀𑂥𑂰𑂔𑂴𑂥𑂢𑂹𑂠 𑂌 𑂥𑂰𑂍𑂹
𑂨𑂢𑂹𑂠𑂹𑂢𑂯𑂰𑂢, 𑂯𑂶𑂍𑂞 𑂌 𑂮𑂍𑂱𑂚𑂲𑂋𑂢 𑂐𑂧𑂸𑂢𑂍𑂱 𑂠𑂰𑂢𑂰𑂹
𑂮𑂴𑂞𑂱, 𑂢𑂥𑂏𑂹𑂢𑂯 𑂌 𑂣𑂨𑂣𑂀𑂚𑂲𑂞𑂮𑂳𑂢𑂲 𑂔𑂵𑂞 𑂢𑂠𑂱𑂰𑂢𑂰𑂹

𑒞𑒰𑒣𑒩 𑒠𑓂𑒫𑒪𑒰𑒞 𑒏𑒻 𑒥𑒨𑒪𑒏𑒩𑒧 𑒖𑒪 𑒢𑒱𑒭𑓂𑒣𑒱𑒙𑓂𑒙𑓂
𑒞𑒧𑒒𑒻𑒪, 𑒁𑒜𑓃𑒻𑒂 𑒎 𑒣𑒏𑒱𑒠𑒰𑒢𑒲𑒏𑒻 𑒞𑒮𑒪 𑒎 𑒞𑒙𑓂𑒙𑒴
𑒥𑒰𑒙𑒲, 𑒥𑒙𑓂𑒙𑒰 𑒎 𑒣𑒢𑒥𑒙𑓂𑒙𑒰𑒖𑒼𑒪𑒢 𑒏𑒻𑒏 𑒟𑒰𑒩𑒼𑓂
𑒧𑒰𑒨𑒥 𑒮𑒼𑒯 𑒮𑒯𑒱𑒞 𑒮𑒼𑒥𑒩𑒢𑒰𑒏𑒻 𑒥𑒨𑒪 𑒒𑒩 𑒕𑒰𑒛𑓃𑒱𑓂
𑒨𑒢 𑒮𑓀𑒣𑒞𑒱 𑒒𑒩 𑒏𑒕𑒳 𑒏𑒻 𑒥𑒨𑒪𑓂 𑒮𑒖𑒙𑒰 𑒣𑒛𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒥𑓀𑒨𑒏
𑒞𑒻𑒍 𑒖𑒴𑒣 𑒕𑒳𑒙𑒪 𑒏𑒻 𑒏𑒏𑒩𑒼𑒋𑒯𑒢 𑒣𑒹𑒙 𑒖𑒪 𑒣𑓀𑒨𑒏𑓂
𑒠𑒻𑒥 𑒁𑓀𑒬 𑒁𑒫𑒞𑒩𑒪 𑒏𑒧𑓂𑒣𑒢𑒲𑒮𑒰 𑒣𑒩 𑒢𑒰𑒧 𑒮𑒯𑒰𑒋𑓂
𑒧𑒟𑒱𑒪𑓂𑒣𑒳𑒩 𑒥𑒴𑒛𑓃𑒢 𑒮𑒥 𑒪𑒰𑒑𑒨𑒮𑒹 𑒮𑒳𑒢𑒰 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒨𑒪 𑒨𑒰𑒋𑓂
𑒣𑒳𑒩𑒰𑒠𑒱 𑒁𑒢𑒰𑒮 𑒮𑒯𑒰𑒮𑒯𑒿 𑒥𑒼𑒯𑓂𑒪𑒖𑒰𑒩𑒞𑒲 𑒏𑒩𑒰 𑒏𑒩𑒰 𑒥𑒼𑒩𑒰𑓂
𑒮𑒠𑒩 𑒞𑒪𑒱𑒑𑒰 𑒍𑒂 𑒣𑒩 𑒖𑒩𑒞𑒲𑒍𑒩 𑒍𑒪𑒰𑒬𑒞𑒰 𑒑𑒼𑒩𑒰𑓂
𑒯𑒰𑒪𑒲𑒣𑒳𑒩𑒧𑒹 𑒪𑒣𑓂𑒨 𑒯𑒮𑒰𑒩𑒧𑒏𑒻 𑒪𑒣𑓂𑒨𑒢 𑒯𑒩 𑒣𑒙𑒢𑒰𑓂
𑒥𑒰𑒮𑒞𑒱𑒣𑒳𑒩 𑒮𑒳𑒪𑒞𑒰𑒢𑒣𑒳𑒩 𑒑𑒼𑒪𑒏𑒻 𑒮𑒰𑒢𑒞 𑒯𑒾𑓀 𑒏𑒹𑒞𑒢𑒰𑓂
𑒑𑒰𑒛𑓃𑒲, 𑒥𑒻𑒪, 𑒕𑒏𑒛𑓃, 𑒆𑒿𑒙 𑒥𑒯𑒱𑒩𑒹𑒅𑒥𑒯𑒞 𑒯𑒩 𑒮𑒖 𑒠𑒰𑒢𑒰𑓂
𑒧𑒮𑒱𑒩 𑒏𑒢𑓂𑒯𑒻𑒂 𑒏𑒻𑓀 𑒣𑒼𑒣𑓂𑒨𑒩𑒢 𑒧𑒹𑒣𑒯𑒪𑒱𑒏 𑒁𑒛𑓃𑒲 𑒚𑒹𑒏𑒰𑒢𑒰𑓂
𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒢𑒵𑒣𑒞𑒱𑒧𑒱𑒯𑒰𑒩𑒰𑒮 𑒧𑒟𑒱𑒪𑒹𑒬𑓂
𑒁𑒨𑒪 𑒩𑒰𑒮 𑒠𑒛𑓃𑒱𑓀𑒑𑒰𑒬𑓂𑒩𑒲𑒣𑒞𑒱 𑒯𑒱𑒩𑒯𑒱 𑒏𑒯𑒪𑒹𑒬𑓂
𑒑𑒰𑒛𑓃𑒲 𑒥𑒻𑒪 𑒪𑒣𑓂𑒨𑒢 𑒯𑒮𑒰𑒩𑒢𑒞𑒰𑒏𑒻𑓀 𑒣𑒩𑒹 𑒒𑒛𑓃𑒹𑒩𑓂
𑒣𑒯𑒱𑒪𑒳𑒏 𑒑𑒼𑒪 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢, 𑒖𑒼𑒛𑓃𑒰𑒮𑒐𑓂𑒢𑒰 𑒎𑒩 𑒁𑒛𑓃𑒹𑒩𑓂
𑒥𑒹𑒢𑒲𑒣𑒙𑓂𑒙𑒲, 𑒎 𑒣𑒨𑒧𑒯𑒪𑒰𑒏𑒳𑒧𑓂𑒯𑒩𑒾𑒪 𑒎 𑒏𑒧𑒞𑒾𑒪
𑒯𑒩𑒯𑒱𑒩𑒣𑒳𑒩, 𑒣𑒛𑓃𑒱𑒑𑒳𑒕 𑒥𑒩𑒢𑒾𑒏𑒰𑒮𑒰𑒩 𑒏𑒹𑒞𑒹𑒏𑒰𑒿 𑒥𑒩𑒮𑒾𑒪𑓂
𑒥𑒰𑒩𑒰 𑒣𑒼𑒣𑓂𑒨𑒩𑒰, 𑒥𑒢𑒱𑒮𑒰𑒨𑒩 𑒥𑒩𑒢𑒾𑒣𑒰𑒧𑓂𑒛𑒾𑒪 𑒏𑒼 𑒏𑒻 𑒮𑒰𑒩𑓂
𑒢𑒫𑒯𑒠, 𑒮𑒩𑒰𑒮𑒼 𑒎 𑒖𑒙𑒣𑒳𑒩𑒰, 𑒞𑒰 𑒮𑒾𑓀 𑒠𑒏𑓂𑒭𑒱𑒝 𑒅𑒮𑒰𑒢
𑒯𑓀𑒯𑒰𑒩𑒣𑒳𑒩, 𑒧𑒯𑒩𑒻𑒪, 𑒏𑒢𑓂𑒯𑒾𑒪𑒲𑒧𑒨𑒹𑒣𑒳𑒩 𑒯𑒩 𑒣𑓂𑒨𑒰𑒮𑓂
𑒥𑒹𑒢𑒲𑒣𑒳𑒩, 𑒏𑒧𑒰𑒢, 𑒢𑒩𑒻𑒯𑒱𑒍𑒥𑒩𑒢𑒾 𑒬𑓂𑒩𑒳𑒪𑒣𑒩𑒰𑒮𑓂
𑒯𑒧𑒢𑒰 𑒯𑒩 𑒮𑒑𑒮𑒰𑒢𑒞𑒱 𑒮𑒑𑒧𑒹𑒧𑒯𑒟𑒰 𑒎𑒩 𑒥𑒕𑒾𑒩𑓂
𑒠𑒳𑒯𑒥𑒲 𑒎 𑒧𑒯𑒱𑒢𑒰𑒟𑒣𑒳𑒩𑒎𑒩 𑒮𑒻𑒢𑒑𑒩 𑒞𑒏 𑒯𑒩 𑒠𑒾𑒩𑓂

વ૭દેવપુ૧ શ્રી ઢંગા વ૧ની મનિળાપુ૧ ૭ઘુ હાટ્
સીવીપટી શ્રી કપસીશ્રાસદ૧ ગો૭ા સૌ૧ાડ્
ગુ૧વાકેં પ૧વ૧સી હાકમિક૧ ળન્નિહુળમે શ્રાકે્
નૈ ળો મ૧ળે કળ ૧૧ ૧ાનીવા૭ વચે સુપ્પા કે્
કળ મુ૧દા ગા૧દા મૈ મ૭િળે શ્રસંપ્પ ળીવ્ર ય૭ ળાળ્
સ૧ સમચી કેં સંજા ને ૭મ્જનની વચળે ળ૭દાળ્
સજકેં સજ ૩પછૈ નૈ ગે૭ુ૧ પોપ્પ૧ શ્રી સડ્ક્
૧હિ ગે૭ વ્ર૧ાહ્મ૧મ્ર સોળી પમ્પ્ડળિકાય્રથ પછમિ ડાકુ૧ શ્રુ૧ક્
કેશ્રો શ્રો૧સશ્રિ૧ ૧ામ ૭પ્પિશ્રો૭જેંટ કેશ્રો મોહ્૧૧ાપિ્
ય્રમ્મકા્યરમે ૭ટથિ નુપૈશ્રાનેં જે૭ સજ કે૧ જેંટ્
કેશ્રો ળમાળળ દૈકેં વય૭ાહળિનિકા શ્રમ૭ા નેહિ્
કક૧ો મા૧ાકિંળ પડિ ળોઉૈન્હિઉળમૈન્હિ ળન્મક ડેહિ્
કક૧હું ગા૧ળ ગાળ સુપ્પાશ્રો૭વહુળો હેશ્રય્ર ય૭ાળા્
માળુપળિ ઘ૧ પ૧િજિ૧ નોવ્રયવાવ્ર ગે૭ાહ ળહ૭પ્પાળા્
કક૧હું ઘ૧ જે૭ પ્પાળાળ૭ાસીજેટ મોહ્૧૧ાપિ ઘોંછ્
કેશ્રો શ્રદા૭ળામિ ડડિશ્રા૨ છથિકિક૧હું ૩પમૈન્હિ મોંછ્
એળળા સુની હાકમિ ૧સિશ્રિશ્રો૭નેં ૭ાગ૭ ળળ ડીકા્
નાક ૧ગૌ૭ન્હિ સિમૈ મોહ્૧૧ાપિ૭ાગ૭ યૂનક ટીકા્
ળોગા, વકિૌશ્રા, ૭ીકકિ વ્રશકકળિશ્રિમંળ સુકૂ૭્
ગાછી, વાઁસ, વૈ૭ શ્રી મહિસિળિગાહ કૈ૭ જાકશ્રુ૭્
ળાહિ નુપૈશ્રા સૌ કળા ગળ૧નીળ ૭ે કોનટ સૌ્
નેં કા૧૧ વહુળો ઘ૧ હૃગાડ્રાજા૨ જળીળા જીન્
શ્રાએ ૭ાટ વહાદુ૧ શ્રી દડ્જિંગા યામ
વાવ્ર શ્રી વવુશ્રા૧ સહિળ મ૭િકિો૧્હ કુમૈટી પ્પાન્

•

•

एह सभ संग बैसि कैलाह कमेटी भेल
अलग कात सनकात केतिहु पहुँचल भेल
बालियपुरसँ सड़क बनिबेआये दौड़हि दौड़ि
हेया गोड़क पुल बनहाएआए चौतही चौती
चन्द्रनगर, बलीन, कम्पनी लागल हर् लगदीशन
लछमी सागर के पोप्पनमितहि कीन्ह रसटीसन्
बड़ा लाट कलकत्तेवालेश्वरीदुर्गा होए संग्
आगरा के छोटा लाल बहादुरवैठ सभ एकरंग्
लुटै कमिशनर और कलट्टरवालेहि बात नेक्रट्
एह पायी रुलास पर बैठेह लौट संग लात्
पवनिगाए अप्पवान मौमैथलि के एह हाल्
सुनहु स्वनिगी अवाम दैकेंमेटहु दुख के लाल्
हुकुम दीन्ह दोउ लाट कोसुनहु हमारे बेन्
मदति कनहु नेआआनकोकया वैठ हौ चैन्
बड़ा लाट दोउ बीर उठाएसाहेब औ लारेल्
मेलर मलसिटर और कलट्टरसंगलात करेल्
देस देससौं अन्न मंगाओलदीन्ह सभनि के दाम्
महामूँग, गहुम औ चाउरवलड़ा और बदाम्
डोलि, पटना औ भटसाभेदीलि औ अलमेर्
आगरा और कान्हपुर ढाकालहाँ अन्न के ढेर्
भाए नमाना अन्न तमिहुनमिलादि गाड़ी और बैल्
गल, तुरंग, गदहा औ छकड़संग सपिाहि छैल्
छत्री औ पैठान मोगल सभवाँकावीर नलपूत्
सोभा बरनि नलात हरुवैसे हनुमन्त दूत्
आगे सस्तर औ मैनापलटन बीर लमान्

बरछी औ तरुआरि गहैकर गहै तीर कमान्
चढ़ि तुरंग पर करै कवाशजमादार होए संग्
सोभा बरणि न जात हरदेप्पति ष्णुक रंग्
करत काम सजा चाममेटूट अट सजा ऊट्
ढाहि भीड़ गाछी सहितिवान्धै सड़क औ पूल्
जति पटने औ भटसापेपरगन्ना महसौर्
तहँ बसहिँ एक सज्जनतेहि घर जा लक्ष्मी दौड़्
श्री द्वारिका प्रशादतिचर्म्मधीर बुद्धिमान्
तहसीलदार कोरट के प्यासाजानहि सकल जहान्
बाबु रसरी प्रसाद दियौटीसो मधुवनमे आए्
हुकुम दीन्ह सुपरनडेंटकेँटोल टोल होए जाए्
मन पँचा मनगर भै लरिपैनात बहुतो लिए्
धन्य धन्य अंगरेज बहादुरसभकेँ जूटल गात्
गरिब, गनी, गुरबा, करु जै, जैब्राह्मण देत असीस्
श्री रघुनाथ बढ़ै बदसाहिगदी लाख बरीस्
स्तुर लाल कवि विनवत हैंएह गौदी के हाल्
गौरमटि गौरनल बहादुरतिहुत राज्यहिँ बहाल्

२

राधाकृष्ण चौधरी (मिथिलाक इतिहास) (विदेह पेटारमे उपलब्ध(

"१७७० क अकाल मिथिलाक इतिहासमे अद्वितीय छल आ मिथिलाक जनसंख्या घटिकेँ एक दम्म कम्म भऽ गेल छल। १८७३मे पुनः एकटा ओहिने अकाल ७४-मिथिलामे भेल छल जकर विवरण हमरा स्तुरी लाल कविक अकाली कवितासँ भेटइयै, अकाली कविता अप्रकाशित अछि। अकालकेँ दूर करबाक हेतु आ मजूरकेँ रोजी देबाक हेतु ताहि काल रेलगाड़ीक योजना चलाओल गेल जकरा सम्बन्धमे स्तुरीलाल लिखैत छथि-

' કમ્પની શ્રળાન ળાન કઉનકો વનાય઼ સાના
પવ઼ન કો છકાય઼ મૈદાનમે યનાયો હૈ।
છોડ઼ન હૈ શ્રડ઼ાદાન વડ઼ા વીય યાય઼ યાય઼ા
સમેઉગ હટાળાન કેનાળાન ખડ઼ા હૈ।
નાનકી શ્રપાનકાન ખવનાદિન વ઼ાન વ઼ાના
યેન ગય઼ો ટકિસદાન નેઉ કી ૩વ઼ાઈ હૈ।
કનન હૈ શ્રનોન શોન પીછે કન ઉગન છોના
ળોન કી યમાક સે મશીન કી વડ઼ાઈ હૈ।
કમ્પૂસન પહનદાન કોથી સવ શ્રળવદાના
કોરઉ મન કનઉ કાન પૃશ્રૉંસે ૩ડ઼ાય઼ો હૈ।
વાળા એક વળન ઉગ હાથી શ્રસા
પકિન ઉગ ળૈસા ળો યઢ઼નદાન વૈ઼સાયન પાય઼ો હૈ।
ગંગાકેઁ મનઉ યાન ૩નાગિય઼ો શ્રૂન પાન ગાડ઼ીકી
શ્રળવકાન કવ઼ાનિ ય઼હ વનાય઼ા હૈ।' "

- ઘાળેનદના થહાકુન, `દનિન, વ઼દિહ (વે પાનન ૧ડ વ઼દિહ ગૌવ઼દિહ઼ય઼ોનિ - સેનદ ય઼ોન શ્રૌહાનસશ્રપપ નો નો +૯૧૯૫૬૦૯૬૦૭૨૧ સો નહાન નિ યાન વે ।દદદ નો નહે વ઼દિહ શ્રૌહાનસશ્રપપ મનોદયાસન ડ઼સિન઼)

શ્રપન મંનવ઼ય઼ે દનિનાઉિસનાડ઼ડ઼વ઼દિહ઼ાંગમાઉિયોમ પન પડાઝ

विदेह मिथिलाक पोथी

विदेह मिथिलाक पोथी

विदेह विदेह विदेह বিদেহ http://www.videha.co.in विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका Videha Ist Maithili Fortnightly e Magazine विदेह प्रथम मैथिली पाक्षिक ई पत्रिका नव अंक देखबाक लेल पृष्ठ सभकेँ रिफ्रेश कए देखू। Always refresh the pages for viewing new issue of VIDEHA.

*प्रस्तुत अछि विदेह, मिथिला, तीरभुक्ति आ तिरहुताक नामसँ विख्यात वर्त्तमान भारत आ नेपालमे पसरल माटिक प्राचीन आ नव स्थापत्य, चित्रकला, अभिलेख आ मूर्त्तिकलाक एकटा छोट संग्रह। ई संग्रहकेँ पूर्ण करबाक हेतु अपन बहुमूल्य संग्रह editorial.staff.videha@gmail.com केँ पठाउ आवश्यक सन्दर्भक संग रचनाकार, सम्बन्धित फोटोग्राफर आ संग्रहकर्त्ताक नामक संग। फोटो सभ पठेबा लेल धन्यवाद पाठकगण सामान्य विशेष विवरण देखबा लेल क्लिक करू **दर्शनीय मिथिला, मनोरमे १ मनोरमे २ मनोरमे ३, मनोरमे ४, मनोरमे ५ (मैथिली साहित्य संस्थान लिंक), [illegible] (छुगुनाल हिमालयो लेडी मिथिला-** सोनयह केयौनद मिथिला), **[illegible] एनगलसिंह** आ **हनिद!** पूर्णतः अव्यवसायिक उद्देश्य आ मात्र एकेडमिक प्रयोग लेल*

 भुवनेश्वरी भगवतीपुर (मधुबनी, बिहार) वौद्ध तारा सँ	 सूर्य भगवतीपुर (मधुबनी बिहार)	 विष्णु भगवतीपुर (मधुबनी, बिहार)

समानता नाकमे कुम्हड देखू		
		
दुर्गा, पोखरसिँ मोटब, श्रोतहि वहैत मन्दिर (बडासँ दक्षिण)मे स्थापित	हरद्वार मन्दिर घनश्यामपुर (दरभंगा)- चोरि भऽ गेल	गौरीशंकर, जमथरि हैठी बाली, मधुबनी
		
गौरीशंकर, जमथरि हैठी बाली, मधुबनी	गौरीशंकर, जमथरि हैठी बाली, मधुबनी	गौरीशंकर, जमथरि हैठी बाली, मधुबनी
		
गौरीशंकर, जमथरि हैठी बाली, मधुबनी	गौरीशंकर, जमथरि हैठी बाली, मधुबनी	वारसी- वसैटी, अररिया मिथिलाक्षर ताम्रपत्र
		

વારસી- વસૈટી, શ્નનાયિા મથિળિક્ષન નામ્નેઊપ્પ	વારસી- વસૈટી, શ્નનાયિા મથિળિક્ષન નામ્ નેઊપ્પ	વારસી- વસૈટી, શ્નનાયિા મથિળિક્ષન નામ્ નેઊપ્પ
 યનહ્ના, વનમનપ્પી, પૂન્નામિયાઁ, નનસહિ શ્રવણાન	 યનહ્ના, વનમનપ્પી, પૂન્નામિયાઁ, ન નસહિ શ્રવણાન	 પૂનામદેવી, પૂન્નામિયાઁ
 વદિશ્વન સ્થાન શ્રજાઊપ્પ, મધુવની	 શ્રન્યનાઠાઢી શ્રજાઊપ્પ, મધુવની	 વૃદ્ય શ્રષ્ટયાતુ, સસિવ વસંતપુન, વગહા
 ૧૨ શતાવ્દી, કોરઊપ્પ, મધુવની	 શ્રગ્નાી વદિશ્વન સ્થાન, મધુવની વૃ દ્ય, મુંગેન	 શ્રહિયા સ્થાન
 શ્રન્યનાઠાઢી, મધુવની	 શ્રશોક સ્તંભ, વસાઢ, વૈશાળી	 વૃદ્ય

અવલોકિતેશ્વર તારા, ભાગલપુર

વસાઢ, વૈશાલી

વુદ્ધ ભૂમિસ્પર્શ

વુદ્ધ, તારા

વુદ્ધ મસ્તક, સુલ્તાનગંજ

વૈશાલી મૂર્તિ

ચામુણ્ડા નાગ-નાગિની, મુંગેર

મુકુટધારી વુદ્ધ, અંતીચક, ભાગલપુર

નાચૈત ગણેશ, ૧૦મ શતાબ્દી, દરભંગા

દરભંગા મ્યુઝિયમ

દરભંગા મ્યુઝિયમ

દુર્ગા, કાર્તિકેય

૧૦મ શતાબ્દી, ભીઠ ભગવાનપુર, બ્રહ્મા ઠાઢી

ગણેશ વુદ્ધ

ગૌતમ વુદ્ધ, વૈશાલી

हरिहर बुद्ध

यड़िकें पुआवैत महिला, नालन्दा

लौरिया नन्दनगढ़, अशोक स्तंभ

लोमश सुदामा गुफा

मुंगेर

नागार्जुन तीर्थंकर

कुमारिल भट्ट स्केलेह, नालन्दा

विक्रमशिला विश्वविद्यालय, भागलपुर

गढ़ बुद्ध

पार्वती

रामायण

रामपुरवा वृषभ

रामपुरवा

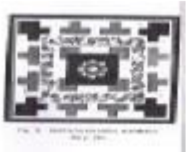
बुद्धक अवशेष

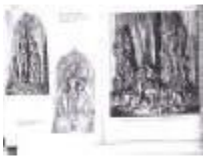
संकिसा

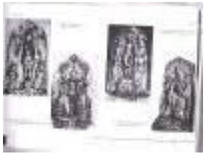
સપ્nમાnૃકા

સન્વnો મદ્ન મમ્ઙલ

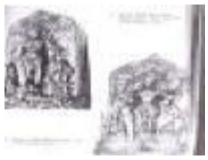
સૂન્ય

સૂન્ય

સૂન્યક સંગી

સૂન્ય, મધુવની શ્રા માગઊપુન

મૂન્nn

મૂન્nn

મૂન્nn, વૈશાઊ

ઉમા માહેશ્વન, કઊ્યાામસુન્દન

વૈશાઊ વૃષમ શીન્ષ

વૈશાઊ, શાઊમંળકિ માગઊપુન

વિષ્ણુ વુદ્યા

પાઁપ્યિુકન્n મહિઊ

શ્રહિઊ્યા

 𑒁𑒭𑓂𑒙𑒨𑒼𑒑𑒱𑒢𑒲 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩, 𑒮𑒯𑒩𑒮𑒰	 𑒫𑒢𑒑𑓀𑒑𑒰	 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰
 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰 𑒢𑒑𑒩, 𑓑𑓙𑓓𑓔	 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰 𑒧𑒹𑒛𑒱𑒏𑒪 𑒏ॉ𑒪𑒹𑒖	 𑒠𑒳𑒪𑓂𑒯𑒠𑒳𑒪𑓂𑒯𑒢𑒱 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩, 𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩
 𑒑𑒰𑒧𑓂𑒯𑒾𑒬𑓂𑒫𑒩	 𑒑𑓀𑒑𑒰𑒮𑒰𑒑𑒩 𑒣𑒼𑒐𑒩𑒱, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲	 𑒯𑒢𑒳𑒧𑒰𑒢 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲
 𑒯𑒩𑒱𑒯𑒩𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢	 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲 𑒯ॉ𑒮𑓂𑒣𑒲𑒙𑒪	 𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩 𑒖𑒰𑒢𑒏𑒲 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩
 𑒖𑒰𑒢𑒏𑒲 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩	 𑒖𑒰𑒢𑒏𑒲 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩, 𑒮𑒲𑒞𑒰𑒧𑒜𑒲	 𑒖𑒰𑒢𑒏𑒲 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩, 𑒮𑒲𑒞𑒰𑒧𑒜𑒲

जिला स्वास्थ्य कार्यालय राजबिराज, नेपाल

कलनेश्वर बाबा

कपिलेश्वर

कोषलेखाकार्यालय, राजबिराज, नेपाल

मिथिला विश्वविद्यालय, दरभंगा

लक्ष्मीश्वर पैलेस,
१९३४

माध्यमिकविद्यालय , जनकपुर

महेन्द्र चौक, जनकपुर

जनकपुर मंडप

मिथिला,
१९८८ भूकम्प

पगलाबाबा धर्मशाला, जनकपुर,
नेपाल

पंडौल अहल्या

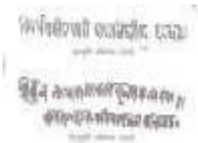
મ્યુવની વસ સ્ટૅ૬	ના૦ હે૬ ઑશ્થિસિ, ૧૯૩૪	ના૦ હૅૉસ્પીટ૯, દ૧ભંગા, ૧૯૩૪
		
સૌના૭ સભા	શવિ મન્દિ૨, ૧૯૩૪	શવિશંક૨ સનિમા, મ્યુવની
		
શ્યામા મન્દિ૨	વદ્યાપતિ મૂર્તિ, વસિસ્ઠી	ઉગ્૨તારા, તારાસ્થાન, મહષિ, સહ૨સા
		
વદ્યાપતિ સ્મારક, વસિસ્ઠી	વસિસ્ઠી, ઉદના મહાદેવ	વસિસ્ઠી, વશિવેશ્વ૨ી ભગવતી
		
અહલ્યા મન્દિ૨, અહયિારી	અશોક સ્તંભ, વૈશાળી	સ્તૂપ અશોક સ્તંભ, વૈશાળી
		

𑒥𑒪𑒱𑒩𑒰𑒖𑒣𑒳𑒩 𑒏𑒱𑒪𑒰 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫𑒲 𑒑𑒹𑒙	𑒥𑒪𑒱𑒩𑒰𑒖𑒣𑒳𑒩 𑒏𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒲𑒢𑒰𑒩	𑒔𑒰𑒧𑒳𑒝𑓂𑒛𑒰 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢, 𑒫𑒱𑒩𑒰𑒙𑒣𑒳𑒩, 𑒮𑒯𑒩𑒮𑒰
		
𑒑𑒰𑒿𑒡𑒲 𑒣𑒼𑒐𑒩𑒱, 𑒜𑒰𑒏𑒰, 𑒧𑒼𑒞𑒱𑒯𑒰𑒩𑒲	𑒑𑒰𑒿𑒡𑒲 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨, 𑒜𑒰𑒏𑒰, 𑒧𑒼𑒞𑒱𑒯𑒰𑒩𑒲	𑒑𑒱𑒩𑒱𑒖𑒰 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲
		
𑒯𑒩𑒱𑒯𑒩 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩, 𑒮𑒼𑒢𑒣𑒳𑒩	𑒖𑒻𑒢 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩, 𑒦𑒰𑒑𑒪𑒣𑒳𑒩	𑒖𑒻𑒢 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩, 𑒫𑒻𑒬𑒰𑒪𑒲
		
𑒏𑒧𑒪𑒰𑒠𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢	𑒏𑒣𑒱𑒪𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒬𑒱𑒫 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩	𑒪𑒾𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒢𑒢𑓂𑒠𑒢𑒑𑒜𑓃
		
𑒧𑒠𑒢𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒬𑒱𑒫 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩	𑒧𑒢𑓂𑒠𑒰𑒩 𑒣𑒩𑓂𑒫𑒞, 𑒥𑒰𑒿𑒏𑒰	𑒧𑒼𑒞𑒱𑒯𑒰𑒩𑒲 𑒮𑒞𑓂𑒨𑒰𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒮𑓂𑒧𑒰𑒩𑒏
		

𑒣𑒩𑒧𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩𑒲 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩, 𑒛𑒜𑒲, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲	𑒩𑒰𑒧𑒖𑒰𑒢𑒏𑒲 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩, 𑒮𑒲𑒞𑒰𑒧𑒜𑒲	𑒮𑒞𑓂𑒨𑒰𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒮𑓂𑒧𑒰𑒩𑒏, 𑒮𑒲𑒞𑒰𑒧𑒜𑒲
		
𑒬𑒰𑓀𑒞𑒱 𑒮𑓂𑒞𑒴𑒣, 𑒫𑒻𑒬𑒰𑒪𑒲	𑒅𑒔𑓂𑒔𑒻𑒚 𑒦𑒑𑒫𑒞𑒲	𑒅𑒔𑓂𑒔𑒻𑒚 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩
		
𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢, 𑒧𑒡𑒹𑒣𑒳𑒩𑒰	𑒮𑒴𑒩𑓂𑒨𑒡𑒰𑒧, 𑒣𑒩𑒮𑒰	𑒅𑒑𑓂𑒩𑒞𑒰𑒩𑒰 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩, 𑒧𑒯𑒱𑒭𑒲, 𑒮𑒯𑒩𑒮𑒰
		
𑒫𑒻𑒬𑒰𑒪𑒲 𑒮𑓂𑒞𑒴𑒣	𑒫𑒱𑒏𑓂𑒩𑒧𑒬𑒱𑒪𑒰 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨, 𑒦𑒰𑒑𑒪𑒣𑒳𑒩	𑒫𑒱𑒩𑒰𑒙𑒣𑒳𑒩 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩, 𑒧𑒡𑒹𑒣𑒳𑒩𑒰
		
𑒫𑒵𑒭𑒦 𑒬𑒲𑒩𑓂𑒭, 𑒩𑒰𑒧𑒣𑒳𑒩𑒫𑒰	𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒬𑒲𑒩𑓂𑒭, 𑒩𑒰𑒧𑒣𑒳𑒩𑒫𑒰	𑒬𑒩𑒦, 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪
		

પૉપ્પિકૃત્ત દેવી, વૈશાળી	વાવા વડેશ્વર, દેવના, વનગાઁવ	વટ વૃક્ષ, વનગાઁવ
		
ભગવાન વિષ્ણુ, દેવના, વનગાઁવ	શાસ્ત્રાર્થ સ્થળ, તારાસ્થાન મહિષી	શાસ્ત્રાર્થ સ્થળ, તારાસ્થાન મહિષી
		
તારાસ્થાન મહિષી	માતા તારા, તારાસ્થાન મહિષી	ઉગ્રતારા (પ્રાદેર વામી તારા) મૂર્તિ, મહિષી
		
વશિષ્ઠ મુનિ, તારાસ્થાન મહિષી	શ્રાવસ્તિ કાળી ઉચ્ચૈઠ	વૌદ્ધદેવી તારા વારી સમસ્તીપુર
		
ભગવતી દેકુળી	ભગવતી ગિરિજા શુદ્ધર	ભગવતી મહામૂર્તિગિરવાર
		

𑒦𑒑𑒫𑒞𑒲 𑒟𑒰𑒢𑒲 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞𑒲𑒣𑒳𑒩	𑒦𑒳𑒫𑒢𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩𑒲 𑒏𑒼𑒩𑓂𑒟	𑒠𑒹𑒫𑒲𑒏𑒰𑒪𑒲 𑒏𑒼𑒩𑓂𑒟
		
𑒑𑓀𑒑𑒰𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑒱 𑒥𑒱𑒑𑒩𑒛𑒲𑒯 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰	𑒑𑒼𑒮𑒰𑒅𑒢𑒱 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩 𑒏𑒼𑒩𑓂𑒟	𑒯𑒻𑒯𑒙𑓂𑒙 𑒠𑒹𑒫𑒲 𑒯𑒰𑒫𑒲𑒛𑒲𑒯
		
𑒏𑒰𑒪𑒲 𑒅𑒔𑓂𑒔𑒻𑒚	𑒧𑒯𑒱𑒭𑒰𑒮𑒳𑒩𑒧𑒩𑓂𑒠𑒱𑒢𑒲 𑒥𑒯𑒹𑒩𑒲 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰	𑒧𑒯𑒱𑒭𑒰𑒮𑒳𑒩𑒧𑒩𑓂𑒠𑒱𑒢𑒲 𑒯𑒰𑒫𑒲𑒛𑒲𑒯
		
𑒧𑒯𑒱𑒭𑒰𑒮𑒳𑒩𑒧𑒩𑓂𑒠𑒱𑒢𑒲 𑒢𑒰𑒯𑒩-𑒦𑒑𑒫𑒞𑒲𑒣𑒳𑒩	𑒅𑒧𑒰 𑒧𑒯𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩𑒧𑒩𑓂𑒠𑒱𑒢𑒲 𑒧𑒢𑒱𑒑𑒰𑒣𑒳𑒩 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰	𑒨𑒧𑒳𑒢𑒰 𑒦𑒻𑒩𑒫 𑒥𑒪𑒱𑒨𑒰 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲
		
𑒦𑒻𑒩𑒫, 𑒦𑒻𑒩𑒫-𑒥𑒪𑒱𑒨𑒰	𑒢𑒙𑒩𑒰𑒖, 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒋𑒯𑒲	𑒬𑒱𑒫-𑒣𑒰𑒩𑓂𑒫𑒞𑒲 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩, 𑒏𑒣𑒱𑒪𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢

		
શિવ-પાર્વતી મન્દિર, કપિલેશ્વરસ્થાન	શિવ મન્દિર, સગિયા, વિસ્પી	ઉમામાહેશ્વર, મહાદેવમઠ
		
ઉમામાહેશ્વર, તિરહુત	વિષ્ણુ, ભવાનીપુર	વિષ્ણુ, મોડ ભગવાનપુર
		
વિષ્ણુ, ડયનગર	વિષ્ણુ, ઉદહે	વિષ્ણુ, સાહો-પરી, હાવીડીહ
		
શેષશાયી વિષ્ણુ, સવાસ, મુળફ્ફરપુર	વરાહ મૂર્તિ, તિલકેશ્વરસ્થાન	મિથિલાક્ષર અભિલેખ, વિષ્ણુ વુદ્ ધ મૂર્તિ
		

भगवती उच्चैठ, बेनीपट्टी	भगवती कामेश्वरी, मंडारीसम	चामुण्डा मन्दिर, कटरा, मुजफ्फरपुर
		
अष्टभुज गणेश, हावीडीह	अष्टभुज गणेश, कोर्थ	गंगा, आन्धरा-ठाढ़ी
		
महिषासुरमर्दिनी, दुर्गा	म्लेच्छमर्दिनी मन्दिर, मिर्जापुर, दरभंगा	नटराज
		
राममन्दिर, अहिल्यास्थान	सेहरी, वैशाली, विष्णु त्रिक-यज्ञोपवीतधारी	रूपनगर शिव मन्दिर
		
सूर्य, देकुली	सूर्य मूर्ति, डभिहि	सूर्य मूर्ति विष्णु, वरुआर

ઉમામાહેશ્વન

યમુના, શ્રાન્યના- ડાઢી

સમિનૌનાગાઢ મૂન્તિ

શ્રાદિ કાળી, ચૈનપુન સહનસા

ચૈનપુન સહનસા- મથિળિક એકમાત્ન નીઠ
કંડ મન્દિન, સંગમે શ્રાદિકાળીન મવ્ય કા
ળી-
મન્દિન સેહો એહિ ગામમે શ્રછિ મહાશિવના
ત્નિ શ્રા કાળીપૂળા વડ઼ ધૂમધામસઁ ચૈનપુનમે
હોશ્ત શ્રછિ

ત્યોથાગાઢક સ્વામી માધ્વાનન્દ કૌ
ળયાત્ય કાળી મન્દિન

ત્યોથા ગાઢ ળગા પુનાન ગાઢ઼ા એકન પૂ
વમે વ્નહ્મપુનાક વાવા હનિહિનાથ
મહાદેવ મન્દિન શ્રા દક્ષિણમે ઉગ્
ચૈડ મગાવતી છથિ

ત્યોથાગાઢક દસમુખી કાળી

ત્યોથા ગાઢ ળગા પુનાન ગાઢ઼ા એકન પૂ
વમે વ્નહ્મપુનાક વાવા હનિહિનાથ
મહાદેવ મન્દિન શ્રા દક્ષિણમે ઉગ્
ચૈડ મગાવતી છથિ

કોશ્ળપ્ય (મધુવની) દેવીક મન્દિન

શ્રકૌન, વેનીપટ્ટી, મગાવતી દુન્ગા
, મગાવતીપીઠ

શ્રકૌન, વેનીપટ્ટી, મગાવતી દુન્ગા
, મગાવતીપીઠ

.૧શ્રષ્ટમુળ ગણેશ, કોન્થ શ્શિવ મન્દિન,
સંઘિયા, વસિષ્ઠી

.૧ વૌદ્ધ દેવી તાના, વાની, સમસ્તી
પુન શ્ઉગ્નતાના મન્દિન, મહષી,
સહનસા

.૧મગાવતી, વાની શ્મગાવતી, દેકુળી

૧ ભગવતી ગમિળ્ળિ, શુઉહ્ન રક્ષાઊ, ૩ચ્ યૈઠ

૧ ભૈનવ, ભૈનવ વઉયિા ૨ ૩માભાહેશ્વન, મહાદેવમઠ

૧ દેવીકાઊ, કોન્થ ૨ ગુસાઉની સ્થઉ મન્દિન, કોન્થ

૧ ગમ્મેશ, ઊહેનયિાસનાય ૨૩માભાહેશ્વન ૩ નટનાળ, ૪ વિષ્મુ, નઉિક, ળનઉ યાની , સેહાન, વૈશાઊ

૧ ગંગા મૂન્તિ, નગનડીહ, દનભંગા ૨ ભગવતી મ઼્મ્મૂન્તિ, ગન્યવાની

૧ હૈહટ્ટ દેવી, હાવીડીહ ૨જુવનેશ્વની, કોન્થ

૧ કથતિ કાઊ, ૩ચ્યૈઠ, ૨શ્રષ્ટભુળ ગમ્મેશ, કોન્થ

૧ મહષિાસુન મન્દિની, હાવીડીહ, ૨ ૩મા, મ્ઉચ્છમન્દિની, મનિળાપુન , દનભંગા

૧મહષિાસુનમન્દિની, ભગવતીપુન, નાહન, મહષિાસુન મન્દિની, વહેની , દનભંગા

૧ મ્ઉચ્છમન્દિની ભગવતી, મનિળાપુન, દનભંગા ૨ નામ મન્દિન, શ્રહિયાસ્થાન

૧ મ્ઉચ્છમન્દિની ભગવતી, મનિળાપુન, દનભંગા ૨સહિશ્વન સ્થાન, મયેપુના

૧ નટનાળ, નાનાઊહી ૨ ૩માભાહેશ્વન

𑓑_𑒬𑒹𑒭𑒮𑒰𑒨𑒲, 𑒮𑒫𑒰𑒮, 𑒧𑒳𑒖𑒤𑓂𑒤𑒩𑒣𑒳𑒩, 𑓒_ 𑒢𑒙𑒩𑒰𑒖_𑒞𑒰𑒩𑒰𑒛𑒲𑒯 𑓓_ 𑒦𑒑𑒫𑒞𑒲 𑓔_ 𑒅𑒧𑒰 𑒧𑒰𑒯𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩𑒲

𑓑-
𑒬𑒱𑒫 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒫𑒞𑒲 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩, 𑒏𑒣𑒱𑒪𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑓒 𑒮𑒴𑒩𑓂𑒨 𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑒱 𑒚𑒱𑒪𑒰𑒯𑒱

𑓑_ 𑒮𑒴𑒩𑓂𑒨𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑒱, 𑒫𑒱𑒭𑓂𑒝𑒳 𑒫𑒩𑒳𑒂𑒩 𑓒 𑒑𑓀𑒑𑒰, 𑒂𑒢𑓂𑒡𑓂𑒩𑒰 𑒚𑒰𑒜𑓃𑒲

𑓑_ 𑒅𑒔𑓂𑒔𑒻𑒚 𑒦𑒑𑒫𑒞𑒲, 𑒫𑒹𑒢𑒲𑒣𑒙𑓂𑒙𑒲 𑓒_ 𑒧𑒯𑒱𑒭𑒰𑒮𑒳𑒩𑒧𑒩𑓂𑒠𑒱𑒢𑒲, 𑒠𑒳𑒩𑓂𑒑𑒰 𑓓_ 𑒔𑒰𑒧𑒳𑒝𑓂𑒛𑒰 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩 , 𑒏𑒙𑒩𑒰, 𑒧𑒳𑒖𑒤𑓂𑒤𑒩𑒣𑒳𑒩 𑓔_ 𑒦𑒑𑒫𑒞𑒲 𑒫𑒰𑒑𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩𑒲, 𑒦𑒰𑒝𑓂𑒛𑒰𑒩𑒮𑒱𑒧

𑓑 𑒫𑒩𑒰𑒯𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑒱, 𑒞𑒱𑒪𑒏𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢, 𑓒 𑒫𑒱𑒭𑓂𑒝𑒳, 𑒦𑒫𑒰𑒢𑒲𑒣𑒳𑒩

𑓑 𑒫𑒱𑒭𑓂𑒝𑒳, 𑒖𑒨𑒢𑒑𑒩 𑓒 𑒫𑒱𑒭𑓂𑒝𑒳, 𑒦𑒲𑒚 𑒦𑒑𑒫𑒰𑒢𑒣𑒳𑒩

𑓑_ 𑒫𑒱𑒭𑓂𑒝𑒳, 𑒍𑒠𑒯𑒼, 𑓒 𑒮𑒴𑒩𑓂𑒨, 𑒠𑒹𑒏𑒳𑒪𑒲

𑓑_ 𑒫𑒱𑒭𑓂𑒝𑒳_𑒮𑒰𑒯𑒼 𑒣𑒩𑒛𑓃𑒲, 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒞𑒱- 𑒯𑒰𑒖𑒲𑒛𑒲𑒯 𑓒 𑒫𑒵𑒠𑓂𑒡-
𑒫𑒱𑒭𑓂𑒝𑒳 𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑒱 𑒁𑒦𑒰𑒪𑒱𑒣𑓂𑒣

𑓑_ 𑒫𑒱𑒭𑓂𑒝𑒳, 𑒮𑒹𑒯𑒰𑒢, 𑓒_ 𑒫𑒩𑒰𑒯 𑓓_ 𑒑𑒝𑒹𑒬 𑓔 𑒬𑒱𑒫 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩_𑒢𑒴𑒣𑒢𑒑𑒩

𑓑_ 𑒨𑒧𑒳𑒢𑒰, 𑒂𑒢𑓂𑒡𑓂𑒩𑒰 𑒚𑒰𑒜𑓃𑒲, 𑓒 𑒁𑒭𑓂𑒙𑒦𑒳𑒖 𑒑𑒝𑒹𑒬, 𑒯𑒰𑒫𑒲𑒛𑒲𑒯

𑓑_ 𑒨𑒧𑒳𑒢𑒰, 𑒦𑒻𑒩𑒫 𑒥𑒪𑒱𑒨𑒰, 𑓒_ 𑒬𑒹𑒭𑒮𑒰𑒨𑒲, 𑒮𑒫𑒰𑒮, 𑒧𑒳𑒖𑒤𑓂𑒤𑒩𑒣𑒳𑒩, 𑓓_ 𑒢𑒙𑒩𑒰𑒖_𑒞𑒰𑒩𑒰𑒛𑒲𑒯 𑓔_ 𑒦𑒑𑒫𑒞𑒲 𑓕_ 𑒅𑒧𑒰 𑒧𑒰𑒯𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩𑒲

𑒏𑒟𑒱𑒞, 𑒏𑒰𑒪𑒲, 𑒅𑒔𑓂𑒔𑒻𑒚, 𑒫𑒹𑒢𑒲𑒣𑒙𑓂𑒙𑒲

𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑒱 (𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩)

𑒮𑒧𑓂𑒦𑒫𑒞𑓁 𑒮𑒴𑒩𑓂𑒨

𑒫𑒹𑒝𑒳𑒑𑒼𑒣𑒰𑒪, 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰

𑒫𑒱𑒭𑓂𑒝𑒳, 𑒦𑒾𑒩, 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰

𑒫𑒱𑒭𑓂𑒝𑒳

𑒫𑒱𑒭𑓂𑒝𑒳, 𑒁𑒯𑒾𑒪, 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰

<u>𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒐𑒼𑒖</u>

𑒄 𑒂𑒪𑒹𑒐 𑒯𑒧𑒩 𑒠𑒬𑒏𑒮𑒿 𑒆𑒣𑒩𑒏 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰𑒏 𑒅𑒣𑒩𑒰𑒢𑓂𑒞𑒏 𑒮𑒴𑒞𑓂𑒩-𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒌𑒧𑒹 𑒌 𑒮𑒦 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑒏 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑒲𑒨 𑒢𑒱𑒫𑒰𑒮𑒲 𑒂 𑒑𑒰𑒃𑒛 𑒮𑒦𑒏 𑒁𑒏𑒟𑒢𑒲𑒨 𑒨𑒼𑒑𑒠𑒰𑒢 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒏𑒟𑒢𑒲 𑒏𑒰𑒩𑒝𑒹𑒿 𑒦𑒰𑒛𑓃𑒰𑒏 𑒑𑒰𑒛𑓃𑒲𑒏 𑒛𑓂𑒩𑒰𑒃𑒫𑒩 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒢𑒲𑒏 𑒑𑒰𑒃𑒛 𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡 𑒦𑒹𑒪𑒰-𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

"𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒨𑒠𑒨𑒬𑓂𑒔 𑒧𑒨𑒴𑒩𑒼 𑒢𑒣𑒱𑒥𑒼 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒢𑒑𑒩𑒲" - 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒦𑒰𑒑 𑒬𑒞𑓂𑒩𑒳𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒟𑒪 𑒦𑒰𑒑 𑒁𑒕𑒱- 𑒣𑒰𑒝𑒱𑒢𑒲𑒏 𑒫𑒱𑒦𑒰𑒖𑒢।

𑒏𑒱𑒪𑒰 𑒂 𑒑𑒜𑓃

𑒥𑒪𑒱𑒩𑒰𑒖𑒣𑒳𑒩 𑒏𑒱𑒪𑒰- 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒥𑒴𑒥𑒩𑒯𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒐𑒝𑓂𑒛𑒮𑒿 𑓕 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒣𑒴𑒥 𑒥𑒪𑒱𑒩𑒰𑒖𑒣𑒳𑒩 𑒑𑒰𑒧 𑒁𑒕𑒱। 𑒋𑒏𑒩 𑒠𑒏𑓂𑒭𑒱𑒝 𑒠𑒱𑒬𑒰𑒧𑒹 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒣𑒳𑒩𑒰𑒢 𑒏𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒁𑒫𑒬𑒹𑒭 𑒁𑒕𑒱। 𑒏𑒱𑒪𑒰 𑒔𑒰𑒩𑒱 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒢𑒧𑒑𑒩 𑒂 𑒋𑒏 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒔𑒰𑒏𑒩 𑒁𑒕𑒱। 𑒠𑒮 𑒤𑒲𑒙𑒏 𑒧𑒼𑒙 𑒠𑒹𑒫𑒰𑒪𑒮𑒿 𑒄 𑒒𑒹𑒩𑒪 𑒁𑒕𑒱।

असुरगढ़ किला- मिथिलाक दोसर किला मधुबनी जिलाक पूब आ उत्तर सीमा पर तिलयुगा धारक कातमे महादेव मठ लग ५० एकड़मे पसरल अछि।

जयनगर किला- मिथिलाक तेसर किला अछि भारत नेपाल सीमा पर प्राचीन जयपुर आ वर्त्तमान जयनगर लग। दरभंगा लग पंचोभ गामसँ प्राप्त ताम्र अभिलेख पर जयपुर केर वर्णन अछि।

नन्दनगढ़- बेतियासँ १२ मील पश्चिम-उत्तरमे ई किला अछि। तीन पंक्तिमे १५ टा ऊँच डीह अछि।

लौरिया-नन्दनगढ़- नन्दनगढ़सँ उत्तर स्थित अछि, एतऽ अशोक स्तंभ आ बौद्ध स्तूप अछि।

देकुलीगढ़- शिवहर जिलासँ तीन किलोमीटर पूब हाइवे केर कातमे दू टा किलाक अवशेष अछि। चारू दिस खधाइ अछि।

कटरागढ़- मुजफ्फरपुरमे कटरा गाममे विशाल गढ़ अछि, देकुली गढ़ जकाँ चारू कात खधाइ खुनल अछि।

नौलागढ़-बेगुसरायसँ २५ किलोमीटर उत्तर ३५० एकड़मे पसरल ई गढ़ अछि।

जयमंगलागढ़- बेगूसरायमे बरियारपुर थानामे कावर झीलक मध्य एकटा ऊँच डीह अछि। एतऽ ई गढ़ अछि। नावकोठी (मझौल) गाम लग ई गढ़ अछि।

मंगलगढ़- समस्तीपुर जिलामे हसनपुर ब्लॉकमे दुधपुरा बजार लग देवधा गाम लग। भगवान बुद्धक उपदेश एतऽ भेल, स्थानीय राजा मंगलदेवक आग्रहपर बुद्ध किछु दिन एतऽ निवास सेहो केलन्हि।

अलौलीगढ़- खगड़ियासँ १५ किलोमीटर उत्तर अलौली गाम लग १०० एकड़मे पसरल ई गढ़ अछि।

𑒏𑒲𑒔𑒏𑒑𑒜𑓃- 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝𑒱𑒨𑒰𑒿 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒧𑒹 𑒥𑒻𑓀𑒑𑒩𑒰𑒒𑒰𑒙𑒮𑒿 𑓑𑓐 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒧𑒯𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠𑒰 𑒢𑒠𑒲𑒏 𑒣𑒴𑒥𑒧𑒹 𑒄 𑒑𑒜𑓃 𑒁𑒕𑒱।

𑒫𑒹𑒝𑒳𑒑𑒜𑓃- 𑒙𑒹𑒜𑓃𑒑𑒰𑒕 𑒟𑒰𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒏𑒢𑒏𑒃 𑒡𑒰𑒩𑒏 𑒏𑒰𑒞𑒧𑒹 𑒄 𑒑𑒜𑓃 𑒁𑒕𑒱।

𑒥𑒢𑒻𑒪𑒲𑒑𑒜𑓃- 𑒥𑒯𑒰𑒠𑒳𑒩𑒑𑓀𑒖𑒮𑒿 𑒕𑒯 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒠𑒏𑓂𑒭𑒱𑒝𑒧𑒹 𑒪𑒼𑒢𑒮𑒥𑒩𑒲 𑒡𑒰𑒩𑒏 𑒏𑒰𑒞𑒧𑒹 𑒄 𑒑𑒜𑓃 𑒁𑒕𑒱।

𑒢𑒹𑒆𑒩𑒲- 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰𑒏 𑒥𑒱𑒩𑒾𑒪 𑒣𑓂𑒩𑒐𑒝𑓂𑒛𑒮𑒿 𑓑𑓓 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒣𑒬𑓂𑒔𑒱𑒧𑒧𑒹 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒑𑒜𑓃 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒪𑒼𑒩𑒱𑒏𑒏 𑒧𑒰𑒢𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱।

𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡

𑒏𑒳𑒝𑓂𑒛𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧- 𑒯𑒰𑒖𑒲𑒣𑒳𑒩𑒮𑒿 𑒥𑒞𑓂𑒞𑒲𑒮 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩-𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫𑒧𑒹 𑒥𑒮𑒰𑒜𑓃-𑒫𑒻𑒬𑒰𑒪𑒲 𑒂 𑒪𑒑𑒧𑒹 𑒫𑒰𑒮𑒼𑒏𑒳𑒝𑓂𑒛 𑒪𑒑 𑒑𑒰𑒧 𑒑𑒜𑓃-𑒙𑒲𑒪𑒰𑒮𑒿 𑓒 𑒏𑒱𑒧𑒲 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩-𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 𑒁𑒕𑒱 𑒏𑒳𑒝𑓂𑒛𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧 , 𑒖𑒞𑒋 𑒖𑒻𑒢𑒏 𑓒𑓔𑒧 𑒞𑒲𑒩𑓂𑒟𑓀𑒏𑒩 𑒧𑒯𑒰𑒫𑒲𑒩𑒏 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒋𑒞𑒋 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡𑒏 𑒕𑒰𑒅𑒩, 𑒁𑒦𑒱𑒭𑒹𑒏 𑒣𑒳𑒭𑓂𑒏𑒩𑒝𑒲 (𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒁𑒦𑒱𑒭𑒹𑒏𑒮𑒿 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 𑒋𑒞𑒋 𑒢𑒯𑒰𑒃𑒞 𑒩𑒯𑒟𑒱), 𑒁𑒬𑒼𑒏 𑒮𑓂𑒞𑒧𑓂𑒦 𑒂 𑒮𑓀𑒮𑒠-𑒦𑒫𑒢 (𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒫𑒱𑒬𑒰𑒪𑒏 𑒑𑒜𑓃) 𑒁𑒕𑒱।

𑒣𑒖𑒹𑒫𑒰𑒑𑒜𑓃 𑒥𑒢𑒯𑒱 𑒙𑒼𑒪- 𑒋𑒞𑒋 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡 𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒦𑒹𑒙𑒪 𑒕𑒪, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒍𑒏𑒩 𑒂𑒥 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒣𑒞𑒰 𑒢𑒻 𑒁𑒕𑒱। 𑒄 𑒮𑓂𑒟𑒪 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒩𑒒𑒫𑒰𑒩𑒲 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒪𑒑 𑒁𑒕𑒱।

𑒧𑓀𑒑𑒪𑒑𑒜𑓃- 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞𑒲𑒣𑒳𑒩 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒧𑒹 𑒯𑒮𑒢𑒣𑒳𑒩 𑒥𑓂𑒪𑒼𑒏𑒧𑒹 𑒠𑒳𑒡𑒣𑒳𑒩𑒰 𑒥𑒖𑒰𑒩 𑒪𑒑 𑒠𑒹𑒍𑒜 𑒑𑒰𑒧 𑒪𑒑। 𑒦𑒑𑒫𑒰𑒢 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡𑒏 𑒅𑒣𑒠𑒹𑒬 𑒋𑒞𑒋 𑒦𑒹𑒪, 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑒲𑒨 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒧𑓀𑒑𑒪𑒠𑒹𑒫𑒏 𑒂𑒑𑓂𑒩𑒯𑒣𑒩 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒠𑒱𑒢 𑒋𑒞𑒋 𑒢𑒱𑒫𑒰𑒮 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒏𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱।

𑒧𑒳𑒮𑒯𑒩𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿 𑒛𑒲𑒯- 𑒁𑒢𑓂𑒡𑒩𑒰 𑒚𑒰𑒜𑓃𑒲𑒮𑒿 𑓓 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒣𑒬𑓂𑒔𑒱𑒧 𑒣𑒮𑓂𑒙𑒢 𑒑𑒰𑒧 𑒪𑒑 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒆𑒿𑒔 𑒛𑒲𑒯 𑒁𑒕𑒱। 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡𑒏𑒰𑒪𑒲𑒢 𑒋𑒏𑒖𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿 𑒏𑒼𑒚𑒪𑒲, 𑒥𑒾𑒠𑓂𑒡𑒏𑒰𑒪𑒲𑒢 𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑓂𑒞𑒱, 𑒣𑒰𑒃, 𑒥𑒩𑓂𑒞𑓂𑒞𑒢𑒏 𑒙𑒳𑒏𑒛𑓃𑒲 𑒂 𑒣𑒖𑒹𑒫𑒰𑒏 𑒁𑒫𑒬𑒹𑒭 𑒋𑒞𑒋 𑒁𑒕𑒱।

𑒁𑒏𑒾𑒢- 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲𑒮𑒿 २० 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒣𑒬𑓂𑒔𑒱𑒧 𑒂 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩𑒧𑒹 𑒁𑒏𑒾𑒢 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒆𑒿𑒔 𑒛𑒲𑒯 𑒁𑒕𑒱, 𑒖𑒞𑓄 𑒥𑒾𑒠𑓂𑒡𑒏𑒰𑒪𑒏 𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒁𑒕𑒱।

𑒪𑒾𑒩𑒱𑒨𑒰-𑒢𑒢𑓂𑒠𑒢𑒑𑒜𑓃- 𑒢𑒢𑓂𑒠𑒢𑒑𑒜𑓃𑒮𑒿 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒋𑒞𑓄 𑒁𑒬𑒼𑒏 𑒮𑓂𑒞𑓀𑒦 𑒂 𑒥𑒾𑒠𑓂𑒡 𑒮𑓂𑒞𑒴𑒣 𑒁𑒕𑒱।

𑒫𑒱𑒏𑓂𑒩𑒧𑒬𑒱𑒪𑒰- 𑒦𑒰𑒑𑒪𑒣𑒳𑒩𑒧𑒹 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒔𑒲𑒢 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨। 𑒦𑒰𑒑𑒪𑒣𑒳𑒩 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒁𑓀𑒞𑒲𑒔𑒏 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒡𑒩𑓂𑒧𑒣𑒰𑒪𑒏 𑒥𑒢𑒰𑒓𑒪 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨 𑒁𑒕𑒱। १०८ 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒐𑓂𑒨𑒰𑒞𑒰 𑒕𑒪 𑒩𑒯𑒥𑒰𑒏 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒂 𑒥𑒰𑒯𑒩𑒮𑒿 𑒣𑒜𑓃𑒨 𑒥𑒪𑒰 𑒕𑒪 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒋𑒞𑓄 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒱𑒞 𑒁𑒕𑒱।

𑒔𑒧𑓂𑒣𑒰𑒢𑒑𑒩- 𑒦𑒰𑒑𑒪𑒣𑒳𑒩𑒏 𑒣𑒬𑓂𑒔𑒱𑒧𑒧𑒹, 𑒂𑒥 𑒢𑒑𑒩𑒮𑒿 𑒮𑒙𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒄 𑒖𑒻𑒢 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱𑒏 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒣𑒫𑒱𑒞𑓂𑒩𑒮𑓂𑒟𑒪 𑒁𑒕𑒱, 𑒋𑒞𑓄 𑒧𑒯𑒰𑒫𑒲𑒩 𑒞𑒲𑒢𑒙𑒰 𑒥𑒮𑓂𑒮𑒰𑒫𑒰𑒮 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒟𑒱। 𑒠𑒴 𑒙𑒰 𑒖𑒻𑒢 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩 𑒋𑒞𑓄 𑒁𑒕𑒱, 𑒖𑒹 𑒖𑒻𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒩𑒯𑒧 𑒞𑒲𑒩𑓂𑒟𑓀𑒏𑒩 𑒫𑒰𑒮𑒳𑒣𑒴𑒖𑓂𑒨 𑒢𑒰𑒟𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒧𑒩𑓂𑒣𑒱𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒯𑒰𑒫𑒲𑒩 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒧𑒹 𑒕𑒯 𑒙𑒰 𑒥𑒮𑓂𑒮𑒰𑒫𑒰𑒮 𑒥𑒱𑒞𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒥𑒩𑓂𑒭𑒰 𑒇𑒞𑒳𑒧𑒹 𑒔𑒰𑒩𑒱 𑒧𑒰𑒮 𑒋𑒏 𑒚𑒰𑒧 𑒢𑒱𑒫𑒰𑒮𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒮𑓂𑒮𑒰𑒫𑒰𑒮 𑒏𑒯𑒪 𑒖𑒰𑒃 𑒕𑒪। 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡 𑒋𑒏𑒼𑒙𑒰 𑒥𑒮𑓂𑒮𑒰𑒫𑒰𑒮 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒧𑒹 𑒢𑒻 𑒥𑒱𑒞𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒫𑒻𑒬𑒰𑒪𑒲 𑒢𑒑𑒩𑒲𑒧𑒹 𑒂𑒧𑓂𑒩𑒣𑒰𑒪𑒲𑒏 𑒅𑒠𑓂𑒨𑒰𑒢𑒧𑒹 𑒪𑒱𑒔𑓂𑒕𑒫𑒲𑒑𑒝𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒢𑓂𑒠𑒹𑒬 𑒠𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒪𑒰। 𑒂𑒧𑓂𑒩𑒣𑒰𑒪𑒲𑒮𑒿 𑒦𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒑𑓂𑒩𑒯𑒝 𑒏𑓄 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡 𑒑𑒹𑒪𑒰 𑒫𑒹𑒝𑒳𑒧𑒞𑒲 𑒏𑒩𑒨 𑒔𑒰𑒩𑒱 𑒧𑒰𑒮𑒏 𑒥𑒮𑓂𑒮𑒰𑒫𑒰𑒮।

𑒁𑒦𑒱𑒪𑒹𑒐

𑒑𑒾𑒩𑒲-𑒬𑓀𑒏𑒩 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒖𑒧𑒟𑒩𑒱 𑒑𑒰𑒧 𑒂 𑒯𑒻𑒚𑒲 𑒥𑒰𑒪𑒲 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒄 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒑𑒾𑒩𑒲 𑒂 𑒬𑒓𑓂𑒏𑒩𑒏 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒱𑒪𑒱𑒞 𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒂 𑒋𑒣𑒩 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩𑒧𑒹 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒣𑒰𑒪𑒫𑓀𑒬𑒲𑒨 𑒁𑒦𑒱𑒪𑒹𑒐। 𑒥𑒱𑒠𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑒮𑒿 २-३ 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒠𑒱𑒬𑒰𑒧𑒹 𑒄 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒁𑒕𑒱।

𑒦𑒲𑒚-𑒦𑒑𑒫𑒰𑒢𑒣𑒳𑒩 𑒁𑒦𑒱𑒪𑒹𑒐- 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒢𑒰𑒢𑓂𑒨𑒠𑒹𑒫𑒏 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒪𑓂𑒪𑒠𑒹𑒫𑒮𑒿 𑒮𑓀𑒥𑓀𑒡𑒱𑒞 𑒁𑒦𑒱𑒪𑒹𑒐 𑒋𑒞𑓄 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒧𑒡𑒹𑒣𑒳𑒩 𑒟𑒰𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒄 𑒮𑓂𑒟𑒪 𑒁𑒕𑒱।

𑒦𑒑𑒲𑒩𑒟𑒣𑒳𑒩- 𑒣𑒝𑓂𑒛𑒾𑒪 𑒪𑒑 𑒦𑒑𑒲𑒩𑒟𑒣𑒳𑒩 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒁𑒦𑒱𑒪𑒹𑒐 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒃𑒮𑒿 𑒍𑒃𑒢𑒫𑒰𑒩 𑒫𑓀𑒬𑒏 𑒁𑓀𑒞𑒱𑒧 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒬𑒰𑒮𑒏 𑒩𑒰𑒧𑒦𑒠𑓂𑒩𑒠𑒹𑒫 𑒂 𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒲𑒢𑒰𑒟𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒬𑒰𑒮𑒢𑒏 𑒫𑒱𑒭𑒨𑒧𑒹 𑒮𑒴𑒔𑒢𑒰 𑒦𑒹𑒙𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱।

𑒧𑓀𑒠𑒰𑒩 𑒣𑒩𑓂𑒫𑒞- 𑒥𑒰𑓀𑒏𑒰 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞 𑒮𑓂𑒟𑒪𑒧𑒹 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩𑒏 𑒑𑒳𑒣𑓂𑒞𑒫𑓀𑒬𑒲𑒨 ७𑒧𑓂 𑒬𑒞𑒰𑒥𑓂𑒠𑒲𑒏 𑒁𑒦𑒱𑒪𑒹𑒐 𑒁𑒕𑒱। 𑒮𑒧𑒳𑒠𑓂𑒩 𑒧𑓀𑒟𑒢𑒏 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒧𑓀𑒠𑒰𑒩𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒼𑒑 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪। 𑒢𑒱𑒏𑒙𑒧𑒹 𑒥𑒾𑓀𑒮𑒲𑒧𑒹 𑒖𑒻𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒩𑒯𑒧 𑒞𑒲𑒩𑓂𑒟𑓀𑒏𑒩 𑒫𑒰𑒮𑒳𑒣𑒴𑒖𑓂𑒨 𑒢𑒰𑒟𑒏 𑒠𑒴𑒙𑒰 𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒁𑒕𑒱, 𑒣𑒻𑒒 𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑒱 𑒪𑒰𑒪 𑒣𑒰𑒟𑒩𑒏 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒿 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒏𑒰𑒿𑒮𑒰𑒏 𑒖𑒏𑒩 𑒮𑒼𑒯𑒰𑒿 𑒠𑒴𑒙𑒰 𑒣𑒠𑒔𑒱𑒢𑓂𑒯 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒻𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒩𑒯𑒧 𑒞𑒲𑒩𑓂𑒟𑓀𑒏𑒩 𑒫𑒰𑒮𑒳𑒣𑒴𑒖𑓂𑒨 𑒢𑒰𑒟𑒏 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒔𑒧𑓂𑒣𑒰𑒢𑒑𑒩𑒧𑒹 𑒂 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒫𑒰𑒝 𑒋𑒞𑒻 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱।

𑒥𑒱𑒠𑒬𑓂𑒫𑒩- 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒧𑒹 𑒪𑒼𑒯𑒢𑒰𑒩𑒼𑒛 𑒮𑓂𑒙𑒹𑒬𑒢 𑒪𑒑 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞 𑒬𑒱𑒫𑒡𑒰𑒧𑒏 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒢𑒰 𑒧𑒯𑒰𑒩𑒰𑒖 𑒧𑒰𑒡𑒫𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒏𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒞𑒯𑒱 𑒨𑒳𑒑𑒏 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩𑒏 𑒁𑒦𑒱𑒪𑒹𑒐 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒋𑒞𑓄 𑒁𑒕𑒱।

𑒥𑒮𑒻𑒚𑒲 (𑒥𑒰𑒃𑒮𑒲-𑒥𑒮𑒻𑒚𑒲), 𑒁𑒩𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒁𑒦𑒱𑒪𑒹𑒐 - 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝𑒱𑒨𑒰𑒿𑒧𑒹 𑒬𑓂𑒩𑒲𑒢𑒑𑒩 𑒪𑒑 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩𑒏 ६ 𑒁𑒦𑒱𑒪𑒹𑒐 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒬𑒰𑒮𑒏 𑒩𑒰𑒢𑒲 𑒃𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒰𑒫𑒞𑒲𑒏 𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨𑒏𑒰𑒪𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒝𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒩𑒰𑒢𑒲 𑒃𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒰𑒫𑒞𑒲 (१७८४-१८०२) 𑒖𑒹 𑒁𑒏𑒰𑒪𑒏 𑒮𑒧𑒨 𑒤𑒴𑒛-𑒤ॉ𑒩-𑒫𑒩𑓂𑒏 𑒂 𑒁𑒢𑓂𑒨 𑒏𑒪𑓂𑒨𑒰𑒝𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑒧𑓂𑒦 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒟𑒱।

𑒖𑒨𑒢𑒑𑒩 𑒏𑒱𑒪𑒰- 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒞𑒹𑒮𑒩 𑒏𑒱𑒪𑒰 𑒁𑒕𑒱 𑒦𑒰𑒩𑒞 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪 𑒮𑒲𑒧𑒰 𑒣𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒔𑒲𑒢 𑒖𑒨𑒣𑒳𑒩 𑒂 𑒫𑒩𑓂𑒞𑓂𑒞𑒧𑒰𑒢 𑒖𑒨𑒢𑒑𑒩 𑒪𑒑। 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰 𑒪𑒑 𑒣𑓀𑒔𑒼𑒦 𑒑𑒰𑒧𑒮𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒞𑒰𑒧𑓂𑒩 𑒁𑒦𑒱𑒪𑒹𑒐 𑒣𑒩 𑒖𑒨𑒣𑒳𑒩 𑒏𑒹𑒩 𑒫𑒩𑓂𑒝𑒢 𑒁𑒕𑒱।

𑒫𑒱𑒭𑓂𑒝𑒳

𑒯𑒳𑒪𑒰𑒮𑒣𑒙𑓂𑒙𑒲- 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒤𑒳𑒪𑒣𑒩𑒰𑒮 𑒟𑒰𑒢𑒰𑒏 𑒖𑒰𑒑𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒪𑒑 𑒯𑒳𑒪𑒰𑒮𑒣𑒙𑓂𑒙𑒲 𑒑𑒰𑒧 𑒁𑒕𑒱। 𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒣𑒰𑒟𑒩𑒏 𑒫𑒱𑒭𑓂𑒝𑒳 𑒦𑒑𑒫𑒰𑒢𑒏 𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒋𑒞𑓄 𑒁𑒕𑒱।

𑒣𑒱𑒣𑒩𑒰𑒯𑒲- 𑒪𑒾𑒏𑒯𑒰 𑒟𑒰𑒢𑒰𑒏 𑒣𑒱𑒣𑒩𑒰𑒯𑒲 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒭𑓂𑒝𑒳𑒏 𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑓂𑒞𑒱𑒏 𑒔𑒰𑒩𑒴 𑒯𑒰𑒟 𑒦𑒑𑓂𑒢 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱।

मधुवन- परिहारसँ १० किलोमीटर उत्तर नेपालक मधुवन गाममे चतुर्भुज विष्णुक मूर्त्ति अछि।

कमलादित्य स्थान- अंधरा ठाढ़ी लगमे कमलादित्य स्थानक विष्णु मंदिर कर्णाट राजा नान्यदेवक मंत्री श्रीधर दास द्वारा स्थापित भेल।

हरिहरपुर अनुमण्डलक रखवारी गाममे वृक्षक नीचाँ राखल विष्णु मूर्त्ति, गांधारशैली मे बनाओल गेल अछि।

मटिहानी- विष्णु मन्दिर

जनकपुर- वृहद् विष्णुपुराणमे मिथिलामाहात्म्यमे जनकपुर क्षेत्रक वर्णन अछि। सत्रहम शताब्दीमे संत सूर किशोरकेँ अयोध्यामे सरयू धारमे राम आ जानकीक दू टा भव्य मूर्त्ति भेटलन्हि, जकरा ओ जानकी मन्दिर, जनकपुरमे स्थापित कऽ देलन्हि। वर्त्तमान मन्दिरक स्थापना टीकमगढ़क महारानी द्वारा १९११ ई. मे भेल। नगरक चारूकात यमुनी, गेरुखा आ दुग्धवती धार अछि। राम नवमी (चैत्र शुक्ल नवमी), जानकी नवमी (वैशाख शुक्ल नवमी) आ विवाह पंचमी (अगहन शुक्ल पंचमी) पर एतऽ मेला लगैए।

अंधरा-ठाढ़ीक स्थानीय वाचस्पति संग्रहालय- गौड़ गामक यक्षिमीक भव्य मूर्त्ति एतऽ राखल अछि।

गौतम तीर्थ- कमतौल स्टेशनसँ ८ किलोमीटर पश्चिम ब्रह्मपुर गाम लग एकटा गौतम कुण्ड पुष्करणी अछि।

मुंगेरक पूब 'सीता-कुण्ड' गर्म कुण्ड अछि, सीता जी एतै पृथ्वीमे समाहित भेल छली। ठंढा जलक कुण्ड 'रामकुण्ड', लक्ष्मण कुण्ड, भरत कुण्ड, आ शत्रुघ्न कुण्ड सेहो अछि, जैयानीमे बड्ड मलिन। ई मलिन बाबू गढ़ नारकिलमे सेहो छै, बेसी पढ़ल लिखल गाममे ई आब कहाँ?

हलावर्त्त- जनकपुरसँ ३५ किलोमीटर दक्षिण पश्चिममे सीतामढ़ी नगरमे हलेश्वर शिव मन्दिर आ जानकी मन्दिर अछि। एतसँ डेढ़ किलोमीटर पर पुण्डरीक क्षेत्रमे सीताकुण्ड अछि। हलावर्त्तमे जनक द्वारा हर चलेबा काल सीता भेटलि छलि। राम नवमी (चैत्र शुक्ल नवमी) आ जानकी नवमी (वैशाख शुक्ल नवमी) पर एतऽ मेला लगैए।

फुलहर-मधुबनी जिलाक हरलाखी थानामे फुलहर गाममे जनकक पुष्पवाटिका छल जतऽ सीता फूल लोढ़ै छली।

धनुषा- जनकपुरसँ १५ किलोमीटर उत्तर धनुषा स्थानमे पीपरक गाछक नीचाँ एकटा धनुषाकार खाण्ड पड़ल अछि। रामक तोड़ल ई धनुष अछि। ऐसँ पूब बाणगंगा धार बहैए जे लक्ष्मण द्वारा बाणसँ उद्घाटित भेल छल।

सुग्गा- जनकपुर लग जलेश्वर शिवधामक समीप सुग्गा ग्राममे शुकदेवजीक आश्रम अछि। शुकदेवजी जनकसँ शिक्षा लेबाक हेतु मिथिला ऐल छला- ऐ ठाम हुनका ठहरेबाक व्यवस्था भेल छल।

सिंहेश्वर- मधेपुरासँ ५ किलोमीटरपर गौरीपुर गाम लग सिंहेश्वर शिवधाम अछि।

कपिलेश्वर- कपिल मुनि द्वारा स्थापित महादेव मधुबनीसँ ६ किलोमीटर पश्चिममे अछि।

कुशेश्वर- समस्तीपुरसँ उत्तर-पूब, लहेरियासरायसँ ६० किलोमीटर दक्षिण-पूब आ सहरसासँ २५ किलोमीटर पश्चिम ई एकटा प्रसिद्ध शिवस्थान अछि। एतऽ चिड़ै-अभयारण्य सेहो अछि जतऽ उज्जर आ कारी गैबर, लालसर, दिघौंछ, मैल, नकटा, गैरी, गगन, सिल्ली, अधानी, हरिअल, चाहा, करन, तरवा चिड़ै सभ नवम्बरसँ मार्च धरि देखबामे अबैए।

𑒮𑒱𑒧𑒩𑒠𑒯- 𑒟𑒪𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒮𑓂𑒙𑒹𑒬𑒢 𑒪𑒑 𑒬𑒱𑒫𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒥𑒮𑒰𑒍𑒪 𑒬𑒱𑒫𑒮𑒱𑓀𑒯𑒣𑒳𑒩 𑒑𑒰𑒧 𑒪𑒑 𑓖 𑒬𑒱𑒫𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩 𑒁𑒕𑒱।

𑒮𑒼𑒧𑒢𑒰𑒟- 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒮𑒾𑒩𑒰𑒚 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒮𑒦𑒰𑒑𑒰𑒕𑒲 𑒪𑒑 𑒮𑒼𑒧𑒠𑒹𑒫 𑒧𑒯𑒰𑒠𑒹𑒫 𑒕𑒟𑒱।

𑒧𑒠𑒢𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩- 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒁𑓀𑒡𑒩𑒰 𑒚𑒰𑒜𑓃𑒲𑒮𑒿 𑓔 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒣𑒴𑒥 𑒧𑒠𑒢𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒬𑒱𑒫 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒁𑒕𑒱।

𑒔𑒰𑒧𑒳𑒝𑓂𑒛𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩- 𑒯𑓀𑒯𑒰𑒣𑒳𑒩𑒧𑒹 𑒯𑒩𑒛𑓃𑒲 𑒑𑒰𑒧 𑒪𑒑 𑒔𑒰𑒧𑒳𑒝𑓂𑒛𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒱𑒞 𑒔𑒰𑒧𑒳𑒝𑓂𑒛𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒬𑒱𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒁𑒕𑒱।

𑒬𑒱𑒪𑒰𑒢𑒰𑒟- 𑒖𑒨𑒢𑒑𑒩 𑒪𑒑 𑒏𑒧𑒪𑒰 𑒡𑒰𑒩𑒏 𑒏𑒰𑒞𑒧𑒹 𑒬𑒱𑒪𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒧𑒯𑒰𑒠𑒹𑒫 𑒕𑒟𑒱।

𑒅𑒑𑓂𑒩𑒢𑒰𑒟- 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲𑒮𑒿 𑒠𑒏𑓂𑒭𑒱𑒝 𑒣𑒝𑓂𑒛𑒾𑒪 𑒮𑓂𑒙𑒹𑒬𑒢 𑒪𑒑 𑒦𑒫𑒰𑒢𑒲𑒣𑒳𑒩 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒅𑒑𑒢𑒰 𑒧𑒯𑒰𑒠𑒹𑒫𑒏 𑒬𑒱𑒫𑒪𑒱𑓀𑒑 𑒁𑒕𑒱। 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒣𑓂𑒨𑒰𑒮 𑒪𑒑𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒞𑒿 𑒅𑒑𑒢𑒰𑒩𑒴𑒣𑒲 𑒧𑒯𑒰𑒠𑒹𑒫 𑒖𑒙𑒰𑒮𑒿 𑒑𑓀𑒑𑒰𑒖𑒪 𑒢𑒱𑒏𑒰𑒪𑒱 𑒖𑒪 𑒣𑒱𑒨𑒾𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒯𑒚 𑒏𑒹𑒪𑒰𑒣𑒩 𑒌 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒣𑒩 𑒅𑒑𑒢𑒰 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒁𑒣𑒢 𑒁𑒮𑒪 𑒬𑒱𑒫𑒩𑒴𑒣𑒏 𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢 𑒠𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱।

𑒅𑒔𑓂𑒔𑒻𑒚 𑒕𑒱𑒢𑓂𑒢𑒧𑒮𑓂𑒞𑒱𑒏𑒰 𑒦𑒑𑒫𑒞𑒲- 𑒏𑒧𑒞𑒾𑒪 𑒮𑓂𑒙𑒹𑒬𑒢𑒮𑒿 𑓑𑓖 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫𑒼𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒅𑒔𑓂𑒔𑒻𑒚𑒧𑒹 𑒏𑒰𑒪𑒱𑒠𑒰𑒮 𑒦𑒑𑒫𑒞𑒲𑒏 𑒣𑒴𑒖𑒰 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰। 𑒦𑒑𑒫𑒞𑒲𑒏 𑒧𑒾𑒪𑒱𑒏 𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑒱 𑒧𑒮𑓂𑒞𑒏 𑒫𑒱𑒯𑒲𑒢 𑒁𑒕𑒱।

𑒅𑒑𑓂𑒩𑒞𑒰𑒩𑒰- 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒢 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩𑒏 𑒖𑒢𑓂𑒧𑒦𑒴𑒧𑒱 𑒧𑒯𑒱𑒭𑒲𑒧𑒹 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒢𑒏 𑒑𑒼𑒮𑒰𑒅𑒢𑒱 𑒅𑒑𑓂𑒩𑒞𑒰𑒩𑒰 𑒕𑒟𑒱।

𑒦𑒠𑓂𑒩𑒏𑒰𑒪𑒱𑒏𑒰- 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒏𑒼𑒃𑒪𑒐 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒦𑒠𑓂𑒩𑒏𑒰𑒪𑒱𑒏𑒰 𑒧𑓀𑒠𑒱𑒩 𑒁𑒕𑒱।

𑒔𑒰𑒧𑒳𑒝𑓂𑒛𑒰- 𑒧𑒳𑒖𑒤𑓂𑒤𑒩𑒣𑒳𑒩 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒧𑒹 𑒏𑒙𑒩𑒰𑒑𑒜𑓃 𑒪𑒑 𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒝𑒰 𑒫𑒰 𑒪𑒐𑒢𑒠𑒹𑒃 𑒡𑒰𑒩 𑒪𑒑 𑒠𑒳𑒩𑓂𑒑𑒰 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒔𑒝𑓂𑒛-𑒧𑒳𑒝𑓂𑒛𑒏 𑒫𑒡 𑒏𑒋𑒪 𑒑𑒹𑒪। 𑒍𑒃 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑒣𑒩 𑒄 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩 𑒁𑒕𑒱।

𑒣𑒢𑒮𑒰 𑒮𑒴𑒩𑓂𑒨 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩- 𑒯𑒵𑒯𑓂𑒩𑒰𑒢𑒣𑒳𑒩𑒧𑒹 𑒮𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧𑒮𑒿 𑒣𑒰𑒿𑒔 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 𑒣𑒢𑒮𑒰 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒮𑒰𑒜𑓃𑒹 𑒔𑒰𑒩𑒱 𑒤𑒲𑒙𑒏 𑒦𑒫𑓂𑒨 𑒮𑒴𑒩𑓂𑒨 𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒦𑒹𑒙𑒪 𑒁𑒕𑒱।

𑒔𑒻𑒢𑓂𑒣𑒳𑒩 𑒮𑒯𑒩𑒮𑒰- 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒋𑒏𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒢𑒲𑒪𑒏𑓀𑒚 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩, 𑒮𑓀𑒑𑒧𑒹 𑒂𑒠𑒱𑒏𑒰𑒪𑒲𑒢 𑒦𑒫𑓂𑒨 𑒏𑒰𑒪𑒲-𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒌 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒯𑒰𑒬𑒱𑒫𑒩𑒰𑒞𑓂𑒩𑒱 𑒂 𑒏𑒰𑒪𑒲𑒣𑒴𑒖𑒰 𑒥𑒛𑓃 𑒡𑒴𑒧𑒡𑒰𑒧𑒮𑒿 𑒔𑒻𑒢𑓂𑒣𑒳𑒩𑒧𑒹 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱।

𑒔𑒢𑒯𑒰, 𑒥𑒢𑒧𑒢𑒐𑒲, 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝𑒱𑒨𑒰𑒿𑒧𑒹 𑒢𑒩𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒁𑒫𑒞𑒰𑒩𑒏 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒁𑒕𑒱, 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒐𑒼𑒯 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒣𑒻𑒒 𑒣𑒰𑒟𑒩 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒅𑒧𑒹 𑒖𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒐𑒮𑒥𑒻 𑒞𑒿 𑒥𑒛𑓃𑒲 𑒏𑒰𑒪 𑒡𑒩𑒱 𑒑𑒼-𑒑𑒾𑒿 𑒂𑒫𑒰𑒖 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒩𑒯𑒞। 𑒃 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒂𑒥 𑒢𑒩𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒦𑒑𑒫𑒰𑒢𑒏 𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑒱 𑒂 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮 𑒫𑒱𑒏𑒮𑒱𑒞 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒋𑒞𑓂𑒞𑒻 𑒢𑒩𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒣𑒰𑒟𑒩 𑒐𑒰𑒛𑓃 𑒁𑒫𑒞𑒰𑒩𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪।

𑒥𑒮𑒱𑒮𑓂𑒚𑒲- 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒹𑒢𑒲𑒣𑒙𑓂𑒙𑒲 𑒟𑒰𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒏𑒧𑒞𑒾𑒪 𑒩𑒹𑒪𑒫𑒹 𑒮𑓂𑒙𑒹𑒬𑒢𑒮𑒿 𑓖 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒣𑒴𑒥 𑒂 𑒏𑒣𑒱𑒪𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑒮𑒿 𑓔 𑒏𑒱𑒪𑒼𑒧𑒲𑒙𑒩 𑒣𑒬𑓂𑒔𑒱𑒧 𑒥𑒮𑒱𑒮𑓂𑒚𑒲 𑒑𑒰𑒧 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒩𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 𑒧𑒯𑒰𑒏𑒫𑒱 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒖𑒢𑓂𑒧-𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒃 𑒑𑒰𑒧 𑒁𑒕𑒱।

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒲𑒮 𑒙𑒰 𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡 𑒣𑒲𑒚- 𑓑𑒑𑒱𑒩𑒱𑒖𑒰𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 (𑒤𑒳𑒪𑒯𑒩, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲), 𑓒𑒠𑒳𑒩𑓂𑒑𑒰𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 (𑒅𑒔𑒻𑒚, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲), 𑓓𑒩𑒰𑒖𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩𑒲 (𑒛𑒼𑒐𑒩, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲), 𑓔𑒦𑒳𑒫𑒢𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩𑒲𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 (𑒦𑒑𑒫𑒞𑒲𑒣𑒳𑒩, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲), 𑓕 𑒦𑒠𑓂𑒩𑒏𑒰𑒪𑒱𑒏𑒰 (𑒏𑒼𑒃𑒪𑒐, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲), 𑓖𑒔𑒰𑒧𑒳𑒝𑓂𑒛𑒰 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 (𑒣𑒔𑒰𑒯𑒲, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲), 𑓗𑒮𑒼𑒢𑒰𑒧𑒰𑒃 (𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩, 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪), 𑓘𑒨𑒼𑒑𑒢𑒱𑒠𑓂𑒩𑒰 (𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩, 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪), 𑓙𑒏𑒰𑒪𑒱𑒏𑒰 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 (𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢), 𑓑𑓐𑒩𑒰𑒖𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩𑒲 𑒠𑒹𑒫𑒲 (𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩, 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪), 𑓑𑓑𑒕𑒱𑒢𑓂𑒢𑒧𑒮𑓂𑒞𑒰 𑒠𑒹𑒫𑒲 (𑒅𑒖𑒰𑒢, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲), 𑓑𑓒𑒥𑒢𑒠𑒳𑒩𑓂𑒑𑒰 (𑒐𑒩𑒩𑒐, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲), 𑓑𑓓𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩𑒲 𑒠𑒹𑒫𑒲 (𑒮𑒩𑒱𑒮𑒥, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲), 𑓑𑓔𑒠𑒹𑒫𑒲-𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 (𑒁𑓀𑒡𑒩𑒰 𑒚𑒰𑒜𑓃𑒲, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲), 𑓑𑓕𑒏𑓀𑒏𑒰𑒪𑒲 𑒠𑒹𑒫𑒲 (𑒦𑒰𑒩𑒞 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪 𑒮𑒲𑒧𑒰 𑒂 𑒩𑒰𑒧𑒥𑒰𑒑 𑒣𑓂𑒪𑒹𑒮, 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰), 𑓑𑓖𑒅𑒑𑓂𑒩𑒞𑒰𑒩𑒰 (𑒧𑒯𑒱𑒭𑒲, 𑒮𑒯𑒩𑒮𑒰), 𑓑𑓗𑒏𑒰𑒞𑓂𑒨𑒰𑒨𑒢𑒲 𑒠𑒹𑒫𑒲 (𑒥𑒠𑒪𑒰𑒒𑒰𑒙, 𑒮𑒯𑒩𑒮𑒰), 𑓑𑓘𑒣𑒳𑒩𑒢 𑒠𑒹𑒫𑒲(𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝𑒱𑒨𑒰𑒿), 𑓑𑓙𑒏𑒰𑒪𑒲 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 (𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰), 𑓒𑓐𑒔𑒝𑓂𑒛𑒲𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢(𑒧𑒳𑓀𑒑𑒹𑒩),

५२ जनकपुर परिक्रमाक १५ स्थल आ ओकर मुख्य देवता १ हनुमाननगर- हनुमानजी, २कल्याणेश्वर- शिवलिंग, ३गिरिजा-स्थान- शक्ति, ४मटिहानी- विष्णु मन्दिर, ५जलेश्वर- शिवलिंग, ६मड़ई- माण्डव ऋषि, ७ ध्रुव कुण्ड- ध्रुव मन्दिर, ८कंचन वन- कोनो मन्दिर नै मात्र मनोरम दृश्य, ९पर्वत- पाँच टा पर्वत, १०धनुषा- शिव धनुषक टुकड़ी, ११सतोखड़ी- सप्तर्षिक सात टा कुण्ड, १२हरुषाहा- विमलागंगा, १३ करुणा- कोनो मन्दिर नै मात्र मनोरम दृश्य, १४ विसौल- विश्वामित्र मन्दिर आ १५जनकपुर।

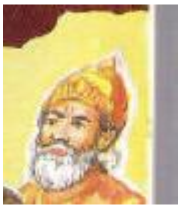
दरभंगा कैथोलिक चर्च- १८९१मे स्थापित ई चर्च १८९७ केर भूकम्पमे क्षतिग्रस्त भऽ गेल। एकरा होली रोजेरी चर्च सेहो कहल जाइए। सेंट फ्रांसिस ऑसिसी चर्च मुजफ्फरपुरमे अछि।

भिखा सलामी मजार- गंगासागर पोखरि दरभंगाक महाराजपर ई मजार अछि। मकदूम बाबाक मजार:ललित नारायण मिथिला विश्वविद्यालय आ कामेश्वर सिंह संस्कृत विश्वविद्यालय दरभंगाक बीच स्थित ई मजार हिन्दू आ मुस्लिम मतावलम्बीक एकटा पावन स्थान अछि। दरभंगा टावर मस्जिद इस्लाम मतावलम्बीक एकटा भव्य मस्जिद आ धार्मिक स्थल अछि।

विदेह मिथिला रत्न

[illegible]

[illegible]

वैदिक जनक

[illegible]

वाल्मीकि

सीतापति राम

𑒣𑒞𑒱 𑒕𑒟𑒱 𑒂 𑒋𑒞𑒨𑒮𑒿 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒩𑒰𑒖𑒰𑒏 𑒮𑒳𑒠𑒵𑒜𑓃 𑒣𑒩𑒧𑓂𑒣𑒩𑒰 𑒠𑒹𑒐𑒥𑒰𑒧𑒹 𑒁𑒥𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। �𑒏𑒵𑒞𑒱 𑒖𑒢𑒏� 𑒮𑒲𑒩𑒡𑓂𑒫𑒖𑒏 𑒥𑒰𑒠𑒏 𑓑𑓘𑒧 𑒣𑒳𑒮𑓂𑒞𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒏𑒵𑒞𑒱 𑒯𑒱𑒩𑒝𑓂𑒨𑒢𑒰𑒦𑒏 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒕𑒪𑒰𑒯 𑒂 𑒖𑒢𑒏 𑒥𑒯𑒳𑒪𑒰𑒬𑓂𑒫𑒏 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒨𑒰𑒖𑓂𑒘𑒫𑒪𑓂𑒏𑓂𑒨 𑒯𑒱𑒩𑒝𑓂𑒨𑒢𑒰𑒦𑒏 𑒬𑒱𑒭𑓂𑒨 𑒕𑒪𑒰𑒯, 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰𑒮𑒿 𑒨𑒼𑒑𑒏 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒪𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒏𑒩𑒰𑒪 𑒖𑒢𑒏 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝 𑒨𑒳𑒫𑒞𑒲𑒏 𑒬𑒲𑒪- 𑒁𑒣𑒯𑒩𑒝𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮 𑒦𑒹𑒪 𑒂 𑒖𑒢𑒏 𑒩𑒰𑒖𑒫𑓀𑒬 𑒮𑒧𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪 (𑒮𑓀𑒠𑒩𑓂𑒦 𑒁𑒬𑓂𑒫𑒒𑒼𑒭- 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡𑒔𑒩𑒱𑒞 𑒂 𑒏𑒾𑒙𑒱𑒪𑓂𑒨- 𑒁𑒩𑓂𑒟𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩)।

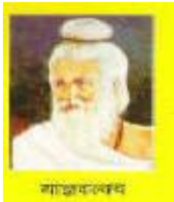
𑒪𑒫 𑒏𑒳𑒬

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒒 𑒧𑒰𑒟𑒫

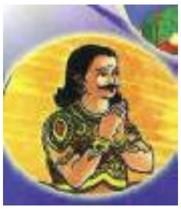
𑒬𑒞𑒣𑒟 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝𑒏 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒒 𑒧𑒰𑒟𑒫𑒏 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒂𑒑𑒧𑒢, 𑒂𑒑𑒱 𑒮𑒠𑒰𑒢𑒲𑒩𑒰𑒮𑒿 𑒂𑒑𑒰𑒿 𑒢𑒯𑒱 𑒥𑒜𑓃𑒥𑒰𑒏 𑒨𑒞𑓂𑒩।

𑒬𑒞𑒣𑒟 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝𑒏 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒒𑒧𑒰𑒟𑒫 𑒂 𑒣𑒳𑒩𑒰𑒝𑒏 𑒢𑒧𑒱 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒑𑒼𑒙𑒹𑒏 𑒣𑒳𑒩𑒼𑒯𑒱𑒞 𑒑𑒼𑒞𑒧 𑒕𑒟𑒱 𑒮𑒹 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒋𑒏𑒹 𑒕𑒟𑒱 𑒂 𑒋𑒞𑒋𑒮𑒿 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑒧𑓂𑒦।

𑒫𑒰𑒖𑒮𑒢𑒹𑒨𑒲 𑒨𑒰𑒖𑓂𑒘𑒫𑒪𑓂𑒏𑓂𑒨

𑒨𑒰𑒖𑓂𑒘𑒫𑒪𑓂𑒏𑓂𑒨 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒠𑒰𑒩𑓂𑒬𑒢𑒱𑒏 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒏𑒵𑒞𑒱 𑒖𑒢𑒏𑒏 𑒠𑒩𑒥𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒧𑒰𑒞𑒰𑒏 𑒫𑒰 𑒣𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒮𑒧𑓂𑒦𑒫𑒞𑓁 𑒫𑒰𑒖𑒮𑒢𑒲 𑒕𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒍𑒢𑒰 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒠𑒹𑒫𑒩𑒰𑒞𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒰𑒢𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒨𑒰𑒖𑓂𑒘𑒫𑒪𑓂𑒏𑓂𑒨 𑓑 𑒬𑒳𑒏𑓂𑒪 𑒨𑒖𑒳𑒩𑓂𑒫𑒹𑒠, 𑓒 𑒬𑒞𑒣𑒟 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝, 𑓓𑒫𑒵𑒯𑒠𑒰𑒩𑒝𑓂𑒨𑒏 𑒅𑒣𑒢𑒱𑒭𑒠 𑒂 𑓔𑒨𑒰𑒖𑓂𑒘𑒫𑒪𑓂𑒏𑓂𑒨 𑒮𑓂𑒧𑒵𑒞𑒱𑒏 𑒠𑒵𑒭𑓂𑒙𑒰/𑒪𑒹𑒐𑒏 𑒕𑒟𑒱।

𑒁𑓀𑒑𑒩𑒰𑒖 𑒏𑒩𑓂𑒝

𑒫𑒻𑒬𑒹𑒭𑒱𑒏 𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢 𑒏𑒝𑒰𑒠

𑒫𑒻𑒬𑒹𑒭𑒱𑒏 𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢 𑒏𑒝𑒰𑒠

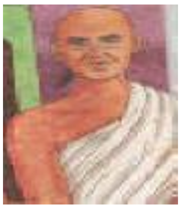
𑒧𑒯𑒰𑒫𑒲𑒩 𑒖𑒻𑒢 𑓕𑓙𑓙-𑓕𑓒𑓗

𑒧𑒯𑒰𑒫𑒲𑒩 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒧𑒹 𑒕𑒯 𑒙𑒰 𑒫𑒮𑓂𑒮𑒰𑒫𑒰𑒮 𑒥𑒱𑒞𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱।

गौतम बुद्ध जन्म ५६३- ४८३

ओना तँ महावीर विदेहमे छह टा वर्षावास बितओने छथि मुदा बुद्ध एकोटा नै मुदा मिथिलामे बौद्ध धर्मक प्रभाव पछाति बढ़ल बुद्ध वैशाली नगरीमे आम्रपालीक उद्यानमे लिच्छवीगणकेँ सन्देश देने छलाह।

चाणक्य जन्म ३५०- २८३

चरम आ वणिकि क्षेत्रमे कौटिल्यक अर्थशास्त्र आ याज्ञवल्क्य स्मृतिमे बहुत समानता अछि जे चाणक्यक मिथिलावासी होयबाक प्रमाण अछि।

अर्थशास्त्रमे(१.६ विनयाधिकारिके प्रथमाधिकरणे षष्ठोऽध्यायः इन्द्रियजये अरिषड्वर्गत्यागः) कराल जनकक पतनक सेहो चर्चा अछि।

तद्विरुद्धवृत्तिरवश्येन्द्रियश्चातुरन्तोऽपि राजा सद्यो विनश्यति- यथा दाण्डक्यो नाम भोजः कामाद् ब्राह्मणकन्यामभिमन्यमानः सबन्धुराष्ट्रो विननाश करालश्च वैदेहः,।

चन्द्रगुप्त मौर्य चाणक्यक शिष्य जन्म ३४०- २९३

चाणक्यक शिष्य

आर्यभट्ट वैज्ञानिक ४७६- ५५०

पञ्जीमे आर्यभट्टक विवरण- (२७) (३४०८) महपितयिः मंगरौनी माण्डर सँ पीताम्बर सुत दामू दौ माण्डर सँ बीजी त्रिनयनभट्टः ए सुतो ***आर्यभट्टः*** ए सुतो उदयभट्टः ए सुतो बलियभट्ट ए सुतो सुलोचनभट (सुनयनभट्ट) ए सुतो भट्ट ए सुतो चरमजटीमिश्र ए सुतो चाराजटी मिश्र ए सुतोब्रह्मजनी मिश्र ए सुतो त्रिपुरजटी मिश्र ए सुत विघुजटी मिश्र ए सुतो अजयसिंहः ए सुतो बलियसिंहः ए सुतो ए सुतो आदिवराहः ए सुतो महोवराहः ए सुतो दुर्योधन सिंहः ए सुतो सोढ़र जयसिंहत्कायाप्यास्त्रास महास्त्र विद्या पारङ्गत महामहोपाध्याय यः नरसिंहः॥

सिद्ध सरहपाद ७००- ७८०

सरहपाद-�सिद्धपीठ मरु पढ़मे पढ़थिउ , माण्ड पविन्तौ विसिरउ एमरउ�।मिथिलामे अक्षरारम्भ सिद्धिरस्तु लकर पूर्वमे सिद्धिरस्तु, गणेशजीक अंकुश आँजी, लिखल जाइत अछि। मिथिलामे ई चाराणा जे माँड़ पलिसँ स्मरण शक्ति क्षीण होइत अछि; ई सरहपादक मिथिलावासी होएबाक प्रमाण अछि।

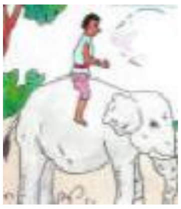

आदि शंकराचार्य ७८८- ८२० मंडन मिश्रसँ शास्त्रार्थ

मूल गोनू झा १०५०-११५०

करमहे सोनकरियाम गोनू झाक वंशज पञ्जीमे अछि- महामहोपाध्याय यदुनाथ गोनू पञ्जीक अनुसार पीढ़ीक गणना करबासँ गोनूक जन्म (गोनूक सोनकरियाम करमहे-वत्समे २४म पीढ़ी पर भेल अछि) *आर्यभट्टक बाद (आर्यभट्टक माण्डर-काश्यपमे ३९ म पीढ़ी पर भेल अछि) आ विद्यापतिक पहिने (विद्यापतिक विषेबार बलिआस-काश्यपमे १४म पीढ़ी पर भेल अछि)* लगभग १०५० ई.मे सक्रिय होएत अछि। कारण एहि तरहेँ एक पीढ़ीकेँ ४० सँ गुणा केला सँ आर्यभट्टक जन्म लगभग ४७६ ई. आ विद्यापतिक जन्म लगभग १३५० ई. अबैत अछि जे इतिहाससम्मत अछि।

कृष्णाराम आ हाथी सुवरन

मिथिलाक यादव (गुआर) जातिक लोकदेवता कृष्णाराम अपन हाथी सुवरनपर सवार।

वंशीधर ब्राह्मण

छेछन महराज

मिथिलाक डोम जातिक लोकदेवता

दीना- भदरी

मिथिलाक मुसहर जातिक लोकदेवता

ज्योति पँजियार

राजा सलहेस

मिथिलाक दूषवंशी (दुसाध) जातिक लोकदेवता

दुलरा दयाल

गोनू झाक गाम भरौड़ाक राजकुमार, "बहुरा गोढ़िन नटुआ दयाल" लोककथाक मुख्य कथानायक।

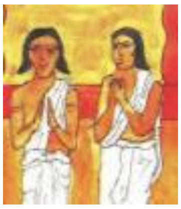
कालिदास

𑒦𑒩𑒾𑒛𑓃𑒰𑒧𑒹 𑒋𑒐𑒢𑒼 𑒯𑒳𑒢𑒱𑒏𑒩 𑒑𑒯𑓂𑒫𑒩 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱।

𑒥𑒲𑒩𑓂𑒨 𑒏𑒰𑒨𑒮𑓂𑒟

𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭-𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒧𑒹 𑒧𑒵𑒞𑓂𑒨𑒳𑒏𑒰𑒪𑒧𑒹 𑒑𑓀𑒑𑒰 𑒢𑒠𑒲𑒏 𑒂𑒨𑒥 𑒂 𑒥𑒲𑒩𑓂𑒨- 𑒏𑒰𑒨𑒮𑓂𑒟𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒣𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒮𑒧𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡 𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒥𑒰𑒠𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒪𑓄 𑒏𑓄 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒣𑓂𑒩𑒔𑒪𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪।

𑒩𑒰𑒡𑒰𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝 𑒂 𑒏𑒩𑓂𑒞𑓂𑒞𑒰𑒩𑒰𑒧 𑒧𑒪𑓂𑒪𑒱𑒏

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒁𑒧𑒞𑒰 𑒒𑒩𑒰𑒢𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑒧𑓂𑒦𑒱𑒏 𑒑𑒫𑒻𑒨𑒰।

𑒧𑒯𑒰𑒩𑒰𑒖 𑒢𑒰𑒢𑓂𑒨𑒠𑒹𑒫

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒏𑒩𑓂𑒝𑒰𑒙 𑒫𑓀𑒬𑒏 𑓑𑓐𑓙𑓗 𑒄. 𑒧𑒹 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒢𑒰। 𑓑𑓑𑓔𑓗 𑒄. 𑒧𑒹 𑒧𑒵𑒞𑓂𑒨𑒳।

𑒧𑒪𑓂𑒪𑒠𑒹𑒫

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒏𑒩𑓂𑒝𑒰𑒙 𑒫𑓀𑒬𑒏 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒏 𑒢𑒰𑒢𑓂𑒨𑒠𑒹𑒫𑒏 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩। 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒑𑓀𑒡𑒫𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒩𑒰𑒖𑒣𑒴𑒞 𑒧𑒪𑓂𑒪𑒠𑒹𑒫𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒥𑒲𑒖𑒲𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭 𑒧𑒰𑒢𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱।

𑒧𑒯𑒰𑒩𑒰𑒖 𑒯𑒩𑒮𑒱𑓀𑒯𑒠𑒹𑒫

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒏𑒩𑓂𑒝𑒰𑒙 𑒫𑓀𑒬𑒏। 𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒩𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒝-𑒩𑒞𑓂𑒢𑒰𑒏𑒩𑒧𑒹 𑒯𑒩𑒮𑒱𑓀𑒯𑒠𑒹𑒫 𑒢𑒰𑒨𑒏 𑒂𑒏𑒱 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑓑𑓒𑓙𑓔 𑒄. 𑒧𑒹 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒂 𑓑𑓓𑓐𑓗 𑒄. 𑒧𑒹 𑒩𑒰𑒖𑒮𑒱𑓀𑒯𑒰𑒮𑒢। 𑒒𑒱𑒨𑒰𑒮𑒳𑒠𑓂𑒠𑒲𑒢 𑒞𑒳𑒑𑒪𑒏𑒮𑒿 𑓑𑓓𑓒𑓔-𑓒𑓕 𑒄. 𑒧𑒹 𑒯𑒰𑒩𑒱𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪 𑒣𑒪𑒰𑒨𑒢। 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒣𑒘𑓂𑒖𑒲-𑒣𑓂𑒩𑒥𑒢𑓂𑒡𑒏 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝, 𑒏𑒰𑒨𑒮𑓂𑒟 𑒂 𑒏𑓂𑒭𑒞𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒧𑒡𑓂𑒨 𑒂𑒡𑒱𑒏𑒰𑒩𑒱𑒏 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒏, 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝𑒏 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒑𑒳𑒝𑒰𑒏𑒩 𑒗𑒰, 𑒏𑒩𑓂𑒝 𑒏𑒰𑒨𑒮𑓂𑒟𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒬𑓀𑒏𑒩𑒠𑒞𑓂𑒞, 𑒂 𑒏𑓂𑒭𑒞𑓂𑒩𑒱𑒨𑒏 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒫𑒱𑒖𑒨𑒠𑒞𑓂𑒞 𑒋𑒯𑒲 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧𑒞𑒨𑒰 𑒢𑒱𑒨𑒳𑒏𑓂𑒞 𑒦𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒯𑒩𑒮𑒱𑓀𑒯𑒠𑒹𑒫𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒩𑒝𑒰𑒮𑒿- 𑒂 𑒄 𑒯𑒩𑒮𑒱𑓀𑒯𑒠𑒹𑒫 𑒢𑒰𑒢𑓂𑒨𑒠𑒹𑒫𑒏 𑒫𑓀𑒬𑒖 𑒕𑒪𑒰𑒯, 𑒖𑒹 𑒢𑒰𑒢𑓂𑒨𑒠𑒹𑒫 𑒏𑒩𑓂𑒝𑒰𑒙 𑒫𑓀𑒬𑒏 𑓑𑓐𑓐𑓙 𑒬𑒰𑒏𑒹𑒧𑒹 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒢𑒰 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒟𑒱- 𑒢𑒢𑓂𑒠𑒻𑒠 𑒬𑒳𑒢𑓂𑒨𑓀 𑒬𑒬𑒲 𑒬𑒰𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒭𑒹 (𑓑𑓐𑓑𑓙 𑒬𑒰𑒏𑒹) 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒣𑒝𑓂𑒛𑒱𑒞 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒬𑒰𑒏𑒹 𑓑𑓒𑓔𑓘 𑒞𑒠𑒢𑒳𑒮𑒰𑒩 𑓑𑓓𑓒𑓖 𑒄. 𑒧𑒹 𑒣𑒘𑓂𑒖𑒲-𑒣𑓂𑒩𑒥𑒢𑓂𑒡𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒧𑒰𑒢 𑒮𑓂𑒫𑒩𑒴𑒣𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑒧𑓂𑒦𑒏 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒝𑒨 𑒏𑒋𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒣𑒳𑒢𑓁 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒧𑒰𑒢 𑒮𑓂𑒫𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒟𑒼𑒛𑓃 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡𑓂𑒨𑒰 𑒫𑒱𑒪𑒰𑒮𑒲 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒹𑒬 𑒧𑒯𑒰𑒩𑒰𑒖 𑒧𑒰𑒡𑒫 𑒮𑒱𑓀𑒯𑒮𑒿 𑓑𑓗𑓖𑓐 𑒄. 𑒧𑒹 𑒂𑒠𑒹𑒬 𑒏𑒩𑒫𑒰𑒋 𑒣𑒘𑓂𑒖𑒲𑒏𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒬𑒰𑒐𑒰 𑒣𑒳𑒮𑓂𑒞𑒏𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒝𑒨𑒢 𑒏𑒩𑒥𑒍𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱।

𑒧𑓀𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒑𑒝𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒏𑒩𑓂𑒝𑒰𑒙 𑒫𑓀𑒬𑒏 𑒢𑒩𑒹𑒬 𑒯𑒩𑒮𑒱𑓀𑒯𑒠𑒹𑒫𑒏 𑒧𑓀𑒞𑓂𑒩𑒲। *𑒮𑒳𑒑𑒞𑒱𑒮𑒼𑒣𑒰𑒢𑒧𑒹* 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒮𑒰𑓀𑒫𑒻𑒡𑒰𑒢𑒱𑒏 𑒃𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒝𑒢।

𑒍𑒏𑒩 𑒥𑒰𑒠 𑒣𑒰𑒿𑒖𑒱𑒧𑒹 (𑒏𑒧𑓂𑒣𑒢𑒲 𑒏𑒰𑒪 𑒫𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞𑓁 𑓑𑓖𑓐𑓐 𑒬𑒰𑒏𑒹 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑓑𑓖𑓗𑓘 𑒃. 𑒫𑒰𑒮𑓂𑒞𑒫𑒧𑒹 𑒧𑒰𑒡𑒫 𑒮𑒱𑓀𑒯𑒏 𑒥𑒰𑒠𑒧𑒹 𑓑𑓘𑓐𑓐 𑒃.𑒏 𑒂𑒮𑒣𑒰𑒮) *𑒬𑓂𑒩𑒼𑒞𑓂𑒩𑒱𑒨* 𑒢𑒰𑒧𑒏 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒢𑒫 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝 𑒅𑒣𑒖𑒰𑒞𑒱𑒏 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒧𑒹 𑒅𑒞𑓂𑒣𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒦𑒹𑒪।

𑒧𑒲𑒢𑒰𑓀 𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒧𑒳𑒮𑒪𑒧𑒰𑒢 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡 𑒪𑒼𑒏𑒑𑒰𑒟𑒰𑒏 𑒢𑒰𑒨𑒏।

𑒁𑒧𑒩 𑒥𑒰𑒥𑒰

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒧𑒪𑒰𑒯 𑒖𑒰𑒞𑒱𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒠𑒹𑒫𑒞𑒰।

𑒑𑒩𑒲𑒥𑒢 𑒥𑒰𑒥𑒰

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒡𑒼𑒥𑒲 𑒖𑒰𑒞𑒱𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒠𑒹𑒫𑒞𑒰।

𑒪𑒰𑒪𑒥𑒢 𑒥𑒰𑒥𑒰

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒧𑒏𑒰𑒩 𑒖𑒰𑒞𑒱𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒠𑒹𑒫𑒞𑒰।

𑒥𑓀𑒚𑒰 𑒔𑒧𑒰𑒩

𑒏𑒰𑒩𑒱𑒐 𑒣𑓀𑒖𑒱𑒨𑒰𑒩

𑒪𑒼𑒩𑒱𑒏

𑒩𑒰𑒨 𑒩𑒝𑒣𑒰𑒪

𑒁𑒨𑒰𑒔𑒲 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩

𑒣𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒯𑒧 𑒬𑒞𑒰𑒥𑓂𑒠𑒲𑒏 𑒦𑒫𑒢𑒰𑒟 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒥𑒛 𑒣𑒻𑒒 𑒢𑒻𑒨𑓂𑒨𑒰𑒨𑒱𑒏 𑒕𑒪𑒰𑒯 𑒂 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒏𑒏𑒩𑒼𑒮𑒿 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒫𑒮𑓂𑒞𑒳𑒏 𑒨𑒰𑒔𑒢𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒋𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱, 𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑒦 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒁𑒨𑒰𑒔𑒲 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒏𑒯𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱।

𑒬𑓀𑒏𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩

"𑒥𑒰𑒪𑒼𑓄𑒯𑓀 𑒖𑒑𑒠𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒢 𑒧𑒹 𑒥𑒰𑒪𑒰 𑒮𑒩𑒮𑓂𑒫𑒞𑒲। 𑒁𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝𑒹 𑒣𑓀𑒔𑒧𑒹 𑒫𑒩𑓂𑒭𑒹 𑒫𑒩𑓂𑒝𑒨𑒰𑒧𑒱 𑒖𑒑𑒞𑓂𑒞𑓂𑒩𑒨𑒧𑓂॥" 𑒏 𑒫𑒏𑓂𑒞𑒰। 𑒣𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒯𑒧 𑒬𑒞𑒰𑒥𑓂𑒠𑒲𑒧𑒹 𑒦𑒫𑒢𑒰𑒟 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩𑒏 𑒒𑒩𑒧𑒹 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒮𑒩𑒱𑒮𑒥 𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒬𑓀𑒏𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩𑒏 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒦𑒹𑒪।𑒬𑓀𑒏𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒧𑒯𑒰𑒩𑒰𑒖 𑒦𑒻𑒩𑒫 𑒮𑒱𑓀𑒯𑒏 𑒏𑒢𑒱𑒭𑓂𑒚 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭𑒼𑒞𑓂𑒞𑒧𑒠𑒹𑒫𑒏 𑒂𑒬𑓂𑒩𑒱𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒋𑒏𑒩 𑒫𑒩𑓂𑒝𑒢 𑒩𑒮𑒰𑒩𑓂𑒝𑒫 𑒑𑓂𑒩𑓀𑒟𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒙𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒬𑓀𑒏𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒏𑒫𑒱, 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒏𑒰𑒩, 𑒡𑒩𑓂𑒧𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒂 𑒢𑓂𑒨𑒰𑒨- 𑒫𑒻𑒬𑒹𑒭𑒱𑒏𑒏 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒐𑓂𑒨𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒩𑒯𑒟𑒱।𑒬𑓀𑒏𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒑𑓂𑒩𑓀𑒟𑒰𑒫𑒪𑒲- 𑓑𑒑𑒾𑒩𑒲 𑒠𑒱𑒑𑒧𑓂𑒥𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒯𑒮𑒢 𑓒𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝 𑒫𑒱𑒢𑒼𑒠 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑓓𑒧𑒢𑒼𑒦𑒫𑒣𑒩𑒰𑒦𑒫 𑒢𑒰𑒙𑒏𑓔𑒩𑒮𑒰𑒩𑓂𑒝𑒫𑓕𑒠𑒳𑒩𑓂𑒑𑒰- 𑒙𑒲𑒏𑒰𑓖𑒫𑒰𑒠𑒱𑒫𑒱𑒢𑒼𑒠𑓗𑒫𑒻𑒬𑒹𑒭𑒱𑒏 𑒮𑒴𑒞𑓂𑒩 𑒣𑒩 𑒅𑒣𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩𑓘𑒏𑒳𑒮𑒳𑒧𑒰𑓀𑒖𑒪𑒱 𑒣𑒩 𑒂𑒧𑒼𑒠𑓙𑒐𑒝𑓂𑒛𑒢𑒐𑒝𑓂𑒛- 𑒐𑒰𑒠𑓂𑒨 𑒙𑒲𑒏𑒰 𑓑𑓐𑒕𑒢𑓂𑒠𑒼𑒑𑒰𑒯𑓂𑒢𑒱𑒏𑒼𑒠𑓂𑒡𑒰𑒩 𑓑𑓑𑒬𑓂𑒩𑒰𑒠𑓂𑒡 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒲𑒣 𑓑𑓒𑒣𑓂𑒩𑒰𑒨𑒬𑓂𑒔𑒱𑒞 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒲𑒣।

𑒣𑒏𑓂𑒭𑒡𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩

𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒮𑒧𑒏𑒰𑒪𑒲𑒢 𑒖𑒨𑒠𑒹𑒫 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩, 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒁𑒏𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒞𑒩𑓂𑒏𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒣𑒏𑓂𑒭𑒡𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩𑒏 𑒢𑒰𑒧𑒮𑒿 𑒖𑒰𑒢𑒪 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯।

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒂𑒠𑒱𑒏𑒫𑒱 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 (𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒩𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫)

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒂𑒠𑒱𑒏𑒫𑒱 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 (𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒔𑒩𑒱𑒞𑓂𑒩: 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒔𑒩𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢𑒮𑒿 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒧𑒰𑒡𑓂𑒨𑒧 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰)

𑒏𑒫𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒩𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩(𑒪𑒑𑒦𑒑 𑓑𑓒𑓗𑓕-𑓑𑓓𑓕𑓐)𑒮𑒿 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 (𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒩𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩𑒏 𑒑𑓂𑒩𑒢𑓂𑒟𑒧𑒹 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒁𑒕𑒱), 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒂𑒠𑒱 𑒏𑒫𑒱 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞 𑒂 𑒁𑒫𑒯𑒙𑓂𑒚𑒏 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒚𑒏𑓂𑒏𑒳𑒩𑓁𑒮𑒿 𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒮𑒧𑓂𑒦𑒫𑒞𑓁 𑒥𑒱𑒮𑓂𑒤𑒲 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒫𑒰𑒩𑒫𑒩 𑒏𑒰𑒨𑒮𑓂𑒟𑒏 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒧𑒯𑒹𑒬 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩𑒏 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒣𑒩𑒧𑓂𑒣𑒩𑒰𑒏 𑒫𑒙𑒱𑒣𑒞 𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒣𑒠𑒰𑒫𑒪𑒲𑒏 (𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒩𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩𑒮𑒿 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫𑒮𑒿) 𑒢𑒵𑒞𑓂𑒨-𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱।𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒩𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑓁- 𑒏𑒬𑓂𑒧𑒲𑒩𑒏 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒫 𑒑𑒳𑒣𑓂𑒞 (𑒠𑒬𑒧 𑒬𑒞𑒰𑒥𑓂𑒠𑒲𑒏 𑒁𑒢𑓂𑒞 𑒂 𑒋𑒑𑒰𑒩𑒯𑒧 𑒬𑒞𑒰𑒥𑓂𑒠𑒲𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑒧𑓂𑒦)- 𑒑𑓂𑒩𑒢𑓂𑒟 �𑒃𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒞𑓂𑒨𑒦𑒱𑒖𑓂𑒘𑒰- 𑒫𑒱𑒧𑒩𑓂𑒬𑒱𑒢𑒲� 𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒅𑒪𑓂𑒪𑒹𑒐 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒟𑒱। 𑒬𑓂𑒩𑒲𑒡𑒩 𑒠𑒰𑒮𑒏 𑒮𑒠𑒳𑒏𑓂𑒞𑒱𑒏𑒩𑓂𑒝𑒰𑒧𑒵𑒞, (𑒩𑒔𑒢𑒰 𑓑𑓑 𑒤𑒩𑒫𑒩𑒲 𑓑𑓒𑓐𑓖, 𑒧𑒡𑓂𑒨𑒏𑒰𑒪𑒲𑒢 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰, 𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩)- 𑒬𑓂𑒩𑒲𑒡𑒩 𑒠𑒰𑒮 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒣𑒰𑒿𑒔 𑒙𑒰 𑒣𑒠 𑒅𑒠𑓂𑒡𑒵𑒞 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒟𑒱 𑒖𑒹 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒣𑒠𑒰𑒫𑒪𑒲𑒏 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒕𑒲।

�𑒖𑒰𑒫 𑒢 𑒧𑒰𑒪𑒞𑒲 𑒏𑒩 𑒣𑒩𑒑𑒰𑒮

𑒞𑒰𑒫𑒹 𑒢 𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒧𑒡𑒳𑒏𑒩 𑒫𑒱𑒪𑒰𑒮� 𑒂

�𑒧𑒳𑒢𑓂𑒠𑒪 𑒧𑒳𑒏𑒳𑒪 𑒏𑒧𑒪 𑒧𑒏𑒩𑒢𑓂𑒠�

𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒩𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩 (𑓑𑓒𑓗𑓕-𑓑𑓓𑓕𑓐) **𑒭𑒭𑓂𑒚𑓁 𑒏𑒪𑓂𑒪𑒼𑒪**- ॥𑒁𑒟 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒫𑒢𑓂𑒞 𑒫𑒩𑓂𑒝𑒢𑒰॥ **𑒁𑒭𑓂𑒙𑒧𑓁 𑒏𑒪𑓂𑒪𑒼𑒪𑓁**- ॥𑒁𑒟 𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨 𑒫𑒩𑓂𑒝𑒢𑒰॥ 𑒧𑒹 𑒅𑒪𑓂𑒪𑒹𑒐।

𑒧𑒯𑒰𑒩𑒰𑒖 𑒬𑒱𑒫 𑒮𑒱𑓀𑒯

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒢𑒩𑒹𑒬 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒂𑒬𑓂𑒩𑒨𑒠𑒰𑒞𑒰 𑒍𑒃𑒢𑒫𑒰𑒩 𑒫𑓀𑒬𑒏 𑒧𑒯𑒰𑒩𑒰𑒖 𑒬𑒱𑒫 𑒮𑒱𑓀𑒯।

𑒅𑒑𑒢𑒰 𑒧𑒯𑒰𑒠𑒹𑒫

𑒧𑒯𑒰𑒠𑒹𑒫 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒁𑒯𑒩𑓂𑒢𑒱𑒬 𑒑𑒲𑒞 𑒮𑒳𑒢𑒥𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒅𑒑𑒢𑒰 𑒢𑒼𑒏𑒩 𑒥𑒢𑒱 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯।

𑒧𑒯𑒰𑒏𑒫𑒱 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑓑𑓓𑓕𑓐-𑓑𑓔𑓓𑓕 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒂𑒠𑒱 𑒏𑒫𑒱 𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒩𑒲𑒬𑓂𑒫 𑒩-

પૂ૧વ વિદ્યાપતિસઁ જનિ્ન, સંસ્ કૃત આ અવહટ્ઠમે ભપ્પન)

મહાકવિ વિદ્યાપતિ ઠાકુ૧ ૧૩૫૦- ૧૪૩૫

વિદ્યાપતિ ઠક્કુ૧: ૧૩૫૦- ૧૪૩૫ વષિ૪વા૧ વસિ્ફી- કાશ્યપ (ગાળા શવિસિહિક દ૧વાની) આ સંસ્કૃત આ અવહટ્ઠ ભપ્પક કીત્તિભિતા, કીત્તિપિતાકા, પુરુષ પ૧ીક્ષા, ગો૧ક્ષવિજિય, ભપ્પિનાવલી આદિ ગ્રંથ સમેત વપુિલ સંખ્યામે કાભળયી ૧ચના ઇ મૈથભિક આદિકવિ વિદ્યાપતિ (જ્યોતિ૧ીશ્વ૧ પૂ૧વ)સઁ જનિન છથિ।

(યત્િ૧ક આચા૧ મથિભિ સાંસ્કૃતકિ પ૧ષિદ, કોભકાતા દ્વા૧ા કોનો કભાકા૧સઁ વનવાઓભ, કભાકા૧ક નામ ૬૦-૭૦ સાભસઁ અજ્ઞાત કા૧ણસઁ ગુપ્ત ૧ાખલ ગેલ અછિ)

સંક૧દેવ ૧૪૪૯- ૧૫૬૯

પા૧જાતહ૧ણ।

જ્ગજ્જ્યોતિ૧્મલ્લ ૧૬૧૩- ૩૭

હ૧ગૌ૧ી વિવાહ નાટક, કુષ્ણ વિહા૧ નાટક।

ડૉ સ૧ આશુતોષ મુખ્ર્જી ૧૮૬૪ -૧૯૨૪

મૈથભિ પ્૧ેમી। કભકત્તા વશ્વિવિદ્યાભયમે અપન કુભપતિત્વમે મૈથભિ અધ્યાપન શુ૧ૂસઁ સ્નાતકોત્ત૧ ધ૧િ, પ૧ત્િસપિલ આ સવસડિયિ૧ી દુનૂ વિષયક રૂપમે, સત્૧- ૧૯૧૭- ૧૮ સઁ પ્૧ા૧મ્ભ કેભન્હિ। મૈથભિક પહભિ વે૧ વશ્વિવિદ્યાભયમે અધ્યાપન શુ૧ૂ ભેલ।

મદન મોહન માલવીય ૧૮૬૧- ૧૯૪૬

મૈથભિ પ્૧ેમી। કાશી હન્િદૂ વશ્વિવિદ્યાભયમે અપન કુભપતિત્વમે મૈથભિ અધ્યાપનક પ્૧ા૧મ્ભ કેભન્હિ। કભકત્તા

બુદ્ધી ઝા ૧૮૬૭- ૧૯૨૭

ગ્રામ કોઇભખ। કભકત્તા વશ્વિવિદ્યાભયમે મૈથભિક અધ્યાપનક ૧૯૧૭- ૧૮ સત્૧મે પ્૧ા૧મ્ભ ભેભપ૧ ગડ્ગાપતિ સિંહ પહભિ અંગ્રેજી નષ્િઠ મૈથભિ પ્૧ાધ્યાપક આ બુદ્ધી ઝા પહભિ

બબુઆ મશ્િ૧ ૧૮૮૧- ૧૯૫૯

ગ્રામ કોઇભખ। બબુઆજી મશ્િ૧ (શ્૧ીકૃષ્ણ મશ્િ૧), જ્યોતિષ તી૧્થ (કભકત્તા), જ્યોતિષાચા૧્ય (બના૧સ)। કભકત્તા વિશ્વવિદ્યાભયમે પ્૧ાચીન ભા૧તીય ઇતિહાસ આ સંસ્કૃત વિભાગમે હન્િદૂ ગણિત આ જ્યોતિષક પ્૧ાધ્યાપક, સંગે કભકત્તા વશ્વિવિદ્યાભયમે સત્૧ ૧૯૧૭- ૧૮ સઁ મૈથભિક અધ્યાપનક પ્૧ા૧મ્ભક પછાતિ મૈથભિ વિભાગમે સેહો ૧૯૪૬

𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒄 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨 𑒦𑒹𑒪 𑒖𑒞𑓄 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒰𑒣𑒢𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑒧𑓂𑒦 𑒦𑒹𑒪।

𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞 𑒢𑒯𑒱 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒡𑓂𑒨𑒰𑒣𑒏 𑒢𑒱𑒨𑒳𑒏𑓂𑒞 𑒦𑒹𑒪।

𑒔𑒢𑒱 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒰𑒣𑒢। 𑒮𑒳𑒢𑒲𑒞𑒱 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒔𑒙𑒩𑓂𑒖𑒲 𑒮𑒿 𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒩𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒏𑒫𑒱𑒬𑒹𑒐𑒩𑒰𑒔𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏 '𑒫𑒩𑓂𑒝 𑒩𑒞𑓂𑒢𑒰𑒏𑒩' 𑒏 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢 (𑓑𑓙𑓔𑓐)।

𑒮𑒳𑒢𑒲𑒞𑒱 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒔𑒙𑒩𑓂𑒖𑒲 𑓑𑓘𑓙𑓐-𑓑𑓙𑓗𑓗

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒲। 𑒥𑒥𑒳𑒂 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 (𑒥𑒥𑒳𑒂𑒖𑒲 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩) 𑒮𑒿 𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒩𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒏𑒫𑒱𑒬𑒹𑒐𑒩𑒰𑒔𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏 '𑒫𑒩𑓂𑒝 𑒩𑒞𑓂𑒢𑒰𑒏𑒩' 𑒏 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢 (𑓑𑓙𑓔𑓐)।

𑒁𑒩𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠 𑒒𑒼𑒭 𑓑𑓘𑓗𑓒-𑓑𑓙𑓕𑓐

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒲। 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒑𑒲𑒞𑒏 𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲𑒧𑒹 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠।

𑒮𑒩 𑒖𑒲 𑒋 𑒑𑓂𑒩𑒱𑒨𑒩𑓂𑒮𑒢 𑓑𑓘𑓕𑓑- 𑓑𑓙𑓔𑓑

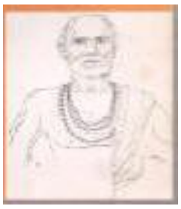
𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒲। '𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧𑒩' 𑒂 '𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒏𑓂𑒩𑒹𑒮𑓂𑒙𑒼𑒧𑒻𑒟𑒲 𑒋𑒝𑓂𑒛 𑒫𑒼𑒏𑒰𑒥𑒳𑒪𑒹𑒩𑒲' ।

𑒏𑒫𑒱 𑒔𑒢𑓂𑒠𑒰 𑒗𑒰 𑓑𑓘𑓓𑓑-𑓑𑓙𑓐𑓗

𑒧𑒴𑒪𑒢𑒰𑒧 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰, 𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧- 𑒣𑒱𑒝𑓂𑒛𑒰𑒩𑒳𑒕, 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰। 𑒏𑒫𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩, 𑒏𑒫𑒱𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒢𑒰𑒧𑒮𑒿 𑒫𑒱𑒦𑒴𑒭𑒱𑒞। 𑒑𑓂𑒩𑒱𑒨𑒩𑓂𑒮𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓀𑒑𑒧𑒹 𑒧𑒳𑒐𑓂𑒨 𑒮𑒯𑒰𑒨𑒞𑒰 𑒏𑒹𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩।

𑒏𑒵𑒞𑒱- 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒩𑒰𑒧𑒰𑒨𑒝, 𑒑𑒲𑒞- 𑒮𑒳𑒡𑒰, 𑒧𑒯𑒹𑒬𑒫𑒰𑒝𑒲 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯, 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒣𑒠𑒰𑒫𑒪𑒲, 𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒫𑒱𑒪𑒰𑒮, 𑒁𑒯𑒪𑓂𑒨𑒰𑒔𑒩𑒱𑒞 𑒂𑓄 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒩𑒔𑒱𑒞 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭-𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒏 𑒑𑒠𑓂𑒨- 𑒣𑒠𑓂𑒨𑒧𑒨 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠।

𑒧𑒯𑒰𑒏𑒫𑒱 𑒪𑒰𑒪𑒠𑒰𑒮 𑓑𑓘𑓕𑓖-𑓑𑓙𑓒𑓑

𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒐𑒛𑓃𑒾𑒂 𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧𑒧𑒹 𑓑𑓘𑓕𑓖 𑒄.𑒧𑒹 𑒞𑒟𑒰 𑒧𑒵𑒞𑓂𑒨𑒳 𑓑𑓙𑓒𑓑 𑒄.𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒁𑒢𑒹𑒏 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒅𑒣𑒪𑒥𑓂𑒡 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒨𑒟𑒰�𑒩𑒧𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒔𑒩𑒱𑒞 𑒩𑒰𑒧𑒰𑒨𑒝, � 𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰, � �𑒮𑒰𑒫𑒱𑒞𑓂𑒩𑒲-𑒮𑒞𑓂𑒨𑒫𑒰𑒢, � �𑒔𑒝𑓂𑒛𑒲 𑒔𑒩𑒱𑒞, � �𑒫𑒱𑒠𑒰𑒫𑒪𑒲, � �𑒠𑒳𑒩𑓂𑒑𑒰 𑒮𑒣𑓂𑒞𑒬𑒞𑒲, � 𑒞𑒢𑓂𑒞𑓂𑒩𑒼𑒏𑓂𑒞 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒰𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑓂𑒨� 𑒂𑒠𑒱। 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒁𑒞𑒱𑒩𑒱𑒏𑓂𑒞 𑒄 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞, 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒞𑒟𑒰 𑒤𑒰𑒩𑒮𑒲𑒏 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒞𑒰 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒁𑒞𑒱𑒩𑒱𑒏𑓂𑒞 𑒑𑒠𑓂𑒨𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒄 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒏𑒋𑒪। 𑒩𑒧𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒔𑒩𑒱𑒞 𑒩𑒰𑒧𑒰𑒨𑒝 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒮𑒦𑒮𑒿 𑒫𑒱𑒬𑒱𑒭𑓂𑒙 𑒑𑓂𑒩𑒢𑓂𑒟 𑒁𑒕𑒱। 𑒩𑒰𑒧-𑒏𑒟𑒰𑒏 𑒅𑒪𑓂𑒪𑒹𑒐𑒧𑒹 𑒮𑒲𑒞𑒰𑒏 𑒧𑒯𑒱𑒧𑒰𑒏 𑒧𑒯𑒞𑓂𑒞𑓂𑒫 𑒠𑒋 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒞𑒟𑒰 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱 𑒄 𑒁𑒣𑒢 𑒬𑓂𑒩𑒠𑓂𑒡𑒰 𑒞𑒟𑒰 𑒦𑒏𑓂𑒞𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞 𑒏𑒋𑒪 𑒁𑒕𑒱।

𑒧.𑒧. 𑒯𑒩𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲 (𑓑𑓘𑓕𑓓-𑓑𑓙𑓓𑓑)

𑓒𑓓 𑒏𑒫𑒱 𑓕𑓐 𑒙𑒰 𑒥𑒾𑒠𑓂𑒡 𑒔𑒩𑓂𑒨𑒰𑒣𑒠 𑒮𑓀𑒐𑓂𑒨𑒰𑒏 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪 𑒮𑒿 𑓑𑓙𑓐𑓗 𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒪𑒹𑒭𑒰𑒧। [𑒪𑒳𑒃𑒣𑒰𑒠 𑓑, 𑓒𑓙; 𑒏𑒳𑒏𑓂𑒏𑒳𑒩𑒲𑒣𑒰𑒠 𑓒, 𑓒𑓐, 𑓔𑓘; 𑒫𑒱𑒩𑒳𑒫𑒣𑒰𑒠 𑓓; 𑒑𑒳𑒝𑓂𑒛𑒩𑒲𑒣𑒰𑒠 𑓔; 𑒔𑒰𑒙𑒱𑒪𑒣𑒰𑒠 𑓕; 𑒦𑒳𑒮𑒳𑒏𑒳𑒣𑒰𑒠 𑓖, 𑓒𑓑, 𑓒𑓓, 𑓒𑓗, 𑓓𑓐, 𑓔𑓑, 𑓔𑓓, 𑓔𑓙; 𑒏𑒰𑒢𑓂𑒯𑒣𑒰𑒠 𑓗, 𑓙, 𑓑𑓐, 𑓑𑓑, 𑓑𑓒, 𑓑𑓓, 𑓑𑓘, 𑓑𑓙, 𑓒𑓔, 𑓓𑓖, 𑓔𑓐, 𑓔𑓒, 𑓔𑓕; 𑒏𑒧𑓂𑒥𑒪𑒰𑒧𑓂𑒥𑒩𑒣𑒰𑒠 𑓘; 𑒛𑒼𑒧𑓂𑒥𑒲𑒣𑒰𑒠 𑓑𑓔; 𑒬𑒰𑒢𑓂𑒞𑒱𑒣𑒰𑒠 𑓑𑓕, 𑓒𑓖; 𑒧𑒯𑒱𑒡𑒩𑒣𑒰𑒠 𑓑𑓖; 𑒫𑒲𑒝𑒰𑒣𑒰𑒠 𑓑𑓗; 𑒮𑒩𑒯𑒣𑒰𑒠 𑓒𑓒, 𑓓𑓒, 𑓓𑓘, 𑓓𑓙; 𑒬𑒥𑒩𑒣𑒰𑒠 𑓒𑓘, 𑓕𑓐; 𑒂𑒩𑓂𑒨𑒠𑒹𑒫𑒣𑒰𑒠 𑓓𑓑; 𑒜𑒹𑒝𑓂𑒜𑒝𑒣𑒰𑒠 𑓓𑓓; 𑒠𑒰𑒩𑒱𑒏𑒣𑒰𑒠 𑓓𑓔; 𑒦𑒰𑒠𑒹𑒣𑒰𑒠 𑓓𑓕; 𑒞𑒰𑒛𑒏𑒣𑒰𑒠 𑓓𑓗; 𑒏𑒓𑓂𑒏𑒝𑒣𑒰𑒠 𑓔𑓔; 𑒖𑒨𑒢𑒢𑓂𑒠𑒲𑒣𑒰𑒠 𑓔𑓖; 𑒡𑒰𑒧𑒣𑒰𑒠 𑓔𑓗; 𑒞𑒢𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲𑒣𑒰𑒠 𑓒𑓕]

નગેન્દ્રનાથ ગુપ્ત (૧૮૬૧-૧૯૪૦)

વદ્યાપતિ પદ્યાવલીક સંકલન આ સમ્પાદન (૧૯૧૦)

મ મ પરમેશ્વર ઝા ૧૮૫૬-૧૯૨૪

જન્મ ૧૮૫૬ ઈ મે તરૌની ગ્રામ (દરભંગા) જિલામે ભેલ છલન્હિ તથા નિધન ૧૯૨૪ ઈ મે। સંસ્કૃત વ્યાકરણક ઈ દિગ્ગજ વિદ્વાન્ છલાહ તથા �વૈયાકરણ કેશરી� ક ઉપાધિસં વિભૂષિત છલાહ। મૈથિલી સાહિત્યમે અપન કૃતિ �મિથિલાતત્વ વિમર્શ� તથા �સીમન્તિની આખ્યાયિકા�ક કારણે મહત્વપૂર્ણ સ્થાન રખૈત છથિ। ઈ મહારાજ રમેશ્વર સહિક દરબારમે રાજ-પંડિતક પદપર અનેકો વર્ષ ધરિ સુપ્રતિષ્ઠિત છલાહ।

અવધ વિહારી પ્રસાદ શાહી ૧૮૫૮-૧૯૨૯

સર્વતન્ત્ર સ્વતન્ત્ર બચ્ચા ઝા ૧૮૬૦-૧૯૨૧

મધુવની જિલાન્તર્ગત ભવાની(નવાની) ગામમે હિનિકર જન્મ ભેલન્હિ।હિનિક કૃતિ સભ અછિ। ૧ સુલોચન-માધવ ચમ્પૂ કાવ્ય, ૨ન્યાયવાર્તિક તાત્પર્ય વ્યાખ્યાન, ૩ગૂઢાર્થ તત્વલોક(શ્રી મદભાગવતગીતા વ્યાખ્યાભૂત મધુસૂદની ટીકા પર) ૪વ્યાપ્તિપંચક ટીકા ૫અવચ્છેદકત્વ નિરુક્તિ વિવેચન ૬સવ્યભિચાર ટિપ્પણી ૭સત્પ્રતિપક્ષ ટિપ્પણી ૮વ્યાપ્ત્યનુગમ વિવેચન ૯સિદ્ધાન્ત લક્ષણ વિવેક ૧૦વ્યુત્પત્તિવાદ ગૂઢાર્થ તત્વાલોક ૧૧શક્તિવાદ ટિપ્પણી ૧૨ખણ્ડન-ખણ્ડ ખાદ્ય ટિપ્પણી ૧૩ અદ્વૈત સિદ્ધિ ચન્દ્રિકા ટિપ્પણી ૧૪કુસુમાઞ્જલિ પ્રકાશ ટિપ્પણી।

મ મ શશિનાથ ઝા ૧૮૬૦-૧૯૩૦

મુંશી રઘુનન્દન દાસ ૧૮૬૦-૧૯૪૫

ગામ- સપ્પવાર, જિલા- મધુવની। "મિથિલા નાટક" આ "દૂતાંગદ વ્યાયોગ"ક લેખક।

मधुसूदन ओझा १८६६-१९३९

म.म. मुरलीधर झा १८६८-१९२९

जन्म- गाम- जराम (जिला मधुबनी), अपन मातृक श्यामसीयपमे वसि गेलाह। काशीसँ १९०६ ई. मे ई "मिथिलामोद" नामक मासिक मैथिली पत्रिकाक प्रकाशन शुरु केलन्हि। हितोपदेश (अनुवाद), मैथिली व्याकरण, "अर्जुन तपस्या" (उपन्यास) प्रकाशित।

मुकुन्द झा "बख्शी" १८६९-१९३६

जन्म हरिपुर बख्शी टोल ग्राम (मधुबनी जिला) मे १८६९ ई. मे भेल तथा हिनक निधन काशीमे १९३७ ई. मे भेलन्हि। हिनक लिखल संस्कृत मे अनेक ग्रंथ अछि। मैथिलीमे हिनक महत्त्वपूर्ण कृति अछि �मिथिला भाषामय इतिहास�। एकर अतिरिक्त मैथिलीमे हिनक स्फुट निबन्ध सभ सेहो प्रकाशित भेल। मिथिलाक ऐतिहासिक वर्णन सभसँ पहिने हिनके प्रकाशित भेल। एहि इतिहासमे मिथिलाक सर्वतोमुखी परिचय प्रस्तुत कएल गेल अछि।

डॉ. सर गंगानाथ झा १८७१-१९४१

जन्म मधुबनी जिलाक सरिसब-पाही ग्राममे १८७१ ई. मे भेल तथा निधन प्रयागमे १९४१ ई. मे। ई अपना समयक संस्कृतक प्रकाण्ड विद्वान म. म. चित्रधर मिश्र, म. म. जयदेव मिश्र तथा म. म. शिवकुमार शास्त्रीसँ मीमांसा एवं दर्शनक अध्ययन कएलन्हि तथा दर्शनक विभिन्न दुरूह ग्रंथक अंग्रेजीमे अनुवाद कए पाश्चात्य संसारक ध्यान आकृष्ट कएलन्हि। ई गवर्नमेन्ट संस्कृत कॉलेज वनारसमे १९१७ सँ १९२३ धरि प्रिंसिपल छलाह तथा एलाहावाद विश्वविद्यालयक १९२३ सँ १९३२ पर्यन्त कुलपति रहलाह। मैथिलीमे हिनक सम्पादित चन्दा झाक �महेशवाणी संग्रह� तथा �गणनाथ-विद्यानाथ पदावली� प्रकाशित अछि। मैथिली साहित्य परिषद् द्वारा प्रकाशित हिनक �वेदान्त दीपक� (दर्शन) विषयक अपूर्व ग्रंथ अछि। एहिसँ भिन्न हिनक निबन्ध सभ सामयिक मैथिली पत्र-पत्रिकामे प्रकाशित अछि।

जनार्दन झा जनसीदन १८७२-१९५१

रासबिहारी लालदास १८७२-१९४०

"मिथिला दर्पण" क लेखक।

𑒩𑒰𑒧𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 "𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩" 𑓑𑓘𑓗𑓓- 𑓑𑓙𑓓𑓗 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒲

𑒧𑒯𑒰𑒫𑒻𑒨𑓂𑒨𑒰𑒏𑒩𑒝𑒰𑒔𑒰𑒩𑓂𑒨 𑒣𑓀 𑒠𑒲𑒢𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳 𑒗𑒰 𑓑𑓘𑓗𑓘- 𑓑𑓙𑓕𑓕

𑒦𑒫𑒢𑒰𑒟 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑓑𑓘𑓗𑓙- 𑓑𑓙𑓓𑓓

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒬𑒥𑓂𑒠𑒏𑒼𑒭 "𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒬𑒥𑓂𑒠 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬" 𑒏 𑒪𑒹𑒐𑒏।

𑒏𑒲𑒩𑓂𑒞𑓂𑒨𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒮𑒱𑓀𑒯

𑒙𑓀𑒏𑒢𑒰𑒟 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 𑓑𑓘𑓘𑓔- 𑓑𑓙𑓒𑓘

𑒦𑒫𑒣𑓂𑒩𑒲𑒞𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒍𑒗𑒰 𑓑𑓘𑓘𑓖- 𑓑𑓙𑓗𑓐

𑒏𑒣𑒱𑒪𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑓑𑓘𑓘𑓗- 𑓑𑓙𑓘𑓗

𑒑𑒰𑒧 𑒮𑒪𑒹𑒧𑒣𑒳𑒩, 𑒟𑒰𑒢𑒰- 𑒅𑒖𑒱𑒨𑒰𑒩𑒣𑒳𑒩, 𑒖𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞𑒲𑒣𑒳𑒩। �𑒮𑒲𑒞𑒰𑒠𑒰𑒃� 𑒣𑒳𑒮𑓂𑒞𑒏 𑒦𑓀𑒛𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞।

𑒥𑒰𑒪𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑓑𑓘𑓘𑓘- 𑓑𑓙𑓔𑓘

𑒥𑒪𑒠𑒹𑒫 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑓑𑓘𑓙𑓐- 𑓑𑓙𑓗𑓕

𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒮𑒯𑒩𑒮𑒰 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒢𑒑𑒰𑒿𑒫 𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧𑒧𑒹 𑓑𑓘𑓙𑓐 𑒄 𑒧𑒹 𑒋𑒫𑓀 𑒢𑒱𑒡𑒢 𑒬𑓂𑒩𑒰𑒫𑒝𑒲, 𑓑𑓙𑓗𑓕𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑒧𑓂𑒦𑒧𑒹 𑒣𑓀 𑒑𑒹𑒢𑒰𑒪𑒰𑒪 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲𑒮𑒿 𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒭 𑒣𑒜𑓃𑒱 𑒄 𑒏𑒰𑒬𑒲𑒧𑒹 𑒣𑓀 𑒮𑒳𑒡𑒰𑒏𑒩 𑒠𑓂𑒫𑒱𑒫𑒹𑒠𑒲𑒖𑒲𑒏 𑒬𑒱𑒭𑓂𑒨 𑒦𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒥𑒩𑓂𑒭 𑒡𑒩𑒱 𑒮𑒱𑒩𑒮𑓂𑒫𑒞𑒲 𑒦𑒫𑒢 (𑒫𑒰𑒩𑒰𑒝𑒮𑒲) 𑒧𑒹 𑒯𑒮𑓂𑒞𑒪𑒱𑒐𑒱𑒞 𑒫𑒱𑒦𑒰𑒑𑒧𑒹 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨 𑒏𑒋𑒪। 𑒣𑒬𑓂𑒔𑒰𑒞𑓂 𑒣𑒙𑒢𑒰𑒏 𑒏𑒰𑒬𑒲𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒖𑒨𑒮𑒫𑒰𑒪 𑒩𑒱𑒮𑒩𑓂𑒔 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑒧𑒹 𑒁𑒢𑒹𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒔𑒲𑒢 𑒞𑒱𑒥𑓂𑒥𑒞𑒲 𑒯𑒮𑓂𑒞𑒪𑒱𑒣𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒰𑒑𑒩𑒲𑒧𑒹 𑒪𑒱𑒣𑓂𑒨𑒢𑓂𑒞𑒩𑒱𑒞 𑒏𑒋𑒪। �𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒧𑒼𑒠� 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒢 𑒋𑒫𑓀 𑒧𑒧 𑒧𑒳𑒩𑒪𑒲𑒡𑒩 𑒗𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒼𑒞𑓂𑒮𑒰𑒯𑒢𑒮𑒿 𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒭𑒲𑒖𑒲 𑓑𑓙𑓑𑓐 𑒄𑒮𑒿 �𑒧𑒼𑒠�𑒧𑒹 𑒪𑒱𑒐𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒰𑒯। 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒁𑒕𑒱��𑒩𑒰𑒧𑒰𑒨𑒝 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰�, �𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒗𑒰�, �𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱�, �𑒦𑒰𑒩𑒞 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰�, �𑒑𑒣𑓂𑒣-𑒮𑒣𑓂𑒣

𑒫𑒱𑒫𑒱𑒡�, �𑒮𑒧𑒰𑒖� 𑒂𑒠𑒱। 𑒣𑒝𑓂𑒛𑒱𑒞𑒖𑒲 𑒨𑒰𑒫𑒞𑓂 𑒡𑒩𑒱 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒩𑒯𑒪𑒰𑒯 𑒥𑒩𑒰𑒥𑒩𑒱 �𑒧𑒱𑒯𑒱𑒩�𑒧𑒹 𑒕𑒣𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒰𑒯।

𑒂𑒔𑒰𑒩𑓂𑒨 𑒩𑒰𑒧𑒪𑒼𑒔𑒢 𑒬𑒩𑒝 𑓑𑓘𑓘𑓙 - 𑓑𑓙𑓗𑓑

𑒮𑒲𑒞𑒰𑒧𑒜𑓃𑒲𑒧𑒹 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒂 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰𑒧𑒹 𑒧𑒵𑒞𑓂𑒨𑒳। "𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒩𑒰𑒧𑒔𑒩𑒱𑒞 𑒧𑒰𑒢𑒮" 𑒮𑒯𑒱𑒞 𑒞𑒳𑒪𑒮𑒲𑒠𑒰𑒮𑒏 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞 𑒩𑒔𑒢𑒰𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒧𑒹 𑒅𑒪𑓂𑒟𑒰। 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩𑒧𑒹 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒢𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑒧𑓂𑒦 𑒏𑒹𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩। 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒢 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 "𑒣𑒳𑒮𑓂𑒞𑒏 𑒦𑒝𑓂𑒛𑒰𑒩", 𑒪𑒯𑒹𑒩𑒱𑒨𑒰𑒮𑒩𑒰𑒨, 𑒣𑒙𑒢𑒰𑒏 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒏।

𑒮𑒲𑒞𑒰𑒩𑒰𑒧 𑒗𑒰 𑓑𑓘𑓙𑓑- 𑓑𑓙𑓗𑓕

𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒔𑒾𑒑𑒰𑒧𑒰 𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧𑒧𑒹 𑓑𑓘𑓙𑓑 𑒄.𑒧𑒹 𑒞𑒟𑒰 𑒢𑒱𑒡𑒢 𑓑𑓙𑓗𑓕 𑒄 𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒧𑒹 𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒭 𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒏 𑒁𑒢𑒹𑒏 𑒩𑒔𑒢𑒰𑒏 𑒁𑒞𑒱𑒩𑒱𑒏𑓂𑒞 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒧𑒹 𑒯𑒱𑒢𑒏 �𑒁𑒧𑓂𑒥 𑒔𑒩𑒱𑒞� (𑒧𑒯𑒰𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨), �𑒮𑒴𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒮𑒳𑒡𑒰, � 𑒪𑒼𑒏 𑒪𑒏𑓂𑒭𑒝, � �𑒣𑒜𑒳𑒂𑒔𑒩𑒱𑒞, � �𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫𑒰𑒣𑒩 𑒫𑓂𑒨𑒫𑒯𑒰𑒩, � 𑒅𑒢𑒙𑒰 𑒥𑒮𑒰𑒞, � �𑒁𑒪𑓀𑒏𑒰𑒩 𑒠𑒩𑓂𑒣𑒝�, �𑒦𑒴𑒏𑒧𑓂𑒣 𑒫𑒩𑓂𑒝𑒢�, �𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨 𑒭𑒙-𑒩𑒮�, �𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨𑒼𑒣𑒫𑒢�, 𑒂𑒠𑒱 𑒑𑓂𑒩𑒢𑓂𑒟 𑒅𑒣𑒪𑒥𑓂𑒡 𑒁𑒕𑒱। 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒑𑒲𑒞𑒰𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒅𑒣𑒪𑒥𑓂𑒡 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒼𑒠𑒏 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢 𑓑𑓙𑓒𑓐 𑒄𑒮𑒿 𑓑𑓙𑓒𑓗 𑒄 𑒡𑒩𑒱 𑒏𑒋𑒪।

𑒞𑒰𑒩𑒰𑒔𑒩𑒝 𑒗𑒰 𑓑𑓘𑓙𑓒- 𑓑𑓙𑓒𑓘

𑒥𑒠𑓂𑒩𑒲𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰 𑓑𑓘𑓙𑓓- 𑓑𑓙𑓗𑓓

𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒮𑒩𑒱𑒮𑒥 𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧𑒧𑒹 𑓑𑓘𑓙𑓓 𑒄 𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒞𑒟𑒰 𑓑𑓙𑓑𑓔 𑒄 𑒧𑒹 𑒄 𑒏𑒰𑒬𑒲 𑒪𑒰𑒦 𑒏𑒋𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒠𑒱𑒢 𑒡𑒩𑒱 𑒄 𑒧𑒳𑒖𑒤𑓂𑒤𑒩𑒣𑒳𑒩𑒏 𑒡𑒩𑓂𑒧𑓂𑒧 𑒮𑒧𑒰𑒖 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞 𑒏𑒼𑒪𑒹𑒖𑒧𑒹 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒏 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒰𑒣𑒏 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒫𑒱𑒐𑓂𑒨𑒰𑒞 𑒏𑒫𑒱 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒨𑒟𑒰 𑒮𑒳𑒧𑒢𑒖𑒲, 𑒧𑒡𑒳𑒣𑒖𑒲, 𑒧𑒼𑒯𑒢𑒖𑒲 𑒂𑒠𑒱 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒬𑒱𑒭𑓂𑒨 𑒕𑒟𑒱𑒢𑓂𑒯। 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒧𑒹 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒁𑒢𑒹𑒏 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒁𑒕𑒱 । 𑒖𑒰𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒩𑒰𑒡𑒰 𑒣𑒩𑒱𑒝𑒨� (𑒧𑒯𑒰𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨) 𑒏 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒫𑒱𑒬𑒱𑒭𑓂𑒙 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒧𑒹 𑒯𑒱𑒢𑒏 �𑒋𑒏𑒰𑒫𑒪𑒲

𑒖𑒲𑒫𑒢𑒰𑒟 𑒩𑒰𑒨 𑓑𑓘𑓙𑓓- 𑓑𑓙𑓖𑓔

𑒅𑒧𑒹𑒬 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑓑𑓘𑓙𑓕- 𑓑𑓙𑓖𑓗

𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒑𑒖𑒯𑒩𑒰 𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧𑒧𑒹 𑓑𑓘𑓙𑓕 𑒄 𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒄 𑒋𑒏𑒯𑒞𑒩𑒱 𑒫𑒩𑓂𑒭𑒏 𑒂𑒨𑒳𑒧𑒹 𑓑𑓙𑓖𑓗 𑒄 𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒑𑒧𑒹 𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒑𑒫𑒰𑒮𑒲 𑒦𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒄 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑓂𑒫𑒢𑒰𑒧-𑒡𑒢𑓂𑒨 𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒧. 𑒧. 𑒖𑒨𑒠𑒹𑒫 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒞𑒟𑒰 𑒧. 𑒧. 𑒛𑒰. 𑒑𑓀𑒑𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰𑒏 𑒮𑒰𑒢𑓂𑒢𑒱𑒡𑓂𑒨𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒩𑓂𑒖𑒢 𑒏𑒋𑒪। 𑓑𑓙𑓒𑓓 𑒮𑒿 𑓑𑓙𑓕𑓘 𑒡𑒩𑒱 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩𑒖𑒲 𑒃𑒪𑒰𑒯𑒰𑒥𑒰𑒠 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨𑒧𑒹 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒡𑓂𑒨𑒰𑒣𑒏 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰 �𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒬𑒼𑒡 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢�𑒏 𑒢𑒱𑒠𑒹𑒬𑒏 𑒣𑒠𑒣𑒩 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒮𑒧𑒨 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨 𑒏𑒋 𑓑𑓙𑓖𑓒 𑒮𑒿 𑓖𑓕 𑒡𑒩𑒱 𑒏𑒰𑒧𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞

परिणय� (महाकाव्य) एक नवीन कीर्त्तिमान स्थापित कएलक। कोनो अर्थेंकारक दृष्टिएँ तकबाक हेतु �एकावली परिणय� पर्याप्त अछि।

विश्वविद्यालयक कुलपति रहलाह। म. म. मुरलीधर झासँ प्रभावित भए �मिथिलामोद�मे ई लिखब प्रारम्भ कएलन्हि तथा अपन विविध प्रकारक रचनासँ मैथिलीक गद्यकेँ समृद्ध कएलन्हि। मैथिलीमे हिनक प्रसिद्ध ग्रन्थ अछि��कमला� (शेक्सपीयरक �टेम्पेस्ट�क भावानुवाद), �नलोपाख्यान�, �मैथिली-संस्कृति� तथा अनेक वर्णनात्मक एवं आलोचनात्मक निबन्ध; मनबोधक कृष्णजन्मक सम्पादन, विद्यापतिक कीर्त्तिलता, कीर्त्तिपताका, गोरक्ष विजय आदिक अनुवाद-सम्पादन सेहो कएल।

बाबू धनुषधारी दास १८९५-१९६५

मैथिलीमे बहिनी कविक अनुवाद प्रकाशित।

अमरनाथ झा १८९७-१९५५

सरिसब पाहीटोल ग्राममे १८९७ ई. मे भेल। हिनक निधन पटनामे जखन ई बिहार लोक सेवा आयोगक अध्यक्ष छलाह, १९५५ मे भेलन्हि। ई इलाहाबाद विश्वविद्यालयक नओ वर्ष धरि कुलपति रहि पश्चात् हिन्दू विश्वविद्यालयक सेहो कुलपतिक पदकेँ सुशोभित कएलन्हि। ई अंगरेजीक प्रकाण्ड विद्वान् छलाह, ताहि संग हिन्दी, उर्दू, फारसी, संस्कृत, बङला एवं मैथिलीक सेहो अद्भुत विद्वान् छलाह। मैथिलीमे हिनका द्वारा सम्पादित �हर्षनाथ काव्य ग्रन्थावली� तथा �गोविन्ददासक शृंगारभजन� महत्त्वपूर्ण अछि। एहिसँ भिन्न हिनक मैथिली साहित्य परिषदक अध्यक्षीय भाषण तथा अन्य लेख प्रकाशित अछि।

भोलालाल दास १८९७-१९७७

हिनक जन्म दरभंगा जिलाक कसरौर मे भेलन्हि। साहित्य सर्जनाक अतिरिक्त अपन संगठन क्षमता तथा मैथिली साहित्यक सर्वतोमुखी विकासक हेतु सतत तत्पर रहबाक कारणेँ भोला बाबू मैथिली संसारक एक स्तम्भक रूपमे रहलाह। हिनक निधन १९७७ ई. मे भेल। मैथिलीक प्रचार-प्रसारमे ई अपन जीवन समर्पित कएने छलाह। पाठ्यक्रममे मैथिलीकेँ स्थान हो ताहि हेतु ई बीड़ा उठओलन्हि। विद्यालय स्तरक अनेक पोथीक निर्माण कएल। मैथिली साहित्य परिषदक ई संस्थापक मण्डलक सदस्य छलाह। १९३१ सँ १९४० ई. पर्यन्त ओकर प्रधान मन्त्री रहलाह। हिनक मन्त्रित्वकालमे �भारती� नामक मासिक पत्रक प्रकाशन भेल। एहिसँ पूर्व (१९२९-३१) कुशेश्वर कुमारजीक संग संयुक्त सम्पादनमे �मिथिला� नामक पत्र चलाओल। ई नवीन एवं प्रगतिशील विचारक लोक छलाह। नव लेखककेँ प्रोत्साहित करब, शैलीमे एकरूपता आनब, नव प्रकाशनसँ मैथिलीक साहित्य भंडारक पूर्त्ति करब हिनक कर्त्तव्य बनि गेल छल। हिनक लिखल �मैथिली व्याकरण� तथा हिनकहि द्वारा सम्पादित �गद्यकुसुमांजलि बहुत दिन धरि विद्यालयमे पढ़ाओल जाइत रहल। हिनक लिखल अनेक निबन्ध

समालोचना, कविता, संस्मरण, जीवनी-साहित्य मैथिली पत्र-पत्रिकामे छिड़िआएल अछि।

कुमार गंगानन्द सिंह १८९८-१९७१

जन्म�बनैली राजपरिवारमे २४-९-१८९८, मृत्यु:-श्रीनगर पूर्णियाँ १७-१-१९७०। भूतपूर्व शिक्षामंत्री, बिहार एवं कुलपति, कामेश्वर सिंह दरभंगा संस्कृत विश्वविद्यालय।रचना�अगिलही (अपूर्ण उपन्यास) तथा अनेक कथा एवं एकांकी। युगक अनुरूप सामाजिक कुरीति आदिकेँ आधार बनाए सुधारवादी दृष्टिएँ कथा सभहिक रचना।

ब्रजमोहन ठाकुर १८९९-१९७३

भुवनेश्वर प्रसाद १९०२-

दरभंगा जिलाक बनौली गाम, निवास रायसाहेब पोखरि लहेरियासराय। सरस्वती स्कूल लहेरियासरायमे १९३०-१९६४ ई. धरि अध्यापन। मैथिलीमे "बाल रामायण� प्रकाशित।

जयनारायण झा 'विनीत' १९०२-१९९१

नरेन्द्र नाथ दास विद्यालंकार १९०४-१९९३

सुधाकर झा "शास्त्री" १९०४-१९७४

दामोदर लाल दास विशारद १९०४-१९८१

बबुआजी झा 'अज्ञात' १९०४-१९९६

२००१- बबुआजी झा �अज्ञात� (प्रतिज्ञा पाण्डव, महाकाव्य) लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार।

श्रीवल्लभ झा हाटी १९०५-१९४०

૧માનાથ ઢા ૧૯૦૬-૧૯૭૧

ળન્મ દ૧ભંગા ળિલાિક ઉળાન (ય૧મપુ૧) ગ્૧ામમે ૧૯૦૬ ઈ મે એવં હિનક નિયન દ૧ભંગામે ૧૯૭૧ ઈ મે ભેઉન્હિ। ૧૯૩૦ ઈ મે શ્ચઙેળીમે એમ એ ક૧ઉાક વાદ ઈ કનોક વ૱ષ યન મિયેપુ૧ ઉચ્ચ વિદ્યાઉયક પ્૧યાનાય્યાપક છઉાહ, નક૧ા વાદ દ૧ભગ્ઙા-૧ાળ-ઉાસ્વ્પેનીક પુસ્નકાઉયાય્યક્ષક નૂપમે ૧૯૩૬ સઁ શ્ચન્નમિ સમય યન ૧હઉાહ । ૧૯૫૨ સઁ દ૨ યન્દ્૧યાની મથિિા કૉઉળમે પ્૧ો ઢા શ્ચઙેળીક પ્૧ાય્યાપક નૂપેં કાળકા પશ્યાત્ શ્ચોહિ કૉઉળમે મૈથિિ વિભાગાય્યક્ષ વનાશ્ચોઉ ગેઉાહ। ૧૯૬૫ મે ૧માનાથ વાવૂ સાહિત્ય શ્ચકાદમીક મૈથિીક પ્૧નિિયિ નિ્વાચિન ભેઉાહ ળાહિ પદ પ૧ શ્ચો ળીવનક શ્ચન્ન સમય નક ૧હઉાહ।

હિનક ૧યનાક ક્ષેત્ન વહુન વ્યાપક છઉ। હિનક શ્ચનુસંયાનાત્મક નવિક દૂ ગોટ સંગ્૧હ �નિવન્યમાઉા� નથા �પ્૧વંય સંગ્૧હ� પ્૧કાશિન શ્ચછિ। સંકઉિન સમ્પાદિન પુસ્નક સભમે �મૈથિિ પદ્ય-સંગ્૧હ�, �મૈથિિ ગદ્ય-સંગ્૧હ�, �પ્૧ાયીન ગીન�, �કથા કાવ્ય�, �નવીન ગીન�, �કવિના કુસુમ�, �કથા સંગ્૧હ� શ્ચાદિ શ્ચછિ। �કથાસ૧િત્સાગ૧�ક શ્ચાયા૧ પ૧ પ્૧ાસ્ળઉ ગદ્ય શૈઉીમે હિનક �ઉદયન-કથા� નથા �વ૧ુચિ-કથા� વેશ પ્યાન પિશ્ચોઉક। વ્યાક૧ણ્ક �મથિિા ભાષા પ્૧કાશ�, �શ્ચઉક્ઙા૧પ્૧વેશ� શ્ચાદિ શ્ચનેક ગ્૧ન્થ પ્૧કાશિન શ્ચછિ। �મૈથિિ સાહિત્ય પત્૧� ત્નૈમાસિક પત્૧િકાક સંપાદક।

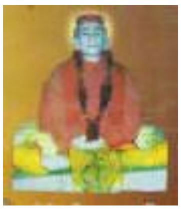
૧ામ ૨કવાઉ સહિ ૧ાકેશ (૧૯૧૨-૧૯૮૪)

ળન્મ ૧૪ ળુઉાઈ ૧૯૧૨, મૃત્યુ ૨૭ નવમ્વ૧ ૧૯૮૪, હિનક૧ મૈથિિ ઉોકગીન (સંગ્૧હ શ્ચા સમ્પાદન) એકટા ઉોમ્હઙ૧ પોથી વનિ ગેઉ શ્ચછિ

કાશીકાન્ન મિશ્૧ "મયુપ" ૧૯૦૬- ૧૯૮૭

૧૯૭૦- કાશીકાન્ન મિશ્૧ �મયુપ� (૧ાયા વિ૧હ, મહાકાવ્ય) પ૧ સાહિત્ય શ્ચકાદેમી પુ૧સ્કા૧ પ્૧ાપ્ન મૈથિીક પ્૧શસ્ન કવિ શ્ચા મૈથિીક પ્૧યા૧-પ્૧સા૧ક સમ૧્પિન કા૧્યક૧્ના �હુંકા૧� કવિનાસઁ ક્૧ાન્નિ ગીનક શ્ચાહ્વાન ક૨ઉનિ। પ્૧કૃનિ પ્૧ેમક વિઉક્ષણ કવિ। �ઘસઉ શ્ચઙન્ની કવિનાક ઉઉ કથ્ય શ્ચા શિલ્પ-સંવેદના�દુહૂ સ્ન૧ પ૧ ય૧મ ઉોકપ્૧િયના ભેટઉનિ।

મેહી દાસ

लक्ष्मीनाथ गोसाइ १७९३-१८७२

धरहना कोठी_वनमनखी_ असली
नाम_रामानुग्रहलाल
दास_आश्रम_मायामोहल्ला, कुप्पाघाट, भागलपुर

बुचन भगत, संत १९२८-१९९१

अभिराम दास

मैथिलीक प्रसिद्ध भागवत वाचक।

स्नेहलता १९०९-१९९३

गाम- ढोढ़ी, समस्तीपुर। पूर्ण नाम- कपिलदेव ठाकुर "स्नेहलता"। रामाश्रयी रसिक सम्प्रदायक संत। हिनकर रचित वैदेही विवाह संकीर्त्तन, विनय पदावली, शिववाणी, चेतावनी, झूला-संकीर्त्तन, सीतावतरण प्रबन्धकाव्य आ स्नेहशतक- दोहावली- कवित्त आदि मैथिलीक महिला वर्ग आ संकीर्त्तनकार लोकनिक कंठमे परिव्याप्त अछि आ लोकमंगलक अनुष्ठानमे व्यापक रूपेँ व्यवहृत अछि। हिनक "वैदेही विवाह" मैथिलीक कीर्त्तनिया नाट्य परम्पराकेँ लोकरुचिक अनुकूल बनौने अछि।

स्वतंत्रता सेनानी स्व. रामफल मण्डल

सुन्दर झा "शास्त्री" १९३०- १९९८

जनकपुर, नेपाल, युवावस्थाक जेलक दुर्लभ फोटो।नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानक मानद सदस्यता- स्व. सुन्दर झा शास्त्री।

कांचीनाथ झा "किरण" १९०६- १९८८

जन्म स्थान-चन्द्रपुर, लोहना रोड, दरभंगा बिहार। मैथिली भाषा आंदोलनमे महत्वपूर्ण भूमिका। �पराशर� महाकाव्य लेल साहित्य अकादमी आ �कथा किरण� लेल वैदेही पुरस्कारसँ सम्मानित। प्रकाशित कृति: चंद्रग्रहण (उपन्यास), वीर-प्रसून (बालकथा), जय जन्मभूमि (एकांकी), विजेता विद्यापति (नाटक), कथा-किरण (कथा-संग्रह), किरण-कवितावली, कतेक दिनक

श्यामानन्द झा १९०६-१९४९

वाद (कविता-संग्रह), पराशर (महाकाव्य) आ किरण-निबंधावली (निबंध-संग्रह) आदि।१९८८- काशीनाथ झा �किरण� (पराशर, महाकाव्य) पर मैथिली मे साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित।

रमाकांत झा, नेपाल १९०७-१९७१

ईशनाथ झा १९०७-१९६५

बहुमुखी प्रतिभाक कवि। प्राचीन आ नवीन पद्धतिक काव्य-रचनाक विलक्षण संयोग हिनकर कवितामे भेटैत अछि। दलित वर्ग, शोषणक समस्या, स्वदेश प्रेमक यथार्थवादी रचनाक संग संग व्यक्तिनिष्ठ कल्पनाक अनेक विशिष्ट कविता मैथिलीमे लिखलनि।

भुवनेश्वर सिंह ' भुवन' १९०७-१९४४

अपन पीढ़ीक बहुमुखी प्रतिभाक कवि। प्राचीन आ नवीन गीतिक कविताक रचना विपुल संख्यामे कयलनि। �भुवन भारती� कविता संकलन प्रकाशनसँ मैथिली ओज आ नव चेतनाक शंख फुकलनि।

हरिमोहन झा १९०८-१९८४

हिनकर मैथिली कृति १९३३ मे �कन्यादान� (उपन्यास), १९४३ मे "द्विरागमन�(उपन्यास), १९४५ मे �प्रणम्य देवता� (कथा-संग्रह), १९४९ मे �रंगशाला�(कथा-संग्रह), १९६० मे �चर्चरी�(कथा- संग्रह) आऽ १९४८ ई मे �खट्टर ककाक तरंग� (व्यंग्य) अछि। मृत्योपरांत १९८५मे (जीवन यात्रा, आत्मकथा) पर मैथिलीक साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित।

कालीकान्त झा १९०९-

मूल गाम ढंगा (हरिपुर), मधुबनी। श्री मातृक बरदवट्टा, पो उरलाहा, भाया- मदनपुर, जिला- पूर्णियामे वसि गेलाह। सतघरा (मधुबनी), मदनपुर आ काशीमे पाणिनी व्याकरणक अध्ययन। "हनुमान चरित"क लेखक।

तन्त्रनाथ झा १९०९-१९८४

जन्म १९०९ ई मे दरभंगा जिलाक चम्पुर ग्राममे भेलन्हि मृत्यु ४-५-�८४, चन्द्रधारी मिथिला कॉलेजमे अर्थशास्त्रक प्राध्यापक छलाह। अवकाश ग्रहण क काव्य साधनामे लागल रहलाह। महाकाव्य, मुक्तक, एकांकी सभ विधामे ई सिद्ध हस्त छलाह। हिनक �कीचक वध� महाकाव्य अडोजीक �वैदिक भास� (अमित्राक्षर छन्द) म लिखल अछि। मैथिलीमे �सॉनेट� एवं वैदिक भास�क ई प्रथम प्रयोक्ता थिकाह। संस्कृत परम्परामे काव्य रचना करितहुँ पाश्चात्य शैलीक नवीनता हिनका रचनामे भेल। हिनक �कीचक वध� आ �कृष्ण

चरित� महाकाव्य��मण्डल-पत्र्याशक्ति� एवं �नमस्या� मैथिली साहित्यमे अपन विशिष्ट स्थान राखैछ। तकर अतिरिक्त मुक्तक काव्यमे विषय वस्तुक व्यापकता एवं शिल्प शैलीक प्रचुरता अबैत अछि। एक दिशि यदि प्राचीन ढंगक ईश्वर वन्दनाक रचना करैत छथि तँ दोसर दिसि �सौनेट� (चतुर्दशपदी) �हैकु� आदि लिखबामे पूर्ण सफलता प्राप्त करैत छथि।�कृष्ण चरित� महाकाव्य पर हिनका १९७९ ई क साहित्यक अकादमी पुरस्कार भेटलन्हि। १९८० ई मे हिनका अभिनन्दन ग्रन्थसमर्पित कएल गेलन्हि।

जीवनाथ झा १९१०-१९७७

सुरेन्द्र झा ' सुमन' १९१०-२००२

जन्मः ग्राम : बल्लीपुर, जिला-समस्तीपुर। प्रकाशित कृति: प्रतिपदा, अर्चना, साओन-भादव, अंकावली, अन्तर्नाद, पयस्विनी, उत्तरा आदि तीससँ अधिक मौलिक कविता-पुस्तक; पुरुष-परीक्षा, अनुगीतांजलि, ऋतु श्रृंगार तथा वृत्तरत्नाकर, पारिजात-हरण, कृष्णजन्म, आनन्द-विजय आदि कतिपय ग्रन्थक अनुवाद-संपादन; �मैथिली काव्य पर संस्कृतक प्रभाव� नामक समीक्षा-ग्रंथ। �पयस्विनी� लेल १९७१ मे साहित्य अकादेमी पुरस्कार तथा �उत्तरा� पर १९९८ मे मैथिली अकादेमीक विद्यापति पुरस्कार प्राप्त। मैथिलीक प्रथम दैनिक पत्र �स्वदेश�क लब्धप्रतिष्ठ सम्पादक।१९९५- सुरेन्द्र झा �सुमन� (रवीन्द्र नाटकावली- रवीन्द्रनाथ टैगोर, बांग्ला) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार। २००० ई- पं.सुरेन्द्र झा �सुमन�, दरभंगा; यात्री- चेतना पुरस्कार।

पं. रामचन्द्र झा १९१०-

ग्राम तरौनी। काशी मथिलि ग्रन्थमालाक सम्पादक।

' નાગાર્જુન' વૈદ્યનાથ મશ્રિ ' યાત્રી' ૧૯૧૧- ૧૯૯૮

જન્મ અપન મામાગામ સતલખામે ભેલન્હિ, જે હુનકર ગામ તરૌનીક સમીપહિ અછિ, જિલા-દરભંગા। મૂલ નામ: વૈદ્યનાથ મશ્રિ। હિન્દીમે નાગાર્જુન નામે પ્રખ્યાત। પ્રકાશતિ કૃતિ: ચત્રિા, પત્રહીન નગ્ન ગાછ (મૈથલિી કવતિા-સંગ્રહ); પારો, બલચનમા, નવતુરયિા (મૈથલિી ઉપન્યાસ); યુગધારા, સતરંગે પંખોવાલી, પ્યાસી પથરાઈ આંખે, ખચિડ઼ી વપિ્લવ દેખા હમને, તુમને કહા થા, હજાર હજાર વાહો વાલી, પુરાની જૂતયિોં કા કોરસ, રત્નગર્ભા, ઐસે ભી હમ ક્યા ! ઐસે ભી તુમ ક્યા ! (હિન્દી કવતિા-સંગ્રહ); રતનિાથ કી ચાચી, બલચનમા, નઈ પૌધ, બાબા બટેસરનાથ, વરુણ કે બેટે, દુખમોચન, કુમ્ભીપાક, અભનિન્દન, ઉગ્રતારા, ઇમરતયિા (હિન્દી ઉપન્યાસ); આસમાન મેં ચન્દા તૈરે (કહાની સંગ્રહ); ભસ્માંકુર (હિન્દી ખણ્ડ કાવ્ય); અન્નહીનમ્ ક્રયિાહીનમ્ (નબિન્ધ-સંગ્રહ); ગીત ગોવનિ્દ; મેઘદૂત; વદ્યિાપતકિે ગીત, વદ્યિાપતકિી કહાનયિાં (અનુવાદ)। �પત્રહીન નગ્ન ગાછ� લેલ ૧૯૬૮ મે સાહત્યિ અકાદેમી પુરસ્કાર પ્રાપ્ત। યાયાવરી જીવન। મૈથલિી પ્રગતવિાદકિ રૂપમે રૂસ ભ્રમણ। નાગાર્જુન (**સ્વ. શ્રી વૈદ્યનાથ મશ્રિ �યાત્રી�**), હિન્દી આ મૈથલિી કવિ, ૧૯૯૪ ઈ.મે **સાહત્યિ અકાદેમીક ફેલો** (ભારત દેશક સર્વોચ્ચ સાહત્યિક પુરસ્કાર)।

આરસીપ્રસાદ સહિ ૧૯૧૧- ૧૯૯૬

જન્મ: ગ્રામ-એરૌત, જિલા-સમસ્તીપુર। પ્રકાશતિ કૃતિ: માટકિ દીપ, પૂજાક ફૂલ, સૂર્યમુખી (કવતિા-સંગ્રહ), મેઘદૂત (અનુવાદ), આરસી, નન્દદાસ, સંજીવની (હિન્દી કાવ્ય સંગ્રહ)। �સૂર્યમુખી� લેલ ૧૯૮૪ મે સાહત્યિ અકાદેમી પુરસ્કાર પ્રાપ્ત।

ગુરુ જયદેવ મશ્રિ ૧૯૧૧- ૧૯૯૧ શષ્યિ ગંગાનાથ ઝા

યશોધર ઝા

મથિલિા વૈભવ, દર્શન મૈથલિી પોથીપર ૧૯૬૬ મે પહલિ સાહત્યિ અકાદમી પુરસ્કાર મૈથલિી લેલ પ્રાપ્ત।

વૈદ્યનાથ મલ્લકિ ' વધિુ' ૧૯૧૨- ૧૯૮૭

૧૯૭૬- વૈદ્યનાથ મલ્લકિ �વધિુ� (સીતાયન, મહાકાવ્ય) લેલ મૈથલિીક સાહત્યિ અકાદમી પુરસ્કાર।

ભીમ ઝા ૧૯૧૨-

પૂર્ણયિા જિલાક મદનપુર ગામક। જન્મ ૫ નવમ્બર ૧૯૧૨ ઈ. વર્તમાન શ્રી શ્યામાનન્દ સહિક અધ્યક્ષતામે �નારાયણ સંકીર્તન મહામણ્ડલી�ક સ્થાપના।

બાબાનાથ દાસ ૧૯૧૨-

ઉપેન્દ્ર ઠાકુર ' મોહન' ૧૯૧૩- ૧૯૮૦

जन्म १९१३ ई मे दरभंगा जिलाक चतरिया ग्राममे भेलन्हि। मृत्यु २४-५-१९८०। संस्कृत शिक्षामे साहित्याचार्य ओ बड़ौदा राजक विद्वत्-परीक्षासँ �साहित्य-रत्न�क उपाधिसँ विभूषित भेलाह। दैनिक आर्यावर्तमे आदिहिसँ, पश्चात् १९६० सँ मिथिला मिहिरक उप-सम्पादक एवं सह-सम्पादक रूपेँ कार्य करैत १९७७ मे सेवा निवृत्त भेलाह।मोहनजी करीब पचास वर्ष साहित्य साधनामे लागल रहलाह।
विजयानन्द, कुंजरंजन, सुदर्शन, पुण्डरीक, शास्त्री, वामन आदि छद्म नामसँ पत्र-पत्रिकामे विविध विषयपर हिनक लेख सभ प्रकाशित भेल अछि।मोहन जीक �बाजि उठल मुरली�मे १०१ गोट कविताक संकलन अछि।जाहिमे हिनक सुदीर्घ काव्य-आराधनाक विभिन्न विधानाक ओ विभिन्न अनुभूतिक सामग्री उपलब्ध अछि। एहि पुस्तकपर मोहन�जीकेँ १९७८ मे साहित्य अकादमी पुरस्कार भेटलन्हि। एहिसँ बहुत पूर्व हिनक �झुमरि�नामक कविता संग्रह सेहो प्रकाशित भेल छल।

जयनाथ मिश्र १९१३-१९८५

श्रीकांत ठाकुर "विद्यालंकार"

पञ्जीकार मोदानन्द झा १९१४-१९९८

लब्ध प्रतिष्ठ पञ्जीशास्त्र मार्तण्ड पञ्जीकार मोदानन्द झा, शिवनगर, अररिया, पूर्णियाँ। पिता- स्व श्री माधव झा। गुरु- पञ्जीकार माधव झा। पूर्णियाँ जिलाक बनैली लगक शिवनगर गामक। जन्म २२ सितम्बर १९१४ ई।सौराठमे अपन मौसा स्व लूटन झा सँ पंजीशास्त्रक अध्ययन। १९४८-१९५१ ई धरि दरभंगामे रहि आचार्य रमानाथ झाकेँ पाँजि पढ़ओलनि।शास्त्रार्थ परीक्षा- दरभंगा महाराज कुमार जीवेश्वर सिंहक यज्ञोपवीत संस्कारक अवसर पर महाराजाधिराज(दरभंगा) कामेश्वर सिंह द्वारा आयोजित परीक्षा- १९३७ ई जाहिमे मौखिक परीक्षाक मुख्य परीक्षक म.म. डॉ. सर गंगानाथ झा छलाह।

आनन्द झा १९१४-१९८८

ठेक्यो हासेगावा, निदेशक मिथिला म्यूजियम, निगाटा

माँगनि खवास १९०८-१९४३ संगीतज्ञ

रामाश्रय झा ' रामरंग' अभिनव भातखण्डे १९२८- २००९

जन्म ११ अगस्त १९२८ ई तदनुसार भाद्र कृष्णपक्ष एकादशी तिथिकेँ मधुबनी जिलान्तर्गत खजुरा नामक गाममे भेलन्हि।अभिनव गीतांजलि, हिनकर उच्चकोटिक

	પયગાછયિામે ળન્મ શ્રા શ્ર૭પ વપસમે મ઼ત્યુ। પયગાછયિાેક નાયવહાદુન ૭ક્ષ્મીણાનાયામ સહિક શષ્યિા	શાસ્ત્ન નયના શ્રછામિથિ૭િવાસી શ્ની નામનંગ નાગ ગીનજુક્ત્ગ, નાગ વૈદેહી મૈનવ, શ્રાડ નાગ વદ્યિાપગ ક૭યામ કેન નયના સેહો કપ્ણે છથ શ્રાડ મૈથિ૭ી ભાષામે હનિકન પ્યાઉ �નળયગ ફિ નાગ:� કેન શ્રનુનૂપ શ્રછા
 નામચન્દ્ન મ૭ક્ષિ ધ્નુપદ સંગીગ ૧૮૦૫- ૧૮૮૦	 શ્રભયનાનાયામ મ૭ક્ષિ	 કુમાન ગાનાનન્દ સહિ, સંગીગળ્ઞ
 સંગીગાચાન્ય નાયવહાદુન ૭ક્ષ્મી ણાનાયામ સહિ	 પંડિગ પનમાનન્દ ચૌપની, સંગીગળ્ઞ	 હ઼દયનાનાયામ ઝા
 સંગીગ ભાષ્કન નાળકુમાન શ્યામા નન્દ સહિ ૧૮૧૬- ૧૮૮૪	 ગુનુદેવ કામગ શાસ્ત્નીય સંગીગ	 મથિ૭િશ કુમાન ઝા, ગવ૭ા વાદન
 ણાગેશ્વન ૭ા૭ કન્ણ, ગવ૭ા વાદક	 વાવૂ સાહેવ ચૌપની ૧૮૧૬- ૧૮૮૮	 ૭ક્ષ્માણ (૭પ્પન) ઝા ૧૮૧૬- ૨૦૦૦

𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒠𑒳𑒪𑒰𑒩𑒣𑒳𑒩 𑒑𑒰𑒧𑒏। 𑓑𑓙𑓔𑓓 𑒄 𑒧𑒹 𑒖𑒲𑒫𑒱𑒏𑒰𑒩𑓂𑒟 𑒏𑒪𑒏𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒁𑒋𑒪𑒰𑒯। 𑒢𑒫𑒧 𑒏𑒏𑓂𑒭𑒰𑒧𑒹 𑒮𑓂𑒫𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨 𑒂𑒢𑓂𑒠𑒼𑒪𑒢𑒧𑒹 𑒦𑒰𑒑 𑒪𑒱𑒋 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰𑒏 𑒃𑒞𑒱𑒬𑓂𑒩𑒲। 𑒏𑒪𑒏𑒞𑓂𑒞𑒰𑒧𑒹 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑒲𑒨 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒮𑓀𑒒𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒹𑒬। 𑒏𑒪𑒏𑒏𑒞𑓂𑒞𑒰𑒧𑒹 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒂𑒩𑓂𑒙 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒮 𑓙𑓑, 𑒣𑒪𑒱𑒞 𑒒𑒼𑒭 𑒪𑒹𑒢, 𑒏𑒪𑒏𑒞𑓂𑒞𑒰-𑓗𑓐𑓐𑓐𑓐𑓖 𑒮𑒿 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲-𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒂𑒢𑓂𑒠𑒼𑒪𑒢𑒧𑒹
𑒮𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨। �𑒏𑒳𑒯𑒹𑒮� 𑒂 �𑒔𑒰𑒝𑒏𑓂𑒨� 𑒠𑒴𑒙𑒰 𑒢𑒰𑒙𑒏। 𑓑𑓙𑓗𑓑-𑓗𑓘 𑒡𑒩𑒱 �𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢� 𑒂 �𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢� 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒧𑒰𑒮𑒱𑒏𑒏 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢।

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒁𑒦𑒱𑒨𑒰𑒢𑒲।

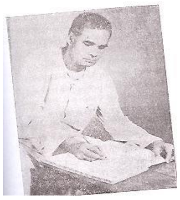

𑒬𑒳𑒠𑓂𑒡𑒠𑒹𑒫 𑒗𑒰 ' 𑒅𑒞𑓂𑒣𑒪' 𑓑𑓙𑓑𑓖-

𑒑𑒼𑒛𑓂𑒛𑒰 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒁𑒪𑒧𑒠𑒞𑓂𑒞- 𑒧𑒯𑒹𑒢𑓂𑒣𑒳𑒩𑒏 𑒢𑒱𑒫𑒰𑒮𑒲। 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑓑𑓖 𑒁𑒏𑓂𑒙𑒴𑒥𑒩 𑓑𑓙𑓑𑓖 𑒄।

𑒩𑒰𑒧𑒔𑒩𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒣𑒰𑒝𑓂𑒛𑒹𑒨 "𑒁𑓀𑒬𑒳" 𑓑𑓙𑓑𑓗-𑓒𑓐𑓑𑓐

𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒲𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒪𑒰 𑓑𑓙𑓑𑓗- 𑓑𑓙𑓘𑓐

𑒅𑒣𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰 ' 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒮' 𑓑𑓙𑓑𑓗- 𑓒𑓐𑓐𑓒

𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢-𑒯𑒩𑒱𑒣𑒳𑒩 𑒥𑒏𑒮𑒲𑒙𑒼𑒪, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲, 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩। 𑓑𑓙𑓖𑓙- 𑒅𑒣𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰 �𑒫𑓂𑒨𑒰𑒮� (𑒠𑒴 𑒣𑒞𑓂𑒩, 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮) 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢𑒱𑒞। 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲𑒏 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞। 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒏𑒵𑒞𑒱: 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩, 𑒠𑒴 𑒣𑒞𑓂𑒩 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮), 𑒥𑒱𑒛𑓀𑒥𑒢𑒰, 𑒑𑒖𑒢𑒰 𑒑𑒖𑒪 (𑒏𑒟𑒰-𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯), 𑒣𑒞𑒢 𑒮𑓀𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮𑒲, 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒲𑒏 (𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨), 𑒧𑒯𑒰𑒦𑒰𑒩𑒞 (𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒠𑒴 𑒣𑒩𑓂𑒫) 𑒂𑒠𑒱।

𑒧𑒢𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒗𑒰 𑓑𑓙𑓑𑓘- 𑓒𑓐𑓐𑓘

𑒖𑒢𑓂𑒧
𑒮𑒩𑒱𑒮𑒥𑒧𑒹, 𑒁𑒬𑓂𑒩𑒳𑒏𑒝, 𑒫𑒲𑒩𑒦𑒼𑒑𑓂𑒨𑒰, 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒢𑒱𑒬𑒱𑒣𑒳𑒩𑒧𑒹𑓒𑓐𑓐𑓘- 𑒮𑓂𑒫𑓃𑒧𑒢𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒗𑒰 (𑒑𑓀𑒑𑒰𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩, 𑒏𑒟𑒰𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯) 𑒣𑒩 𑒧𑒵𑒞𑓂𑒨𑒼𑒣𑒩𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒧𑒲 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩।

𑒫𑓂𑒩𑒖𑒏𑒱𑒬𑒼𑒩 𑒫𑒩𑓂𑒧𑒰 ' 𑒧𑒝𑒱𑒣𑒠𑓂𑒧' 𑓑𑓙𑓑𑓘- 𑓑𑓙𑓘𑓖

𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢-𑒥𑒯𑒹𑒛𑓃𑒰, 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩। 𑓑𑓙𑓗𑓓- 𑒫𑓂𑒩𑒖𑒏𑒱𑒬𑒼𑒩 𑒫𑒩𑓂𑒧𑒰 �𑒧𑒝𑒱𑒣𑒠𑓂𑒧� (𑒢𑒻𑒏𑒰 𑒥𑒢𑒱𑒖𑒰𑒩𑒰, 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮) 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢𑒱𑒞। 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮𑒏𑒰𑒩, 𑒏𑒟𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒍 𑒏𑒫𑒱। 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒏𑒵𑒞𑒱:
𑒏𑒼𑒥𑒩𑒰𑒑𑒵𑒯, 𑒏𑒢𑒏𑒲, 𑒁𑒩𑓂𑒠𑓂𑒡𑒢𑒰𑒩𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩, 𑒪𑒼𑒩𑒱𑒏 𑒫𑒱𑒖𑒨, 𑒢𑒻𑒏𑒰-𑒥𑒢𑒱𑒖𑒰𑒩𑒰, 𑒪𑒫𑒯𑒩𑒱-𑒏𑒳𑒬𑒯𑒩𑒱, 𑒩𑒰𑒨 𑒩𑒝𑒣𑒰𑒪, 𑒂𑒠𑒧𑒱 𑒑𑒳𑒪𑒰𑒧 𑒂𑒠𑒱 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮 𑒍 𑒏𑓀𑒚𑒯𑒰𑒩 (𑒢𑒰𑒙𑒏) 𑒂𑒠𑒱।

पं सहदेव झा १९१९-

"मिथिला की यात्रा" पोथी प्रकाशित।

वैद्यनाथ सिंह रमाकर १९१९-१९८९

जन्म मधुबनीमे १९१९ ई मे भेल। अपन पिता स्व कृष्णनाथ सिंहसँ विभिन्न विषयक शिक्षा ग्रहण कएलन्हि। ई रामकृष्ण कॉलेज, मधुबनीक मैथिली विभागाध्यक्ष छलाह। जाहिसँ अवकाश प्राप्त कएलन्हि। वाद्या-वस्थहिसँ ई कविताग्रमे लागल रहलाह अछि। संस्कृत तथा मैथिली दुनू भाषामे हिनक रचना प्रकाशित अछि। यथा�मैथिलीमे �प्रयास� (कथा-संग्रह), �मधुमती�, �अमरवापू� (कविता-संग्रह), �शरशय्या� (खण्ड-काव्य) �स्मृति साहस्री� (महाकाव्य) आदि।

आद्याचरण झा १९२०-

चन्द्र भानु सिंह १९२२-

२००४- चन्द्रभानु सिंह (शकुन्तला, महाकाव्य) लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार।

सुधांशु शेखर चौधरी १९२२-१९९०

जन्म हरिणगामक मिश्रटोलामे १९२२ ई मे भेलन्हि तथा मृत्यु १९९० ई मे भेलन्हि। किछु दिन विभिन्न जीविकामे रहि पश्चात् साहित्यकारक जीवन प्रारम्भ कएल। किछु दिन �वैदेही�क सम्पादन श्री सुमनजी एवं श्री कृष्णकान्त मिश्रजीक संग कएल तत्पश्चात् १९६० ई सँ १९८२ ई धरि पटनामे �मिथिला मिहिर��क सहायक सम्पादन कएल।हिनक दू गोट नाटयकृति- �भफाइत चाहक जिनगी�, लेटाइत आँचर�, तथा �पहिल साँझ� हिनक नाटकक नीक व्यावहारिक अनुभवक परिचायक अछि।छद्मनामसँ हिनक दू गोट उपन्यास मिहिर� मे प्रकाशित भेल अछि। हिनक उपन्यास ई बतहा संसार� जे मैथिली अकादमी द्वारा प्रकाशित भेल आ जाहि पर १९८० क साहित्य अकादमीक पुरस्कार देल गेल।

जयकान्त मिश्र (१९२२-२००९)

मैथिली साहित्यक एकटा बड़ पैघ विद्वान डॉ जयकांत मिश्र सन् १९८२ मे इलाहाबाद विश्वविद्यालयक अंग्रेजी आ आधुनिक यूरोपियन भाषा विभागक प्रोफेसर आ हेड पद सँ सेवानिवृत्त भेल छलाह। तकरा बाद ओ चित्रकूट ग्रामोदय

𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨𑒧𑒹 𑒦𑒰𑒭𑒰
𑒞𑒟𑒰 𑒮𑒧𑒰𑒖 𑒫𑒻𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒱𑒏
𑒛𑒲𑒢 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨
𑒏𑒋𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑒢𑒱𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞𑒱
𑒅𑒣𑒩𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲𑒨 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲
𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱,
𑒃𑒪𑒰𑒯𑒰𑒥𑒰𑒠𑒏 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭,
𑒑𑓀𑒑𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒩𑒱𑒮𑒩𑓂𑒔
𑒃𑓀𑒮𑓂𑒙𑒲𑒙𑓂𑒨𑒴𑒙,
𑒃𑒪𑒰𑒯𑒰𑒥𑒰𑒠𑒏 𑒁𑒫𑒻𑒞𑒢𑒱𑒏
𑒮𑒔𑒱𑒫 𑒞𑒟𑒰 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏,
𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨
𑒮𑒧𑓂𑒧𑒹𑒪𑒢, 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒑𑒏
𑒣𑓂𑒩𑒥𑒢𑓂𑒡 𑒫𑒱𑒦𑒰𑒑𑒏
𑒮𑓀𑒨𑒼𑒖𑒏 𑒞𑒟𑒰 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨
𑒁𑒏𑒰𑒠𑒧𑒲, 𑒢𑒃 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲𑒏
𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒢𑒱𑒡𑒱 𑒞𑒟𑒰
𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏 𑒩𑒯𑒪
𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲
𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒏 𑒃𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮,
𑒤𑒼𑒏 𑒪𑒱𑒙𑒩𑒹𑒔𑒩 ऑ𑒤
𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰, 𑒏𑒲𑒩𑓂𑒞𑓂𑒞𑒢𑒱𑒨𑒰
𑒛𑓂𑒩𑒰𑒧𑒰 𑒮𑒦𑒏
𑒏𑓂𑒩𑒱𑒙𑒱𑒏𑒪
𑒋𑒛𑒲𑒬𑒢, 𑒪𑒹𑒏𑓂𑒔𑒩𑓂𑒮
ऑ𑒢 𑒟ॉ𑒧𑒮 𑒯𑒰𑒩𑓂𑒛𑒲,
𑒪𑒹𑒏𑓂𑒔𑒩𑓂𑒮 ऑ𑒢 𑒤𑒼𑒩
𑒣𑒼𑒋𑒙𑓂𑒮 𑒞𑒟𑒰 𑒠
𑒏ॉ𑒧𑓂𑒣𑓂𑒪𑒹𑒏𑓂𑒮 𑒮𑓂𑒙𑒰𑒃𑒪
𑒃𑒢 𑒃𑓀𑒑𑒪𑒱𑒬 𑒣𑒼𑒋𑒙𑓂𑒩𑒲
𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒪𑒱𑒐𑒱𑒞 𑒏𑒱𑒕𑒳
𑒑𑓂𑒩𑓀𑒟 𑒁𑒕𑒱। 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒩
𑒫𑒵𑒯𑒞 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒬𑒥𑓂𑒠
𑒏𑒼𑒭 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒠𑒴 𑒐𑒝𑓂𑒛
𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒦𑒋 𑒮𑒏𑒪,
𑒖𑒰𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒰𑒑𑒩𑒲𑒏
𑒮𑓀𑒑 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩 𑒞𑒟𑒰
𑒤𑒼𑒢𑒹𑒙𑒱𑒏 𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲𑒧𑒹
𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒬𑒥𑓂𑒠𑒏
𑒢𑒰𑒧 𑒩𑒯𑒋 ३ 𑒬𑓂𑒩𑒫𑒢𑒲

२००९ कैं सात बजे साँझमे हिनकर निधन भऽ गेलन्हि।

उपेन्द्र ठाकुर १९२९- १९९१

हिस्टोरी ऑफ मिथिला, मधुबनी पेन्टिंग, स्टडीज इन जैनिज्म एण्ड बुद्धिज्म इन मिथिला आदि पोथी प्रकाशित।

गोविन्द झा १९२३-

जन्मस्थान- इसहपुर, सरिसब पाही, मधुबनी, बिहार। सहित्य कथाकार, उपन्यासकार, नाटककार, भाषा वैज्ञानिक ओ अनुवादक। साहित्य अकादेमी पुरस्कार, साहित्य अकादेमी अनुवाद पुरस्कारसँ सम्मानित। बिहार सरकारसँ कामिल बुल्के पुरस्कार, ग्रियर्सन पुरस्कार आदिसँ सम्मानित। प्रकाशित कृति:
उपन्यास, नाटक, कथा, कविता, भाषा विज्ञान आदि विभिन्न विधामे अठतीस टा पोथी प्रकाशित। प्रकाशन: सामाक पौती, नेपाली साहित्यक इतिहास (अनु) आदि। १९९३- गोविन्द झा (सामाक पौती, कथा) पुस्तक लेल सहित्य अकादेमी पुरस्कारसँ सम्मानित।१९९३- गोविन्द झा (नेपाली साहित्यक इतिहास- कुमार प्रधान, अंग्रेजी) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार। प्रबोध सम्मान २००६ सँ सम्मानित। विदेह सम्पादकक समानान्तर साहित्य अकादेमी फेलो पुरस्कार २०१० (समग्र योगदान लेल)

योगानन्द झा १९२३- १९८६

हिनक जन्म मधुबनी जिलाक कोइलख ग्राममे १९२३ ई मे भेलन्हि। मृत्यु १९८६ मे भेलनि। अंग्रेजीमे एम ए करबाक पश्चात् ई किछु दिन चन्द्रधारी मिथिला कॉलेजमे प्राध्यापक रहलाह। बिहार प्रशासनिक सेवामे १९८१ धरि विभिन्न पदपर कार्य करल। तत्पश्चात्मैथिली अकादमीक निदेशक �८४ धरि।योगानन्द झाजी मैथिली साहित्यमे अपन उपन्यास �भलमानुस� एवं �प्रवासिना�क हेतु ख्यात छथि। हिनक नाटक �मुनकि मतिभ्रम� एवं कथा संग्रह �उड़ैत बंशी� यथेष्ट प्रतिष्ठा प्राप्त कएने अछि। एकर अतिरिक्त ई महात्मा गान्धीक आत्मकथाक अनुवाद एवं �आमक जलपरी� नामक एक कथा संग्रहक सम्पादन सेहो कएने छथि।

रामकृष्ण झा 'किसुन' १९२३- १९७०

आधुनिक धाराक विशिष्ट कवि, कथाकार, चिन्तक। प्रकाशित कृति: आत्मनेपद (कविता संग्रह), मैथिली नवकविता (सम्पादन)।

उमानाथ झा १९२३- २००९

जन्म:-०१- ०१- १९२३, मृत्यु ०७- १२- २००९ महरैल, मधुबनी। भूतपूर्व अंग्रेजी विभागाध्यक्ष एवं प्रति-कुलपति मिथिला विश्वविद्यालय, दरभंगा। रचना:- रेखाचित्र, अतीत (कथा संग्रह); मैथिली नवीन

जटाशंकर दास १९२३- २००६

साहित्य, इन्द्र धनुष, विद्यापति गीतशती (सम्पादन)।१९८७- उमानाथ झा (अतीत, कथा) पर मैथिली साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित।

प्रबोध नारायण सिंह १९२४-२००५

हिन्दी, संस्कृत, मैथिली, पाली एवं फ्रान्सीसीक विद्वान। मिथिला, मैथिल एवं मैथिलीक ई अनन्य भक्त छथि। कलकत्ता नगर मिथिला दर्शन�, मैथिली कविता�, मैथिली रंगमंच� आदि पत्रिकाक प्रकाशनक माध्यमसँ श्री प्रबोधजी मैथिलीक जे सेवा कएल अछि तकर वर्णन थोड़मे सम्भव नहि। अनेक बङला कृतिक ई अनुवाद सेहो कएल अछि।हिन्दीमे सेहो हिनक �कविता संग्रह� प्रकाशित अछि।कलकत्ता विश्वविद्यालयमे हिन्दीक पूर्व अध्यक्ष। २००२- डॉ प्रबोध नारायण सिंह (पतझड़क स्वर- कृष्ण चन्दर, उर्दू) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

मदनेश्वर मिश्र १९२४-२००४

"एक छवीह महारानी" प्रकाशित।

अमोघ नारायण झा "अमोघ" १९२४-

मुरलीधर सिंह, ब्रजमोहन ठाकुर, शुभंकर झा, मदनेश्वर मिश्र १९२४-२००४, ललित नारायण मिश्र, देवनाथ राय

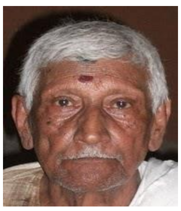

मतिनाथ मिश्र मतंग १९२४-

आनन्द मिश्र १९२४-२००७

डॉ. जयमन्त मिश्र १९२५-२०१०

जन्म १५-१०-१९२५ मृत्यु ०७-०९-२०१०, गाम- ढंगा- हरिपुर- मधुबनी।

१९९५- जयमन्त मिश्र (कविता कुसुमाञ्जलि, पद्य) लेल साहित्य अकादेमी पुरस्कार- मैथिली।

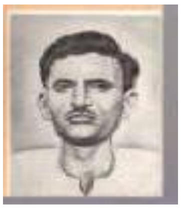
चन्द्रनाथ मिश्र अमर १९२५-

जन्म: खोजपुर, मधुबनी। वरिष्ठ कवि, कथाकार-उपन्यासकार। हास्य-व्यंग्यक कवितामे बेजोड़। मैथिलीक लेल समर्पित व्यक्तित्व। पाँच दर्जनसँ बेसी कथा आ विहीगमी, बीरकन्या (उपन्यास) जन समाधि (कथा संग्रह) प्रकाशित
।१९८३- चन्द्रनाथ मिश्र �अमर� (मैथिली पत्रकारिताक इतिहास) लेल साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित। एम एल एकेडमी, लहेरियासरायसँ शिक्षकक रूपमे अवकाश प्राप्त। आशा दिशा, गुदगुदी, युगचक्र, उनटा पाल आदि कविता संग्रह प्रकाशित। १९९८- चन्द्रनाथ मिश्र �अमर� (परशुरामक बीछल बेरायल कथा- राजशेखर बसु, बांग्ला) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार। चन्द्रनाथ मिश्र अमर २०१० मे मैथिली साहित्य लेल **साहित्य अकादेमीक फेलो** (भारत देशक सर्वोच्च साहित्यिक पुरस्कार)।

मुक्तिनाथ झा (१९२६-२००८)

शुभंकर झा १९२६-

दीनानाथ पाठक 'बन्धु' १९२८-१९९२

अनंत बिहारी लाल दास "इन्दु" १९२८-२०१०

२००७- अनन्त बिहारी लाल दास �इन्दु� (युद्ध आ योद्धा- अगम सिंह गिरि, नेपाली) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

कृष्णकान्त मिश्र १९२८-२०००

जगदानन्द झा १९२८-

दुर्गानाथ झा "श्रीश"

हिनकर जन्म मधुबनी जिलाक बेहटा गाममे १९२९ ई मे भेलन्हि। हिन्दी आ मैथिलीमे एम.ए. आ बी.एड केलाक बाद किछु दिन स्कूलमे अध्यापन, तखन मिल्लत कॉलेज, लहेरियासरायमे मैथिली आ हिन्दी विभागक अध्यक्ष। मैथिली भाषामे पहिल पीएच.डी। "श्रीश" जीक मैथिलीमे प्रकाशित रचना अछि- "मैथिली साहित्यक इतिहास", "जीवन झाँकी" (सम्पादन), "महामनुष्य श्री मनु"

(कविता), "नाट्य कथा सार"(सम्पादन), "पुरुषार्थ"(पद्य नाटक) आ अनेक कविता, एकांकी आ आलोचनात्मक निबन्ध।

राजकमल चौधरी १९२९-१९६७

महिषी, सहरसा। रचना:- आदि कथा, आन्दोलन, पाथर फूल (उपन्यास), स्वरगंधा (कविता संग्रह), ललका पाग (कथा संग्रह), कथा पराग (कथा संग्रह सम्पादन)। हिन्दीमे अनेक उपन्यास, कविताक रचना, चौरंगी (बङला उपन्यासक हिन्दी रूपान्तर) अत्यन्त प्रसिद्ध।

विश्वनाथ झा "विषपायी" १९२९- २००५

"राम सुयश सागर" (मैथिली रामायण) १९८० ई.मे प्रकाशित। २५ जनवरी २००५ कें मृत्यु।

जयधारी सिंह १९२९-२००७

समीक्षक, कवि। प्रकाशन: वैद्यनाथमे तान्त्रिक सिद्धान्त, समीक्षा शास्त्र आदि। रामकृष्ण कॉलेज, मधुबनीमे मैथिली विभागक पूर्व अध्यक्ष।

शैलेन्द्र मोहन झा १९२९-१९९४

१९९२- शैलेन्द्र मोहन झा (शरतचन्द्र व्यक्ति आ कलाकार- सुबोधचन्द्र सेन, अंग्रेजी) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

विजयनाथ ठाकुर १९२९-२००८

रमेशचन्द्र वर्मा १९३०-

गोपालजी झा 'गोपेश' १९३१- २००८

विवेकानन्द ठाकुर १९३१-

रामाकान्त मिश्र १९३१-

जन्म मधुवनी जिलाक मेंहथ गाममे १९३१ ईमे भेलन्हि। हिनकर रचित �सोन दाइक चिट्ठी�, �गुम भेल ठाढ़ छी�, �एकवम� �आब कहू मन केहन लगैए�, "मध्यान्ह पात" प्रकाशित भेल छन्हि। सोनदाइक चिट्ठी वेश लोकप्रिय भेल। २००६ ई- श्री गोपालजी झा गोपेश, मेंहथ, मधुवनी; यात्री-चेतना पुरस्कार।

२००५- विवेकानन्द ठाकुर (चानन घन गछिया, पद्य) मैथिली लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार।

ललित १९३२- १९८३

जन्म स्थान वसैठ चानपुरा मधुवनी, बिहार। प्रसिद्ध कथाकार ओ उपन्यासकार। प्रकाशित कृति: प्रतिनिधि (कथा संग्रह), पृथ्वी-पुत्र (उपन्यास) आदि।

मुरारि मधुसूदन ठाकुर १९३२-

ताराशंकर बंद्योपाध्यायक बंगला उपन्यास "आरोग्य निकेतन"क मैथिली अनुवाद लेल साहित्य अकादमीक अनुवाद पुरस्कार १९९९ भेटल छन्हि।

विद्यानाथ झा ठाकुर १९३३-

धूमकेतु १९३२- २०००

जन्म स्थान कोरथु, मधुवनी, बिहार। प्रसिद्ध कथाकार, उपन्यासकार ओ कवि। प्रकाशित कृति: दू टा कथा संग्रह ओ एक टा उपन्यास।

राजमोहन झा १९३४-

जन्म स्थान कुमरबाजितपुर, वैशाली, बिहार। प्रख्यात कथाकार ओ संपादक। आइ काल्हि परसू (कथा-संग्रह) लेल १९९६ मे साहित्य अकादमीसँ सम्मानित। प्रकाशित कृति: एक आदि एकांत, झूठ साँच, एकटा तेसर, अनुलग्नक, आइ काल्हि परसू (कथा संग्रह), गलतीनामा, जनक विद्यापति, टिप्पणीत्यादि (आलोचना)। �प्रबोध� प्रतीक संपादनाप्रबोध सम्मान २००९ सँ सम्मानित।

डॉ धीरेन्द्र १९३४- २००४

जन्म स्थान लोहना, मधुवनी, बिहार। प्रसिद्ध कथाकार, उपन्यासकार ओ कवि। प्रकाशित कृति: कुहेस आ काजिल, पहाड़ घूलक आगि, शताब्दी ओ मनु अपन मन्दिर (कथासंग्रह) हैंगरमे टाँगल कोट, काल्हि ओ आइ (कविता संग्रह) सहित कैक विधामे विभिन्न पोथी।

रमेश नारायण १९३४- २०११

नाम- रमेश नारायण दास, जन्म १५ मार्च १९३४ कें मधुबनीक बेहरा गाममे। पिता- श्री हरिवल्लभ लाल दास। शिक्षा मधेपुर, मधुबनी आ पटनामे। १९६१ ई.सँ १९९४ ई. धरि ए.एन. कॉलेज, पटनामे हिन्दी विभागमे अध्यापन। पाथरक नाव (मैथिली कथा संग्रह, १९७२) प्रकाशित। मृत्यु १२ जनवरी २०११ कें पटनामे।

बाबू श्री सत्यनारायण सिंह आ राघवाचार्य

मायानन्द मिश्र १९३४-

हिनक जन्म १७ अगस्त १९३४ ई. कें सुपौल जिलाक बनैनियाँ गाममे भेलनि।भाङक लोटा, आगि मोम आ� पाथर आओर चन्द्र-बिन्दु- हिनकर कथा संग्रह सभ छन्हि। बिहाड़ि पात पाथर , मंत्र-पुत्र , खोता आ� चिडै आ� सूर्यास्त हिनकर उपन्यास सभ अछि।। दिशान्तर हिनकर कविता संग्रह अछि। एकर अतिरिक्त सोने की नैया माटी के लोग, प्रथमं शैल पुत्री च, मंत्रपुत्र, पुरोहित आ� स्त्री-धन हिनकर हिन्दीक कृति अछि।१९८८- मायानन्द मिश्र (मंत्रपुत्र, उपन्यास) पर मैथिलीक साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित।

प्रबोध सम्मान २००७सँ सम्मानित।

तारानन्द तरुण १९३५- २०११

सोमदेव १९३४-

उपन्यासकार आ कवि। साहित्य अकादेमी पुरस्कारसँ सम्मानित। प्रकाशित कृति: चानोदाइ, होटल अनारकली (उपन्यास), काल ध्वनि (कविता संग्रह), चरैवेति (गीति नाट्य) सोम सतसइ (दोहा)।२००२- सोमदेव (सहस्रमुखी चौक पर, पद्य) लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार २००१ ई - श्री सोमदेव, दरभंगा; यात्री-चेतना पुरस्कार, प्रबोध साहित्य सम्मान २०११।

राजनन्दन लाल दास १९३४-

"कर्णामृत"क सम्पादन। "चित्रा-विचित्रा" प्रकाशित।

𑒩𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒩𑒹𑒝𑒳 १९३४-२०११

𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢
𑒅𑒮𑒧𑒰𑒧𑒚, 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰, 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩। 𑒫𑒩𑒱𑒭𑓂𑒚 𑒏𑒫𑒱, 𑒏𑒟𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒂 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮𑒏𑒰𑒩। 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢𑒱𑒞। 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒏𑒵𑒞𑒱: 𑒏𑒔𑒼𑒙, 𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒼𑒝, 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒯𑒲𑒢 𑒂𑒏𑒰𑒬 (𑒏𑒟𑒰-𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯), 𑒠𑒴𑒡𑒤𑒴𑒪 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮), 𑒁𑒢𑓂𑒞𑓁, 𑒍𑒏𑒩𑒹 𑒢𑒰𑒧 (𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰-𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)। २०००- 𑒩𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒩𑒹𑒝𑒳 (𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒩𑒰𑒮 𑒥𑒰𑒞, 𑒣𑒠𑓂𑒨) 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒧𑒲 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩। 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏𑒏 𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 २०११ (𑒮𑒧𑒑𑓂𑒩 𑒨𑒼𑒑𑒠𑒰𑒢 𑒪𑒹𑒪)

𑒏𑒰𑒪𑒲𑒏𑒰𑓀𑒞 𑒗𑒰 "𑒥𑒴𑒔" १९३४- २००९

𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒖𑒢𑓂𑒧, 𑒧𑒯𑒰𑒢 𑒠𑒰𑒩𑓂𑒬𑒢𑒱𑒏 𑒅𑒠𑒨𑒢𑒰𑒔𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏 𑒏𑒩𑓂𑒧𑒦𑒴𑒧𑒱 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞𑒲𑒣𑒳𑒩 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒏𑒩𑒱𑒨𑒢 𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧𑒧𑒹 १९३४ 𑒄. 𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓂𑒫 𑒣𑓀𑒛𑒱𑒞 𑒥𑒰𑒪𑒏𑒱𑒬𑒼𑒩 𑒗𑒰 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒧𑒡𑓂𑒨 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒣𑓂𑒩𑒡𑒰𑒢𑒰𑒡𑓂𑒨𑒰𑒣𑒏 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒧𑒰𑒞𑒰 𑒮𑓂𑒫 𑒏𑒪𑒰 𑒠𑒹𑒫𑒲 𑒑𑒵𑒯𑒱𑒝𑒲 𑒕𑒪𑒲𑒯। 𑒁𑓀𑒞𑒩𑒮𑓂𑒢𑒰𑒞𑒏 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞𑒲𑒣𑒳𑒩 𑒏𑒰ॅ𑒪𑒹𑒖, 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞𑒲𑒣𑒳𑒩𑒮𑒿 𑒏𑒨𑒪𑒰𑒏 𑒣𑒬𑓂𑒔𑒰𑒞𑓂 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒐𑓀𑒛 𑒏𑒩𑓂𑒧𑒔𑒰𑒩𑒲𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑓀𑒦 𑒏𑒨𑒪𑒢𑒱। 𑒥𑒰𑒪𑓂𑒯𑒱 𑒏𑒰𑒪𑒮𑒿 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒪𑒹𑒐𑒢𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭 𑒩𑒳𑒔𑒱 𑒕𑒪। 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰 - 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰
𑒧𑒱𑒯𑒱𑒩, 𑒧𑒰𑒙𑒱- 𑒣𑒰𑒢𑒱, 𑒦𑒰𑒐𑒰 𑒞𑒟𑒰 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒧𑒲 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰𑒧𑒹 𑒮𑒧𑒨 - 𑒮𑒧𑒨 𑒣𑒩 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒢𑒱। 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒫𑒱𑒫𑒱𑒡 𑒫𑒱𑒡𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒋𑒫𑓀 𑒑𑒲𑒞 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞 𑒏𑒨𑒪𑒢𑒱। 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒧𑒲 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒏𑒟𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮 (𑒮𑓀𑒣𑒰𑒠𑒏 𑒛𑒰ॅ 𑒫𑒰𑒮𑒳𑒏𑒲𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰) 𑒧𑒹 𑒯𑒰𑒮𑓂𑒨 𑒏𑒟𑒰 𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒮𑒴𑒔𑒲 𑒧𑒹 𑒛𑒰ॅ 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒗𑒰 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒩𑒔𑒢𑒰 ��𑒔𑒩𑓂𑒧 𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒰𑒔𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏 𑒅𑒪𑓂𑒪𑒹𑒐 𑒏𑒨𑒪𑒢𑒱। 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒧𑒲 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒋𑒫𑓀 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒱𑒯𑒱𑒩 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓀𑒮𑒰 𑒣𑒞𑓂𑒩 𑒦𑒹𑒖𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒪 ।𑒬𑓂𑒩𑒵𑓀𑒑𑒰𑒩𑒩𑒮 𑒋𑒫𑓀 𑒯𑒰𑒮𑓂𑒨 𑒩𑒮𑒏 𑒮𑓀𑒑- 𑒮𑓀𑒑 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒧𑒴𑒪𑒏 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒏𑒨𑒪𑒢𑒱। 𑒛𑒰ॅ 𑒠𑒳𑒩𑓂𑒑𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰 𑒬𑓂𑒩𑒲𑒬 𑒮𑓀𑒏𑒪𑒱𑒞 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒏 𑒃𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮𑒧𑒹 𑒏𑒫𑒱𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒅𑒪𑓂𑒪𑒹𑒐 𑒏𑒋𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱 । **𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒏𑒵𑒞𑒱 (𑒧𑒵𑒞𑓂𑒨𑒼𑒣𑒩𑒰𑓀𑒞)**
: 𑒏𑒪𑒰𑒢𑒱𑒡𑒱- 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰-𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯।

𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 १९३४-

𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮 "𑒩𑒴𑒣𑒰 𑒠𑒲𑒠𑒲" 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞। 𑒑𑒰𑒧 𑒧𑒕𑒑𑒰𑒨𑒱𑒨𑒰, 𑒖𑒱𑒪𑒰- 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲।

डीरीलाल शर्मा "श्रोत्रिय" १९३५-

"मिथिला की पाण्डित्य परम्परा" पोथी प्रकाशित।

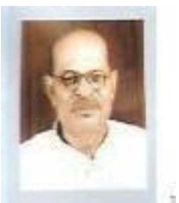
रामभद्र, धनुषा, नेपाल १९३५-२०२०

साहित्य तथा अन्यान्य क्षेत्रक कतेक सशक्त व्यक्तित्व अपन प्रेरणास्रोत आ पथ-प्रदर्शक मानैत छथि। मैथिली साहित्य-क्षेत्रमे हिनक परिचयक लेल एतबाए कहब पर्याप्त होएत जे मैथिलीक मूर्द्धन्य साहित्यकार डा. धीरेन्द्र हिनका मैथिली साहित्यक सर्वश्रेष्ठ कथाकार मानैत छथि।हिनक कथामे प्रतीकात्मकताक अद्भुत प्रयोगहि टा नहि, अपितु एकटा आदर्श कथाक समस्त वैशिष्टसम्बद्धियमान रहैत अछि। कथाकारक अतिरिक्त ई उत्कृष्ट समालोचक, नाटककार आ कवि सेहो छथि। नेपालमे मैथिलीक पहिल मोनोड्रामा लिखबाक श्रेय सेहो हिनका जाइत छनि।सामाजिक कुरीतिसभकेँ कुशलतासँ चित्रण करबामे, चरित्रीय बनएबामे आ मन-मस्तिष्कपर अमिट छाप छोड़बामे रामभद्र सिद्धहस्त छथि। धनुषा जिलाक कुर्था गाममे जनमल रामभद्रक पूर्ण नाम रामभद्र कर्ण छनि। अंग्रेजी विषयक अवकाशप्राप्त शिक्षक रामभद्र व्याकरण, पाठ्यपुस्तक आ सहायक पुस्तकसभ लिखबाक काजमे निरन्तर सक्रिय छथि।

केदारनाथ चौधरी (१९३६-)

मैथिलीक पहिल फिल्म 'ममता गाबय गीत' केर निर्माता द्वयमेसँ एकटा निर्माता छथि केदारनाथ चौधरी आ दोसर मदनमोहन दास। बादमे आर्थिक मजबूरीवश दोसर सहनिर्माता भेलखिन उदयभानु सिंह। माता-स्व. कुसुमरानी देवी, पिता- स्व. कशीरी चौधरी, जन्मः ०३०११९३६

ग्राम+पत्रालय नेहरा (दरभंगा), अन्य पारिवारिक सदस्य-पत्नी-श्रीमती कुमुद चौधरी, संतान- प्रथम पुत्री-श्रीमती करिश्मा झा, द्वितीय पुत्री-श्रीमती अपर्णा चौधरी, शिक्षा- १९५८ ई.मे अर्थशास्त्रमे स्नातकोत्तर, १९५९ ई.मे लॉ। १९६९ ई.मे कैलिफोर्नियाँ विविसँ अर्थस्थास्त्र मे स्नातकोत्तर, १९७१ ई.मे मार्केटिंग एंड डिस्ट्रीब्यूशन विषयमे गोल्डेन गेट यूनिवर्सिटी, सानफ्रांसिस्को, यू.एस.ए. सँ एम.बी.ए. १९७८ मे भारत आगमन। १९८१-८६ क बीच तेहरान आ फ्रैंकफुर्टमे। फेर बम्बई, पुणे होइत रिटायरमेंटक बाद २००० सँ लहेरियासराय, दरभंगामे निवास ६ टा उपन्यास- चमेलीरानी २००४, करार २००६, माहुर २००८, अबारा नहितन २०१२, हीना २०१३, अयना २०१९ सम्मान- १) विदेह साहित्य सम्मान, वर्ष-२०१३ (झारखंड मैथिली मंच, राँची द्वारा), २) प्रबोध साहित्य सम्मान, वर्ष-२०१६ आ ३) केदार सम्मान, वर्ष-२०१६, 'अबारा नहितन' लेल।

जीवकांत १९३६-

नाम- जीवकान्त झा, पिता- गुणानन्द झा, माता- महेश्वरी देवी, जन्म- २५०७१९३६ अजुआर, जिला- सुपौल। नौकरी- विज्ञान शिक्षक (उ.वि.प्पिजोली १९५७-८१), हिन्दी शिक्षक (उ.वि.डिओढ़ एवं उ.वि.पीपराम

हरिदास १९३६- २०१६

पत्नी महालक्ष्मी संग छायाचित्र। "जनम जुआ मति हारहु" प्रकाशित।

देवकांत झा १९३६-

१९८१-९८)।पहिल रचना- रजोड़िया आ टटिही (कविता, जनवरी १९६५ मिथिला मिहिर)।पहिल छपल पोथी- दू कुहेसक बाट (उपन्यास १९६८)।नूतन पोथी- खिखिरिक बिअरि (२००७ बाल पद्य कथा), अड़नी खसल वनमे (पद्य-कथा संग्रह) आ पंजरा प्रेम प्रकासित (जीवन-वृत्तक अंश)।पुरस्कार- साहित्य अकादेमी १९९८ तकै अछि चिड़ै, पद्य, कविता सम्मान (१९९८), वैदेही सम्मान (१९८५)।प्रकाशित पोथी-

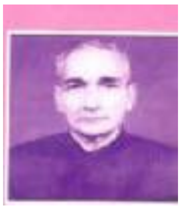
कविता संग्रह:नाचू हे पृथ्वी (७१), चान नहि हेरछ मुक्त (८१), तकैत अछि चिड़ै (८५), खाँड़ो (१९८६), पानिमे जोगने अछि बिस्तौ (८८), धुनकी तीलाकाशमे (२०००), गाछ झूल-झूल (२००४), छाह सोहाओन (२००६), खिखिरिक बिअरि (२००७)

कथा- संग्रह:एकसरि ठाढ़ कदम तर मे (७२), सूर्य गलि रहल अछि (७५), वस्तु (८३), करमी हील (९८)

उपन्यास:दू कुहेसक बाट(६८), पनपित(७७), नहि, कतहु नहि (७६), पीयर गुलाब छल (७१), अगिनबान (८१)

हिन्दी अनुवाद- तलाश की चिड़िया (तकैत अछि चिड़ै, साहित्य अकादमी, दिल्ली २००३)।

प्रबोध सम्मान २०१० सँ सम्मानित।

डॉ अमरेश पाठक १९३६-

हिनक जन्म सीतामढ़ी जिलाक अन्तर्गत सामा ग्राममे १९३६ मे भेलन्हि। १९५७ मे पटना विश्वविद्यालयसँ मैथिलीक एम.ए. परीक्षामे प्रथम श्रेणीमे प्रथमस्थान पाओल। १९५७ सँ १९६० धरि रामकृष्ण महाविद्यालय, मधुबनीमे व्याख्याता रूपेँ तकर बाद पटना विश्वविद्यालयमे व्याख्याता रूपमे कार्य करए लगलाह। पटना विश्वविद्यालयमे मैथिली विभागाध्यक्ष रूपेँ। मैथिली उपन्यासक आलोचनात्मक अध्ययन� शोध

बलराम १९३६- २००८

जन्म स्थान पचही, मधुबनी, बिहार। विशिष्ट कथाकार। प्रकाशित कृति: दकचल देवाल (कथा-संग्रह)।

मैथिलीपुत्र प्रदीप १९३६-

ग्राम- कथवार, दरभंगा। प्रशिक्षित एम.ए., साहित्य रत्न, नवीन शास्त्री, पंचाग्नि साधक। हिनकर रचित "जगदम्ब अहीं अवलम्ब हमर" आ "सजक सुर्य अहाँ लए छी हे अम्बे, हमरा कए बिसरै छी यै" मिथिलामे लोकक गाए गेल अछि।

प्रबन्धपर हिनका बिहार विश्व-विद्यालय द्वारा डॉक्टरेट उपाधि भेटलन्हि। ई शोध प्रबन्ध पुस्तकाकार रूपेँ सेहो प्रकाशित भेल अछि। बिहार राष्ट्रभाषा परिषदक विद्यापति ग्रन्थावलीक सम्पादक मण्डलक सदस्य। हिनक अन्य प्रकाशित रचना अछि �निबन्ध संकलन�। एकरा छोड़ि विभिन्न पत्र-पत्रिकामे हिनक कतेको निबन्ध प्रकाशित छन्हि। मैथिली अकादमी द्वारा प्रकाशित कथा-संग्रहक सेहो एक सम्पादक छथि। ई अधिकतर उच्च स्तरीय आलोचनात्मक निबन्ध लिखैत छथि। २०००- डॉ अमरेश पाठक, (तमस- भीष्म साहनी, हिन्दी) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

रामदेव झा १९३६-

कथाकार, समीक्षक, अनुवादक, ग्रंथ सम्पादक। साहित्य अकादेमीक मूल एवं अनुवाद पुरस्कार प्राप्त कएलनि ओ ला. ना. मिथिला विश्वविद्यालय दरभंगाक मैथिली विभागक पूर्व प्राचार्य। प्रकाशन: पसाहित पाथर, (अनु) आदि। १९९१- रामदेव झा (पसाहित पाथर, एकांकी) लेल साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित। १९९४- रामदेव झा (सगाइ- राजिन्दर सिंह बेदी, उर्दू) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

रवीन्द्र नाथ ठाकुर १९३६-

जन्म पूर्णियाँ जिलाक धमदाहा ग्राममे १९३६ ई मे भेलन्हि। नेने अवस्थासँ गीत गएबामे एवं कविता लिखबामे विशेष रुचि। कोनो मंच पर ठाढ़ भेला पर ई सहजहि श्रोताकेँ आह्लादित करैत छथि। हिनक सात गोट मैथिली गीत संग्रह, एक महाकाव्य, एक प्रयोगधर्मी काव्य, एक उपन्यास, एक नाटक �एक राति� एवं एक हिन्दी नाटक, प्रकाशित भेल छन्हि।

विनोद बिहारी वर्मा १९३७-२००३

मैथिलि कर्ण कायस्थक पाँजि सर्वेक्षण, वरणक बोनिहार ओ पछबा तथा अन्य कथा (कथा संग्रह)

वीरेन्द्र मल्लिक १९३७-

जन्म-
३ जनवरी १९३७ ई परसौनी, मधुबनीमे।कवि, सम्पादक, समीक्षक। आखर, अग्निपत्रक सम्पादन।अग्नि-शय्या (कविता संग्रह)।

कीर्तिनारायण मिश्र १९३७-

जन्म १७ जुलाई १९३७ ई कें ग्राम शोकहारा (बरौनी), जिला बेगूसरायमे भेलन्हि। हुनकर प्रकाशित कृति अछि सीमान्त, महानगर (दीर्घ कविता), हम स्तवन नहि लिखब, ध्वस्त होइत शांतिस्तूप (एहि पोथीपर साहित्य अकादमी १९८७ पुरस्कार), आदमीकेँ जोहैत (कविता संग्रह)। संस्मरण- अपन

गौरीकांत चौधरीकांत १९३७-२००१

एकांतमे, स्मृतियात्रा, पत्रक दर्पणमे। सम्पादन- आपन मासिक पत्रिका, आधुनिक मैथिली साहित्य, '६३, राजकमल जीवन आ साहित्य, '६८, कथा-संकलन- काल कोठरी। आलोचना- अर्थांतर- २००४

युगल किशोर मिश्र १९३८-२००७

मैथिली शब्दकोष।

प्रफुल्ल कुमार सिंह 'मौन' १९३८-

ग्राम+पोस्ट- हसनपुर, जिला- समस्तीपुर।मैथिलीमे १नेपालक मैथिली साहित्यक इतिहास(विराटनगर, १९७२ई), २ब्रह्मग्राम(रिपोर्ताज दरभंगा १९७२ ई), ३�मैथिली� त्रैमासिकक सम्पादन (विराटनगर, नेपाल १९७०-७३ई), ४मैथिलीक नेनागीत (पटना, १९८८ ई), ५नेपालक आधुनिक मैथिली साहित्य (पटना, १९९८ ई), ६ प्रेमचन्द चयनित कथा, भाग- १ आऽ २ (अनुवाद), ७ वाल्मीकिक देशमे (महनार, २००५ ई)।२००४- डॉ प्रफुल्ल कुमार सिंह �मौन� (प्रेमचन्द की कहानी-प्रेमचन्द, हिन्दी) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

महेश्वरनाथ मल्लिक १९३८-

परशुराम झा १९३८-

गाम- मेंहथ (मधुबनी), कृति- डाइमेन्शन्स ऑफ पीस इन इन्गलिश ड्रामा, क्रिश्चियन पोएटिक ड्रामा।

कुलानन्द मिश्र १९४०-२०००

जन्म पकड़ी कोठी, सीतामढ़ी, बिहार। सुविख्यात कवि, संपादक, समालोचक। प्रकाशित कृति- तावत एते, भोरक प्रतीक्षामे (कविता संग्रह), भारतक भाषा सर्वेक्षण, पारो, राजकमल चौधरी की ग्यारह कहानियाँ (अनुवाद)।

विलट पासवान 'विहंगम' १९४०-

जन्म मधुबनी जिलाक एकहत्था गाममे १९४० ई मे भेलन्हि।

फजलुर रहमान हासमी १९४०-२०११

जन्म- पटना जिलाक बराह गाममे। वृत्ति अध्यापक। हिन्दी कविता संग्रह "रश्मि राशि" आ मैथिली कविता संग्रह "निर्मोही" प्रकाशित। १९९६मे अबुलकलाम आजाद- अब्दुलकवी देसनवी, उर्दूसँ मैथिली अनुवादपर साहित्य अकादमीक मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

गुणनाथ झा

गुणनाथ झा "लोक मञ्च" मैथिली नाट्य पत्रिकाक संचालन- सम्पादन केने छथि। मैथिलीमे आधुनिक नाटकक परम्परामे हिनकर नाटक सभ अछि:

मधुयामिनी: एकाङ्क नाट्य शैलीमे दूटा पात्र, पुरुष संयुक्त परिवारक पक्ष लेनिहार आ स्त्री तकर विरोधी।

पाथेय: एकाङ्क नाट्य शैलीमे रचित, मुदा पूर्णाङ्कक सभ विशेषता एहिमे भेटत। मुख्य अभिनेता मिथिलाक अयोग्यतासँ दुखी भऽ गामकेँ कर्मस्थली बनबैत छथि, स्वजन विरोध करै छथि।

लाल-बुझक्कर: एकाङ्क नाट्य शैलीमे रचित। दाहि रौदीसँ हहारल निम्न आ मध्य-निम्न वर्ग स्वतंत्रताक पहिनहियो आ बादो जीविकोपार्जन लेल प्रवास करबा लेल अभिशप्त छथि।

सातम चरित्र: एकाङ्क नाट्य शैलीमे रचित। मैथिली रंगमंचपर महिला अभिनेत्रीक अभाव, सातम चरित्रक प्रतीक्षामे पूर्वाभ्यास खतम भऽ जाइत अछि।

शेष नहि: आधुनिक सामाजिक पूर्णाङ्क नाटक। पिता-माताक मृत्युक बाद अग्रजक अनुजक प्रति पितृवत व्यवहार।

आतुर लोक: पूर्णाङ्क नाटक। विषय निम्नमध्यवर्गीय बेरोजगारी आ विवाहक दायित्वक बोझ।

जय मैथिली: पूर्णाङ्क नाटक। मिथिलाक भाषिक-सांस्कृतिक समस्या एकर कथावस्तु अछि।

महाकवि विद्यापति: विद्यापतिक नव विश्लेषण।

प्रभास कुमार चौधरी १९४१-१९९८

गाम- पड़िुछ, जिला- दरभंगा।प्रख्यात कथाकार ओ उपन्यासकार। प्रभासक प्रकाशित कृति: कथा-प्रभास, प्रभासक कथा, नव घर उठय पुरान घर खसय, ददिवल (कथासंग्रह), अभिशप्त, युगपुरुष, हमरा लग रहब, नवारम्भ, राजा पोखरिमे कतेक मछरी (उपन्यास)। विभिन्न महत्वपूर्ण पत्रिकाक सम्पादन। त्रैमासिक कथा गोष्ठी 'सगर राति दीप जरय' केर प्रारम्भ।१९९०- प्रभास कुमार चौधरी (प्रभासक कथा, कथा) लेल साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित।

साकेतानन्द १९४०-

वरिष्ठ कथाकार, गामनायक (कथा-संग्रह) लेल साहित्य अकादेमी पुरस्कारसँ सम्मानित। प्रकाशित कृति: मैथिली कथा साहित्यमे १९६२ स� सक्रिय। गोटेक चालिस_पचास टा कथा, रिपोर्ताज संस्मरण, यात्रा_विवरण मैथिलीमे प्रकाशित अधिकांश पत्र_पत्रिकामे छपल। पहिल मैथिली कथा �ग्लेसियर� १९६२मे �मिथिलामिहिर�मे प्रकाशित। हिन्दियोमे दू दर्जन कथा आदि प्रकाशित। सन ९९मे छपल पहिल कथा_संग्रह �गामनायक� के ओहि वर्ष �साहित्य अकादमी पुरस्कार। पैघ वान्ध� स� अवैवल विपत्तिके रेखांकित करैत, पर्यावरण के कथा वस्तु बना क� राजकमल प्रकाशन स� प्रकाशित एवं अत्यंत चर्चित उपन्यास (�डीकूमेंट्री

गंगेश गुंजन १९४२-

जन्म स्थान- पिलखवाड़, मधुबनी।श्री गंगेश गुंजन मैथिलीक प्रथम चौबटिया नाटक बुधिबधियाक लेखक छथि आ हिनका उचितवक्ता (कथा संग्रह) क लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार भेटल छन्हि। एकर अतिरिक्त मैथिलीमे हम एकटा मिथ्या परिचय, लोक सुनू (कविता संग्रह), अन्हार- इजोत (कथा संग्रह), पहिल लोक (उपन्यास), आइ भोर (नाटक) प्रकाशित। हिन्दीमे मिथिलांचल की लोक कथाएँ, मणिपद्मक नैका- बनिजाराक मैथिलीसँ हिन्दी अनुवाद आ शब्द तैयार है (कविता संग्रह)।१९९४- गंगेश

प्रेमशंकर सिंह १९४२-

ग्राम+पोस्ट- जोगियारा, थाना- जाले, जिला- दरभंगा। मौलिक मैथिली: १मैथिली नाटक ओ रंगमंच, मैथिली अकादमी, पटना, १९७८ २मैथिली नाटक परिचय, मैथिली अकादमी, पटना, १९८१ ३पुरुषार्थ ओ विद्यापति, ऋचा प्रकाशन, भागलपुर, १९८६ ४मिथिलाक विभूति जीवन झा, मैथिली अकादमी, पटना, १९८७ ५नाट्यानुवाचय, शेखर प्रकाशन, पटना २००२ ६आधुनिक मैथिली साहित्यमे हास्य-व्यंग्य, मैथिली अकादमी, पटना, २००४ ७प्रपाणिका, कर्णगोष्ठी, कोलकाता २००५, ८ईक्षण, ऋचा प्रकाशन भागलपुर २००८ ९युगसंधिक प्रतिमान, ऋचा प्रकाशन, भागलपुर २००८ १०चेतना समिति ओ नाट्यमंच, चेतना समिति, पटना २००८। २००९ ई- श्री प्रेमशंकर सिंह, जोगियारा, दरभंगा यात्री- चेतना पुरस्कार।

શ્કિ્શન�)
�સ્વ્સ્વાંત� ।શાકાશવામીક નાષ્ટ્નીય કાન્યક્નમમે પ્નસાનતિ દૂ ૮ા ૩ઊઊપ્પનીય વ઼્નન નૂપક_ �મહાનન્દ઼ા શનયાનમ્યસ� પન શાયાનતિ �ળંગાઊ વોઊના હૈ� એવં હાનપંડ કે ગ્નામીમ ક્ષેત્નક ળ્વઊન ડાસ્નક સમસ્યા પન શાયાનતિ વ઼્નન્નૂપક � નૈના ળોગન � યન્યતિ એવં પ્નસિદ્વિ।

ગુંળન (૩યતિવક઼્ના, કથા) પુસ્તક ઊઊ સહિત્ય શકાદેમી પુનસ્કાનસઁ સમ્માનતિ।

માન્કામ્ડેય પ્નવાસી ૧૯૪૨-૨૦૧૦

ળન્મ ગ્નામઃ ગનુશાન, ળિઊઃ સમસ્તીપુન। પ્નકાશતિ ક઼્નતિઃ શગાસ્ત્યાયનિી (મહાકાવ્ય); ઇાદ્નથ (કવતિા સંગ્નહ), શક્ષન યેતના (કાવ્ય સંગ્નહ)। શનાયિાન, હમ કાઊદિાસ (૩પન્યાસ)। �શગાસ્ત્યાયનિી� ઊઊ ૧૯૮૧મે સાહિત્ય શકાદેમી પુનસ્કાન પ્નાપ્ના

દેવેન્દ્ન હા ૧૯૪૩-

ગામ- યાનપુના (મધુવની), ક઼્નતિ- વદ્યિાપતકિ શ્નઙ્ગાનકિ પદક કાવ્યશાસ્ત્નીય શધ્યયન, ઊઊદાસ, સુધાકન હા "શાસ્ત્ની", શનુનાવ, વદઊ ળાસ્છ ઘને ૮ા

ડ઼ૉ ભીમનાથ હા ૧૯૪૫-

ળન્મઃકોસ્ઊપ્ય, મધુવની, વહિાન। પ્નખ્યાત કવિ, સમાઊયક, પ્નાધ્યાપક ।�વવિધિા�નવિન્ધ પુસ્તક ઊઊ સન્ ૧૯૯૨મે સહિત્ય શકાદેમી પુનસ્કાનસઁ સમ્માનતિ। પ્નકાશતિ ક઼્નતિઃ ન્નયિાના, વીમ્મા, કો શુઐષ કો નહિ, નામ તઁ થકિે શોસ્છ (કવતિા સંકઊન), પનયિાયકિા, સીતાનામ હા, કવિ યૂડામમકિ કાવ્ય સાધના, વવિધિા (નવિધ, શાઊયના), ૮ાવન યૌકસઁ શાદિ।

મહેન્દ્ન મળગાયિા ૧૯૪૬-

ગામ- મળગાયિા, ળિઊ- મધુવની। મૈથઊિક સુપનયિતિ નાટકકાન, નંગ નદિ્દેશક એવં મૈઊનંગક સંસ્થાપક શધ્યક્ષ। ઊોક સાહિત્ય પન ગંભીન શોધ શાઊેખ। મૈથઊિમે ૧૩ટા નાટક, ૧૯ટા એકાંકી, ૧૪ટા નુક્કડ઼ શા ૧૦ટા નેડયિો નાટક પ્નકાશતિ શા શાકાશવામી સઁ પ્નસાનતિ। સીનયિન ફેઊોશપિ (ભાનત સનકાન), ઇંટનનેશનઊ થયિેટન ઇંસ્ટયિ્યૂટ (નેપાઊ), પ્નવોધ સાહિત્ય સમ્માન શાદિ સઁ સમ્માનતિ। સંપ્નતિ ળ્યોતિનીશ્વન ઊપ્પતિ મૈથઊિક પ્નથમ પુસ્તક વનામનત્નાકન પન શોધ કાન્ય। શ્નો મહેન્દ્ન મળગાયિાક ળન્મ ૨૦ ળનવની ૧૯૪૬ મે મધુવની ળિઊક મળગાયિા ગામમે ભેઊન્હિ મળગાયિાળી મૈથઊિ હિન્દિ, શંગ્નેળી શા નેપાઊી

ડ઼ૉ નામ દયાઊ નાકેશ, સન્ઊાહી, નેપાઊ ૧૯૪૨-

મૈથઊિ માત઼્નભાષા, હિન્દિીક પ્નાધ્યાપક શા નેપાઊીક ઊેખક ઈ તીનૂ ભાષા �નાકેશ�ક વ્યક્તિત્વમે એના ને મહિ્નાઊ ક્ષેક ળે કોનહુસઁ હનિકા મિન્ન નહિ કએઊ ળા સકૈત શછિ। ઈ વશિષેતઃ નેપાઊીમે ઊપ્પિત છથિ, મુદા ઊેખનક વષિય મુખ્તઃ મૈથઊિએ સંસ્ક઼્નતિ નહૈત છનિ। શોના મૈથઊિ, હિન્દિી શા શંગ્નેળીમે સેહો ઈ શનેક નયના કએને છથિ નેપાઊક નાળકીય-પ્નળ્ઞા-પ્નતષિ્ઠાનક સદસ્ય �નાકેશ� દળિઊિ વશિ્વવદિ્યાઊયસઁ પીએયડી શા શમેનકિાસ્થતિ સ્મ્યડયિાના યૂનવિસ્સિટીસઁ પોસ્ટ ડાક્ટનઊ નસિન્ય કએને છથિ। ડા �નાકેશ�ક ળન્મ ૨૫ ળુઊાઈ ૧૯૪૨ ઈ કઽ સન્ઊાહી ળિઊક સસિૌટયિામે ભેઊ છનિ। નેપાઊી, મૈથઊિ, હિન્દિી શા શંગ્નેળીમે મૌઊકિ, સમ્પાદતિ શા શનૂદતિ કઽ કનીવ દૂ દન્ળન પોથી પ્નકાશતિ, દન્ળનન્દિ દેશક ભ્નમમ સેહો કએને છથિ। નેપાઊ પ્નળ્ઞા પ્નતષિ્ઠાનક સદસ્યતા- શ્નો નામ દયાઊ નાકેશ (૧૯૯૯)।

૩પેન્દ્ન દોષી ૧૯૪૩-૨૦૦૧

ળન્મ સ્થાન નામપુન- કોનગિામા, દનભંગા। કવિ- કથાકાન, ગીત-ગળઊકાન। પ્નકાશતિ ક઼્નતિઃ યેન્નામ્મક ક્ષમ્મમે (કવતિા સંગ્નહ)। હિન્દિીમે શનેક પોથી પ્નકાશતિ શોડયિાસઁ મૈથઊિ શનુવાદ હેતુ મ઼્ન્ત્યુપનાન્ત સાહિત્ય શકાદેમીસઁ પુનસ્ક઼્નતિ। ૨૦૦૩- ૩પેન્દ દોષી (કથા કહિની- મનોળ દાસ, ૩ડયિા) ઊઊ સાહિત્ય શકાદેમી મૈથઊિ શનુવાદ પુનસ્કાના

भाषाक जानकार आ थियेटर शिक्षाक, पटकथा लेखन आ तत्सम्बन्धी शोधक स्पेशलिस्ट शिक्षक छथि।२००२ ई- श्री महेन्द्र मलंगिया, मलंगिया; यात्री- चेतना पुरस्कार। प्रबोध सम्मान २००५ सँ सम्मानित।

उदयचन्द्र झा "विनोद" १९४३-

जन्म ५ अप्रैल १९४३ ई. गाम- रहिका, मधुबनी। जन्म- ग्राम- दुलहा, मधुबनी। प्रकाशित कृति: संक्रान्ति, मौसम अयला पर, एहना स्थितिमे, भरि देह गौना, एहि जनपदमे, दोहा तीन सय दू, कहलनि पत्नी, सहारजमीन, अपक्ष, प्रश्नवाचक (कविता-संग्रह), धूरी (सहयोगी कविता संग्रह); जाँत (कथा संग्रह), उदास गाछक वसंत (नाटक)। �मार्टि पानि�क वैमास्य सम्पादक।२००५ ई- श्री उदय चन्द्र झा �विनोद�, रहिका, मधुबनी; यात्री- चेतना पुरस्कार।

रेवती रमण लाल, जनकपुर १९४३-

मंत्रेश्वर झा १९४४-

जन्म ६ जनवरी १९४४ ई.ग्राम- लालगंज, जिला- मधुबनीमे। प्रकाशित कृति: धार्या, अन्यनिहार गाम, बहसल नारकि झोंक (कविता संग्रह); एक बटे दू (कथा संग्रह), अहाँ लेखे गाम बताह (ललित निबन्ध)। मैथिली कथा संग्रहक हिन्दी अनुवाद �कुंडली� नामसँ प्रकाशित। दि स्ट्रेस पैराडाइज (अंग्रेजीमे ललित निबन्ध)। २००८ ई- श्री मंत्रेश्वर झा, लालगंज, मधुबनी यात्री- चेतना पुरस्कार। २००८- मंत्रेश्वर झा (कतेक डारि पर, आत्मकथा) पर साहित्य अकादमी पुरस्कार।

रत्नेश्वर मिश्र १९४५-

अनुवादक, निबंधकार। प्रकाशन: तमिल साहित्यक इतिहास, भवभूति (हिन्दी अनुवाद)।

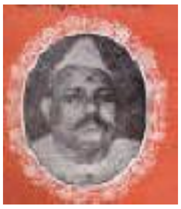

जगदीश प्रसाद मंडल

गाम-बेरमा, तमुरिया, जिला-मधुबनी। एम.ए. कथाकार (गामक जिनगी-कथा संग्रह आ तरेगन- बाल-प्रेरक लघुकथा संग्रह), नाटककार(मिथिलाक बेटी-नाटक), उपन्यासकार(मौलाइल गाछक फूल, जीवन संघर्ष, जीवन मरण, उत्थान-पतन, जिनगीक जीत- उपन्यास)। मार्क्सवादक गहन अध्ययन। हिनकर कथामे गामक लोकक जिजीविषाक वर्णन आ नव दृष्टिकोण दृष्टिगोचर होइत अछि। विदेह सम्पादकक समानान्तर साहित्य अकादेमी पुरस्कार २०११ मूल पुरस्कार- श्री जगदीश प्रसाद मण्डल (गामक जिनगी, कथा

राज

	संग्रह)।मैथिली उपन्यास 'पंगु' लेल साहित्य अकादेमी पुरस्कार २०२१	
 महाराजाधिराज लक्ष्मीश्वर सिंह १८५८-१८९८	 महाराजाधिराज रमेश्वर सिंह १८६०-१९२९	 महाराजाधिराज कामेश्वर सिंह १९०७-१९६२
 सर हरगोविन्द मिश्र, अलीगढ़ आ कामेश्वर सिंह	 विनोदानन्द झा १८९५-१९७१	 ललित नारायण मिश्र १९२२-१९७५
 डॉ रामवरन यादव, नेपाल राष्ट्रपति	 स्वर्गीय विन्ध्येश्वरी प्रसाद मंडल, राजनेता १९१८-१९८२	 भूपेन्द्र नारायण मण्डल
 कर्पूरी ठाकुर १९२१-१९८८	 रामविलास पासवान १९४६- जन्म ५ जुलाइ १९४६, ग्राम-शहरबन्नी, जिला खगड़िया। भारतीय राजनीतिज्ञ।	 राम लखन राम "रमण"

योगेन्द्र झा

यदुनन्दन मिश्र

रमाकान्त मिश्र

रमानाथ मिश्र "मिहिर"

"मैथिली मुहावरा एवम् लोकोक्ति प्रकाश" प्रकाशित।

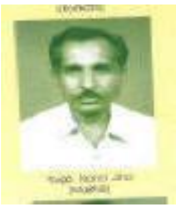

गजेन्द्र नारायण चौधरी, पत्रकार १९२९- २००८

मोहन भारद्वाज १९४३-

गाम- नवानी, जिला- मधुबनी। मैथिलीक प्रख्यात समालोचक।२००७ ई- श्री आनन्द मोहन
झा, भारद्वाज, नवानी, मधुबनी; यात्री-चेतना पुरस्कार। प्रबोध
सम्मान २००८ सँ सम्मानित।

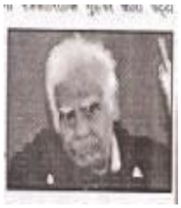

योगानन्द झा १९५५-

२००५- ७ योगानन्द
झा (विहारक लोककथा- पीसीराय
चौधरी, अंग्रेजी) ले साहित्य
अकादेमी मैथिली अनुवाद
पुरस्कार **प्रकाशित**
कृति: लोकजीवन आ लोक
साहित्य (निबन्ध)
१९८६, परम्परा (कथासंग्रह)
१९८७, फकीर मोहन
सेनापति (अनुवाद) २०००, आलोच्य
सञ्चयन (निबन्ध)
२००२, विहारक
लोककथा (अनुवाद)
२००३, सनेहलता (ललितनिबन्ध)
२००६, मैथिली पत्रकारिताक सौ
वर्ष (निबन्ध)
२००६, गहवरगीत (निबन्ध)
२००७, लोक- साहित्य आ शब्द-
सम्पदा (निबन्ध)
२००७, मैथिलीक पारम्परिक

हीरानन्द झा "शास्त्री"
, पत्रकार

दीनानाथ झा, पत्रकार

જાતીય વ્યવસાયક શબ્દાવલી (શોધ-ગ્રન્થ) ૨૦૦૯

નરેન્દ્ર ઝા, અર્થશાસ્ત્રી- પત્રકાર

"વિકાસ ઓ અર્થતંત્ર" પ્રકાશિત।

પ્રેમશંકર ઝા, પત્રકાર

શરદિન્દુ ચૌધરી, પત્રકાર

રાજેશ્વર ઝા (૧૯૨૩- ૧૯૭૭)

જન્મ- સહરસા જિલાક નસુઆર ગામ (આબ સુપૌલ જિલા)।

કૃતિ- મિથિલાક્ષરક ઉદ્ભવ ઓ વિકાસ, અવહટ્ઠ: ઉદ્ભવ ઓ વિકાસ, મૈથિલી સાહિત્યક આદિકાલ, વિદ્યાપતિક સંગીતમે વર્ણિત નાયક- નાયિકા ભેદ એવં રાગ- રાગિની વર્ગીકરણ।

મહાકવિ વિદ્યાપતિ નાટક, શાસ્ત્રાર્થ નાટક, કન્દર્પીઘાટ નાટક, એકાદશી, વિદ્યાપતિ- કથા, ઉર્વશી, ચર્મવ્યાધ- કથા, મેનકા।

એસ.એન.સત્યાર્થી

મિથિલાક કલા આ શિલ્પકલાપર ધ્યાન।

રાધાકૃષ્ણ ચૌધરી, ઇતિહાસકાર ૧૯૨૧- ૧૯૮૫

મિથિલાક ઇતિહાસ, અ સર્વે ઓફ મૈથિલી લિટરેચર, [illegible] પ્રકાશિત।

પ્રો રામશરણ શર્મા ૧૯૨૦- ૨૦૧૧

વિજયકાન્ત મિશ્ર ઇતિહાસકાર ૧૯૨૭- ૧૯૮૪

ડૉ વિજયકાંત મિશ્રક જન્મ ૧૦ અગસ્ત ૧૯૨૭ મંગરૌની ગામ - જે નવ્ય ન્યાય આ તાંત્રિક સાધનાક જન્મ- સ્થલી અછિ-

દેવેન્દ્ર નારાયણ ઝા, ઇતિહાસકાર

(जिला मधुबनी) मे भेलन्हि आ १९४८ मे प्राचीन भारतीय इतिहास आ संस्कृति विषयमे इलाहाबाद विश्वविद्यालयसँ सनातकोत्तर उपाधि कएलाक बाद कतेक वर्ष धरि बिहार सरकार आ पटना विश्वविद्यालयसँ सम्बद्ध रहलाह आ १९५७ ई. सँ भारतीय पुरातत्व विभागमे काज कएलन्हि आ ओकर
शिशुपालगढ़, कौशाम्बी, वैशाली, हस्तिनापुर, कुम्हरार, पाटलिपुत्र, करायिन, सोनपुर, वलिवली, नालन्दा, राजगीर, चन्द्रवली, आ हम्पी खुदाइमे विभिन्न भूमिकामे भाग लेलन्हि।हिनकर लिखल- सम्पादित पोथी सभमे अछि: १वैशाली, १९५० २कुम्हरार एक्सकेवेशंस: १९५०- १९५७ ३पुरातत्व की दृष्टिमे वैशाली ४नागेश भट्टाच पाराशिषेन्दुशेखर ५मिथिला आर्ट एण्ड आर्कटिक्चर (सम्पादित) ६कलचरल हेरिटेज ऑफ मिथिला ७श्रृंगार भजनावली- एक अध्ययन ८क्षेत्र पुरातत्वविज्ञान- ९पुरातत्व शब्दावली।

सुरेश्वर झा, मानवीय विज्ञान

२००१- सुरेश्वर झा (अन्तरिक्षमे विस्फोट- जयन्त विष्णु नार्लीकर, मराठी) लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

भागीरथ लाल दास

भारत कएक देशमे राजदूत रहल छथि आ जीएटीटी मे भारतक प्रतिनिधि सेहो छलाह।

लक्ष्मीकान्त झा रिजर्व बैंक गवर्नर १९१३- १९८८

एन एन झा डिप्लोमेट

कामेन्द्रनाथ झा "अमर" १९३८-

जन्म- ४ जनवरी १९३८, गाम कोरहा (मधुबनी)। गर्दिश (कथासंग्रह) प्रकाशित।

भाग्यनारायण झा १९४१-

रमाकांत राय "रमा" १९४७

प्रोफेसर महेन्द्र १९४७-

जन्म: भेलाही, सुपौल, बिहार। प्रसिद्ध कवि, कथाकार, आलोचक।

महेन्द्र १९४४- २००८

जन्म- भादो पूर्णिमा सम्वत् २००३, प्रथम रचना- वटुक, बाल मासिक प्रयाग, कथा विशेषांक द्वितीय भागमे १९६४ई, प्रकाशित कृति(क) तीनटा बाबाजी-(रूसीसँ मैथिलीमे मैथिलीमे टाल्स्टायक कथाक अनुवाद-१९६७ईमे, (ख) शुभपात, कविता संग्रह १९७८, (ग) भांगक गोल (२००४ ईमे), (घ) कटैत पाँखि: हँसैत आँखि, कथा संग्रह-२००५, शीघ्र प्रकाश्य- कृष्णकान्त मिश्र (विनिबन्ध) साहित्य अकादेमी नई दिल्ली। प्रायः डेढ़ सए रचना (कथा-निबन्ध कविता) मैथिली हिन्दीक पत्र-पत्रिका, आकाशवाणी एवं दूरदर्शनसँ प्रकाशित प्रसारित। साहित्य अकादेमी द्वारा आयोजित कवि सम्मेलनक आयोजनक क्रममे रेलक चपेटमे पड़िहिना पएर छावा चरगिमा विकलांग। सेवा निवृत्त अध्यापक (उच्च विद्यालय) सम्पर्क- श्री रमानिवास, मानाराय टोल पो नरहन (समस्तीपुर)।

वृत्ति: भूना विश्वविद्यालयक स्नातकोत्तर केन्द्र, सहरसामे मैथिली विभागाध्यक्ष। प्रकाशित कृति साहित्य अकादेमीसँ प्रकाशित मोनोग्राफ शैलेन्द्र मोहन झा। सहयोगी संकलन- संकल्प। �राजकमल चयनीत प्रसंगक संपादन।

जन्म मधुबनी जिलाक जमसम गाममे। प्रसिद्ध मैथिली गीतकार आ गायक।

सुभाषचन्द्र यादव १९४८-

जन्म ०५ मार्च १९४८, मातृक दीवानगंज, सुपौलमे। पैतृक स्थान: बलबा-मेनाही, सुपौल। घरदेखिया (मैथिली कथा-संग्रह), मैथिली अकादमी, पटना, १९८३, हाली (अंग्रेजीसँ मैथिली अनुवाद), साहित्य अकादमी, नई दिल्ली, १९८८, बीछल कथा (हरिमोहन झाक कथाक चयन एवं भूमिका), साहित्य अकादमी, नई दिल्ली, १९९९, बिहाड़ि आउ (बंगला सँ मैथिली अनुवाद), किसुन संकल्प लोक, सुपौल, १९९५, भारत-विभाजन और हिन्दी उपन्यास (हिन्दी आलोचना), बिहार राष्ट्रभाषा परिषद्, पटना, २००१, राजकमल चौधरी का सफर (हिन्दी जीवनी) सारांश प्रकाशन, नई दिल्ली, २००१, बनैत-बिगड़ैत (कथा-संग्रह) २००८। मैथिलीमे करीब सत्तरिटा कथा, तीस टा समीक्षा आ हिन्दी, बंगला तथा अंग्रेजी मे अनेक अनुवाद प्रकाशित।

सुभद्र झा १९०९-२०००

"फॉर्मेशन ऑफ मैथिली लैंग्वेज"क लेखक। १९८६- सुभद्र झा (नातिक पत्रक उत्तर, निबन्ध) पर मैथिलीक साहित्य अकादमी पुरस्कारसँ सम्मानित।

रामावतार यादव, मैथिली भाषविद, नेपाल १९४२-

देश- विदेशक भाषाविज्ञान जर्नलमे पचासो आलेखक द्वारा मैथिलीक विशिष्टताकेँ उजागर केनिहार। *मैथिली ध्वनिशास्त्र* १९८४ ई मे जर्मनीसँ आ *मैथिलीक सन्दर्भ व्याकरण* १९९६ ई मे बर्लिन आ न्यूयार्कसँ प्रकाशित। २००० ईमे लंदनसँ प्रकाशित *भारतीय आर्यभाषा* पुस्तक मे संकलित हिनकर मैथिली भाषा संबंधी आलेख विशेष उल्लेखनीय। नेपाल राजकीय प्रज्ञा- प्रतिष्ठानसँ पासाङ ल्हामु प्रज्ञा-पुरस्कारसँ सम्मानित।

योगेन्द्र प्रसाद यादव, भाषविद् , सिरहा, नेपाल १९४६-

१९९८ ई. मे जर्मनीसँ प्रकाशित इश्यूज इन मैथिली सफिक्स आ टॉपिक्स इन नेपाली लिंग्विस्टिक्स, रीडिंग्स इन मैथिली ग्रामर- लिटरेचर एण्ड कल्चर आ लेक्सीग्राफी इन नेपाल (सम्पादित) प्रकाशित। नेपाल राजकीय प्रज्ञा- प्रतिष्ठानमे भाषा- विभागक प्रमुख रहि कतेक महत्वपूर्ण कार्यक सम्पादन। नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानक सदस्यता श्री योगेन्द्र प्रसाद यादव (१९९४)। नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठान आजीवन सदस्यता श्री योगेन्द्र प्रसाद यादव।

रमानन्द झा ' रमण' १९४९-

जन्म:
०२ जनवरी १९४९, शिक्षा- एम.ए. पीएच.डी. आजीविका- भारतीय रिजर्व बैंक, पटना (सेवा निवृत्त)। **प्रकाशन:** १ नवीन मैथिली कविता, १९८२, २ मैथिली गद्य कविता, १९९३, ३ मैथिली साहित्य ओ राजनीति, १९९४, ४ अप्पयिासल, १९९५, ५ वेसाहल, २००३, ६ भाभरल, २००५, ७ बिहार कैसे शुरू करें? हिन्दी- रिजर्व बैंक, पटनाक प्रकाशन सम्पादित ८ मैथिलीक आरम्भिक कथा, १९७८ समीक्षा, ९ श्यामानन्द रचनावली, १९८१, १० जनार्दन झा जनसीदन कृत निर्दयीसासु (१९१४) आ पुनर्विवाह (१९२६), १९८४, ११ येननाथझाकृत श्रीजगन्नाथपुरी यात्रा (१९१०), १९९४, १२ तेजनाथ झाकृत सुरराजविजय नाटक (१९१९), १९९४, १३ रासविहारीलाल दासकृत सुमति (१९१८), १९९६, १४ जीवछ मिश्रकृत रामेश्वर (१९१६), १९९६, १५ भेटघाँट (भेटवार्ता), १९९८, १६ रूपय नँ सत्य नँ शूसि, १९९८, १७ पुण्यानन्द झाकृत मिथिला दर्पण (१९२५), २००३, १८ यदुवर रचनावली (१८८८- १९३४) २००३, १९ श्रीवल्लभ झा (१९०५- १९४०) कृत विद्यापति विभव, २००५, २० मैथिली उपन्यासमे चित्रित समाज, २००३। अनुवाद लेल **भाषा- भारती सम्मान २००४- ०५** (सी.आइ.आइ.एल., मैसूर) छओ बिगहा आठ कट्ठा- फकीर मोहन सेनापतिक ओड़िया उपन्यासक मैथिली अनुवाद लेल प्राप्त।

रामलोचन ठाकुर १९४९-

श्री रामलोचन ठाकुर, जन्म १८ मार्च १९४९ पालिमोहन, मधुबनीमे। वरिष्ठ कवि, रंगकर्मी, सम्पादक, समीक्षक। भाषाई आन्दोलनमे सक्रिय भागीदारी। **प्रकाशित कृति**- इतिहासहन्ता, माटिपानिक गीत, देशक नाम छल सोन चड़िया, अपूर्वा (कविता संग्रह), बेताल कथा (व्यंग्य), मैथिली लोक कथा (लोककथा), प्रतिध्वनि (अनूदित कविता), *जा सकै छी किन्तु किए जाउ* (अनूदित कविता), लाल प्रश्न अन्तरति (कविता), जादूगर (अनुवाद), स्मृतिक धोखरल रंग (संस्मरणात्मक निबन्ध), आंखि मुनने: आंखि खोलने (निबन्ध)। अनुवाद लेल **भाषा- भारती सम्मान २००३- ०४** (सी.आइ.आइ.एल., मैसूर) *जा सकै छी किन्तु किए जाउ*- शक्ति चट्टोपाध्यायक बांग्ला कविता- संग्रहक मैथिली अनुवाद लेल प्राप्त। विदेह सम्पादकक समानान्तर साहित्य अकादेमी पुरस्कार २०१२ अनुवाद पुरस्कार- श्री रामलोचन ठाकुर- (पद्मानदीक माझी, बांग्लासँ मैथिली अनुवाद, बांग्ला-उपन्यास - मानिक बंद्योपाध्याय)

गंगा प्रसाद मंडल "अकेला", नेपाल १९४४-

पं सुन्दर झा शास्त्री राष्ट्रीय प्रतिभा पुरस्कारसँ सम्मानित। मिथिलांचलक किछु लोक कथा (संकलन आ सम्पादन) आ शीर्षक शूल (अनुवाद) प्रकाशित।

महेन्द्रनारायण निधि, धनुषा, नेपाल

परमेश्वर कापड़ि, धनुषा, नेपाल

जयनारायण झा "जिज्ञासु", नेपाल

सुरेश झा, नेपाल १९२०-१९९५

रोहिणी रमण झा १९५०-

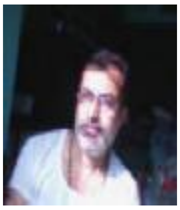
डॉ कमलाकान्त भण्डारी १९५२-

कबीर (मैथिली) पर शोध।

विनोद बिहारी लाल १९५३-

जन्म स्थान पचही, मधुबनी, बिहार। चर्चित कथाकार। सयसँ ऊपर कथा प्रकाशित।

अरविन्द ठाकुर १९५४-

परती टूटि रहल अछि (कविता संग्रह), अन्हारक विरोधमे (कथा संग्रह), बहुरुपिया प्रदेश मे (गजल संग्रह)।

श्याम दरिहरे १९५४-

जन्म स्थान बरहा, बेनीपट्टी मधुबनी, बिहार। कवि, कथाकार। प्रकाशित कृति: सरिसोमे भूत

दिनेश कुमार झा

मैथिलीक इतिहासपर लेखन।

अशोक कुमार ठाकुर

जन्म २ जनवरी १९४४ ई. गाम बड़गाँव (पंडौल)। नागमंडल (नाटक-

(𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯) 𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒏𑒵𑒞𑒱: 𑒏𑒢𑒳𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰 (𑒡𑒩𑓂𑒧𑒫𑒲𑒩 𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲)

𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠), 𑒢𑒱𑒬𑒰𑒢, 𑒫𑒮𑒳𑒡𑒰𑒏 𑒮𑓀𑒮𑒰𑒩 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

𑒣𑓂𑒩𑒞𑒰𑒣𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒗𑒰, 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪

𑒬𑒲𑒞𑒪 𑒗𑒰, 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪

𑒅𑒑𑓂𑒩𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 "𑒏𑒢𑒏"

𑒛𑒿 𑒬𑒧𑓂𑒦𑒳𑒢𑒰𑒟 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 १९२०-२००८

𑒩𑒳𑒠𑓂𑒩𑒏𑒰𑓀𑒞 𑒗𑒰

𑒣𑓀𑒔𑒰𑒢𑒢 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩

𑒣𑓂𑒩𑒼𑒤𑒹𑒮𑒩 𑒑𑒳𑒩𑒧𑒻𑒞𑒰

𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱𑒩𑒲𑒬𑓂𑒫𑒩𑒣𑒩 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒨𑒢

𑒧𑒯𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒮𑒱𑓀𑒯 "𑒧𑒑𑒢"

𑒮𑒴𑒩𑓂𑒨𑒏𑒰𑓀𑒞 𑒗𑒰, 𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩

𑒩𑒧𑒝 𑒗𑒰 (१९५७-)

𑒩𑒔𑒢𑒰: 𑒣𑒬𑓂𑒔𑒰𑒞𑓂𑒞𑒰𑒣 (𑒏𑒟𑒰-𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯) - १९९५, 𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨-𑒫𑒰𑒙𑒱𑒏𑒰 (𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰- 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯) - १९९८, 𑒁𑒪𑓀𑒏𑒰𑒩- 𑒦𑒰𑒮𑓂𑒏𑒩 (𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫-𑒐𑒝𑓂𑒛) - २००२, 𑒁𑒪𑓀𑒏𑒰𑒩-𑒦𑒰𑒮𑓂𑒏𑒩 (𑒁𑒪𑓀𑒏𑒰𑒩 𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩) - २००३, 𑒦𑒝𑒱𑒞-𑒁𑒦𑒝𑒱𑒞 (𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰) - २००८, 𑒮𑓀𑒑

𑒫𑒻𑒠𑓂𑒨𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰

"𑒁𑒯𑒲𑒏 𑒕𑒪" (𑒑𑒲𑒞- 𑒑𑒖𑒪 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞)।

𑒨𑒼𑒑𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒯𑒲𑒩𑒰

સમ્પાદન: મૈથિલી (મિથિલા વિશ્વવિદ્યાલય, મૈથિલી વિભાગક શોધ- પત્રિકા) - ૧૯૯૬, સમ્પાદન: મૈથિલી (મિથિલા વિશ્વવિદ્યાલય, મૈથિલી વિભાગક શોધ- પત્રિકા) - ૨૦૦૭, ૨૦૦૮

વાવા વૈદ્યનાથ

પહના શ્માનપત્ર (ગઝલ સંગ્રહ)

જગદીશ ચન્દ્ર ઠાકુર "અનલ" ૧૯૫૦-

મૂલ નામ જગદીશ ચન્દ્ર ઠાકુર, જન્મ: ૨૭૧૧૧૯૫૦, સંગુઆન, મધુવની। સેવા નિવૃત્ત વૈંક અધિકારી। મૈથિલીમે પ્રકાશિત પોથી- ૧ ગોના અડનામે - ગીત સંગ્રહ- ૧૯૭૮; ૨ ધારક ઓર પાર- દીર્ઘ કવિતા- ૧૯૯૯, ગીત ગંગા (ગીત સંગ્રહ), ગઝલ ગંગા (ગઝલ સંગ્રહ)।

વિદ્યાનન્દ ઝા ૧૯૬૫-

વુદ્ધપૂર્ણિમા, ૧૯૬૫કેં કૈથિનિયાँ, ઝંઝારપુર મધુવનીમે જન્મ। પરાગી જકાં, વછિડલ કોનો પતીત જકાં, દનુશ્ક શૂલ જકાં (કવિતા સંગ્રહ) પ્રકાશિત। મૂલત: કવિ, થોડ કથા લિખલનિ, જે અપન માર્મિક અભિવ્યક્તિક કારણ વેસ ચર્ચિત ભેલ। વિભિન્ન વિભાગમે પરિસ્થિતિક પાછૂ જમિ-ગેલ સમાજાર્થિક કારણક ખોજ હિનકર મૂલ સરોકાર પ્રેરણા થિક।

હરેકૃષ્ણ ઝા ૧૯૫૦-

જન્મ ૧૦ જુલાઇ ૧૯૫૦ ઇ ગામ- કોઇલખમે। અર્થશાસ્ત્રક અધ્યયન છોડિ માર્ક્સવાદી રાજનીતિમે સક્રિય। અનેક કવિતા આ આલોચનાત્મક નિબન્ધ પ્રકાશિત। અનુવાદ એવં વિકાસ વિષયક શોધ કાર્યમે રુચિ। સ્વતંત્ર લેખન। પ્રકૃતિ એવં જીવનક તાદાત્મ્ય બોધક અગ્રણી કવિ "એના ત� નહિ જે" (કવિતા સંગ્રહ)।૨૦૦૮ ઇ - શ્રી હરેકૃષ્ણ ઝાકેં કવિતા સંગ્રહ �એના ત નહિ જે�લ કીર્તિનારાયણ મિશ્ર સાહિત્ય સમ્માન।

ઉદય નારાયણ સિંહ નચિકેતા ૧૯૫૧-

જન્મ- ૧૯૫૧ ઇ કલકત્તામે।પહિલ કાવ્ય સંગ્રહ �કવયો વદન્તિ�। ૧૯૭૧ �અમૃતસ્ય પુત્રા:� (કવિતા સંકલન) આ �નાયકક નામ જીવન� (નાટક)| ૧૯૭૪ મે �એક છલ રાજા� �નાટકક લેલ� (નાટક)। ૧૯૭૬- ૭૭ �પ્રત્યાવર્તન� �રામલીલા�(નાટક)। ૧૯૭૮મે જનક આ અન્ય એકાંકી। ૧૯૮૧ �અનુત્તરણ�(કવિતા- સંકલન)। ૧૯૮૮ �પ્રિયંવદા� (નાટિકા)। ૧૯૯૭- �રવીન્દ્રનાથક વાલ- સાહિત્ય�(અનુવાદ)। ૧૯૯૮ �અનુકૃતિ�- આધુનિક મૈથિલી કવિતાક વંગલામે અનુવાદ, સંગહિ વંગલામે દૂટા કવિતા સંકલન। ૧૯૯૯ �અશ્રુ ઓ પરિહાસ�। ૨૦૦૨ �ખામ ખેયાલી�। ૨૦૦૬મે �મધ્યમપુરુષ એકવચન�(કવિતા સંગ્રહ। ૨૦૦૮ ઇ મે નાટક "નો એંટ્રી: મા પ્રવિશ" સમ્પૂર્ણ રૂપેં "વિદેહ" ઇ- પત્રિકામે ધારાવાહિક રૂપેં ઇ- પ્રકાશિત ભએ એકટા કીર્તિમાન વનૌલક।૨૦૦૯ ઇ- શ્રી ઉદય નારાયણ સિંહ �નચિકેતા�કેં નાટક નો

આશીષ અનચિન્હાર

મૂલ લેખન: કુમાર ઇચ્છા (ગઝલ સંગ્રહ), ધંધાજોડી (ગઝલ સંગ્રહ), અનચિન્હાર આખર (ગઝલ, રુવાઇ આ કતા ક સંગ્રહ), મૈથિલી ગઝલક વ્યાકરણ ઓ ઇતિહાસ, મૈથિલી લેલ પત્રકારિતાક ઇતિહાસ, મૈથિલી ગઝલક રેડી રેકોનર, શબ્દ- અર્થ- શક્તિ

ગજેન્દ્ર ઠાકુર આ આશીષ અનચિન્હાર (સમ્પાદન): મૈથિલીક પ્રતિનિધિ ગઝલ, મૈથિલી ગઝલ: આગમન ઓ પ્રસ્થાન વિન્દુ (ગઝલક આલોચના- સમાલોચના-સમીક્ષા)

એમ્ટ્રી: મા પ્રવશિ ઉઉ કીર્તિનારાયણ મિશ્ર સાહિત્ય સમ્માન।

કુમાર પવન ૧૯૫૮

ગામ મુંગેર। કથા સંગ્રહ, કવિતા સંગ્રહ આ વ્યંગ્ય સંગ્રહ શીઘ્ર પ્રકાશ્ય। મૈથિલીમે ૧૯૮૦ ઈ સઁ લેખન। ૨૦૦૮ ઈ સઁ દસ સાલક મૌન ભંગક બાદ પુનઃ રચનાક દોસર પારીક પ્રારમ્ભ।

કીર્તિનાથ ઝા ૧૯૫૫-

કૃત: મૈથિલી ભાવાનુવાદ

મહેન્દ્ર હજારી

સ્વ. ચન્દ્રકાન્ત મિશ્ર, અરાસી, દરભંગા

સ્વ. મહેન્દ્ર નારાયણ ઝા, બેલૌંજા, મધુબની

સ્વ.રાજકુમાર મલ્લિક, સોહરાય (પોખરભીંડા), મધુબની

લક્ષ્મીપતિ સિંહ

શુભચન્દ્ર મિશ્ર રમણ

કિશોરનાથ ઝા

ગામ- વટિડો, પો સરસિવપાહી, મધુબની। "લોકવેદ" પોથી પ્રકાશિત।

સૂર્યનારાયણ ઝા "સરસ"

પોથી "મૈથિલી શ્રી સીતારામચરિતમાનસ" પ્રકાશિત।

કલાનન્દ ભટ્ટ

કાન્હ પર ઉહાસ હમર મૈથિલી ગઝલ સંગ્રહ

દયાનાથ ઝા

ગ્રામ નાગદહ, મધુબની। મૈથિલી રંગમંચક મથિ- યાત્રિક, કોલકાતા।

ડૉ. સુધાકર ચૌધરી ૧૯૪૬-

જન્મ ૧૫ માર્ચ ૧૯૪૬ ઈ. પ્રકાશિત પોથી: કાજર, તીન રંગ તેરહ ચરિત્ર (કથા સંગ્રહ), પંડી જી ઇટતા (પ્રહસન), વિપ્લવી સુભાષ (નાટક)।

સ્વ. યુગેશ્વર મિશ્ર, રહિકા, મધુબની।

મિથિલા નાટ્યક આન્દોલન કર્મી।

સત્યનારાયણ લાલ કર્ણ

મિથિલા ચિત્રકલા

લે. કર્નલ માયાનાથ ઝા ૧૯૪૫-

જન્મ ૧ અપ્રૈલ ૧૯૪૫ ઈ. ગ્રામ- ભવાન (મધુબની)। જકર નાની ચતુર હેર (મૈથિલી લોક કથા સંગ્રહ) પ્રકાશિત। વિદેહ સમ્પાદકક સમાનાન્તર સાહિત્ય અકાદેમી પુરસ્કાર ૨૦૧૧ વાલ સાહિત્ય પુરસ્કાર- લે. કર્નલ માયાનાથ ઝા (જકર નાની ચતુર હેર, કથા સંગ્રહ)

શ્યામ કિશોર સહિ

સચીન્દ્રનાથ ઝા

મિથિલા લોક ચિત્રકલા

કાશીનાથ ઠાકુર

ગ્રામ સરિસબ

રાજેન્દ્ર વિમલ, જનકપુર, નેપાલ ૧૯૪૯-

મૈથિલી, નેપાલી આ હિન્દી ભાષાક પ્રાધ્યાપક વિમલ શિક્ષાક ક્ષેત્રમે ત્રિભુવન વિશ્વવિદ્યાલય (ટીયુવી)ક ઉપાધિ પ્રાપ્ત કયને છથિ। ઓ ડિગ્રી ચિહ્નમ રજ ચઉશલરિ ડા વિમલક વિલક્ષણ પ્રશંસા મૈથિલીક સંગ્રાલય નેપાલી આ હિન્દી સાહિત્યમે સેહો હોઇત રહલનિ અછિ। ત્રિભુવન વિશ્વવિદ્યાલયઅન્તર્ગત

નરેશ કુમાર વિકલ ૧૯૫૦-

જન્મ ૨૭ જુલાઈ ૧૯૫૦ ગંગાપુર દેસુઆ (સમસ્તીપુર)। કાવ્ય- અરિપન, મહુઆ મદન રસ ટપકય, વન વાટી દીપ જરયા કથા-સંગ્રહ- ભરિ ગેલ દર્દક સ્વાદ।

𑒩𑒰.𑒩𑒰.𑒫. 𑒏𑒻𑒧𑓂𑒣𑒮, 𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩𑒡𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒡𑓂𑒨𑒰𑒣𑒢 𑒏𑒋𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒛𑒰. 𑒫𑒱𑒧𑒪𑒏 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝 𑒢𑒰𑒧 𑒩𑒰𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒪𑒰𑒪 𑒕𑒱𑒨𑒢𑒱। 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑓒𑓖 𑒖𑒳𑒪𑒰𑒃 𑓑𑓙𑓔𑓙 𑒄. 𑒏𑓄 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒢𑒫 𑒣𑒲𑒜𑓃𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒢𑒱𑒩𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒅𑒞𑓂𑒣𑓂𑒩𑒹𑒩𑒱𑒞 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝𑒹 𑒄 𑒛𑒰. 𑒡𑒲𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩- 𑒣𑒩𑒱𑒮𑒩𑒏 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒱𑒏 𑒑𑒳𑒩𑒳𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒱𑒞 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒟𑒱।

𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮- 𑒙𑒯𑒏𑒻𑒞 𑒙𑒲𑒮। 𑒢𑒰𑒙𑒏- 𑒨𑒼𑒣𑓂𑒣𑒰𑒑𑒩 𑒨𑒾𑒨।

𑒖𑒢𑒏 𑒏𑒱𑒬𑒼𑒩 𑒪𑒰𑒪 𑒠𑒰𑒮

𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒗𑒰 "𑒧𑒨𑓀𑒏"

𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒝 𑒗𑒰 "𑒮𑒰𑒑𑒩"
𑓑𑓙𑓕𑓓-

"𑒅𑒔𑒩𑒰 𑒥𑒻𑒮𑒴 𑒏𑒾𑒂" 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞।

𑒩𑒒𑒳𑒫𑒲𑒩 𑒧𑒼𑒔𑒲

𑒬𑒰𑒩𑒠𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒠𑒰𑒮 "𑒣𑒩𑒱𑒧𑒪"

𑒬𑒬𑒱𑒡𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 "𑒬𑒬𑒱"
𑓑𑓙𑓔𑓖-

𑒮𑒳𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒢𑒰𑒟

𑒁𑒧𑒩𑒢𑒰𑒟

𑓑𑓙𑓗𑓕 𑒄. 𑒧𑒹 "𑒏𑓂𑒭𑒝𑒱𑒏𑒰" 𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞। 𑒯𑒰𑒮𑓂𑒨 𑒏𑒟𑒰𑒏𑒰𑒩।

𑒥𑒔𑓂𑒔𑒰 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩

વુદ્યનાથ મિશ્ર	નાળાનામ સહિ નાઠૌન, યનુષા	વૈદ્યનાથ વ઼મિઙ ૧૯૫૫-
		
ડૉ વ઼ાસુકીનાથ હા ૧૯૪૦-	ળતિન્દ્ર મિશ્ર "ળીવ઼ન"	વીનેન્દ્ર નાનાયણ હા
		
વીનેન્દ્ર હા ૧૯૫૬- ગોનૂ હા પન ઙેખ્યના	વૈકુણ્ઠ હા ૧૯૫૪- પિતા- સ્વ઼ર્ગીય નામયન્દ્ર હા, ળન્મ- ૨૪ - ૦૭ - ૧૯૫૪ (ગ્નામ- મનવ઼ાડ઼ા, ળિઙા- દનમંગા), શિક્ષા- સ્નાત્કોત્તન (અર્થશાસ્ત્ર), પેશા- શિક્ષક। મૈથિઙિ, હિન્દી તથા અંગ્નેળી માષા મે ઙગમગ ૨૦૦ ગીતક નયના। ગોનૂ હા પન આયાનતિ નાટક '' હાસ્યશિનોમણિ ગોનૂ હા તથા અન્ય કહા ની" ક ઙેખ્યના એકન અઙાવ઼ા હિન્દીમે ઙગમગ ૧૫ ઉપન્યાસ તથા કથાક ઙેખ્યના।	વૈકુણ્ઠ હા
		
વ઼િદ્યાનન્દ હા ' પન્ળીકાન' ૧૯૫૭- ળન્મ- ૦૯૦૪૧૯૫૭, પણ્ડુઆ, તનૌઙ, કકનૌડ઼(મધુવની), નશાઢ્ય(પૂર્ણિયા), શિવ઼નગન (અનનિયા) આ સમ્પ્નતિ પૂર્ણિયા। પિતા ઙવ્ધ યૌત પન્ળીશાસ્ત્ર માર્તણ્ડ પન્ળીકાન મોદાનન્દ હા, શિવ઼નગન, અનનિયા, પૂર્ણિયા। પિતામહ- સ્વ઼ શ્રી ભિખિયા હા। પન્ળીશાસ્ત્રક દસ વ઼ર્ષ યન્ ૧૯૭૦ ઈસઁ ૧૯૭૯ ઈ યન અધ્યયન, ૨૨ વ઼ર્ષક વયસસઁ પન્ળી- પ્રવંધક સંવ઼ર્દ્ધન આ સંનક્ષણમે સંઙગ્ન। કૃતિ- પન્ળી શાખા પુસ્તકક ઙિપ્યંતનણ આ સંવ઼ર્દ્ધન।	મહેન્દ્ર નાનાયણ કર્ણ	ડૉ વ઼િશ્વેશ્વ઼ન મિશ્ર

अर्जुन नारायण चौधरी

नरेन्द्र

गजलकार

महेन्द्र मिश्र, नेपाल

कमल कांत झा १९४३-

महाप्रकाश १९४६-

जन्मः बनगाँव, सहरसा, बिहार। वरिष्ठ कवि ओ कथाकार। प्रकाशित कृतिः कविता संभवा, संग समय के (कविता संग्रह)। कीर्तिनारायण मिश्र साहित्य सम्मान २०१० ई- श्री महाप्रकाश (कविता संग्रह �संग समय के�)।

छत्रानन्द सिंह झा १९४६-

अयोध्यानाथ चौधरी, धनुषा, नेपाल १९४७-

मूलतः कविक रूपमे परिचित छथि। नेपालक आधुनिक कविताक क्षेत्रमे हिनक नाम उल्लेखनीय अछि। श्री चौधरीक लेखनमे मानवीय संवेदनाक प्रतिबिम्ब पाओल जाइत अछि। कविताक संग कथा आ निबन्धमे सेहो ई कलम चलौने छथि। अड़छिाएल लेखन हिनक विशेषता थिकनि।धनुषा जिलाक दुहबी गामक रहनिहार श्री चौधरीक जन्म दअक्टुबर १९४७कऽ भेल छनि। हिनक क्षितिजिक ओहिपार नामसँ एक कविता-सङ्ग्रह प्रकाशित छनि।

वैद्यनाथ झा 'वैदिक'

सियाराम झा "सरस" १९४८-

जन्म स्थान मेंहथ, मधुबनी बिहार। प्रसिद्ध गीतकार, बादमे कथा लेखन प्रारम्भ केलनि। प्रकाशित कृति आंजुर भरि सिनेहार, शोणिताएल उऔत सूर्यक धम्मक (कथा संग्रह)।

𑒁𑒑𑓂𑒢𑒱𑒣𑒳𑒭𑓂𑒣 𑓑𑓙𑓔𑓘-

𑒖𑒢𑓂𑒧𑓁 𑒞𑒩𑒾𑒢𑒲, 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰। 𑒧𑒴𑒪𑒢𑒰𑒧 : 𑒧𑒯𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒗𑒰। 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒧𑒹 𑒮𑒯𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒥𑒰𑒯𑒳 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞। 𑒧𑒳𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓀𑒑𑒏 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞। 𑒫𑒰𑒧𑒣𑓀𑒟𑒲 𑒂𑒢𑓂𑒠𑒼𑒪𑒢𑒧𑒹 𑒮𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨। 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰, 𑒮𑒧𑓂𑒫𑒰𑒠 𑒂𑒠𑒱 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰𑒏 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢। 𑒫𑒰𑒧𑒣𑓀𑒟𑒲 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒡𑒰𑒩𑒰𑒏 𑒮𑒬𑒏𑓂𑒞 𑒏𑒫𑒱।

𑒧𑒡𑒳𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒗𑒰 𑓑𑓙𑓔𑓙-

𑒫𑒲𑒢𑒴 𑒦𑒰𑒅

𑒮𑒞𑓂𑒨𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒣𑒰𑒚𑒏

𑒨𑒼𑒑𑒲𑒩𑒰𑒖

𑒏𑒳𑒝𑒰𑒪 𑓑𑓙𑓕𑓑-

𑒩𑒰𑒧 𑒦𑒩𑒼𑒮 𑒏𑒰𑒣𑒛𑓃𑒱 𑒦𑓂𑒩𑒧𑒩, 𑒡𑒢𑒳𑒭𑒰, 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪 𑓑𑓙𑓕𑓑-

𑒖𑒢𑓂𑒧- 𑒥𑒒𑒔𑒾𑒩𑒰, 𑒖𑒱𑒪𑒰 𑒡𑒢𑒳𑒭𑒰 (𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪)।𑒥𑒢𑓂𑒢𑒏𑒼𑒚𑒩𑒲𑓁 𑒎𑒢𑒰𑒃𑒞 𑒡𑒳𑒿𑒂 (𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯), 𑒢𑒯𑒱, 𑒂𑒥 𑒢𑒯𑒱 (𑒠𑒲𑒩𑓂𑒒 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰), 𑒞𑒼𑒩𑒰 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒖𑒋𑒥𑒾 𑒩𑒹 𑒏𑒳𑒖𑒥𑒰 (𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯, 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒧𑒲 𑒣𑒙𑒢𑒰, 𑓑𑓙𑓘𑓔), 𑒧𑒼𑒧𑒏 𑒣𑒒𑒪𑒻𑒞 𑒁𑒡𑒩 (𑒑𑒲𑒞, 𑒑𑒖𑒪 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯, 𑓑𑓙𑓘𑓓), 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒁𑒢𑒔𑒱𑒢𑓂𑒯𑒰𑒩 (𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯, 𑓑𑓙𑓙𑓐 𑒃), 𑒩𑒰𑒢𑒲 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒰𑒫𑒞𑒲 (𑒢𑒰𑒙𑒏), 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒂𑒍𑒩 𑒥𑒮𑒢𑓂𑒞 (𑒢𑒰𑒙𑒏), 𑒧𑒯𑒱𑒭𑒰𑒮𑒳𑒩 𑒧𑒳𑒩𑓂𑒠𑒰𑒥𑒰𑒠 𑒋𑒫𑓀 𑒁𑒢𑓂𑒨 𑒢𑒰𑒙𑒏 (𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯), 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒞𑓁 (𑒏𑒟𑒰-𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯), 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱 𑒥𑒲𑒔 𑒩𑒧𑒰𑒅𑓀𑒠𑒰 (𑒮𑒰𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱𑒏 𑒢𑒱𑒥𑒢𑓂𑒡 𑒮𑒦𑒏 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯), 𑒥𑒱𑒮𑒩𑒪- 𑒥𑒱𑒮𑒩𑒪 𑒮𑒢 (𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰-𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯), 𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩 𑒪𑒼𑒏 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 (𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒣𑒹𑓀𑒙𑒱𑓀𑒑𑓂𑒮), 𑒪𑒼𑒏 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨𑓁 𑒖𑒙- 𑒖𑒙𑒱𑒢 (𑒁𑒢𑒳𑒮𑒢𑓂𑒡𑒰𑒢)।

𑒡𑒲𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒢𑒰𑒟 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩

𑒬𑒬𑒱𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒪𑒰𑒪 𑒏𑒩𑓂𑒝, 𑒡𑒢𑒳𑒭𑒰, 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪 𑓑𑓙𑓕𑓑-

𑒪𑒹𑒐𑒏𑒮𑒿 𑒁𑒡𑒱𑒏 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒏𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒣𑒩𑒱𑒔𑒱𑒞 𑒂 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒭𑓂𑒚𑒱𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒞𑓂𑒩𑒱𑒦𑒳𑒫𑒢 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩𑓂𑒑𑒞 𑒩𑒰.𑒫. 𑒏𑒻𑒧𑓂𑒣𑒮, 𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩-𑒡𑒰𑒧𑒏 𑒮𑒯-𑒣𑓂𑒩𑒰𑒡𑓂𑒨𑒰𑒣𑒏 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒏𑒩𑓂𑒝𑒏 𑒌𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮𑒱𑒏 𑒫𑒱𑒭𑒨-𑒫𑒮𑓂𑒞𑒳𑒣𑒩 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒏𑒞𑒼𑒏 𑒪𑒹𑒐 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲, 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒂 𑒁𑒓𑓂𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲 𑒦𑒰𑒭𑒰𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒢𑓂𑒞-𑒮𑒳𑒐𑒰𑒨 𑒃 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒏𑒰𑒪 𑒏𑓄 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰-𑒏𑒟𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒪𑒱𑒐𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒪𑒹𑒐𑒢 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒫𑒩𑓂𑒠𑓂𑒡𑒏, 𑒖𑒰𑒢𑒏𑒰𑒩𑒲𑒧𑒴𑒪𑒏 𑒋𑒫𑓀 𑒮𑒼𑒠𑓂𑒠𑒹𑒬𑓂𑒨 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒰𑒣𑒩 𑒥𑒳𑒗𑒢𑒰 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒃 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒑𑒧𑓂𑒦𑒲𑒩 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒨𑒢𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒝𑒞𑒱 𑒟𑒱𑒏।𑒮𑒰𑒧𑒰𑒖𑒱𑒏 𑒞𑒟𑒰 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒱𑒏 𑒮𑓀𑒒-𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒮𑒦𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒮𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒡𑓂𑒨𑒰𑒣𑒏 𑒏𑒩𑓂𑒝𑒏 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒡𑒢𑒳𑒭𑒰 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒠𑒹𑒫𑒛𑒲𑒯𑒰 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑓒 𑒖𑒢𑒫𑒩𑒲 𑓑𑓙𑓕𑓑 𑒃. 𑒏𑓄 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒢𑒱।

𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪 𑒣𑓂𑒩𑒖𑓂𑒘𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒭𑓂𑒚𑒰𑒢𑒏 𑒮𑒠𑒮𑓂𑒨𑒞𑒰- 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒩𑒰𑒧 𑒦𑒩𑒼𑒮 𑒏𑒰𑒣𑒛𑓃𑒱 '𑒦𑓂𑒩𑒧𑒩' (𑓒𑓐𑓑𑓐)।

𑒥𑓂𑒩𑒯𑓂𑒧𑒠𑒹𑒫 𑒪𑒰𑒪 𑒠𑒰𑒮

𑒩𑒰𑒧𑒪𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒢

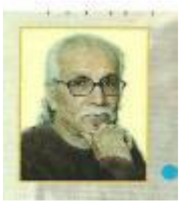
𑒑𑒰𑒧- 𑒣𑒙𑓂𑒙𑒲𑒙𑒼𑒪, 𑒖𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲। 𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩𑒲𑒨 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓀𑒮𑒱𑒞।

𑒠𑒨𑒰𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒗𑒰

𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒮𑒱𑓀𑒯, 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪

𑒣𑒠𑓂𑒧𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒮𑒱𑓀𑒯

𑒯𑒩𑒱𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒗𑒰

𑒩𑒳𑒠𑓂𑒩𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒗𑒰

𑒣𑓂𑒩𑒫𑒰𑒮𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒰𑒪𑓀𑒏𑒰𑒩

𑒮𑒲𑒞𑒰𑒩𑒰𑒧 𑒮𑒱𑓀𑒯

𑒞𑒳𑒪𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩

𑒬𑒻𑒪𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒗𑒰 𑓑𑓙𑓕𑓒-

𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒯𑒩𑒱𑒣𑒳𑒩, 𑒥𑒏𑒮𑒲 𑒙𑒼𑒪, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩। 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒏𑒵𑒞𑒱: 𑒂𑒩𑒼𑒯 𑒁𑒫𑒩𑒼𑒯, 𑒠𑒬𑒧 𑒣𑒳𑒙𑓂𑒙𑒲 (𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯), 𑒃𑒏𑒼𑒢𑒼𑒧𑒱𑒏 𑒯𑒱𑒮𑓂𑒙𑓂𑒩𑒲 ऑफ 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 (𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲)।

𑒬𑒬𑒱𑒬𑓀𑒏𑒩 𑒬𑓂𑒩𑒲𑒢𑒱𑒫𑒰𑒮 𑓑𑓙𑓕𑓓-

𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒪𑒼𑒯𑒢𑒰 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲, 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩। 𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩𑒲𑒨 𑒏𑒟𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒍 𑒂𑒪𑒼𑒔𑒏। 𑒑𑒲𑒞 𑒍 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒏𑒰𑒪 𑒪𑒱𑒐𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒏𑒵𑒞𑒱: 𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒼𑒝, 𑒁𑒠𑒯𑒢, 𑒑𑒰𑒕-𑒣𑒰𑒞, 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒪𑒼𑒏 (𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)।

अशोक १९५३-

जन्म स्थान
ठेहला, मधुबनी, बिहार।
चर्चित कथाकार, कवि
ओ सम्पादक। प्रकाशित कृति:
चक्रव्यूह (कविता संग्रह)
त्रिकोण (सहयोगी कथा
संग्रह), ओहि रातिक भोर (कथा-
संग्रह), मातवर (कथा संग्रह)।

विभूति आनन्द १९५३-

जन्म: शिवनगर, मधुबनी, बिहार।
चर्चित कवि, कथाकार, संपादक।
प्रकाशित कृति टूटा उपन्यास टूटा
समीक्षा, तीन टा कथ संग्रह, टूटा
गीत-गजल संग्रह ओ चारिटा कथा-
संग्रह प्रकाशित।२००६- विभूति
आनन्द (काठ, कथा) मैथिली लेल
साहित्य अकादमी पुरस्कार।

केदार कानन १९५८-

जन्म स्थान सुपौल, बिहार।
चर्चित कवि, कथाकार ओ
संपादक। प्रकाशित कृति: आकार
ऊन शब्द (कविता
संग्रह), अनूदित कृति भाखा नाम
मोहन राय, प्रायश्चित। सम्पादन
संकल्प, भारती मंडन (पत्रिका)।

डॉ. शशिनाथ झा १९५४-

गाम- दीप, जिला- मधुबनी।
मैथिली, बांग्ला, नेवारी आ देवनागरी
पांडुलिपिक विशेषज्ञ। साहित्य
अकादमीक भाषा
सम्मान २००७ क्लासिकल आ
मध्यकालीन साहित्य लेल।

चन्द्रधर झा

गाम- बसैठ। "वाक्यार्थविवेचनम्" लेल
श्रीवाणीपुत्रांकराम
पुरस्कार २०१० प्राप्त।

शविकान्त पाठक

हितनाथ झा

"कोशिप्य ग्रामकथा" प्रकाशित।
कवि सह कथाकार। मैथिली
साहित्यक मूल्यांकन (सम्पादन)

डॉ. योगेन्द्र पाठक "वियोगी", वैज्ञानिक

"विज्ञानक बतकही" प्रकाशित।

राजनन्द झा

२००६- राजनन्द
झा (कालबेला- समरेश
मजुमदार, बांग्ला) लेल साहित्य
अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

आद्यानाथ झा "नवीन"

अमलदास १९५६-

पं.त्रनाथ मिश्र

दिगम्बर ठाकुर

गामेश झा १९५०-

कन्दर्पनारायण लाल कर्ण

शैलेन्द्र आनन्द १९५५-

कमलाकांत झा

अध्यक्ष, मैथिली अकादमी, पटना

ललन प्रसाद ठाकुर १९५१-१९९५

जन्म ५ फरवरी १९५१ मुंगेर मे श्रीमती सुभद्रा देवी आ श्री हीरानंद ठाकुरक द्वितीय बालक। हिनक ग्राम- समौल, जिला-मधुबनी। सिविल इंजीनियर, टाटा स्टीलमे चाकरी। प्रकाश झाक फिल्म "कथा मायापुर की" मे मुख्य भूमिका। नाटककार आ मंच अभिनेता। हिनक लिखल किछु प्रसिद्ध मैथिली नाटक छन्हि:बडका साहेब, मस्टर नबि काका, लोगिया मरियाइ, बकलेल आदि वा अंत।

ललित कुमार

हरिमोहन झा केर उपन्यास कन्यादानक अंग्रेजी मे

मिथिलेश कुमार झा

' Language [illegible]

डॉ॰ कमलानन्द झा

अनुवाद 'थेहे जरहि' नामसँ प्रकाशित।

ड तहे मातिहीलि मोवेमेन्त' प्रकाशित।

लोकनाथ मिश्र

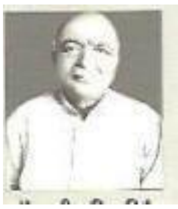
डॉ रवीन्द्र कुमार चौधरी १९६६-

जन्म:५ मार्च १९६६ ई. गनपतगंज, सुपौल। मैथिलीक प्रचारप्रसारक। रक्षामंत्रीक पदक आ बिहार आ झारखण्ड सरकार द्वारा पुरस्कृत। झारखण्डक मैथिली आन्दोलनमे अग्रगामी।

अशोक अविचल

जन्म- ५ जनवरी १९६७, गाम- रहुआ संग्राम, जिला मधुबनी। मैथिली प्रचारप्रसारक। रचनाः एक बून्द नेक बून्द (लघु नाटक), मैथिली भाषाः सर्वेक्षण आ विश्लेषण, हमरा देशक भागमे (मैथिलीक प्रथम असंगत नाटक), सम्पादनः झारखण्डक सनेस, कचोट (नौ अंक), झारखण्ड वाणी (हिन्दी साप्ताहिक), सम्मानः अन्तर्राष्ट्रीय मैथिली सम्मेलनमे सम्मान (२०००), परमहंस लक्ष्मीनाथ गोस्वामी समिति सम्मान (२००८)

डॉ श्रीपति सिंह १९४४-

"उमंग-तरंग" कविता-संग्रह प्रकाशित।

डॉ उमाकान्त

मैथिली व्यंग्य-आलेखक पोथी "अपन बात" प्रकाशित।

सुशील १९४२-

असमति (लघुकथा संग्रह), भामती (नाटक) प्रकाशित।

श्रीदेव

मूल नाम- वागेश्वर झा। कथा-संग्रह "हविकोर", नाटक "लेहक

सुकान्त सोम १९५०-

जन्म दरभंगा जिलाक तरौनी गाममे १९५० ई. मे भेलन्हि। बी.ए. पास कए ई पटनाक दैनिक �जनशक्ति�क सहायक

डॉ देवकान्त मिश्र १९५२-

पिता कविचूडामणि पं. काशीकान्त मिश्र "मधुप", "वेनीपुर अनुमण्डलमे मैथिली" पोथी प्रकाशित।

करुणा", गीत-
प्रबन्ध "पुलमा" प्रकाशित।

सम्पादक छलाह। श्रेष्ठ नव भारत टाइम्स, पटनामे वाव्यवस्थासँ अपन पैतृक (पिता यात्रीजी) ग्राम कविता करबाक तथा कथा लिखबामे सेहो यश अर्जन कएलन्हि अछि। वर्तमान राजनीति सामाजिक विषयसँ सम्बद्ध व्यंग्यात्मक, सरल भाषामे लिखल नव कविता हिनक विशेषता छन्हि। ग्रामघरक परिवेश तदनुकूल शब्द एवं बिम्ब रचनामे कुशल सिद्ध छथि।

डॉ नित्यानन्द लाल दास

पिता स्वर्गीय सूर्यनारायण दास। फारबिसगंज कॉलेज, फारबिसगंज सँ अंग्रेजी विभागाध्यक्ष पदसँ १९९८ मे अवकाशप्राप्त। डॉ सुरेन्द्र झा "सुमन"क संयोजकत्वक कार्यकालमे "मैथिली परामर्शदातृ समिति" (साहित्य अकादेमी, दिल्ली)क सदस्य। मैथिली पत्रिका सभ जेना वटुक, प्रयाग; मिथिला मिहिर, पटना; स्वदेश, दरभंगा; पहुँच, पटना आ परती पराग, अररियामे रचना प्रकाशित। १९६७ ई सँ राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ मे सक्रिय। प्रांतीय प्रतिनिधि २००४ धरि जिला सरसंघचालक। जेपीआन्दोलनमे लोकतंत्र सेनानी। डॉ एपीजे अब्दुल कलामक अंग्रेजी पोथी "इग्नाइटेड माइण्ड्स"क मैथिलीमे "प्रज्वलित प्रज्ञा" नामसँ अनुवाद। साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार २०१०- डॉ नित्यानन्द लाल दास- (इग्नाइटेड माइण्ड्स- डॉ एपीजे कलाम, अंग्रेजी) लेल।

राजनाथ मिश्र १९५०-

"अ वर्ड्स आर यू ऑन मिथिला" प्रकाशित।

पशुपतिनाथ झा, महोत्तरी, नेपाल १९५४-

हिनक लेखन विविधात्मक होइत अछि आ सम्बद्ध विषयमे नीकजकाँ जानकारी दैत अछि। विभिन्न पत्र-पत्रिकामे हिनक लेख-रचना बरोबरि देखबामे अबैत रहैछ। रा.रा.व. कैम्पस, जनकपुरधाममे मैथिली विषयक प्राध्यापनमे संलग्न श्री झा मैथिलीसम्बन्धी संगठनात्मक गतिविधिसँ सेहो जुड़ल छथि। मैथिली भाषाक लोपोन्मुख अवस्थामे रहल अपन लिपि तिरहुतामे विशेषज्ञता रखनिहार श्री झा एकर संरक्षण-सम्बर्द्धनक दिशामे सेहो क्रियाशील छथि। प्राध्यापक झा मैथिली महाकाव्यमे रस निरूपण विषयपर विद्यावारिधि कएने छथि आ शिक्षा तथा कानून विषयमे सेहो स्नातक छथि। महोत्तरी जिलाक एकरहिया रहनिहार श्री झाक जन्म ४ दिसम्बर १९५४ कऽ भेलछन्हि। चेन्नैमे मिथिला रत्नसँ सम्मानित।

अनिलचन्द्र ठाकुर १९५४-२००९

जन्म १३ सितम्बर १९५४ ईकेँ कटिहार जिलाक समेली गाममे भेलन्हि। १९८२ ईमे हिन्दी साहित्यमे स्नातकोत्तर केलाक बाद नवम्बर '९३ सँ नवम्बर '९४ धरि "सुबह" हस्तलिखित

वृषेश चन्द्र लाल

जन्म २९ मार्च १९५५ ई केँ भेलन्हि पिता: स्व. उदितनारायण लाल, माता: श्रीमती भुवनेश्वरी देवी। हिनकर छोटहिरक नाम विश्वेश्वर छन्हि। मूलत: राजनीतिकर्मी। नेपालमे लोकतन्त्रलेल निरन्तर संघर्षक क्रममे १७ बेर गिरफ्तार

नारायणजी १९५६-

जन्म: घोघरडीहा (मधुबनी)। मैथिली भाषा-साहित्यमे एम ए, पी-एच डी। कामेश्वर ला संस्कृत विद्यालय, घोघरडीहामे अध्यापन।

पत्रिकाक सम्पादन- प्रकाशन करैत्हि आ कोशी क्षेत्रीय ग्रामीण बैंकमे अधिकारी रहथि। मैथिली, अंगिका, हिन्दी आ अंग्रेजीमे समानरूपेँ लेखन। मृत्युक पूर्व ब्रेन ट्यूमरसँ बीमार भए रहल छलाह। **प्रकाशित कृति:** आब मानि जाउ(मैथिली उपन्यास) - पहिने भारती-मंडन पत्रिकामे प्रकाशित भेल, फेर मैलोरंग द्वारा पुस्तकाकार प्रकाशित भेल; कथ(अंगिकाक पहिल प्रबन्ध काव्य, १९७५); एक और राम (हिन्दी नाटक, १९८१); एक घर सड़क पर (हिन्दी उपन्यास, १९८२); द पपेट्स (अंग्रेजी उपन्यास, १९९०); अगर कहीं सुख पावै (हिन्दी कहानी संग्रह, २००७)। आब मानि जाउ (मैथिली उपन्यास) - एहि उपन्यासमे एक एहन युवतीक संघर्ष- गाथा अंकित अछि जे अपन लगनसँ जीवन बदलैत अछि। असंख्य गामक ई कथा कुलीनताक अधःपतनक कथा, संस्कारविहीनताक उद्घाटन आ भविष्यक पीढ़ीकेँ बचएबाक चेतौनी छी।

। लगभग ८ वर्ष जेल। सम्प्रति तराई�मधेश लोकतान्त्रिक पार्टीक राष्ट्�ीय उपाध्यक्ष। मैथिलीमे कछु कथा विभिन्न पत्रपत्रिकामे प्रकाशित। आन्दोलन कविता संग्रह आ बीपी कोइरालाक प्रसिद्ध लघु उपन्यास मोदिआइनक मैथिली रुपान्तरण तथा नेपालीमे संघीय शासनति नामक पुस्तक प्रकाशित। श्री विश्वेश्वर प्रसाद कोइरालाक प्रतिबद्ध राजनीति अनुयायी आ नेपालक प्रजातान्त्रिक आन्दोलनक सक्रिय योद्धा छथि। नेपाली राजनीतिपर बरोबरि लिखैत रहैत छथि।

प्रकाशित कृति: �घरा घुरा रहल छी� (काव्य-संग्रह)।

डॉ श्री श्रीशंकर झा १९५२-

जगदीपनारायण "दीपक"

राजदेव मंडल

शिक्षा- एम॰ए॰ द्वय, एल एल बी, पता- ग्राम- मुसहरनियाँ, रतनसारा (निर्मली, मधुबनी)। **प्रकाशित कृति-** अम्बरा- कविता- संग्रह, हमर टोल (उपन्यास), वसुंधरा(कविता संग्रह), जाल (पटकथा), बाल (एकांकी), जल भंवर (उपन्यास), त्रिविक्रम रंग (बहिनी आ लघु कथा संग्रह), पंचैती (लघु पटकथा), वापसी।

शिवप्रसाद यादव

हीरेन्द्र कुमार झा १९५८-

जन्म ३० अगस्त १९५८, गाम- कोइलख (मधुबनी), पिता श्री कामेन्द्र नाथ झा। ट्रांसफार्मर (मैथिली कथा संग्रह) प्रकाशित।

मानेश्वर मनुज १९५८-

जन्म गम्हरिया (मानपौर, मधुबनी) मे, १९७८सँ १९९२ धरि नौसेनामे विभिन्न जहाजपर कार्यरत, फेर यात्री रेलमे। समन्वय (कथा संग्रह) प्रकाशित।

नवीनाथ झा

महेन्द्र नारायण राम १९५८-

तारानन्द वियोगी १९६६-

महिषी, सहरसामे जन्म। पहिल पोथी अपन युद्धक साक्ष्य (गजल संग्रह) १९९१ मे प्रकाशित। अन्य पुस्तक
हस्तक्षेप, प्रलय रहस्य(कविता-संग्रह), अतिक्रमण (कथा-संग्रह), शिलालेख (लघुकथा संग्रह), कर्मधारय। राजकमल चौधरीक कथाक◌ृति एकटा संपादित एकटा विषयक संकलन- सपादन। साहित्य अकादेमी मैथिली बाल साहित्य पुरस्कार २०१०-तारानन्द वियोगीकेँ पोथी "ई भेटल तँ की भेटल" लेल। यात्री-चेतना पुरस्कार २०१० ई- ड◌ॉ तारानन्द वियोगी।

बालचन्द्र झा

पीएच.डी, बी.ए (अर्थशास्त्र), मुम्बईसँ थिएटर करबामे डिप्लोमा। मैथिलीक अतिरिक्त हिन्दी, मराठी, अंग्रेजी आ गुजरातीमे निष्णात। १९७४ ईसँ मराठी आ हिन्दी थिएटरमे निर्देशक। महाराष्ट्र राज्य उपाधि १९८६ आ १९८९ मे। आइएनटी केर लेल नाटक �सीता� क निर्देशन। �वासुदेव संगीत� आइएनटीक लेल करबाक शोध आ प्रदर्शनसँ जुड़ल छथि आ नाट्यशालासँ जुड़ल छथि विकलांग बाल लेल थिएटरसँ। निर्मित टीवी मीडियामे रचनात्मक निर्देशक रूपेँ कार्यालयपन-वीडियो बेरायल
मराठी
एकांकी(अनुवाद), सहिावलोकन (मराठी साहित्यक १५० वर्ष), आकाश (ज़ीटीवीक धारावाहिक ३० एपीसोड), जीवन सन्ध्या(मराठी साप्ताहिक, डीडी, मुम्बई), चनाजी

मनमोहन झा

कुमार शैलेन्द्र

नाना चौधरी (मराठी), स्वयम्वर (मराठी), शनि नहि कनी नहि(हिन्दी), आहट (हिन्दी), यात्रा (मराठी सीरियल), मयूरपन्ख (मराठी बाल-धारावाहिक), हेल्थकेअर रन २०० एडी) (डीडी)।२००८ मे- भालचन्द्र झा (बीछल बेरायल मराठी एकाँकी- सम्पादक सुधा जोशी आ रत्नाकर मतकरी, मराठी)लेल साहित्य अकादेमी मैथिली अनुवाद पुरस्कार।

रमेश १९६१-

जन्म स्थान मेंहथ, मधुबनी, बिहार। चर्चित कथाकार आ कवि। प्रकाशित कृति: समांग, समानान्तर, दखल (कथा संग्रह), नागफेनी (गजल संग्रह), संगोर, समवेत स्वरक आगू, कोसी घाटक सभ्यता, पाथर पर दूबि (काव्य संग्रह), प्रतिक्रिया (आलोचनात्मक निबंध)।

मेघन प्रसाद १९६१-

प्रदीप बिहारी १९६३-

जन्म स्थान कन्हौली महादेव टोल, खजौली, मधुबनी, बिहार। चर्चित कथाकार, उपन्यासकार आ रंगकर्मी। प्रकाशित कृति: गुमकी आ बिहाड़ि, विसूवियस (उपन्यास), औतीह कमला जयतीह कमला, खण्ड-खण्ड जिनगी, सरोकार (कथा संग्रह)। २००७- प्रदीप बिहारी (सरोकार, कथा) मैथिली लेल साहित्य अकादमी पुरस्कार।

चन्द्रमोहन झा पड़वा

डॉ. सुरेन्द्र लाभ, नेपाल

रोशन जनकपुरी, नेपाल

डॉ. अरविन्द अक्कू १९५७-

शुभचन्द्र झा "प्रवीण" १९६१-

रामानुग्रह झा

गाम तुमौल दरभंगा, आयल नवल प्रभात, पांगल गाछक छाहरि, हमरा मोनक भ्रमर चड़िया, वसंतक बजनिया (कविता संग्रह), झूठ होइत भविष्य (कथा संग्रह)।

जन्म: सुपौल, वरिष्ठ मैथिली कवि आ आलोचक।

ललितेश मिश्र

"बीच बैतरणीमे" (कथा संग्रह), [illegible], परस, प्रस्तावना, रचना रसायन (आलोचना) प्रकाशित।

देवशंकर नवीन १९६२-

श्रो ना मा सी (गद्य- पद्य मिश्रित हिन्दी- मैथिलीक प्रारम्भिक सर्जना), चानन- काजर (मैथिली कविता संग्रह), आधुनिक (मैथिली) साहित्यक परिदृश्य, गीतिकाव्यक रूपमे विद्यापति पदावली, राजकमल चौधरीक रचनाकर्म (आलोचना), जमाना बदल गया, सोना बाबू का यार, पहचान (हिन्दी कहानी), अभिधा (हिन्दी कविता- संग्रह), हाथी चलए बजार (कथा- संग्रह)।

कुमार मनीष अरविन्द १९६४-

बद्री नारायण वर्मा

राजेन्द्र किशोर, नेपाल

श्याम सुन्दर शशि, नेपाल

श्याम सुन्दर शशि, जनकपुरधाम, नेपाल। पेशा- पत्रकारिता। शिक्षा: त्रिभुवन विश्वविद्यालयसँ, एम.ए. मैथिली, प्रथम श्रेणीमे प्रथम स्थान। मैथिलीक प्रायः सब विधामे रचनारत। बहुत रास रचना विभिन्न पत्र- पत्रिकामे प्रकाशित। हिन्दी, नेपाली आऽ अंग्रेजी भाषामे सेहो रचनारत आऽ बहुतरास रचना प्रकाशित। सम्प्रति- कान्तिपुर प्रवासक अरब ब्यूरोमे कार्यरत।

हिमांशु चौधरी, नेपाल

पिता : स्वर्गीय कामेश्वर चौधरी, माता: श्रीमती चन्द्रावती चौधरी, जन्म: वि सं २०२८ महान, सप्तरी, शिक्षा: स्नातकोत्तर(नेपाली), पेशा: पत्रकारिता (सम्प्रति: राष्ट्रिय समाचार समिति), कृति: की मार साँझ ? (मैथिली कविता संग्रह), विगत दू दशकसं नेपाली आ मैथिली लेखन तथा अभियानमे निरन्तर क्रियाशील आ विभिन्न संघ संस्थासं आबद्ध।

सत्यनारायण मेहता

भुवनेश्वर पाथेय

राजेन्द्र झा, धनुषा

अशोक कुमार मेहता

धर्मेन्द्र विह्वल, सप्तरी, नेपाल १९६७-

रस्ता तकैत जिन्दगी, एक सृष्टिक कविता, एक समयक बात, युद्धरत आकृति सभ (मैथिली कविता संग्रह), नगरमा उत्कृष्ट नाटकहरु, गोनूझाका कथाहरु (मैथिलीसँ नेपाली अनुवाद), मैथिली कक्षा १ सँ ५ आ बाल- साहित्य संदर्भक तीनटा पोथीक सह- लेखक। पत्रकारिताक मूल सिद्धान्त (मैथिली, प्रेसमे), दलित रिपोर्टिङ मैनुअल (नेपाली, प्रेसमे)।

योगेन्द्र कुमार झा

निमिष झा, नेपाल

गौरीनाथ (अनलकान्त)

"अन्तिका"क सम्पादक।

𑒬𑓂𑒩𑒲𑒡𑒩𑒧

𑒏𑒟𑒰𑒏𑒰𑒩, 𑒮𑒧𑒰𑒪𑒼𑒔𑒏

𑒩𑒧𑒝 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒮𑒱𑓀𑒯
१९६९-

"𑒤𑒹𑒩 𑒮𑒿 𑒯𑒩𑒱𑒨𑒩", "𑒠𑒳𑓁𑒮𑓂𑒫𑒣𑓂𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒠" (𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯), "𑒯𑒧𑒩 𑒣𑒮𑒰𑒩 𑒮𑓀𑒮𑒰𑒩 𑒮𑒰𑒩" (𑒪𑒪𑒱𑒞 𑒢𑒱𑒥𑒢𑓂𑒡), "𑒞𑒣𑒱𑒨𑒹𑒕𑒢" (𑒂𑒪𑒼𑒔𑒢𑒰), "𑒅𑒛𑓃𑒱 𑒖𑒼 𑒩𑒹 𑒮𑒳𑒑𑓂𑒑𑒰" (𑒩𑒰𑒖𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑒲𑒮𑒿 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠) 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞।

𑒧𑒳𑒐𑓂𑒞𑒰𑒩 𑒂𑒪𑒧

"𑒣𑒩𑒱𑒔𑒨 𑒥𑒢𑒻𑒞 𑒬𑒥𑓂𑒠" (𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯) 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞।

𑒛ॉ 𑒫𑒱𑒖𑒨𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒗𑒰
१९६४-

"𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒏𑒩𑒝 𑒍 𑒩𑒔𑒢𑒰", "𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒫𑒱𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢" 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞।

𑒁𑒖𑒱𑒞 𑒂𑒖𑒰𑒠

"𑒣𑒹𑒢 𑒛𑓂𑒩𑒰𑒃𑒫 𑒧𑒹 𑒣𑒵𑒟𑓂𑒫𑒲" 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒧𑒲 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩।

𑒥𑒠𑓂𑒩𑒲 𑒢𑒰𑒟
𑒩𑒰𑒨 '𑒁𑒧𑒰𑒞𑓂𑒨'

'𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒧𑒻𑒨𑒰 𑒏𑒩 𑒫𑒱𑒨𑒰𑒩' 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞।

𑒏𑒱𑒬𑒢 𑒏𑒰𑒩𑒲𑒑𑒩

"𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒤𑒳𑒩𑒰 𑒑𑒹𑒪 𑒯𑒧𑒩𑒰" 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞।

𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒢𑒼𑒖 𑒏𑒬𑓂𑒨𑒣

𑒥𑒠𑒪𑒻𑒞 𑒮𑒧𑒨 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒪𑒒𑒳 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒫𑒱𑒢𑒼𑒠 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩

𑒛ॉ 𑒫𑒱𑒢𑒼𑒠 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒮𑒧𑓂𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱 𑒂𑒃 𑒂𑒃 𑒙𑒲 𑒩𑒴𑒛𑓃𑒏𑒲, 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩𑒰𑒐𑓀𑒛𑒧𑒹 𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲 𑒣𑒜𑓃𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒂 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒩𑒔𑒢𑒰𑒫 𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲 𑒂 𑒯𑒱𑓀𑒠𑒲 𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒁𑒯𑒱 𑒫𑒩𑓂𑒭 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒭𑒱𑒪𑒹𑒢𑒞 𑒭𑒞𑒹𑒣𑒮 ।𑒢𑒠 𑒍𑒞𑒯𑒹𑒩
𑒣𑒼𑒹𑒧𑒮 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒋𑒏𑒩 𑒁𑒞𑒱𑒩𑒱𑒏𑓂𑒞 𑒃 𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲𑒧𑒹 𑒂𑒪𑒼𑒔𑒢𑒰𑒏 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩𑒧𑒹 𑒂𑒚 𑒙𑒰 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒮𑓀𑒣𑒰𑒠𑒱𑒞 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒟𑒱। 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒕𑒼𑒧𑒧𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒞𑒱𑒼𑒢 𑒭𑒏𑒱𑒪𑒪𑒮 𑒛𑒼𑒩 𑒋𑒢𑒑𑒱𑒢𑒹𑒩𑒮 ।𑒢𑒠 𑒭𑒨𑒹𑒢𑒱𑒞𑒮𑒱𑒞𑒮 𑒥𑒯𑒳𑒞𑒼 𑒃𑓀𑒛𑒲𑒢𑒨𑒱𑒩𑒑𑒱।

संस्थानमे पाठ्य पुस्तक रूपमे पढ़ाओल जाइत अछि।

आनन्द कुमार झा १९७७-

जन्म स्थान: मेंहथ, झंझारपुर; पिता स्व. अजयकांत झा, माता श्रीमती इन्द्रकालि देवी, प्रकाशन- "धधाइत नवकी कनियाँक लहास", "हठात् परिवर्तन", "बदलैत समाज", "टाकाक मोल", "कलह" (पाँच मैथिली नाटक) प्रकाशित। विदेह सम्पादकक समानान्तर साहित्य अकादेमी पुरस्कार २०११ युवा पुरस्कार- आनन्द कुमार झा (कलह, नाटक)

वनदेवीपुत्र भवनाथ, नाटककार

चन्द्रेश

राम सेवक सिंह

शहीद दुर्गानन्द झा, नेपाल

उदयनाथ झा "अशोक"

कपिलेश्वर राउत

उलहन (विहनि- लघु कथा संग्रह) प्रकाशित।

कपिलेश्वर साहु

डॉ. शम्भु कुमार सिंह

जन्म: १८ अप्रील १९६५ सहरसा जिलाक महिषी प्रखंडक लहुआर गाममे। आरंभिक शिक्षा, गामहिसँ, आइ.ए., बी.ए. (मैथिली सम्मान) एम.ए. मैथिली (स्वर्णपदक प्राप्त) तिलका माँझी भागलपुर विश्वविद्यालय, भागलपुर, बिहार सँ। भएथ [बिहार पात्रता परीक्षा (स्लेट क समतुल्य) व्याख्याता हेतु उत्तीर्ण, १९९५] �मैथिली नाटकक सामाजिक विवर्त्तन� विषय पर पी-एच.डी. वर्ष २००८, तिलका

		माँ भाविश्वविद्यालय, भागलपुर, बहिर सँ। मैथिलीक करीब प्रतिष्ठित पत्र-पत्रिका सभमे कविता, कथा, निबंध आदि समय-समय पर प्रकाशित। वर्तमानमे शैक्षिक सलाहकार (मैथिली) राष्ट्रीय अनुवाद मिशन, केन्द्रीय भारतीय भाषा संस्थान, मैसूर-६ मे कार्यरत।
 कृष्णचन्द्र यादव, नेपाल	 शशिकान्त ठाकुर	 शोभाकान्त झा
 उमाकान्त झा आ प्रमिला, मैथिली रंगमंच	 श्यामानन्द ठाकुर	 हरिकान्त लाल दास, नेपाल
 शशिनाथ ठाकुर, नेपाल	 दुर्गानन्द मंडल संचयिता, कथा कुसुम (विहनि आ लघु कथा संग्रह), यन्त्रस्थ प्रकाशित।	 शिव कुमार झा १९७३- शिव कुमार झा ��टिल्लू��, पिताक नाम: स्व. काली कान्त झा ��बूच��, माताक नाम: स्व. चन्द्रकला देवी, जन्म तिथि: ११-१२-१९७३, शिक्षा: स्नातक (प्रतिष्ठा), जन्म स्थान: मातृक- मालीपुर मोड़तर, जि. - बेगूसराय, मूलग्राम: ग्राम+पत्रालय - करियन, जिला - समस्तीपुर, पिन: ८४८१०१, संप्रति: प्रबंधक, संग्रहण, जे एम ए स्टोर्स लि., मेन रोड, बिष्टुपुर जमशेदपुर - ८३१ ००१, अन्य गतिविधि: वर्ष १९९६ सँ वर्ष २००२ धरि विद्यापति परिषद समस्तीपुरक

सांस्कृतिक, गतिविधि एवं मैथिलीक प्रचार-प्रसार हेतु डॉ नरेश कुमार विकल आ श्री उदय नारायण चौधरी (राष्ट्रपति पुरस्कार प्राप्त शिक्षक) क नेतृत्वमे संगठन। **प्रकाशित कृति: क्षणप्रभा-** कविता-संग्रह, अंशु-समालोचना।

राम विलास साहु

मनक
मैल, अंकुर- लघुकथा संग्रह, रथक चक्का उलटि चलै बाट (कविता टनका संग्रह), कर्म दिअ भग सुन्ना (दोसर कविता टनका संग्रह), स्कूलक पचिड़ी (विहनि लघु कथा संग्रह), दूधवेचनी (लघु कथा संग्रह) प्रकाशित।

महाकान्त ठाकुर

वचेश्वर झा, नरहिणी

"नविन्य- नक्षिगुण" प्रकाशित।

धीरेन्द्र कुमार, नरहिणी

चन्द्रशेखर कामति १९५९-

मैथिली कवि शिक्षा- एम.ए. (राजनीतिशास्त्र), पिता- स्व. योगेन्द्र कामति, गाम-पोस्ट- करियन, भाया- रुलमास नगर, थाना- रोसड़ा, जिला- समस्तीपुर, बिहार। संप्रति प्रखण्ड सहकारिता प्रसार पदाधिकारी (बेनीपट्टी)।

नन्द विलास राय

"भरदुतिया", "छउकि डाल", "हमर चारूधाम" प्रकाशित।

विनय भूषण

उजरा परबाक खोल (कविता संग्रह)

सुधाकर झा, महोत्तरी, नेपाल

सएसँ बेसी सफल नाटकमे मंचन।

सदरे आलम "गौहर"

गाम-पुरसौलिया, भाया- जयनगर, जिला मधुबनी।

ડૉ ભુવન કિશોર મિશ્ર "ભુવનેશ"

મૈથિલી કથા સંગ્રહ- ગોવરછત્તા।

દિનકર કુમાર

"પૂર્વોત્તર મૈથિલ"ક સમ્પાદન।

ડૉ વિનય વિશ્વબન્ધુ

રામદેવ પ્રસાદ મણ્ડલ ઝારૂદાર

મૈથિલીક મધ્યાની ગદુઆક નામસઁ પ્રસિદ્ધ મૈથિલીક પહિલ જનકવિ રામદેવ પ્રસાદ મણ્ડલ �ઝારૂદાર�।

"હમરા વિનુ જગત સૂના છૈ" આ "ગીતાંજલિ ઝાડૂ" પ્રકાશિત।

ઉમેશ પાસવાન

"વર્ણિત રસ" પ્રકાશિત।

ઓમ પ્રકાશ ઝા

ઘોઘરડીહા (મધુબની)।

"કહિયો વૂઝૈ સકલ હમરા" (ગઝલ, રુવાઇ આ કતા સંગ્રહ) પ્રકાશિત।

જગદાનન્દ ઝા મનુ

નઢિયા ઝુકૈએ હમર ઘરાડીપર (ગઝલ સંગ્રહ), તોહર કોક રંગ (વિહિની કથા સંગ્રહ), યોગ્યતા- (બાલ ઉપન્યાસ), વ્યથા- (કવિતા- ગીત સંગ્રહ)।

અચ્છેલાલ શાસ્ત્રી

ડૉ અમોલ રાય

નન્દ કુમાર મિશ્ર નન્દ

ડૉ નન્દ કુમાર મિશ્ર

શિવ કુમાર પ્રસાદ

દણિપ કુમા૧ ઢા

ડૉ તાતાકાન્ત ઢા

શ્રમ૧કાન્ત, નેપાઉ

મુ૧ણિય૧ ઢા

કવણિપુ૧, દ૧ભંગા। વાઉ કથા સંગ્૧હ "પણિપણિહ્ા ગાછ" (૨૦૧૦) પ્૧કાશતિ।

કમઉય૧ દાસ

"મૈથણિ ક્૧ામ્ ક્ાયસ્થક ગોત્૧, પ્૧વ૧, મૂઉ શ્રા વૈવાહકિ સમ્વન્ય" પોથી પ્૧કાશતિ।

શ્૧ીકાન્ત માણ્ડઉ, મૈથણિ ૧ંગમંય

વેયન ઠાકુ૧

ગામ: યનૌ૧ાગંળ, મધુવની। પ્૧કાશતિ ક્૧ાન્તિ વેટીક શ્રપમાન શ્રા છીન૧દેવી (નાટક), વાપ મેઉ પતિ્તી શ્રા શ્રયકિા૧ (નાટક), વસિ્વાસઘાત (નાટક), ઊઁય-નીય (નાટક), મોૈટ (નાટક); એક દ૧્ળનસઁ વેશી નાટક પ્૧કાશનક પ્૧તીક્ષામે।

ગંગા ઢા

મૈથણિ ૧ંગમંડઉ કોકણિ મંય, કોઉકાતા। કોઉકાતા શ્રા ગામ પળુશ્રા૧ડિહ ટોઉમે મૈથણિ ૧ંગમંય નર્િદેશન।

નવોના૧ાયણ મશ્ર્િ૧ ૧૯૫૫-

પતિા- શ્૧ી ગોવન્િદ મશ્ર્િ૧, માતા- શ્૧ીમતી શ્રઢ્ઉ દેવી। ગામ- કુશમૌઉ, પો૧ાગદહ- વઉકર્ન, થાયા- શ્રે૧ડ઼હટ, ળણિ- મધુવની। મૈથણિ ૧ંગમંયસઁ સમ્વદ્ય "કોકણિ મંય" સંસ્થાક માયમસઁ।

કમઉેશ કુમા૧ દાસ, ૧ંગમંય કઉાકા૧

કશિો૧ કેશવ, મૈથણિ ૧ંગમંય

કુમા૧ ગગન, મૈથણિ ૧ંગમંય

अशोक दत्त, जनकपुर

मदन ठाकुर

चर्चित रंगकर्मी, जनकपुरक चर्चित संस्था मिथिला नाट्यकला परिषदक संस्थापक। तीन दशकसँ बेसी समयसँ रंगक्षेत्रमे सक्रिय। करीब ३०�४० गोट मंचीय नाटकक सफल प्रस्तुति, २०�२५ गोट सड़क नाटकक हजारसँ बेसी प्रदर्शनमे अभिनय।२० गोट टेलि-सीरियल आ आधा दर्जन मैथिली फीचर फिल्ममे अभिनय। पुरस्कार: सप्तम अन्तर्राष्ट्रीय महोत्सवमे सर्वश्रेष्ठ अभिनेता २०४८ वि.सं., क्षेत्रीय प्रतिभा पुरस्कार (नेपाल सरकार) २०६३ वि.सं.।

अजय कुमार यादव, मैथिली रंगमंच

आशुतोष यादव अभिजित्

कृष्ण कुमार कश्यप १९४८-

जन्म १५ सितम्बर १९४८ ई. पिता- कवि-उपन्यासकार स्व. रुद्रनारायण झा "सँवरिया"। जनवरी १९६५ ई. मे नेना सभ लेल "नाइट स्कूल", १९८१ ई. मे "कला आधारित जीवन आ शिक्षण पद्धति"क प्रवर्तन आ तकर कार्यान्वयन लेल शिवा कश्यप आ शशिबालाक सहयोगसँ "भारती विकास संस्था"क स्थापना। रचना: शशिबालाक संग "मेघदूत" आ "गीत-गोविन्द"क मैथिली अनुवाद, माछ- भात, मिथिला चित्र- शिक्षा, भाग- १, मिथिला चित्र- कोश, भाग- ३।

ललित कुमुद

बटोही झा, मिथिला चित्रकला

प्रवीण कुमार ठाकुर

लाल पंडित, मिथिला मूर्तिकला

जन्म तिथि- ३१ दिसम्बर १९७७; जन्म स्थान - कन्हौली, सकरी, मधुबनी; शिक्षा- सूर्य नारायण हाई स्कूल - नरपतिनगर, बी एस सी - मेमोरियल कॉलेज - दरभंगा, डिप्लोमा इन फैशन डिजाइन (नेशनल इंस्टिट्यूट ऑफ फैशन डिजाइन - नयी दिल्ली), चित्रकला �आओर फैशन पूर्वानुमानमे विशेष योग्यता, निवास स्थान- दिल्ली, इंडिया; पति- श्री सत्य नारायण ठाकुर, सकरी - कन्हौली�; माता- श्रीमती मालती ठाकुर, सकरी - कन्हौली। वर्तमानमे अपन एक्सपोर्ट बिजिनस एस्थेट) �क नामसँ शुरुआत, पूर्वमे प्रोडक्ट डेवेलोपमेंट आओर मर्चेंटक रूपमे कार्यरत।

राजेन्द्र पंडित, मिथिला मूर्ति कला

गिरीश चन्द्र लाल

नवेन्दु कुमार झा, पत्रकार

चन्द्र किशोर लाल, पत्रकार, नेपाल

उपेन्द्र भगत नागवंशी, नेपाल

सड़क नाटक।

रमेश रंजन, परवाहा, नेपाल १९६६-

परवाहा, नेपालमे जन्म। नेपालीय कथा- जगतक नवीन मुदा सम्मानित नाम। जनपक्षधर कथा- दृष्टि आ मोहक शिल्प। थोड़ लिखलनि, मुदा बेर-बेर चर्चित रहलाह।

विनीत ठाकुर

"बाँकी अछि हिम्मत टूटल करेज" प्रकाशित।

सुजीत कुमार झा, नेपाल

जिद्दी (लघुकथा संग्रह), चड़ि (लघुकथा-संग्रह), रिपोर्टर डायरी (रिपोर्ताज), गन्ध (लघु कथा संग्रह

सरोज खिलाड़ी

), खजुरीवाली (लघु कथा संग्रह), कोशी घुरि आउ (लघु-वहिनी कथा संग्रह), दूयमती- (सम्पादन- नेपाली आ मैथिलीमे)।

नेपालक पहिल मैथिली रेडियो नाटक संयोजक

देवांशु वत्स

जन्म- तुलापट्टी, सुपौल मास कम्युनिकेशनमे एम.ए., हिन्दी, अंग्रेजी आ मैथिलीक विभिन्न पत्र-पत्रिकामे कथा, लघुकथा, विज्ञान-कथा, चित्र-कथा, कार्टून, चित्र-प्रहेलिका इत्यादिक प्रकाशन। विशेष: गुजरात राज्य शाला पाठ्य-पुस्तक मंडल द्वारा आठम कक्षाक लेल विज्ञान कथा �जंग� प्रकाशित (२००४ ई.)। नताशा: मैथिलीक पहिल चित्र-शृंखला (कॉमिक्स) प्रकाशित।

संतोष मिश्र, नेपाल

पोसपुत (लघुकथा-संग्रह), उदास मोन (लघुकथा-संग्रह), एना-कहिए (कविता-संग्रह), अरुणा (संपादन- कविता-संग्रह)।

सुनील कुमार मल्लिक, गायक, जनकपुर, नेपाल १९६८-

मैथिलीक गायक- संगीतकारक रूपमे प्रसिद्ध छथि। मैथिली भाषाक गीतसभमे मौलिक तथा सार्थक संगीतक संयोजनमे हिनक सक्रियता प्रशंसनीय छनि। सुनीलक गायन तथा संगीतमे कैसेट एल्बमसभ सेहो बाहर भेल अछि। टेलिफिल्मसभमे हिनक सक्रियता परिमाणात्मक रूपमे कम रहितहुँ गुणात्मक दृष्टिएँ हृदयस्पर्शी मानल जाइत अछि। पेशासँ विज्ञान-शिक्षक छथि।

योगेन्द्र प्रेमर्षि, सिरहा, नेपाल १९६७-

वि.सं२०२४ साल भादव १८ गते सिरहा जिलाक गोविन्दपुर-१, बस्तीपुर गाममे जन्म भेलनि। प्रेमर्षिक पूरा नाम योगेन्द्र झा छियनि। कान्तिपुरसँ हेल्लो मिथिला कार्यक्रम प्रस्तुत कएल जोड़ी रूपा- योगेन्द्रक योगेन्द्रक अवाज गामक बच्चा- बच्चा चिन्हैत अछि। �पल्लव� मैथिली साहित्यिक पत्रिका आ �समाज� मैथिली सामाजिक पत्रिकाक सम्पादन।

नवीन्द्र नारायण मिश्र

पिताक नाम:स्वर्गीय सूर्य नारायण मिश्र, माताक नाम:स्वर्गीया दयाकाशी देवी, पैतृक ग्राम:अउरा डीह, मातृक:सनिघस्था ड्योढी। वृतियोजना आयोगक उप सचिव, दिल्लीमे स्पेशल मेट्रोपोलिटन मजिस्ट्रेट। आब सेवा निवृत्त। शिक्षा: चन्द्रधारी मिथिला महाविद्यालयसँ बी.एस-सी भौतिकी विज्ञानमे प्रतिष्ठा; दिल्ली विश्वविद्यालयसँ विधि स्नातक। प्रकाशित कृति : मैथिली:-

१ �मोनसँ साँझ धरि� (आत्म कथा), २ �प्रसंगवश� (निबंध), ३ �स्वर्ग एतहि अछि� (यात्रा प्रसंग), ४ �अवसाद� (कथा संग्रह) ५ `नमस्तस्यै� (उपन्यास) ६ विविध प्रसंग (निबंध) ७महराज (मैथिली उपन्यास), ८लजकोटर (मैथिली उपन्यास), ९सीमाक ओहि पार (मैथिली उपन्यास) १०समाधान(निबंध संग्रह) ११मातृभूमि(उपन्यास) १२स्वप्नलोक(उपन्यास) १३शंखनाद(उपन्यास)।

कुमार भास्कर

अमरेन्द्र यादव, नेपाल

आमोद कुमार झा
१९६८- २०२१

वसिवक
पथार (कविता
संग्रह) प्रकाशित

मनोज कुमार मण्डल

प्रसिद्ध कवि गद्य
रचना सेहो।

रवि भूषण पाठक

रहिमसल (नाटक),
विदेह:सदेह २९ (रवि
भूषण पाठक आ डॉ
कैलाश कुमार मिश्र-
अंक १-३५० सँ),
विदेह:सदेह २७
(गजेन्द्र ठाकुर आ
रवि भूषण पाठकक
आन भाषासँ अनूदित
गद्य आ पद्य- अंक
१-३५० सँ)

संदीप कुमार शास्त्री

"वैशाखमे दलानपर" प्रकाशित, ए
पोथीमे मैथिलीक पहिल दलित
आत्मकथा संकलित अछि।

रघुनाथ मुखिया

प्रदीप पुष्प

मुन्ना जी

राम चन्द्र राय

𑒧𑒼𑒏𑒰𑒧 𑒠𑒱𑒮 (𑒫𑒲𑒯𑒢𑒱 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯), 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒲𑒏 (𑒫𑒱𑒯𑒢𑒱 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯), 𑒧𑒰𑒿𑒯 𑒂𑓀𑒑𑒢𑒧𑒹 𑒏𑒞𑒱𑒂𑒋𑒪 𑒕𑒲 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒑𑒖𑒪 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯), 𑒯𑒧 𑒣𑒳𑒕𑒻𑒞 𑒕𑒲 (𑒮𑒰𑒏𑓂𑒭𑒰𑒞𑓂𑒏𑒰𑒩), 𑒞𑒲𑒢 𑒙𑒰 𑒥𑒰𑒪 𑒢𑒰𑒙𑒏 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨), 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭𑒰𑒩𑓂𑒟𑒲 (𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒪 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰- 𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨), 𑒒𑒰𑒯 (𑒯𑒰𑒃𑒏𑒴-𑒙𑓀𑒏𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)

𑒮𑒣𑒢𑒰 𑒮𑒰𑒏𑒰𑒩 (𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯) 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞।

𑒫𑒱𑒢𑒲𑒞 𑒅𑒞𑓂𑒣𑒪

𑒯𑒧 𑒣𑒳𑒕𑒻𑒞 𑒕𑒲 (𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯), 𑒩𑒹𑒯𑒢 𑒣𑒩 𑒩𑒑𑓂𑒒𑒴 - 𑒏𑒰𑒬𑒲𑒢𑒰𑒟 𑒮𑒱𑓀𑒯𑒏 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠, 𑒧𑒢𑓂𑒞𑓂𑒩𑒠𑓂𑒩𑒭𑓂𑒙𑒰𑒇𑒭𑓂𑒨𑒬𑓂𑒩𑒵𑓀𑒑- 𑒪𑒹𑒐𑒏 𑒯𑒩𑒱𑒬𑓀𑒏𑒩𑒬𑓂𑒩𑒲𑒫𑒰𑒮𑓂𑒞𑒫 "𑒬𑒪𑒦" (𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲𑒮𑒿 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠), 𑒧𑒼𑒯𑒢𑒠𑒰𑒮- 𑒅𑒠𑒨 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒏 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠

𑒂𑒔𑒰𑒩𑓂𑒨 𑒩𑒰𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪

𑒮𑒰𑒧𑒰𑒖𑒱𑒏 𑒔𑒱𑒢𑓂𑒞𑒏 𑒮𑒲𑒞𑒰𑒧𑒜𑓃𑒲, 𑒮𑒹𑒫𑒰𑒢𑒱𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞 𑒣𑓂𑒩𑒡𑒰𑒢𑒰𑒡𑓂𑒨𑒰𑒣𑒏, 𑒧𑒰𑒞𑒰-𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒠𑒹𑒫𑒲, 𑒣𑒱𑒞𑒰-𑒮𑓂𑒫०𑒩𑒰𑒧𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒧𑓀𑒛𑒪, 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲-𑒣𑓂𑒩𑒧𑒱𑒪𑒰 𑒠𑒹𑒫𑒲, 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒞𑒱𑒟𑒱-०१ 𑒖𑒢𑒫𑒩𑒲 १९६० 𑒨𑒼𑒑𑓂𑒨𑒞𑒰- 𑒋𑒧-𑒋𑒮𑒮𑒲 (𑒩𑒮𑒰𑒨𑒢 𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩), 𑒋𑒧 𑒋 (𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲)। 𑒩𑒴𑒔𑒱- 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒱𑒏, 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲-𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 -𑒏𑒯𑒰𑒢𑒲 𑒪𑒹𑒐𑒢 𑒂 𑒂𑒪𑒹𑒐। 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒣𑒼𑒟𑒲 - 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒦𑒰𑒮𑒰 𑒏𑒹 𑒢 𑒥𑒰𑓀𑒙𑒱𑒨𑒼। २०२२ 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒩𑒔𑒢𑒰 - 𑒮𑒯𑒱𑒨𑒰 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒣𑒼𑒟𑒲 - 𑒖𑒢𑒏 𑒢𑓀𑒠𑒱𑒢𑒲 𑒖𑒰𑒢𑒏𑒲 𑒂 𑒬𑒾𑒩𑓂𑒨 𑒑𑒰𑒢। २०२२ 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰 - 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒧𑒰𑒖, 𑒒𑒩 -𑒥𑒰𑒯𑒩 𑒂 𑒁𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫𑒰 (𑒧𑒻𑒮𑒰𑒧)। 𑒁𑒐𑒥𑒰𑒩 -𑒠𑒻𑒢𑒱𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒣𑒳𑒢𑒩𑓂𑒖𑒰𑒑𑒩𑒝 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬। 𑒮𑒰𑒧𑒰𑒖𑒱𑒏-𑒮𑒰𑒧𑒰𑒖𑒱𑒏 𑒔𑒱𑒢𑓂𑒞𑒢, 𑒠𑒰𑒨𑒱𑒞𑓂𑒫- 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 𑒖𑒱𑒪𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒢𑒱𑒡𑒱, 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒟𑒧𑒱𑒏 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒮𑓀𑒒, 𑒛𑒳𑒧𑒩𑒰, 𑒮𑒲𑒞𑒰𑒧𑒜𑓃𑒲। 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒨𑒲 𑒣𑒞𑒰- 𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧-

𑒣𑓀 𑒥𑒰𑒪 𑒑𑒼𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠 '𑒂𑒩𑓂𑒨'

𑒒𑒩𑒏 𑒢𑒰𑒧- 𑒑𑒼𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠 𑒨𑒰𑒠𑒫। 𑒩𑒔𑒢𑒰- 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒩𑒝- 𑒦𑒰𑒭𑓂𑒨 (𑒂𑒡𑒳𑒢𑒱𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒏𑒩𑒝) 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞।

𑒣𑒣𑒱𑒩𑒰 𑒫𑒱𑒬𑒢𑒣𑒳𑒩 𑒟𑒰𑒢𑒰-𑒣𑒩𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒖𑒱𑒪𑒰-𑒮𑒲𑒞𑒰𑒧𑒜𑒲। 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒧𑒰𑒢 𑒣𑒞𑒰- 𑒣𑒣𑒱𑒩𑒰 𑒮𑒠𑒢, 𑒧𑒳𑒩𑒪𑒱𑒨𑒰𑒔𑒏 𑒫𑒰𑒩𑓂𑒛-०४ 𑒮𑒲𑒞𑒰𑒧𑒜𑓃𑒲 𑒣𑒼𑒮𑓂𑒙-𑒔𑒏𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒖𑒱𑒪𑒰-𑒮𑒲𑒞𑒰𑒧𑒜𑒲 𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨-𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒣𑒱𑒢-८४३३०२

𑒪𑒰𑒪𑒠𑒹𑒫 𑒏𑒰𑒧𑒞

𑒠𑒱𑒫𑓂𑒨 𑒠𑒵𑒭𑓂𑒙𑒱 (𑒢𑒱𑒥𑒢𑓂𑒡-𑒣𑓂𑒩𑒥𑒢𑓂𑒡-𑒮𑒧𑒰𑒪𑒼𑒔𑒢𑒰) 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞।

𑒣𑓀 𑒏𑒻𑒪𑒰𑒬 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩

𑒮𑒧𑒰𑒖𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲- 𑒧𑒰𑒢𑒫 𑒫𑒱𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒲𑒏 𑒏𑒟𑒰 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒂 𑒧𑒰𑒢𑒫 𑒫𑒻𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒱𑒏 𑒂𑒪𑒹𑒐 𑒮𑒦 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞।

𑒩𑒰𑒧𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝 𑒣𑒩𑒰𑒩𑓂𑒟𑒲

"𑒠𑒴 𑒣𑒙𑒩𑒲𑒏 𑒥𑒲𑒔", "𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒏𑒰𑒩 𑒋𑒐𑒢 𑒥𑒰𑒿𑒏𑒲 𑒁𑒕𑒱" 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞। 𑒠𑒪𑒱𑒞 𑒪𑒹𑒐𑒢 𑒪𑒹𑒪 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡𑒱।

𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒨𑒰𑒠𑒫

𑒮𑒪𑒯𑒻𑒞𑒰-𑒑𑒳𑒩𑒳𑒧𑒻𑒞𑒰 (𑒁𑒧𑒵𑒞 𑒣𑒩𑓂𑒫𑒏 𑒁𑒫𑒮𑒩 𑒣𑒩 𑒮𑓂𑒫𑒞𑒢𑓂𑒞𑓂𑒩𑒞𑒰 𑒮𑒹𑒢𑒰𑒢𑒲 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱𑒏 𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝) 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞।

𑒅𑒧𑒹𑒬 𑒧𑓀𑒛𑒪

𑒢𑒱𑒬𑓂𑒞𑒳𑒏𑒲- 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯, 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒑𑒲𑒞, 𑒫𑒱𑒡𑒱-𑒫𑓂𑒨𑒫𑒯𑒰𑒩 𑒑𑒲𑒞 𑒂 𑒑𑒲𑒞𑒢𑒰𑒠 (𑒮𑓀𑒏𑒪𑒢), "𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒫𑒢𑒮𑓂𑒣𑒞𑒱 𑒮𑓂𑒪𑒰𑒃𑒛 𑒬𑒼 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒖𑒲𑒫-𑒖𑒢𑓂𑒞𑒳 𑒮𑓂𑒪𑒰𑒃𑒛 𑒬𑒼 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲 𑒮𑓂𑒪𑒰𑒃𑒛 𑒬𑒼", 𑒮𑒑𑒩 𑒩𑒰𑒞𑒱 𑒠𑒲𑒣 𑒖𑒩𑒨- 𑒃𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮, 𑒠𑒳𑒨- 𑒣𑒰𑒢𑒱 𑒁𑒩𑒰𑒏- 𑒁𑒩𑒰𑒏 (𑒏𑒟𑒰 𑒋𑒫𑓀 𑒣𑒰𑒝𑓂𑒛𑒳𑒪𑒱𑒣𑒱 𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪)- (𑒕𑒰𑒨𑒰 𑒋𑒫𑓀 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢- 𑒅𑒧𑒹𑒬 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪), 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒳𑒮𑓂𑒞𑒰𑒢𑒲 𑒧𑒳𑒮𑒪𑒧𑒰𑒢 𑒎𑒩 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒳𑒮𑓂𑒞𑒰𑒢𑒱𑒨𑒞 - 𑒧𑒴𑒪 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒪𑒹𑒐- 𑒑𑒲𑒞𑒹𑒬 𑒬𑒩𑓂𑒧𑒰, 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠- 𑒅𑒧𑒹𑒬 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪।

𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒧𑒝𑒱

𑒮𑓂𑒫 𑒯𑒹𑒧𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒗𑒰, 𑒑𑒰𑒨𑒏

𑒧𑒳𑒩𑒪𑒲𑒡𑒩, 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒠𑒹𑒬𑒏

𑒏𑒳𑓀𑒖 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩𑒲, 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒑𑒰𑒨𑒏

रामबाबू झा, गायक

विपिन दास

जितेन्द्र सहयोगी

उदितनारायण झा फिल्म गायक

प्रकाश झा, फिल्म निर्देशक

कीर्ति आजाद क्रिकेट

श्रीराम झा शतरंज

अभिषेक झा गोल्फ

अशोक कुमार १९८१-

साधारण काश्तकार परिवारमे समस्तीपुर जिलाक मोहियद्दीनपुर सप्पवानी गाममे जनमल अशोक कुमार कहियो स्कूल नहि गेलाह। दिनमे पचास टाका कमेनिहार दिल्लीक एकटा गोल्फ क्लबक एहि कैडीकेँ १९९४ ई मे चोरिक मिथ्यारोप लगा कए गोल्फ कोर्ससँ बाहर कए देल गेल। वैह कैडी दस सालक भीतर भारतक नम्बर एक गोल्फर बनि गेल।

राजेश रंजन, मैथिली स्टुडियो प्रोजेक्ट

संजय झा

सुल्तानगंज, भागलपुर मोटोरोलाक सीईओ।

विन्देश्वर पाठक

राजकमल झा, अंग्रेजी लेखक, पत्रकार

हिनकर अंग्रेजी उपन्यास "द ब्लू बेडस्प्रेड" , "इफ यू आर स्केयर्ड ऑफ हाइट्स" आ "फायरप्रूफ" प्रकाशित छन्हि। "द ब्लू बेडस्प्रेड" (१९९९) पर हिनका "कॉमनवेल्थ राइटर्स प्राइज फॉर बेस्ट फर्स्ट बुक- यूरेशिया" भेटल छन्हि। राजकमल झा श्री मुनीश्वर झा आ श्रीमती रंजना झाक पुत्र छथि, "आइआइटीखड़गपुर" सँ बीटेक छथि, आ आइ काल्हि दिल्लीमे रहै छथि, जतए ओ "इण्डियन एक्सप्रेस" मे एडिटर छथि।

मानस बिहारी वर्मा, वैज्ञानिक

फणीश्वर नाथ 'रेणु' मिथिला रत्न १९२१- १९७७

रामधारी सिंह 'दिनकर' मिथिला रत्न १९०८- १९७४

रामवृक्ष बेनीपुरी १८९९- १९६७

डॉ. हरिवंश तरुण १९२७- २००९

जन्म २१ जून १९२७ ई.
गाम- चकसेलम, पो- पटोरी, जिला- समस्तीपुर।
तीन दर्जन सँ बेसी हिन्दी पोथी जाहिमे काव्य- कथा- प्रबन्ध सम्मिलित अछि।

हरिशंकर श्रीवास्तव "शलभ" १९३४-

स्व. जनार्दन प्रसाद झा 'द्विज'

हिन्दीक साहित्यकार।

रामेश्वर प्रेम

हिन्दीक नाटककार।

𑒛ॉ 𑒢𑒫𑒪 𑒏𑒱𑒬𑒼𑒩 𑒠𑒰𑒮 "𑒢𑒫𑒪"

𑒧𑒼𑒯𑒢𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 𑓑𑓙𑓕𑓕-

𑒩𑒰𑒧𑒰𑒖𑓂𑒘𑒰 𑒬𑒬𑒱𑒡𑒩

𑒑𑒰𑒧𑒹𑒬 𑒔𑓀𑒔𑒪 𑓑𑓙𑓓𑓐-𑓒𑓐𑓑𑓑

𑒛ॉ 𑒁𑒧𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩

𑒑𑒼𑒣𑒰𑒪 𑒧𑒢𑒲𑒭𑒲

𑒏𑒳𑒢𑓂𑒠𑒢 𑒁𑒧𑒱𑒞𑒰𑒦

𑒮𑓀𑒖𑒳 𑒁𑒑𑒼𑒯𑒲

𑒖𑒢𑓂𑒧 𑓘 𑒖𑒢𑒫𑒩𑒲 𑓑𑓙𑓔𑓑, 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒏𑒵𑒞𑒱: [illegible] 𑒛𑒲𑒯 (𑒏𑒟𑒰-𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨) 𑓑𑓙𑓙𑓘, 𑒮𑒰𑓀𑒗 (𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯) 𑓑𑓙𑓙𑓙, 𑒞𑒹𑒮𑒩𑒲 𑒫𑒹𑒩𑒱𑒂 (𑒏𑒟𑒰 𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨) 𑓒𑓐𑓐𑓓, 𑒫𑒩𑓂𑒝𑒱𑒏𑒰 𑒕𑓀𑒠 𑒫𑒱𑒪𑒰𑒮 𑓒𑓐𑓐𑓗

𑒣𑒼𑒠𑓂𑒠𑒰𑒩 𑒩𑒰𑒧𑒰𑒫𑒞𑒰𑒩 𑒁𑒩𑒳𑒝 𑓑𑓙𑓒𑓓-𑓑𑓙𑓙𑓙

𑒧𑒖𑒯𑒩 𑒃𑒧𑒰𑒧 𑓑𑓙𑓓𑓐-𑓒𑓐𑓑𑓒

𑒁𑒩𑒳𑒝 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬 𑓑𑓙𑓔𑓘-𑓒𑓐𑓑𑓒

𑒁𑓀𑒬𑒳𑒧𑒢 𑒣𑒰𑒝𑓂𑒛𑒹𑒨

𑒞𑒱𑒩𑒯𑒳𑒞𑒰 𑒨𑒴𑒢𑒲𑒏𑒼𑒛 𑒂𑒫𑒹𑒠𑒢𑒏𑒩𑓂𑒞𑒰।

દનિશ કુમાન મશ્નિ

મથિલિક વાઢ઼કિ એક્સ્પન્ટા
મથિલિક મોટા- મોટી સભ વાનપન
કતિાવ પ્નકાશતિ। ઉત્તન વહિાન કી
વ્યથા કથા (૧૯૯૦), કોસી- ઉમ્ન
કૈદ સે સળા- એ- મૌત
તક (૧૯૯૨) વંદનિી મહાનંદા
(૧૯૯૪), વોયા પેડ઼ વવૂલ કા- વાઢ઼
નયિન્નાણ કા
નહસ્ય (૨૦૦૦), વગાવત પન
મળવૂન મથિલિ કી કમલા નદી
(૨૦૦૪), ભુતહી નદી શ્રૌન તકનીકી
હાડ઼- શૂક (૨૦૦૫), , દુઈ પાટન કે
વીચ મેં- કોસી નદી કી કહાની
(૨૦૦૬) તથા વાગમતી કી સદ્ગતિ
(૨૦૧૦)।

શ્રોમપ્નકાશ ભાનતી ૧૯૬૮-

કોસી નદીક લોક સાંસ્કૃતકિ શ્રધ્યયન - નદયિાઁ ગાતી હૈ, વહિાન કે પાનમ્પનકિ નાટ્ય શ્રા મૈથલિીક લોક નાટ્ય પ્નકાશતિ

વૈદેહી સીતા

યાળ્ઞવલ્ક્ય પત્ની મૈત્નેયી

યાળ્ઞવલ્ક્યક દૂ ટા પત્ની છલથનિ્હ પહલિ
કાત્યાયની શ્રા દોસન મૈત્નેયી। મૈત્નેયી
વ્નહ્મવાદનિી છલીહ। કાત્યાયનીસઁ હુનકા
તીનટા પુત્ન
છલન્હિ- યન્દ્નકાન્ત, મહામેઘ શ્રા વળિયા।

મોતીદાઇ

મથિલિક નળક (યોવા) ળાતકિ
લોકદેવતા

વહિુલા

યમ્પાનગનક વહિુલા।

ગાંગો દેવી

મથિલિક મલાહ ળાતકિ લોકદેવતા।
ગાંગોદેવીક ભગતા શ્રપ્નો મથિલિક
મલાહ લોકનમિ પ્નચલતિ શ્રછિ।

નેશમા, કુસુમા, શુલ્વા

મોનંગક મોતીસાયન

વિન્ધ્યવાસિની દેવી મૈથિલિ લોકગી ત ૧૯૨૦- ૨૦૦૬

કામેશ્વરી દેવી ૧૯૨૨-

મધુબની ળિલાક નવાની ગામક। ળન્મ ૧૯૨૨ ઈ મે શ્રપન માતૃક નાહરમે ભેલની। પતિ પં મદનમોહન હા। વનૈનીવાસી પ્રસિદ્ધ તાન્ત્રિક પણ્ડિત કેશવ મિશ્ર હિનક પિતા છલથિન। "મથિલિ સંસ્કાર ગીત" પોથી।

કુસુમલતા કન્નિ

શ્રમ્મિા સિંહ ૧૯૨૪-

સમીક્ષકિા, શ્રનુવાદકિા, સમ્પાદકિા । પ્રકાશન: મૈથિલિ લોકગીત, વિસ્વેશ્વર (શ્રનુ), શિશુ પ્રેલ ગીત શ્રાદિ। ભેડી વિમેન્સ કૉલેળ, કલકત્તામે પૂર્વ પ્રાધ્યાપિકા।

લિલિ રે ૧૯૩૩-

ળન્મ:૨૬ ળનવરી, ૧૯૩૩, પતિ:ભીમનાથ મિશ્ર, પતિ:ડૉ એચ્યુગ્ગુ, દુર્ગાગંળ, મૈથિલીક વિશિષ્ટ કથાકાર એવં ઉપન્યાસકાર। મરીચિકા ઉપન્યાસપર સાહિત્ય શ્રકાદેમીક ૧૯૮૨ ઈ મે પુરસ્કાર। મૈથિલિમે લગભગ દૂ સય કથા શ્રા પાઁચ ટા ઉપન્યાસ પ્રકાશિત। વિપુલ બાલ સાહિત્યક સૃળન। શ્રનેક ભારતીય ભાષામે કથાક શ્રનુવાદ- પ્રકાશિત। પહિલ પ્રબોધ સમ્માન ૨૦૦૪ સઁ સમ્માનિત।

યતિ્રલેખા દેવી ૧૯૩૫-

મોહિની હા ૧૯૩૭-

ડૉ સાવિત્રી હા

કવિતા દેવી ૧૯૪૨-

પ્રમાણિ હા

શાન્તિ સુમન ૧૯૪૨-

જન્મ ૧૫ સતિમ્બર ૧૯૪૨, કાસમિપુર, સહરસા, વહિાર, પ્રકાશતિ કૃતિ, �શ્રો પ્રતીક્ષતિ, પરછાઈ ટૂટતી, સુઉગતે પસીને, પસીને કે રશ્તિ, મૌસમ હુશ્રા કવીર, સમય ચેતાવની નહી દેતા, તપ રેહે કચનાર, મીતર-મીતર શ્રાગ, મેઘ ર્નદ્રનીઉ (મૈથિલિ ગીત સંગ્રહ), શોધ પ્રવંધ: મધ્યવર્ગીય ચેતના શ્રૌર હિન્દી કા શ્રાધુનકિ કાવ્ય, ઉપન્યાસ: જઉ હુકા હરિન। સમ્માન: સાહતિ્ય સેવા સમ્માન, કવિ રત્ન સમ્માન, મહાદેવી વર્મા સમ્માન। શ્રધ્યાપન કાર્ય।

પ્રમાવતી હા ૧૯૪૫-૧૯૯૮

સ્વ. ર્ઉરાની સહિ ૧૯૪૫-૧૯૯૩

ર્ઉરાની સહિ: જન્મ ૧ જુઉાઈ, ૧૯૪૫, નધિન : ૧૩ જૂન, ૧૯૯૩, પતિ : પ્રો પ્રવોધ નારાયણ સહિ સમ્પાદકિા : મૈથિલિ દર્શન, વશિષ અધ્યયન : મૈથિલિ, હનિ્દી, વંગલા, શ્રંગ્રેજી, ભાષા વજ્ઞાિન એવં લોક સાહતિ્ય। પ્રકાશતિ કૃતિ: સઉમા (શ્રાસ્કર વાઇઉ્ડક શ્રુરેય નાટકક શ્રનુવાદ ૧૯૬૫), પ્રેમ એક કવતિા (૧૯૬૮) વંગલા નાટકક શ્રનુવાદ, વષિવૃક્ષ (૧૯૬૮) વંગલા નાટકક શ્રનુવાદ, વન્દિની (૧૯૭૨), સ્વરાયતિ: મૈથિલિ કવતિા સંગ્રહ (૧૯૭૩), હનિ્દી સંગ્રહ।

ઉષાકરિણ ખાન ૧૯૪૫-

જન્મ:૨૪ શ્રક્ટૂવર ૧૯૪૫, કથા એવં ઉપન્યાસ લેખનમે પ્રખ્યાત। મૈથિલિ તથા હનિ્દી દૂનૂ ભાષાક ચર્ચતિ લેખકિા ।પ્રકાશતિ કૃતિ:શ્રનુત્તરતિ પ્રશ્ન, દૂર્વાક્ષત, હસીના મંઝલિ, ભામતી (ઉપન્યાસ)। ૨૦૧૦- શ્રીમતિ ઉષાકરિણ ખાન (ભામતી, ઉપન્યાસ) લેલ સાહતિ્ય શ્રકાદેમી પુરસ્કાર- મૈથિલિ।

નીરજા રેણુ ૧૯૪૫-

જન્મ: ૧૧ શ્રક્ટૂવર ૧૯૪૫, નામ: કામાખ્યા દેવી, ઉપનામ:નીરજા રેણુ, જન્મ સ્થાન:નવટોલ, સરસિવપાહી ।શકિ્ષા: વી.એ. (શ્રાનર્સ) એમ.એ. પી-એચ.ડી. ગૃહણિી ।પ્રકાશતિ રચના : શ્રોસકણ (કવતિા મઞ્જિ, ૧૯૬૦) લેખન પર પારવિારકિ, સાંસ્કૃતકિ પરવિશક પ્રભાવ। મૈથિલિ કથા યાત્રા સાહતિ્ય શ્રકાદેમી નઈ દલ્લિીસઁ સ્વાતન્ત્ર્યોત્તર મૈથિલિ કથાક પન્દ્રહ ટા પ્રતનિધિ કથાક સમ્પાદન ।સૃજન યાર પયિાસલ કથા સંગ્રહ, શ્રાગત ક્ષણ લે કવતિા સંગ્રહ, ઋતમ્ભરા કથા સંગ્રહ, પ્રતચ્છિવિ હનિ્દી કથા સંગ્રહ, ૧૯૬૦ સઁ શ્રારમ્ભ સિએસઁ શ્રધકિ કથા, કવતિા, શોધનવિન્ધ, લલતિનવિન્ધ, શ્રાદિ શ્રનેક પત્ર-પત્રકિા તથા શ્રભનિન્દનગ્રન્થમે પ્રકાશતિ ।મૈથિલીક શ્રતરિક્તિ કછિુ રચના હનિ્દી તથા શ્રંગ્રેજીમે સેહો।૨૦૦૩- નીરજા રેણુ (ઋતમ્ભરા, કથા) લેલ સાહતિ્ય શ્રકાદમી પુરસ્કાર।

વીણા ઠાકુર ૧૯૫૪-

જન્મ- ભવાનીપુર, પણ્ડૌલ (મધુવની)। પતિ શ્રી શ્રીમોહન ઠાકુર। પ્રકાશતિ કૃતિ: મૈથિલિ રામકાવ્યક પરમ્પરા, ર્ઉહિસ-દર્પણ (સમીક્ષા), વદિ્યાપતકિ ગીત (સમાલોચના), ભારતી (ઉપન્યાસ)

જ્ઞાનસુધા મશ્રિ

ભારતક ઉચ્ચતમ ન્યાયાલયક ચારમિ મહલિા ન્યાયાધીશ શ્રા પહલિ મૈથિલિની।

જસ્ટસિ મૃદુલા મશ્રિ

વીણા કર્ણ ૧૯૪૬-

જન્મ ૩ નવમ્બર ૧૯૪૬, ગ્રામ- પટોરી, પોપંચગછિયા , જિલા- સહરસા। સદસ્ય, મૈથિલી સાહિત્ય અકાદેમી પરામર્શદાતૃ સમિતિ ૧૯૮૭-૧૯૯૩, સદસ્ય, ભાષા પરામર્શદાતૃ સમિતિ (મૈથિલી), ભારતીય જ્ઞાનપીઠ। અવકાશપ્રાપ્ત વિશ્વવિદ્યાલય આચાર્ય આ અધ્યક્ષ, મૈથિલી વિભાગ, પટના વિશ્વવિદ્યાલય। **પ્રકાશિત** **કૃતિ**- અન્ગાઇ, ભાવનાક અસ્થિપિંજર (મૈથિલી કાવ્ય સંગ્રહ), શબ્દનાદ, તુમ્હેમેવ સમર્પયે, અનુવન્ધ (હિન્દી કાવ્ય સંગ્રહ)। પ્રકાશ્યઃ સપ્તપદી (મૈથિલી નિબન્ધ સંગ્રહ), યાત્રિકક પૃષ્ઠભૂમિ મૈથિલીક પ્રસિદ્ધ ઉપન્યાસ, મૈથિલી- ઉપન્યાસક કથા કિછુ કહૈત અછિ (મૈથિલી આલોચના); જનિદગીનામા (હિન્દી કાવ્ય સંગ્રહ), ક્રમશઃ (હિન્દી આલોચના)।

શેફાલિકા વર્મા ૧૯૪૩-

જન્મ:૯ અગસ્ત, ૧૯૪૩, જન્મ સ્થાન : બંગાલી ટોલા, ભાગલપુર। શિક્ષા:એમ. પી- એચ.ડી (પટના વિશ્વવિદ્યાલય), એ.એન.કાલેજ, પટના મે હિન્દીક પ્રાધ્યાપિકા પદસઁ સેવાનિવૃત્ત। બારી મનક ગ્રન્થકેં ખોલિ:ભુમ રસસઁ ભરલ અભિવ્યક્તિ રચના પ્રકાશિત રચના:હસ્તાન્તરિત ગીત, વપ્રિતિ ગીત; વપ્રિરલ્યા (કવિતા સંગ્રહ), સ્મૃતિ રેખા (સંસ્મરણ સંગ્રહ), એકટા આકાશ (લઘુકથા સંગ્રહ), યાયાવરી (યાત્રા-વૃત્તાન્ત), ભાવાંજલિ (કાવ્ય- પ્રગીત) , કિસ્ત- કિસ્ત જીવન (આત્મકથા:પર સાહિત્ય અકાદેમી પુરસ્કાર)। અન્ધયુગ (લઘુ કથા સંગ્રહ) આપ્પન- આપ્પન પ્રીત, નાગશ્વાસ (ઉપન્યાસ)। ૨૦૦૪ ઈ- ડૉ શ્રીમતી શેફાલિકા વર્મા, પટના; યાત્રી- ચેતના પુરસ્કાર।

નીતા ઝા ૧૯૫૩-

જન્મ : ૨૧-૦૧-૧૯૫૩, વ્યવસાય:પ્રાધ્યાપિકા। ઉપ્પન પર સમાજક પરમ્પરા તથા આધુનિકતાક સંસ્કાર સઁ હોઇત વિસંગતિ પ્રભાવ।પ્રકાશિત કૃતિ : અનચિછ, કથા સંગ્રહ ૧૯૮૪, કથાનવનીત ૧૯૮૦, સામાજિક અસન્તોષ ઓ મૈથિલી સાહિત્ય શોધ સમીક્ષા । વિભિઃ ભૌંસી (વાલ લઘુકથા સંગ્રહ)।

આશા મિશ્ર ૧૯૫૦-

જન્મ:૬-૭-૧૯૫૦ ઈ, પ્રકાશિત કથા મે મૈથિલીક સંગ હિન્દી મે સેહો । સજસઁ પૈઘ વિજય મૈથિલી કથા સંગ્રહ।

ડૉ સુનીતા ઝા

પ્રેમલતા મિશ્ર ' પ્રેમ' ૧૯૪૮-

જન્મસ્થાન:રહિકા, માતા:શ્રીમતી વૃન્દા દેવી, પિતા:પં દીનાનાથ ઝા, શિક્ષા:એમ.એ, બીએડ, પ્રસિદ્ધ અભિનેત્રી દૂ સયસઁ બેસી નાટકમે ભાગ લેલનિ।ભંગિમા (નાટ્યમંચ) ક ભૂતપૂર્વ ઉપાધ્યક્ષા, પત્રિકાક સમ્પાદન, કથાલેખન આદિમે કુશલ । �અનપિન� આદિ અનેક સંસ્થા દ્વારા પુરસ્કૃત-સમ્માનિત।

𑒛ॉ 𑒃𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩𑒰 𑒗𑒰 𑓑𑓙𑓕𑓗

𑒧𑒹𑒢𑒏𑒰 𑒧𑒪𑓂𑒪𑒱𑒏 𑓑𑓙𑓖𑓖-

𑒬𑒰𑒩𑒠𑒰 𑒮𑒱𑒢𑓂𑒯𑒰 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒪𑒼𑒏𑒑𑒲𑒞 𑓑𑓙𑓕𑓓-

𑒪𑒰𑒪𑒣𑒩𑒲 𑒠𑒹𑒫𑒲

𑒬𑒏𑒳𑒢𑓂𑒞𑒪𑒰 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲

𑒑𑒼𑒠𑒰𑒫𑒩𑒲 𑒠𑒞𑓂𑒞𑒰, 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒪𑒰

𑒅𑒭𑒰 𑒫𑒩𑓂𑒧𑒰 𑓑𑓙𑓔𑓘-

𑒏𑒧𑒪𑒰 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 𑓑𑓙𑓕𑓓-

𑒏𑒵𑒞𑒱- 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒫𑒹𑒬-𑒦𑒴𑒭𑒰- 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒡𑒢 𑒮𑒧𑓂𑒥𑒢𑓂𑒡𑒲 𑒬𑒥𑓂𑒠𑒰𑒫𑒪𑒲, 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒢𑒰𑒡𑒲𑒢𑓁 𑒥𑒰𑒙𑒹 𑒥𑒱𑒪𑒰𑒨𑒪 𑒣𑒰𑒢𑒱 (𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯), 𑒣𑒱𑒨𑒰 𑒧𑒡𑒳𑒧𑒰𑒮 (𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯), 𑒂𑒬𑒰𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝𑒰 𑒠𑒹𑒫𑒲𑒏 𑒥𑓀𑒑𑒪𑒰 𑒪𑒒𑒳 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮 **𑒧𑒢 𑒧𑓀𑒖𑒴𑒭𑒰𑒏** 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠। 𑒧𑒳𑒖𑒤𑓂𑒤𑒩𑒣𑒳𑒩𑒮𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒱𑒏 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰 **𑒮𑓂𑒫𑒰𑒞𑒲𑒏** 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢 (𑓑𑓙𑓘𑓔-𑓘𑓕)।

𑒮𑒲𑒞𑒰 𑒠𑒹𑒫𑒲, 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒪𑒰

𑒑𑓀𑒑𑒰 𑒠𑒹𑒫𑒲 𑓑𑓙𑓒𑓘- 𑓑𑓙𑓙𑓑

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒪𑒰

𑒮𑒩𑒮𑓂𑒫𑒞𑒲 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲, 𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩

𑒛ॉ 𑒫𑒢𑓂𑒠𑒢𑒰 𑒗𑒰

𑒏𑒰𑒬𑒲 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒴 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨𑒧𑒹 𑒧𑒠𑒢 𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒧𑒰𑒪𑒫𑒲𑒨 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒰𑒣𑒢 𑒬𑒳𑒩𑒴 𑒦𑒹𑒪 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒍 𑒥𑒰𑒠𑒧𑒹 𑒥𑒢𑓂𑒠 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪। 𑒣𑒳𑒢𑓁 𑒋𑒏𑒩 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒰𑒣𑒢 𑒦𑒹𑒪 𑒅𑒣- 𑒏𑒳𑒪𑒣𑒞𑒱 𑒩𑒰𑒏𑒹𑒬 𑒦𑒙𑒢𑒰𑒑𑒩𑒏 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑒰𑒪𑒧𑒹 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒨𑒢 𑒏𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒏 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒢𑒰𑒏 २०२० 𑒧𑒹 𑒒𑒼𑒭𑒝𑒰 𑒦𑒹𑒪, 𑒏𑒪𑒰 𑒮𑓀𑒏𑒰𑒨 𑒣𑓂𑒩𑒧𑒳𑒐 𑒣𑓂𑒩𑒼 𑒫𑒱𑒖𑒨 𑒥𑒯𑒰𑒠𑒳𑒩 𑒮𑒧𑒢𑓂𑒫𑒨𑒏 𑒂 𑒫𑒮𑓀𑒞 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒯𑒰𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨

राजघाटक प्राध्यापक डॉ वंदना झा कें सह-समन्वयक बनाओल गेल।

डॉ अनुपमा चौधरी

विभा रानी १९५९-

मैथिली क ३ साहित्य अकादमी पुरस्कार विजेता लेखकक ४ गोट कृतिक "कन्यादान" (हरिमोहन झा), "राजा पोखरे में कितनी मछलियां" (प्रभास कुमार चौधरी), "बिल टेलर की डायरी" व "पटाक्षेप" (लिली रे) हिन्दीमे अनूदित छन्हि गोट लोककथाक पुस्तक "मिथिला की लोक कथाएं" व "गोनू झा के किस्से"। मैथिली कथा संग्रह "खोहसँ निकसैत"।

ज्योत्सना चन्द्रम १९६३-

जन्मतिथि: १५ दिसम्बर, १९६३, जन्मस्थान : मूरआना, सरिसिया खुर्द, समस्तीपुर, पिता : श्री मार्कण्डेय प्रवासी, माता: श्रीमती सुशीला झा, अध्यापन।सुपरिचित कवयित्री, कथाकार। प्रकाशित कृति: बोनसाई (कविता संग्रह), हहिनिकोना (कथासंग्रह)।

सुस्मिता पाठक १९६२-

जन्म: सुपौल, बिहार। परिचिति कविता संग्रह प्रकाशित। कथावाचक, कथासंग्रह प्रकाशनाधीन। राजनीति शास्त्रमे एम.ए. संगीत, पेंटिंगमे रुचि। मैथिलीक पोथी पत्रिका पर अनेक रेखाचित्र प्रकाशित। समकालीन जीवन, समय, आ तकर स्पंदनक कवयित्री। अनेक भाषामे रचनाक अनुवाद प्रकाशित।

उर्मिला देवी, मिथिला चित्रकला

यमुना देवी, मिथिला चित्रकला

यशोदा देवी, मिथिला चित्रकला

रमा झा, सम्पादक मिथिला दर्पण

पन्ना झा

𑒁𑒢𑒳𑒦𑒴𑒞𑒱 (𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯)।

𑒮𑒳𑒡𑒰 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩𑒲

𑒢𑒴𑒞𑒢 𑒠𑒰𑒮

𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒱𑒏𑒰, 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑓀𑒑𑒢

𑒢𑒰𑒨𑒱𑒏𑒰 𑒗𑒰, 𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲 𑒪𑒹𑒐𑒱𑒏𑒰

𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲
𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮 "𑒮𑓂𑒧𑒹𑒪" 𑒂 "𑒃𑒢𑓂𑒙𑒩𑓂𑒢𑓂𑒮 𑒂𑒢 𑒠𑒹𑒨𑒩 𑒯𑒼𑒩𑓂𑒢𑓂𑒮" 𑒂 𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲 𑒪𑒒𑒳 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯 "𑒠 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒮𑒱𑒛𑒹𑒢𑓂𑒙 𑒋𑒝𑓂𑒛 𑒠 𑒧𑒰𑒩𑓂𑒖𑒳𑒩𑒲" 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮 "𑒮𑓂𑒧𑒹𑒪" 𑒪𑒹𑒪 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 "𑒮𑓂𑒣𑒹𑒢𑒨 𑒣𑓂𑒩𑒱𑒏𑓂𑒮 𑒑𑒳𑒮𑓂𑒩𑒹𑒪" 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒦𑒹𑒙𑒪 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒂 𑒃 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒮𑒼𑒪𑒯 𑒦𑒰𑒭𑒰𑒧𑒹 𑒁𑒢𑒴𑒠𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒢𑒰𑒨𑒱𑒏𑒰 "𑒋𑒧𑒯𑒩𑓂𑒮𑓂𑒙 𑒏𑒼𑒪𑒹𑒖" 𑒮𑒿 "𑒋𑒢𑓂𑒟𑓂𑒩𑒼𑒣𑒼𑒪𑒼𑒖𑒲" 𑒣𑒜𑓃𑒢𑒹 𑒕𑒟𑒱 𑒂 "𑒬𑒱𑒏𑒰𑒑𑒼 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨" 𑒮𑒿 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱 𑒫𑒱𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒧𑒹 𑒧𑒰𑒮𑓂𑒙𑒩𑓂𑒮 𑒛𑒱𑒑𑓂𑒩𑒲 𑒪𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒟𑒱। 𑒍 "𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒳𑒮𑓂𑒞𑒰𑒢 𑒙𑒰𑒃𑒧𑓂𑒮" 𑒂 "𑒥𑒱𑒖𑒢𑒹𑒮 𑒫𑒩𑓂𑒪𑓂𑒛" 𑒧𑒹 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒟𑒱 𑒂 𑒮𑓀𑒑𑒧𑒹 "𑒩𑒰𑒖𑒲𑒫 𑒑𑒰𑓀𑒡𑒲 𑒤𑒰𑒅𑒝𑓂𑒛𑒹𑒬𑒢, 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲" 𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼, 𑒖𑒞𑒋 𑒍 𑒂𑒞𑓀𑒏𑒫𑒰𑒠𑒮𑒿 𑒣𑒲𑒛𑓃𑒱𑒞 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒰 𑒮𑒦 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒩𑓂𑒏 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑒧𑓂𑒦 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒟𑒱। 𑒂𑒃 𑒏𑒰𑒪𑓂𑒯𑒱 𑒍 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒞𑒱 𑒂 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒲𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒙𑒼𑒏𑓂𑒨𑒼𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒻 𑒕𑒟𑒱।

𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰 𑒗𑒰 𑓑𑓙𑓗𑓐-

𑒩𑒴𑒣𑒰 𑒡𑒲𑒩𑒴 𑓑𑓙𑓗𑓓-

𑒩𑒴𑒣𑒰 𑒡𑒲𑒩𑒴- 𑒖𑒢𑓂𑒧𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢- 𑒧𑒨𑒢𑒰𑒏𑒛𑒹𑒩𑒲, 𑒮𑒣𑓂𑒞𑒩𑒲, 𑒬𑓂𑒩𑒲𑒧𑒞𑒲 𑒣𑒴𑒢𑒧 𑒗𑒰 𑒂 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒁𑒢𑒴𑒣𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒗𑒰𑒏 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩𑒲।𑒮𑓂𑒟𑒰𑒨𑒲 𑒣𑒞𑒰- 𑒁𑒘𑓂𑒔𑒪- 𑒮𑒑𑒩𑒧𑒰𑒟𑒰, 𑒖𑒱𑒪𑓂𑒪𑒰- 𑒮𑒣𑓂𑒞𑒩𑒲। 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒩𑒔𑒢𑒰- 𑒏𑒼𑒮𑒲 𑒏𑒰𑒢𑒩, 𑒧𑒰𑒙𑒱𑒿 𑒮𑒢𑒹𑒯 (𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰), 𑒦𑒑𑒞𑒰 𑒫𑒹𑒛𑒏 𑒠𑒹𑒬- 𑒥𑓂𑒩𑒯𑓂𑒧𑒰𑒝𑓂𑒛 (𑒏𑒢𑒏 𑒠𑒲𑒏𑓂𑒭𑒱𑒞𑒏 𑒣𑒳𑒮𑓂𑒞𑒏𑒏 𑒡𑒲𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒩𑓂𑒭𑒱𑒑 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒧𑒹 𑒮𑒯𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠, 𑒮𑒓𑓂𑒑𑒲𑒞𑒮𑒧𑓂𑒥𑒢𑓂𑒡𑒲 𑒏𑒵𑒞𑒲- 𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩𑒑𑒲𑒞, 𑒥𑒼𑒩, 𑒢𑒹𑒯𑒏 𑒥𑒢, 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰, 𑒣𑒩𑒰𑒒𑒱𑒧 𑒯𑒧𑒩 𑒏𑒧𑒲𑒂 (𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒲𑒛𑒲), 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧 𑒦𑒹𑒪 𑒩𑒒𑒳𑒮𑒏𑒲𑒧𑒹, 𑒮𑒳𑒩𑒏𑓂𑒭𑒱𑒞 𑒧𑒰𑒞𑒵𑒞𑓂𑒫

𑒩𑒖𑒢𑒰 𑒗𑒰, 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒮𑓀𑒑𑒲𑒞 𑒑𑒰𑒨𑒱𑒏𑒰

गीतमाला, सुप्पक सनेस सम्पादन-पल्लव, मैथिली साहित्यिक मासिक पत्रिका, सम्पादन-सहयोग, हमर मैथिली पोथी (कक्षा १, २, ३, ४ आ ५ आ कक्षा ९-१० क ऐच्छिक मैथिली विषय पाठ्यपुस्तकक भाषा सम्पादन)।

रश्मि प्रिया, गायिका, जनकपुर

कामिनी कामायनी

मुन्नी झा युवा रचनाकार

कामिनी १९७८- युवा कवयित्री

रुक्साना सिद्दीकी

कल्पना मिश्र, मैथिली रंगमंच

ज्योति झा,
, मैथिली रंगमंच

कनिका झा, मैथिली रंगमंच

प्रियंका झा, मैथिली रंगमंच

ऋतु कुमार, मैथिली रंगमंच

ज्योति वत्स, रंगमंच

नेहा वर्मा, रंगमंच

		
સવ઼િતિ	શ્નુપ્નયિ઼િ	મ઼ૃદુળ પ્નયાન
		
શ્નુામ મશ્નિ, મહળિ વૉક્સગિ	નાપ્પી દાસ, મથિળિ યતિ્નકળ	વનાનસી પંડતિ, મથિળિ યતિ્નકળ, યનુષા, નેપાળ
		
દેવ઼કળ દેવ઼ી કન્ામ, મથિળિ યતિ્નકળ, નેપાળ	મદનકળ કન્ામ, મથિળિ યતિ્નકળ, નેપાળ	મહાસુન્દની દેવ઼ી, મથિળિ યતિ્નકળ
		
નતિ્ળળ હ્ા, મથિળિ યતિ્નકળ, નેપાળ	શુળે સાહ, મથિળિ યતિ્નકળ, મહોત્તની, નેપાળ	નળની પળ્ળવ઼ી
		

संगीता कुमारी, मैथिली स्टोरी प्रोजेक्ट	वन्दिेश्वरी दास	गौरी सेन
 सीमा झा	 वामा मिश्र, कवयित्री १९५३-१९९६ कोइलख, मधुबनी। जन्मस्थान तिलाठी, नेपाल।	 मौसमी बनर्जी, कवयित्री
 शैल झा	 शान्ति देवी	 शशिबाला पति श्री उग्र नारायण झा, पति श्री उमेश कुमार कण्ठ (वसिष्ठ)। शिवा कश्यप आ कृष्ण कुमार कश्यपक सहयोगसँ "भारती विकास संस्था"क स्थापना। रचना: कृष्ण कुमार कश्यपक संग "मेघदूत" आ "गीत-गोविन्द"क मैथिली अनुवाद, माछ-भात, मैथिली चरित्र-शिक्षा, भाग-१, मैथिली चरित्र-कोश, भाग-३।
 मुन्नी कामत सुप्पत मन तरसत आँखि, अंगना: (कविता संग्रह), युक्ता (बाल कथा संग्रह) प्रकाशित।	 प्रेमलता झा मिथिला लोक कला	 अंशुमाला मैथिली लोकगीत।

શ્વેતા હ્ા યૌયરી, યત્િ્રકાર

ગામ સરસિવ- પાહિ, ઘઘતિ કઘ આ ગ઼ૃહવઢિ્ઞાનમે સ્નાતક। મથિઘિ યત્િ્રકઘામે સર્ટફ્કિટ કોર્સાકઘ
પ્રદર્શની: એક્સએઘઆરઆર, ઝમશેદપુરક સાંસ્કૃતકિ કાર્યક્રમ, ગ્રામ- શ્રી મેઘ ઝમશેદપુર, કઘ મન્દરિ ઝમશેદપુર (એક્ઝીવીશન આ વર્કશૉપ)।કઘ સમ્વર્ધી
કાર્ય: એનઆઇટી ઝમશેદપુરમે કઘ પ્રતયોિગતિામે નર્િણાયકક રૂપમે સહભાગતિા, ૨૦૦૨- ૦૭ ધરિ વસેર, ઝમશેદપુરમે કઘ- શક્ષિક (મથિઘિ યત્િ્રકઘા), વૂમેન કૉઘેઝ પુસ્તકાઘય આ હૉટેઘ વૂઘેવાર્ડ ઘઘ વાઘ- પેંટગિ।પ્રતષ્ઠિતિ સ્પૉન્સર: કૉરપોરેટ કમ્યુનકિશન્સ, ટસ્કિો; ટીએસઆરડીએસ, ટસ્કિો; એઆઇએડીએ, સ્ટેટ વૈક ऑफ इण्डिया, ઝમશેદપુર; વભિન્નિ વ્યક્તિ, હૉટેઘ, સંગઠન આ વ્યક્તગિત કઘ સંગ્રાહક।

હૉવી: મથિઘિ યત્િ્રકઘા, ઘઘતિ કઘા, સંગીત આ માનસ- માત।

શ્વેતા હ્ા

મથિઘિ યત્િ્રકઘા, સમ્પ્રતિ સગિાપુરમે નવિાસ।

રાની હ્ા

મોતી કર્ણ

મથિઘિ યત્િ્રકઘા

નક્કિી પ્રયિદર્શની

પ્રજ્ઞા હ્ા

ડૉ. નર્િઘી યૌયરી

નીઘમ યૌયરી, કથક નૃત્યાંગના

રમા મઘ્ઘકિ

પતિ સ્વ શવિનન્દન મઘ્ઘકિ, ગામ- મહસિારી, દરભંગા।

પાશ્રિરી કમલેશ
કુમાર, મરહુઊી, દરભંગા।

ગુંળન કર્ણ

ગાઁટી મધુવની, સમ્પ્રાત પૂર્ણેમે રહૈ છથિ। ગૌમાદ્દહુવાણાિરાસ્યોક પર હુનકર કઊક્ તિ દિપ્પ સિકૈ છી।

પૂનમ મંડઊ

પ્રાયિકા ઝાક સંગ મૈથિઊી નૂપળ પોર્ટઊ "સમદયિ"
ગૌસામાદ્દવઊેગાસપોરત્યોમ ક સંચાઊન
।

પ્રાયિકા ઝા

પૂનમ મંડઊક સંગ મૈથિઊી નૂપળ પોર્ટઊ "સમદયિ"
ગૌસામાદ્દવઊેગાસપોરત્યોમ ક સંચાઊન
।

સ્તુતિ નારાયણ

ડૉ ઊઊિતા ઝા ૧૯૫૧

ળનમ
પરિયોમ, દરભંગામે। "મૈથિઊીક
ભોળન સમ્બન્ધી
શબ્દાવઊી" પ્રકાશતિ"।

શ્રારતી કુમારી ૧૯૬૭-

"મૈથિઊી મુક્તક કાવ્યમે
નારી" પ્રકાશતિ।

મીના ઝા

વ્રેસ્ટ કૈસરક સમસ્યાપર વદિહ મે મીના ઝા કેર એક ટા ઊઘુ કથા પ્રકાશતિ ભેઊ ઈ મૈથિઊીક પહિઊ કથા છ ઊ ળે વ્રેસ્ટ કૈસર પર ઊખિઊ ગેઊ હિન્દિમે સેહો તાય ત્રા વિષયપર કથા નહિ ઊખિઊ ગેઊ છઊ।

શ્રનુપમા પ્રયિદર્શિની

પતિ ડૉ ત્રણ કર્ણ, ગામ-ઉળાન (વડકાગામ), પો ઊહેરા રોડ, ળિઊ દરભંગા। સમ્પ્રતિ ઊળયિાતા (સંયુક્ત રાળ્ય શ્રમેરકિામે), શિક્ષા- એમ.એસ.સી (ળતુ વજ્ઞિાન), ઊઊિત નારાયણ મથિઊિ વવિ, દરભંગા; વીએસ.સી વીશ્રાર શ્રમ્વેડકર વવિ મુળફ્ફરપુરસઁ, હૉવી, મથિઊિ ચત્રિકઊા, કમ્પ્યૂટરકરાફ્ડ ચત્રિકઊા, ઊઊિત કઊા ઉપઊવ્ધિ: શ્રખિઊ ભારતીય કઊા શ્રા દસ્તકારી પ્રતિયોગતિાક

મૈથિઊી ઠાકુર

મૈથિઊી ઊોકગીત શ્રા શાસ્ત્રીય સંગીત ગાયકિા।

पुरस्कार १९९५ मे; संस्कार भारती भाव नृत्य प्रतियोगिता १९९९ मे सहभागी।

सोनी नीलू झा

मैथिली रंगमंच। "औरी-पथारी" कविता संग्रह प्रकाशित।

शिप्रा

मैथिली रंगमंच।

प्रीति ठाकुर

गाम- झगेली, भाया तारानगर, पूर्णियाँ। मैथिली बाल साहित्यमे "गोनू झा आ आन चित्र कथा २००८", "मैथिली चित्रकथा २००९" आ "मिथिलाक लोकदेवता २०१०", विद्यापतिक पुरुष परीक्षा (बाल साहित्य) २०१४ प्रकाशित।

अनुपमा झा

ट्रांसपेरेंसी इंटरनेशनल, भारत।

विनीता मल्लिक

रेवती मिश्र

अनामिका राज

शान्ति लक्ष्मी चौधरी

ग्राम गोविन्दपुर, जिला सुपौल निवासी श्री राजेन्द्र मिश्र महाविद्यालय, सहरसा मे कार्यरत पुस्तकालयाध्यक्ष श्री श्यामानन्द झाक ज्येष्ठ सुपुत्री, आओर ग्राम महिषी (पुनर्वास आरापट्टी), जिला सहरसा निवासी आ दिल्ली स्कूल ऑफ इकोनोमिक्स सँ जुड़ल अन्वेषक आ समाजशास्त्री श्री अक्षय कुमार चौधरीक अर्धांगिनी छथि। प्राणीशास्त्र सँ स्नातकोत्तर रहितो शिक्षाशास्त्रक स्नातक

डॉ कल्पना मामकान्त मिश्र

पति डॉ शशि कुमार झा, गाम राटी, सासुर- जजहारा। मेडिकल शिक्षा जे जे हॉस्पिटल ग्रान्ट हॉस्पिटलसँ सम्पन्न कय स्त्री-रोग विशेषज्ञा मुम्बइसँ १९८०-८२ मे प्रकाशित होइवला मैथिली पत्रिका "विदेह"क पति डॉ मामकान्त मिश्र (निर्माता- मैथिली

શક્ષિાન્થી આ એક્ટા
સમાળશાસ્ત્ની સઁ સાનધ્યિક યઊતિ
આમ ળીવનક સામાળકિ વષિય-
વૌસ્તુ આ પ્યાસ કઽ મહલિાળન્ય
સામાળકિ સમસ્યા આ પ્નઘટનામે
હનિક વશિષ અભરિૂચિ સ્વભાવકિ।

અભમિ- આઉ પયિા હમ૧ નગાની) સંગ
સમ્પાદન।

કુસુમ ઠાકુ૧

પ્૧ત્યાવ૧્તન
(આત્મકથા)

નન્દિની પાઠક ૧૯૬૧-

પાથ૧ક શહ૧ (કવતિા
સંગ્૧હ)

કલ્પના ઝા ૧૯૬૫-

ગોસાઉનકિ ગીત, નશામુક્તિ હેતિ
ગાવી ગીત, નનિયિાઁ (વાલ સાહત્યિ)
આ યાયાવ૧ી- શેખાવટિકા વ૧્મા
(હન્દિી અનુવાદ કલ્પના ઝા)
પ્૧કાશતિ।

સ્વાતિ શાક્મ્ભ૧ી

કવતિા સંગ્૧હ પૂ૧્વાગમન
પ્૧કાશતિ

૧ોમશિા ઝા

આઁગુ૧ ભ૧િ ઇજોત (કવતિા
સંગ્૧હ) પ્૧કાશતિ।

સવતિા ઝા "સોની"

"સ્ત્૧ીક અકાશ"- કવતિા સંગ્૧હ
આ "મથિલિામે
સયિા૧ામ" પ્૧કાશતિ।

આભા ઝા

કને હમ૧ો સુનૂ, યનિવા૧ (કવતિા
સંગ્૧હ), પ્૧તીક્ષા (કથા
સંગ્૧હ), સનિેહક દામ (વીહનિ
કથા સંગ્૧હ), આલેખનાક
વાતાયન (આલેખના), સીતાક
સ્વ૧ (શ◌ૃંખલાવદ્ધ
કાવ્ય) પ્૧કાશતિ।

દીપા મશ્ર્િ૧

સમ્પાદકિા- વાચી।

પલ્લવી મણ્ડલ

કવિ

वजिता चौधरी

कविता संग्रह- "चाराक विदुच" आ कथा संग्रह "करक्षच" प्रकाशित।

अभिलाषा १९८८-

मूल नाम- अभिलाषा कुमारी। "पह", "ओ छौड़ी" (कथा संग्रह) आ पोथी-पाठ (आलोचना) प्रकाशित।

विभा विमिश्र १९७८-

मूल नाम- विभा झा। पति: श्री सुप्यचन्द्र झा; पिताश्री शम्भूनाथ झा, शिक्षा बीए, वर्तमान- व्यापार, स्थायी पता- पैतृक- जलिल महोत्तरी ग्राम महोत्तरी जलेश्वर (नेपाल), वर्तमान- ललितपुर मार्ग ५९७, काठमांडू (नेपाल)। साहित्यिक उपलब्धि- गोरखापत्र, आँजुर, आङन, समय नाग, चान्दी लोकोत्सव स्मारिका- ऐसभमे कविता प्रकाशित। मैथिलीमे प्रकाशित पहिल रचना- वर्षिक जूजा (कविता) २०१९ मे कविता संग्रह "नहि सीता नहि" प्रकाशित।

हततप्:व्देिहायोम्२००४०७वहाउसानकि- गायहह्तम ठकिपन, स्नोत ापवायक मायहनि ोउ हततपसःीवानयहवीनगीवँवदिहा २५८ यापतुे(स) उनोम २००४ तो २०१६- हततप्:वदिहायोम् भाउसनकि गाछ-प्नथम मैथिली व्ठॉग् मैथिली व्ठॉगक एग्नीगेटन) केन नूपमे इन्टनेटपन मैथिलीक प्नाचीनतम उपस्थितिक नूपमे विद्यमान अछि। ई मैथिलीक पहिल इंटनेट पत्नकिा थिक जकन नाम बादमे १ जनवनी २००८ सँ ' वदिह' पड़लैइंटनेटपन मैथिलीक प्नथम उपस्थितिकि यात्ना वदिह- प्नथम मैथिली पाक्षकि ई पत्नकिा धनि पहुँचल अछि, जे हततप्ःीवदिहायोनि पन ई प्नकाशति होइत अछि। आब ' भाउसनकि गाछ' जालवृत्त ' वदिह' ई-पत्नकिाक प्नवक्ताक संग मैथिली भाषाक जालवृत्तक एग्नीगेटनक नूपमे प्नयुक्त भऽ नहल अछि। वदिह ई-पत्नकिा इषषम २२२९- ५४७इ वइयएहइ

